NAPLEMENTE – 60×87 cm, fekete kréta, papír, 1979

KAJÁRI

Kajári Gyula (1926–1995) tanulmányait az Iparművészeti Főiskolán és a Képzőművészeti Főiskolán végezte. Pályakezdőként Hódmezővásárhelyre került. Munkássága során mindvégig hű maradt a Vásárhelyen kialakított, paraszti gyökerű, kollektív és etikus valóságlátásból fakadó világszemléleti, esztétikai nézeteihez. A paraszti sorsok fájdalmas bűvkörében munkálkodott, látókörébe ugyanakkor az egyetemes kultúra példázatait is bevonta. Vitális, karakteres rajzművészetét puritán, lakonikus, vaskos, lendületes előadásmód, drámai egyszerűség jellemzi. Tíz egyéni kiállítása volt, munkáit a Magyar Nemzeti Galéria is bemutatta.

Gyula Kajári (1926–1995) followed his studies at the college of Applied Arts, then he went on studying at the College of Fine Arts. As a beginner he became the artistic director of the majolica Factory of Hódmezővásárhely. He remained faithfull all his life to the plebeiannes rooted, collective and ethical knowledge of the world formed in Hódmezővásárhely. He worked under the painful spell of the peasants' fate, though his intellectual horizon also included the examples of the universal culture. His characteristic, vital drawing arts are featured by puritan, laconic, robust and suggestive style. He had ten one-man exhibitions, his collection was on display in the Hungarian National Gallery, too.

FONTOSABB EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK

1968	Vegyipari Egyetem, Veszprém; Kiállítási Csarnok, Dunaújváros
1970	Magyar Nemzeti Galéria, Budapest; Katona József Múzeum, Kecskemét; Tornyai János Múzeum, Hódmezővásárhely (Gyűjteményes kiállítás)
1978	Nagyközségi Könyvtár, Nyergesújfalu
1979	(Szabó Sándor népi iparművésszel) FIM Stúdió, Budapest
1981	Bakony Múzeum, Veszprém (Gyűjteményes kiállítás)
1991	Arany János Múzeum, Nagykőrös
1992	Erdei Ferenc Művelődési Központ, Kecskemét
1997	Országos Idegennyelvű Könyvtár, Budapest (Emlékkiállítás)
1998	Fekete-ház, Szeged (Emlékkiállítás)

KALÁRI GYULA EMLÉKKIÁLLÍTÁSA

Bozsó Gyűjtemény
Kecskemét, Klapka utca 34.
október 12. - november 26.
péntek, szombat, vasárnap
10-től 18 óráig
telefon: 76/324-625, 417-130
www.bozso.net

A kiállítást rendezte:
Művészetért, Oktatásért
Alapítvány, Szeged
Kecskemét Város - Bozsó
Gyűjtemény Alapítvány

Támogató:
Nemzeti Civil Alapprogram

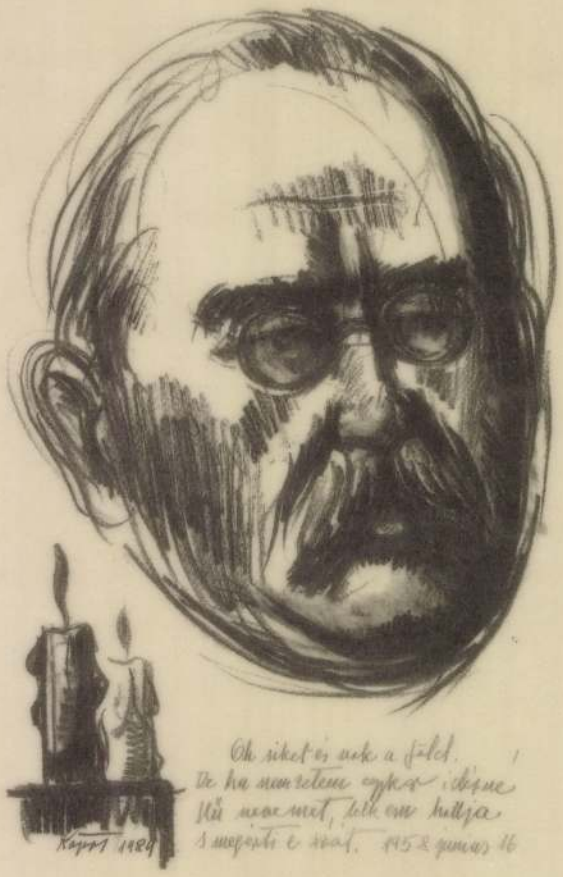

KAJÁRI GYULA EMLÉKKIÁLLÍTÁSA

Bozsó Gyűjtemény
Kecskemét, Klapka utca 34.
október 12. - november 26.
péntek, szombat, vasárnap
10-től 18 óráig
telefon: 76/324-625, 417-130
www.bozso.net

A kiállítást rendezte:
Művészetért, Oktatásért Alapítvány, Szeged
Kecskemét Város - Bozsó Gyűjtemény Alapítvány

Támogató:
Nemzeti Civil Alapprogram

NCA
Nemzeti Civil Alapprogram

Tisztelettel meghívjuk
Önt és barátait az

Első kecskeméti ART-TÚRA
eseményeire

**2006. október 12-én,
csütörtökön**

BOZSÓ GYŰJTEMÉNY

Klapka utca 34.

16 óra

Kajári Gyula

(1926-1995)
emlékkiállítása

Megnyitja:
Szuromi Pál művészettörténész

16 óra 30 perc

Könyvbemutató

Szuromi Pál: Kajári Gyula

Fekete izzásban

Szuromi Pál művészeti íróval,
Balanyi Károly grafikai tervezővel
Kriskó János főiskolai docens
beszélget

ERDEI FERENC MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

Deák Ferenc tér 1.

18 óra

**Békéstáji Művészeti
Társaság Kiállítása**

Megnyitja:
Dr. Cs. Tóth János
művészeti író,
a Móra Kiadó
vezérigazgatója

Tiszteletted meghívjuk
Önt és barátait az

Első kecskeméti **ART-TÚRA**
eseményre

2006. október 12-én,
csütörtökön

BOZSÓ GYÜJTEMÉNY
Klapka utca 34.

16 óra

Kaljári Gyula

(1926-1995)
emlékkiállítása

Megnyitja:
Szuromi Pál művészettörténész

16 óra 30 perc

Könyvbemutató

Szuromi Pál: Kaljári Gyula

Feketе izzásban

Szuromi Pál művészeti íróval,
Balanyi Károly grafikai tervezővel
Kriskó János főiskolai docens
beszélget

ERDEI FERENC
MŰVELŐDÉSI
KÖZPONT
Deák Ferenc tér 1.

18 óra

Bekéstáji Művészeti
Társaság Kiállítása

Megnyitja:
Dr. Cs. Tóth János
művészeti író,
a Móra Kiadó
vezérigazgatója

AKT – 72×47 cm, szén, papír, 1979

KIHALT UDVAR – 70×50 cm, színes kréta, papír, 1980

KAJÁRI

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA 1957

GALERIE NATIONALE HONGROISE
MUSÉE JÁNOS TORNYAI

EXPOSITION DE GYULA KAJÁRI

BUDAPEST—HÓDMEZŐVÁSÁRHELY • 1970

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA
TORNYAI JÁNOS MÚZEUM

KAJÁRI GYULA KIÁLLÍTÁSA

BUDAPEST—HÓDMEZŐVÁSÁRHELY • 1970

A kiállítást
POGÁNY Ö. GÁBOR DR.
rendezte

A katalógust
BÜKKHELY GÁBORNÉ
állította össze

A reprodukált fotókat
PETRÁS ISTVÁN
fényképezte

A tárlat anyagát
ORBÁN ATTILA
DÉVÉNYI ISTVÁN
ZSIGA JÓZSEF
SÁROSI JUDIT
készítette elő

Címlapon: ÉGETŐ MIHÁLY. 1960.
Sur la couverture: ÉGETŐ MIHÁLY, 1960.

Ha én szólok, Észak beszél,
Fagy és fátum fogja a számat;
Ember beszél, kinek a sors,
Az élet, évek és napok
Szívének gyökeréig fájnak
ADY

Úgy gondolom, a kötelességemet teljesítem, amikor Veszprém, Dunaújváros után Budapesten és Hódmezővásárhelyen egy átfogóbb jellegű kiállítással a közönség elé állok. Akinek most a szemébe nézek, annak minden kertelés nélkül el kell mondanom, hogy mi volt az az erő, ami Vásárhelyen egy időn át a munkámnak értelmet és lendületet adott. Hisz valamikor annyi hittel és lelkesedéssel léptem a földre, és éveken keresztül mint egy megszállott eszelős, loholtam ennek a városnak az utcáin. Bújtam a végtelen kiterjedésű tanya világát, dolgoztam, néprajzzal foglalkoztam és két kézzel kapartam össze minden olyan szellemi vonatkozású anyagot, amiről azt hittem, hogy idővel egy nagyobb közösség életében egyszer majd jelent valamit. Igen, hittem, mert itt egy-két emberöltővel ezelőtt olyan nagy lelkek éltek és dolgoztak, akikre a legnehezebb óráimban mint példaképekre nézhettem vissza. Itt élt Nagy Ferenc, Szikszay Benjámin, Szeremlei Sámuel, Endre Béla és még egy jó ideig Kiss Lajos bácsi is.
Ezek az emberek egy életen keresztül minden különösebb reklám és szereplési igény nélkül napról napra rendületlenül gyarapították ennek a vidéknek és egész hazájuknak az erkölcsi, szellemi energiáját.
Életet, jövőt teremtettek ezen a tájon!
Hányszor, de hányszor jártam a vásárhelyi temetők útjait, kerestem a sírjukat azért, hogy tisztelegjek az emlékük előtt, újból és újból tanuljak a példájukból, hitet, lelkierőt merítsek magamnak a további munkához.
Másrészről ott volt a Bethlen Gimnázium hatalmas könyvtára, hol mindent megkaptam, ami a szellemi fejlődésemhez kellett. Sok boldog órát töltöttem el a falai között és lélekben mindig megerősödve léptem ki onnan. Ma ennyi idő után, hálával és szeretettel köszöntöm e szent falakat, ahol minden darab tégla az elmúlt századok szellemi erőfeszítését sugallja. A Révai utca 11. szám alatt laknak Kovács néniék. Hozzájuk mindig úgy jártam, mintha hazamentem volna, ott mindig nyitott ajtók vártak, ők minden gondomban, bajomban mellettem álltak és segítettek rajtam amiben csak tudtak. Mindig annyi szeretettel és megértéssel vettek körül; először ők nyújtották nekem azt a mély emberiségű meleget, aminek a révén ebben a sárfészekben egy időre otthonra találtam. Mikor itt folyt körülöttem a magyar történelem egyik legmélyebb változása, ők teremtettek arra lehetőséget, hogy közvetlen közelről tanúja legyek mindennek. Ugyanígy állt mellém a néhai öreg Nagy György János és Nagy Sándor bácsi is, családjukkal együtt.

Hogy valamit mégis fölfogtam abból az óriási változásból, azt nem kismértékben ezeknek a paraszt embereknek köszönhettem. Nélkülük ezt a mélységet soha nem értem volna el! Kovács bácsi már hetvennyolc éves és Kovács nénivel együtt az élete alkonyán jár. Mindkettőjük előtt némán hajtom meg magamat, és a lelkem mélyéből köszönöm, hogy az életem útján idáig elkísértek.

Azonban az életem iránya egy sor oknál fogva, ebből a városból mégis másfelé vitt. A Kecskeméten eltöltött idő, a hosszú telek jelentős módon tágították, gyarapították a szellemi látókörömet és mélyítették a szakmai biztonságérzetemet.

Végül Dunaújvárosban egy teljesen új világ tárult föl előttem, ami életenergia tekintetében rendkívül jótékony hatással volt rám. Ha kimentem a Dunapartra vagy végig jártam a Vasmű különböző üzemeit, lehetetlen volt észre nem vennem, hogy a semmiből egy új Magyarország született. Azok a kormos, kék, vörös, fekete falak, az a lenyűgöző erő életről, vitalitásról beszéltek nekem.

Égtem, újjászülettem, nagyobb távlatot kapott a lelkem!

Az eddigi pályafutásom alatt sehol nem kaptam közéleti emberektől olyan hőfokú szellemi szeretetet és megértést, mint a Dunai Vasmű vezető funkcionáriusaitól. Hogy a roskadó tanyák világából a belátásnak erre a fokára eljutottam, abban Koréh Sándornak döntő része van. Önzetlen baráti szeretettel és minden rendelkezésére álló eszközzel egyengette az utamat, hogy ott minél jobban magamra találjak. Ezek tartották bennem a lelket oly hosszú időn keresztül, s én a magam szerény tehetsége révén mindig igyekeztem helytállni.

Nyugodt lelkiismerettel elmerem mondani, hogy akármennyi gond között hányódtam, mégis mindig az a szándék hajtott előre, hogy használni, használni minden áron, hogy több fény legyen ezen a tájon, a vetés egyszer beérjen!

Hódmezővásárhely, 1969.

KAJÁRI GYULA

ÉLETRAJZI ADATOK

1926. december 28-án születtem Ősiben, Veszprém megyében. Apámat nem ismertem, anyám Kajári Zsófia napszámos és mosónő volt. 1935. március 21-én beadtak a Veszprémi Állami Gyermekmenhelybe. Évek folyamán Dunántúl különböző helységeiben voltam kihelyezve. 1941 nyarán kerültem a Herendi Porcelángyárba vésnöktanoncnak. 1948 őszén felvettek az Iparművészeti Főiskolára, a grafikai szakra, ahol egy évig Miháltz Pál növendéke voltam.

1949-ben átkerültem a Képzőművészeti Főiskolára, ahol Ék Sándor, majd Konecsni György növendéke voltam. 1953-ban fejeztem be a főiskolai tanulmányaimat. 1954-ben kerültem Hódmezővásárhelyre. 1955. január 2-től 1959. április 1-ig a Hódmezővásárhelyi Majolikagyárban voltam tervező. 1963 óta minden télen a kecskeméti művésztelepen dolgozom.

1964-ben egyhónapos tanulmányúton voltam a Német Demokratikus Köztársaságban. 1966 óta minden évben rendszeresen hosszabb, vagy rövidebb ideig a Dunai Vasműbe járok dolgozni.

1966-ban a Szegedi Nyári Tárlaton megkaptam a Szegedi Tanács egyik díját. 1968-ban volt az első önálló kiállításom Veszprémben, majd utána Dunaújvárosban.

Budapest, 1969. nov. 3.

KAJÁRI GYULA

NOTICE BIOGRAPHIQUE

Je suis né le 28 décembre 1926 à Ősi dans le comitat Veszprém. Je n'ai pas connu mon père. Ma mère, Sophie Kajári était femme de journée et blanchisseuse. Le 21 mars 1935 j'ai été admis à l'Hospice des Enfants Assistés à Veszprém. Au cours des années j'ai été confié à des mères nourricières dans plusieurs villages de la Transdanubie. En été 1941 je suis entré comme apprenti-graveur à la Fabrique de porcelaine de Herend. En automne 1948, j'ai pu m'inscrire à l'École Supérieure d'art décoratif où j'ai étudié pendant une année dans la section d'art graphique sous la direction du maître Pál Miháltz.

En 1949, j'ai quitté l'École Supérieure d'art graphique pour continuer mes études à l'École Nationale des Beaux-Arts dans la classe des maîtres Sándor Ék et György Konecsni. Après avoir terminé mes études en 1953, je me suis installé en 1954 à Hódmezővásárhely et y ai travaillé du 2 janvier 1955 au ler avril 1959 en qualité de dessinateur-projeteur à la faiencerie de la ville. Depuis 1963 je passe l'hiver chaque année à la Colonie de peintres de Kecskemét. En 1964, j'ai fait un voyage d'études d'un mois dans la République Démocratique Allemande. A partir de 1966, j'ai l'habitude de me rendre au Combinat Sidérurgique Danubien où — pendant un séjour plus ou moins long — je fais des études sur le vif.

En 1966, au Salon d'été de Szeged, j'ai remporté un des prix du Conseil Municipal. Ma première exposition a été organisée en 1968 à Veszprém et elle a été présentée par la suite à Dunaújváros aussi.

Budapest, le 3 novembre 1969.

GYULA KAJÁRI

MŰTÁRGYJEGYZÉK

RÖVIDÍTÉSEK:

J. =jelezve
l. =lent
j. =jobbra
b. =balra
tul. =tulajdon
MNG=Magyar Nemzeti Galéria
Ltsz. =leltári szám
p. =papír
k. =karton

RAJZOK

1. SÍRÓ ASSZONY. 1958.
   p., kék kréta, 600×470 mm
   J. j. l.: Kajári Gyula 1958.
   A művész tul.

2. ALSZIK A BOGÁR. 1959.
   p., fekete kréta, 320×450 mm
   J. j. l.: Kajári Gyula 1959. Alszik a Bogár az én hűséges kis segítő barátom
   A művész tul.

3. ÁGNES. 1959.
   p., szén, 440×610 mm
   J. j. l.: Kajári Gyula Unoka 1959. május 23.
   A művész tul.

4. BÁNFI BÁCSI. 1959.
   p., fekete pasztell, 530×390 mm
   J. j. l.: Kajári 59.
   Dr. Körtvélyesi László tul. Szeged

5. BÁNFI JÁNOS BÁCSI. 1959.
   p., színes pasztell, 600×450 mm
   J. b. l.: Kajári 1959.
   A művész tul.

6. BEFAGYOTT RÉVBEN. 1959.
   k., fekete kréta, színes pasztell, 670×460 mm
   J. b. l.: Kajári Gyula 1959.
   A művész tul.

7. EGYEDÜL. 1959.
   p., fekete pasztell, 630×380 mm
   J. j. l.: Kajári Gyula 1959.
   A művész tul.

8. ESTE A TANYÁN. 1959.
   p., szén, 450×610 mm
   J. b. l.: Kajári 1959.
   Szurcsik János tul. Budapest

9. FELEMELT FEJŰ FÉRFI. 1959.
p., fekete pasztell, 600×470 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1959.
A művész tul.

10. HALOTTSIRATÓ. 1959.
p., fekete pasztell, 360×510 mm
J. j. l.: Kajári 1959.
A művész tul.

11. IVÓ FÉRFI. 1959.
p., fekete pasztell, 610×460 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1959.
MNG tul. Ltsz.: F. 69.222

12. MERENGŐ III. 1959.
p., fekete pasztell, 630×460 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1959.
A művész tul.

13. O. Wilde: A Readingi fegyház balladája I. 1959.
p., fekete pasztell, 530×570 mm
J. b. l.: Kajári 59.
Dr. Borbáth Árpád tul. Hvásárhely

14. ÖSSZEKULCSOLT KEZEK. 1959.
p., fekete pasztell, 310×540 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1959.
A művész tul.

15. PARASZT EMBER. 1959.
p., fekete pasztell, 600×450 mm
J. l.: középen: Kajári 59.
Bihal Sándor tul. Hvásárhely

16. SÍRÓ ASSZONY. 1959.
p., fekete pasztell, 460×610 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1959.
A művész tul.

17. TANULMÁNY (OSVÁTHNÉ). 1959.
p., fekete pasztell, 610×470 mm
J. j. l.: Kajári 1959.
MNG tul. Ltsz.: F. 69.224

18. TARJÁN MIHÁLY. 1959.
p., szén, 600×410 mm
J. b. l.: Kajári 959.
A művész tul.

19. ÁGNES I. 1960.
p., ceruza, 380×290 mm
J. j. l.: Kajári Alszik a „foflis lány"
A művész tul.

20. ÁGNES II. 1960.
p., ceruza, 370×270 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

21. CSÖNDES UDVAR. 1960.
p., színes pasztell, 460×610 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

22. DRAPÉRIA TANULMÁNY. 1960.
p., fekete kréta, 400×590 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1960.
A művész tul.

23. EGY TANYA ROMJAI. 1960.
p., szén, 460×630 mm
J. j. l.: Kajári 1960.
A művész tul.

24. EGY VÁLTOZAT ADY: ÜLJ TÖRVÉNYT WERBŐCZI c. VERSÉHEZ, 1960.
k., fekete kréta, 500×460 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1960.
A művész tul.

25. ELHAGYOTT VIDÉK. 1960.
p., fekete kréta, 410×580 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

26. ELHAGYOTT VIDÉK. 1960.
p., szén, 460×610 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

27. ELMÚLT IDŐ I. 1960.
p., fekete kréta, 470×620 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

28 ELMÚLT IDŐ II. 1960.
p., szén, fekete pasztell, 480×630 mm
J. b. l.: Kajári
A művész tul.

29. ESTE. 1960.
p., szén 470×600 mm
J. j. l.: Kajári 1960.
A művész tul.

30. ÉGETŐ MIHÁLY. 1960.
p., szén, fekete pasztell, 620×480 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1960.
Lusztig Imre tul. Hvásárhely

31. FEJTANULMÁNYOK. 1960.
p., fekete kréta, 590×410 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

32. FÖLNYESETT FÁK I. 1960.
p., színes pasztell, fekete kréta, 460×590 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1960.
A művész tul.

33. FÖLNYESETT FÁK II. 1960.
p., fekete kréta, 440×590 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

34. GÉMESKÚT. 1960.
p., szén és fekete pasztell, 480×620 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

35. HÁZ ELŐTT. 1960.
p., szén és fekete pasztell, 470×620 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

36. HÁZFAL. 1960.
p., szén, 480×620 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

37. JANCSI I. 1960.
p., fekete kréta, 590×410 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

38. JANCSI II. 1960.
p., fekete kréta, 590×410 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

39. JANCSI III. 1960.
p., fekete kréta, 580×400 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

40. KOPASZ FA. 1960.
p., szén, fekete kréta, 620×440 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

41. KOVÁCS NÉNI OLVAS. 1960.
p., fekete kréta, 620×480 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

42. KRISTÓ BÁCSI. 1960.
p., fekete kréta, 280×410 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960. XII. 21. Utolsó találkozás...
A művész tul.

43. MAGÁNY. 1960.
p., szén és fekete pasztell, 630×480 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1960.
Szalay Ferenc tul. Hvásárhely

44. MAGÁNYOS GÉMESKÚT. 1960.
p., fekete kréta, 580×410 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

45. MÁRTÉLYI TANYAUDVAR. 1960.
p., szén és fekete pasztell, 480×630 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1960.
Degovics Imre tul. Győr

46. NÉMA TÁJ. 1960.
p., szén, 630×480 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

47. NYOMORULT UDVAR. 1960.
p., fekete kréta, 460×620 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

48. ÖREG EMBER. 1960.
p., szén, 620×470 mm
J. j. l.: Kajári 1960.
A művész tul.

49. PARASZTEMBER (Vázlat). 1960.
p., fekete kréta, 410×280 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

50. PARASZTOK. 1960.
p., fekete kréta, 400×270 mm
J. j. l.: K. Gy. 1960.
A művész tul.

51. PÁSZTORFIÚ. 1960.
p., szén, 600×440 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

52. PUSZTAI HANGULAT. 1960.
p., szén és fekete pasztell, 490×620 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

53. RÉGI VÁSÁRHELYI TANYA. 1960.
p., szén és fekete pasztell, 480×620 mm
J. j. l.: Kajári 960.
A művész tul.

54. ROMOK II. 1960.
p., szén, 460×620 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1960.
A művész tul.

55. SÍRÓ ASSZONYOK. 1960.
p., fekete pasztell, kréta, 620×470 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

56. SZOMORÚ FÉRFI. 1960.
p., fekete pasztell, 610×450 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
Bihal Sándor tul. Hvásárhely

57. TANULMÁNY I. 1960.
p., fekete kréta, 580×410 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

58. TANULMÁNY II. 1960.
p., fekete kréta, 540×400 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

59. TANYAUDVAR DARVASON. 1960.
p., szén és fekete pasztell, 480×630 mm
J. b. l.: Kajári Gy. 1960.
Hódmezővásárhelyi Tanács tul.

60. TANYA VÉGE. 1960.
p., szén és fekete kréta, 480×620 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

61. ÜRES UDVAR. 1960.
p., szén, 480×620 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

62. VÁZLAT I. 1960.
p., fekete kréta, 280×410 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

63. VILÁGOS UTÁN c. SOROZAT VÁZLATA. I. 1960.
p., fekete kréta, 190×280 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

64. VILÁGOS UTÁN c. SOROZAT VÁZLATA II. 1960.
p., fekete kréta, 270×410 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960. Halál, halál...
A művész tul.

65. VILÁGOS UTÁN c. SOROZAT VÁZLATA III. 1960.
p., fekete kréta, 280×410 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1960.
A művész tul.

66. VILÁGOS UTÁN c. SOROZAT VÁZLATA IV. 1960.
p., fekete kréta, 400×280 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

67. VILÁGOS UTÁN c. SOROZAT VÁZLATA V. 1960.
p., fekete kréta, 400×280 mm
J. b. l.: K. Gy. 1960.
A művész tul.

68. ALMAFÁK. 1961.
p., fekete kréta, 470×620 mm
J. j. l.: Kajári 61.
A művész tul.

69. AZ ÖREG KUNNÉ TANYÁJA. 1961.
p., színes pasztell, 490×690 mm
J. j. l.: Kajári 1961.
A művész tul.

70. AZ ÚT VÉGÉN I. 1961.
p., kék kréta, 690×520 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1961.
„Sors és dal — közösek. Alkonyodik.
Hogyan lennék boldog.
A nap messze, a föld hideg, borzongás
ver, előttem csapdos, surran az
éjmadár"
Hölderlin
Györgyi! Ez a rajz nem más, mint csak szerény jelzése annak a fénynek, ami az otthonából felém árad.
967. karácsonyára K. Gyula.
Dr. Almásy Györgyi tul. Hvásárhely

71. AZ ÚT VÉGÉN III. 1961.
p., kék kréta, 700×520 mm
J. b. l.: Kajári Gyula „És évekig kellett ott ájultan élni és minden hajnalon a semmibe nézni. Haj! Minden hajnalon, minden estén"
Sinka
Árpádnak nagyon sok köszönettel K. Gyula
Dr. Borbáth Árpád tul. Hvásárhely

72. ÁLLATFIGURÁK. 1961.
p., fekete kréta, 390×550 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

73. BÁNYÁSZ PISTA BÁCSI SÍRJA. 1961.
p., fekete kréta, 420×590 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

74. BIRKÁK. 1961.
p., fekete kréta, 400×560 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

75. CSÖND A PUSZTÁN. 1961.
p., szén, 470×630 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

76. CSÖNDES VIDÉK. 1961.
p., szén, 620×480 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

77. ELPUSZTULT OTTHON. 1961.
p., fekete kréta, 490×690 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

78. FŰZFÁK. 1961.
p., szén, fekete kréta, 470×630 mm
J. b. l.: Kajári 1961.
Dr. Dömötör János tul. Hvásárhely

79. GÉMESKÚT A PUSZTÁN. 1961.
p., fekete kréta, 510×700 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

80. GONDOLKODÓ FÉRFI. 1961.
p., fekete kréta, 630×470 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1961.
Szeged Város tul.

81. GONDTERHELT EMBEREK. 1961.
p., kék kréta, 570×840 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

82. GONDTERHELT NŐ. 1961.
p., fekete kréta, 630×460 mm
J. j. l. Kajári 1961.
MNG tul. Ltsz.: F. 69.225

83. GYÖTRŐDŐ ASSZONY. 1961.
p., kék kréta, 690×530 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1961.
Dr. Kovács Endre tul. Hvásárhely

84. GYÖTRŐDŐ ASSZONY. 1961.
p., kék kréta, 610×460 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1961.
„A való kútfejéhez az ér itt, ki a mélyben csüggedetlen ás"
Schiller
Bethlen Gábor gimnázium tul. Hvásárhely

85. HÁZ ELEJE I. 1961.
p., szén, fekete kréta, 460×600 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1961.
Rapcsák Péter tul. Hvásárhely

86. HÁZ ELEJE II. 1961.
p., fekete kréta, 540×710 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

87. HÁZ ELŐTT. 1961.
p., szén, 480×630 mm
J. b. l.: Kajári 1961.
A művész tul.

88. KAJÁRI JÓZSEF PORTRÉJA. (NAGYBÁTYÁM). 1961.
p., fekete kréta, 670×470 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

89. KARDOSKÚTI PUSZTA I. 1961.
k., fekete kréta, 490×680 mm
J. j. l.: Kajári 1961.
Tornyai János Múzeum tul. Hvásárhely

90. KARDOSKÚTI PUSZTA II. 1961.
k., színes pasztell, 680×480 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

91. KARDOSKÚTI TANYAUDVAR II. 1961.
k., fekete kréta, 480×690 mm
J. j. l.: Kajári 961.
Ceglédi Nagy Ferenc tul. Hvásárhely

92. KIHALT AZ ÉLET. 1961.
p., fekete kréta, 610×460 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

93. KISS SÁNDOR A RAVATALON. 1961.
p., fekete kréta, 600×460 mm
J. j. l.: Kajári Gyula Mártély, 1961. V. 21. Isten vele Sándor bácsi.
A művész tul.

94. KUTASI PUSZTA. 1961.
p., színes pasztell, fekete kréta, 440×680 mm
J. b. l.: Kajári 1961.
Tornyai János Múzeum tul. Hvásárhely

95. KUTYÁK. 1961.
p., fekete kréta 280×380 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

96. KUTYÁK II. 1961.
p., fekete kréta, 400×550 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

97. MAGÁNY III. 1961.
p., fekete kréta, 500×680 mm
J. b. l.: Kajári 1961.
A művész tul.

98. MÁRTÉLYI HALÁSZTANYA. 1961.
p., szén, fekete kréta, 480×620 mm
J. b. l.: Kajári 1961.
Népművelési Tanácsadó tul. Szeged

99. NAGYBÁTYÁM. 1961.
p., fekete kréta, 480×430 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1961.
A művész tul.

100. NAGY SÁNDOR BÁCSI. 1961.
p., fekete kréta, 620×460 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1961. Nagy Sándor bácsinak tisztelettel Kajári Gyula 1961. június
Nagy Bálint tul. Hvásárhely

101. NÉMA TÁJ II. 1961.
p., szén, fekete kréta, 470×620 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

102. ÖREGANYÁM SÍRJA. 1961.
p., fekete kréta, 410×600 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

103. ÖREG EMBER. 1961.
p., fekete kréta, 460×410 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

104. ROMOK. 1961.
p., szén, 480×620 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

105. SÁNDOR BÁCSI VÉKÁVAL. 1961.
p., fekete kréta, 630×460 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1961.
Nagy Bálint tul. Hvásárhely

106. SÍRÓ ÖREGASSZONY. 1961.
p., kék kréta, 670×500 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

107. SZÜLŐHÁZAM. 1961.
p., fekete kréta, 530×700 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

108. TANULMÁNY (KUTYÁK). 1961.
p., fekete kréta, 400×570 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1961.
Nagy Bálint tul. Hvásárhely

109. TANULMÁNY. 1961.
p., fekete kréta, 400×280 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

110. TANYAUDVAR A KARDOSKÚTI PUSZTÁN. 1961.
p., színes pasztell, 490×690 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1961.
Kovács Pál tul. Hvásárhely

111. TISZAPART. 1961.
p., szén, fekete kréta, 480×620 mm
J. j. l.: Kajári 1961.
Csergő Magda tul. Hvásárhely

112. TÖPRENGŐ. 1961.
p., kék kréta, 620×460 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1961.
Borvendég Béla tul. Szeged

113. TSZ-TAG. 1961.
p., fekete kréta., 630×460 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1961.
Feletár Béla tul. Hvásárhely

114. VÁZLAT ADY: ÜLJ TÖRVÉNYT, WERBŐCZI c. VERS SOROZATÁHOZ I. 1961.
p., fekete kréta, 370×280 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

115. VÁZLAT ADY: ÜLJ TÖRVÉNYT, WERBŐCZI c. VERS SOROZATÁHOZ II. 1961.
p., fekete kréta, 280×410 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1961.
A művész tul.

116. VÁZLAT ADY: ÜLJ TÖRVÉNYT, WERBŐCZI c. VERS SOROZATÁHOZ III. 1961.
p., fekete kréta, 390×280 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1961.
A művész tul.

117. ADY: ÜLJ TÖRVÉNYT, WERBŐCZI I. 1962.
p., fekete kréta, 630×480 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1962.
Dr. Szabó Lajos tul. Hvásárhely

118. ADY: ÜLJ TÖRVÉNYT, WERBŐCZI II. 1962.
k., fekete kréta, 510×400 mm
J. j. l.: Kajári 1962.
Dr. Szabó Lajos tul. Hvásárhely

119. ADY: ÜLJ TÖRVÉNYT, WERBŐCZI III. 1962.
k., fekete kréta, 400×570 mm
J. j. l.: Kajári 1962.
Dr. Szabó Lajos tul. Hvásárhely

120. ADY: ÜLJ TÖRVÉNYT, WERBŐCZI IV. 1962.
k., fekete kréta, 390×570 mm
J. j. l.: Kajári 1962.
Dr. Szabó Lajos tul. Hvásárhely

121. ADY: ÜLJ TÖRVÉNYT, WERBŐCZI V. 1962.
k., fekete kréta, 480×610 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
Dr. Szabó Lajos tul. Hvásárhely

122. ALVÓ EMBER. 1962.
p., fekete kréta, szén, 300×590 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

123. AZ ÚT VÉGÉN II. 1962.
p., kék kréta, 720×540 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1962.
Dr. Almásy Györgyi tul. Hvásárhely

124. BÁNFI SAMU BÁCSI. 1962.
p., kék kréta, 720×530 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1962.
Dr. Széll Árpádné tul. Hvásárhely

125. BETEG EMBER. 1962.
p., fekete kréta, 670×480 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

126. BOGLYÁK NAPLEMENTÉBEN. 1962.
p., színes pasztell, fekete kréta, 440×610 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1962.
Művelődési Ház tul. Mórahalom

127. BOTRATÁMASZKODÓ. 1962.
p., fekete kréta, 550×390 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
Dányi József tul. Hvásárhely

128. CSENDES TÁJ. 1962.
k., színes pasztell, 420×600 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

129. ELHAGYOTT VIDÉK. I. 1962.
p., fekete kréta, 410×610 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

130. ELHAGYOTT VIDÉK II. 1962.
p., fekete kréta, 430×680 mm
J. b. l.: Kajári Gyula
Katona Lajos tul. Hvásárhely

131. FÁK. 1962.
p., színes pasztell, fekete kréta, 440×630 mm
J. j. l.: Kajári 1962.
Szalay Györgyné tul. Hvásárhely

132. FÁK NAPLEMENTÉBEN. 1962.
p., színes pasztell, fekete kréta, 490×690 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1962.
Steiner Béla tul. Hvásárhely

133. FÁK VIHARBAN. 1962.
k., fekete kréta, 440×580 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

134. FEJTANULMÁNY. 1962.
p., kék kréta, 410×290 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
Ceglédi Nagy Ferenc tul. Hvásárhely

135. FEKVŐ FÉRFI. 1962.
p., fekete kréta, 490×680 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

136. GÉMEK. 1962.
p., fekete kréta, 580×400 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

137. GÉMESKÚT. 1962.
p., szén, fekete kréta, 440×600 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
MNG tul. Ltsz.: F. 69.223

138. GOND I. 1962.
p., fekete kréta, 540×760 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
MNG tul. Ltsz.: F. 68.128

139. GOND II. 1962.
p., fekete kréta, 560×850 mm
J. b. l.: Kajári Gy. 1962.
A művész tul.

140. GONDTERHELT EMBER. 1962.
p., kék kréta, 530×690 mm
J. j. l.: Kajári Gy.
„Mi kell itt elsősorban
A nagy lélek"
Németh L.
Beszédes Kornélnak hálával és köszönettel. 1962. április
Beszédes Kornél tul. Budapest

141. GONDTERHELT FÉRFI. 1962.
p., fekete kréta, 690×490 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962. Kovács Pálnak és Évának hálám jeléül, mivel életem legnehezebb időszakában baráti kezet nyújtottak felém. 1964. június 6.
Kovács Pál tul. Hvásárhely

142. GYÖTRŐDŐ ASSZONY. 1962.
p., kék kréta, 610×460 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1962.
Pálinkás Keresztély tul. Hvásárhely

143. HÁROM FA. 1962.
p., színes pasztell, fekete kréta, 450×610 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1962.
Dr. Széll Árpádné tul. Hvásárhely

144. HÁZFALAK. 1962.
k., fekete kréta, 480×690 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

145. HOLT VIDÉK II. 1962.
k., fekete kréta, 470×680 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

146. HOLT VIDÉK. 1962.
p., színes pasztell, fekete kréta, 610× 450 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1962.
Dr. Márkos István tul. Szeged

147. KARDOSKÚTI PUSZTA. II. 1962.
k., színes pasztell, 480×680 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1962.
Végh Antal tul. Budapest

148. KENDŐS NŐ. 1962.
p., kék kréta, 450×320 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

149. KÉT FA. 1962.
p., színes pasztell, fekete kréta, 420×630 mm
J. j. l.: Kajári 1962.
Tornyai János Múzeum tul. Hvásárhely

150. KÉT FA A PUSZTÁN. 1962.
k., fekete kréta, 460×610 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

151. KIÉGETT PUSZTA. 1962.
k., színes pasztell, 470×680 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

152. KIHALT VIDÉK II. 1962.
k., fekete kréta, 480×680 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

153. KISS LAJOS BÁCSI ARCKÉPE. 1962.
p., fekete kréta, 490×390 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

154. KIS SZÉLMALOM. 1962.
k., fekete kréta, 410×590 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1962.
Nagy Bálint tul. Hvásárhely

155. KOMOR FALAK. 1962.
k., fekete kréta, 460×610 mm
J. b. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

156. KOMOR TÁJ. 1962.
p., fekete kréta, 450×610 mm
J. j. l.: Kajári 1962.
Lázár Eszter tul. Hvásárhely

157. KOPASZ FÁK A PUSZTÁN. 1962.
p., színes pasztell, fekete kréta, 430×620 mm
J. j. l.: Kajári 1962.
Benkő Gyula tul. Hvásárhely

158. MAGÁNY II. 1962.
p., fekete kréta, 520×720 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

159. MAGÁNYOS FA A PUSZTÁN. 1962.
k., fekete kréta, 400×680 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

160. MAGÁNYOS FÁK. 1962.
k., fekete kréta, 410×590 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

161. MAGÁNYOS FÁK. 1962.
p., fekete kréta, 490×690 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1962.
Dr. Márkos István tul. Szeged

162. NAGY BÁLINT I. 1962.
k., fekete kréta, 670×480 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1962.
Nagy Bálint tul. Hvásárhely

163. NAGY BÁLINT II. 1962.
p., fekete kréta, 680×480 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

164. NAPLEMENTE A PUSZTÁN. 1962.
p., színes pasztell, fekete kréta, 450×690 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1962.
Gál István tul. Hvásárhely

165. NAPSZÁMOS. 1962.
p., fekete kréta, 600×410 mm
J. b. l.: Kajári Gy. 1962.
A művész tul.

166. NÉMA TÁJ. 1962.
p., szén, fekete kréta, 480×630 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

167. ÖSSZEKULCSOLT KEZEK II. 1962.
p., fekete kréta, 370×460 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

168. PARASZTEMBER. 1962.
k., fekete kréta, 370×300 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

169. PARASZTEMBER II. 1962.
p., kék kréta, 440×660 mm
J. j. l.: Kajári 1962.
Dr. Klonkay Gyuláné tul. Szeged

170. PARASZTEMBER III. 1962.
p., fekete kréta, 590×410 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
Dr. Lajos Sára tul. Hvásárhely

171. PUSZTAI TANYAUDVAR. 1962.
k., fekete kréta, 480×690 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
Dr. Molnár Etelka tul. Hvásárhely

172. SAMU BÁCSI II. 1962.
p., kék kréta, 720×530 mm
J. b. l.: Kajári Gy. 1962.
Tornyai János Múzeum tul. Hvásárhely

173. SÁNDOR BÁCSI. 1962.
p., fekete kréta, 580×400 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
Pálinkás Keresztély tul. Hvásárhely

174. SEBESÜLT. 1962.
p., fekete kréta, 680×480 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

175. TANYA A KARDOSKÚTI PUSZTÁN 1962.
k., fekete kréta, 450×700 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1962.
Palkó Jenő tul. Hvásárhely

176. TÁMASZKODÓ FIÚ. 1962.
p., fekete kréta, 570×400 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

177. ÜRES A GÓRÉ. 1962.
p., színes pasztell, fekete kréta, 390×570 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1962.
Égető János tul. Hvásárhely

178. VÁZLAT XIII. 1962.
p., fekete kréta, 380×560 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

179. VÁZLAT XV. 1962.
p., fekete kréta, 400×560 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

180. VÁZLAT XVI. 1962.
p., fekete kréta, 400×580 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

181. VÁZLAT BÁNFI SAMU BÁCSIRÓL. 1962.
p., kék kréta, 620×410 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

182. VIHAROS TÁJ. 1962.
k., fekete kréta, 460×610 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1962.
A művész tul.

183. AKOL. 1963.
p., fekete kréta, 410×590 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

184. ALVÓ ASSZONY. 1963.
k., fekete kréta, 660×480 mm
J. l. középen: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

185. AZ ÖREG KUNNÉ. 1963.
p., fekete kréta, 610×440 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963. Dr. Magyari Miklósnak az őszinte megértésért, a lelkes segítésért és nagyon köszönöm, hogy elvitt arra a helyre, ahol a semmiből egy új Magyarország született. Veszprém 1968. V. 22. Dr. Magyari Miklós tul. Veszprém

186. BÁNFI BÁCSI II. 1963.
p., fekete kréta, 590×400 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
MNG tul. Ltsz.: F. 69.226

187. BÁNFI JÁNOS I. 1963.
p., fekete kréta, 590×410 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

188. BÁNFI JÁNOS II. 1963.
p., fekete kréta, 410×590 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

189. BESZÉLGETŐK. 1963.
p., fekete kréta, 410×560 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1963.
Kovács Pálné tul. Hvásárhely

190. BOTOS PARASZTEMBER. 1963.
p., fekete kréta, 560×400 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

191. FEJTANULMÁNYOK. 1963.
p., barna kréta, 530×360 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

192. FEKVŐ NŐ. 1963.
p., fekete kréta, 410×600 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

193. FIATAL ASSZONY. 1963.
p., fekete kréta, 550×380 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

194. GONDOLKODÓ III. 1963.
k., fekete kréta, 670×450 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

195. GÖRBE FASOR. 1963.
p., fekete kréta, 480×670 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

196. GÖRBE FÁK TÉGLÁSON. 1963.
p., fekete kréta, 420×590 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

197. KAZLAK. 1963.
olajozott k., fekete kréta, 430×620 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
MOKÉP Csongrád megyei Központja tul. Hvásárhely

198. KENDŐS ASSZONY. 1963.
p., fekete kréta, 590×450 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

199. KENDŐS ASSZONY I. 1963.
p., fekete kréta, 580×400 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

200. KENDŐS ASSZONY II. 1963.
p., fekete kréta, 470×680 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

201. KENDŐS ASSZONY III. 1963.
p., fekete kréta, 460×680 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

202. KENDŐS NŐ. 1963.
p., fekete kréta, 570×400 mm
J. b. l.: Kajári Gy. 1963.
A művész tul.

203. KISS LAJOS BÁCSI. 1963.
p., fekete kréta, 560×390 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

204. KLÁRI. 1963.
p., fekete kréta, 390×290 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

205. KOVÁCS BÁCSI TANYÁJA. 1963.
p., színes pasztell, fekete kréta, 400×580 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1963.
Kovács Imre tul. Hvásárhely

206. KÖNYÖKÉRE TÁMASZKODÓ NŐ. 1963
p., fekete kréta, 480×650 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

207. LOVAK. 1963.
p., fekete kréta, 360×570 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

208. MÁRTÉLYI NAPLEMENTE. 1963.
p., fekete kréta, 420×600 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

209. MERENGŐ II. 1963.
k., fekete kréta, 680×480 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

210. PARASZTEMBER. 1963.
p., fekete kréta, 670×480 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
Forgó Pál tul. Szeged

211. PUSZTAI HANGULAT. 1963.
p., fekete kréta, 410×590 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

212. PUSZTAI TÁJ. 1963.
k., színes pasztell, fekete kréta, 480×690 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1963.
Kiss Ernő tul. Hvásárhely

213. PUSZTA VIDÉK. 1963.
p., fekete kréta, 400×590 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

214. PUSZTA VIDÉK I. 1963.
p., fekete kréta, 410×590 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

215. PUSZTA VIDÉK II. 1963.
k., fekete kréta, 410×680 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

216. PUSZTA VIDÉK III. 1963.
k., fekete kréta, 420×680 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

217. SÍRÓ ASSZONY II. 1963.
k., fekete kréta, 490×690 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

218. SZALMACSOMÓ. 1963.
p., fekete kréta, 410×600 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

219. SZÁRAZ FÁK. 1963.
p., fekete kréta, 480×670 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

220. SZOMORÚ UDVAR. 1963.
p., fekete kréta, 410×600 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

221. SZŐRHÁTI TANYA. 1963.
p., színes pasztell, fekete kréta, 400×580 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
Dr. Kovács Endre tul. Hvásárhely

222. TANULMÁNY. 1963.
p., fekete kréta, 420×590 mm
J. l. középen: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

223. TANULMÁNY A VALLOMÁS c. SOROZATHOZ I. 1963
p., fekete kréta, 280×390 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

224. TANULMÁNY A VALLOMÁS c. SOROZATHOZ II. 1963
p., fekete kréta, 390×270 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

225. TANULMÁNYOK. 1963.
p., fekete kréta, 430×350 mm
J. l. középen: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

226. TANULMÁNYOK. 1963.
k., fekete kréta, 490×670 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

227. TANYAUDVAR. 1963.
p., fekete kréta, 420×600 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
Kirschner Mártonné tul. Hvásárhely

228. TÉGLÁSI HATÁR. 1963.
k., fekete kréta, 420×670 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
Tornyai János Múzeum tul. Hvásárhely

229. TÉGLÁSI PUSZTA. 1963.
p., fekete kréta, 410×600 mm
J. b. l.: Kajári Gyula
Városi Tanács tul. Hvásárhely

230. TÉGLÁSI TÁJ. 1963.
p., fekete kréta, 530×710 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

231. ÜLŐ LEÁNY I. 1963.
p., fekete kréta, 570×400 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

232. ÜLŐ LEÁNY II. 1963.
p., fekete kréta, 570×400 mm
J. b. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

233. VALLOMÁS c. SOROZAT I. 1963.
p., fekete kréta, 400×580 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963. Mit várhatok még életemtől?
Pap Miklós tul. Orosháza

234. VALLOMÁS c. SOROZAT II. 1963.
p., fekete kréta, 400×580 mm
J. b. l.: Kajári 1963. Ó mondd mit remélhetek?
Pap Miklós tul. Orosháza

235. VALLOMÁS c. SOROZAT III. 1963.
p., fekete kréta, 400×580 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963. Semmit, semmit...
Pap Miklós tul. Orosháza

236. VALLOMÁS c. SOROZAT IV. 1963.
p., fekete kréta, 400×570 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1963. Fényt, fényt!
Pap Miklós tul. Orosháza

237. VALLOMÁS c. SOROZAT V. 1963.
p., fekete kréta, 400×570 mm
J. b. l.: Kajári Gy. 1963. Fojt az az élet, mint a sír...
Pap Miklós tul. Orosháza

238. VALLOMÁS c. SOROZAT VI. 1963.
p., fekete kréta, 380×550 mm
J. j. l.: Kajári 1963. Már késő...
Pap Miklós tul. Orosháza

239. VALLOMÁS c. SOROZAT VII. 1963.
p., fekete kréta, 400×570 mm
J. j. l.: Kajári 1963. Már minden egyre megy
Pap Miklós tul. Orosháza

240. VÁZLAT A GOND c. KÉPHEZ. 1963.
p., fekete kréta, 400×570 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

241. VÁZLAT V. 1963.
p., fekete kréta, 390×570 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

242. VÁZLAT VI. 1963.
p., fekete kréta, 400×570 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

243. VÁZLAT XIV. 1963.
p., fekete kréta, 400×570 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

244. VÁZLAT XVII. 1963.
p., fekete kréta, 450×540 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

245. VÁZLAT XXIV. 1963.
p., fekete kréta, 400×570 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

246. VÁZLAT XXVII. 1963.
p., fekete kréta, 390×560 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

247. VÁZLAT XXVIII. 1963.
p., fekete kréta, 410×570 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

248. VÁZLAT XXIX. 1963.
p., fekete kréta, 390×580 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

249. VÁZLAT XXX. 1963.
p., fekete kréta, 410×570 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

250. VÁZLATOS TANULMÁNY. 1963.
p., fekete kréta, 580×390 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

251. VEGYES TANULMÁNY. 1963.
p., fekete kréta, 410×560 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1963.
A művész tul.

252. ARATÁS UTÁN. 1964.
olajozott p., fekete kréta, 670×430 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
Dr. Szabó Lajos tul. Hvásárhely

253. ARCKÉPVÁZLAT LÁSZLÓ GYULÁRÓL. 1964.
p., fekete kréta, 560×380 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964. II.
Dr. Hernády Gyula tul. Kecskemét

254. ÁROKPARTI FÁK. 1964.
olajozott p., fekete kréta, 420×680 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

255. BÚCSÚ. 1964.
k., fekete kréta, 460×380 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
Trencsényi Imréné tul. Budapest

256. BÚZATÁBLA. 1964.
p., barna kréta, 410×620 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

257. BÚZATÁBLA. III. 1964.
p., barna kréta, 410×570 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

258. EGY VÁLTOZAT A SZÉCHENYI SOROZATHOZ. 1964.
p., fekete kréta, 480×630 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964. Széchenyi meghalt.
A művész tul.

259. EMBEREK. 1964.
p., fekete kréta, 410×580 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

260. FEJ és KÉZTANULMÁNY. 1964.
p., fekete kréta, 550×380 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

261. FEJTANULMÁNY. 1964.
p., fekete kréta, 670×450 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

262. FEJTANULMÁNYOK. 1964.
p., fekete kréta, 570×400 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

263. FEJTANULMÁNY VARIÁCIÓK I. 1964.
p., fekete kréta, 410×590 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

264. FEJTANULMÁNY VARIÁCIÓK II. 1964.
p., fekete kréta, 390×540 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

265. FEJTANULMÁNY VARIÁCIÓK III. 1964.
p., fekete kréta, 580×410 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

266. FEJTANULMÁNY VARIÁCIÓK IV. 1964.
p., fekete kréta, 580×400 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

267. FEKETEHALMI TÁJ. 1964.
olajozott p., fekete kréta, 410×580 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
Lantos Ferenc tul. Szentes

268. FEKVŐ FIGURA. 1964.
p., fekete kréta, színes pasztell, 410×580 mm
J. b. l.: Kajári Gy. 1964.
A művész tul.

269. FÉRFI. 1964.
p., fekete kréta, 400×260 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1964.
A művész tul.

270. GONDBAN VERGŐDŐ. 1964.
p., fekete kréta, 400×310 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

271. HÁROM KÉZTANULMÁNY. 1964.
p., fekete kréta, 420×600 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

272. KÁROGÓ VARJAK. 1964.
olajozott p., fekete kréta, 420×600 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
Solymosi Lajosné tul. Hvásárhely

273. KÉTSÉGBEESETT EMBER I. 1964.
p., fekete kréta, 390×480 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1964.
A művész tul.

274. KÉTSÉGBEESETT EMBER II. 1964.
p., fekete kréta 410×520 mm
j. j. l.: Kajári Gy. 1964.
A művész tul.

275. KÉZTANULMÁNYOK. 1964.
olajozott p., fekete kréta, 400×580 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

276. KIHALT UDVAR II. 1964.
olajozott p., fekete kréta, 430×600 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1964.
Dr. Dobó Ágnes tul. Budapest

277. KISLÁNYFEJEK. 1964.
p., fekete kréta, 280×400 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

278. MÁRTÉLYI HATÁR. 1964.
p., barna kréta, tus, 410×690 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1964.
Városi Tanács Hódmezővásárhely tul.

279. NÉMA UDVAR II. 1964.
olajozott p., fekete kréta, 420×600 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1964.
Varga Judit tul. Hvásárhely

280. NYÁR. 1964.
p., barna kréta, 430×670 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

281. ŐSZI HANGULAT II. 1964.
olajozott p., fekete kréta, 450×680 mm
J. l. középen: Kajári Gyula 1964.
Varga Anna Mária tul. Szeged

282. ŐSZI IDŐ. 1964.
olajozott p., fekete kréta, 420×600 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
Dr. Almásy Györgyi tul. Hvásárhely

283. ŐSZI NAPLEMENTE. 1964.
p., színes pasztell, fekete kréta, 420×600 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1964.
Forgó Pál tul. Szeged

284. PARASZTOK. 1964.
p., színes pasztell, fekete kréta, 350×490 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1964.
Dr. Bálint István tul. Hvásárhely

285. Sánta György arcképe. 1964.
p., fekete kréta, 500×380 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
Sánta György tul. Kecskemét

286. SIRATÓK I. 1964.
p., fekete kréta, 400×580 mm
J. l. középen: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

287. SZALMACSOMÓK. 1964.
olajozott p., fekete kréta, 400×580 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

288. SZÉCHENYI SOROZAT: SZÉCHENYI MEGHALT I. 1964.
p., fekete kréta, 400×580 mm
J. j. l.: K. Gy. 1964.
A művész tul.

289. SZÉCHENYI SOROZAT: SZÉCHENYI MEGHALT II. 1964.
p., fekete kréta, 410×590 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

290. SZÉCHENYI SOROZAT: KIHUNYT A LÁNG III. 1964.
p., fekete kréta, 410×580 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

291. SZÉCHENYI SOROZAT: KIHUNYT A LÁNG IV. 1964.
p., fekete kréta, 420×590 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

292. SZÉCHENYI SOROZAT: KIHUNYT A LÁNG V. 1964.
p., fekete kréta, 420×590 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

293. SZÉCHENYI SOROZAT: KIHUNYT A LÁNG VI. 1964.
p., fekete kréta, 420×590 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

294. SZOMORÚ VARIÁCIÓK I. 1964.
p., fekete kréta, 410×580 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

295. SZOMORÚ VARIÁCIÓK II. 1964.
p., fekete kréta, 410×590 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

296. SZOMORÚ VARIÁCIÓK III. 1964.
p., fekete kréta, 410×570 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

297. SZOMORÚ VARIÁCIÓK IV. 1964.
p., fekete kréta, 410×570 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1964.
A művész tul.

298. SZOMORÚ VARIÁCIÓK V. 1964.
p., fekete kréta, 400×580 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

299. SZOMORÚ VARIÁCIÓK VI. 1964.
p., fekete kréta, 400×530 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

300. SZOMORÚ VARIÁCIÓK VII. 1964.
p., fekete kréta, 410×550 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

301. TANULMÁNY. 1964.
p., fekete kréta, 400×570 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

302. TANULMÁNY. 1964.
p., fekete kréta, 480×680 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

303. TANULMÁNY I. 1964.
p., fekete kréta, 490×690 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
Kiskundorozsmai Művelődési Ház tul.

304. TANULMÁNYOK I. 1964.
p., fekete kréta, 590×400 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

305. TANULMÁNY-VÁZLAT VIII. 1964.
p., fekete kréta, 400×570 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

306. VÁZLAT. 1964.
p., fekete kréta, 280×400 mm
J. l. középen: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

307. VÁZLAT A SZÉCHENYI SOROZATHOZ I. 1964.
p., fekete kréta, 290×400 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

308. VÁZLAT A SZÉCHENYI SOROZATHOZ II. 1964.
p., fekete kréta, 270×370 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1964. Széchenyi meghalt.
A művész tul.

309. VÁZLAT IX. 1964.
p., fekete kréta, 400×580 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1964. „Fát akartam ültetni, amely a jövőnek hajtja gyümölcsét"
A művész tul.

310. VÁZLAT X. 1964.
p., fekete kréta, 410×560 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1964.
A művész tul.

311. VÁZLAT XI. 1964.
p., fekete kréta, 330×570 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

312. VÁZLAT XVIII. 1964.
p., fekete kréta, 400×560 mm
J. l. középen: Kajári Gyula 1964. A szobor neve kenyérszegő.
A művész tul.

313. VÁZLAT XIX. 1964.
p., fekete kréta, 400×410 mm
J. j. középen: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

314. VÁZLAT XXI. 1964.
p., fekete kréta, 400×560 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

315. VÁZLAT XXII. 1964.
p., fekete kréta 400×570 mm
J. b. középen: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

316. VÁZLAT XXV. 1964.
p., fekete kréta, 400×560 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

317. VÁZLATOS TANULMÁNY. 1964.
p., fekete kréta, 400×240 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1964.
A művész tul.

318. ARATÁS UTÁN. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 400×590 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
Művelődésügyi Minisztérium tul.

319. BEJÁRÓ. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 470×610 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
Szeged Város tul.

320. BÚZAMEZŐ. 1965.
p., barna kréta, 590×420 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1965.
Dr. Kozma János tul. Hvásárhely

321. CSENDÉLET I. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 280×390 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1965.
A művész tul.

322. CSENDÉLET II. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 330×480 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

323. EGY TANYA ROMJAI. 1965.
p., barna kréta, 340×480 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

324. ELSŐ GONDOLAT. 1965.
p., színes pasztell, 360×500 mm
J. b. l.: Kajári Gy. 1965. „Haj, minden hajnalon.. "
A művész tul.

325. MÁSODIK GONDOLAT. 1965.
p., színes pasztell, 340×490 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1965. „Minden estén..."
A művész tul.

326. HARMADIK GONDOLAT. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 340×490 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

327. FÁK. 1965.
k., fekete kréta, 410×600 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

328. FÁK. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 470×610 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
Lukács József tul. Hvásárhely

329. FEKVŐ NŐ I. 1965.
p., fekete kréta, 400×580 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1965.
A művész tul.

330. FEKVŐ NŐ II. 1965.
p., kék kréta, 390×580 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

331. FEKVŐ NŐ III. 1965.
p., fekete kréta, 400×600 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1965.
Kőhalmi Kálmán tul. Dunaújváros

332. FEKVŐ NŐ IV. 1965.
p., fekete kréta, 410×590 mm
J. j. l.: Kajári Gy.
MNG tul. Ltsz.: F. 66.127

333. FEKVŐ NŐ V. 1965.
p., kék kréta, 420×580 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
Horváth László tul. Dunaújváros

334. FEKVŐ NŐ VI. 1965.
p., fekete kréta, 420×600 mm
J. l. középen: Kajári Gyula 1965.
Dr. Lajos Sára tul. Hvásárhely

335. FEKVŐ TANULMÁNY. 1965.
p., fekete kréta, 400×580 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

336. GONDOLKODÓ II. 1965.
p., fekete kréta, 400×570 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965. „Nyilvános életemnek, s minden politikai működésemnek alphája s legmélyebb talpköve soha nem volt egyéb és soha nem lesz más, mint azon nemzetiség kifejtésének és nemesbítésének minden tehetségem szerinti előmozdítása, melynek körében világot látnom rendelt a végzés."
Széchenyi

Török Pistának őszinte szívből a reménytelen álmodozások emlékére
Kajári Gyula 1965.

Török István tul. Hvásárhely

337. GÖRBE FÁK. 1965.
p., barna kréta, 410×590 mm
J. b. l.: Kajári Gy. 1965.
A művész tul.

338. GÖRBE FÁK AZ ÚT MENTÉN. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 480×610 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1965.
Tornyai János Múzeum tul. Hvásárhely

339. HAZAFELÉ. 1965.
p., fekete kréta, 360×490 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

340. HÁZ VÉGE II. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 470×620 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1965.
A művész tul.

341. KAZAL. 1965.
p., barna kréta, 410×590 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1965.
A művész tul.

342. KÉT FA AZ ÚT MENTÉN. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 470×610 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1965.
Dr. Böröndi János tul. Hvásárhely

343. KÉTFIGURÁS TANULMÁNY. 1965.
p., fekete kréta, 410×570 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

344. KÉTFIGURÁS TANULMÁNY II. 1965.
p., fekete kréta, 400×590 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

345. KÉZ ÉS FEJTANULMÁNYOK. 1965.
p., fekete kréta, 390×580 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

346. KIHALT UDVAR. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 420×600 mm
J. b. l.: Kajári Gy.
Dányi József tul. Hvásárhely

347. KÖNYVES CSENDÉLET. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 290×420 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1965.
A művész tul.

348. LÁBOS. 1965.
p., barna kréta, 340×460 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

349. LÁMPÁS CSENDÉLET. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 290×440 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

350. NAPLEMENTE. 1965.
p., barna kréta, lavírozott tus, 420×680 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
Lusztig Imre tul. Hvásárhely

351. NYÁRI NAPLEMENTE. 1965.
p., barna kréta, 330×520 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
Dr. Böröndi János tul. Hvásárhely

352. NYÁRI NAPLEMENTE. 1965.
p., barna kréta, 420×600 mm
J. b. l.: Kajári Gy. 1965.
A művész tul.

353. ÓCSKA EDÉNYEK. 1965.
p., barna kréta, 320×470 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

354. ŐSZI HANGULAT. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 420×600 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1965.
Furka Mihály tul. Hvásárhely

355. SIRATÓK II. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 400×590 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

356. SZÁRAZ KENYÉR. 1965.
p., barna kréta, 330×460 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

357. TANULMÁNY. 1965.
p., fekete kréta, 400×570 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

358. TANULMÁNY KÉT VÁLTOZATBAN. 1965.
p., fekete kréta, 330×560 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

359. TANYAUDVARON. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 330×490 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
Dr. Borbáth Árpád tul. Hvásárhely

360. TŰNŐDÉS. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 340×480 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

361. UDVAR. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 470×620 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1965.
Magyar Néphadsereg Parancsnoksága tul. Cegléd

362. UDVARON. 1965.
p., fekete kréta, 290×400 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1965.
A művész tul.

363. UDVARON II. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 340×490 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

364. ÚTKERESZTEZŐDÉS. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 470×610 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

365. ÚT MENTÉN. 1965.
p., barna kréta, 350×490 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

366. VÁZLAT. 1965.
p., fekete kréta, 290×400 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1965.
A művész tul.

367. VÁZLAT. 1965.
p., fekete kréta, 310×440 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
„Setét eszmék borítják eszemet"
Vörösmarty
A művész tul.

368. VÁZLAT I. 1965.
p., fekete kréta, 300×440 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965. Hálás megemlékezésül a sok fáradozásért.
Király Kata tul. Budapest

369. VÁZLAT II. 1965.
p., fekete kréta, 300×400 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1965.
„Ha láttok a magyar mezőn
Véres, tajtékos pányvás ménet;
Vágjátok el a kötelet,
Mert lélek az, bús magyar lélek"
Ady
Sós Imre tul. Hvásárhely

370. VÁZLAT III. 1965.
p., fekete kréta, 300×430 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

371. VÁZLAT IV. 1965.
p., fekete kréta, 570×390 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

372. VÁZLAT XX. 1965.
p., kék kréta, 400×550 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

373. VÁZLAT XXIII. 1965.
p., fekete kréta, 400×570 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

374. VÁZLAT XXVI. 1965.
p., fekete kréta, 400×580 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

375. VÁZLAT XXXI. 1965.
p., fekete kréta, 400×570 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1965.
A művész tul.

376. VIRÁG I. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 470×300 mm
J. j. l.: Kajári 1965.
Tornyai János Múzeum tul. Hvásárhely

377. VIRÁG II. 1965.
olajozott p., fekete kréta, 470×300 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1965.
Tornyai János Múzeum tul. Hvásárhely

378. VIRÁG III. 1965.
olajozott p., fekete kréta 450×300 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1965.
Égető János tul. Hvásárhely

379. VIRÁGTANULMÁNY KEZEKKEL. 1965.
p., fekete kréta, 400×550 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

380. EGY VARIÁCIÓ. 1966.
p., kék kréta, 400×390 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1966.
A művész tul.

381. FEKVŐ NŐ III. 1966.
p., fekete kréta, 410×600 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1966.
A művész tul.

382. ILLUSZTRÁCIÓK HÖLDERLIN: PÁRKÁKHOZ c. VERSÉHEZ I. 1966.
p., kék kréta, 400×520 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1966. „Csak egy nyarat még, Ó ti hatalmasok"
A művész tul.

383. ILLUSZTRÁCIÓK HÖLDERLIN: PÁRKÁKHOZ c. VERSÉHEZ II. 1966.
p., kék kréta, 410×570 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1966. „... s egy őszt"
A művész tul.

384. ILLUSZTRÁCIÓK HÖLDERLIN: PÁRKÁKHOZ c. VERSÉHEZ III. 1966.
p., kék kréta, 410×580 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1966. „... hogy érjen végre be énekem"
A művész tul.

385. ILLUSZTRÁCIÓK HÖLDERLIN: PÁRKÁKHOZ c. VERSÉHEZ IV. 1966.
p., kék kréta, 410×580 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1966.
A művész tul.

386. KÉT ASSZONY. 1966.
p., fekete kréta, 590×420 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1966.
A művész tul.

387. KÉK TANULMÁNY. 1966.
p., kék kréta, 570×410 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1966.
Katona Lajos tul. Hvásárhely

388. KOKSZOLÓ. 1966.
olajozott p., fekete kréta, 390×580 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1966.
A művész tul.

389. ŐSZI HATÁR II. 1966.
olajozott p., fekete kréta, 450×610 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1966.
Pálinkás Keresztély tul. Hvásárhely

390. TANULMÁNY III. 1966.
p., fekete kréta, 580×420 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1966.
„Előttünk egy nemzetnek sorsa áll"
Vörösmarty
Koréh Sándornak, annak a hitnek a reményében, hogy a dunaújvárosi szellemi fészekrakás gondolata egyszer valóra fog válni
Koréh Sándor tul. Dunaújváros

391. TÁMASZKODÓ. 1966.
p , fekete kréta, 600×420 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1966.
Pálinkás Keresztély tul. Hvásárhely

392. VÁZLAT XII. 1966.
p., fekete kréta, 400×580 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1966.
A művész tul.

393. A TISZATÁJ JUBILEUMI CÍMLAPJA I. 1967.
k., fekete kréta, színes pasztell, 400×320 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1967.
1917.
A művész tul.

394. A TISZATÁJ JUBILEUMI CÍMLAPJA II. 1967.
k., fekete kréta, színes pasztell, 540×400 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1967.
1917.
A művész tul.

395. DUNAI VASMŰ. 1967.
olajozott p., fekete kréta, 400×580 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1967.
A művész tul.

396. DUNAI VASMŰ II. 1967.
olajozott p., fekete kréta, 390×570 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1967.
A művész tul.

397. DUNAI VASMŰ III. 1967.
olajozott p., fekete kréta, 390×570 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1967.
A művész tul.

398. DUNAI VASMŰ-RÉSZLET. 1967.
p., fekete kréta, 430×570 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1967.
A művész tul.

399. DUNAÚJVÁROSI SOROZAT I. 1967.
olajozott k., fekete kréta, 480×660 mm
J. b. l.: Kajári 1967.
Dunai Vasmű tul. Dunaújváros

400. DUNAÚJVÁROSI SOROZAT II. 1967.
olajozott k., fekete kréta, 660×480 mm
J. j. l.: Kajári 1967.
A művész tul.

401. DUNAÚJVÁROSI SOROZAT III. 1967.
olajozott k., fekete kréta, 480×660 mm
J. j. l.: Kajári 1967.
„Hass, alkoss, gyarapíts;
s a haza fényre derül"
Dunai Vasmű tul. Dunaújváros

402. DUNAÚJVÁROSI SOROZAT IV. 1967.
olajozott k., fekete kréta, 490×660 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1967.
A művész tul.

403. DUNAÚJVÁROSI SOROZAT V. 1967.
olajozott k., fekete kréta, 660×480 mm
J. l. középen: Kajári Gyula 1967. „Megint s megint szünetlen!"
Dunai Vasmű tul. Dunaújváros

404. ÉRCTÖMÖRÍTŐ. 1967.
olajozott p., fekete kréta, 400×570 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1967.
A művész tul.

405. KOHÁSZ I. 1967.
p., fekete kréta, 550×400 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1967.
A művész tul.

406. KOHÁSZ II. 1967.
p., fekete kréta, 580×390 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1967.
A művész tul.

407. KOHÁSZOK I. 1967.
p., fekete kréta, 590×420 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1967.
A művész tul.

408. KOHÁSZOK II. 1967.
p., fekete kréta, 610×410 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1967.
A művész tul.

409. KOHÓ. 1967.
olajozott p., fekete kréta, 400×570 mm
J. b. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

410. KOKSZOLÓ. 1967.
olajozott p., fekete kréta, 530×410 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1967.
A művész tul.

411. KOVÁCS BÁCSI ARCKÉPE. 1967.
p., fekete kréta, 580×420 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1967.
Kovács Imre tul. Hvásárhely

412. MARTINÁSZ II. 1967.
p., fekete kréta, 580×430 mm
J. j. l.: Kajári Gyula „És vissza nem foly az időnek árja"
A művész tul.

413. MARTINÁSZOK. 1967.
p., fekete kréta, 430×610 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1967.
A művész tul.

414. MELINDA. 1967.
p., fekete kréta, 700×500 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1967.
A művész tul.

415. MÉSZÉGETŐ. 1967.
p., fekete kréta, 430×600 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1967.
A művész tul.

416. ŐSZ A TANYÁN. 1967.
p., fekete kréta, 390×480 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1967.
Bedecs István tul. Dunaújváros

417. TANULMÁNY IV. 1967.
p., fekete kréta, 590×420 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1967.
Baranyi Judit tul. Budapest

418. ÜZEMI RÉSZLET. 1967.
olajozott p., fekete kréta, 380×500 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1967.
A művész tul.

419. VÁZLAT A DUNAÚJVÁROSI SOROZATHOZ. 1967.
p., fekete kréta, 370×430 mm
J. b. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

420. ÁLLÓ LEÁNYOK. 1968.
k., fekete kréta, 680×480 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

421. ELŐREHAJLÓ NŐ. 1968.
k., fekete kréta, 660×480 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968.
Bocskay István gimnázium tul. Szerencs

422. FIATAL LEÁNY. 1968.
p., fekete kréta, 650×470 mm
J. l. középen: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

423. GOND. 1968.
k., fekete kréta, 670×450 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

424. GYÖRGYI EMLÉKKÖNYVÉBE I. 1968.
k., fekete kréta, 600×410 mm
J. b. l.: Kajári Gyula Györgyi emlékkönyvébe 1968.
A művész tul.

425. GYÖRGYI EMLÉKKÖNYVÉBE II. 1968.
k., fekete kréta, 600×420 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968. Szörnyű egy úton úgy végigmenni, hogy az ember soha haza nem talál
A művész tul.

426. GYÖRGYI EMLÉKKÖNYVÉBE III. 1968.
k., fekete kréta, 600×420 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

427. GYÖRGYI EMLÉKKÖNYVÉBE IV. 1968.
k., fekete kréta, 420×590 mm
J. l. középen: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

428. HAZAFELÉ. 1968.
p., fekete kréta, 420×590 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
Lencsés József tul. Dunaújváros

429. KESERŰ EMBER. 1968.
p., fekete kréta, 600×460 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

430. KÉT ÁLLÓ NŐ. 1968.
k., fekete kréta, 680×480 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

431. KÉTFAJTA ÜLŐ MOZDULAT. 1968.
k., fekete kréta, 480×670 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

432. KÉT FIGURA. 1968.
k., fekete kréta, 680×470 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

433. KÉT LEÁNY. 1968.
k., fekete kréta, 680×470 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

434. KÉT ÜLŐ NŐ. 1968.
k., fekete kréta, 680×480 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

435. KOMOR VARIÁCIÓK I. 1968.
p., fekete kréta, 600×470 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

436. KOMOR VARIÁCIÓK II. 1968.
p., fekete kréta, 610×470 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

437. KOMOR VARIÁCIÓK III. 1968.
p., fekete kréta, 610×470 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

438. KÖNYÖKLŐ. 1968.
p., fekete kréta, 630×480 mm
J. l. középen: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

439. KÖNYÖKLŐ NŐ. 1968.
p., fekete kréta, 680×480 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

440. LÉPŐ. 1968.
k., fekete kréta, 690×450 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

441. MERENGŐ NŐ. 1968.
p., fekete kréta, 670×450 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

442. MIKOR AZ EMBER AZ ÁLMAIT TEMETI I. 1968.
p., fekete kréta, 610×480 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968.
Rubi Vilmosné tul. Szeged

443. MIKOR AZ EMBER AZ ÁLMAIT TEMETI II. 1968.
p., fekete kréta, 610×470 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

444. MIKOR AZ EMBER AZ ÁLMAIT TEMETI III. 1968.
p., fekete kréta, 660×460 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

445. ÖCSI. 1968.
p., fekete kréta, 520×400 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

446. AZ ÖCSI AZ UJJÁT SZOPJA. 1968.
p., fekete kréta, 440×450 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

447. TANULMÁNY II. 1968.
k., fekete kréta, 680×420 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

448. TÁMASZKODÓ. 1968.
k., fekete kréta, 680×420 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

449. TÁMASZKODÓ LEÁNY. 1968.
k., fekete kréta, 660×480 mm
J. l. középen: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

450. ÜLŐ NŐ. 1968.
k., fekete kréta, 660×450 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

451. VÁLTOZAT EGY FAMETSZETHEZ. 1968.
k., fekete kréta, 390×540 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

452. VÁZLAT VII. 1968.
p., fekete kréta, 450×370 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

453. VIRÁG. 1968.
p., fekete kréta, 470×380 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968. Györgyi! Virág helyett virágot hoztam, mert az volt az egyezség. Remélem, talán ez tovább fog virulni mint, amit elvittem innend. 1968. május 3.
Dr. Almásy Györgyi tul. Hvásárhely

454. TANULMÁNY A READINGI SOROZATHOZ. 1968.
p., fekete kréta, 370×530 mm
J. b. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

455. VÁZLAT O. WILDE: A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJÁHOZ I. 1968.
p., fekete kréta, 450×430 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

456. VÁZLAT O. WILDE: A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJÁHOZ II. 1968.
p., fekete kréta, 560×400 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

457. VÁZLAT O. WILDE: A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJÁHOZ III. 1968.
p., fekete kréta, 460×600 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

458. VÁZLAT O. WILDE: A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJÁHOZ IV. 1968.
p., fekete kréta, 520×360 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

459. VÁZLAT O. WILDE: A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJÁHOZ V. 1968.
p. fekete kréta, 400×400 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

460. VÁZLAT O. WILDE: A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJÁHOZ VI. 1968.
p., fekete kréta, 460×350 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

461. VÁZLAT O. WILDE: A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJÁHOZ VII. 1968.
p., fekete kréta, 450×390 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

462. O. WILDE: A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJA I. 1968.
p., fekete kréta, 440×590 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968.
A művész tul.

463. O. WILDE: A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJA II. 1968.
p., fekete kréta, 460×620 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
„Sok halovány arc tétován
Bámulta ablakát"
A művész tul.

464. O. WILDE: A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJA III. 1968
p., fekete kréta, 460×630 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968.
„Síró börtönfalak között
Sírt a szél és a fogoly"
A művész tul.

465. O. WILDE: A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJA IV. 1968.
p., fekete kréta, 480×640 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968.
„A sok-sok átkozott Az égre felnéz
térdepel mind-mind imádkozott."
A művész tul.

466. O. WILDE: A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJA V. 1968.
p., fekete kréta, 630×470 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
„És fölhörög a börtönök mélyén egy síri jaj"
A művész tul.

467. O. WILDE: A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJA VI. 1968.
p., fekete kréta, 620×460 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968.
„S tudtam kívül vérben fogant
A szörnyű virradat"
A művész tul.

468. O. WILDE: A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJA VII. 1968.
p., fekete kréta, 640×480 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968.
„Meghalt mibennünk valami, most halt meg a Remény"
A művész tul.

469. O. WILDE: A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJA VIII. 1968.
p., fekete kréta, 470×620 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1968.
„Mert aki sok-sok életet él, sok-sok halált hal itt"
A művész tul.

470. O. WILDE: A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJA IX. 1968.
p., fekete kréta, 640×480 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1968.
„Nem láttam bús népet, amely így nézett, ama darab kék sátorrongyra, melyet itt égboltnak hív a rab"
A művész tul.

471. ÁRPÁD ARCKÉPE. 1969.
k., fekete kréta, 620×450 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
Dr. Borbáth Árpád tul. Hvásárhely

472. BOGÁR. 1969.
p., fekete kréta, 430×630 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

473. A DUNAI VASMŰ I. 1969.
k., fekete kréta, színes pasztell, 610×440 mm
J. l. középen: Kajári Gyula 1969.
„Csináljátok a béke műveit temérdekké"
A művész tul.

474. DUNAI VASMŰ c. SOROZAT II. 1969.
k., színes pasztell, fekete kréta, 620×450 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
1950—1970
A művész tul.

475. A DUNAI VASMŰ III. 1969.
k, fekete kréta, színes pasztell, 610×440 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

476. A DUNAI VASMŰ IV. 1969.
k., fekete kréta, színes pasztell, 600×440 mm
J. l. középen: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

477. A DUNAI VASMŰ V. 1969.
k., fekete kréta, színes pasztell, 620×450 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

478. DUNAI VASMŰ c. SOROZAT VI. 1969.
k., fekete kréta, színes pasztell, 600×440 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

479. ESTE. 1969.
p., fekete kréta, színes pasztell, 540×350 mm
J. l. középen: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

480. FEKVŐ VARIÁCIÓ I. 1969.
p., fekete kréta, 480×680 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

481. FEKVŐ VARIÁCIÓ II. 1969.
p., fekete kréta, 430×660 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

482. FEKVŐ VARIÁCIÓ III. 1969.
k., fekete kréta, 470×670 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

483. FÖLSZÁLLOTT A PÁVA c. SOROZAT I. 1969.
k., fekete kréta, színes pasztell, 630×460 mm
J. b. l.: Kajári Gy. 1969.
A művész tul.

484. FÖLSZÁLLOTT A PÁVA c. SOROZAT II. 1969.
k., fekete kréta, színes pasztell, 620×460 mm
J. b. l.: Kajári 1969.
A művész tul.

485. FÖLSZÁLLOTT A PÁVA c. SOROZAT III. 1969.
k., fekete kréta, színes pasztell, 630×460 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

486. FÖLSZÁLLOTT A PÁVA c. SOROZAT IV. 1969.
k., fekete kréta, színes pasztell, 620×450 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

487. FÖLSZÁLLOTT A PÁVA c. SOROZAT V. 1969.
k., fekete kréta, színes pasztell, 620×460 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

488. FÖLSZÁLLOTT A PÁVA c. SOROZAT VI. 1969.
k., fekete kréta, színes pasztell, 630×480 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

489. GYÖRGYI ARCKÉPE. 1969.
p., fekete kréta, 580×420 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

490. HÁROM VARIÁCIÓ I. 1969.
k., fekete kréta, 620×450 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

491. HÁROM VARIÁCIÓ II. 1969.
k., fekete kréta, 680×480 mm
J. l. középen: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

492. KEZEK I. 1969.
p., fekete kréta, 620×420 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

493. KEZEK II. 1969.
k., fekete kréta, 590×420 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
Koréh Sándor tul. Dunaújváros

494. KÉZTANULMÁNY. 1969.
k., fekete kréta, 450×270 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

495. KÉZTANULMÁNYOK. 1969.
p., fekete kréta, 550×400 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

496. KODÁLY ARCKÉPE. 1969.
p., fekete kréta, 430×340 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969. V. 22. Györgyi! Ez az első Kodály-portrém, ezen az úton ez az első kísérlet
Dr. Almásy Györgyi tul. Hvásárhely

497. KORÉH SÁNDOR ARCKÉPE. 1969.
k., fekete kréta, 580×450 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
Koréh Sándor tul. Dunaújváros

498. KOVÁCS BÁCSI ARCKÉPE. 1969.
p., fekete kréta, 670×480 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

499. KOVÁCS BÁCSI KEZE. 1969.
p., fekete kréta, 600×400 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

500. LEHAJTOTT FEJŰ NŐ. 1969.
k., fekete kréta, 620×460 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

501. MERENGŐ II. 1969.
p., fekete kréta, 680×480 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1969.
A művész tul.

502. ŐSZI NAPLEMENTE. 1969.
p., fekete kréta, színes pasztell, 410×580 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1969.
Dr. Kovács Ágnes tul. Kecskemét

503. SAJTI IMRE PORTRÉJA. 1969.
k., fekete kréta, 620×430 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1969. Sajti Imrének őszinte szívből és megemlékezésül 969 V. 3-án Kajári Gyula
Sajti Imre tul. Hvásárhely

504. SZŐNYEGTERV. 1969.
p., fekete kréta, színes pasztell, 300×560 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
Dr. Hernádi Gyuláné tul. Kecskemét

505. TANULMÁNY I. 1969.
p., fekete kréta, 640×440 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

506. TANULMÁNY III. 1969.
p., fekete kréta, 480×670 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

507. TANULMÁNY KOVÁCS NÉNIRŐL. 1969.
p., fekete kréta, 630×460 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

508. TÁMASZKODÓ ÜLŐ NŐ. 1969.
k., fekete kréta, 630×470 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

509. TŰNŐDŐ LÁNY. 1969.
p., fekete kréta, 670×470 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

510. ÜLŐ LEÁNY. 1969.
p., fekete kréta, 680×480 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1969.
Mészáros János tul. Dunaújváros

511. VÁLTOZATOK AZ ÉVÁRÓL II. 1969.
p., fekete kréta, 690×480 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

512. VÁLTOZATOK AZ ÉVÁRÓL IV. 1969.
p., fekete kréta, 690×470 mm
J. j. l.: Kajári Gy. 1969.
A művész tul.

513. VÁLTOZATOK AZ ÉVÁRÓL V. 1969.
p., fekete kréta, 680×480 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

514. VÁLTOZATOK AZ ÉVÁRÓL VI. 1969.
p., fekete kréta, 680×480 mm
J. b. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

515. VÁLTOZATOK AZ ÉVÁRÓL VII. 1969.
p., fekete kréta, 680×470 mm
J. j. l.: Kajári Gyula 1969.
A művész tul.

FAMETSZETEK

516. EGY VÁLTOZAT A GYÓNI-VERSEKHEZ. 1966.
fametszet, 390×299 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

517. ESTE A TANYÁN. 1966.
fametszet, 295×400 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

518. CSUTKA KÚPOK. 1966.
fametszet, 240×400 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

519. HÁROM FA. 1966.
fametszet, 260×365 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

520. MÁRTÉLYI HANGULAT. 1966.
fametszet, 240×410 mm
J. b. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

521. PARASZTEMBER. 1966.
fametszet, 310×230 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

522. UDVARON. 1966.
fametszet, 260×400 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

523. ÚTMENTÉN. 1966.
fametszet, 240×350 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

524. ÚTSZÉLE. 1966.
fametszet, 240×395 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

525. GÉMESKÚT. 1967.
fametszet, 240×340 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

526. PARASZTASSZONY. 1967.
fametszet, 270×240 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

527. TANYAUDVAR. 1967.
fametszet, 300×210 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

528. TISZAPART. 1967.
fametszet, 395×480 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

529. AKOL. 1968.
fametszet, 395×510 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

530. BEJÁRÓ. 1968.
fametszet, 385×550 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

531. GYÖRGYI. 1968.
fametszet, 300×270 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

532. KERÍTÉS MENTÉN. 1968.
fametszet, 310×450 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

533. KÉT FA. 1968.
fametszet 510×320 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

534. PARASZTASSZONY II. 1968.
fametszet, 370×340 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

535. SZOMORÚ FÉRFI. 1968.
fametszet, 460×305 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

536. TANULMÁNY. 1968.
fametszet, 495×340 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

537. UDVAR. 1968.
fametszet, 410×550 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

538. VÍZPARTON. 1968.
fametszet, 340×470 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

539. KOPASZ FÁK. 1969.
fametszet, 420×550 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

540. NAPLEMENTE. 1969.
fametszet, 520×320 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

541. TÉL I. 1969.
fametszet, 450×550 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

542. TÉL II. 1969.
fametszet, 560×420 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

543. TÉL III. 1969.
fametszet, 410×520 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

544. TÍZ ÉV UTÁN A GYULAI TEMETŐBEN. 1969.
fametszet, 490×360 mm
J. j. l.: Kajári Gyula
A művész tul.

REPRODUKCIÓK

TANULMÁNY. (OSVÁTHNÉ) 1959.
ÉTUDE (MME OSVÁTH). 1959.

ALOTTSIRATÓ. 1959.
EUREUSE. 1959.

PARASZTEMBER. 1960.
PAYSAN. 1960.

ELMÚLT IDŐ II. 1960.
TEMPS PASSÉS. II. 1960.

GYÖTRŐDŐ ASSZONY. 1961.
FEMME TOURMENTÉE. 1961.

"A velő [illegible] itt,
Ki a [illegible] gügge dét lev ás." Schiller

GONDTERHELT NŐ. 1961.
FEMME ACCABLÉE DE SOUCIS. 1961.

KARDOSKÚTI TANYAUDVAR II. 1961.
COUR DE FERME À KARDOSKÚT. II. 1961.

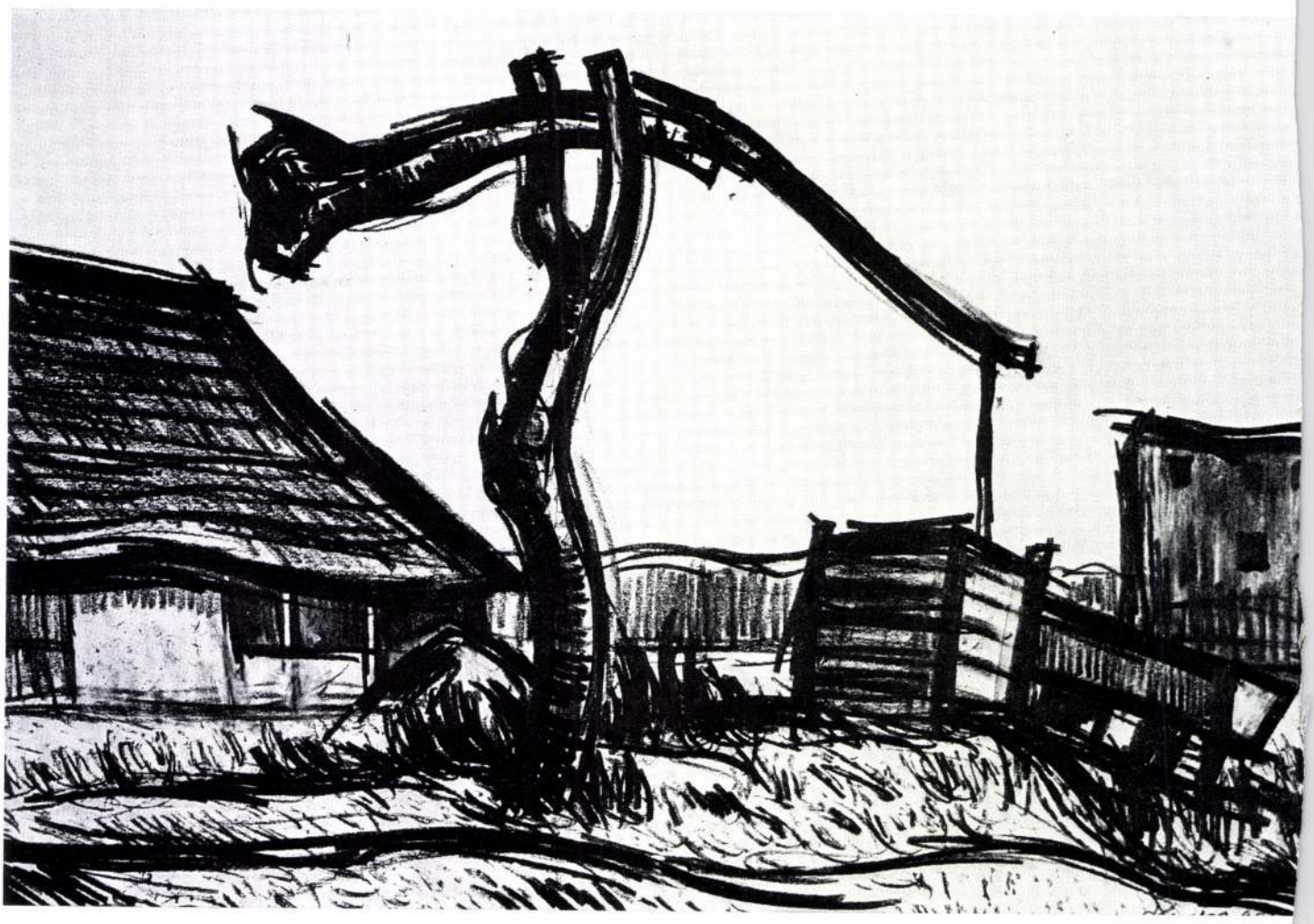

NÉMA TÁJ. 1962.
PAYSAGE SILENCIEUX. 1962.

MÁRTÉLYI HALÁSZTANYA. 1961.
CABANE DE PECHEURS À MÁRTÉLY. 1961.

ELHAGYOTT VIDÉK. 1962.
LIEU DÉSERT. 1962.

SÁNDOR BÁCSI. 1962.
LE PÈRE SÁNDOR. 1962.

KISS LAJOS BÁCSI. 1963.
LE PÈRE LAJOS KISS. 1963. ▶

KOMOR FALAK. 1962.
MURS SOMBRES. 1962.

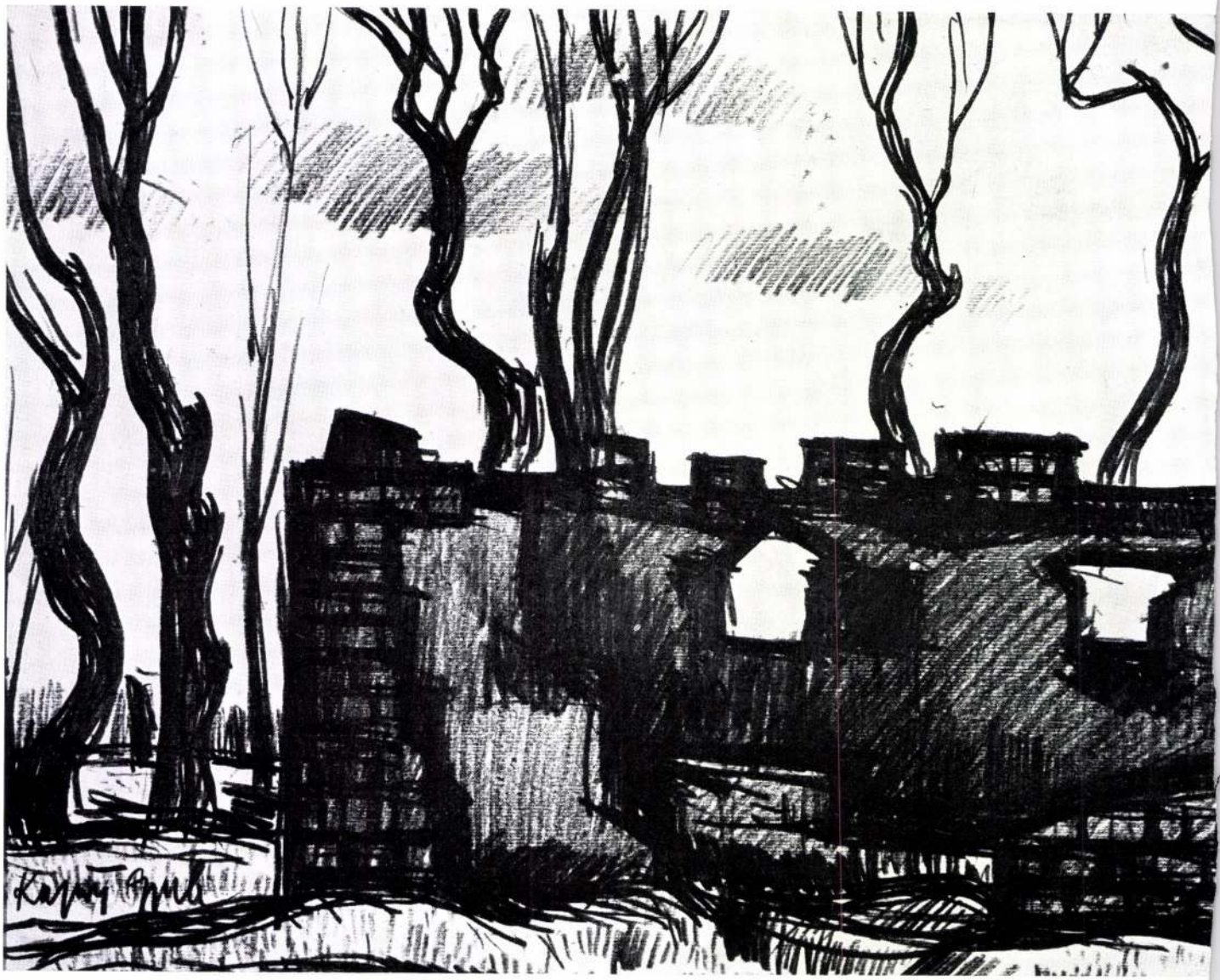

ANYAUDVAR. 1963.
COUR DE FERME. 1963.

KENDŐS ASSZONY. I. 1963.
FEMME COIFFÉE D'UN MOUCHOIR. I. 1963.

GONDBAN VERGŐDŐ. 1964.
SOUCIS. 1964.

TÉGLÁSI PUSZTA. 1963.
LE HAMEAU DE TÉGLÁS. 1963.

◀ ÜLŐ LEÁNY. II. 1963.
JEUNE FILLE ASISE. II. 1963.

ŐSZI NAPLEMENTE. 1964.
LE COUCHER DU SOLEIL EN AUTOMNE. 1964.

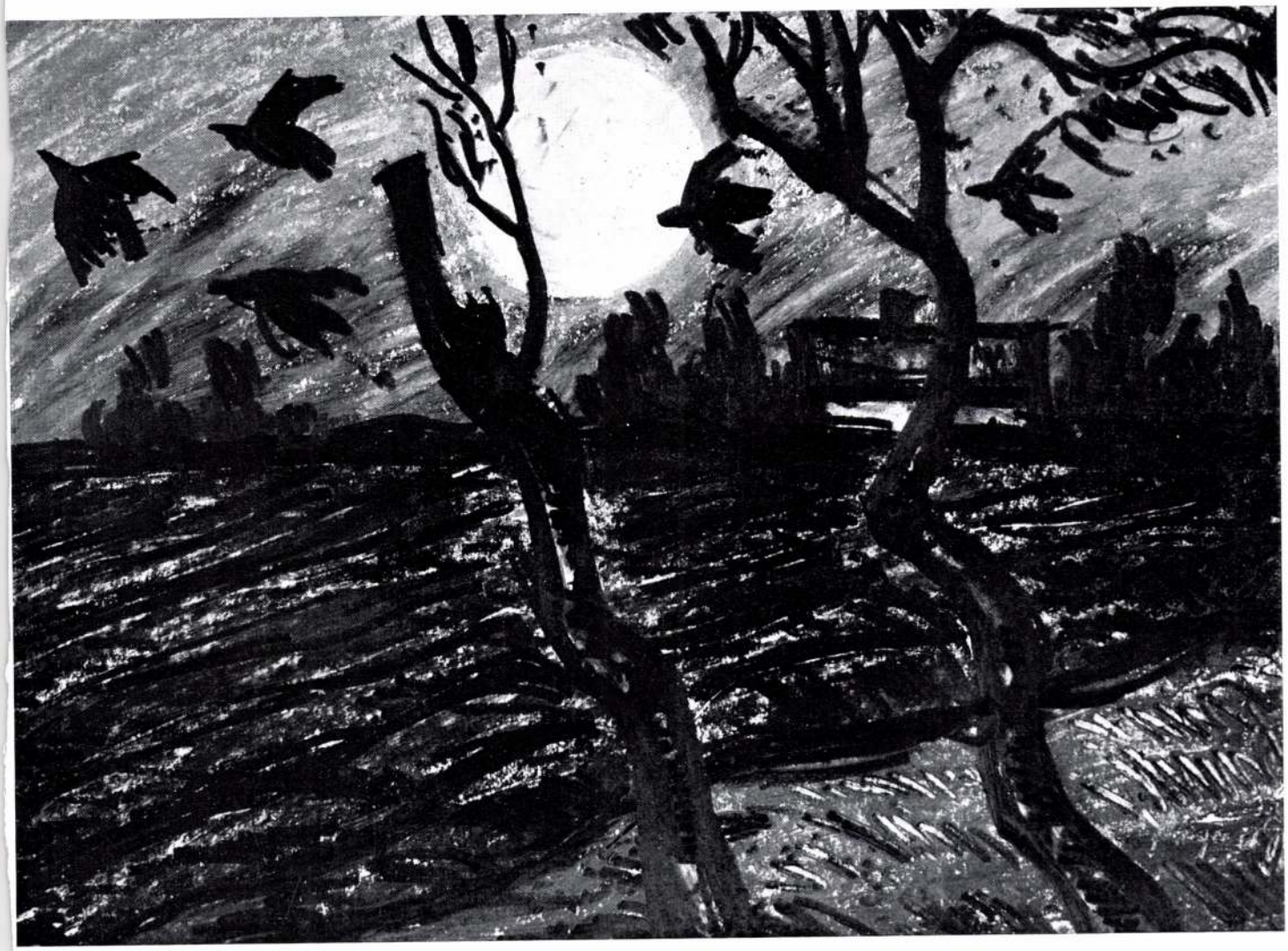

KÁROGÓ VARJAK. 1964. (RÉSZLET)
CORBEAUX CROASSANT. 1964. (DÉTAIL)

ZÉCHENYI SOROZAT: KIHUNYT A LÁNG VI. 1964.
A SÉRIE SZÉCHENYI: LA FLAMME S'EST ÉTEINTE. VI. 1964.

TANYAUDVARON. 1965.
DANS LA COUR DE FERME. 1965.

CIHALT UDVAR. 1965.
COUR DÉSERTE. 1965.

KÉT ASSZONY. 1966.
DEUX FEMMES. 1966. ▶

ELSŐ GONDOLAT. 1965.
LA PREMIÈRE IDÉE. 1965.

1966

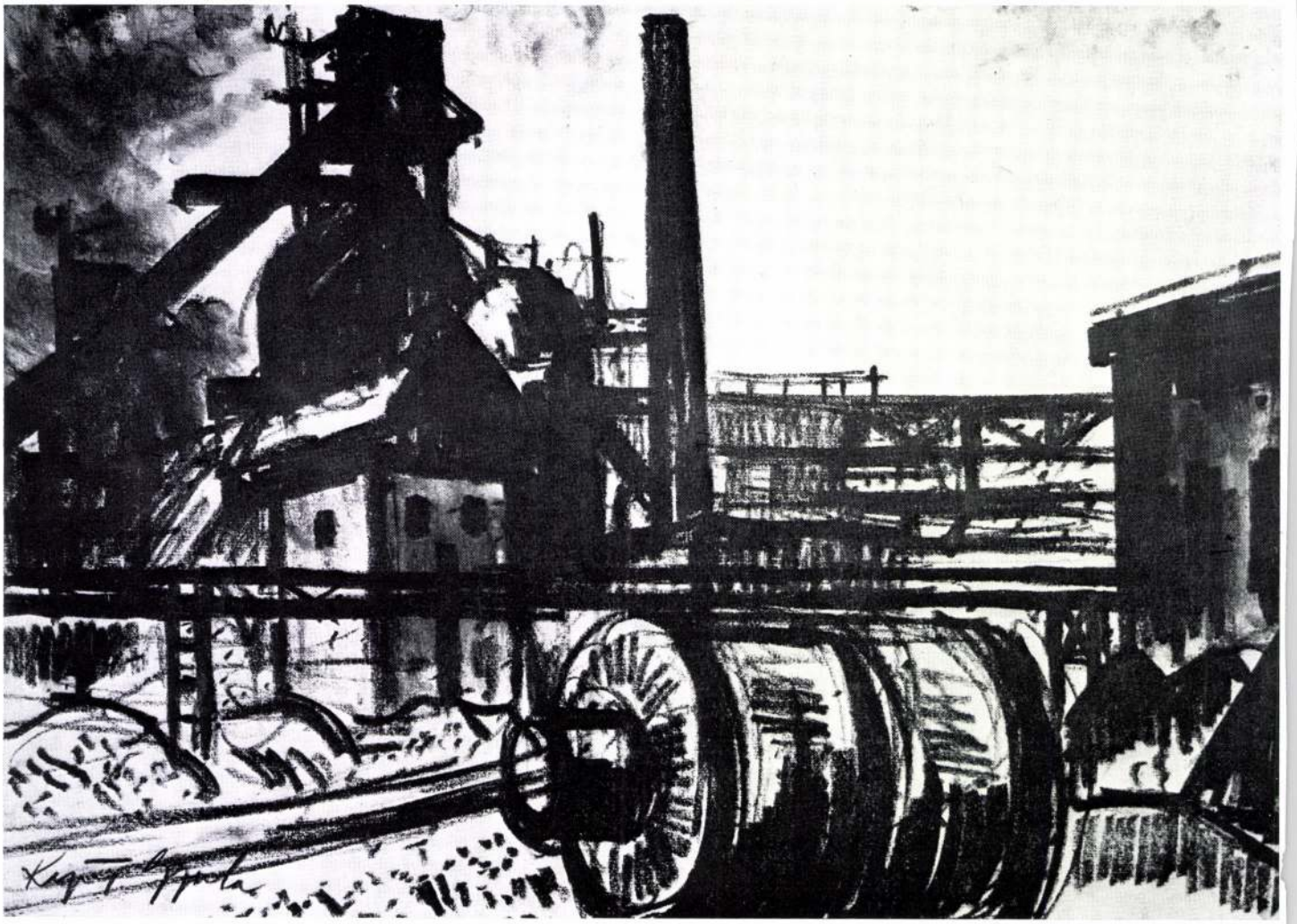

KOHÓ. 1967.
HAUT FOURNEAU. 1967.

A TISZATÁJ JUBILEUMI CÍMLAPJA I. 1967.
COUVERTURE D'UN NUMÉRO SPÉCIAL DE LA REVUE TISZATÁJ. I. 1967.

VÁZLAT A DUNAÚJVÁROS-I SOROZATHOZ. 1967.
ESQUISSE PRÉPARATOIRE DE LA SÉRIE DUNAÚJVÁROS. 1967

MARTINÁSZ II. 1967.
TRAVAILLEUR AU FOUR MARTIN. II. 1967. ▶

Ez nissa nem fely
az idönek árja

MERENGŐ. II. 1969.
SONGEUSE. II. 1969. ▶

VIRÁGTANULMÁNY KEZEKKEL. 1965.
ÉTUDE DE FLEURS AUX MAINS. 1965.

GYÖRGYI EMLÉKKÖNYVÉBE. III. 1968.
COMPOSITION POUR ORNER L'ALBUM DE GYÖRGYI. III. 1968.

TANULMÁNY A READINGI SOROZATHOZ. 1968.
ÉTUDE PRÉPARATOIRE POUR LA SÉRIE DE READING. 1968.

KOVÁCS BÁCSI KEZE. 1969. (RÉSZLET)
LA MAIN DE PÈRE KOVÁCS. 1969. (DÉTAIL)

KOVÁCS BÁCSI ARCKÉPE. 1969.
LE PORTRAIT DU PÈRE KOVÁCS. 1969. ▶

Kyōō Gyuh 1969

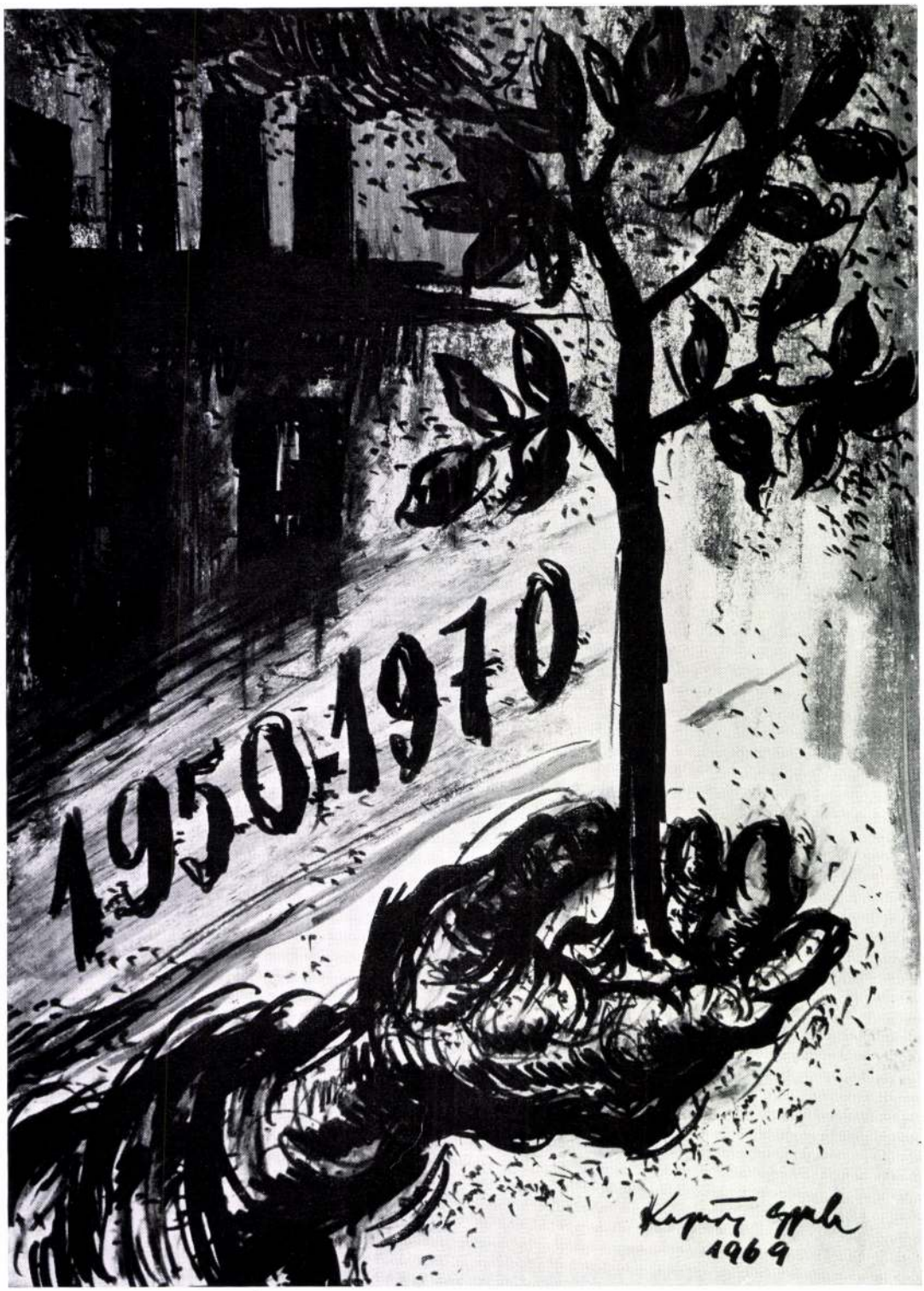

DUNAI VASMŰ C. SOROZAT. II. 1969.
LA SÉRIE COMBINAT SIDÉRURGIQUE DANUBIEN. II. 1969.

DUNAI VASMŰ C. SOROZAT. VI. 1969.
LA SÉRIE COMBINAT SIDÉRURGIQUE DANUBIEN. VI. 1969.

Felelős kiadó: Dr. Pogány Ö. Gábor — 11242 Révai Nyomda, Budapest. F.v.: Povárny Jenő

Kajári rk. templom

(Veszprém vm)

l. Pehm 462. l.

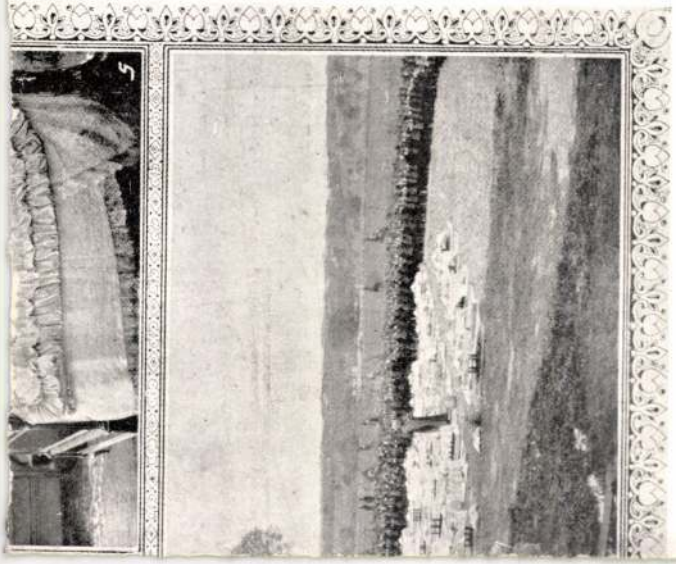

*

Abbazia. Pensio «Vier Jahreszeiten.» Egész éven át nyitva. Modern kényelem, telefon a házban. Sürgönyczím: Jahreszeiten Abbazia.

*

Abbazia. Bristol szálloda. Előkelő, minden kényelemmel berendezett modern szálloda. A magyarok találkozóhelye. Egész éven át nyitva. Tulajdonos Kudovics Vilmos.

*

Abbazia. Hausner pensió. Gyönyörű fekvéssel, 40 modernül berendezett szoba, magyar és német konyha, magyarok találkozóhelye. Tulajdonos **Braun & Lederer.**

*

Abbazia. Kroutil A. Első mű- és kereskedelmi kertészete. Pálma- és babértenyésztés. Virágpavillon Reichstrasse, szemben a postafeljáróval. Csokrok, koszoruk és diszítések a legszebb kivitelben.

*

Arco, Grand Hotel des Palmes. Modern kényelemmel berendezve, villamos világítás, lift, központi fütés, pensió. Elő- és utóidényben engedmény. Nagy pálmakert.

*

Arco, Szt Pankratius Szanatorium. Gyógyintézet tüdő- és gégebetegek részére. Legmodernebb berendezés. Kitünő gyógyeredmények. Idény szeptembertől májusig.

*

Brassó. Drexler-kávéház utóda. Idegenek találkozóhelye. Összes bel- és külföldi lapok. Jó kiszolgálás. Kitünő italok.

*

Bécs. Hotel Meissl és Schadn. I., Kärnthnerstrasse 16. és

BENOID-GA
a legalkalmasabb és leg
lakóházak
FÉNY! H
Díjtalan föl
Magyar Benoid -
Arad Telefon 561. Budapest VI

Eau de Cologne Johann Jülichsplatz Kölnben. A C. Köller Bécs, VI/1. Est

Fiume. Európa kávéház. Kitünő italok, az összes kiszolgálás. Matcovich J.,

Fiume. Hotel Lloyd. Első lemmel berendezve. Kitü kiszolgálás, mérsékelt ára

Fiume. S. Georgevic. Első választéka. Fő-utcza, Lloy

Fiume. Wurzer Albano. Er

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

~~Kajári~~ Kajári Gyula

CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP

Kajári Gyula

1963 OKT 27.

1021

Kajári Gyula

Vasárnap, 1963. október 27.

GONDOLATOK

a X. Vásárhelyi Őszi Tárlatról

Ha megkérdeznék, mi az, ami az elmúlt tíz év Őszi Tárlatain megértésre talált Vásárhelyen; mi az, ami iránt — mióta csak művészet virágzik ebben a városban — különös rokonszenv nyilvánult meg; azt felelném az érdeklődőnek, hogy keresse meg a választ a mostani kiállításon. S a kevéssé avatott szem is — végignézve a tárlat műveinek problematikáját — az alakuló új lét alakulását, s az elért örömök tükröződését — azon a képen állapodna meg, amelyen mintegy jelmondatként ott látható a felelet.

Kajári Gyula rajza. S a rajt olvasható idézet nem kizárólag a barátnak szól, az ajánlás nem két ember egyéni közölnivalója egymással. Sokkal több. Válasz az előbbi kérdésre.

»Mi kell itt elsősorban? A nagy lélek.«

Ha a szemlélő visszafordul most, s végignézi ismét — e megállapítás próbájaként — a műveket, próbálja eldönteni, vajon melyek hatnak rá s mivel?

Hazai tárlatainkhoz viszonyítva először is itt meglepően kevés formajátékkal fog találkozni, melynek az lenne a célja, hogy ügyes fogások segítségével próbáljon sikert elérni. Itt minden mű — amelyik igazán hat — azt az őszinteséget, elmélyedést és tiszta szándékot hordja magában, amely éppen a nagy lélek sajátságai közé tartozik.

Az elmúlt tíz év mérlegét összeállították már. Jogos a méltatás. A gyorsan fejlődő élet igazolta a vásárhelyi művészet nemegyszer kétségbevont korszerűségét, szándékainak helyességét. E művészet útja egyéni és ihletője a való élet, amely nem tükröződhet öncélú játékokban.

Hetvennégy kiállító művész munkái szerepelnek az idei tárlaton, a maguk nyelvén felelve a szemlélőnek, aki a lélek megnyilatkozását keresi bennük.

Szurcsik Jánossal kezdjük a sort, aki megérdemelten kapta meg ez évben a Tornyai-plakettet. Az alföldi származású fiatal művész képei erős gyökerekkel kapcsolódnak a valósághoz. A »*Pihenő asszonyok*« és a »*Vályogvetés*« c. festmények a paraszti életről adnak együttérző képet. A »*Kocsma*« jellegzetes sör- és dohányfüstszagú hangulata, a korai napfényben fürdő tarkaterítős asztalok, a cipekedő szódás remekül megfogott visszaadása a kiskocsmának.

Ugyancsak Budapesten él *Kurucz D. István* is, Vásárhely szülötte. Az első terembe lépve, azonnal megragad monumentális erejű »*Gajdán szomszéd*« c. képe. A fakult aranyra emlékeztető háttérből válik ki döbbenetes jellemábrázoló készséggel, s a szellemükkel ihlető korareneszánsz mesterek erejével ez a vásárhelyi parasztalak. A »*Téli határ*« festői eszközei szinte megfoghatatlanok — a szemlélőt éppen ez a csoda ejti rabul.

Hasonló eszközökkel él a most is megszokott karakterű műveivel szereplő *Almási Gyula* is. Az alföldi táj változó hangulatának lírája árad »*Vízhordó*« c. képéről.

Patay László »*Öregség*« c. képe a kiállítás egyik legjobban megcsodált alkotása. A reálisan ábrázolt mű mély gondolati tartalma, az öregek sok esetben tapasztalható tragikus egyedülmaradottsága korunk egyik megoldatlan problémájára figyelmeztet.

Ugyancsak hasonlóan égető problémát vet fel *Szalay Ferenc* »*Vonaton*« c. képe. A kimerülten alvó, mindennap munkába és munkából vonatozó emberek látványa megszokott jelenség. A sivár fülkében a padon két ember alszik: az öreg, szatyrát szorongatva, mellére ejtett fejjel, s a fiatalabb, szinte ájultan a fáradtságtól. Feje hátrahanyatlik, mint klasszikus képek agyongyötört krisztusaié. Az önálló tárlatán már szerepeltetett »*Öregség*« kietlen, vibráló hátteréből emelkedik ki a megtört, öreg parasztpár. Szánalmas elesettségük azoknak az öregeknek tragédiáját állítja elénk, akik koruknál fogva nem tudták a paraszti élet hirtelen átalakulását lelki válságok nélkül követni. »*Tsz-elnökség*« c. képe kortörténeti dokumentum jegyeit viselő mű. Figurái jellegzetesek. A szélről ülő két öreg félszeg alakja s az asztalon levő egyetlen füzet érzékelteti, hogy ezek az öregek nem szokták meg a vezetéssel járó szereplést, és nehéz feladat nekik a szó és az írás. Az igazi mozgató a középütt ülő két figura. Céltudatos emberek, akikről elhisszük, hogy véghez is tudják vinni a vezetőség akaratát. Végeredményben a mezőgazdaság szocialista átszervezés hősei ők, minden emberi gyarlóságukkal együtt is — ezért nem törekszik a kép valamiféle, fontos személyiségeknek általában kijáró idealizálásra. A kép a bizánci császár-mozaikokhoz hasonlóan komponált, erre utal az elnöknek a többiekhez képest kissé megnövelt alakja is, mintegy jelentőségét hangsúlyozva ezáltal. A megjelenítési forma itt is hatásosnak és szuggesztívnek bizonyul, akár az inspirálólag ható, Justinianust és kíséretét megörökítő bizánci mozaikon.

Németh József képe, a »*Pihenő*« a tiszamenti alkony hűvös, finoman ködös hangulatát adja; a meleget lehelő vöröses boglya tövébe ült le pihenni az elfáradt parasztember. A boglyához támasztott kasza pengéje sejtelmesen dereng. A figura inas és sovány, magán viseli a keményen végigdolgozott élet letörölhetetlen nyomait. »*Kapu előtt*« c. olajtemperája a vásárhelyi kis utcák esteledő hangulatát idézi; a meghitt kapu előtt álló parasztasszonnyal. Elöl, a csirkeborítóból kikandikáló kotlós. A kép hangulata meleg, családias; magában hordja azt a varázst, amely annyira Vásárhelyhez köti a művészeket. Németh képei — bár látszatra nagyon is egyszerűek — mégis hosszasabb tanulmányozást, többszöri szemlélést igényelnek ahhoz, hogy kitárulkozzanak, még az avatott szemlélőnek is. Nem formáival hat elsősorban, hanem a mögöttük rejtőző finom, széles skálájú hangulatfestéssel.

Somos Miklós gyakori vendége Vásárhelynek. Klaszszikus képek ízeit és nyugodtságát idéző festményei és csempeképei, valamint verselőillusztrációi a kiállítás értékes darabjai.

Kohán György a felfokozott szenvedélyek dinamikus megjelenítője. Ez alkalommal legfeszültebb képe a statikus, nagy foltokra épített „*Vásárhelyi utcarészlet*”, melynek ereje éppen ebben a feszült nyugalomban rejlik.

A grafikai anyag legerőteljesebb művei ~~Kajári~~ Gyula alkotásai. Kodályt ~~ken~~ idéznem, hogy ars poeticájára fényt deríthessünk. „*Budapestről Párizsba rövidebb volt az út* — írja Kodály —, *mint Kászonújfaluba. Én is előbb jutottam el Párizsba, mint Kászonba. De még elég jókor megtudtam, hogy itt is van annyi keresnivalónk, mint ott.*” Ez az eltökéltség hajtja ki Kajárit is a kardoskúti vakszik kiégett világába, vagy a Téglási puszta elhagyatott tanyái közé, hogy a mélyben, a századok átalakító szelétől legkevésbé érintett területeken kutassa e nép elfelejtett ősi hangját, s próbáljon választ adni, hogy miért él, honnan jött. Sivár tájait ez a gondolati gazdagság tölti be. Művelvel életben tartja bennünk az előbb idézett kodályi gondolatot. S nemcsak pusztai tájai, hanem a „*Gondterhelt asszony*” *c. rajza is hasonló* problémákat rejt.

Rokon e művével a megdöbbentő erejű »*Új törvényt, Werbőczy*« c. sorozata. Nem az Ady-verset akarja illusztrálni ezekkel, hanem a gondolatot teremti újra a grafika eszközeivel. Drámák villannak fel itt, a magyar paraszti élet ezeréves történetének jellegzetes drámái, expresszív erővel. Gondoktól, gyötrelmektől szabdalt arcok, ökölbe szorított kezek, kivándorló parasztok szinte őrjöngő fájdalma örvénylik a vonalakban. A magyar történelem földindulásai sütnek felénk e rajzokból Ady világának megelevenedéseként.

Természetesen a felsorolás nem lehet teljes. A festői és grafikai anyaghoz kell sorolnunk az idősebb nemzedék képviselői közül *Boross Géza, Kovács Mári, Füstös Zoltán, László Gyula, Novotny Emil, Csikós Miklós, Redő Rerenc*, a fiatalok közül *Csik István, Csizmadia Zoltán, Dér István, Fejér Csaba, Fontos Sándor, Lieber Éva, Lagos Gyula, Óvári László, Orosz János, Vecsési Sándor, Aczél Ilona, Bartl József, ifj. Koffán Károly, Rékássy Csaba* nevét. Ne feledkezzünk meg *Lipták Pál, V. Bazsonyi Arany, Erdélyi Mihály* nevéről sem, akik rendszeres szereplői a kiállításnak, ugyancsak *Vékony Sándor* népművészről is említést kell tennünk.

Külön kell szólnunk a Vásárhelyen élő legfiatalabb generációról, akiknek becsületes, a vásárhelyi élet ihletésében fogant, sokat ígérő alkotásai a vásárhelyi műhely izmosodását jelzik. Gondolunk itt *Erdős Péter, Fodor József, Hézső Ferenc*, valamint *Lelkes István* képeire és grafikáira.

A szobrok között *Szabó Iván* művei tűnnek ki változatos érzésvilágukkal, művi igényességükkel. A vidám és bájos »*Szamaras fiú*«, a hellén ízeket ébresztő egészséges »*Parasztleány*«, a görög drámákat idéző »*Párkák*« és az érmek között a mély értelmű »*Háború*« ragadnak meg bennünket.

Samu Katalin jellegzetes állatszobraival gazdagítja a kiállítást, s érezzük, hogy a »*Borjúfej*« és a »*Csikó*« nélkül nem volna teljes a tárlat képe. *Tóth Béla* és *Rétfalvi* Sándor színezett szobrai egy évszázadok óta eltemetett műfaj újraéledését jelzik, bár megjelenésük sokak számára még szokatlan. *Tóth Sándor* nemesen megmunkált rézdomborításai az idillikus családi élet melegségét és nyugodt boldogságát sugározzák. Szimpatikusak *Ligeti Erika* kis fa-figurái is. Ugyancsak említésre méltók *Csikai Márta, Simon Ferenc, Gáti Gábor*, a vásárhelyi *Fekete János* alkotásai.

Azzal kezdtem, hogy a lélek megnyilatkozásait próbáljuk nyomon követni. Ám sajnos, megakadályoz ennek maradéktalan véghezvitelében az, hogy lehetetlen a képzőművészet nyelvét az irodaloméra átültetni. Épp ezért csak utalásokkal élhettem. A teljességet az olvasónak kell megkeresnie — a művekben.

— s — *n*

Siklós János:

A gondolat születése

3. A második egyetem

A mi korosztályunk pályakezdése végzettségünket igazoló végbizonyítvány bemutatásával kezdődött. Politikai meggyőződésünk szolgáltatott alapot a munkához. Apáink mögött indultunk, az akkori húszévesek — s nem kérdeztük, *»jaj, mi lesz velünk, ha szakismeret híján maradunk«.*

Pedig sejtettük, hogy majd a *»mihez ért«*-et nekünk is felteszi az élet. De hát nem *»hivatalból«* ment el katonatisztnek közülünk az, akinek minden militarizmus ellenszenves volt; kereskedőnek az, aki még egy gyűszűt sem adott el; polgármesternek, aki műbútorokat készített életében... Meggyőződésből és azért, mert az akkori helyzet minket nem nélkülözhetett. Önként vállaltunk mindent akkor is, és most is.

Azóta majdcsak két évtized ment el rajtunk, és a *»mihez ért«*-et évek óta naponta asztalunkra teszi az élet, már régen nem térhetünk ki előle. A mi társadalmi rendünk érdekében került napirendre a szakértelem és ezt a leckét érthetően nekünk adták megoldásra, éppen úgy, mint a felszabadulás után az *»első egyetem«* elvégzését. Nem másoknak — nekünk, akik nem érkeztünk el az egyetemhez, mert nem futotta időnkből. Csak most, amikor már a továbbhaladás kellékeként jelentkezik a szakbúdás. S ez éppen olyan forradalmi tetterőt igényel, mint a felszabadulás esztendői kívántak tőlünk. Valami olyasmi játszódik le, mint amikor a filozófia meg a politikai gazdaságtan könyvei először kerültek a kezünkbe. Ugyanolyan erővel és következetességgel ismerkedtünk és ismerkedünk érdeklődésünknek megfelelő szakmákkal, mint ahogyan akkor tettük a marxizmussal; közel két évtized után ugyanazok, csak most már deresedő halántékkal, megbarázdált homlokkal, és ugyanúgy, mint akkor, tengernyi munkában járva — szerezték és szerezzük meg a diplomát, vagy egyéb szakképesítést.

Az 1945-ben induló gárda felnő a kor követelményéhez: van még erőnk, vitalitásunk, hogy a *»második egyetemet«* is elvégezzük. (Képletesen írom az egyetemet, mert lehet ez főiskola, gimnázium, technikum, szakközépiskola, bármelyik is ezek közül nagy erőfeszítés árán végezhető el.) Ez a küzdelmes sors a mi osztályrészünk, önként és nagy becsvággyal vállaltuk. Az utánunk következők talán már nehezen értenék meg ezt az életet, hiszen ők már készen találnak mindent ebben a házában.

A politikai és szakmai ismeretek és az általános műveltség gyarapítása minden magyar állampolgárnak alkotmányban biztosított joga, s e joggal élnek tízezrek, mert szakmájuk életéből és a modern kor szerteágazó világából nagyobb darabot akarnak megismerni. Az évekkel ezelőtt kialakult közszellem egészséges, mert a megalapozottabb szakmai tudású, szélesebb körű általános műveltségű ember egyre több területen és helyen érvényesítheti tanulmányait a munkájában, és ezt anyagilag is elismerik.

Minket is hajt ez a tudásvágy, évről évre jobban szeretnénk dolgozni, hasznosabban betölteni a közpályán ránk szabott éveket. De közöttünk *a diploma mellett más értékmérők is jelentkeznek, s nem az állami iskolai végzettség az egyedüli alkalmassági mérce a mi munkánkban.* Mert az általános és a szakműveltség, s a politikai felkészültség egyes munkaterületeken más és más hangsúlyt kap.

A diploma csak egy — igen fontos, de nem döntő — tényező a mi köreinkben. Legalább ilyen fontos e társadalmi rendszerhez való tudatos értelmi és érzelmi ragaszkodás és a párt mai politikájának elfogadása, megértése. Más szóval: *a marxista műveltség.*

Semmivel sem jelentéktelenebb tényező a rátermettség, a személyi képesség. Mert hiába van az embernek diplomája, ha nem rendelkezik olyan egyéni képességekkel, amely vezető munkakörök betöltésénél elengedhetetlen. Ismerek vezető beosztásban dolgozó diplomás embereket, akik nagyszerűen dolgoznak, és olyanokat is, akik diplomával együtt gyenge képességük miatt kínlódnak, és örülnének, ha megszabadulhatnának vezető munkakörük-

...között sok igaz-...ár, közéleti sze- — diploma né-...ztosan megfelelő ...znek, de tudják *...dul meg végzett*

...rvezésében ...előny a több ... semmiféle dip-...ak a munkában ... meg; az *»első* ...nduló gárdának ...értéke és előnye. ...és életbölcsessé-...ttünk össze, hogy ...eségét képesek ...ettapasztalatunk-...alat nem helyet-...et, ellenkezőleg: *...ik az élettapasz-*

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül vezető munkaköröknél a személyek jellembeli tulajdonságait sem. Jó és rossz tulajdonságainkat értékmérő serpenyőbe veti az élet, és ítéletet is mond felettük, mely lehet kedvező és kedvezőtlen is. De őszinteségünk, józanságunk és emberszeretetünk, elvhűségünk, határozottságunk és mértéktartásunk olyan fontos vonások, amelyeket nem pótolhat egyedül a diplomás szakértelem. Hiába rendelkezünk diplomával, ha túlteng bennünk a sunyiság, képmutatás, gyávaság vagy gőg, nem tudjuk jól szolgálni azt a munkakört, amelyre vállalkoztunk.

S még ez sem minden. Ma már *általában* vezetni nem lehet. Ezt mindannyian tudjuk és talán túlságosan is hangsúlyozzuk. De indokolatlanul véka alá rejtjük, hogy a társadalom életének a — politikai, gazdasági, kulturális és tudományos élet — szervezése is »szakma«. S nem is akármilyen szakma: rendkívül komoly marxista műveltséget, politikai ismeretet, az irányított ágazatok szakkérdéseinek összefüggő megértését kívánja. Nem a szakmai kérdések aprólékos ismeretét, hanem a szakágazatban jelentkező *miérteknek* és *hogyanoknak* a megértését és helyes eldöntését igényli ez a »munkakör« a társadalom életének szervezőitől. Például, miért vált égetően szükségessé a gabonaprobléma megoldása 1964-re? S hogyan »nyúljunk« ehhez Csongrád megyében? Miért került sor egyik-másik iparágban nagyobb arányú koncentrációra? Mi a teendő a mi megyénkben, városainkban? Vagy miért csak most — az utóbbi másfél, két évben — került sor a szocialista nemzeti egység gyakorlati kimunkálására? Milyen formában, módon segítsük ennek az új nemzeti egységnek a megvalósulását a munkásság, parasztság és az értelmiség körében? Ezekre a kérdésekre — s természetes, a megoldás módjára — adnak feleletet, választ azok, akik a társadalom életének szervezésével foglalkoznak különböző vezető munkakörökben.

A sokoldalúság és az elmélyült társadalomtudományi, közgazdasági ismeretek itt nem nélkülözhetők. S ezt kiegészíteni egy speciális szakdiplomával a »második egyetemen«, rendkívül fontos és hasznos. Mégis tapasztalható, hogy ilyen típusú embereket — egyik vagy másik munkakörbe történő áthelyezésnél — itt-ott fanyalogva fogadnak. S a kérdést úgy teszik fel, hogy van-e szakdiplomája? S ha nincs, akkor a legnagyobb gondok keletkeznek. Ilyen helyeken nem kíváncsiak a rátermettségre, az évtizedeken keresztül összegyűjtött tapasztalatokra, a személyi képességekre, sőt helyenként elfeledkeznek a marxista műveltség iránti érdeklődésről is. Ez a szemlélet nem lehet a munkásosztályé — mert nem következik a párt politikájából —, sokkal inkább a szaktudás előtérbe állításából eredő félremagyarázás tünete ez. Közülünk való, velünk együtt induló, igen jó képességű elvtársak néha-néha panaszkodnak, hogy a szakdiploma misztifikálása helyenként a tényleges tudás rovására megy. Persze ilyesmi csak ott és azoknál történhet, ahol és akik félreértik a vezető munkakörök betöltésénél alkalmazandó kiválasztás gyakorlatát, s többre becsülnek egymagában egy szakdiplomát, mint a tényleges értelmet és tudást. (Az alkalmasság megítélésében — ellenkező előjellel — ugyanolyan káros szubjektivitás ez, mint annak idején a pártiskolai végzettség misztifikálása volt.)

Az ilyen félreértésnek kirívó példája, hogy 20—30 éves művezetői gyakorlattal rendelkező embereket, akiket a nyugdíj korhatártól egy évtized sem választ el, szakközépiskolába vagy technikumba küldenek azzal a jelszóval, hogy első a szakértelem. Miért menjen egy 30 éves gyakorlattal rendelkező művezető technikumba, esetleg már nem tud tanulni megfelelően, de munkakörében egyébként kiváló teljesítményt nyújt.

A félreértések másik véglete, amikor fiatal, kezdő embereket úgy alkalmaznak vezető munkakörökbe, hogy nincs érettségijük vagy diplomájuk. Miért nincs? Megszerezhették volna? Igen! (Hiszen ezeknél az élettapasztalat is hiányzik, az a két évtizedes múlt, amelyre mi visszatekinthetünk.) Holott már ipari szakmák megtanulásához is érettségire van szükség, és talán már ennek az évtizednek a végén — jóslás nélkül — *az érettségi lesz az iskolai alapvégzettség.*

A félreértésekből származó hibás gyakorlatot nem lehet a párt politikájával magyarázni. A szaktudás fontosságának hangsúlyozása és megkövetelése vezető munkakörök esetében, nem jelentheti az egyéb, rendkívül fontos tényezők figyelmen kívül hagyását.

Igaz, a szaktudás szükségességét a mi generációnk különösen nagyra értékeli. Hajt bennünket az a tudásvágy és fogékonyság, amely egyik legszebb vonása a felszabadulással — s az azt követően — indulóknak. A magunk példájával bizonyítjuk, hogy a szakmai érdeklődés, amely most virágzik nálunk, nagy változásokat hoz politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális életünkben is. A mi feladatunk, hogy ebben az egészséges folyamatban érezhető döccenőket kiküszöböljük.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Kajári Gyula

CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP

1965 FEB 26.

/1021/

(Egető János felv.)

KÁJÁRI GYULA: TÉGLÁSI HATÁR

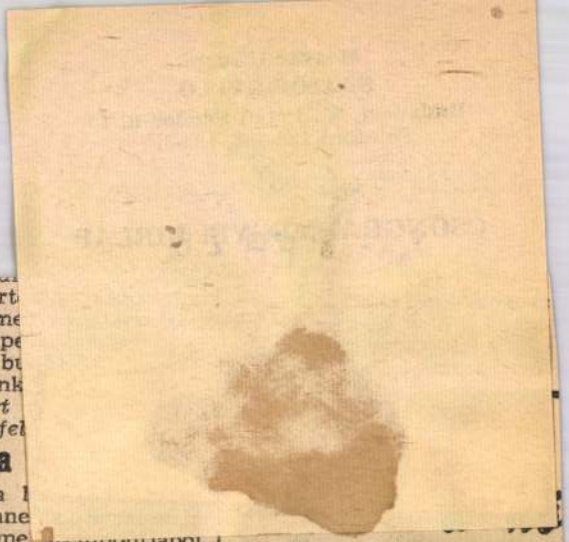

…g, hogy *miként kell*
…cult történelmi hely-
…fejlődés lényegét. A
…munista mozgalom-
…en kétféle értelme-
…gás van, illetve küzd

… pártok többsége azt
…i világhelyzet, világ-
…többb, legmeghatáro-
… szocialista világ-
… és fejlődése. A szo-
…lszer harcának ter-
…égese a nemzeti fel-
…om a volt gyarmat-
…etén, amely küzdel-
… imperializmus had-
… A mai történelmi
…j vonása az is, hogy
…hnika fejlődése olyan
…y egy termonukleáris
…nberi kultúra fő köz-
…ulásával járna, s en-
…an következményei
…nberiség fejlődésére

… említett kommunista
…övetkeztetést vonták
…tközi munkásmozga-

A kommunista párt
mus erőinek a béke me
harca, amely az impe
resszívebb erőinek bu
ményeznie, tulajdonk
alizmus győzelméért
egyik formáját, előfel

A kommunista

a felfogást, hogy a
háború „hasznos lenne
világméretű győzelme
elveti a szocialista forradalom exportálásának gondolatát. Ezekben a kérdésekben elvi engedményeknek, elvi kompromisszumoknak nincs helye.

Az elvi nézeteltéréseket tehát csak további elvtársi vitával, a helyes álláspont következetes védelmével és érvényre juttatásával lehet megoldani, mégpedig úgy, hogy *a kommunista pártok önállósága és függetlensége ne szenvedjen csorbát.* Az önállóság és a szocializmus sorsáért érzett közös felelősség mindenképpen arra készteti a kommunista pártokat, a szocialista országokat, hogy erősítsék együttműködésüket, mert csak ez lehet az alapja a szocializmusért vívott küzdelem további sikereinek.

T. M.

A költészet napja lesz az irodalmi élet legkiemelkedőbb tavaszi eseménye — közölték a könyvkiadók és terjesztők tájékoztató központjában. A nagyszabású rendezvény programját már összeállították, országszerte megkezdődtek az előkészületek.

A költészet napját — amelyet a Művelődésügyi Minisztérium és a Magyar Írók Szövetsége kezdeményezésére tavaly első ízben ünnepeltek — az idén is április 11-én, József Attila születésnapján rendezik meg. Az irodalom és a közönség

Kajári Gyula

KAJÁRI GYULA: TÉGLÁSI PUSZTA FOTO: ÉGETŐ JÁNOS

Tipatój 1963. corpa

2

MAGYAR- ÉS V
A 20-AS ÉVEK

A szocialista forradalom költő-tribunja szeretett volna lenni, de csak a vereségét s a fasizmus győzelmét élhette meg — ez József Attila személyes tragédiájának a korból következő, leginkább megdöbbentő motívuma. Petőfi szerepére készült, de csak Vajda keserű magánya jutott számára, még az Adyéhoz hasonló irodalmi vezérség sem adatott meg neki. Osztályának és eszméinek elnyomott sorsa magyarázza, hogy igazi jelentőségét életében még barátai sem láthatták, műve csak a felszabadulás történelmi igaztételével mutatta meg igazi arányait. De még ezután sem maradéktalanul, hiszen az ötvenes évek dogmatikus gondolkodása nem vállalta a teljes József Attilát. Neve az utóbbi évtizedben lett zászló, a szocialista humánum mértékadója nemcsak hazánkban és a szocialista országokban, hanem Nyugaton is. Manapság különcségszámba megy el nem ismerni, hogy száza-

jukoráról, s első kötetének verseiről! Ha könyvének Kisfaludy Sándor lenne a hőse, bízvást beszélhetnénk a filológiai elefántiázisról, melytől Bóka László óvta marxista irodalomtudományunkat. Szabolcsi könyvének monumentális terjedelmét az a szándék szülte: összefoglalni és magasabb fokon szintetizálni az eddigi irodalom minden eredményét, hogy ezzel kijelölhessük József Attila vezető helyét korunk irodalmában. Szabolcsi monográfiája egyben a műfaj kitágítását is jelenti: nemcsak életrajzot ír, hanem korrajzot, sőt irodalomtörténetet is egyszerre, a József-család sorsa köré felvázolja a magyar munkásosztály háború előtti szociográfiáját, az induló fiatal költő művei

Mit sem von le emberi ért keikből, ha az igazságna megfelelően elmondjuk, hog Galamb Ödön nemcsak Ad nyomta a kezébe s a gyor írást szerettette meg ve hanem irrendentizmusával hatott rá, hogy Tettama Béla sem volt »határozott baloldali érzelmű«, legfeljel liberális, de még politikail legmarkánsabb, legnagyo pályát befutott Espersit J nos cikkeiben is sok a zavar ság, turáni nacionalizm irredentizmus. Ha arra go dolunk, hogy Juhász Gyu költészetében is ott v mindez, sajnáljuk, hogy szerző a lehetőségekhez k pest nem mérte fel Trian hatását az akkori magyar telmiség gondolkozásmódj

Szinte alkotás-lélektani nulmánynak beillik az a

1021

(Égető János felv.)

KAJÁRI GYULA: TANULMÁNY

1064 OKT 18.
CSONGRÁDMEGYEI HÍRLAP
Magyar Hírlető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

A marxizmus—lenin... útján

A SZOVJETUNIÓBÓL érkező hírek Csongrád megyében is — érthető módon — a közvélemény érdeklődésének középpontjába kerültek. Az SZKP Központi Bizottságának és a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének üléséről kiadott közleményből tájékozódtunk, hogy Nyikita Szergejevics Hruscsov elvtárs, 71 éves előrehaladott korára és egészségi állapotának rosszabbodására való tekintettel, vezetői tisztségei alól felmentését kérte. Amint arról a lapok hírt adtak, az SZKP Központi Bizottsága első titkárának Leonyid Brezsnyev *len helyes és lehetséges irányvonalat a kiteljesedéshez: a kommunizmus győzelméhez.*

MI IS TUDJUK valamennyien több éves gyakorlatunk és eredményeink alapján, hogy ez az irányvonal magában foglalja: *a különböző társadalmi rendszerek békés egymás mellett élését*, a szocializmus és a kapitalizmus békés gazdasági versenyét, *a világbéke megőrzését az imperialista agresszorok támadó szándékával szemben.* E nagy életprogram a szocialista világrendszer növekvő

vel az a szükségszerűség, az az objektív helyzet nem változott, ezen állásfoglalások ma is érvényesek. Ennek alapján dolgozta ki pártunk, viszonyainkra alkalmazva a szocializmus teljes felépítésére vonatkozó programját, amelynek megvalósításán dolgozunk ma is és a jövőben is.

A Népszabadság szombati számának *„Tovább a lenini úton"* című szerkesztőségi cikke joggal idézi pártunk VIII. kongresszusának e megállapítását: *„A XX. kongresszuson kimunkált lenini politikát igazolták az MSZMP tapasztalatai is. A XX. kong-*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1965 JAN 28

CSONGRÁD MEGYEI HIRLAP

Kajári Gyula

1021

AZ NDK MAGYAR NYELVŰ KÉPES MAGAZIN-JA ÍRJA:

Ceruzával és vázlatfüzettel

Kajári Gyula magyar grafikusművész négyhetes tanulmányútját Berlinben fejezte be. Kajári a Képzőművészek Szövetségének meghívására tartózkodott az NDK-ban és útja során nagyon sok városba ellátogatott.

— Voltam többek között Weimarban, Drezdában, Naumburgban, Erfurtban és Potsdamban — meséli Kajári Gyula. — Bármerre is jártam, mindenütt tapasztalhattam, hogy milyen lelkesen, gondosan ápolják nemzeti kultúrájukat. Nagy tisztelője vagyok Johann Gottfried Herdernek, és mélyen meghatott, mennyire becsben tartja államuk e nagy humanista örökségét.

Kajári első izben járt az NDK-ban, és rengeteg ösztönzést, ötletet kapott továbbá művészi munkájához. Amikor megkérdeztük tőle, mi a véleménye Berlinről, így válaszolt:

— Rendkívül tetszik Berlin centrumának architektúrája. Bár egyetlen lakásban sem jártam, mégis el tudom képzelni, hogy az embereknek nagy örömük telhet az otthonukban. A Múzeumsziget felmérhetetlen kincsescsebánya. Hogy csak valamennyire is megismerhesse az ember a főváros múzeumait, ahhoz sok időre lenne szükség. Talán majd egyszer erre is sor kerül. Köztársaságuk polgárai boldogok lehetnek, hogy ilyen kultúrkincsekkel rendelkeznek. Nagyon nehezemre esik a búcsú az önök szép országától...

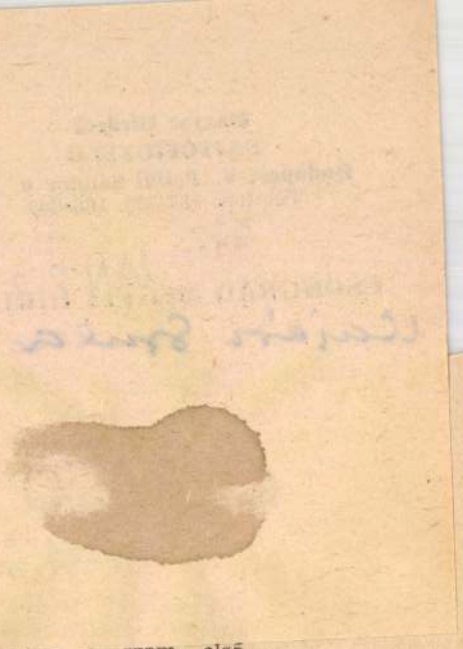

[illegible] hatalok hamarosan megalakítják a helyi sportkör természetjáró szakosztályát. Az utánpótlással sem lesz baj Mindszenten. Csihás dr., a gimnázium igazgatója pártfogója a természetjárásnak és mindent megtesz, hogy iskolájában meghonosodjék a mozgalom. Szentesen az Ipari Szakközépiskola is mozgolódik, talán februárban már itt is megkezdődik a munka.

A járási szakszövetség azonban megerősítésre szorul. Munkájához nagy segítséget tudna nyújtani a KISZ járási bizottsága, valamint az MTS járási tanácsa.

Szeretnénk, ha jövő ilyenkor, mint a kerékpáros és vízi természetjárás fellegváráról — az ezer főn felüli taglétszámú szentesi járásról írhatnánk meg beszámolónkat.

— to — re —

BEN, Symi szigeten állították fel a világ első olyan tengervíz-desztilláló üzemét, amely napenergiával működik.

FOGADÓÓRÁT RENDŐRKAPITÁN

A Csongrád megyei Rendőrfőkapitányság vezetője január 30-án, szombaton délelőtt 9—12 óráig Szegeden, a Kossuth Lajos sugárút 22—24. számú épület első emelet 103. számú helyiségében tartja fogadóóráját.

Ugyancsak január 30-án, szombaton 9—12 óráig tart fogadóórát a Makó Városi és Járási Rendőrkapitányság vezetője Makón, Puskin u. 4. szám alatt, a kapitányságvezető hivatalos helyiségében, az első emeleten.

A Hódmezővásárhelyi Városi Rendőrkapitányság ve- [illegible] utca 3. szám, első emelet 2-es számú helyiségében, a Szentesi Városi és Járási Rendőrkapitányság vezetője február 13-án, szombaton 9—12 óráig Szentesen, Kossuth u. 43. II. emelet 22-es számú helyiségében, Csongrád Városi Rendőrkapitányság vezetője 1965. február 13-án szombaton 9—12 óráig Csongrád, Juszt Gyula u. 7. szám, a kapitányságvezető hivatalos helyiségében tart fogadóórát a lakosság részére.

ágának lapja. Megjelenik hétfő kivételével hétköznap 6, illetve 8 oldalon. Szerkeszti a szer-
g útja 10. szám. Telefon: 27-15, 27-16. A főszerkesztő telefonszáma: 14-34. Az ejszakai ügyelet
szerkesztőség: Lenin tér 5. Telefon: 44. Szentesi szerkesztőség: Kossuth Lajos utca 18., fszt.
óhivatal: Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. szám. Telefon: 35-00, 31-16. A lapot árusítás-
12 Ft. Előfizethető bármely postahivatalnál és kézbesítőnél. A lapot a Szegedi Nyomda Vállalat
tot a szerkesztőség nem őriz meg és nem ad vissza. Indexszám: 25 052

PÁLYAVÁLASZTÁSI ÁLMOK

1021

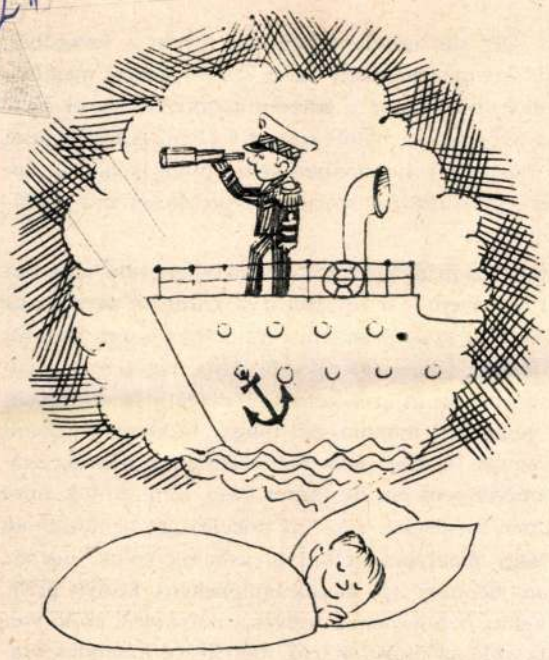

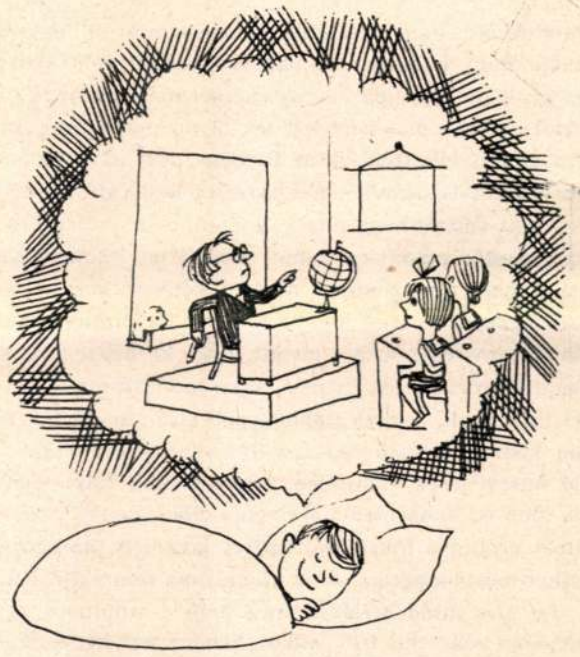

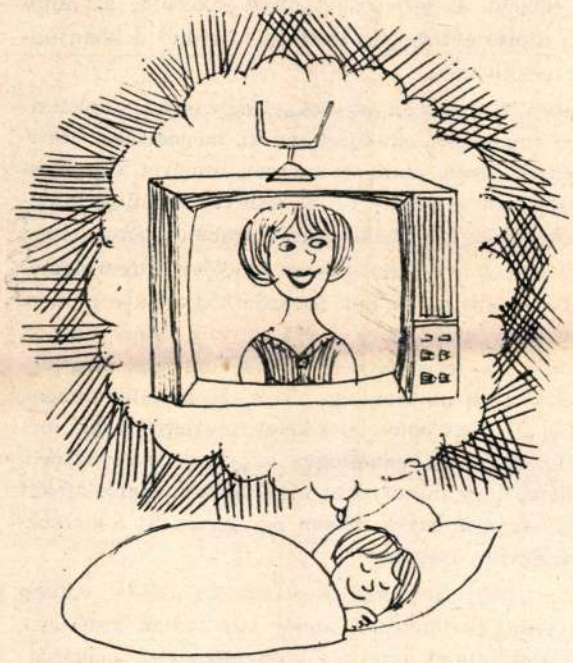

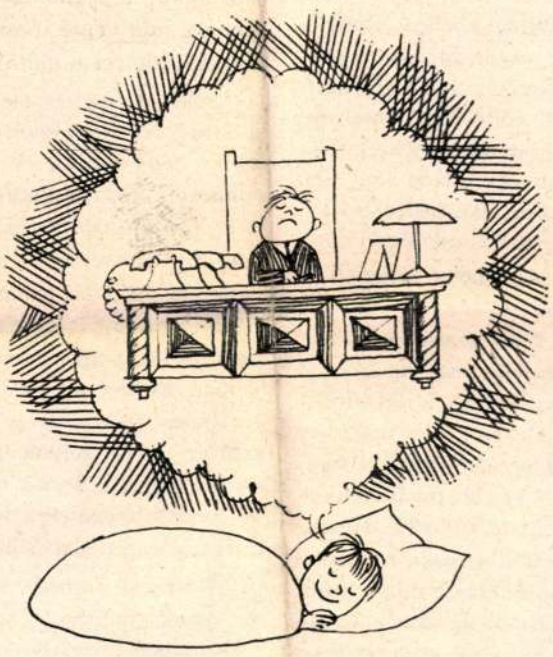

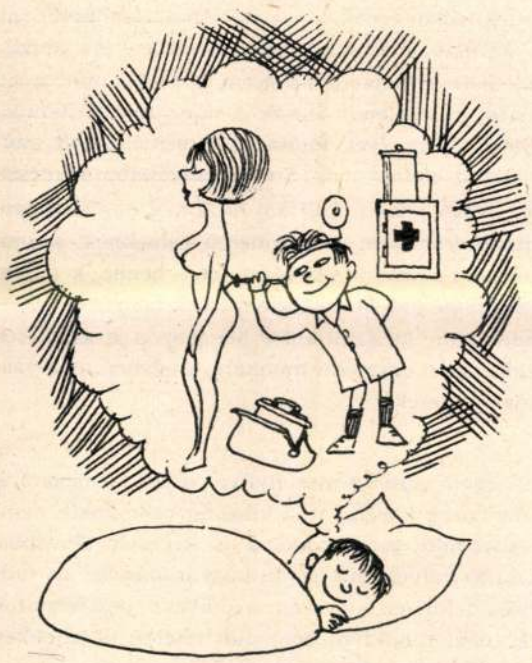

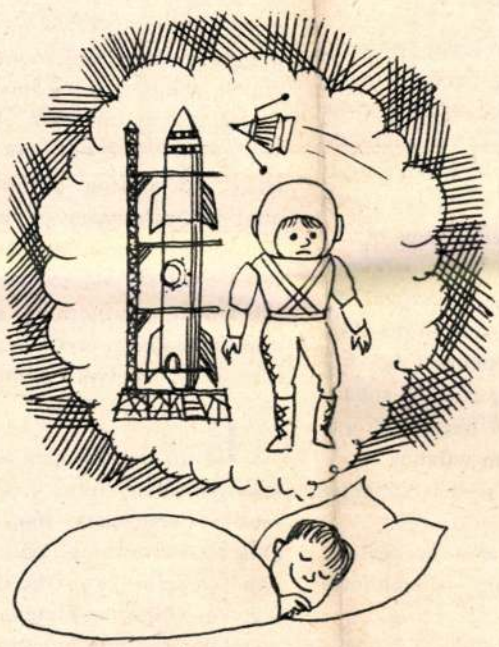

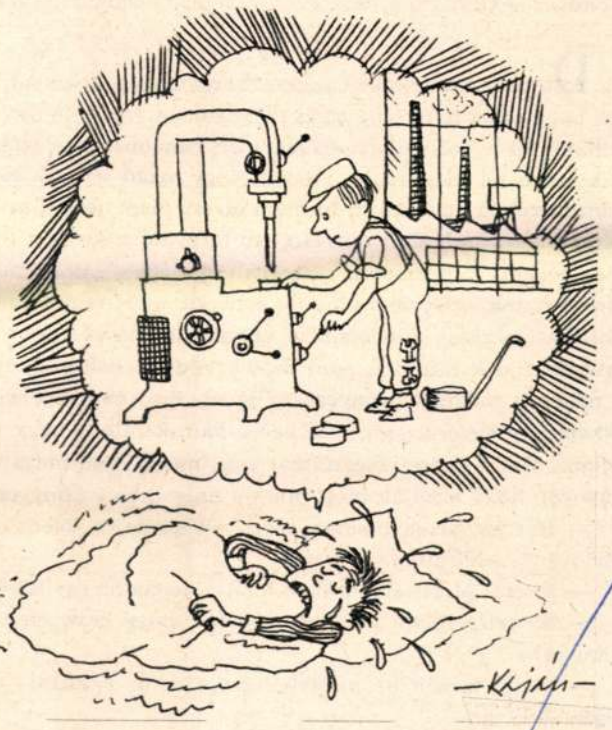

SOKAT DOLGOZTAM ÉLETE

TUKÖR
1985 MAR 23.
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

zarándokáért — én más ember vagyok mint ők, nekem másként is kell dolgoznom, mint ők, vagyis, ha prózát akarok írni, legfőbb és legelsőbb kötelességem az, hogy saját írói természetemet megismerjem, (vagyis, hogy az milyen tempót diktál, tehát nem lehetek olyan nyugalmas, mint Tolsztoj, sem annyira nyájas elbeszélő, mint Dickens, sem annyira hazáját-látott, tapasztalt ember, mint Leszkov), tehát aszerint kell sáfárkodnom erőimmel. Itt tehát az történt velem, hogy míg a lírában, és mondhatni a drámában is, semminemű mester példájára, tehát semmilyen iskolázottságra sem volt szükségem, hanem reábízhattam magam démonjaimra, s azok csodáira, addig a próza kapujában meg kellett állnom: itt bizony tanulni kellett. S tanulási időm bizony, elég sokáig tartott. Igaz, közben egy s más mégiscsak sikerült nekem a prózában is. Az már régen kiderült előttem, hogy nekem, mint egykori lírikusnak, sokkal ajánlatosabb első személyben beszélnem: néhány nagyon kedvemre való elsőszemélyű elbeszélést írtam tehát, még e prózával való küszködések előestéjén, aztán tovább folytatódott a küzdelem. Ismétlem, több rossz harmadik személyű elbeszéléssel veszkődtem, a Tolsztoj nyugalmát erőltetve magamra. Ezeket javarészt, mondom, elégettem aztán (az egyiket mégis kiadtam — ez utóbbit ma sem vallom magaménak).

De más mindenfélét is meg kellett tanulnom. Így azt, hogy ha valaki kisregényt már tud írni, akkor nehogy azt képzelje, hogy nagyregény írására is képes. Mert a nagyregény egészen más természetű művészi termék, mint a kisregény. A nagyregény ugyanis az ember elméje számára előre kitervelhetetlen, átláthatatlan szövevény, amely csak munka közben teljesedhet ki egésszé, amelyhez tehát egy hosszú ideig tartó, prolongált ihlet szükségeltetik, amelyhez bizony nagyon nehéz az író természetét hozzászoktatni. A nagyregény építése tehát sokban hasonlít a dómok építéséhez, amelyek, tudvalevőleg, évszázadok alatt készültek el. S e hasonlat azért is helytálló, mert e dómok dolgában sem lehet előre tudni, hogy egy-egy oszlop vagy ablak itt, vagy ott helyénvaló-e, kivitelben megfelelő lesz-e, nem lesz-e zavaró — ugyanígy: nincs olyan emberi elme, amely előre meg tudná mondani, hogy egyes személyek szerepeltetése vagy felbukkanása a nagyregény melyik helyén lesz leghatásosabb. Persze, itt nem a manapság olyannyira kelendő riportázs-regényekről szólok, hanem a művészi értékű regényekről, amelyekből egy évszázadban csak nagyon kevés születik. Ezenfelül meg kellett tanulnom azt is, hogy gyors bírája legyek nagyregényem egyes fejezeteinek, vagyis, ahogy a francia mondja, a recul frisseségét és eleven erejét megőrizzem magamban, ami a következőket jelenti: én első nagyregényemen, *A feleségem történetén* napi tíz órát dolgoztam hét éven át — ez volt tehát életemnek nagy türelmi próbája is, de nem ezt akarom most hangsúlyozni, hanem, hogy volt úgy, hogy egy fejezetét e regénynek valamelyik éjszaka huszadik feldolgozásában jónak ítéltem. Továbbmehettem tehát, csakhogy mikor elérkezett a lefekvés ideje, reggeli hét órakor, óvatosságból még egyszer elolvastam e huszadszor megmunkált fejezetet. S íme: újra rossznak ítéltem. Erre nyomban nekiláttam a huszonegyedik terv megmunkálásának.

De még sok mindent tudnék elmondani e prózával való kalandjaimról. Így, hogy el ne felejtsem, az évek folyamán rájöttem ám, hogy azért sem indulhatok el a Tolsztoj nyomában, mert nem tartozom azok közé az írók közé, akik előbb jól megnézik e világot, hogy aztán írjanak róla. Az én lelki formám merőben más. Az én formám olyan, hogy nekem nem szabad jól megismerkednem azzal, amit művészetem tárgyául választok, mert a valóság ismerete megköti fantáziámat, szabad mozgásában gátolja, én tehát csak olyasmiről írhatok, amit nem elég jól ismerek, mert rendkívüli ingere, rendkívüli fantáziás mozgása van bennem annak, ami távol esik tőlem. Egyszóval, ha olyasmit tudok hazudni, amit mások kénytelenek elhinni nekem — ez teszi ki nálam a művészi gyönyörűség javát. Első nagyregényem például egy hajóskapitány életéről szól, már pedig hajóskapitány vagy tengerész én sohase voltam. Mikor végre elkészültem vele, meghívtam magamhoz tengerészkapitányokat, hogy bírálják meg, nincs-e nagy hiba e könyvemben valahol.

— Hát ezt maga honnan veszi? — kérdezte tőlem egyike-másika, fejét fölvetvén a kéziratból.

— Miért? Mert talán hűnek találja, jónak az egyik leírást? — kérdeztem.

— Annyira, hogy azt hittem erről, hogy csak én tudom — mondotta a kapitány.

— Pedig igazán az ujjamból szoptam az egészet — feleltem neki boldogan.

De nem részletezem ezt. Oly sok mindent [illegible] vagy a semmiből véve értesüléseimet, hogy egy egész kis értekezést megtölthetnék vele. Legyen elég ebből annyi, hogy a francia kritika hűnek és pontosnak találta Párizsról szóló leírásaimat, holott sorsom különös szeszélyeinél fogva, mindmáig se jártam Párizsban, Londonban sem voltam soha, de kelet-indiai szigeteken sem, és egyes utazók mégis nagyon dicsérik a malájokról szóló megemlékeizéseimet is.

Szó, ami szó, megtanultam aztán a harmadik személyben való mesélést is. Második nagy terjedelmű regényem már így van írva. Címe: *A parnasszus felé*, és egy orgonaművész életéről szól. Számomra különösen azért jelentős e munka, mert egy művész lelkének karrierjéről szól. Ennélfogva a szigorúságnak, diszciplínának ugyanarról az útjáról, amelyen magam is végigmentem, és minden művésznek végig kell mennie, aki maga elé komoly célokat tűzött. Büszke pedig azért vagyok rá, mert a boldog szerelem a művész számára igen unalmas téma, amivel sem én, de mások sem igen tudtak mire menni, s ebben a regényemben mégiscsak sikerült nekem úgy bemutatnom e boldog fiatalembereket, hogy émelygés nélkül olvashatok róluk, de sőt, még valami édesség is maradt bennem ifjú életük emlékeként. Ennyit erről. Meg kell még jegyeznem, mielőtt befejezném e művészi pályámról szóló vallomást, hogy a rövid novella volt az utolsó stáció, melyhez e kalandos utamon el tudtam érkezni: vagyis hát, rövid novellát írni, ez volt számomra mindenkor a legnehezebb feladat. E téren nem akart sikerülni az autodidaxis, míg végre most, az utolsó évtizedben elérkeztem ahhoz a könnyedséghez, amelyet e műfajtól megkívánok.

Sokat dolgoztam életemben. Úgy látszik, oly sokat, hogy egyes munkáimról meg is feledkeztem. Így majdnem elfelejtettem itt megemlíteni férfikorom fénypontját, *IV. Henrik király* című drámámat, amelyet épp most adnak elő, és mondhatom, senkitől se remélt óriási sikerrel. E művel kiléptem a naturalista dráma béklyóiból, s a Shakespeare-korabeli dráma sokkal nagyobb szabadságát tettem magamévá, vagyis ismét lehetővé tettem démonaimnak, hogy szabadabban szárnyaljanak, sőt, garázdálkodjanak e műben. Harminchárom évig tespedt könyvalakban ez a dráma, míg aztán most ki nem derült, hogy éppen a mai kor legmodernebb igényeinek felel meg legjobban. De két kötetre terjedő bölcseleti munkámat sem szabad elfelejtenem, amelynek nevezetessége abból áll, hogy bölcseletes keleti, ezeregyéjszakai mesefüzér színes selymeibe van burkolva, ennélfogva nagyrészt művészi örömöket is kínál, annak ellenére, hogy mindazokat a komplikált gondolatokat és gondolatmeneteket tartalmazza, amelyek engem egy életen át foglalkoztattak, mégpedig a népmese egyszerűségével.

De azt se szabad felednem, hogy szenvedélyes pedagógus vagyok, voltam és leszek (minthogy az ilyesmi kiirthatatlan abból, aki annak született), s kezdetben középiskolában tanítottam, majd az egyetemen, s itt magántanárból, majd megbízott előadóból rendes tanárrá léptem elő. Tárgyam pedig az volt, ami egész életemben legjobban érdekelt: az esztétika. Rendkívül sok mondanivalóm volt e téren. Elvégre, idestova mégiscsak ötven éve annak, hogy első esztétikai mondanivalóimat papírra vetettem, s azóta, mint a hű papok, mindvégig és mondhatni szüntelenül annak a nagy misztériumnak szolgálatában töltöttem el életemet, amelyet, mióta csak eszmélni tud: művészi alkotásnak nevez és csodál az emberi lény. S ez a szolgálatom nemcsak aktív volt, az íróé — mint műélvező, sohase fogytam ki annak csodálatában, amit megcsodáltam —, a titkait kutattam mindennemű remeknek, szűnni nem akaró szomjúsággal: hogy mi hozza a szépséget létre benne, s miben rejlik varázsa? Egyszóval: egész életemen át dolgoztam azon, hogy a műalkotás körüli gondjaim és gondolataim kitisztuljanak bennem, s e szüntelen munkálkodásom eredménye lett aztán egyetemi munkám, s egyben az a vastag könyv, amelyet esztétikának nevezek.

E mű voltaképpen önhittségem szülötte, mert nyilván abból a magamról szóló véleményemből ered, hogy azok közé az írók közé tartozom, akik nemcsak víziónáriusok, hanem absztrakt gondolkodásra is képesek. Továbbá, akik nem annyira elfogultak saját művészetük iránt, hogy a másokét ne tudnák értékelni és csodálni. Ezen felül: ez a művem a művészi tapasztalatok könyve, s nem az elméleteké, tehát rendkívül bonyolult tételeit is lehetőleg szemléletesen állítja az olvasó elé, vagyis hát igyekszem ezt a művemet nagyon feldicsérni Önök előtt. És miért? Mert szeretem . . .

KAJÁRI GYULA

1954 nyarán olvastam Féja Géza »Viharsarok« c. könyvét. Ez hozott e tájra. Az itteni emberi találkozások, Kovács néni felbecsülhetetlen támogatása és néhány öreg: Nagygyörgy János és Nagy Sándor bácsi családja épített be ebbe az alföldi magyar világba, ahol mindent megkaptam, ami a munkámhoz kellett. Ma is hálával és tisztelettel hajolok meg előttük.

Az emberi hatáson túl vonzást jelent számomra a gimnázium hatalmas könyvtára is a maga rendkívül nagy szellemi anyagával. Könyveiből merítettem hitet és szélesebb távlatot munkámhoz. A nagy elődök munkája által megszentelt falak között jól érzem magam.

Ami a tárgyi feltételeket illeti, nagyon fontosnak tartom, hogy az itt élő művészek számára előbb vagy utóbb legyen egy saját hely, egy kollektív műterem, egy talpalatnyi föld, amit magukénak mondhatnak. Úgy hiszem, ezt meg is érdemlik ennyi idő és munka után.

Dömötör János: Miért Vásárhely?
Csongrádmegyei Hirlap.
k 1963. okt.6. 7. lap.

TISZATÁJ
1965 JAN
1021

NYÍLT LEVÉL A SZEGEDI PANTHEON ÉS A SZABADTÉRI JÁTÉKOK ÜGYÉBEN

Kajári Gyula, a Vásárhelyen élő, ismert grafikusművész küldte szerkesztőségünknek e sorokat. Nyílt levelét megszívlelendő gondolatai miatt örömmel adjuk közre.

A gondolat, amit most felvetek, nem új, mert már 1954 tavaszán szót emeltem érte, azóta tíz év járt el, és nem történt semmi... Miután meg vagyok róla győződve, hogy lényeges a dolog, a megoldás reményében most újból felvetem.

A nyár folyamán ott voltam a Dóm téren az egyik előadáson. A szünetben végignéztem az árkádsor szobrait (azóta többször is), és azon tűnődtem: lehetséges ez? Még mindig így van? Vagy csak az én szemem téved?

Íme, egy exponált hely, amely nemzeti pantheonnak készült, azzal az igénnyel, hogy a magyar történelem legjelentősebb alkotóinak emléket állítson. És éppen azok maradtak ki a galériából, akik a modern Magyarország érdekében a legtöbbet tettek, a magyar szellem legmélyebb hordozói voltak.

Nincs ott: Katona József, Ady Endre, Móricz Zsigmond, Bartók Béla, Tömörkény István, Juhász Gyula, Babits Mihály, Tóth Árpád, Kosztolányi Dezső, Szabó Lőrinc.

Ez csak az irodalom vonatkozásában úgy nagyjából; a képzőművészet területéről hiányzik: Ferenczy Károly, Nagy István, Derkovits Gyula, Tornyai János, Koszta József, Egri József, Rudnay Gyula, Medgyessy Ferenc — de ez a felsorolás sem teljes. És ezenkívül van a magyar szellemi életnek más területe is, ahol nem kisebb alkotók dolgoztak, tehát jó volna ott is körülnézni. Az ember mégsem mehet el szó nélkül egy ilyen probléma mellett. Az sem lehet érv, hogy nincs hely, hisz van elég, mert az üres posztamensekre a gyerekek írták föl azt a szöveget, hogy „a hely foglalt" „a hely kiadó" stb.

Itt két megoldás között lehet választani: Vagy lebontani az egészet, mivel így ez a kép csak töredék, és nagymértékben a harmincas évek ideológiáját tükrözi, amikor mindent és mindenkit igyekeztek kitúrni a magyar szellemi életből, aki egy kicsit is merészebben gondolkozott, akiben volt valami forradalmi láz és egy új, népi Magyarországot akart teremteni. Vagy át kell rendezni és pótolni azt, ami hiányzik, de tovább ez így semmiképpen nem maradhat. Az általam felvetett névsor egy részét még lehet azzal menteni, hogy a személyek nem olyan régen haltak el. De uram bocsáss meg, azt viszont semmivel nem lehet indokolni, hogy a magyar dráma megteremtőjének az emléke ne legyen ott, ahol éppen az ő alkotását játsszák, majdnem minden évben. De Adyra sincs semmiféle felmentő magyarázat.

Teljes és alapos rendezésre van szükség, hogy a Galéria valóban az legyen, aminek lennie kell. Úgy gondolom, ideje lenne márt ezt megtenni, hiszen annyit beszélünk az ideológiai tisztaságról. Ez is oda tartozik.

Ami pedig a gyakorlati megoldást illeti, arra is megvan a lehetőség, hiszen a Képzőművészeti Alapnál van erre keret, amit semmi másra nem lehet elkölteni. Tehát a szegedi tanácsnak még pénzébe sem kerülne. De nemcsak pótlásról van itt szó, hanem teljes építészeti átrendezésre is szükség van, mert így az egész eléggé zagyva benyomást ad és az összhatás olyan, mint egy vásári kirakat.

Több szellemet, több igényt vinni a rendezésbe! A cél az, hogy az egésznek ünnepélyes hangulata legyen, ez lényeges dolog, hiszen Szeged szellemi színvonalát fokozza.

KAJÁRI GYULA

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ÖRÖMMEL ÜDVÖZL

Tisztelt Szerkes

Örömmel olvastam decemberi számukban átalakulási terveikről. A lap régi olvasója vagyok és őszintén írom, hogy semmi írói hajlam nincs bennem, nem vagyok titkos költő vagy nyilvánosságra kívánkozó szívós dilettáns.

Önök terveikről írtak és arról, hogy széles olvasóközönségre számítanak. Úgy gondolom, hogy talán nem szerénytelenség, ha fölhívom figyelmüket ennek az elképzelt olvasóközönségnek néhány rétegére.

Legelőször a tanítók és tanárok őszintén érdeklődő igen nagy csoportjával kezdeném. Nekik írni, róluk írni, őket is megszólaltatni nemcsak olvasófogás lenne, hanem igen fontos társadalompolitikai tett is. Írjanak vagy írassanak velük életükről, munkájukról. Természetesen nem szakpedagógiai cikkekre gondolok itt. Rajtuk keresztül egy hatalmas fiatal gárdát nyernének meg olvasónak, hiszen tanítványaikat is magukkal ragadnák.

Megfigyeltem, hogy megyénkben, de egész Dél-Magyarországon van egy társadalmi réteg, amelyik mindenfajta irodalmi folyóirat érdeklődési körén kívül esik. Ez a réteg a középfokú technikai képzettségű emberek csoportja, többek között pl. az agronómusok (mezőgazdasági vidék vagyunk!), de megemlíteném a magasabb képzettségűeket is, a mérnököket. Közöttük igen sokan szaktudományos érdeklődésűek és abban, hogy az élő irodalomtól bizonyos mértékben elfordultak, maga ez az irodalom és régibb irodalompolitikánk is ludas. Visszavezetni őket, mint az élő magyar irodalom és művészet élvezőit, és értőit, igen nemes föladatnak tartom egy olyan vidéki folyóiratnál, mint a Tiszatáj. Visszavezetni pedig talán csak úgy lehet, ha nekik is, róluk is írnak, meg alkalomadtán velük is íratnak.

Vidéki kis városban lakom. Sokat írtak e kisvárosi élet hátrányáról, de csak azok ismerik igazán, akik élik is. Szeretek itt élni, hivatástudattal, munkával eltelve és őszinte szeretettel a táj, de különösen emberei iránt. Azt hiszem, egyetlen országos lap sem vállalhatná természetesebb kötelességként azt a szép missziót, amit ezeknek a Szeged körül rajzó kisvárosoknak szellemi fölmérése, bemutatása, néha talán fölrázása is jelentene. Írjanak róluk is, hogyan élnek itt az emberek, élnek csak vagy okosan is élnek. Hogyan nőnek ezek a városok az isten háta mögöttiségből gazdasági és szellemi egyenrangúságra a nagyvárosi centrumokkal.

Talán szerénytelenségnek veszik, hogy egyik olvasójuk tanácsokkal áll elő. Sokat gondolkoztam már azon, hogy folyóiratok, napilapok olvasása után ezt vagy azt megírom a szerkesztőségnek, mert nem jól látta a riporter, nem beszélt őszintén az író. Sohase tettem meg, mert nem bíztam a dolog legcsekélyebb eredményességében sem. Most mégis írtam. Megírhattam volna bármelyik folyóiratnak is. A Tiszatájnak írtam, mert a közös tájbeliségen túl összeköt vele az elmúlt néhány évfolyamának sok kedves élménye is.

A magvas, okos írásokat, a szép verseket és képeket szeretem minden lapban. De őszintén meg kell írnom, hogy az elmúlt években sem a Tiszatáj, sem pedig más folyóiratok nem kényeztettek el ilyen vonatkozásban. Hiszem, hogy mostani nekibuzdulásuk nem lesz hiábavaló. Gondolom, hogy egyszerre nem fog minden megváltozni Önöknél sem. Szerénytelennek tűnő levelem szép elhatározásukhoz kívánt segíteni.

REMES TAMÁS
műszaki rajzoló

Megjegyzés: Szerkesztőségünk arra kéri Remes Tamást, hogy keressen föl bennünket. Levelét nagy érdeklődéssel olvastuk, túlzott szerénysége teljesen alaptalan. Tanácsait megszívleltük és erőnkhöz mérten meg is valósítjuk azokat.

1964 JUL 1.8.
1021

Egy grafika a tárlatról. „A gondolkodó." Kajári Gyula műve

Séta a kiállításon

VÁSÁRHELYI TÁRLAT A NEMZETI GALÉRIÁBAN

Hódmezővásárhely — a hajdan híres nagyvásárok városa — ma már nem annyira a „sokadalmakról" nevezetes, mint inkább élénk, friss szellemű képzőművészeti életéről. Nem mai keletű a nagy, alföldi város ismeretsége a képzőművészettel. Ott élt Tornyai János, Endre Béla, oda látogatott Rudnay Gyula.

A felszabadulás után a város új gazdái jól megértették, milyen értékes e hagyomány, s minden módon támogatták a képzőművészet ügyét. Művésztelep alakult, s „odaszoktak" ismert művészek, főiskoláról kikerült fiatalok. Rendszeresítették az évi őszi tárlatokat, amelyek évről évre nagyobb sikert arattak. Felfigyeltünk olyan jelentékeny fiatal művészegyéniségekre, mint Szalay Ferenc, Németh József. Új értékekkel gazdagodott Kurucz D. István és Kohán György munkássága.

Most a Nemzeti Galéria termeiben tíz vásárhelyi őszi tárlat eredményeit összegezik.

A kiállítás bevezető termében **Barcsay Jenő** képei, **Ferenczy Béni** szobrai, s néhány ritkaság: **Medgyessy Ferenc** pasztelljei fogadják a látogatót. Sokak előtt meglepetés, hogy e három nagy mesterünknek is „köze van" Vásárhelyhez. Valóban jártak ott mindhárman, de művészetük csak egy-egy szállal kötődik a város művészetéhez.

A következő termek már jellegzetes vásárhelyi hangulatot árasztanak.

Kurucz D. István műveiben a régi és a mai élet keveredik: a bekecses-ködmönös alakokat kombájn, traktor követi. **Almási Gyula,** mint látjuk, Tornyai János és Nagy István nyomdokain halad, de sajnos, olyan gyengébb mű is becsúszott gyűjteményébe, mint az „Esős utca". **Szalay Ferenc** sorozata maradéktalan élményt nyújt, a régebbi „Pulykavásár" mellett különösen az „Esti beszélgetés" lírai hangulata és nagyvonalú komponálásmódja ragadja meg a látogatót. **Kohán György** monumentalitásra törekvő festményei után grafikákat és kerámiai műveket láthatunk. A majolikagyárban festők és szobrászok egyaránt kísérleteznek a különleges, artisztikus hatásokra alkalmas technikával. **Csohány Kálmán** faliképei és **Szabó Iván** dísztálai a termés legjobb darabjai.

Ezután ismét külön terem következik — **Kajári Gyula** grafikáival. Realisztikus, erőteljes művek, noha művészi előadásuk nem elég nagyvonalú, s nem elég meggyőző.

Németh József munkái — Szalay Ferenc festményeivel együtt — kiemelkednek az anyagból. Ő is Nagy István és Derkovits örökségét párosítja a dinamikus, korszerű, egyéni kifejezésmóddal. Különösen „Tavasz" és „Csend" című képének gyengéd líraisága marad meg sokáig emlékezetünkben.

Szurcsik János minden kiállított műve magas művészi színvonalat képvisel. Az „Ökrösszekér", a „Tél", a „Kocsma", a „Fekvő nő": megannyi múzeumi értékű alkotás. Értékes művekkel szerepel **Vecsési Sándor** is; „Szőnyi temetés" című festménye groteszkségában is megrázó hatású. S **Patay László,** aki a szürrealizmussal is kacérkodik . . .

Fiatal művészek ők mindannyian (harminc-negyven év közöttiek), akik a mindig fenyegető provinciális szűkkörűség elleni védekezés megfelelő módszereit próbálgatják. S legfőképpen arra törekszenek, hogy a mai élettel, a néppel tudjanak azonosulni. Bizonyosak lehetünk benne, hogy művészetük kiteljesedése méltó lesz a nagy elődökéhez.

Cseh Miklós

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR IFJÚSÁG

Zánkán a „fél világ”

(Folytatás az 1. oldalról)

Szakaszán a magyar egyetemisták és főiskolások mellett 18 másország fiataljai is dolgoznak.

Ez az első nemzetközi építőtábor Magyarországon.

A hét közepéig 39 külföldi fiatal érkezett a zánkai táborba, valamennyien a Magyar Ifjúság Országos Tanácsának meghívására. Ők harminckilencen három földrészt képviselnek, a Csendes-óceántól az Indiai-óceánig. A budapesti közgazdász hallgatók, szegedi főiskolások, debreceni mezőgazdászok brigádjaiban arányosan elosztva együtt dolgoznak dán, egyiptomi, francia, holland, iraki, lengyel, NDK-beli, nyugatnémet, osztrák, svéd, szíriai, szovjet és zanzibári fiatalok.

Többségük dolgozott már korábban is nemzetközi építőtáborban, ez a munka mégis új nekik — mint ahogy a magyar fiatalok is csak a csopaki bevágásnál végeztek némi előtanulmányt tavaly —, mert itt, Zánkán az egyszerű földmunkán kívül a komoly figyelmet és némi szakértelmet követelő vágányfektetést is végzik.

Olyan jól, hogy valószínűleg teljes egészében lefektetik Zánka—Köveskál állomáson a negyedik vágányt — ami pedig az előzetes tervek szerint nem is szerepelt a programban.

K. E.

nek a stúdióban vagy villanyszerelésnél. Hol van még a szeptember?! A négyszáz főt befogadó előadóterem építésénél erre még nincs szükség. Ide olyanok kellenek, akik megfogják a lapát nyelét. Igy aztán le is út, fel is út; nem tartotta vissza őket senki, elmentek.

Itt a munka az egyedüli romantika, s aki nem akar belőle részesülni, az jobb, ha átteszi máshová a székhelyét.

A táborparancsnokságot Horanszki Árpád tanársegéd képviseli egy személyben. Kicsit csalódott, nem úgy gondolta, hogy ebédjegy-stemplizéssel és kaparcakiosztással tölti az idejét, de hát egyedül van, az egyetem nem készült fel, nem adott kellő segítséget a táborvezetéshez. Amit lehet, megtesz a fiúkért, tárgyal a művezetőkkel, uszodajegy után szaladgál, mert nyoma sincs semmiféle sportlehetőségnek.

A tábortüzet azért megrendezik. Kilencvenhatan ülik körül, s a munkában elfáradt ember csendes nyugalmával nézik a felfelé röppenő apró szikrákat.

Kocsis Éva

...rintos kérés

... nehéz munkából való tá... -kívüli brigádvezetői gyű... A brigádvezetők komoly ...dió sátrában. Sejtik, hogy ... szó, hisz itt nem divat ...ői gyűlés.

A megyei és a járási KISZ-...dták őket. Röviden közöl... tsz és KISZ-bizottság ké... ...llön segítségre lenne szük... ...en kell gyomot írtani. ...s miatt nem tudnak fog... ...dekkel. Ha nem lesz se... a paradicsomot és 700 000

jegyzetek

KI ÍGY, KI ÚGY

Nem tudjuk pontosan hány éve dolgozik a Péti Nitrogén művekben Rács Bálint, csak azt, hogy igen szorgalmas fiatalember. Hosszú ideig délelőtti műszakban dolgozott, aminek felettébb örült. Örömére magyarázat: volt ideje foglalkozni a falusi birkózó szakosztállyal. Rács Bálint ugyanis társadalmi edző Berhidán. Most csak annyit e tevékenységéről, hogy lelkiismeretesen és eredményesen dolgozott.

Felfigyelt rá a veszprémi járási KISZ-bizottság, s megkérte: legyen a járási ifjúsági sportbizottság vezetője. Rács Bálint szívesen vállalta, lévén hozzá ideje is, kedve is, adottsága is. A bizottság megnyugodott: végre rátermett ember foglalkozik a sportkérdésekkel.

Amikor a fiatalember új elfoglaltságáról tudomást szerzett az üzem, furcsa módon azonnal váltóműszakba tették át. Ki oldja meg e talányt? És hiába kérte az üzemet a járási bizottság, hiába érvelt, magyarázott, kért, könyörgött. Azt válaszolták:

— Nem tehetjük, a gazdasági vezetés, az üzem munkája így kívánja.

Hm. Hivatkozzunk a több megértésre?

Reméljük, mégsem lesz rá szükség.

H. S.

Nem kiállításra készültek

Nemrég történt, hogy kiállításra vizsgamunkákat kértek a szakma IX. kerületi ifjú mestereitől. A kerületi bizottság munkatársainak mi sem tűnt egyszerűbbnek, mint sorra tárcsázni az üzemeket. Ám a válaszok némileg elkeserítettek.

— Hogy-hogy nem tudtok adni?

A vonal túlsó végéről ilyen válaszok hallatszottak:

— Van egy automata műszer, de be van kötve a termelésbe.

— Készült egy gyönyörű precíziós szerszám, de dolgoznak vele.

— Volt egy kisgép, exportra ment.

A telefonozgató munkatárs szomorúan jelentette az eredményt — illetve működésének eredménytelenségét és nagy meglepetéssel tapasztalta a titkár végtelen örömét.

— Érted? Ez nagyszerű!

Valóban nagyszerű, hogy a ferencvárosi üzemek mesterei, mentesen mindenfajta puszta munka-virtuózitástól, ipari látványosság hajhászástól, egyszerűen, a termelés által régóta várt szerszámokba, berendezésekbe öntik fantáziájukat, tehetségüket. Mindezzel pedig — a népgazdasági hasznosságon túl — a Szakma Ifjú Mestere mozgalomnak is rangot, elismerést szereznek. Igy érthető csak, hogy a SZIM Esztergagépgyár első szóra biztosította az új ifjú mestereknek az 50 filléres órabéremelést, a Laboratóriumi Felszerelések Gyárának vezetősége a 14 ezer forint jutalmat, vagy a Budapesti Húsipari Vállalat a csehszlovákiai utazást, ötven fiatalnak.

De az is a történethez tartozik, hogy végül is találtak két, kiállításra küldhető vizsgamunkát. Második díjat nyertek.

K. F.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP
1967 JAN 29
1021

IRODALOM MŰVÉSZET

KAJÁRI GYULA: TANYA
(fametszet)

Az 1966-os é
a mezőgazdasá

Írta: Rózsa István

dett a mező-
ömör megál-
és tény bizo-

gyben a har-
is volt — az
re sem volt
zek közül a

9 százalékkal
tettek el a
rányzat;
zer hold őszi

vos belvízkár
5 ezer holdon
kozott az őszi
ta a tavaszi

ezetében az
növénytermé-
millió forint
yésztés bevé-
pótolt. Az in-
ülmények el-
lolgozói nagy
oz és komoly
enyhítésére,
maradt mun-

növelő

ták a kongresszus határozatait, a tsz-tagok szociális és nyugdíjrendszerének megváltoztatására, valamint a reáljövedelem emelésére tett megállapításait. Kedvezően hatott a mezőgazdaságban dolgozókra a kongresszus azon megállapítása, hogy *„a harmadik ötéves tervben a mezőgazdaság fejlődése az eddiginél gyorsabb lesz. Ezt figyelembe véve növeljük a mezőgazdasági beruházások mértékét. Folytatjuk a mezőgazdaság korszerűsítését, belterjes irányú fejlesztését".*

A terméseredmények

A megye 1966. évi termelési eredményei teljes részletességgel még nem állnak rendelkezésre, mert az üzemek gazdasági eredményeinek összegezése és értékelése — a zárszámadások elkészítése most folyik. Annyi azonban már előzetesen is megállapítható, hogy *a múlt évben kedvezően változott meg a növénytermelés szerkezete, tovább növekedtek az intenzív kultúrák területei*, kisebb mértékben ugyan, de az állattenyésztés is fejlődött, s ezek eredményeképpen 1965-höz képest, 2,5 százalékkal növekedett a felvásárlás.

A szántóföldi növénytermelésben legnagyobb területet elfoglaló *kalászosok* terméseredménye meghaladja az 1961—

burgonya felvásárlási á
együttes hatásaként követ
a termelőüzemek gazdas
érdekeltté váltak.

A legfontosabb *egyéb*
eredményei is meghaladj
ötéves terv termésátlagait.
lítésre méltó a paradicso
karalábé, zöldborsó, a feje
ta termésátlagának számot
se.

A kertészeti állókultúrá
jobb termést adtak 1966-b
moly szerepet játszott a
hatékonyságának növeke
kisebb mértékben az új te
zatos termőre fordulása. G
emelkedően jó volt a te
őszibarack és szilvából, k
adott a kajszibarack és a

Sikerek az állattenyész

A megye állattenyésztés komoly eredménynek szám állatállomány teljesen kih és körömfájás okozta kö (kondíció-romlás, meddőség esés). A hozamok 1966-ban
betegséget megelőző szint

Kajári Gyula művészetéről

Számunkra és számomra soha nem jelentett előnyt, hogy ki milyen családból származott, egyedül csak az, hogy ki mit tett, mit alkotott. Ez jellemezte mindenkor Kajári Gyulát is, azt a Kajárit, aki nehezen vívta ki az őt megillető művészi rangot, és mire kivívta, beledöngölték a földbe. Mert mi mást is jelentett számára az a kritika, amely elmarasztalta a Nemzeti Galériában 300 művét kiállító grafikusművészt.

Huszonhat éve nem hagy nyugodni az a bizonyos kritika, amely szerint „Kajári visszafelé indul az alföldi hagyomány útján. Nem folytatni akarta az elődök munkáját: ugyanazt csinálta, amit az elődök 30 esztendeje abbahagytak. Megörökítette ezredszer és ezeregyedszer Tornyai satnya gémeskútjait, Endre Béla komor fellegeit, Koszta rozzant tanyáit."

Még szerencse, hogy a vendégkönyv megőrizte a látogatók véleményét is: „Végre egy művész, aki tud rajzolni. Csodálatos alkotások! Kajári nagyon nagy művész. Jó, hogy a galéria fölfedezte nekünk. Bár azok a fölmagasztalt modernek negyedannyit mondanának, mint ő!"

Ma már világos, miképpen próbálták egymás ellen kijátszani a realizmus és az avantgárd festők, alkotók népes táborát, ámbár a két stílus/modor között semmiféle választóvonal nem létezik.

Mégis, a negyvennégy éves művész egy életre való sebet kapott a rendszertől és annak hű kritikusától.

A hűség Kajárinak is sajátja volt, csakhogy ő másképpen képzelte és vállalta a szolgálat hűségét. Akikért ő hűséget fogadott, azok a szegények és a megélhetésért küzdők nagy táborához tartoztak. Szegények, kiszolgáltatottak, perifériára szorultak, megtűrtek mindenütt voltak az országban, noha a szocializmusban ismeretlen kategóriának számítottak.

Hogy miért éppen Vásárhelyt választotta egyik otthonául Kajári, arra sok magyarázat létezik, ám a művészet szemszögéből egyre kevesebb. Van ebben a városban (volt is mindig) valami édeni nyugodt szépség, amely rabul ejti a megtelepedőt, ám az ébredés is „igazi" vásárhelyi jelenség, ha az ember valami jelentősre készül. És Kajári tudta ezt. Élő-eleven példa volt előtte Kohán György sorsa és golgotája.

Kajári fölmérte a Vásárhelyen egybesereglett tehetségek alkotói erejét, és tudta, vissza nem térő lehetőség: új bauhaus-alapítható – európai szinten.

Kajári az alkotás időszakait nagy léptékkel mérte, múltak évszakok, és nem dolgozott, aztán új évszak kezdődött, és dolgozott éjjel-nappal. Így lett Hódmezővásárhely, Dunaújváros, Sümeg a grafikus Bermuda-háromszöge. Hiszen ezekről a helyekről datálódnak a művek.

A fekete vérzésű grafikus kemény, konok, engesztelhetetlen, szenvedélyes ember volt, aki előbb fölfedezte a tájat, majd a tájban az arcokat s az arcok mögött a nemzet nagyjait, Európa nagy művészeinek egész sorát.

Hogy mit jelentett Kajári Gyulának a táj, arról nehéz meghatottság nélkül szólni: az érintetlenséget, tisztaságot, a fények játékát, a megismételhetetlen évszakok áhítatát.

Mert itt még megtörtént, hogy megtörténtek a csodák: hajnalonként a vásárhelyi utcákon, népáldozatokban pedig a mártélyi csöndben, amikor fönt még ragyog az égi kékség, de lent mintha már csillogó fátylat dobott volna a tündérkedő ősz az aranysárga jegenyékre, mintha gyermekkori havak pompáznának még a töltések meredélyein, mintha az elmúlt ifjúság visszatérne, hogy figyelmeztesse szegényeit: Isten nem feledkezik meg róluk. Igaz, megpróbálja őket emberségükben, hitükben, de megajándékozza őket a teremtés hitével.

A görcsbe rántott fűzfák, a magányos arcok és sorsok árnyékában értem meg igazán, miért volt elviselhetetlen számodra a pocsolyaízű csönd, amikor éjfél után az egyik hatalmas fehér rajzlapot tépted le a másik után, mert megbicsaklottak a vonalak, s hogy eszedbe jutott Dante, Herder, Szenczi Molnár Albert, Beethoven, Nietzsche, Széchenyi, Kodály, Sinka és Németh László – szinte hallottad, amint az őrülettől és láztól ölelt hajnali csöndben dörömbölni kezdtek toronyszobád ajtaján, de te csak rajzoltál, rajzoltál, s hogy belefáradtál arcuk gyönyörű komolyságába: írni kezdtél, írtál bele a képekbe, a portrékba. Az azonban már egy másik nap volt, egy másik évtized, ujjaid varázsának mágiája. Rajzoltál s amíg rajzoltál, Isten ott ült némán veled szemben, mert Isten kegyelméből való művész voltál és maradsz most már időtlen időkig.

Másfél éve halott vagy, pedig néhány nap múlva akár hetvenéves is lehettél volna. Mit mondhatnék még Rólad: műveidből eddig csak a jéghegy csúcsát ismerhette meg a közönség. Bár ez az idő most nem kedvez a művészet folyamatosságának, fölfelé ívelésének, Te mégis itt vagy, és műveiddel közöttünk maradsz.

Polner Zoltán
költő

(Elhangzott Hódmezővásárhelyen Kajári Gyula emlékkiállításán december 1-jén a Tornyai János Múzeumban. Megyénket Patka László megyei kulturális menedzser, Tóth Tamás, Sümeg polgármestere, és Nagy Károly, a Művészetek Háza vezető népművelője képviselte.)

Kajári Gyula: Öreganyám emlékére

Műanyag örömök és bánatok

Minden újabbkori karácsonyunk örök kérdése most már: vajon igazi fenyőt vagy műfenyőt állítsunk-e? Addig megmarad ez a kérdés, míg egy napon, mondjuk, olyan környezetvédelmi törvény nem születik, amely megtiltja a fenyők tömeges karácsonyi pusztítását. Egyelőre erre nincs remény. Marad tehát a mindenkori decemberi elvi vita: illatos legyen-e, hagyományos és igazi, vagy műillatú, utánzat, összehajtható, többször használható, ám környezetbarát.

A legszebb giccs

Mindenkinek megvannak a saját érvei – és minden érv elfogadható – arra, hogy milyen legyen egy igazi szép karácsonyfa. Erre, kérem, nincs recept. A karácsonyfa csodálatos, örök életű giccs, legyen az műanyag vagy illatos, frissen vágott erdei növény. Tán ez az egyetlen olyan giccs környezetünkben, amelyet mindenki elfogad, legyen az esztéta vagy parasztember. Sőt soha nem is nevezzük vagy véljük annak.

A karácsonyfa a legszebb giccs a világon. Hiszen a giccs olyan, mint a boldogság, a mindennapok megédesítésére szolgál, legyen az karácsonyfa vagy meszeléskor összehajtható fikusz, zenélő fogkefe, újonnan készült antik bútor, Eiffel-torony kicsiben, gipszangyalka, herendi porcelán, Jó reggelt feliratú pohár, műanyag Miki egér, kerti törpe, hímzett falvédő, gitározó cigánylányt ábrázoló olajfestmény vagy Friderikusz, a két lábon járó giccs.

Megnyugtató ízléstelenség

Abraham A. Moles, a giccselmélet nagy ismerője szerint a giccs a társadalmilag szentesített, mértéktartó, megnyugtató ízléstelenség örömeiben való általános osztozás, a középszerűségre jellemző erény. A formák fejlődésében a giccs évszázadok folyamán mindig jelen volt és jelen van, de sohasem divatos. Inkább irány, mint cél. Mindenki megveti, de mindig visszatér.

A hozzáértők szerint a giccset a fogyasztói társadalom hozta létre, és ma már kiirthatatlan. Olyan, mint az entrópia, mindig csak növekvő, s az esztéta harca a giccs ellen mindig csak elszigetelt jelenség, szélmalomharc. Közben pedig egyre több van belőlük, néha ezek a tárgyak teljesen használhatatlan és haszontalan valamik (ettől lesznek még szebbek?), máskor még funkciójuk is van, méghozzá igen-igen komoly funkciójuk.

Még használható

A giccs egyik formája az úgynevezett gadget, amely mára elárasztotta a világot. Főleg a fogyasztói társadalmakat. Eredetileg ötletes szerkezetet jelentett, kis méretű tárgyat vagy egy nagyobb tartozékát. A gadget a funkcionális társadalom kórsága – mondják a hozzáértők.

A gadget leleményes darab, a technika világának piciny töredéke, amely a mindennapi élet bizonyos funkcióit elégíti ki, tehát van célja, tehát nem dísz. Hülye darab, de használható. Ilyen a kakukkos óra, amely sohasem kakukkol, a baltautánzat nyelébe beépített hőmérő, mindenféle üzenetet közvetítő reklámtoll, női torzóval díszített dugóhúzó, órával ellátott golyóstoll, radírgumi és ceruza kombinációja, univerzális vadászkés. A gadget tulajdonképpen a fogyasztás élvezetével összefüggő tárgy, a vásárlás örömében testet öltött funkció. A gadget, Mol szerint, olyan leleményes tárgy, amelynek rendeltetése az, hogy eleget tegyen életünk bizonyos apró és sajátos funkcióinak. Csakhogy a korábbi „apró tárgyak" meghatározás már régen idejét múlta, mert az utóbbi években szemtanúi vagyunk az óriásgadgetek elszaporodásának, mint amilyen például a Japán legdélibb szigetén kialakított műparadicsom.

Elektronikus csoda

Japán túlnépesedett, és mára már nem sok tér jut az emberek pihenésére, szórakozására. Azonkívül a kormány úgy véli, hogy a japánok sok valutát költenek az egzotikus tájakra való utazásokra. Ezért azután – takarékoskodás és az alattvaló jobb kedve érdekében – a legdélibb japán szigeten, ahol egyetlen valamirevaló strand sincs, a legkiválóbb műszaki szakemberek munkájának gyümölcseként megteremtette az elektronikus műcsodát, a jövő strandját, ahol napi 4200 jen ellenében (mintegy hatezer forint) a japán ember egy napon át úgy érezheti magát, mint a Hawaii-szigeteken.

Az egzotikus, napsütötte homokstrand mintegy kilencezer négyzetméter felületet foglal el. Jó időben igazi nap melengeti a strandolókat, ám rossz időben is napozhatnak, mert ilyenkor a strand fölött bezárul a műanyag kupola, és műnapocska kezdi barnítani a strandolókat. A ragyogó homokos strand 2800 négyzetméteren várja a fürdőzőket, a peremén műanyag pálmák hajladoznak a langyos szellő ritmusában. Az azúr színű víz éppen olyan sós, mint a tenger (némi klóros beütéssel), s hullámzik is a szél erejének megfelelően. Az strandon minden élvezet programozott. Vannak szélcsendes időszakok, amikor az alig fodrozódó tengerben kisgyermekek strandolnak, majd óriáshullámok verik a partot és széllovasok siklanak a horizonton. Romantikus műszigetecske ékesíti a látóhatárt, rajta műpálma, a homokstrand végében pedig egy kis művulkán működik (tökéletes mása a Bali-szigetek egyik híres vulkánjának), amelyből a strandolók kedvtelésére időnként műfüst száll a fényesen kéklő műég felé. Természetesen még búvárkodni is lehet, kagylókat gyűjteni vagy elsüllyedt hajókról amforákat hozni a felszínre.

Mondanunk sem kell, hogy minden egyéb kísérő szolgáltatás kifogástalan, önkiszolgálók, parkolók, mozitermek, tucatnyi étterem, valamennyi egzotikus stílusú, és bennük egzotikus ételeket szolgálnak fel. Akár a déli tengerek híres turistaparadicsomaiban.

Szomorú valóság

És ez nem minden. Tokió lakóinak sincs szüksége többé arra, hogy messzi síterepekre utazzanak: elegendő, ha elugranak a várostól fél órára levő óriási fedett síterembe, ahol az év és a nap minden szakában kedvükre sízhetnek a műhavon. Ezek a fogyasztói társadalom örömei. És bánatai is. Jó, mi még itt nem tartunk, ellenben ma már nem nagyon tudjuk, örülünk-e ennek vagy nem.

Egyik szemünk sír, a másik meg nevet, hogy ezekből a műanyag örömökből egyelőre nekünk nem sok jutott. Kivéve a karácsonyfát. Ha nagyon akarjuk, akkor az még mindig lehet igazi is, frissen illatozó erdei csoda, ugyanúgy, mint ugyancsak frissen illatozó környezetbarát műanyag öröm. Mi még választhatunk.

gg

MINODORA HOROSZKÓP

Ki is ez az ember, akivel közel 30 évet éltem? Mit várhatok a továbbiakban? – teszi föl a kérdést olvasónk. Férje a Vízöntő jegyében s a Kecske évében született, ő maga pedig szintén a Vízöntő jegyében, ám a Sárkány évében. Szerelmi házasságot kötöttek, de elég nehezen csiszolódtak össze. És teltek az évek... – *Férjemnek több munkahelye volt és látszólag mindig a több pénzért cserélt, de a háttérben az állt, hogy valakivel ellentéte támadt* – folytatja olvasónk. Utolsó él

Nos, nézzük először, miért is bírt ki kapcsolatuk az idézett súlyos problémák ellenére ennyi időt! Alapja az, hogy mindketten a Vízöntő havában születtek. A Vízöntő pedig többnyire kellemes ember, társasági lény, aki

aki könnyedén köt ismeretségeket, jó kapcsolatteremtő képessége van, ám ugyanilyen könnyedén meg is szakítja kapcsolatait, ha unalmassá, pláne, ha bosszantóvá válnak számára.

Elemzésemből is nyilvánva-

Házi praktikák

Ha egy kis szöget kell bevernünk valahová, illesszük a szöget egy fésű fogai közé, és a fésű nyelét fogva verjük be. Így biztosan nem ütünk az ujjunkra.

Az ablakok mázolás utáni tisztítása igen nehéz feladat. Ha a mázolást mi magunk végezzük, megoldható, hogy az ablaküvegre csöpögött festéket azonnal vizes ruhával letöröljük. A lényeg, hogy a festék lehetőleg

Rajz-szobrok fekete izzásban

Kajári Gyula grafikái Szegeden

Élt közöttünk egy megszállott ember, egy nagy grafikus: *Kajári Gyula.* Lapjai roppant súlyt hordoznak, kikerülhetetlen gondokat, történelmünk lázas, elbukott ideáljait. Szenvedélyes erő hajtotta: fekete krétával szinte beleégette gondolatait a papírba.

Kajári Gyula tárlata Szegeden *(dr. Lengyel András* értő, szeretetteljes rendezésében) kis szelet a hatalmas életműből. Portrék az elmúlt 30 év feketén izzó grafikáiból. Sokan rámutattak már, hogy Kajári a nagy igazságok kimondója. Portréin is a közösségért tenni akaró embereket rajzolja meg. A beszédes arcok szinte szétfeszítik a vastag kereteket, legtöbbjük megbiccen oldalra – mintha a súlyos gondok nyomasztó hatásától –, a szemek virrasztó tükrök, bennük magunkat is visszontláthatjuk. És ott vannak a szövegek, a képmezőt kitöltő fontos idézetek: verssorok és vallomások szaggatott, szálkás betűi.

„A tett, százezreknek egy célra törekvő tette emelheti csak ki nemzetünket" – *Széchenyi* messzire néző, országféltő óriás arca közelében olvasható ez a mondat. (Milyen jó volna hinni, egyszer százak legalább megmozdulnak Magyarországért.) A nagy magyar mellett *Németh László* látható, homloka égöve alatt csillagrajok, didergő teremtmények. *Sinka István* drámai megfogalmazása külön elemzést érdemelne. Fájdalmas, büszke tekintet néz farkasszemet velünk, expresszív indulatok feszülnek, sütnek felénk időtlenül... És itt van *Arany János* fáradt-szép, ezüst tüskeszállal, *Vajda János* társtalan magányban, *Kodály* hangszövő imádságban, Nagy László irgalmas Hold a Somló tetején, *Hölderlin* örök várakozás, *Dante* mintha fáklya volna, *Beethoven* egyetlen lángba vont, mérhetetlen nagyvilág. Arcok: megkínzott vonások, arcok: a halállal szembenézés fájdalmát mutató tekintetek: *Bethlen Gábor, Szenci Molnár Albert, Kőrösi Csoma Sándor, Nietzsche.*

Kajári Gyula három éve nincs közöttünk. Amíg élt és dolgozott, hű krónikásként örökítette meg a Vásárhely környéki tanyákat, a látástól vakulásig dolgozó parasztokat, a Tisza-parti vénséges fűzfákat, a hajnali halászokat, az Alföld pusztuló tájait, Dunaújváros munkásait, a sümegi csendben hallgató hegyeket, házakat, templomokat. Mindig kiemelt feladat volt számára egy-egy történelmi kor, fontos személyiség.

„Igazából nem portrék ezek – írta egyik ismerője, *Pogány Ö. Gábor* –, hiszen nem tört Donatello vagy Barabás Miklós babérjaira, hiszen rajzban kellett kiadnia magából, ami az illető személyiség kapcsán az ő lelkét foglalkoztatta." Nem volt könnyű feladat, arcokba tömöríteni életeket, drámai sorsokat. Kajárinak sikerült: töprengő vívódással portréban is a legjobbat teremteni.

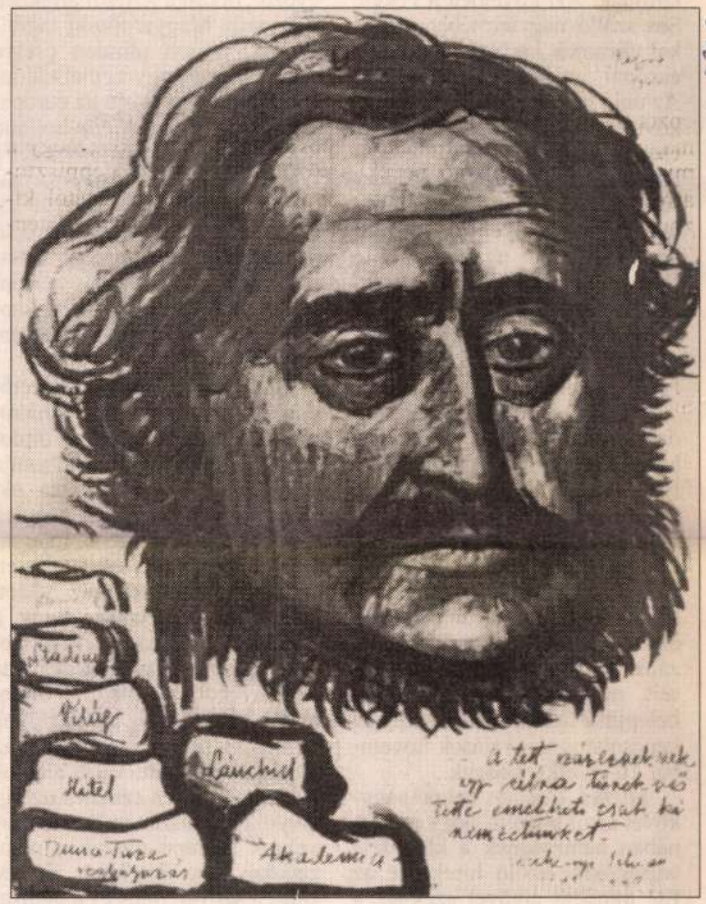

Kajári Gyula: Széchenyi István arcképe

Kajári Gyula 25 képpel látogatott a Tisza-parti városba. Előtte Budapesten járt, ahol 1970 januárjában a Nemzeti Galéria összes termét megtöltötte feketén égő rajz-szobraival. Sötét kiáltását akkor csak kevesek hallották meg, szívbe indázó gondolatait félremagyarázták. Ez a veszély most is fönnáll, de Kajári vár türelmesen: csillagarccal, szelíden mosolyog a sok mai hazugságra, olcsóságra, semmitmondó játékra. Az ő ikonjai kiolthatatlan fénynyel égnek a remény falán, élet és halál fölött örökké.

FENYVESI FÉLIX LAJOS

Európa Nap Hódmezővásárhelyen

Eloszlatják az aggályokat

Hódmezővásárhelyen tegnap több ezren gyűltek össze a Kossuth téren, ahol a 20. „Európa Nap Magyarországon" rendezvénysorozat nyitóünnepségét tartották. Azt követően a Fekete Sas szálló nagytermében politikai fórumra került sor hazánk európai uniós csatlakozásáról. Az unió hat tagországának nagykövete, egy nagykövetségi tanácsos és *Michael Lake*, az Európai Bizottság magyarországi képviseletének vezetője fejtette ki véleményét az esélyeinkről. A vendéglátó jogán ugyanezt tette *Rapcsák András*, a város polgármestere, a térség országgyűlési képviselője és *Molnár László*, a magyar Külügyminisztérium helyettes államtitkára.

Hannes Porias, Ausztria budapesti nagykövete rámutatott: Magyarországnak minden esélye megvan, hogy középtávon teljesítse az EU 1993 júniusában Koppenhágában elfogadott csatlakozási kritériumait. Az Európai Bizottság tavaly júliusban közreadott országvéleményében ez olvasható: amennyiben hazánk folytatja eddigi erőfeszítéseit, nem lesz akadálya, hogy belépjünk az unióba. Az ezzel kapcsolatos tárgyalások november 10-én elkezdődnek.

Michel Calrier belga nagykövet arról beszélt, hogy mostanában hemzsegnek a különféle válságokról szóló hírek, de az EU mindent elkövet ezeknek a felszámolása érdekében. Szakmai és pénzügyi támogatást nyújtanak a tagjelölt országoknak, hiszen azokat hatványozottabban érintik a kedvezőtlen tendenciák. *Pietro Ercole Ago* olasz nagykövet ennek okán megjegyezte: országa teljes mértékben támogatja Magyarország tagfelvételét, hiszen minden esélye megvan arra, hogy az élet különböző területein elérje az európai színvonalat. *Eric Niche* holland nagykövet pedig arra hívta fel a figyelmet, hogy a magyarországi településeknek rendkívül sokat segíthetnek a nyugat-európai országokban lévő testvérvárosaik. Példaértékűnek tartja például Hódmezővásárhely szoros kapcsolatát a hollandiai Haarlem városával.

A politikai fórumon felvetődött a kérdés: vannak-e hátrányai az integrációnak? A diplomaták egybehangzó álláspontja az, hogy félelemre nincs ok. Mint mondták, egyesek tényleg úgy gondolják, hogy az integráció a szuverenitás és a nemzeti identitás elvesztéséhez vezet. Mások attól tartanak, hogy a csatlakozó országok sebezhetőbbek lesznek az egységes piac versenyével szemben. A diplomaták szerint ezek az aggályok természetesek egy adott ország csatlakozása előtt. Valós alapjuk azonban nincsen ezeknek az aggályoknak, hiszen az érintett országok szerepe megnő a nemzetközi kapcsolatokban, és szó sincs a szuverenitás és a nemzeti identitás feladásáról.

BÁLINT JÓZSEF

Lech Walesa csak abban az esetben kívánja jelöltetni magát az államfői tisztségre, ha Lengyelországban elnöki rendszert vezetnek be. A volt köztársasági elnök szerint ebben az esetben ő lehetne a legalkalmasabb ember a poszt betöltésére. Walesa tegnap bejelentette, hogy pártja dolgozik az elnöki rendszer bevezetésének előkészítésén, s mintegy másfél év múlva népszavazást kíván szervezni a kérdésről.

Irak az UNSCOM ellen

Irak vizsgálatot követel az ENSZ-től annak megállapítására, hogy „milyen kapcsolatok voltak és vannak az iraki tömegpusztító fegyverek leszerelését ellenőrző ENSZ-bizottság (UNSCOM), valamint az amerikai és az izraeli tiktosszolgálatok között". *Tárik Aziz* miniszterelnök-helyettes levélben kérte a vizsgálat megindítását *Kofi Annantól*, az ENSZ főtitkárától. Az iraki sajtó ismertette pénteken írásának tartalmát.

Ecuadori zavargások

Négyen életüket vesztették, és a rendőrök 90 személyt letartóztattak csütörtökön Ecuadorban az országos sztrájknapon kitört összetűzésekben – közölte a rendőrség. A sztrájkok és tiltakozó akciók résztvevői *Jamil Mahuad* elnök kormányának gazdasági intézkedései, főként a gáz, a villany és a fűtőolaj állami szubvenciójának megszüntetése, valamint a nemzeti pénz, a sucre árfolyamának 15 százalékos leértékelése ellen tiltakoztak.

Horvátországi tudósítónk, Bencze Lajos jelenti:

A vértanú bíboros boldoggá avatása

Második látogatását kezdte meg Horvátországban a pápa

II. János Pál pápa ma délelőtt Maria Bistricán, a horvátok legnagyobb búcsújáró helyén szabadtéri szentmise keretében oltárra emeli, boldoggá avatja a kommunista rendszer vértanújává nyilvánított Alojzije Stetinac egykori zágrábi bíborost.

A Szentatya tegnap késő délután érkezett – négy év leforgása alatt már másodszor – háromnapos horvátországi főpásztori

ki udvarban Tudjman elnök fogadást ad a Szentatya tiszteletére. Holnap délelőtt Dalmáciában, Splitben, az ottani Diocletianus-palota

méretűek annál, ami négy évvel ezelőtt volt, vagy amilyeneket a boszniai háború idején Szarajevóban alkalmaztak. A horvát rendőrség lekérte az Interpoltól a merénylőgyanús személyek listáját, és az útvonalakon, amerre a pápa elhalad, minden csatornanyílás záró vaslapját le-

Nagy László Kajári Gyuláról*

Kedves Közönség, Barátaink! Csodálatos akaratot látunk itt megnyilvánulni, a mélységből feltörő erőt, ami végül is igazi művésszé avat egy embert. Példás lenne figyelemmel kísérnünk a művész pályaszakaszait s a tények igazával bizonyítani, hogy miképpen győzi le az akarat a lehetetlent. De itt és most az ünnep perceiben elégedjünk meg az általános igazsággal: minél nehezebb az út, annál meghatóbb a diadal. Mielőtt azonban átadjuk magunkat a kiállítás hangulatának, tegyünk föl egy kérdést: miért döntött úgy a művész, hogy itt a szülőföldön rendezi meg első önálló kiállítását? A megtalált felelet bizonyára tanulságos lesz. Én azt gondolom, hogy ez a döntés törvényszerű. Induljunk ki abból a belső igényből, ami minden művészre érvényes, amit Ady Endre oly tökéletesen megfogalmazott: „Szeretném magam megmutatni / hogy látva lássanak / hogy látva lássanak." Jelentik ezek a szavak azt is, hogy a művészi alkotás csak egy közösségben létezhet mint esztétikai tény, egyébként, bár objektíve létezik is, hatástalan és haszontalan. De a jelen esetben nem csupán erről van szó. Kajári Gyula ezen a tájon született, itt élte ifjúságának legérzékenyebb éveit — sanyarú sorsban, mostohaságban. Az ifjúkor élményei meghatározó indítékok a művészetben, és tudjuk, hogy az ábrándnak olyan hatalmas lökést adhatnak, akár a kilövőhely a mindenséget járó rakétának. Kajári ábrándja a szabadulás volt — ehhez kapcsolódott később egy tudatos program az emberi mostohaság leküzdésére, immár a sokmilliós közösség javára. Csak a hamuban sült pogácsa volt útravalója, mint a mesehősöknek. És hányféle sárkánnyal kellett megküzdenie a tudásért, hogy tehetsége kivirágozzon! Íme, elérkeztünk ide, hogy a föntebbi kérdésre is bátran válaszoljunk. A megbántott fiú nem akart sértődötten távolmaradni, de a szellem értékeivel visszatérni — fizetni a kőért kenyérrel. Nemes emberi gesztus ez, de nem is tehet másképpen az ember, akit magasrendű cél vezérel. Kívánjunk neki egészséget a munkához, és további sikereket, hogy későbbi műveit szemlélve is megállapíthassuk: akarata nem változó, akarata változtató.

Elhangzott 1968. május 25-én a Veszprémi Vegyipari Egyetem aulájában Kajári Gyula grafikusművész kiállításának megnyitásán. A szöveget a költő távollétében Csohány Kálmán olvasta föl. Nagy László írását a Csohány Kálmánné tulajdonában levő — géppel írt, tollal javított — kéziratról közöljük. G. F.

a második részben, amikor belső vívódását és visszafogottabban sugárzó hitét kellett volna érzékeltetni. Kellemes meglepetésként hatott Bertram, a krónikás szerepében, Gyürki István árnyalt szerepformálásával. Ő volt a játék „szürke eminenciása", aki kívülről és belülről egyszerre irányította és kommentálta az eseményeket, könyökvédős hivatalnoki öltözékével könnyedén simult bele a történelmi komédiába.

Hatásos és egyértelmű színpadképpé „írta át" a rendező a darab jellegtelen befejezését. Baldassare rádöbben tévedésére, fegyvereseivel háta mögött kierőszakolja részét a monopóliumból, elhárul az akadály az egyezmény megkötése elől. Miután minden üzletfél megkapta a maga részét: a hívők az egyetlen pápát, a hatalmasságok pedig a részvényeket — lehull a szőrcsuha a lótolvaj válláról; és egy elegáns Bicska Maxi foglal helyet az új pápa oldalán, míg az őrgrófnő és a szaracén ünnepélyesen felvonul a győzelmet jelképező lépcsősor csúcsára.

Erről a szimbolikus csúcsról sikerült néha a rendezőnek elrugaszkodnia — jól megírt darabbal talán fel is szárnyalhatott volna.

NOVÁK MÁRIA

KAJÁRI GYULA RAJZA

Emlék Ősiből

Hódmezővásárhely
Megyei Jogú Város
Önkormányzata

MEGHÍVÓ

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata,

Veszprém Megye Közgyűlése,

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata,

a **Veszprémi Városi Művelődési Központ,**

a **Petőfi Irodalmi Múzeum,**

a **Németh László Városi Könyvtár Hódmezővásárhely**

és a **Kajári Emlékalapítvány**

Hódmezővásárhelyen, Budapesten és Veszprémben

Emlékestet

rendez, amelyen bemutatják a

Kajári Gyula élete és munkássága

címmel megjelent grafikai albumot.

A Petőfi Irodalmi Múzeum

és a **Kajári Emlékalapítvány**

meghívja Önt és kedves családját

1996. május 29-én 17 órára

a Petőfi Irodalmi Múzeum Lotz-termében rendezendő

(Budapest, Károlyi Mihály u. 16.)

Emlékestre

Közreműködnek:

Baricsa Katalin,
Borsos Annamária,
Kis-Albert Ágnes

Az esten ***Dr. Losonci Miklós*** művészettörténésszel, a kötet tanulmányának szerzőjével, ***Dr. Praznovszky Mihály,*** a Petőfi Irodalmi Múzeum főigazgatója, a Kajári Emlékalapítvány kuratóriumának elnöke beszélget.

Kajári Gyula
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR IFJUSÁG

Hagyomány és kísérletezés

A BNV-n a vásárlók sorba álltak a hódmezővásárhelyi Majolikagyár elárusító pavilonjánál.

•

Hódmezővásárhelyen gazdag hagyománya van a fazekasságnak. A századfordulón vagy *négyszáz gölöncsér* dolgozott a városban. Egy művészcsoport — tagjai között volt *Tornyai János* és *Kállós Ede* — akkortájt kis üzemet alapított, hogy a vásárhelyi fazekasság feledésbe ne merüljön.

Az üzemecske hamarosan hírnevessé vált, s külföldön is keresni kezdték az írókázott, virágos vásárhelyi cserépedényeket. A háború ugyan megszakította a termelést, de *1951-ben azután annál jobban kivirágzott az üzem.*

Két évtized alatt nagyot fejlődött a majolikagyártás, s most már *évente 17 millió forint értékű* árut készít a gyár. A termékek hatvan százalékát exportálják. 1957 óta lakáskerámiát is gyártanak. A lakáskerámiákat *Kajári Gyula, Végvári István* és *Takáts János* iparművészek tervezik, s a díszes tárgyakat *Szabó János* korongos és *Mónus Ilona* népművész öntik formába...

A BNV előtt már szerepeltek egy fontos kiállításon: az Iparművészeti Tanács a gyár új termékeit mutatta be. Hiszen az üzemben a hagyomány ápolása mellett a kísérletezésre, az újat alkotásra is gondolnak. Ez az elve *Fábry Judit* kerámiatervező iparművésznek, a gyár új fiatal tervezőjének is.

— *Ungváron végeztem a főiskolát* — mondja. — *Sok tervvel és nagy hittel szeretnék dolgozni. Söröskészletemet, vázáimat és tálalóedényeimet állítottuk ki. Sokat kísérletezem. Részt veszek egy nemzetközi kerámiapályázaton Hamburgban és a közeljövőben a fiatal iparművészek kiállításán is. Úgy érzem, hogy a hagyományok tiszteletével, de modern igénnyel sikerül majd gyárunk hasznára válnom.*

A VÁSÁRON LÁTTUK

dódó vitaminok feleslegeit nem raktározza, azok kiürülnek. Ez azt a következtetést vonná maga után, hogy az ebbe a csoportba tartozó C-vitamint sem szabad fogyasztani. Ez az elmélet, de nem merném határozottan állítani, hogy ez így igaz, mert úgy tapasztaltam, hogy akik bővebben fogyasztanak C-vitamin-tartalmú ételeket, mintha védettebbek lennének az influenza ellen.

Harmadik kérdése: miért nincs olyan fertőtlenítő tabletta, amelyet mint a cukorkát el lehetne szopogatni, és a szájüreget megtisztítaná a baktériumoktól? Úgy gondolom, azért, mert a fertőtlenítő szintet kell elérniük, ennél kevesebb hatástalan, a nagyobb koncentráció pedig veszélyes lehet. A gondolat mindenesetre érdekes és tekintve, hogy nem tartom magam ebben a kérdésben illetékesnek, a javaslatot gyógyszerkutató szakembereknek fogom továbbítani.

A negyedik kérdés: van-e gyógyító hatása a reteknek? Viszonylag több benne a B_1-vitamin, a C-vitaminból viszont kevesebbet tartalmaz. Ma már nem sorolják a gyógynövények közé, de dédanyáink házipatikáiban fontos háziszer volt. Középen kivágták és cukorral töltötték meg a feketeretket, ettől nedvet eresztett, és ezt hasznosnak vélték a szamárköhögés ellen is. A tüdőbetegek gyógyítására felszeletelt retket megcukrozva, kőedényben tették a kemencébe, és addig maradt ott, amíg a kenyér kisült. Ezt a nedvet szeplő elleni szernek is használták. Meg lehet próbálni.

Dr. Veres Pál

A BÁTOR HEG

A NEVADO RONDOYI

gú brit alpinista csapat élén a jövő hónapban kísérletet tesz, hogy megmássza a több mint 5800 méter magas perui Nevado Rondoy csúcsot, mégpedig a nyugati oldalról, mivel erről még sohasem sikerült feljutni rá. Következő céljuk az El Toro csúcs (ez körülbelül harminc méterrel magasabb). Az El Torót még sohasem sikerült meghódítaniuk az alpinistáknak. Brownék azt tervezik, hogy ezúttal felkutatják annak a repülőgépnek a roncsait is, amely e hegyek között 1954 novemberében zuhant le, mintegy 100 000 dollár értékű rakományával.

1966 JAN

1021

Dolgozó emberek között

Mai magyar festők kiállítása az Ernst Múzeumban

Kohászok és arató parasztok, olajfúró munkások és kőfaragók, csikósok, favágók és kubikosok arcvonásai, jellegzetes mozdulatai láthatók most az egyik legnagyobb budapesti kiállítóterem, az Ernst Múzeum falain. S itt vannak a ritkábban ábrázolt alakok is, konfliskocsisok és pincérek, gyümölcsárusok és jégvágók — festményen, grafikán, szobor vagy plakett formáiban, mert a „Dolgozó emberek között" című tárlat — amelyet ötödször rendeztek meg a szakszervezetek segítségével az idén — téma szerint válogat képzőművészetünk nagy és sokféle terméséből: a munkával foglalkozó különböző alkotásokat gyűjti egy kiállítássá.

Társadalmunknak nincs lényegesebb fogalma, mint a dolgozó ember. Azt azonban a kiállítás rendezői is tudják — némiképp utalnak is erre a katalógusban —, hogy ez a téma nem avatja automatikusan a mai magyar képzőművészet legjobb, legmélyebb, legfontosabb alkotásaivá a műveket. Maguk a kiállító alkotók is ismerik esztétikánknak azt a tanítását, hogy bármennyire fontos is a téma, amit a művész választ, önmagában nem döntő. Munkást lehet hamisan, rosszul, sőt ellenséges gondolatokkal is ábrázolni, minthogy — az igazán forradalmi alkotó képes forradalmi eszméket és érzéseket más témakörben, akár csendéletben is megfesteni.

Ezekkel a gondolatokkal indul a néző a kiállítás megismerésére, amely valóban kínál izgalmasabb, jelentősebb alkotásokat és félresikerült, gyenge munkákat egyaránt.

Stettner Béla Kerthelyiség című grafikája például — noha nem a megszokott „hősies" munkaábrázolás: pincéreket és vendégeket mutat csupán — tiszta, karcsú alakjainak nyugodt rendjével, szürkés foltjainak finom váltakozásával is líraian beszél életünk hétköznapi szépségéről, megnyugtató egyensúlyáról, S mennyivel hitelesebben tükrözi gondolatában-érzésében a művész a dolgozó ember lényegét, mint például Kajári Gyula bombasztikus, nagyhangú, de nagy hangon semmitmondó munkásrajzai, amelyeken jelmondatok, fáklyák, Dunaújvárosra utaló feliratok sem teszik igazi pátosszá azt, ami csak patetikus.

De túl sok itt a látnivaló ahhoz, hogy részletezzük — háromszáz műalkotással szerepel csaknem ennyi kiállító művész —, meg kell elégednünk csak az érdekesebb, kiemelkedőbb művek megismerésével. Ilyenek Raszler Károly rézkarcai, köztük a Szövőnő, ez a munkát valóban avatottan ábrázoló, könnyedségében is jelentős lap. Vagy Berényi Ferenc monotípiái — hogy még mindig a grafikai művek között időzzünk —, amelyek a szolnoki művész erős kubikos-ábrázolásait a műfaj barátságos közvetlenségébe oldják.

Berényi festő, képpel is szerepel, de itt osztoznia kell másokkal a figyelemben. Nem képviseli ugyan festészetünket ez az anyag teljességgel, mégis változatos lenne a lista, ha téma, mondanivaló, stílus szerint felsorolnánk a résztvevőket. Itt is csak tallózhat a látogató, ha olyan markáns műveket alaposan akar szemlélni, mint Gábor Marianne alkotása. „Mela, a klasszikus szerkesztőségi gépírónő" — már a cím is utal a szellemesen csipkelődő, de gyöngéd szeretettel teli hangulatra, amelyet ez a finom, szürke tónusokból és érzékenyen megformált részletekből komponált kedves portré teremt. Éppoly emberi teljességgel tükrözi választott témáját, mint Kurucz D. Istvánnak más témája, más szemléletű kompozíciói egy másik világ, a paraszti élet lényegét. A szikár, szófukar hajdani parasztlélek és a mai élet kettősségét, feszültségét ragadják meg szálkás-aprólékossággal festett művei, kevés eszközzel is igen hatásosan. De a hagyományt, a népi szellemet más, modern formában is képes megragadni, kiszélesíteni a művészet, s erre Udvardi Erzsébet képe lehet példa. Úgy látszik, festőnőink túltesznek férfi kollégáikon: a Badacsonyi háromkirályok gyermekalakjainak színes derűje és áhítata, a sután játékos mozdulatok és a pompásan csillogó arany-ezüst foltok festőisége messze kiemeli a képet az átlagból.

Hasonló humánum, de klasszikus formában, egy ifjú leányalak szépségébe sűrítve él a szobrászati anyag egyik kiemelkedő művében. Madarassy Walter Kati című kisbronzában. Kiss István Munka című műve viszont modern technikával, modern anyaggal konkrétabban mai gondolatot is szolgál: a krómacélból hegesztett csoport szögletes munkásfiguráinak és gépalkatrészének ritmusa a gép „kezességét", s a fegyelmezett ember ritmikus munkáját egyaránt jelképezi. Idős Szabó István viszont a legrégibb anyagból, fából faragta két egyszerűen monumentális bányászfiguráját, amely valóban szép plasztikai pátosszal beszél témájáról; akárcsak Kalló Viktor apró, de lendületes Fiatal kovácsa.

Ha itt befejezi a látogató a szemlélődést, azt kell éreznie, kevés a kiemelkedő nemcsak témájában mondanivalójában is fontos ábrázolás. A tematikai megkötöttség mintha túlságosan erős korlát volna, egy sereg jelentős művészünk kimaradt a gyűjteményből. Ezt érezhette a zsűri is, mert a hiányzó lényeges művek egyrészét más témájú, politikai tárgyú művekkel pótolta. Vietnam harca és Lenin alakja nem tartozik ugyan a munkaábrázolást választó „Dolgozó emberek között" kiállítás programjába, mégis örülünk annak, hogy Zala Tibor, Kiss István, Mikus Sándor és mások ilyen alkotásai közönség elé kerültek; teljesebbé, fontosabbá tették a nagy terjedelmű kiállítást.

R. Gy.

KISALFÖLD
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Könyvritkaságok, kultú
a Kisfaludy Károly Kö

Istvánffy Miklós: A magyar nép történetéből

A mindennapos gyarapodással állandóan növekvő, friss állomány mellett a Kisfaludy Károly Könyvtárnak rendkívül gazdag régi anyaga is van. Ennek azonban jelentős része — főleg a kényszerű helyváltoztatások miatt — szinte feltáratlan, az olvasók előtt pedig teljesen ismeretlen. Ezért tartjuk kötelességünknek, hogy folyamatosan ismertetést adjunk néhány olyan műről, amelyeknek kultúrtörténeti jelentősége csaknem felbecsülhetetlen. S azt is el kell mondanunk, hogy — sajnos — e művek tárolása egyáltalán nem megoldott. Egy részük nemrég került elő a városi tanács alagsorából elavult brosúrák, értéküket vesztett művek halmaza mögül, szu- és egérrágottan, erősen megviselt állapotban. Az anyag rendezését megkezdtük, és szeretnénk, ha 1971-re teljesen feldolgozva, írásban is rögzítve egy kiállítás keretében tárhatnánk a nyilvánosság elé. Addig is: e sorozattal kívánjuk bemutatni a könyvtárnak ezt a gazdagságát; annál is inkább érdekes ez, mert a legtöbb mű az egyetemes nemzeti érték mellett helytörténeti vonatkozásban is fontos Győr számára.

A XVI. századi magyar történetnek egyik legfontosabb forrása Istvánffy Miklós XXXIV könyvből álló latin nyelvű munkája. Jelentőségének alátámasztására álljon itt a harmadik magyar fordítás (1962) bevezető tanulmányából (Székely György) néhány sor:

„Szakadatlan küzdelem tárul elénk, ha Magyarország történetének XVI. századi szakaszát felidézzük. Noha a történeti kutatás máig számos elbeszélő forrásból, oklevelek tömegéből, levelezésekből igyekezett helyreállítani a parasztság és a városi polgárság osztálymegmozdulásait..., a reformáció és ellenreformáció összecsapásait, a végvári harcokat..., még mindig eredményesen fordulhatunk egy kortárs tudós és politikus terjedelmes írásához: Istvánffy Miklós magyar történetéhez. Ebben a jórészt kortörténetben összefonódik a politikai mondanivaló és a tudományos megállapítás..."

Istvánffy hatással volt a költő és politikus Zrínyi Miklósra is. A szigetvári ostrom leírása annyira gondos és művészi (1566), hogy az már *„prózában feloldott eposz"*, ahogy Kardos Tibor irodalomtörténész megállapítja. Zrínyi erre építette hatalmas eposzát (A szigeti veszedelem). Politikai koncepciójára is hatott Istvánffy a centralizált állam elmélete vonatkozásában, *„így a monumentális mű minden ellentmondásossága ellenére fő vonásaiban hiteles képet adott a maga koráról, s szerepe volt a haladás útjának egyengetésében"*. (Székely Gy.)

A „monumentális mű" Istvánffy fő munkája. Címe: *Historiarum de rebus Ungaricis libri XXXIV*. Tárgya: a magyarok története Mátyás halálától (1490) 1606-ig. A mű nyomtatásban csak a szerző halála után (1538—1615) jelent meg 1622-ben Köln városában. Ennek az első kiadásnak néhány fennmaradt példánya közül egy a Kisfaludy Károly Könyvtár birtokában van! S e tényről talán a hivatalos nyilvántartásnak sincs tudomása, mert utalást erre mindezideig nem találtunk. A Régi Magyar Könyvtár III. kötete sem említi Győrt, mint lelőhelyet.

A könyvtár tulajdonába 1902-ben került a 35 centi magas, 24 centi széles és 8 centi vastagságú könyv 30 koronáért. Táblája, gerince erősen megrongált állapotban van. Előzéklapján és a belső címoldalon néhány „Ex libris" bejegyzés olvasható. Az előzéklapon 1733-ból való az olvashatatlan szöveg, a belső címoldalon pedig dátum nélkül *„Ex libris Stephani Vida"* áll a felső részen, míg lent *„Ex libris Franciscus Spolarich (?)"* — *1682*. A Pázmány Péternek ajánlott mű első magyar fordítása 1629-ből való, a második 1867—71-ben jelent meg, a harmadik 1962-ben. Ez utóbbi összefüggő válogatás.

A nagy értékű műről még annyit, hogy a 852 lapból álló XXXIV könyv *igen sok győri vonatkozást* tartalmaz. Ezek közül egyre utalunk csupán: a XXXI. könyv (a 715. oldaltól a 747-ig tarta) írja le a városnak a töröktől való visszafoglalását (1598). Befejezésül és ízelítőül néhány sor a Fejérvári kapu legendás felrobbantásáról:

„Amikor Lamars a petárdát a kettős kapura gyorsan ráerősítette, s hirtelen meggyujtotta, azt egy pillanat alatt úgy szétvetette, hogy a belső elzáró rudat is, amely keresztbe volt fektetve s vastag vaspántokkal megerősítve, széttörte, úgyhogy a kapu egyik szárnya a háromszáz lépésnyi távolságra lévő piactérre (a mai Széchenyi térről van szó — P. Gy.) *repült, a második pedig nyomban szilánkokra hasadt szét. Olyan nagy volt a döreje, hogy az alvó és a félálomban lévő ellenséget, mintha villámot hallottak volna, felriasztotta..."*

Pernesz Gyula,
a Kisfaludy Könyvtár

Mint a
kezébe vesz
addig forg
sével, míg e
takozik bel
frissen dol
újjak, minti
esztendő p
rajtuk.

Tisztelgő

Hány pá
megfáradt k
berségében
élet roppant
rokkant emb
málták meg,
az ujjak? Ki
mot adni?
hogy szünte
telt el a h
Sokszor virra
amikor még k
faragókés. Sok-

1961 NOV

1021

LÖVÉS A NÉVÁRÓL

„KÉSŐBB ASZERINT FOGJÁK MEGÍTÉLNI AZ EMBEREKET, HOGY MENNYIRE ÉRTETTÉK MEG A SZOVJETUNIÓT."

(Henri Barbusse)

KAJÁRI GYULA RAJZA

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

TISZTÁJ

BORISZ LAVRENYOV: Lövés a Nevától (elbeszélés) 991
VALERIJ BRJUSZOV: 1917 októbere (vers 1001
VELEMIR HLEBNYIKOV: A szabadság (vers) 1001
SZERGEJ JESZENYIN: Hazám (vers) ... 1002
VLAGYIMIR MAJAKOSZKIJ: Versek ... 1002
SZTYEPAN SCSIPACSOV: Három nyolcsoros (vers) 1009
VERA INBER: Öt éj és öt nap (vers) ... 1010
BORISZ KUNJAJEV: Méntaillat (vers) ... 1010
BORISZ SZLUCKIJ: Fordítás közben (vers) 1011
LJUDMILA TATYJANYICSEVA: Űrhajó (vers) 1011
ANDREJ VOZNYESZENSZKIJ: Versek: ... 1011
JEVGENYIJ JEVTUSENKO: A történelem (vers) 1014
VLADIMIR BEEKMAN: Japán babák (vers) 1015
ENN VETEMAA: Zeneszerző (vers) 1016

TÓTH MIKLÓS: A fiatal szovjet művészet Október másnapján 1018
VARGA LAJOS: A forradalmi taktika kidolgozásának útján 1033
ANTALFFY GYÖRGY: Október és a társadalmi forradalom elmélete 1038
IMRE OTTÓ: Lenin a szocialista gazdaság irányításáról 1043

1967 NOV

1021

irodalmi és kulturális folyóirat

tiszatáj

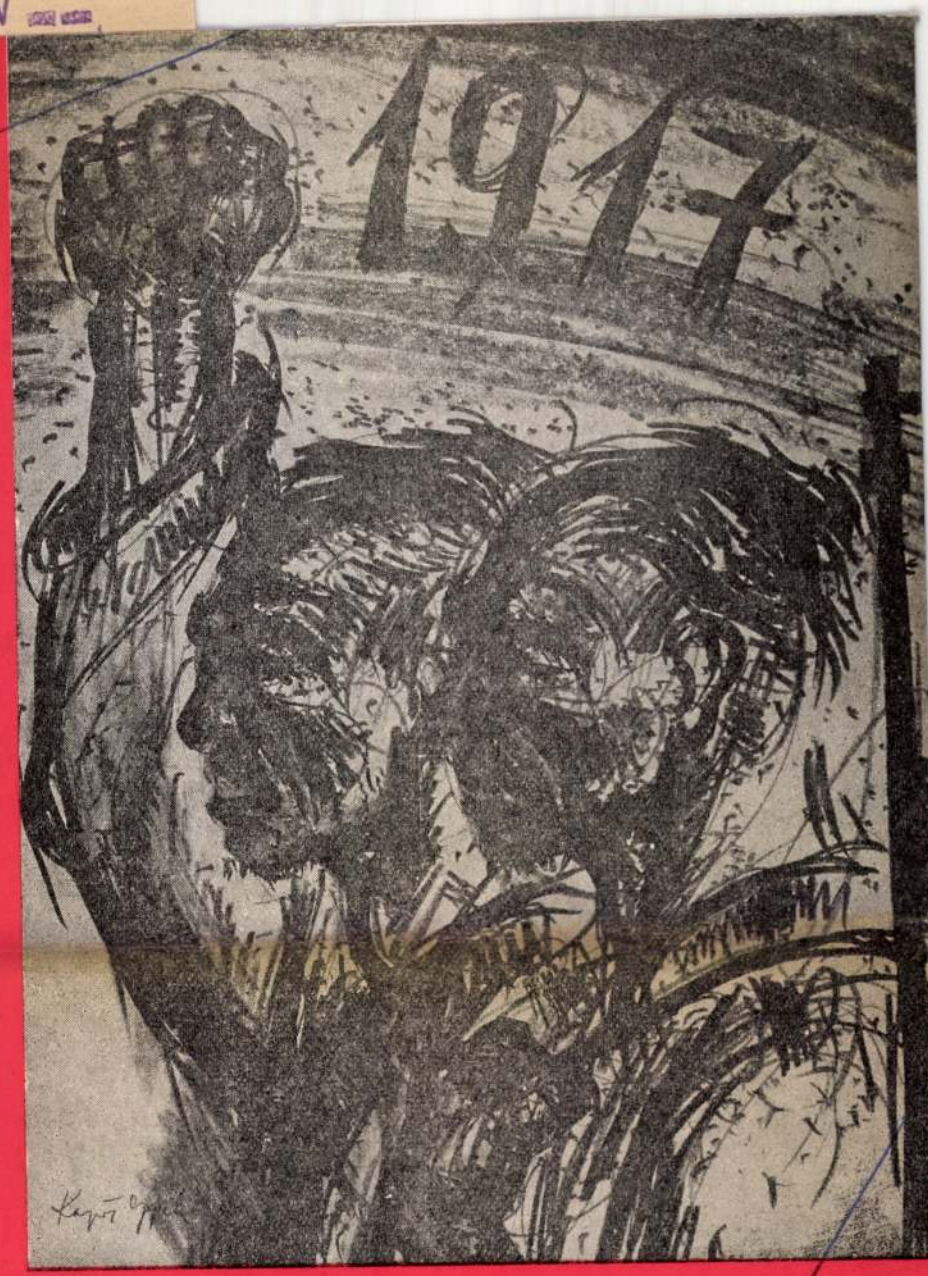

VERSEK, ELBESZÉLÉSEK, TANULMÁNYOK,
CIKKEK, KRITIKAI IRÁSOK
A NAGY OKTÓBERI SZOCIALISTA FORRADALOM
50. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

11

XXI. ÉVF. 1967.
NOVEMBER

AMIKOR MAJD A FELSZABADULT EMBERISÉG MEGJELÖLI FELSZABADULÁSÁNAK DÁTUMAIT, A LEGNAGYOBB LELKESEDÉSSEL ÉS EMELKEDETTSÉGGEL FOGJA ÜNNEPELNI 1917. NOVEMBER 7-ÉT, AZT A NAPOT, AMIKOR MEGSZÜLETETT A SZOVJET ÁLLAM, AMELYNEK EGYIK LEGELSŐ DEKRÉTUMA A BÉKÉRŐL SZÓLÓ DEKRÉTUM VOLT. *(HENRI BARBUSSE)*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

TISZATÁJ

Pártszervezeteink a gazdasági élet irányításában

Az MSZMP Központi Bizottságának 1968 decemberi ülése óta a megye kommunistái — a választott pártszervekben és az alapszervezetekben — széles körű viták keretében foglalkoznak az elmúlt év gazdasági fejlődésével, a gazdasági mechanizmus reformjának eddigi tapasztalataival és az idei esztendő főbb gazdasági feladataival. Ezek a témák egyébként közéletünk más fórumain is nyugodt és bizakodó légkörben kerültek az érdeklődés középpontjába. Ez a közhangulat is azt tükrözi, hogy gazdaságunk terveinknek megfelelően fejlődik, hogy a gazdaságirányítási rendszer megfelel rendeltetésének, működőképes és jól szolgálja szocialista céljainkat. Mindez a pártszervek, az állami és gazdasági vezetés, a tömegszervezetek, a kommunisták és pártonkívüli barátaink közös erőfeszítéseinek eredménye.

Természetes, hogy miközben gazdasági életünkkel, a gazdaságirányítás új rendszerének tapasztalataival foglalkozunk, ezzel egyidejűleg és összefüggésben áttekintjük megyénkben a párt belső helyzetét és vezető szerepének érvényesülésével kapcsolatos tapasztalatainkat. Erre annál is inkább szükség van, mert társadalmunkban és a gazdaság szocialista fejlesztésében bekövetkezett változások magasabb igényeket állítanak a pártszervek, pártszervezetek és a kommunisták elé.

Irta: dr. Horváth István, a megyei pártbizottság titkára

A változások érzékelése

A megyében működő pártszervek legfőbb törekvése, hogy az MSZMP politikáját megértessék a megye kommunistáival és pártonkívüli lakosaival, ennek megfelelően dolgozzák ki a politika helyi megvalósításának tennivalóit, s tegyék lehetővé a feladatok végrehajtásában a munkások, parasztok és értelmiségiek aktív részvételét. Ennek jegyében zajlott le a megyei pártbizottság 1969. január 29-i ülése is, amely megszabta az idei gazdasági és politikai tennivalókat.

Terveink kimunkálása természetesen nem a megyei vezető szervek kizárólagos érdeme. Nélkülözhetetlen segítséget kaptunk ehhez — és céljaink megvalósításához is — a párt tagságától, a megyében élő kiváló szakemberektől és a pártonkívüli dolgozók széles tömegeitől. Mindezek alapján azt kell kiemelnem, hogy az MSZMP politikájának végrehajtásával pártszervezeteink ténylegesen gyakorolták a megye politikai, gazdasági, kulturális életének irányítását és érvényesítették a párt vezető szerepét.

Már korábban felismertük — és most egyre jobban meggyőződünk arról —, hogy a gazdaság új irányítási rendszere, a gazdasági és állami szervek hatáskörében és működésében történt változások a pártvezetés, a pártmunka tökéletesítését igénylik.

Ez a felismerés, mint igény és szükséglet nyert megfogalmazást a IX. kongresszus határozatában: „A következő évek egyik legfontosabb feladata, előrehaladásunk kulcskérdése a párt vezető szerepének továbbfejlesztése, a pártvezetés formáinak, módszereinek a társadalmi fejlődéssel összhangban álló tökéletesítése."

Akkor, a kongresszus idején ennek a — pártvezetés munkamódszereiben végbemenő — fejlődésnek csak a fő irányáról alakultak ki a nézeteink és sok részletről, vagy gyakorlati kérdésről még nem. A megváltozott körülményeket figyelembe véve ismételten is azt hangsúlyoztuk, hogy a párt és a pártszervezetek irányító munkája elvi, politikai irányítást jelent, amely feltételezi, hogy a párt politikai platformján az állami szervek, a szövetkezetek, a tömegszervezetek a maguk területén teljes önállósággal dolgozzanak. Tudtuk azt, hogy az új módszerek és az új munkastílus nem robbanásszerűen fog betörni a pártmunkába, hogy nem egyetlen elhatározáson alapuló, valamiféle külön akció keretében terjed majd el, hanem az élet új követelményei szerint a gyakorlat is terjeszti. Ugyanakkor azt is láttuk, hogy a társadalmi és gazdasági változások, a gyakorlat nem automatikusan fogják új munkamódszereinket kitermelni, hanem erre tudatosan is fel kell készülnünk.

Ennek a tudatos felkészülésnek a jegyében a pártszervekben és pártszervezeteinkben egyaránt szenvedélyes viták, élénk eszmecserék folytak a párt vezető szerepének érvényesüléséről és alkalmazásáról. Helyenként visszhangra találtak olyan téves nézetek, hogy az új gazdasági mechanizmusban nem lesz helye a politikai elemnek, a politikai döntéseknek, ami a párt vezető szerepének szűkítéséhez vezet. Ez az alaptalan aggályoskodás azután nem is tudott elég kritikus lenni pártmunkánk korábbi módszereinek azzal a gyakorlatával, amely az operatív gazdasági vezetésnek egy szinte párhuzamos második vonalát hozta létre, sokszor átvállalva, vagy átvéve a döntéseket és a felelősséget is a pártszervek vállára.

A pártirányítás módszere

Az ilyen helytelen gyakorlat és felfogás ellen fellépve, a IX. kongresszus határozata azt hangsúlyozta, hogy „a párt vezető szerepe a gazdaság területén a politikai irányításban, a koordinálásban és az ellenőrzésben nyilvánul meg . Az alsóbb pártszervek és a pártszervezetek munkájának súlypontja a központi irányelvek megvalósulásának, a helyi problémák megoldásának elősegítése, anélkül azonban, hogy átvennék a gazdasági szervek közvetlen vezetését. A pártszervek és a pártszervezetek ellenőrző tevékenység elsősorban a gazdasági egység összmunkájának vizsgálatára irányul. Nagy gondot kell fordítanunk a dolgozók véleményének, javaslatainak összegyűjtésére és elemzésére. Ebből az állásfoglalásból félreérthetetlenül kitűnik, hogy nem a pártvezetés szerepének csökkentéséről van szó, hanem arról, hogy a pártmunka és a gazdasági munka megkülönböztethetőségének hiányát, a párt és gazdasági munka egybeolvadását, a párt- és gazdasági vezetés módszereinek azonosságát nem tartjuk kívánatosnak.

Éppen ezért — a megyei pártbizottság 1968 januári ülésén — amikor a gazdasági reform sikeres bevezetése érdekében a pártszervezetek feladatait vázoltuk a társadalom gazdasági szerkezetében végbemenő változásokra hívtuk fel a figyelmet. Ezek:

— A korábbi tervutasításos rendszer helyett a gazdaságvezetés korszerűbb módszerei érvényesülnek, mégpedig a gazdasági eszközökkel, különböző anyagi és erkölcsi ösztönzők útján történő irányítással

— Az önállóság növekedése az ipari és mezőgazdasági üzemekben, valamint az állami és gazdasági szervekben a vezetés bizonyos fokú decentralizálását jelenti.

A pártvezetés fejlesztésének főbb célkitűzéseit — a változásokra tekintettel — a következőkben foglaltuk össze:

1. *A pártszervek és pártszervezetek munkáját hatékonyabbá kell tenni.* Számolni kell azzal, hogy a gazdasági mechanizmus reformjával együttjáró nagyobb önállóság és felelősség a pártmunkában újabb követelményeket támaszt és sokoldalúbbá válik a pártirányítás. A politikai munka eszközeivel kell feltárni, milyen okok gátolják a gazdaságpolitikai célok megvalósítását, hogyan lehet azokat megszüntetni. A párt-, állami, gazdasági és tömegszervezetek szerveiben, milyen a vezetés színvonala és stílusa, biztosítja-e az eredményes munkát; az állami, gazdasági életet részletekben szabályozó és azzal összefüggő adminisztratív tennivalók a megfelelő szervekre hárulnak.

2. *Az önállóság új igényeket és követelményeket támaszt a vezetőkkel szemben.* Ezért helyesen kell értelmezni és még következetesebben érvényesíteni a párt káderpolitikáját.

3. *A sokrétű és bonyolult feladatok megkövetelik a politikai tömegmunka fejlesztését, az eszmei-politikai és cselekvési egység erősítése érdekében.*

A gazdasági mechanizmus reformjának kibontakozása közben szerzett tapasztalataink azt bizonyítják, hogy megyénkben a pártvezetés fejlesztésében főbb célkitűzéseink megvalósultak, vagy megvalósulóban vannak.

Pártmunka az új mechanizmusban

Minden szinten növekedett a pártszervek felelőssége, s ezzel együtt a pártvezetés hatékonysága. Törekednek az elmélyültebb elemző munkára, az állami és a helyi érdekek összhangjának a megteremtésére, a központi és a megyei határozatok eredményes végrehajtásának megszervezésére, a helyi lehetőségek, tartalékok feltárására és hasznosítására. Elmélyültebben foglalkoznak a dolgozók élet- és munkakörülményeinek alakulásával, a kulturális és szociális kérdésekkel, az üzemi demokrácia, általában a demokratizmus érvényesítésével, szélesítésével. Irányító, ellenőrző munkájukban nagy gondot fordítottak arra, hogy a párt, állami, gazdasági szervek káder- és személyzeti munkájukat a párthatározatoknak megfelelően végezzék. A megyei szintű állami, társadalmi és gazdasági szervek pártirányításában önállóságuk és felelősségük érvényesítésével biztosítottuk a párt határozatainak végrehajtását. Ennek nyomán fejlődött e szervek közötti munkamegosztás, a koordináció, az együttműködés.

Javult a járási, városi pártbizottságok gazdaságpolitikai tevékenysége és munkamódszere is. Csökkent a korábbi operatív, közvetlen módszerek szerepe, a negatív gazdasági részjelenségek kiküszöbölését szolgáló — lényegében napi és elaprózott határozatokra szorítkozó — munka. A pártbizottságok helyesen irányították az üzemi, községi pártbizottságok, csúcsvezetőségek és alapszervezetek munkáját. Testületi üléseiken és a helyszínen tanulmányozták az alapszervezetek munkájának fejlesztését, segítették a követelményeknek megfelelő munkamódszerek kialakítását.

Az üzemi pártszervezetek munkájában érvényesült az a törekvés, hogy a maguk területén biztosítsák a párt politikájának következetes végrehajtását, s a párt vezető szerepét az üzem politikai és gazdasági életében. Az alapszervezetek többségében a párttagok jól ismerik az üzem tervét, főbb célkitűzéseit, sőt részt vesznek azok kidolgozásában. A taggyűléseken nagyobb teret kapnak az alapszervezetek belső életének kérdései. A termeléssel való operatív foglalkozás helyett a feladatok politikai megközelítésére törekednek. Egyre több alapszervezetben jelentkezik tudatos törekvés a pártmunka új módszereinek alkalmazására, az állami, gazdasági és tömegszervezeti szervek önállóságának és felelősségének növelésére, a fokozottabb munkamegosztásra.

A pártmunka fent vázolt módszerei és új vonásai még nem minden pártszervünknél és pártszervezetben váltak gyakorlattá. Még mindig jelentős az operatív termelést irányító elem pártszervezeteink munkamódszereiben. Ez figyelmet és energiát von el attól, hogy a gazdasági kérdésekkel is az emberek oldaláról és az eszmei-politikai vezetés eszközeivel foglalkozzanak. A pártszervezetek fórumain előfordul még, hogy állásfoglalásuk, határozatuk a gazdasági, hivatali vezetést, nem pedig az ott dolgozó kommunistákat kötelezi a végrehajtásra. E jelenségek arra figyelmeztetnek bennünket, hogy a régi operatív, ügyintéző elemek ma még keveredtek a helyes módszerekkel megyénk pártszervezeteiben is.

Az élet követelményeinek megfelelően

Munkamódszereink módosulásáról szerzett tapasztalatainkat — melyek egészében jó irányú, kedvező fejlődést mutatnak — azért tanulmányozzuk és mérlegeljük gondosan, hogy az új körülmények között végzett feladatok megoldásában hasznosítsuk. Mérlegelésüknél azonban nem téveszthetjük szem elől, hogy a gazdasági mechanizmus reformjának bevezetését nem tekinthetjük még befejezett ténynek. A reform számos gazdasági és társadalmi hatásának kibontakoztatása nem is mehetett és nem is ment végbe egy esztendő alatt.

Bár sok kérdés elemzésére később még vissza kell térni, a reform első évének tanulságai alapján — módunk van a tennivalók pontosabb meghatározására és összefoglalhatjuk azokat az elveket, amelyek a gazdasági élet területén a pártszervezetek munkáját megszabják.

— Anélkül, hogy csökkentenénk a pártszervezetek politikai felelősségét, következetesebben el kell határolnunk a pártszervezetek, valamint a gazdasági irányító szervek és a gazdasági vezetők egyszemélyi, osztatlan állami felelősségét a munkában. Ma már — és a jövőben még inkább —, nem járhat kielégítő eredménnyel az a túlhaladott módszer és gyakorlat, amelyben elmosódtak a hatáskörök és amelyben a pártszervezet és a vállalati, vagy szövetkezeti vezetőség egy hibásan értelmezett „kollektív testületté" olvadt össze. A hatáskörök helyes értelmezése — ha el akarjuk kerülni a pártszervek irreális megterhelését —, nem engedi meg, hogy a gazdasági vezető (vagy szerv) állami felelősségét a pártszervek bármilyen módon is magukra vállalják. Egyértelműen érvényesíteni kell tehát azt az elvet, hogy a gazdaság (a termelés) irányításáért következetlenül a gazdasági vezetők (vezető szervek) a felelősek.

— A pártszerveknek a gazdaságpolitika végrehajtását és ellenőrzését, a helyi megvalósítási koncepciók, programok kidolgozásának ösztönzését általában eszmei, politikai és szervező munkával kell segíteni. Eddig sem és ezután sem kívánjuk szembeállítani egymással a gazdasági és a politikai munkát, mégis leszögezhetjük: a pártmunkában mindig előtérben marad (az embernek a gazdaságban, termelésben betöltött szerepénél fogva is) a tudatformálás, a párt és a dolgozó tömegek egyetértésnek erősítése, a munkások, parasztok és a különböző társadalmi rétegek gondolkodásának, véleményének ismerete, politikai állásfoglalásuk alakítása.

Érdek, munkahelyi légkör

A gazdasági, műszaki folyamatokkal, ügyekkel úgy kell tehát foglalkozni, hogy figyelmünk középpontjában mindig az ember maradjon. A pártszervezeteknek támogatni kell a gazdasági vezetést, de egyúttal ügyelni kell arra, hogy tartalommal teljen meg az üzemi demokrácia, védelmezniök kell a társadalmi érdeket, de úgy, hogy közben jogtalanul ne csorbuljon az egyének, a dolgozók joga.

A gazdaságirányítás új rendszerében különféle érdekösszeütközések keletkezhetnek. Egyes emberek egyéni érdekei, vagy vállalati, szövetkezeti kollektívák sajátos csoportérdekei átmenetileg — néha tartósabban is — szembekerülhetnek a társadalmi érdekkel. A termelő üzemek, gazdasági szervek pártszervezeteiben a politikai munka fontos területe az érdekek megfelelő érvényesítése és képviselete. A gazdasági reform a különböző érdekek helyes megítéléséhez és egybeeséséhez, a konfliktusok feloldásához megteremti a lehetőséget. Azt gondoljuk, hogy a vállalati pártszervezetek, a vállalatvezetés, a dolgozók csoportérdekére tekintet nélkül nem válhatnak mindenkor csupán a népgazdaság érdekeinek képviselőivé. Abból az elvből helyes kiindulni, hogy a vállalati jövedelmezőség javulása egybeesik a népgazdasági érdekkel. Emellett azonban kritikus helyzetben, pl. veszteséges gazdálkodás esetén, vagy más érdek összeütközése esetében, elejét kell venni annak, hogy pártszervezeteink a helyi érdek kritikálatlan tolmácsolói, az indokolatlan vállalati előnyök politikai szintre való emelésének képviselői legyenek. Összegezve tehát; a pártszervezetektől azt várjuk, hogy az eltérő érdekeket figyelembe véve és mérlegelve, elősegítsék az össztársadalmi célok érvényesülését.

— Változatlanul szükség van arra — ami a kommunisták túlnyomó többségét eddig is jellemezte —, hogy a gazdasági célok megvalósítását kezdeményező, példamutató aktivitással, felvilágosító, meggyőző munkával, kedvező politikai légkör kialakításával, a termelést gátló tényezők, nézetek feltárásával és leküzdésével segítsék elő. A kedvező politikai légkör általános — a párt politikája iránti bizalomból fakadó — feltételei adottak. Az emberek egészséges, nyugodt közérzetéhez azonban a jó munkahelyi légkör is elengedhetetlen. A pártszervezetek feladata, hogy a párt politikája iránti bizalmat, a szocializmus bázisát az adott munkaterület helyi problémái megoldásának elősegítésével is erősítse. E vonatkozásban még sok tennivaló van a pártmunkában.

★

A pártmunka fejlődéséről vázolt tapasztalataink és továbbfejlesztését célzó törekvéseink arról tanúskodnak, hogy a pártszervezetek tevékenysége árnyaltabbá és sokoldalúbbá válik. A kommunisták és szervezeteik a mi megyénkben is rendelkeznek azzal a képességgel, hogy a párt vezető szerepe, az új körülmények közepette érvényesüljön. Amikor munkamódszereink fejlesztésének kérdéseit vizsgáljuk, hogy tevékenységünket jobban az élet követelményeihez igazítsuk, tudatában vagyunk annak, hogy ez nem egy lezárt folyamat, hanem a párt politikájának hatékonyabb végrehajtását szolgáló állandó kötelességünk.

1021

Kajári Gyula

Művelődés
IRODALOM
Művészet

Pozsgay Imre:

A Forrás köszöntése

Néhány évi *felkészülés, a Kiskunság című antológia jó tapasztalatai után született meg az elhatározás, hogy megyénkben is indítsunk el egy rendszeres időközönként megjelenő folyóiratot. Ilyen elhatározás csak a szükségletek és igények alapos felmérése következtében születhet. Azok, akik vállalták a Forrás körüli bábáskodást, körültekintően számításba vették ezeket a szempontokat és meggyőzően bizonyították elgondolásaik megalapozottságát. Ennek köszönhető, hogy a megye párt- és tanácsi vezetése megértést és támogató egyetértést tanúsított törekvéseik iránt és a megyei tanács végrehajtó bizottságában megszületett a döntés a folyóirat útnak indításáról.*

Mégis, az alaposan mérlegelt döntés után is érdemes újra elgondolkodni azon, hogy milyen legyen ez az új, a többihez sokban hasonlatos, de sok tekintetben azoktól eltérő folyóirat? Elég lenne indoknak azt is felhozni, hogy fórumot ad a megyében élő alkotóknak, de azt hiszem, ennél már ma is többet mondhatunk, mert nemcsak műhely lesz a Forrás egy szűk csoport számára, hanem — ha kezdetben kisebb méretekben is — fontos kommunikációs eszköz. Ezzel azt akartam kifejezni, hogy a megye, de talán nem túlzás, ha azt mondom, hogy az ország szellemi közélete igényli azokat a gondolatokat, amelyek ebből a „forrásból" fakadhatnak. Mindez azt is jelenti, hogy nem lehet kizárólagos feladat csak megyei alkotásoknak helyt adni. Minden értelmes, okos gondolatot, amely jelentkezik, szóhoz kell juttatni. Sőt, ha a szerkesztőség jól dolgozik, akkor felkutatja a jó gondolatokat, értékes alkotásokat.

Tudom, hogy az új szerkesztő bizottsáy kialakította azokat az alapelveket, amelyek szellemében dolgozni kíván, ezért én inkább az olvasó várakozását szeretném kifejezni. Mit adjon a Forrás? — színvonalas igényes irodalmat, a szekesztőségnek pedig bátorságot, hogy legyen ereje következetesen elzárkózni minden dilettáns és provinciális próbáikozástól. Ez csak úgy képzelhető el, ha a szerkesztők szakadatlanul fejlesztik kritikai érzéküket és korszerű színvonalon tartják ismereteiket, ha tájékozottak korunk legfontosabb eszmei és művészi áramlataiban. Ezt a célt szolgálhatná egy színvonalas kritikai és szemlerovat is.

A tudományok *köréből, gondolom nem kellene mindennel foglalkozni, hanem elsősorban azokkal a kérdésekkel, melyek szoros összefüggésben vannak társadalmunk fejlődésének és még inkább megyénk fejlődésének problémáival. Jó lenne, ha a Forrás megyénkben egy szocialista eszmeiségű, de sokszínű és a kérdések megközelítésének sokféle útját biztosító szellemi új hullám kezdete és kezdeményezője lenne. Nyújtson fórumot annak a gondolkodásbeli erjedésnek, amely már szerte az országban kibontakozóban van. a szocializmus továbbfejlődése érdekében.*

Nem szabad unalmas folyóiratot csinálni a Forrásból! Az a bukást jelentené! Nyújtson botrányok nélkül olyan szellemi izgalmat, hogy egyre nagyobb legyen azoknak a tábora, akik jóleső türelmetlenséggel, a jó élmény előérzetével várják minden szám megjelenését. Nem hiszem, hogy ez túlzott követelmény. Ehhez többek között arra van szükség, hogy legyen néhány olyan témaköre, amelyben érdekeset és országra szólót csak itt lehet olvasni. Az sem baj, ha minden számban lesz egy-egy cikk, amely vitát kavar, sőt esetleg bizonyos ellenérzéseket kelt. Régi tapasztalat, hogy nem lehet haladó gondolatokat úgy nyilvánosságra hozni, hogy azok azonnal elnyerjék mindenki tetszését. Így legfeljebb csak jól körülbástyázott és támadhatatlanul steril uralmat lehet publikálni. De így a nemtetszés elhárításával nem a tetszést, hanem a közönyt érjük el.

Azt kívánjuk, hogy a Forrás az irodalom, a művészet, a politika, a tudomány és a társadalom állandó szembesítésével és ha kell, a konfliktusok, ellentmondások nyílt feltárásával lépjen be jó szerencsével és sok sikerrel azoknak az integráló erőknek a sorába, amelyek elsősorban a megye, de ezzel együtt az ország alkotóerőinek összefogására szövetkeztek.

Érdekes lesz, ha majd évek múlva valaki megírja a Forrás életrajzát. Reméljük, benne találjuk majd azt a megállapítást is, hogy szinte kivétel nélkül valamennyi szám hozott valami újat, színvonalasat, maradandót.

Talán sokan *együttéreznek velem és így a nevükben is szólok, amikor bizalomról és támogatásról biztosítom azt a máris rangos alkotó és szerkesztő gárdát, amely a Forrás körül kialakult. Kívánom, hogy az alkotók szocialista és népi elkötelezettségükkel értékes, jól megírt gondolataikkal legyenek hazánk és megyénk hasznára.*

A Forrás ügye szép és becsületes ügy, aki ezt támogatja, közügyet támogat!

Raffai Sarolta:

Önáltatással

A villanyoszlop mélybe zöttyen,
vattába süppednek a fák,
szétfolyó fáslikba kötötten
őrzöm az utca hajlatát.

Kabátgalléron porszem-harmat,
száz éves lábbal megy a lány,
botlón, csusszanva, meg-megáll,
árnyak csapódnak dőlt falaknak.

A szürke zárka szürkén hallgat
Ha figyelem: átlényegül:
Hajamra felhő könnye ül,
pillámra tavak titka hull,
és dermedt-mozdulatlanul
hegyek tornyozzák ujjaim.

S a hegyek nőnek. Óriások.
Létrákon függve kalimpálok.
Fordul a Föld. Elhagytatok
ölemhez szoktatott napok,
zsibbadó, lusta reggelek,
szüzen tiszták, éretlenek,
még senkihez sem tartozók:
körmöm csupa jéghegy-bozót.

Mindig csak döfni? Semmi másért?
Higgyen az ember, hogyha már él,
társakban, földben, fában, fűben:
eszméletlen is gyönyörűen.
Ne csak legyek, de én lehessek —
utánuk nézni megbocsátón
körmömből szakadt jéghegyeknek.

ILYEN LESZ A FORRÁS.
Az első szám címlapján Kajári Gyula grafikája.

Interjú

a szerkesztővel

A Tanácsköztársaság 50. évfordulóján új folyóirat indul megyénkben. A Forrás az eddigi időszakos kiadvány, a Kiskunság című irodalmi, művészeti és tudományos antológia helyét veszi át. Az új lehetőségekről, a további célokról és tervekről érdeklődtünk Varga Mihálytól, a Forrás felelős szerkesztőjétől.

— Mi indokolta a cím megváltoztatását? — kérdeztük.

— A Forrás országos terjesztésű folyóirat lesz. A címe tehát átfogóbb, többet igérő legyen, mint a Kiskunság volt. Ez azonban nem jelenti, nem is jelentheti az eszmei-tartalmi célok alapvető megváltoztatását. Úgy érzem, a Kiskunság által eddig követett út helyesnek bizonyult.

— Mi tette lehetővé a folyóirattá alakulást?

— A Kiskunság 1955 óta rendszertelenül és kihagyásokkal jelent meg, időközben kétszer is címet változtatott egy-egy szám erejéig. Érdemes volna egyszer tanulmányba értékelni az eddigi számok vonulatát. A fejlődés könnyen kimutatható lenne. Állandó formai-tartalmi gazdagodásnak lehettek tanúi az olvasók. Ezt az örvendetes változást vették figyelembe az illetékes párt- és tanácsvezetők, amikor a szükséges összeget rendelkezésünkre bocsátották és az engedélyt megszerezték. A kiadás és a terjesztés tulajdonképpen eddig gazdátlan volt. Most a megjelenéshez szükséges anyagiakról a megyei tanács gondoskodik, s ezzel a támogatással az előállítást és a terjesztést a megyei Lapkiadó Vállalat végzi, Ezután jobban és gyorsabban reagálhatunk az élet, a társadalom, valamint az irodalom és a művészet jelenségeire. Benne kell élnünk ellentmondásokkal teli, gyorsan változó, lüktetően alakuló korunkban. Össze kell gyűjtenünk és egybe kell fognunk a megyénkben élő és a megyéhez tartozó írókat, művészeket, tudósokat, hogy a szerkesztőség koncepciójával összhangban eredményesen munkálkodhassanak szellemi életünk erősítésén.

A Forrás egyelőre kéthavonként lát napvilágot, de reméljük, hogy belátható időn belül havi folyóirattá fejlődhet.

— Kialakult-e már ilyen szerzői „törzsgárda", melyre építhet majd a Forrás?

— Hangsúlyozom, hogy nem kívánjuk a szerzők körét csak a megyében élőkre leszűkíteni. Mint ahogyan eddig tettük, a jövőben is helyet adunk más megyék íróinak és esetenként fővárosiaknak is. Egyet azonban mindenképpen el fogunk kerülni: a máshonnan kiszorult gyenge írások közlését. Továbbra is szerepeltetni akarjuk azokat az idősebb szerzőinket, akik az elmúlt évtizedekben hallatták hangjukat, s akik a Kiskunság csaknem másfél évtizedes múltjában segítségünkre voltak. De figyelmünket a fiatalokra is fordítjuk. Az új tehetségek feltűnésétől várjuk a folyóirat felfrissülését. Már a Kiskunság körül feltűnt néhány olyan ígéretes tehetség, akikre érdemes lesz a jövőben odafigyelni.

— A hasonló vidéki próbálkozásokat gyakran éri gáncs. Nem is mindig ok nélkül. Mit gondol erről?

— Két fő veszélyt kell mindenképpen elkerülnünk. Az egyik a dilettanizmus. A Kiskunságból eleinte nem is lehetett kiszorítani, nem állt rendelkezésünkre elegendő színvonalas mű. A másik veszély a provincializmus. Nem akarunk elszakadni a tájtól, hiszen életünk ezer szállal kötődik szűkebb hazánkhoz, de nem is akarunk bezárkózni horizontjai közé. Tekintetünket az ország, sőt a nagyvilágra kell függesztenünk. Részesei, alakító tényezői kívánunk lenni az egyetemes magyar kultúrának. Büszkén valljuk magunkénak a Kiskunságot és a bácskai tájat, de nem vehetjük le tekintetünket egy pillanatra sem a távolabbi egekről. Koncepciónk szerves része a horizont tágítása, a perspektíva növelése ugyanúgy, mint a szülőföld szeretetének erősítése.

— Tudtunkkal átalakult a szerkesztő bizottság is.

— Az új szerkesztő bizottság összeállításánál a szaktudás és az eddigiek során tanúsított segítőkészség érvényesült. A szerkesztőség tagjai személyesen és levelezés útján tartják a kapcsolatot a szerzőkkel, foglalkoznak a fiatalokkal. Az első lépés a munka rendjének kidolgozása és a rovatvezetők kijelölése volt. A közeljövőben sor kerül egy kibővített munkaértekezletre, ahová meghívjuk mindazokat, akiknek a közreműködésére számítunk. Ismertetni fogjuk szerkesztési elveinket, hosszabb távra szóló célkitűzéseinket. Azt szeretnénk, ha törekvéseink mindenkit mellénk állítanának. A széthúzás régebben sok rombolást végzett már. Nem szabad megengednünk, hogy megismétlődjék.

— Milyen érdeklődésre számítanak a közönség részéről?

— A Kiskunságból számonként mintegy ezer kelt el, anélkül, hogy a posta és a hivatásos lapterjesztő apparátus foglalkozott volna vele. A Forrás kezdetben kétezer példányban jelenik meg, remélhetőleg később ez kevés lesz. Tudjuk, hogy az eddigieknél mindenesetre jobb propagandára és az olvasókkal megteremtendő sokoldalúbb kapcsolatokra lesz szükség. Ennek érdekében a megye különböző részein Forrás-esteket rendezünk, ahol munkatársaink személyesen is jelen lesznek. Találkozókat szervezünk továbbá más folyóiratok vezetőivel és munkatársaival. Pályázatokat írunk ki, évente nívó-díjat adunk ki a legeredményesebben közreműködő szerzőknek. S válaszolunk minden levélre.

— Azt hiszem, a megye szellemi élete iránt érdeklődő valamennyi olvasónk nevében mondhatom: kíváncsian várjuk az új folyóiratot és szívből kívánunk sikert.

— Talán annyit szabadjon még megjegyeznem: Meggyőződésünk, hogy ma már nem a főváros az egyetlen szellemi központ. A szegedi Tiszatáj, a pécsi Jelenkor és a debreceni Alföld példája bizonyítja, hogy vidéken is megvan az a szerzői gárda, amely képes egy jó és figyelmet érdemlő folyóiratot fenntartani. S egy ilyen folyóirat nemcsak fóruma az alkotóknak, hanem a maga sajátos eszközeivel képes hozzájárulni a táj jobb, átgondoltabb, gyorsabb fejlődéséhez is.

M. L.

Uitz Béla: Orosz parasztasszony.

Mai összeállításunk a Forrás következő számaiból vett szemelvényeket tartalmazza.

Petőfi Népe 1969 III. 9

1021

Kajári Gyula

KAJÁRI GYULA: MIKOR AZ EMBER ÁLMAIT TEMETI I.

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
Magyar Hírlapkiadó SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Tessék v

A drámaíró panaszkodik:

— Megírtam a tragédiát, de nem tudom, hogy az ötödik felvonás végén hogyan fog meghalni a hős.

— Mi sem egyszerűbb. Add oda az első négy felvonást, hogy olvassa el.

*

A mulatságot követő napon a fiú felhívja a lányt:

— Emlékszem, Mancika, hogy tegnap este megkértem a kezedet, de arra már nem emlékszem, hogy igent mondtál-e, vagy nemet.

— Jó, hogy felhívtál!

— Én is emlékszem, hogy valakinek igent mondtam, de már elfelejtettem, hogy kinek...

Egyik
— Ne
ebből s
pa mes
— Ug
domány
zonyító

— Én tagadom. Ismered a feleségemet?

— Persze.

— Nos, az anyja néma volt.

*

— Sir, a könyvtárba tolvajok lopózkodtak be!

— Úgy? És mit olvasnak?

*

— Toby, mi az a pokoli lárma ott künn?

— Egy autó akart jobb felé bekanyarodni.

— És?

— És nem volt ott semmiféle utca.

*

A vőlegény a

Kitűnő gondolat — jegyezte meg egyik vetélytársa. — Ez az egyetlen módja annak, hogy a nézők előadás közben ne hagyják el a termet.

*

Egy fiatal drámaíró felolvasta Voltairenek színművét és megkérte, mondjon róla véleményt.

— Nézze, fiatalember — szólalt meg Voltaire hosszú szünet után —, ilyen dolgokat majd csak akkor írhat, ha öreg és híres ember lesz. Addig sokkal jobb műveket kell alkotnia.

Kajári Gyula

1021

Művész — a szomszédból

Szinte a szomszédból, a Veszprém megyei Ósi községből indult élete útjára Kajári Gyula grafikusművész, akinek a műveit bemutató kiállítás a napokban zárult be Dunaújvárosban.

A művész neve nem tartozik a legismertebbek közé. Mint maga mondja kiállítási katalógusának előszavában, „talán egy kicsit későn, de most lépek első alkalommal önálló kiállítással a nyilvánosság elé." Nem fiatal ember már — 42 éves —, nehéz életút van már mögötte.

Műveiben, úgy érzem, azt a gyötrelmes gyermekkort, nehéz életet éli át újra és újra. Kiállított képeiben éppen ezért nemcsak a mindegyiknél kézbevett grafikus-szerszámok — a legtöbbet használt barna, vagy fekete kréta — adják az egyszínűen sötét tónust.

Amit például a Hódmezővásárhely környéki parasztokról mond, az sem az élet ünneplős pillanatainak sorozatá. Parasztarcaiban a sorsokat akarja mutatni. Ott érezni bennük a földhöz kötött, időjárásnak, a kemény életnek kiszolgáltatott és az ebben helytállni akaró, vagy magát megadó parasztsorsokat, majdnem-majdnem tragédiákat. Arról a világról vall ezekkel — amelyben a parasztélet nagy sorsfordulója után a táj, a szereplők jórésze már végérvényesen az idők homályába hullt.

Néhány másik művében újabb oldalról ad számot. A költői megfogalmazások iránti érzékenységet mutatja néhány sorozata — mint az „Illusztráció Hölderlin: Párkákhoz c. verséhez", „O. Wilde: A readingi fegyház balladája,", vagy „Ady: Új törvényt Werbőczi" — sorozatai.

Ezekben a műveiben is ott nehezedik az élet nehéz, sokszor alig elviselhető súlya, az ember küzdelme a sorssal. Emlékek a múltból, a nehéz gyermekkorból, együttal az emberek, különösen a nehézsorsú emberek tisztelete sugallta ezeket.

Újabb műve a Dunai Vasműről készült sorozata, első pillantásra úgy tűnik, csak a grafikus szerszámának használatában közös többi képeivel. Jobban szemügyre véve ezeket az alkotásokat, felfedezzük bennük is a költői gondolatok átfogalmazását — a grafika nyelvére. Ezekben is valami költőit, hatalmasat, sőt heroikusat keres és akar elmondani.

Hódmezővásárhelyi képein, parasztjai szinte csendesen, vagy dacosan, de megadással, lehajtott fejjel élik sorsukat. A Dunai Vasmű sorozaton hatalmas kezű — szinte a teremtő kézzé vált munkások feszülnek szembe az anyaggal, az idővel, tudatosan a jövőért. A munkának, a haza gyarapodásának költészetéről vallanak ezek a képei. Sajátos módon — mintha erősíteni akarná a mű kiáltását — írással is odaveti a mondanivalót, a mottót: „hass, alkoss, gyarapíts, s a haza fényre derül..."

Ő maga azt vallja Dunaújvárosról, az innen keltezett műveiről — hogy azokat csak kezdésnek tekinti: ...a kiállított rajzok befejező része Dunaújvárosban készült, ennek a nagy vállalkozásnak a szelleme szülte őket. Nagyon jól tudom, hogy egy-két hosszabb, vagy rövidebb jellegű tanulmányúttal nem lehet ennek a világnak monumentális erejét véglegesen megfogalmazni. Idevonatkozó rajzaimat csak kezdésnek tekintem...

És Dunaújváros mindig szívesen látja azokat a művészeket, akik az ottani valóságot kívánják művészi módon megfogalmazni.

Kajári Gyula a szomszédból indult — tekervényes úton — hazafelé. Hazaérkezik-e végérvényesen? Első kiállítása biztatóan mutatja: igen.

(vincze)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

1968 JUL 31

olimpiai kr

Dorando dráma

XII.

Hiába a tiltakozás, a versenybíróság megsemmisítette Dorando eredményét és az amerikai Hayes kapta az aranyérmet. London kedvence az olasz atléta lett, az angol közönség mellé állt.

Ajándékokkal halmozták el. Conan Doyle, a híres író azt ajánlotta, hogy indítsanak gyűjtést az olimpia legtöbbet „szenvedő hőse" javára. Dorandot támogatta a Daily Mail is és így végül annyi pénzt kapott, hogy amikor hazatért, otthon cukrászüzletet nyitott.

1912. Stockhom. Megismétlődött ugyanaz, mint annak idején a marathoni győzelem hírét Athénba vivő katonavai. A portugál Lazaro az óriási hőségben rendezett versenyen kimerülten összeesett és meghalt. Az aranyérmet a dél-afrikai McArthur szerezte meg, aki jól birta a svéd fővárosban nagyon ritka forróságot.

A későbbi olimpiákon ilyen drámák nem történtek, azért, mert a résztvevők alaposabban készültek és gyakran olyan atléták indultak, akik előzőleg a hosszútávú salakversenyeken értek el világraszóló eredményeket, mint például Kolehmainen, Zatopek és Mimoun.

Minden eddiginél nagyobb bravúr Abebe Bikiláé. Az etiópiai atléta kétszer nyerte meg a maratoni futást, először 1960-ban Rómában, majd 1964-ben Tokióban. Ezt a teljesítményt egyetlen elődje sem tudta elérni. (Zatopek 1952-ben első, 1956-ban hatodik!)

Bikila gyerekkorában nagyon sokat futkározott Etiópia hegyeiben. Természetesen, egyszerűen, mezítláb. Ugyanígy tette meg Rómában is a több mint negyven kilométeres távot. Ostrom alá vették első győzelme után az újságírók.

— Hogyan és mennyit edz? — kérdezték tőle.

— Még sohasem számoltam, hogy hány kilométert futok. Ahogy az oroszlán, vagy a gazella sem számolja — mondta Bikila. — Higyjék el, ha bármiféle titkom lenne, szívesen elmesélném. Sokszor még a nap fel sem kel, amikor már kint futok Addisz Abeba határában. Nem eszem nehéz ételeket, szeszt még életemben nem ittam, nem cigarettázom és nem ismerem a fáradtságot . . .

Bikila Rómában könyeb-

Kajári Gyula

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Társadalmi Szemle

1970 I. 28.

Sipos Aladár

1021

Kajári Gyula: Kovács bácsi arcképe

követően halad a reform tovább, az »egészen« belüli »részek«, a vállalatok belső reformjának irányába. Elvi jelentősége van a sorrendnek, a »makromechanizmus« hatása alatt kell fejlődnie a vállalati »mikromechanizmus«-nak." (41. old.) Az elmúlt két év tapasztalatai azt mutatják, hogy az állami vállalatok belső irányítási rendszere még nem idomult kellően az új irányítási rendszer követelményeihez, „az előrehaladás — állapítja meg Nyers elvtárs — e téren lassúbb a szükségesnél, a lehetségesnél". (42. old.) Az elmaradás részben azzal magyarázható, hogy a vállalatok vezetői erejük jó részét az új gazdaságirányítási rendszerrel járó átállásra fordították. De jelentős szerepet játszik az is, hogy a gazdasági milió ma még nem kényszeríti a vállalatokat elég erőteljesen belső irányítási rendszerünk korszerűsítésére..

A vállalati belső mechanizmus korszerűsítése érdekében néhány kérdést új módon kell megoldani. Ilyenek: a vállalaton belüli gazdasági egységek önállósága és elszámolási rendszere, az egyes gazdasági egységekben dolgozók anyagi és erkölcsi érdekeltségének összekapcsolása a vállalati anyagi érdekeltség rend-

életszínvonalára gyak-
zi. A reform a gazd
gyorsításával végered
lakosságának anyagi
emelkedését kívánja

A gazdasági refo
pártunk irányadó po
tározta meg, hogy az
szerre való áttérés n
színvonal tervbe vet
év eredményei össz
ják ennek az elvnek az érvényesülését.
A lakosság egy főre jutó reáljövedelme 1968-ban és 1969-ben is a tervezettnél gyorsabban emelkedett.

Mai életszínvonalunk a gazdasági lehetőségek oldaláról értékelve nagy általánosságban arányban áll gazdasági lehetőségeinkkel — állapítja meg a szerző. Sokoldalúan elemzi azokat a változásokat, amelyeket a gazdasági reform eredményez az életszínvonal-politikában. Rámutat arra, hogy a korábbinál következetesebben törekszünk összekapcsolni az életszínvonal emelését a termelékenység növelésével. A jövőben az életszínvonal emelésében nagyobb szerepet kapnak a bérek és a keresetek, ugyanakkor, kevésbé bővülnek az ingyenes társadalmi juttatások és a fogyasztói árakban

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged

1951 OKT 26

Kajári Gyula

1951

még fényesebbre az esténként a kapu előtti kispadon ücsörgő Kökény Illés arcát, melyről ráadásul gőzös elé- a maradék fény árnyék, mint fény. Micsoda?! Hogy a Kökény Illés árnyékában éljen! Azt nem!

KAJÁRI GYULA

A FÖLSZÁLLOTT A PÁVA-SOROZATBÓL

A rendszeres kozmetikai kezelés már nélkülözhetetlen!

megismerhet, megtanulhat. A negyvenéves nőnek komoly elfoglaltságot kell találnia, fel kell támasztania szunnyadó energiáit. Sikerélményekre van szüksége — s ezt a munkában, hivatásban, tanulásban tudja megtalálni. Ez ad optimizmust, hitet, hogy élete nem telt és nem telik el hiába.

Hogy öreg-e a negyvenéves nő? Végül is ahhoz, hogy nemet mondhassunk rá, sok-sok minden szükséges. Az bizonyos, hogy pánikra nincs ok. Sokan megmosolyogják, ha valaki azt mondja, akár hatvanévesen is: szívében fiatal. Pedig ez célozza az igazságot: aki friss, aki tele van tettvággyal, életkedvvel — az konzerválta fiatalságát.

P. Sz. M.

„Bár annyi pénzem lenne, hogy gyalog járhatnék" — sóhajt fel a mai kor embere. És valóban, a kerekek éjjel-nappal forognak, szinte mindenkiből géppel „közlekedő" ember lett, akinek saját közlekedési eszköze: a lába, fáradni kezd. Egyre több a keringési és anyagcsere zavarokban szenvedő ember, s alig akad közöttünk néhány, aki egy kis esti sétára szánja rá magát. Holott az emberi test megkívánja a mozgást.

Elfáradt tagjaikat sokan tornával vagy egyéb sporttal próbálják lazítani, ami hasznos és helyes. De semmi sem pótolhatja a természetjárás áldásait.

Valamennyi üdítő kedvtelés közül legolcsóbb a természetjárás. Felhívjuk azonban a figyelmet, hogy elengedhetetlen a jó bakancs, amely kényelmes és amelynek vastag talpa alkalmas arra, hogy a köves helyeken is könnyen járjunk. Természetes az is, hogy semmi

oma Sándor

Kájári Gyula

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-774

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
1970 FEB 11

PERNECZKY GÉZA:

1021 Halhatatlanság

A *Nemzeti Galéria*, mint a magyar képzőművészet legfőbb gondozója, az állandó tárlatok mellett elsősorban az elhunyt nagy mesterek emlékkiállításainak, vagy a nagyobb tájegységek, csoportok művészetének időszakos bemutatásával foglalkozik. Hogy valaki egyéni kiállítást rendezhessen a Galériában, különösen pedig egy viszonylag fiatal és pályája kezdetén álló művész — az egészen ritka jelenség. Szinte a halhatatlanság ígérete.

Mindig öröm, ha ilyen ritka, a szigorú szabályokat megtörő eseményre kerül sor.

Kajári Gyula grafikái

azonban mégis váratlan problémák elé állították most a közönséget. Mert nem ízlés kérdése, és nem művészi jártasságé; a legelemibb ismeretekkel felruházott látogató is úgy érezhette, ez a tárlat ezen a helyen: elsietett. A Hódmezővásárhelyi Múzeum patronáló segítsége és a Galéria udvarias előzékenysége sokat ártott valakinek.

Amikor helyhiány miatt Bokros Birman emlékkiállítása felszorul az ilyen tárlatokra alkalmatlan díszteremből, amikor Egry József életműve régóta bemutatásra vár, és még sokan, nagyok, várják sorukat, Kajári Gyula *tíz* teremből álló bemutatkozása akkor is eltúlzott lenne, ha ő volna a fiatalabb nemzedék legtehetségesebb képviselője.

Tulajdonképpen sajnálom, hogy Kajári nevét ebben az összefüggésben kellett megemlítenem; más körülmények közt jobb besorolást érdemelt volna. Talán inkább a halhatatlanság rangja fölött őrködő kiállításrendezők lelkiismeretéhez szólnék: nagyobb felelősséggel egyengessék fiatal művészeink útját!

Péter Vladimir ötvösmunkái

láttán nem az egyes művészek személyes halhatatlansága juthat eszünkbe, hanem bizonyos formák, arányok örök élete. Persze, így fogalmazni meg a dolgokat kissé misztifikálás, de e fogalmazás mégis valami fontosat tartalmaz: az élet hangsúlyozását, azt, hogy egy-egy kulturális örökség vagy formakincs csak mint a hamvaiból föltámadó Phönix lehet maradandó, mindig újra és újra életet kell lehelni testébe.

Péter Vladimir a népvándorláskori és a bizánci kultura formavilágát varázsolta újra élővé. Igaz, egy nagy különbséggel: az arany és ezüst veretek álomittas fénye nélkül, drágakövek helyett színes folyami kavicsokkal. De ez a változás nem szegénységi bizonyítvány — a pazarló vagyon csillogását szívesen nélkülözzük, mert ma az ötvösművészetben valami mást keresünk. Nehéz megmondani, hogy mit, talán valami idézőjelbe tett barbár díszt, valami szerepet, amely a ruhát, a testet kitüntetett atmoszférába vonja, a művészet színpadává változtatja. Néhány tömör forma, a zománc megvillanó kékje, ősi alakzatokra vagy rítusokra emlékeztető díszek — és a kultúra mikrovilága jelentkezik vélük.

Ezt a kényes, a nemesfémektől is elválasztott, de mégis hiteles interpretálást nyújtotta Péter Vladimir. Csengettyűemberkét formált tömör rézből, fogakból, csontokból, fémszilánkokból különös függőket készített, régi fegyverek fémbetétes élét, buzogányszerű fejét kovácsolta ki apró, de nem finomkodó formában. Minden ötvösmunkáján valami eleven, élőlényszerű vadság és frisseség tapasztalható, valami súlyos monumentalitás. Ez különbözteti meg őket azoktól az ál-hippi csüngőktől, pseudobarbár kösönyűktől, amelyek egyébként szeltében-hosszában divatosak. Az *Eötvös-klub* egy kollektív kiállításán láttuk munkáit, néhány fiatal pályakezdő kísérletei között.

Fülöp Ilona metszete

(SZÉPIRODALMI)

Boldizsár Iván:

Az angyal lába

(SZÉPIRODALMI)

Kalász Márton:

Viola d'Amour

(MAGVETÓ)

FARAGÓ VILMOS:

Atomkori napló

Ha egy orr alá tömött bajuszt, fölé pedig kerek szemüveget rajzolna a karikaturista, s e három jelet szabályos körbe foglalná,

ként szívesen, mért olvastam, mért hallgattam őket érdeklődéssel? És mért olvastam végig az 560 oldalas könyvet, holott csaknem minden írást ismertem már?

Azért, mert olyan láttató erővel, boldizsáros humorral és okos csevegéssel ír útinaplót, hogy a műfaj globetrotter-fölényességét vagy leíró unalmát nála sohasem érezni.

Azért, mert a legszebb író-újságíró szenvedély hajtja: *felfedező* szenvedély. Velence mellett az ismeretlen Torcellóra bukkanni, Leningrád mellett a novgorodi templomokra, Moszkvában egy kis antikváriumra, Strasbourg-ban a francia étkezés rejtelmeire, brazilok között magyarokra, a világ minden táján hazai analógiákra, egy színész játékmodorában új — most született — gesztusokra, a magyar irodalom külföldi fogadtatásában önmagunk illúzióira és irodalmunk szervi betegségeire — szakmai követelmény ez, amelyet Boldizsár mintaszerűen teljesít.

Azért, mert közérdekű rögeszméi vannak. Mennyi kerekasztal,

1021

Tragikum és erő

Kajári Gyula tárlatáról

Kajári Gyula kiállítására sokféleképpen reagálhat a Magyar Nemzeti Galéria látogatója, de reakciója kevéssé lehet őszinte, ha hiányzik belőle a hevesség és a meglepetés.

A képzőművészet érdemleges eseményeiben jártas, de épp ezért főváros-centrikus avatottakat elsősorban maga a tény lepheti meg, hogy egy negyvenedik évén alig túllépett, csaknem kizárólag vidéken alkotó, zárkózott egyéniségéről ismert, csoportos tárlaton is csak ritkán szereplő művész, úgyszólván egyik napról a másikra, félezernél több művel robban be az ország legrangosabb kiállítótermeibe. De akik egy-egy Vásárhelyen, Szegeden vagy Kecskeméten látott képe, vagy veszprémi dunaújvárosi önálló bemutatkozásai alapján nagyerejű tehetségként tartják számon, még azokat is megdöbbentheti most az évtizedes termés életműnyi bősége, kiforrott stílusegysége, sodró drámaisága.

Megítélése hévvel is jár. Konzervatívnak, pesszimistának, nacionalistának ma már nem lehet valakit indulattalanul bélyegezni, amint megtették és megteszik mindazok, akik kárhoztatják Kajáriban a modernizmustól való távoltartást, a tragikus életérzést és a szigorú anyanyelviséget. Épp ilyen heves azoknak az öröme, akik a nemes hagyományok megújítóját, a súlyos gondok mérlegelőjét, a nemzeti elkötelezettség vállalóját fedezik föl benne.

Alapélménye az alföldi parasztság sorsa, történelmi méretű életforma-váltása. Tájképein széljárta puszták dideregnek, gyomlepett tanyabejárók írnak kanyart, görcsös fák feszülnek a viharnak, roskatag tanyák dacolnak a könyörtelen idővel. Ítélet és sirató. Tulajdonképpen Koszta, de méginkább Tornyai és Kohán tájait folytatja tovább színek nélkül, ellágyulás nélkül, a szerkezet lényegéig lebontva a látványt.

Munkásságának legértékesebb darabjai, parasztportréi érvelnek legmegrázóbban érzelmi azonosulásának igazsága mellett. Elgyötört, könnyeket nyeldeső, fájdalomba merevült asszonyok, semmibe néző, barázdált, keserű, férfiarcok, reménytelenül egymásra utalt emberpárok tömbjei görnyednek lapjain. Tragikus pátosz járja át őket, noha minden vonásuk, mozdulatuk szociográfikusan hiteles. Olyan emberek, akik erejük teljes felélésével tusakodták végig az életet.

A hiába kifejtett teremtő erő, az eredménytelen szenvedés példái és folytonosan tornyosuló lehetőségei ejtik kétségbe Kajárit, s ettől rendeződnek, fenyegető, dinamikus lobogású sorokká az „Új törvényt Werbőczi"-illusztrációk alakjai, de ez borítja letéphetetlen gyásszal a Széchenyi-sorozatot is.

A borús témák szinte szükségképpen a magányosság érzetét sugallják a művésznek, ebből csíráznak ki nyomasztó hangulatú, filozófikus sorozatai, a Gond, a Komor és a Szomorú variációk, a Vallomás, az Út végén, a Mikor az ember az álmait temeti és A readingi fegyház balladájának, Hölderlin elégiáinak illusztrációi.

Rendkívül jellemző, hogy kiket illusztrál, kikre hivatkozik képfeliratain: Hölderlin, Széchenyi, Kölcsey, Vörösmarty, Wilde, Ady, Sinka István. Csupa sötét gondolatokra hajló, tépelődő de megszállottan katharzist kereső egyéniség.

A Dunaújvárossal, a nehézipar tömör erejével, az építés lendületével való találkozás bizonyára katharzis-élménye volt Kajárinak, de műveiben ezt korántsem sikerült olyan elhitetően visszaadnia, mint alföldi képein. Munkásportréi nélkülözik azt a sorsösszefoglaló egyénitettséget, ami parasztarcait feledhetetlenné teszi.

Annál megkapóbbak lírai oldódásának ritka pillanatai, szemérmes gyönyörködése az erőteljes asszonyi

Kajári Gyula: Merengő

formákon, csodálata egy meleg értelemtől átjárt női arc iránt, meghatódása egy gyermeklány leheletfinom szépségétől.

Képeinek túlnyomó többsége rajz, a heves, sokszor keresett, lendületes vonalakat, amorf foltokat író fekete — néha kék — kréta, nagyritkán színes pasztell. Türelmetlenebb indulatú alkotó annál, mintsem a sokszorosító technikák fortélyaival bibelődjön, pedig hogy képes az ehhez szükséges fegyelemre, anyagtisztaságra, azt éppen a legnemesebb grafikai eljárással, fametszettel megalkotott húszegynéhány műve bizonyítja.

Kajári a Dunántúlon született és nevelkedett ugyan, de művésszé érlelődésének színhelyét és élményeit Vásárhely és környéke adta. Fontos szerepet tulajdonít fejlődésében a kecskeméti Művésztelepnek is. „A Kecskeméten eltöltött idő, a hosszú telek jelentős módon tágították, gyarapították a szellemi látókörömet és mélyítették a szakmai biztonságérzetemet" — vallja katalógusának előszavában.

Tárlatának megrendezése a társadalmi valóságból sarjadó nemzeti művészet melletti állásfoglalás a Magyar Nemzeti Galéria és dr. Pogány Ö. Gábor részéről.

Szabó János

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRVIVÉTŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
19/01 LB 15
PETŐFI NÉPE
Kecskemét

NYELVŐR

Farkasszem, cigánykerék

Ritkán hallott két szó. Nincs is változatosság használatukban, csak így mondhatjuk: valaki *farkasszemet* néz valakivel, valaki *cigánykereket hány*. Ugyanígy a fabatka, a szemügy és a keze ügye is csak egyetlen formában él: *fabatkát sem ér, szemügyre vesz, keze ügyében van.* A duga és a korda is csak egyetlen szókapcsolatban használatos: *dugába dől, kordában tart.*

Ezek a kiragadott példák is mutatják, hogy szavaink használatában különböző megkötöttségek vannak.

Így a fogalomköri kötöttséget figyelembe véve *elárulni* csak *rossz tulajdonságot* lehet, jó tulajdonságokat nem. *Felróni* is csak *hibát* lehet, érdemeket nem. Aggodalmat nem *táplálhatunk*, de reményt igen. Árnyékát is csak az *vetheti előre*, ami kellemetlen, amitől félünk, például a kudarc, tehát a siker nem.

Újabban nagyon elterjedt helytelen szóhasználat dicséretet azzal vezetni be, hogy *meg kell mondanunk*. A bevezető főmondat folytatása csak korholás, rosszallás lehet: meg kell mondanunk, hogy nem használták fel a lehetőségeket.

Vigyázni kell a vonzatokra is. Előfizetni *valamire* lehet, lekésni és nyilatkozni pedig csak *valamiről*. Mégis így olvassuk megyei folyóiratunk hirdetésében: fizesse elő (helyesen így mondjuk: fizessen elő, esetleg fizessen rá elő). Gyakran halljuk: lekéste a vonatot (holott csak a vonatról késett le). Újabban ezt hallottam a televízióban: valaki azt nyilatkozta, hogy... (és következett, a m i r ő l nyilatkozott).

A szókapcsolásban is sokszor hibázunk. *Ordas* csak farkas lehet, *ráró* csak ló; a *cégéres* csak a gazember, *szemenszedett* pedig csak a hazugság jelzője lehet.

A rokonértelmű szavakat sem cserélhetjük fel. Igaz, hogy így mondjuk: egyik *eb* a, másik *kutya*, mégsem cserélhető fel a két szó. Tehát így kell mondani: ebadó, véreb, öleb, kutya teringette, a kutyafáját. (A vérkutya és az eb teringette helytelen, alig érthető szókapcsolat.)

A szerkezet- és szólásvegyülés is hibát okozhat. A *szó sem fér* és a *kétség sem fér* valamihez szólást is csak akkor használjuk helyesen, ha az elsőt jóra, a másodikat rosszra vonatkoztatjuk: szó sem fér becsületességéhez, kétség sem fér aljasságához. Hézagot *kitölteni*, hiányt pedig *pótolni* lehet. Ezért helytelen azt mondani, hogy valami hézagpótló. Helyesen *hiánypótlót* mondhatunk.

Aki helytelenül azt mondja, hogy valamit a szívügyünkre vetünk, az két szólást kever össze: valami *szívügyünk* és valamit a *szívünkre vettünk*. Ami még nem volt, annak csak *híre* lehet, de hamva nem, mert hiszen nincs ami elhamvadjon. De ami csak volt, de már nincs, arról helyesen azt kell mondanunk, hogy *híre, hamva sincs.*

Kiss István

a szabad Magyar

Kiállítás a Szépművészeti Múzeum

Szombaton délben ünnepélyesen megnyitották Budapesten, a Szépművészeti Múzeumban azt a reprezentatív kiállítást, amely hazánk felszabadulását és az azóta eltelt 25 esztendő legfontosabb gazdasági, kulturális és politikai eredményeit mutatja be. A Művelődésügyi Minisztérium Múzeumi Főosztályának irányításával a Magyar Munkásmozgalmi Múzeum, a Budapesti Történeti Múzeum és a Központi Múzeumi Igazgatóság által rendezett jubileumi kiállításon *Ilku Pál* művelődésügyi miniszter, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja mondott megnyitó beszédet.

A hét teremben megrendezett nagyméretű kiállítás igen gazdag és változatos anyagot mutat be. A Márványteremben Magyarország felszabadulásának harci eseményeit láthatjuk egy nagyméretű terepasztalon, amely egyúttal Európa térképe is és ezen — elektromos berendezések segítségével — a második világháború főbb eseményei jelennek meg kivilágított képeken. Megtaláljuk itt a felszabadulás előtti illegális kommunista mozgalom dokumentumait: antifasiszta plakátokat, nyomdai termékeket, brossúrákat, felhívásokat, stb. Majd az Ideiglenes Nemzeti Kormány megalakulásáról, az új állami élet kibontakozásáról szóló korabeli képek, újságok hívják magukra a figyelmet. Több tárgyi emlék foglalkozik a földosztással, az újjáépítéssel is.

A negyedik terem Budapest felszabadulását és mai életét mutatja be tárgyi eszközökkel, fényképekkel. Érdekes darabja en-

Makrisz Agammemnon

nek a teremnek az a tábornoki egyenruha, amelyet Zamercev vezérezredes — a fővárosunk felszabadításáért folytatott harcok parancsnoka — viselt huszonöt évvel ezelőtt. Ezt a ruhát a Szovjetunió Központi Forradalmi Múzeuma bocsájtotta a budapesti kiállítás rendelkezésére.

A következő teremben a szocialista tudomány és

á-rom!

zata"

lelő rubrikában, a szelvényt kivágja, s összegyűjti egy-egy héten keresztül. A Petőfi Népe keddtől vasárnapig megjelent számaiból

Kajári Gyula
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Társadalmi Szemle
1970 FEB
1021

Kajári Gyula: Gondterhelt nő

rikus, képszerű leírásmóddal. Témánk esetében (a zeneszerzői típusok körvonalazásában) természetesen a pszichológiai elfogadott, bár sokszor merev vizsgálati-kísérleti módszerei állnak szemben az általános összefüggéseket jobban kibontó, de gyakran empirikus jellegű feldolgozásmóddal.

Molnár Antal immár húsz éve kész, de csak most közreadott, új gondolatokban gazdag kötetében az utóbbi módszert választotta. Azt a módszert, amely lehetővé tette számára, hogy a társadalmi összefüggések, az alkotómunkára vonatkozó dokumentumok és a legmagasabb rendű lelki megnyilvánulások tapasztalatai ismeretéből bontsa ki és varázsolja szemünk elé az alapvető zeneszerzői alkatokat.

Maga hívja fel a figyelmet arra, hogy ez a módszer számtalan hiba lehetőségét rejti magában. Erre utal Vitányi Iván is a kötethez írt előszavában, amikor megjegyzi, hogy Molnárnak Brahmsról, Purcellről vagy Debussyről adott képe ma esetleg már bizonyos kételyeket támaszthat az olvasóban. A szerző azzal válaszol a maga által felvetett kérdésre, tételeiről. A lehetséges alkatokat Molnár Antal is többnyire önmagukban analizálja, de nála az adott kor jellegzetes típusa nemegyszer olyan találóan kapcsolódik össze annak egy-egy aktuális jelenségével, hogy még a tudományos, a marxista terminológia egyes kifejezéseinek hiányáról is megfeledkezünk.

Talán az a legjobb példa e telitalálatokra, amikor a szerző a romantikus művészalkat kapcsán a vallásos hit összeroppanását vázolja: „...a modern művészben eltűnt a valódi vallásosság lényeges kelléke, a naív vakhit és az életet átitató dogmahű egyértelműség. Az alkotók bensőjében csaknem általános az a fajta vallásos hagyományosság, amit körülfon a kételkedés tövisbokra... Radioaktív sugárzáshoz egy bizonyos elem kell; ahol hiányzik ez a mag, ott csak mímelni lehet a sugárzást... De nem is kell oly messzire mennünk; itt fekszik előttünk a kor hivatalos egyházi muzsikája. A Ceciliánusmisékről Bruckner állít ki bizonyítványt, mondván: »azt hiszik, hogy ami unalmas, az már egyházi«... A vallás is bejutott a felemelő hangulatok költőgé-

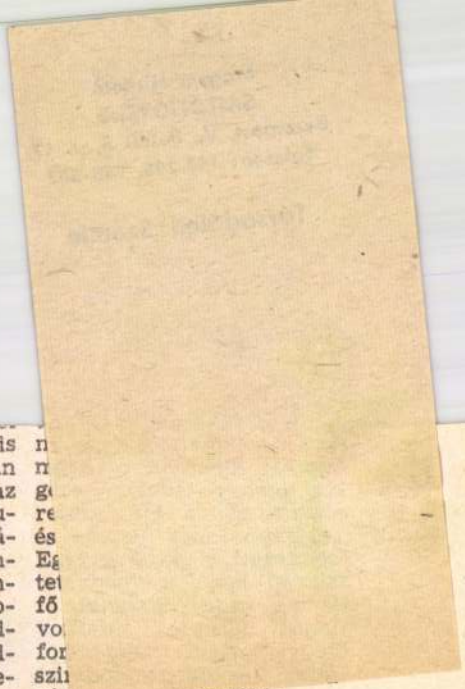

rás megismertetése.

Hasonlóan érdekes a könyv másik eredménye, mely szerint a nagy tehetség, a maga egyedi megnyilvánulásaiban, szinte megfejthetetlen rejtély, az alkati típusok alapja pedig a társadalomba való beágyazottság, és sajátosságaikat szinte lehetetlen a kor összefüggéseinek figyelembevétele nélkül felkutatni. Ez a kettősség nyilvánul meg egyébként a művek és a társadalom összefüggéseiben is, hiszen nehéz volna kimutatni a konkrét vonatkozásokat egy zseniális alkotásnak az adott környezethez, illetve egy másik művészhez vagy tudományághoz való kapcsolatában. Egy adott kor zenei stílusában rejtőző szimbólumrendszer azonban mindenképpen megfelel a kor levegőjét átitató hangulati, érzelmi, sőt tartalmi hajlandóságoknak.

Kajári Gyula

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Társadalmi Szemle

1970 FEB

1021

Kajári Gyula:
Kovács bácsi keze

művészileg nekünkvalóan társadalmunk mozgásait, életünket. Vagy ahogy ő az a fontos, hogy a dráma , hanem az, hogy a *mához.* nérték egyfelől a shakes- urgia, másfelől — s ezzel függve — a valóság benyo- adra, hogy az is érződjék ogy „milyen idő van oda- lik Hermann értékrend- pontjává a „mindenség- gad" József Attila-i jel- ek dramaturgiai módo- *akespeare-rel mérd ma-* ennek az értékrend- ucat dráma felel meg mégis ez az egyetlen ob-

nban nemcsak értékel, ha- gálja, *miért alakult a ma- rmés olyanná, amilyen.* a legjobb lehetőségek is ássá; miért nem tud Tabi ardonokon túllépni, miért hetőség Illés Endrénél a mi'ért kerül Thurzónál a őszék helyére a morális t kapcsolódik szétesően ánnál az avantgarde és a nem tud Németh László

Hasonlóan való ma teszi problema is. Hazánkban „a f hamar következett és így a valóságos tékmetamorfózisok polarizálódtak a dásra és reakcióra pedig tele van m A dráma centrumá kerültek, és a bu az önigazolás. A buktatók helyettesítik a konfliktust, konfliktus nélkül pedig nem jöhet létre igazi dráma.

A történelmi dráma találta meg leginkább a kibontakozást, mert levetette az illúziókat, és az illúziótlanság jegyében kibontakozott a magyar történelem alapkonfliktusa: *a nép és nemzet szembenállása,* melyben „a népnek volt igaza, a nép érezte meg azokat a lehetőségeket, amelyeket a nemzet elmulasztott". A valódi konfliktus fellelése pedig valódi drámát, sőt drámákat eredményezett.

A drámaírók így kerülnek három típusba: egyfelől az elvetélt komédiák, a *tündértáncok,* másfelől a történelmünk sorsfordulóit ábrázoló drámák, a *haláltáncok,* és végül a buktatók dramaturgiáján építkező társadalmi dráma, a *mai táncok.* A valóságos művek feszítik a tí-

Kajári Gyula

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Társadalmi Szemle

1970 FEB

1021

Kajári Gyula: Néma táj

szállítani. A huszadik századi irodalom kavargásában bátran nyúl vissza az elbeszélés eredeti formájához is, amelyben a mese, a történet a lényeges, s azt valóban elbeszéli valaki, az egyik szereplő. Nemcsak ezekben az elbeszélésekben érhetjük tetten Bocaccio Dekameronjának efféle hatását, hanem regényeiben is. Persze Remenyik eseményekben és helyszínekben rendkívül változatos életútja is sokban elősegítette sajátságos ábrázolásmódjának kialakulását. Mert Remenyik mindig az átélt valóságból, a személyes élményekből indul ki, de oly módon, hogy az ő alakja általában a háttérben marad a novellákban: ő csak lát, megfigyel, ítél és elítél.

Hosszú út vezetett a dormándi kúriától a biztos ítélőképesség kialakulásáig. Hosszú, de nem előzmények nélkül való a magyar irodalom történetében sem. Remenyik többek közt — mert munkássága ennél sokkal gazdagabb — egyik utolsó képviselője volt azoknak a dzsentriből származó íróknak, akik szembefordultak osztályukkal. S mert a két világháború közti időben már igencsak anakronisztikusak voltak a még mindig továbbélő feudális társadalmi jegyek, ez a szembefordulás kíméletlenül éles és erős volt. (Ekkor már elképzelhetetlen lett volna Mikszáth megbocsátó iróniája.)

tot igazolja

Remenyik
Dél-Amerik
ban élt, a l
bálta végig.
megerősítet
telenségéről
vellisztikáj
élmények f
vádiratok a

kedik közülük a kötet címét adó írás: *A vén telepes Carmelo története.* A telepes látszólag passzívan viseli el különösen kegyetlen gazdájának embertelenségeit, de nem fél és retteg tőle, szemébe mondja, hogy a telepesek ereje százszorta nagyobb a gazda hatalmánál. Az embertelenséget nem lehet a végtelenségig fokozni, az igazságnak diadalmaskodnia kell, a zsarnokság mindig törvényszerűen bukásra van ítélve — ezt hirdeti ebben az elbeszélésben a telepes diadala a zsarnok felett.

Élete utolsó éveiben az öregség, a közelgő halál, az élettel való számvetés válik a novellák központi magvává. Legszebben az *Őszi köd Stratfordban* birkózik ezzel a kérdéssel. A visszavonult, sikerről, színpadról többé nem álmodozó Shakespeare-ről szól itt, aki már csak egyet kíván: békében eltölteni hátralevő

Kajári Gyula
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 1
Telefon: 188-296, 188-307
Társadalmi Sz
1979
1021

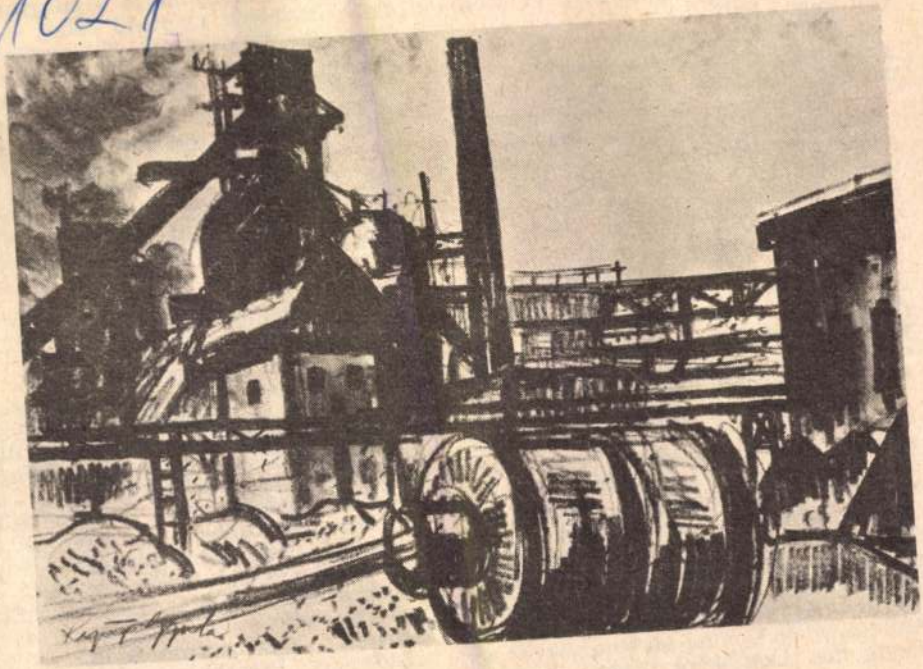

Kajári Gyula: Kohó

kori történeti kérdések és ezeken belül az egyes politikusok személye iránt.

A könyv borítólapján töprengő, szikár, szemüveges férfi, tanáros pózban. Egyénisége, pályafutása és halála egyaránt kivételes. Földrajztudós? Cserkészvezető? A magyar irredenta szellemi irányítója? Arisztokrata politikus? Ki volt valójában Teleki Pál?

A könyv kiindulópontja a váratlan öngyilkosság, s ennek visszhangja, a találgatások, valamint a kortársak véleménye Telekiről — a rajongó ódáktól a mértéktartóbb, sőt hűvös ítéletekig —, *tehát a Teleki-legenda keletkezése.* A továbbiakban a szerző Teleki Pál „szellemi hagyatékának", a reá vonatkozó kisebb könyvtárnyi irodalom átfogó ismeretének és a korszak általános problematikájában való jártasságnak birtokában részletesen áttekinti hőse életútját. A tárgyalás célja *a mítosz és a valóság szembesítése,* s ez meggyőző érveket szolgáltat a zárófejezetekben *a Teleki-legenda leleplezéséhez.*

Teleki fiatalkori érdeklődése a földrajz iránt nem egy unatkozó arisztokrata időtöltése, hanem valóban tudományos szenvedély volt. Gondolkodását a nacionalizmus és a fajelmélet hatása jellemezte, társadalmi tevékenységét 1918 előtt a hasonló ideológiától áthatott egyesületekben és intézményekben végezte. A forradalmak időszakában társadalmi helyzete és szellemi habitusa a bécsi Antibolsevista Comité köreibe vezette el. Ennek megbízottjaként utazott Szegedre

oda.

A
irreden
„tudom
koncepci
a kalandó
hathatósan
kodó osztály
vízió megva
véljük, helye
összefüggésbe
„európéer" v
építeni a csupán magyar
magyar sovinizmusba. Igyekezete azonban eredménytelen maradt, még saját körében is elszigetelődött vele. Megértést keresve, Teleki az ifjúság felé fordult, s ezért tulajdonított oly nagy jelentőséget cserkészvezetői és professzori tevékenységének.

ismerő

A szerző utal arra, hogy Teleki nem mindenben értett egyet Bethlen István kormányzati módszereivel. Ezzel olyan fontos kérdést érint, amelynek további kimunkálása sok mindent érthetőbbé tehet, Teleki 1938 és 1941 közötti politikája lényeges motívumainak tekintetében is. Véleményünk szerint Teleki „tudós" doktrinér módon, „elvi" alapon vallotta az antiszemitizmust, szemben Bethlen „taktikai" antiszemitizmusával, amelyben inkább a politikai célszerűség elve és az arisztokrata gőg dominált. Eltérő volt a felfogásuk az ellenforradalmi rendszer vezető garnitúrájának jellegét illetően is. Bethlen a politikai rutinié fölényével kezelte munkatársait, velük

1021

Kajári Gyula kiállításáról: Beszélgetők

ÁRA 2.50 Ft

Kajári Gyula

Faragó Vilmos
(olvasó szerkesztő)

Gyertyán Ervin
(könyvkritika)

Kardos G. György
(művészetkritika)

Koroknai Zsuzsa
(információ)

Lázár Ervin
(széppróza)

Lengyel Péter
(interjú)

Mezei András
(vers)

Molnár Zoltán
(publicisztika)

Nagy László
(képszerkesztő)

Pintér Tamás
(nyomdai szerkesztő)

Varga Domokos
(riport)

SZERKESZTŐSÉG:
Budapest, V., Alpári Gyula u. 22.

Telefon:
111–424
310–920
314–164
111–087
113–221

Kiadja:
LAPKIADÓ VÁLLALAT
Budapest, VII., Lenin krt. 9/11.
Tel.: 221—285

Felelős kiadó:
SALA SÁNDOR

Nyomja:
SZIKRA LAPNYOMDA

Terjeszti a Magyar Posta

Előfizethető:
bármely postahivatalnál,
a kézbesítőknél
a Posta- hírlapüzleteiben
és a Posta
Központi Hírlap Irodánál
(Bp., V., József nádor tér 1.)

Külföldiek részére előfizethető:
Kultúra Könyv- és Hírlap
Külkereskedelmi Vállalat
Budapest, 62. P. O. B. 149

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
1 hónapra: 10 forint
negyedévre: 30 forint
félévre: 60 forint
egész évre: 120 forint

KÉZIRATOKAT ÉS RAJZOKAT
NEM ŐRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA

INDEX: 25 244

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1970 JAN 2 41
ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

című Bálint kötethez
vából, a fotókat..."
vetkeznek). S Go
munkájáról egy zá
dat: „Gondos Ernő c
részek összeállításán
vállalta."

Nos, ha valaki vé

Két megjegyzésem
Ottó, Bojta Béla aktái
hez (Élet és Irodalon
cikket nagy érdeklőd
tam, és teljesen egye
Annál is inkább, mivel
szólván gyermekkora ó
osztálytársam volt a
ban, és szegedi újság
idején a fiatal ügyvéddel is baráti kapcsolatban álltam.

Kegyvesztettsége éveiben többször felkeresett engem az *Új Világ* szerkesztőségében. Egy alkalommal röviden elmondta, hogyan, s miért tört ketté magas szintű bírói pályafutása. Egyszerűen azért, mert nem volt hajlandó hazug perekben hazugul ítélkezni, ragaszkodott bírói függetlenségéhez, a törvényesség betartásához. Azt viszont csak most tudtam meg Major Ottó cikkéből, hogy Bojta megírta emlékiratait, s hogy Major biztatására elkészült ennek egy *közlésre szánt* tömörebb változata is, amely azonban *azóta is* (öt év) *kéziratban hever*. Major cikkének, szerintem egyetlen, de komoly hiányossága, hogy nem derít fényt az itt felmerülő kérdésre: *miért nem nyomtatták ki a nyilvánosságnak szánt művet már évekkel ezelőtt?* Próbálkoztak-e ezzel, és hol? Nem akadt vajon egyetlen szerkesztő Magyarországon, aki helyt adott volna lapjában ennek a mélységesen nevelő hatású erkölcsi-politikai dokumentumnak? És ha nem, mi van emögött? Gyávaság? Opportunizmus? Vagy a valóság takargatása?

... megverekedett, akik talán jobban forgatták a tollat, mint a kardot" mint például *„Pór Tibor, szegedi hirlapíró és költő helyett"*, akivel én (a későbbi Sarló Sándor) azonos vagyok. Nos, ezt a közlést, akár Majortól, akár Bojtától származik, némileg helyre kell igazítanom. Ugyanis Bojta nem *helyettem* vált „párbajhőssé", legfeljebb *miattam*, de még inkább *az ügy miatt*, amiért az ellenforradalommal szemben álltunk.

Igaz, hogy én ezt a kardpárbajt *elvi okokból* semmiképp sem vívtam volna meg. De Bojta mégsem helyettem párbajozott. Az történt

Mit tudha

Az alábbi idézet bizonyára ismerős lesz az ÉS olvasóinak. Ezeken a hasábokon olvashatták, alig két hete:

„Akkor lepődnék meg, ha egy szép napon a Kökörcsin utca sarkán egy középkorú daxli elszavalná Hölderlin Hyperionját, kissé talán színtelenül, de korrekt értelmezésben, nem feledkezve meg a versek hatáskeltő elemeiről sem."

Ha történetesen akkor épp a Kö-

Huszárik Zoltán: Lovak

képzőművészeti napló

HAGYOMÁNY

Kajári Gyula rajzai a *Nemzeti Galériában*, *Mészáros Mihály* grafikái a *Dürer Teremben*, öt fiatal plakátművész a *Derkovits-szalonban* — a kiállítási program is az összefoglaló beszámolónak kedvez. Látszólag. A három tárlat között azonban oly kevés rokon vonást tudtam fölfedezni, s a három közül egyről — a Kajáriéról — annyi mondanivalóm lenne, hogy a két kis kamarakiállítást ezúttal legfeljebb ajánlani tudom. Értékelnem a harmadikat kell, amely nagyon is nem kamaraméretű.

Kezdjük a méreteknél. A Nemzeti Galéria műtörténészeinek tudniuk kellene, hogy kilenc teremnyi, összesen 544 grafikával még akkor sem arathat sikert egy művész, ha csupa változatosság, csupa új lelemény, amit kiállít; hatodfélszáz grafikai lap egyszeri nekirugaszkodásra fárasztó, közömbös, érdektelen. Többszörösen fárasztó, ha a kiállító „egyetlen hangszeren játszik", amint azt Kajáriról egyik kritikuskollégám írta. Besüppedt tanyatető, görbe házfal, görcsben vonagló kútágas, kibicsaklott kútostor és szomorúra hajlott gém, ki tudja, hányadszor — ez az érzése a látogatónak már a második teremben.

Ám a kiállításon nem csupán témabeli, nem is csak a stilisztikai egyoldalúság fáraszt: *a művészi szemlélet* változatlansága, a művek *szellemi egyhangúsága* az, ami hamarosan szembetűnik. A középgenerációhoz tartozó Kajári 1954-ben telepedett le Hódmezővásárhelyen, s korai (a kiállításon 1959-es keltezésű) rajzai erőteljes, monumentalitásra érzékeny grafikust ígértek, olyan művészt, aki valahol Käthe Kollwitz nagyszerű öröksége körül kereste példáját, nem is méltatlanul. A néhány biztos vonallal monumentálissá tett tragikus alakok, a drámai-kihagyásos előadásmód arra engedett következtetni, hogy a még fiatal művész hamarosan elrugaszkodik a példaképtől, egyéni utakra indul. El is rugaszkodott, ám más példaképek után nézett. Tudatosan keresni kezdte a nagy vásárhelyi nemzedék példáját.

Útmutatónak ez is kitűnő, választott példaképnek ez a művészet sem rosszabb a Kollwitzénál, Kajári azonban nem előre, visszafelé indult az alföldi hagyomány útján. Nem *folytatni* akarta az elődök munkáját: ugyanazt kezdte csinálni, amit az elődök 30 esztendeje abbahagytak. Megörökítette ezredszer és ezeregyedszer. Tornyai satnya gémeskútjait, Endre Béla komor fellegeit, kompozícióba fogta újra meg újra a korai Fényes Adolf elesett parasztjait és Koszta rozzant tanyáit. Nem a stílust melegítette fel (annál kevésbé, mert kidolgozta magának a komor, fekete kréta- és rajzmanírt), mélyebben utánozta az elődöket: *a szemléletüket vette magára.* Azt az indulatokkal teli, nekikeseredett ősi paraszti ösztönösséget, amelyet a kiúttalan keserűség forralt harminc—negyven évvel ezelőtt, s amely a harminc—negyven esztendővel ezelőtti, még meglevő zárt paraszti létet valóban művészetté hevíthette.

Csakhogy közben megtörtént — Kajárit idézem — *„a magyar történelem egyik legmélyebb változása"*, az Alföld-festők paraszti világa bomladozni kezdett, fel is bomlott, ám a komor, fekete kréta- és szénrajzok máig megmaradtak megrögzött szemléletünknél.

Nem szeretném, ha vulgarizálással gyanúsítanának: dehogy kérem számon Kajáritól a tsz-témákat, a közgyűléskörképeket, a traktor-apoteózisokat. De hiányolom, s okkal hiányolom a szemléletváltozást, kárhoztatom, hogy szemét-fülét bezárva, makacsul és tehetetlenül ragaszkodik egy olyan világhoz, egy olyan paraszteszményhez, amely már nem létezik. Hogy nem létezik, bizonyítékom rá épp a vásárhelyi, az alföldi festészet: *Kurucz D. István* lassan mesélő distanciákkal telítődő archaikussága, *Németh József* görcsösségből kibomló új korszaka, *Szalay Ferenc* ősi népművészeti rétegekbe ásó korszerűsége, *Fejér Csaba* fanyar objektivitása — a mai *valódi* alföldiek, akik ugyanebből a — ősi hagyományból indultak, de változva — olykor megújulva, olykor még saját művész vajúdásukkal szemléltetve — követik az osztály változását, amelyhez sorsukat kötötték.

A szemléleti, világnézeti megcsontosodás ezúttal sem maradt büntetlenül tartalmi határok között. Kajári lassan elvesztette ihlető környezetét, szemlélete tápláló élményeit, s művészete azzá vált, mint minden élmény nélküli művészet: manírrá. Lépésről lépésre megfigyelhető a kiállításon, miként vonult be a hajdani tiszta rajzba mind több állendületes kuszaság, fölösleges satírozás, pontozás és vonalismétlés — mesterkélt hatásvadászat. Mindez felajzottságnak, lendületnek tetszhet a felületes szemlélő számára, néhány elemző pillantás azonban leleplezi az álindulatot, s a legújabb, dunaújvárosi rajzoknál már elemzésre sincs szükség.

A gyárkémények sziluettjét nem lehet önkényesen görcsbe tekerni, mint a kardoskúti puszta tájait, a kohó falán nincs repedés, ami kitölthetné az űrt, az „ösparasztira" monumentalizált martinászok tragikomikusak — a maníros vonalkázások, pontozások lelepleződnek. Érzi ezt Kajári is, bizonytalansága diktálja, hogy mind gyakrabban ír ma jelszavakat, klasszikus idézeteket a grafikai lapok közepébe, s a reális témát ezért váltják fel szimbolikus fáklyavivők, törött láncok — ugyancsak naiv és jelszószerű grafikai mozzanatok.

Lehet, hogy egy majdani változás első, keserves jelei ezek. Bízzunk benne. Nem is kellene ilyen hosszan foglalkozni a kiállítással, ha nem lenne körülötte súlyos félreértések sorozata. Alapos félreértés volt — mint említettem — ilyen méretűre rendezni, s mint hogy egyik félreértés szüli a másikat, a kritikák is beálltak a sorba. Többen az alföldi élet, a paraszti valóság üzenetét vélik felfedezni ezekben a grafikákban, a Magyar Nemzet kritikusa pedig egyenest *„a saját forradalmi hagyományainkból merítő, abból megújuló, az itt és most társadalmi kérdéseire választ kereső mai magyar művészetről"* (kiemelés tőlük) beszél a kiállítás alkalmából. Sőt bizonyítékként említi a látottakat, példaként a lap néhány nappal korábbi cikkéhez, amely „a közéletiséget, a szocialista mondanivalót kérte számon".

Hogy a nagyon is múltba rekedt, hagyományainkat nem felfrissítő, hanem mumifikáló, s társadalmi kérdésekre harminc éve elavult válaszokat adó kiállítást szocialista művészetként állítja példaként egy kritika — ez önmagában nem tragédia, nem is ritkaság. A hiba az, hogy a Magyar Nemzet elvi programjának illusztrálására szánja. Nehéz hinni egy eszmei programnak, amely a szocialista művészetért ilyen művekkel indul harcba.

Rózsa Gyula

hideg fokozódására. Kedden a folyó víztükrének 25—50 százalékát borították úszó jégtáblák. Fokozódott a jegesedés a mellékfolyókon is.

— **Még mindig 90 ezren laknak barakkokban Szicíliában,** két évvel a nagy földrengés után. A Belice-völgyben elpusztult községekből alig néhány épült újjá.

— *TUTANKHAMON SÍRJA feltárásának 50. évfordulója alkalmából, 1972-ben, Londonban megnyitják a Tutankhamon kincseit bemutató kiállítást. A hozzáértők szerint ez lesz az évtized legjelentősebb kiállítása.*

— MAGYAR—LENGYEL IPARJOGVÉDELMI TAPASZTALATCSERÉRE lengyel delegáció érkezett Budapestre, a Magyar Iparjogvédelmi Egyesülettel folytatandó megbeszélésekre.

— **1200 lakásos új lakónegyed** épül Oroszlányban. A városrész építését a negyedik ötéves terv időszakában fejezik be.

— A VILÁGESEMÉNYEK DIÓHÉJBAN sorozat januári száma megjelent. A sok képpel illusztrált füzet — egyebek közt — érdekes beszámolót közöl a vietnami háború mellékhadszíntereiről

— **Személyautójával tehergépkocsinak ütközött** a IV. kerületi Váci úton Kovács József 49 éves váci lakos, s a balesetnél olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

— **A marokkói árvíz,** amelynek 12 halálos áldozata van, több mint százezer embert tett hajléktalanná. Rendkívül nagy az anyagi kár is; egyebek közt több százezer hektárnyi termés ment tönkre.

— PÁLÓCZI HORVÁTH ÁDÁM KIÁLLÍTÁST rendez a Petőfi Irodalmi Múzeum a 150 évvel ezelőtt elhunyt költő, a magyar népköltészet első tudatos gyűjtője emlékére. A kiállítást a tervek szerint január 31-én nyitják meg.

— **Az amerikai TWA légitársaság** New Yorkból Madridba tartó gépe az új-fundlandi Gander nemzetközi repülőtéren kényszerleszállást hajtott végre, mert a gép hat részeg spanyol utasa erőszakoskodni kezdett az egyik stewardess-szel. A garázdákat a kanadai rendőrség őrizetbe vette, s szerdán bíróság elé állítják őket.

Eszerint a
me alá ta
mányos é
az irodali
mi, szaki
művek, a
dek szöv
táncjáték
vagy szö
és televíz
festmény
lönféle n
műszaki
művészet
jelmez- é
vezőművé
képek.

— *AZ I*
JAT
oda a
tett ki
A díj
megsza
nyújtotta át a kitüntetettnek Darvas József, az Írószövetség elnöke.

NÉPSZABADSÁG
Budapest

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., Üllői út 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

.31: Né
áta. 9.0
ázik. Z
lámhos
idomán
: Mart
el. 13.4
hatig . .
nák, m
14.14:
14.35: B
edvelt r
hír Ilji
: Hárm
Tudom
zv. az
-mérk.
y a st
8.10: K
isi esté
Dzsess
i Pál f
nagy sz
0: Válla
nevelé
től. 23.15: A Magyar vonósnégyes fe
vételeiből.

KÖZLEMÉNYEK

A BUDAPESTI KÖZLEKEDÉSI VÁLLALAT értesíti az utazóközönséget, hogy szerdán üzemkezdettől az újabb jégzajlás miatt a Budafok-Belváros—Csepel között közlekedő átkelő hajójáratait további intézkedésig szüneteleti.

AZ ERKEL KÖNYVESBOLTBAN (VII. kerület, Lenin körút 52.) csütörtök délután fél 4 órától Baranyi Ferenc költő dedikálja új verseskötetét.

AZ OPERAHÁZ IGAZGATÓSÁGA KÖZLI, hogy ma este a H-bérlet, 5. előadásaként meghirdetett A nürnbergi mesterdalnokok technikai okok miatt elmarad. Helyette ugyanebben a bérletben, változatlanul 6 órai kezdettel, A walkür kerül előadásra.

Készítsen vendégeinek

NARANCSFLIPPET!

HETI RECEPTAJÁNLATUNK:

narancsflipp

Hozzávaló személyenként
1 evőkanál Almavodka
1 tojás
3 evőkanál narancslé, vagy
1 evőkanál Jaffa szörp
fél deciliter tej
2 kávéskanál cukor
(szörpből elég 1 kávéskanál)
1 kávéskanál apró jég

Fél liter ALMAVODKA 50 Ft.

Melege

TÉLEN IS JÓ, NYÁRON IS JÓ

DUBLÉ

ARA: 150 Ft

KAPHATÓ A

CENTRUM ÁRUH

XXI., Áruház té

Nyitva: hétköznap 9-től 18 órá

és a

CENTRUM ÁRUH

IX., Kálvin tér

Nyitva: hétköznap 9-től 18 ór

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS
Kajári Gyula
1963 JUL 5.

Kajári Gyula kiállítása

Július 6-án a kiállítási terem újabb képzőművészeti kiállításnak, a város által még alig ismert művész alkotásainak ad otthont. *Kajári Gyula* hódmezővásárhelyi grafikusművész áll önálló kiállításával Dunaújváros közönsége elé, tisztelegve városunknak, amelynek az utóbbi években gyakori alkotó vendége.

A szándék, amely Kajári Gyula itteni bemutatkozását illeti, két okból is szót érdemel. Először is talán azért, mert 1953-ban végzete el a Képzőművészeti Főiskola grafikai szakát, s ettől az időtől kezdve 1963-ig megszakítás nékül Hódmezővásárhelyen él. Életének e szakasza természetesen egybeesik művészi kialakulásával. Azt a világot igyekszik megrajzolni, amely számára a történelmi változásokon keresztül, elsősorban a vásárhelyi táj, az élet, s az ember nagy pillanatait szolgáltatja. Azért is, mivel másodszor lép önálló kiállítással a nagy nyilvánosság elé. Először Veszprémben — szülőföldjén — s most rövidesen előző kiállításának teljes képanyagával nálunk Dunaújvárosban. Ez azt is jelenti, hogy a művész ragaszkodik városunkhoz, s azt is, hogy munkásságának középpontjában már helyet cserélt a vásárhelyi táj a Dunai Vasmű világával.

A július 6-án nyíló kiállításon a művész közel százhúsz alkotását láthatjuk. Képanyaga sajátosan sokrétű, s tükrözi alkotó munkájának jelentősebb állomásait. Ennek ellenére elkülöníthetően talán vásárhelyi élete, alkotó tevékenysége, s dunaújvárosi munkái között lehetne választóvonalat húzni.

Az előző nagyobb, gazdagabb — mintegy tízéves művészi termelés, amelyben az alkotások arról a világról — történelmünk egyik legmélyebb fordulatáról — beszélnek, amelyből a táj és a szereplők jó része már végérvényesen az idők homályába tűnt. Dunaújvárosban készült rajzainak mondanivalói az itt eltöltött tanulmányútjai során érlelődtek meg benne. A művészt megragadta társadalmunk nagy vállalkozásának — a vasmű hatalmas méreteinek, a munka világának s az ember nagyságának monumentális ereje. Effelé fordulni [illegible] megfogalmazni, s mérhetetlen tisztelettel adózni az ember, a munka felemelő vagy elcsigázó, de mindenképpen az élet ütemét meghatározó szerepe előtt az, amire vállalkozik. Persze képei, amelyeket ilyen törekvéssel készített, csak a kezdést jelentik abban a vállalkozásban, amely feltehetően a későbbi évek nagy küzdelmeit határozzák meg számára.

Eddigi munkássága, érdeklődése, tiszta szándékú szellemi égése a cél megfogalmazásában, mindig és mindenütt az emberre irányul. Megdöbbentő biztonsággal képes megfigyelni, emberi és társadalmi vonatkozásban egyaránt, mai életünk nagy pillanatait, kifejezni eszményeit és gondjait. Alkotásaiban benne rejlik társadalmunk maiságának megformálása, az ember szerepe, sorsa és élete.

Nemcsak rajzol, hanem hihetetlen energiája, türelmetlenségig felfokozott alkotásvágya közepette, együtt él, együtt ég képeinek megszületésével. Úgy érzi — és ezt elfogadtatja azzal is, aki képei előtt megáll — hogy a sors barázdáival keresztül szántott egyetlen paraszti vagy munkás ember-arc, egy teljes eszmeiség és komplex mondanivaló kifejeződése. Megrázó emberi sorsok, gyötrődések és elvárások tolmácsolásának tiszta szándékú mestere. Képeinek tartózkodás és mérséklet nélküli dinamikája hitet és bizalmat sugároznak olyan életcéllal, amelyet a világnézeti elkötelezettség, az alkotó emberben élő tudat, és az ezt kifejezni képes tehetség alapoz meg.

Nehézsorsú ember, de olyan művész, aki saját hányatott pozíciójában, páratlan megérzéssel azonosít és analogizál emberi sorsokat, fájdalmakat, kiengesztelődést és nyugalmat. Életének minden lényeges tényezője a művészet és a világ drámaiságát fejlesztette ki benne, éppen ezért képei forró lehelletű komorsággal tesznek hitet amellett, hogy alkotójuk a drámát illetően, véglegesen bezárt körben, a szakmai világban szinte egyedül áll. S ebben vitathatatlan tehetsége mellett egyéni sorsa, világa is szerepet játszik. Hozzá tartozik ehhez, hogy alkotó munkája számára sohasem volt öncél, játék, időtöltés vagy esztétizálás. Éppen ezért művészetének magától értődő közlékenysége nem veszélyezteti Kajári Gyula egyéniségét. Kiállításának megtekintése tehát nemcsak élményt nyújt hanem jelenti a képek alkotójának megismerését is.

Kóréh Sándor

...mára, a ma... kis tevékenységére értik. Nincs ennél károsabb szemlélet, mert nemcsak hogy semmittevésre késztet, de ideológiát is gyárt hozzá: a változatlanból nincs baj. Pedig a változatlan idők múlásával pontos állapotából kimozdul – mégpedig a nulla, a semmi felé. Mert az igények, a lehetőségek növekedésével a tegnapi kevés, mára még kevesebb, és holnap méginkább kevesebb lesz.

Programozni a semmit a tehetetlenséget, a restséget — példák mutatják — jól lehet. Olyannyira jól, hogy belőlük minden további nélkül még a ... tökéletes teljesítését is ki lehet nézni. De hát ez a mi... nekünk akik nem elsősorban programokat, hanem történelmi hivatást, társadalmi küldetést akarunk teljesíteni? Nyugodtan kimondhatjuk, hogy egyetlen félig teljesített de előremutató, az optimálist célul tűző program többet ér, mint száz olyan, amely pontról pontra gondosan teljesíti a beprogramozott semmit.

Hiszen, míg az előbbi erőink kipróbálásával megmutatja életünk frontvonalait, addig az utóbbi elködösít és tévhiedelemben tart.

Miskolczi Miklós

Kedden érkezik Dunaújvárosba a VIT Duna-Tisza Barátsági Túra

A vízisport kedvelő magyar fiatalok ünnepi csillagtúrával köszöntik a IX. Világifjúsági Találkozót. A csillagtúra dunai szakaszának résztvevői kedden, július 9-én délután négy óra körül Dunaújvárosba érkeznek. Az érkezőket a KISZ megyei és városi bizottságának vezetői, KISZ-fiatalok, úttörők és az Úttörőzenekar köszönti a Szalki szigeti kempingnél. A vendégekkel együtt érkezik a városba az Ercsiben tá... borozó Búvár Kund dunaújváros... víziúttörő csapat egy őrse is.

A Fejér megyei és dunaújvárosi fiatalok szalagokat kötnek a túra zászlajára és ajándékokat adnak át, amelyeket a túra résztvevői eljuttatnak a szófiai VIT-re.

Este műsoros tábortűz köszönti a világ ifjúságának közelgő találkozóját.

Téli háztartási koksz kiszállítás a nyári hónapokban

A Dunai Vasmű kokszolóműve az idén a kereskedelem és a vásárlók igényeinek megfelelően a tavalyinál ötven százalékkal több, majdnem százezer tonna háztartási kokszot gyárt. Mivel a vasműnek az év második felében nagy exportkötelezettségei lesznek, a gyár termelési főmérnökségének egyik szakembere felkereste a legnagyobb megyei tüzépet. Ezek májusra és júniusra is a téli hónapoknak megfelelően, nagy mennyiséget kértek szállítani. Májusban tízezer, júniusban tizenháromezer tonna háztartási kokszot szállított ki a vasmű az ország különböző részeibe. Így fél év alatt az egész múlt évi mennyiségnek megfelelő háztartási kokszot legyártotta és elszállította. Az év második felére az éves mennyiségnek csak egyharmada maradt. A Dunai Vasmű 20—40 mm-es dió és 40—60 mm-es kockakokszot gyárt háztartási célokra.

JÁTSZÓTÁ...

1021

Kajári Gyula

A grafikus új világa

Budapesti és vásárhelyi kiállításra készül Kajári Gyula

Kajári Gyula, a Vásárhelyen élő éltűnő grafikus hosszabb időt töltött Dunaújvárosban, s ezek a hónapok rendkívül termékenyek voltak munkássága szempontjából. Miközben — reprodukciókban — bemutatunk néhány rajzot a Dunai Vasmű sorozatból, kérdéssel is fordultunk a művészhez. A válaszok itt-ott érdesek. De őszinték.

KÉRDÉS: Egy művész számára mindig izgalmas felfedezés lehet egy új környezet. Különösen, ha a csendesen hullámzó vásárhelyi életet egy olyan dinamikus nagyüzemmel cseréljük fel, mint a Dunai Vasmű. Mi kapott meg leginkább ebben az új városban?

VÁLASZ: Nemcsak az fogott meg Dunaújvárosban, hogy a Vasmű egy grafikus számára jól rajzolható, tehát igen hálás téma. Hanem az az életakarat, amit ott lépten-nyomon tapasztaltam magam körül. Az a töméntelen fiatal facsemete, amit ott mindenfelé elültettek, az az életenergia, ami ezekből felém áradt. Az a rend és fegyelem, az a határozottság, amit a Vasműben tapasztaltam, ez az a szellem, ami elsöprő hatással volt rám. Egyszerűen az az érzésem, hogy a jövő Magyarországa ott van és ahhoz hasonló helyeken!!

Vagy ahogy az eljövendő pesti és vásárhelyi kiállításom katalógusának az előszavában megfogalmaztam. Dunaújvárosban egy teljesen új világ tárul föl előttem, ami életenergia tekintetében rendkívül jótékony hatással volt rám. Ha kimentem a Dunapartra, vagy végigjártam a Vasmű különböző üzemeit, lehetetlen volt észre nem vennem, hogy ott a semmiből egy új Magyarország született. Azok a kormos, kék, vörös, fekete falak, az a lenyűgöző erő életről, vitalitásról beszéltek nekem.

Égtem, újjászülettem, nagyobb távlatot kapott a lelkem! Az eddigi pályafutásom alatt sehol nem kaptam közéleti emberektől olyan hőfokú szellemi szeretetet és megértést, mint a Dunai Vasmű egyes vezető funkcionáriusaitól. Életem legválságosabb időszakában, amikor oly nagy szükségem volt a nyugalomra, a rokonszenvre, a megértő lelki szimpátiára ezt mind tőlük kaptam meg. Embernek vettek — a becsületes szándékomat nézték — és nem egy összeférhetetlen, mindenkivel veszekedő, gyülölködő fölforgató elemnek. Úgy gondolom, ezzel mindent nyíltan és világosan megfogalmaztam, ennél többet igazán nem mondhatok. Ezért van az, hogy mikor ott a földre lépek, úgy járok-kelek, mintha kicseréltek volna.

KÉRDÉS: Az első — nagysikerű — veszprémi kiállításod, a Dunaújvárosban töltött hónapok bizonyára termékenyítően hatottak. Hoztak-e ezek az élmények minőségi változást művészeted tematikájába és formavilágába?

VÁLASZ: A veszprémi és a dunaújvárosi kiállításomnak kettős célja volt. Az első az, hogy valamikor Veszprémből indultam el, nem éppen a legjobb körülmények között és ennyi idő után pontosan így akartam oda visszatérni. A legmélyebb lelki igényem diktálta ezt a szándékot, hogy ott lépjek első alkalommal a nyilvánosság elé.

Dunaújvárosban pedig azért rendeztem a kiállításomat, mert annak az új városnak még nincsenek számottevő képzőművészeti hagyományai. A magam szerény tehetségével és minden rendelkezésemre álló eszközzel azon munkálkodtam ott, hogy a szellemi fészekrakás gondolata ezzel is valamit gyarapodjon és egyszer valóra váljon. A kötelességemet teljesítettem! Természetes, hogy ez a két kiállítás nagyon sok tapasztalatot és új gondolatot vetett föl. Azóta lényegesen kibővült a skála. És egy csomó hibát, mellébeszélést már éppen ezért Pesten ki tudok küszöbölni.

KÉRDÉS: Úgy tudjuk budapesti kiállításra készülsz. Mikor rendezik, az életmű mely szakaszából mutatsz itt be alkotásokat?

VÁLASZ: Körülbelül már jó féléve, hogy a pesti kiállításomra készülök. 1953-ban végeztem el a főiskolát és az elmúlt tizenhat esztendő munkájáról akarok egy teljes átfogó képet nyújtani. A Nemzeti Galéria jóvoltából és annak rendezésében körülbelül 300 rajzzal jelezni fogom az eddig megtett utat és a szándékot. Ez a kiállítás — a tervek szerint — 1970. január közepén nyílik Pesten és utána az egész anyag lekerül ide Vásárhelyre. Azt hiszem, ez így indokolt és helyes is, mert egyik helyen sem volt még kiállításom és különben egy sor munkám sok személyes vonatkozásban ide Vásárhelyhez is kötődik.

Lejegyezte: RÁCZ LAJOS
Fotók: Dr. BORBÁTH ÁRPÁD

A magyar grafika történetéből

A fametszetnek Kína volt az őshazája. Az első európai, évszámmal is ellátott fametszet 1423-ban készült és szent Kristófot ábrázolta. A legrégibb magyar fametszetek dúcait Varga Nándor Lajos, a magyar grafika múltjának kiváló kutatója fedezte fel az esztergomi Keresztény Múzeumban.

*

1656-tól napjainkig a fametszet szerves része a magyar grafika művészetének. A XIX. században, mint illusztráció, a mai klisé és a fénykép szerepét töltötte be. Legtöbbet a kor vezető ismeretterjesztő lapja, a Vasárnapi Újság használt fel belőlük. Jelentős illusztrátoruk: Pollák Zsigmond és Rusz Károly. Morelli Gusztáv valóságos fametsző műhelyt tartott fenn.

*

A grafikai képregény hazánkban csak a XX. században vált divatossá. Legkiválóbb termékei Derkovits Gyula Dózsa-sorozata, Molnár C. Pál Cyranója és G. Szabó Kálmán „Parasztok" című munkája.

*

A rézmetszet ötvösmesterek találmánya, alapját a XV. században igen elterjedt fémdíszítési mód, a niello képezi. A legrégibb, évszámmal is ellátott rézmetszet 1446-ból származik, s a berlini metszetgyűjteményben őrzik. A magyar rézmetszet a XVI. században jelentkezett, legrégibb emlékének egy esztergomi missale kötéstáblájába ragasztott (s azóta elveszett) 1518-ból származó és Richardus Atzél által készített lapot tekinthetjük. Szelepcsényi György, esztergomi érsek volt, a XVII. század legkiválóbb magyar rézmetsző művésze.

*

A XVIII. század végén a híres Debreceni Kollégiumban működő „Rézmetsző Társaság" Pest mellett Debrecent a magyar grafika egyik központjává tette. Leghíresebb alkotásuk az első magyar nyelvű iskolai térkép.

*

A rézkarc és különböző változatai már Dürer idejében foglalkoztatták a grafikusokat. A műfaj koronázatlan királya mindmáig Rembrandt. Magyar megbízásból az első rézkarcokat Augustin Hirschvogel (1503—1553) készítette. A rézkarc a magyar grafikában csupán a XIX. században jelentkezett; a foltmaratás (akvatinta) első magyar képviselője Rauscher Lajos (1845—1914) volt.

*

A litográfia (kőrajz) Aloys Senefelder találmánya (1797). Magyarországra is hamarosan utat talált; az első magyar litográfiai intézetet Trentsenszky József alapította 1820-ban Pesten.

*

Az acélmetszet — abban különbözik a rézmetszettől, hogy sokkal több nyomást bír ki, s így igen alkalmas tömegilusztrációs célokra — feltalálása Charles Heath nevéhez fűződik. Magyarországon Fuchsstaller Alajos kezdett vele először foglalkozni a múlt század negyvenes éveiben.

*

Az első magyar többszínnyomatú reprodukciót 1864-ben a Mandello-nyomda készítette. Újházi Ferenc gyümölcsképe a Falusi Gazda című lap mellékletének készült.

*

A linóleum anyagával először Gollaway (1844) kísérletezett, s 1871-ben Pernacott szabadalmaztatta. Az első magyar linómetszet megalkotása (1895) Olgyai Viktor grafikusművészünk nevéhez fűződik, aki a Képzőművészeti Főiskola grafikatanáraként sokat tett a magyar sokszorosító grafika megújulása érdekében.

GALAMBOS FERENC

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
Szeged
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ULLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Vidám magazin

Kérem a panaszkönyvet

A divatszalon vezetője becsukta a panaszkönyvet és felsóhajtott. Ugyanis tegnap így szóltak hozzá az igazgatóságon:

— Ha csak egyetlenegy újabb panaszt beírnak ebbe a könyvbe, rögtön visszaküldjük a varrodába!... — Nem a panaszkönyvet, hanem a vezetőnőt.

A megrendelések pontatlan teljesítése, a határidők folytonos tologatása, s egyebek miatt panaszkodtak a megrendelők.

Igaz, akadt egy dicsérő beírás is: „Szalonjukban kitűnő bársonynadrágokat varrtak számomra. Viselem is mindet, amíg el nem nyűvöm. Hálás köszönettel: Pjatrasz." — Ez az elismerő nyilatkozat azonban nem sokat számított, mivel a szalon vezetőnőjének egyik távoli rokonától származott.

„Ó, csak jönne már egyszer egy igazi hálás kliens!" — sóhajtozott keservesen a vezetőnő.

Nem sokáig sóhajtozhatott, mert a szalonba egy szemrevaló fiatal lány lépett be. Az üzletvezetőnő eldugta a panaszkönyvet, s a lány elé sietett. Ugyanazt a lányt ismerte fel a belépőben, aki egy hétel ezelőtt megtagadta a menyasszonyi ruha átvételét. Zokogva kiabálta, hogy a ruhát „ellőtték", s az esküvőt emiatt egy teljes héttel el kell halasztaniuk.

— Jó napot, jó napot! — turbékolta az üzletvezetőnő. — Kérem, foglaljon helyet. Átalakítottuk a menyasszonyi ruháját. Fel lehet próbálni, azonnal hívom a varrónőt.

— Nem kell! — szakította félbe határozottan a lány. — Nem fogom felpróbálni.

Az üzletvezetőnő azonban már hozta is a leheletfinom ruhát.

— Nézze, milyen álomszépen átalakítottuk... Próbálja csak fel, legyen olyan kedves...

— Nem próbálok fel semmit. Csomagolják be és azonnal adják ide a panaszkönyvet!

— Aranyoskám! Ne tegyen már teljesen tönkre bennünket! Hiszen a jóval nagyobb üzemekben is akadnak hibák... Még a négylábú is megbotlik néha...

— Kérem a panaszkönyvet! — ismételte határozottan a lány.

Az üzletvezetőnő átnyújtotta a panaszkönyvet és reszkető kezekkel csomagolta be a ruhát.

A lány fogta a csomagot, köszönt, és eltávozott.

A panaszkönyv utolsó oldalán pedig a következőket olvashatta a divatszalon vezetőnője:

„...ha Önök nem rontották volna el a múltkor a menyasszonyi ruhámat, akkor már férjhez mentem volna. Viszont az egy hét alatt, amíg a ruhát újravarrták, sikerült alaposabban kiismernem azt a férfit, aki feleségül akart venni. Hálás köszönettel tartozom a divatszalon dolgozóinak: késedelmükkel megakadályoztak abban, hogy elrontsam az életemet."

Cs. Valaska

Ford.: Krecsmáry László

Hivatali értelmező szótár

AKTA: Hivatalos ügy — papíron. Ad acta — ugyanez papírkosárban.

HIVATALSEGÉD: A legtájékozottabb munkatárs. Pontosan tudja, hogy ebben vagy abban az esetben milyen iratok, okmánybélyegek szükségesek, kihez kell fordulni, az illető hol található, milyenek a kilátások stb. Széles körű ismeretei, rátermettsége ellenére a hivatalsegédből ritkán lesz hivatalfőnök, mert az irigy tisztviselők nem engedik, hogy csak az ügyfelekkel foglalkozzék. Uzsonnáért, cigarettáért szaladgáltatják, körleveleket hordatnak szét vele.

HIVATALI TITOK: — Tegnap Kovács Józsi és titkárnője munkaidő után még bentmaradtak és képzeld...

HIVATALI NYELV: — A finn-ugor, a hindi és a szuahéli keveréke. Alapvető szabálya: egy mondat legalább ötven szóból álljon. — Átvitt értelemben: az érvényesülés egyik fontos eszköze.

KEBELBELI: Olykor egy-egy hivatalnok maga is kérelmezővé válik. Természetesen különleges bánásmódban részesül. Leültetik és neki el is magyarázzák, hogy kérése miért nem teljesíthető.

KIJÁRÓ: Olyan embert neveznek így, aki bejáratos és összeköttetései révén soron kívül intéztet el ügyeket. Ma már csak elvétve találkozunk — ezzel az elnevezéssel.

KISKIRÁLY: Basáskodó tisztviselő, aki nem veszi tudomásul, hogy ő nálunk már nincs, illetve neki már befellegzett.

KISKAPU — NAGYKAPU: A hivatali épületek gyakori építészeti megoldása a kiskapus—nagykapus rendszer. Fura módon a nagykapu szolgál a kisemberek részére, a kiskapun a nagyobbak közlekednek.

KÖSZÖNÉS: A köszönés az ügyfél kötelessége, a tisztviselőé az, hogy ne fogadja. Mintha ez így lenne humánus, mert nem kelt oktalan reményeket a szerencsétlenben.

MÁSODÁLLÁS: Amikor a hivatalnok házon kívül, külön pénzért elkészít olyan javaslatokat, terveket, amiket aztán házon belül a rendes fizetésért, neki kell elbírálnia.

PACKÁZÁS: Régen: a hivatali hatalommal való visszaélés az ügyfél lelki és testi megtörése érdekében. Ma már packázás nincs, de ha elő is fordul, nem helyes.

RANGLÉTRA: Mászóeszköz hivatalnokok számára. Érdekes fizikai jelenség: akit felülről nyomnak, nem csúszik le a ranglétrán. Ellenkezőleg — gyorsan halad felfelé!

TORLÓDÁS: Váratlanul annyi intézkedésre váró ügy fut össze, hogy egyenként nem is érdemes foglalkozni velük. Meg kell várni, amíg felszívódnak.

ÜGYFÉL: Belső használatban: a legkülönfélébb jelzőkkel illetik, mintha már puszta jelenlétével is zavarná a munkát. Főbb jellemzői: a) Maga sem tudja, mit akar; b) Még ha sejti is, hogy mit akar, nem tudja magát értelmesen kifejezni; c) Nem éri fel ésszel, hogy az ügye nem is ügy, és nem is ide tartozik és jöjjön a jövő szerdán és hozzon magával egy igazolást a lakóbizottság elnökétől.

VESZTEGETÉS: Az ügyfél részéről történő anyagi vagy egyéb természetű felajánlás valamilyen ügy kedvező és gyors elintézése érdekében. Jelentéktelen összeggel azonban az ügyfél csak az idejét vesztegeti.

KÜRTI ANDRÁS

Az állatok királyától sem idegen a szereplési vágy...

Gyorsfelvétel

Az operatőrt a tartalom is érdekli...

Filmezés előtti tapizás

— Uram, elveszítek valamit!

Belső felvétel.

V. Tyilman és J. Sabelnyik rajzai

Mai idők

A vállalatvezető behívatta a titkárát és megkérdezte tőle:

— Megtelefonálta a feleségem-

nek, hogy ma este nem tudok hazamenni?

A titkár:

— Igen.

A vállalatvezető:

— S mit mondott?

A titkár:

— Megkérdezte, hogy biztosan számíthat-e erre!

*

A férj így szól feleségéhez:

— Tíz évvel fiatalabbnak érzem magam reggel, ha megborotválkozom.

— Mondd, kérlek, nem borotválkozhatnál este?

*

Az igazgatóhelyettes főnökével beszélgetve, elismerőleg megjegyzi a titkárnőről: milyen elegánsan öltözködik!

— S milyen gyorsan — teszi hozzá az igazgató.

*

— Gyönyörű ősz haja van a férjednek.

— Azt is csak nekem köszönheti!

*

A férj munkából hazatérve így szól a feleségéhez:

— Ma reggel olyan erős kávét főztél, hogy egész nap le sem hunytam a szemem!

*

— Mondd, néni, neked miért nincs gyereked?

— Mert nem hozott a gólya.

— Nem is lesz soha, ha elhiszed az ilyen meséket.

Fekete talapzat

A vállalat címzetes és tiszteletbeli könyvelője, Ruha Gyula, nagy sportember. Oly sok díjat szedett össze az üzemi kuglicsapat fődobójaként, hogy ezt valamivel honorálni illett.

Oklevél, érem, plakett, meg hasonló apróság szóba se jöhetett, Ruha már évek óta ilyesmikkel töltögette fel a környékbeli, vízzel telt gödröket.

Aranykupa? Ez ellen pedig Ruháné tiltakozott. Azt mondta: ha a férje ivóalkalmatosságot lát, akkor rögtön inni akar. És nem is túl szolidan.

Az igazgató, Bőgő Péter, ekkor már az asztalra csapott volna, ha lett volna asztala. De éppen hiányzott, mert felhasogatták a segédtisztviselők, mivel tüzelő nem volt egy deka sem, viszont a próbafűtést el kellett végezni.

— Ruha Gyuszi szobrot érdemel — mondta Bőgő, ám kiderült, hogy a legolcsóbb szobor is 50—70 ezer forintot kóstál.

A vállalat egész évi termelése nem érte el a fenti összeget. Bőgő bőgött.

A titkárnő szipogott.

A gondnok őrjöngött.

Mégsem volt megoldás.

Egy esős napon az ünnepelt Ruha berúgta az igazgatói ajtót és így szólt:

— Elmélkedtem!

— Ez lehetetlen — makogta az igazgató.

— Pedig így van. És megoldást találtam. Én leszek a szobor. Reggel nyolctól délután félötig ott fogok állni a főlépcsőházban. Végre valamit csinálok a havi hatezerért.

És így is történt. De Ruha Gyulának, mint szobornak, nem volt elég tekintélye, talapzat híján.

Egy ködös, hűvös éjfélen a Körhinta téri parkban ismeretlen tettesek ledöntötték Cvikkee Manó irodalomtörténész (1818—1902) mellszobrát és a feketemárványból faragott talapzatnak nyoma veszett.

A mellszoborhoz készült talapzat elég kicsi, de Ruha Gyula elfér rajta. Szoborként kissé szófukar lett mostanában, de ha bevág néhány kevertet, éppúgy fecseg, mint azelőtt.

DARÁZS ENDRE

Végrendelet

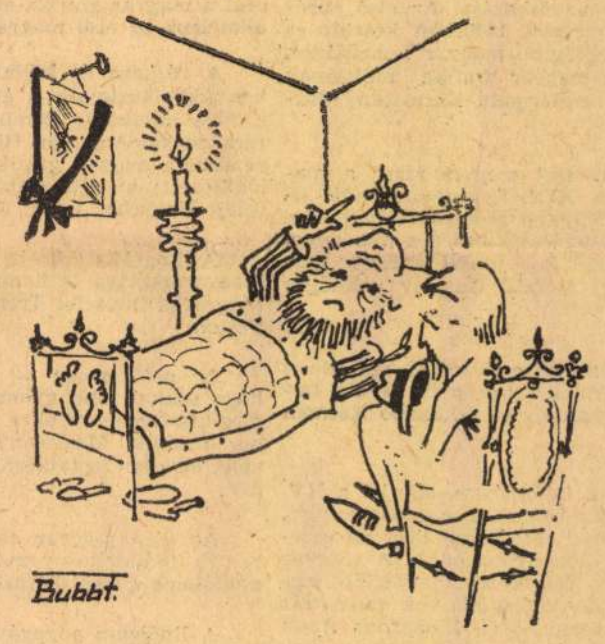

Bubb

(Bubb Ferenc rajza)

...még fiatalkoromban benzinem egy Trabantra... ha megjön, az a Tiéd... Ha Te sem érnéd meg, akkor a legkedvesebb unokámé, a Pistié legyen!

Ádám történelmi szerepe

Amióta Ádám neve felbukkant a bibliában, igen sok szó esett róla. Úgy is mondhatnók: híres ember lett, aki éppen úgy szerepel a mesében, mint komoly filozófiai költeményekben, sőt viccekben is. Egy cseh humorista szerint azonban Ádámnak több olyan sajátos szerep jutott, amelyben minden férfiutódját megelőzte. Így például ő volt az első, aki savanyú almába harapott, ő volt az első férfi, akit nő rászedett, ő volt az egyetlen férfi, aki csak egy nőt szeretett, de a legboldogabb férfi is ő volt, mert nem volt anyósa.

Bizony — neves férfiú is volt ez az Ádám...

Vigasz

— Hosszabbítás van, Ottó — ha sietsz, még láthatod a játék végét!

(A Stern karikatúrája)

Apropó

Pablo Picasso egyszer meglátogatott egy francia iskolát. A tanár feltette a kérdést:

— Kik a világ legnagyobb festői?

Egy szőke kislány jelentkezett és így válaszolt:

— Goya, Degas, Cézanne, ... és Picasso.

— S miért éppen Picasso? — firtatta a tanár, hogy a vendég előtt még jobban kidomborítsa tanítványainak ismeretét.

Ám a diáklány nem tudott válaszolni, s szeméből kicsordult a könny. Picasso odalépett hozzá, megsimogatta a vállát:

— Ne keseregjen, kedvesem! Én magam sem tudom...

Kajári Gyula

1971 FEB 28

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

PETŐFI NÉPE
Kecskemét

Kajári Gyula kiállítása Kecskeméten

Kajári Gyula grafikusművész, aki hosszabb időt töltött a kecskeméti művésztelepen, s legutóbb a fővárosban aratott sikert több száz kiállított művével, most Kecskeméten mutatja be alkotásait.

A Katona József Múzeumban március elsején délelőtt 11 órakor kerül sor az ünnepélyes megnyitásra. A kiállítást D. Fehér Zsuzsa művészettörténész nyitja meg.

- család.

1475

A Magyar Nemzeti Bank Bács-Kiskun megyei Igazgatósága

1971 APR 22

1021

Németh László-ünnepség Vásárhelyen

Felavatták „A vásárhelyi kútra" című táblát
Kiállítások megnyitása — irodalmi est

Németh László születésének 70. évfordulója alkalmából ünnepségeket rendeztek tegnap a délutáni órákban Vásárhelyen. Az író Hódmezővásárhelyre küldött, eredetileg kútfelíratnak szánt üzenetét fatáblákra vésték és azt a Bethlen Gábor Gimnázium előcsarnokában helyezték el. A táblaavatáson részt vett *Ágoston* József, az MSZMP megyei bizottságának titkára, *Török* József, az MSZMP városi bizottságának első titkára, valamint a megyei és városi párt- és állami szervek számos vezetője. *Dr. Grezsa* Ferenc, a gimnázium igazgatója avató beszéde bevezetőjeként mindenekelőtt *Németh* Lászlónét és az író lányát, *Németh* Csillát köszöntötte — az intézet növendékei virágcsokrokkal kedveskedtek a hozzátartozóknak —, majd Németh László írói és pedagógiai munkásságát értékelte; azét az íróét, aki egész életében felelősségtudattal nyúlt témáihoz és szólt arról a pedagógusról, aki az Apáczai Csere Jánosok közül való. Szólt az író Vásárhelyen töltött tanárkodásának idejéről, itteni munkásságáról és bejelentette, hogy az intézet keretein belül létrehozzák a Németh László-archívumot.

A táblaavató ünnepséget irodalmi műsor egészítette ki.

A táblaavató ünnepség után *Sajti* Imre, a városi tanács vb-elnöke fogadást adott az ez alkalomból a városba érkező vendégek tiszteletére.

A késő délutáni órákban irodalmi estet rendeztek, amelyen részt vett *Surányi* Ibolya előadóművésznő, *Bessenyei* Ferenc és *Szabó* Kálmán, a Budapesti Nemzeti Színház, *Nagy* Attila és *Bicskey* Károly, a Szegedi Nemzeti Színház tagjai, akik a Galilei, Az áruló, Az írás ördöge című Németh-drámákból adtak elő monológokat, dialógusokat, valamint részleteket olvastak fel az író tanulmányaiból, regényeiből. *Czine* Mihály irodalomtörténész Németh László oeuvre-jéről tartott gondolatokban gazdag előadást, végül *dr. Hölvényi* György könyvtáros „*Németh László és Vásárhely*" címen szólt az író és a város kölcsönösen megtermékenyítő hatásáról.

Az irodalmi estnek hatalmas sikere volt.

Németh Lászlóné és az író lánya, Csilla a táblaavatáson

Az alábbiakban közöljük „A vásárhelyi kútra" — Kajári Gyula grafikusművész tervei alapján — fatáblára vésett szövegét.

A vásárhelyi kútra

Az őstörténeti kutatás ötezer évről ötszázezerre nyújtotta az embertörténetet. A megnőtt történelem legfeltűnőbb tünete: a gyorsulás; a vívmányok mind sebesebben követik egymást. A történelem korongján három nagy lökés: növénytermesztés és állattenyésztés a csiszolt kőkorszakban, az első civilizációk Egyiptomban, Sumirban, az új természettudomány a 17. században. A földművelés kiemelte az embert a vadászó-gyűjtögető életmódból, civilizációk a föld fölöslegét államokba, városokba raktározták, természettudomány s technika szövetsége egy civilizációba ölelte a Föld lakosait.

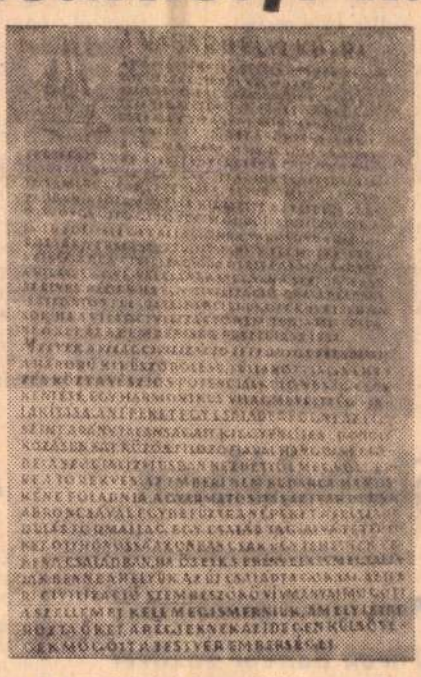

„A vásárhelyi kútra" fatábla egyike (Fotó: Somogyiné)

A világ eggyé válásának megvan a maga szépsége és veszélye. Régen, ha egy civilizáció — Róma például — létfontos feladataiba belebukott, követték mások. Ha a világcivilizáció nem tudja megoldani őket, az az emberiség pusztulása lesz. Melyek a világcivilizáció létfontos feladatai? A háború kiküszöbölése, túlnépesedés s éhezés közt a vészjós potenciálkülönbség csökkentése, egy harmónikus világműveltség kialakítása. A népeket egy családba fogni, az életszínt aránytalanságait kiegyenlíteni, gondolkozásunkat közös filozófiával hangolni egybe: a szocializmusban kezdettől megvolt erre a törekvés.

A gyarmatosítás az ipar durva abroncsával egybefűzte a népeket. A felszabadulás formailag egy család tagjaivá tette őket. Otthonossá azonban csak úgy lehetnek ebben a családban, ha őseik, s erényeik is megtalálják benne a helyüket.

Ahogy a reneszánsz a középkori ember mögött az ókorit, úgy értett meg a huszadik század — tudomány s művészet — a latin-görög alatt egy ősibb emberséget. A világműveltségnek ez a tudás az alapja. Mi magyarok mint a nyugati műveltségbe ékelt Kelet-darab, a beilleszkedésért, s önmagunkért küzdve, sokszázados agóniában készítgettük magunkban az öntvényt, amelyre a világműveltségnek is szüksége lehet. Irodalmunkban, amely mint nemzetgyógyító járt a nyugati műveltségre, Európa megrögzött ténye él, legnagyobbjainknak ugyanakkor lehetetlen volt Európa alatti mélységekre nem emlékezniük. Bartók művészete, mely kora törekvéseit s Európa legjobb hagyományait a folklór feltárt mélyrétegeivel kapcsolta össze, nemcsak a magyar zenének, a világműveltségnek is modellt adott. A Magyar Modellnek nem szabad betűnek, kottajegynek maradnia, új társadalmunkat meghódítva, gyárak, szövetkezetek, tudományos intézetek életébe kell alakító sugallattá válnia. A körülmények sivár szorítása nem szólhat a cél magassága ellen. Nemzeti sorsunk egykori mélységeiből — egyre világosabb — csak aspirációnk s feladatvállalásunk szárnyalása tudhat kirántani.

Ez a kút, melynek csobogását, érettségire menet, az őszülő Égető Eszter is hallhatta, töltse meg a belőle ivót is Mozart zenéjével s a Magyar Alföld csendjével.

Kiállítások

A táblaavató ünnepséggel párhuzamosan nyílt meg a Bethlen Gábor Gimnázium aulájában és a Kossuth Zsuzsanna Szakközépiskolában Németh László munkásságából rendezett kiállítás. E kamarakiállítások felölelik az író egész munkásságát — a tárlókban cikkei, műfordításai, regényei, drámái láthatók, külön figyelemre méltók drámáinak plakátjai, valamint azok a képek, amelyek „Az írás ördöge" szegedi ősbemutatóján készültek. Legérdekesebbek természetesen azok a dokumentumok, amelyek Németh László vásárhelyi tanárkodásának idejéből származnak és pedagógiai munkálkodására utalnak. (Az író vallomása: „Nekem legzavartalanabb örömöm és szenvedélyem életemben a tanítás volt.") Igen nagy élvezettel olvashatók a dedikációk, amelyekkel kedves tanítványait, kollégáit, ismerőseit tisztelte meg. A kiállításokat ugyancsak Kajári Gyula grafikusművész rendezte mértéktartóan, de áttekinthetően.

A kiállításon látható anyagok már jelzik annak a létrehozandó archívumnak értékét, amelyet majd létrehoznak.

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
Szeged

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., Üllői út 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Tegnapi eredi

SPORT

Labdarúgó MNK-mérkőzés:

SZ. DÓZSA—TÁPÉ 2:0 (2:0)

Végig sportszerű mérkőzést vívott a két együttes Tápén. Az első említésre méltó esemény Héger dr. 20 méteres lövése volt, amelyet bravúrosan védett Nagy. A hazaiak is többször veszélyeztették a vendégcsapat hálóját, különösen Miklós III. akciói tetszett a mintegy 500 főnyi közönségnek. Váratlanul szerzett vezetést a Dózsa. Gőcze 25 méteres szabadrúgása talált utat a tápéiak hálójába, 1:0. A gól után tovább rohamozott a lila-fehér gárda, aminek eredménye, hogy egy ügyes támadás végén Szaffián volt eredményes (2:0).

Szünet után esett a játék iráma. Kiegyenlített küzdelem folyt a mezőnyben. Gőcze jól eltalált lövését csak üggyel-bajjal hárította a hazaiak kapuvédője. A másik oldalon Gyémánt ügyetlenkedett nagy helyzetben. Negyedóra elteltével fölénybe került a vendégcsapat és több helyzetet dolgoztak ki támadóik, de nem tudtak a kapuba találni.

Tegnap délután a Tiszaparti stadionban a SZEOL labdarúgócsapata a Makói TVSE-vel játszott barátságos mérkőzést:

SZEOL—MAKÓI TVSE 16:0 (5:0)

300 néző, vezette: Spitzer.

SZEOL: Bólya (Gilicze) — Várhelyi III., Molnár, Kerekes — Varga, Ladányi (Magyar) — Jósa, Pikó, Ruttkay (Kozma II.), Dávid, Vass.

félidőben a makóiak is többször veszélyeztették Bólya kapuját, de helyzeteiket elügyetlenkedték.

Szünet után hamar elfáradtak a vendégek, s akkor már szinte tetszésük szerint rúgták a gólokat Vassék.

Góllövő: Pikó, Vass (3—3), Jósa, Ladányi (2—2), Ruttkay, Kerekes, Kozma II., Molnár, Dávid, Varga.

Pataky, Emődi, Bánfalvi és Berkes a most folyó főiskolás labdarúgó-bajnokság során a szegedi egyetemek válogatottjában kapott helyet, ezért hiányoztak a tegnapi edzőmérkőzésről.

Csongrádi diáksportolók

Az atlétika mindig népszerű volt a csongrádi Batsányi János gimnáziumban. Egyéni és csapatversenyek sikerei jelzik, hogy alapos nevelőmunka folyik a szakosztályban.

Mikor Fejér Ferencet, az iskola testnevelő tanárát arra kértem, hogy a legtehetségesebb női és férfiatlétát jelölje meg, habozás nélkül válaszolt.

— A lányok közül Lantos Piroskától és a sprinter Bari Ferenctől várunk elsősorban jó eredményeket. A tanári szoba kényelmes foteljeiben magukról és terveikről vallottak az ifjú reménységek.

Lantos Piroska eredményei révén a megyei válogatottnak is tagja. Legjobb teljesítményei: magasugrás: 162 centiméter, távolugrás: 528 centiméter, súlylökés: 10,75 méter, száz méter 13,5 mp. Sokoldalú versenyzőre valló eredménylista. Egyszer talán válogatott ötpróbázó lehet Lantos Piroskából, aki ősszel Szegeden szeretné tanulmányait továbbfolytatni. A tanárképző főiskola földrajz—testnevelés szakára adta be továbbtanulási kérelmét. Szegeden — jobb feltételek mellett — tovább javulhatnak eredményei, amelyeket már most is „jegyeznek" az országos ranglistán. Az ifik között az előkelő hetedik helyet foglalja el, 162-es magasugró-eredményével. Mint annyi magasugrónak, neki is a Fosbury-stílus hozta meg az ugrásszerű fejlődést. A hagyományos gurulótechnikával csupán 145 centiméterig jutott, az új technikával aztán három hét alatt 12 centimétert javult eredménye.

A fárasztó edzések mellett a tanulást sem hanyagolja el. Négyes rendű tanuló, pedig egy-egy komolyabb edzés után jobban esne a magnózás. Mikor aziránt érdeklődtem, hogy hogyan tudja összeegyeztetni a sportot a tanulással, mosolyogva válaszolt.

— Akkor volt nehéz dolgom, mikor a szüleim ellenezték a sportolást. Ma már eredményeim láttán ők is biztatnak, és ilyen légkörben könnyebben megy mindkettő.

A mindössze 16 éves Bari Ferenc 12 másodperces százméteres vágtázóeredménye is figyelemre méltó, de nála elsősorban az iskolapadban elért sikereket emelném ki. A kitűnő rendű tanuló a tavaszi szünetben az Eötvös Loránd Tudományegyetem ifjúsági diákkörének anketján vesz részt. Feri még nem döntötte el, hogy orvos, vagy fizikus lesz. A gimnáziumi életben jelentős posztot tölt be. A KISZ-alapszervezet kultúrfelelőse. Szülei nem befolyásolják, hisz kora ellenére, komoly fiú. A dolgokat megfelelően értékeli, így a sportot is.

— Nekem a sport is kikapcsolódás. Egy kiadós edzés után a fizikapéldák megoldása is könnyebben megy.

Amikor terveik felől érdeklődtem, mindketten szerényen nyilatkoztak. Feri 12 másodperc alá akarja szorítani százas eredményét. Piroska 165 centiméter fölé akar kerülni magasugrásban, de az igazi sikert az eredményes érettségi és a felvételi vizsga sikere jelentené számára.

THÉKES ISTVÁN

DIKÖT—vízilabdában

átszották le a első bajnoki ngrád megyei —SZEOL talál- t ismeretes, a rányban Vásár- duló újabb me- 2-án kerül sor Vízmű OB II-es őzés között be- r testnevelő ta- labdázók vezető

nények között valami szeren- mondta az ed- ünk kézilabdáz- Kmetykó dr., készülés alatt ni elfoglaltsága dig alig három ség kellően ed- en nem voltak l az is zavarta káig nem tud- emelt szakosz- em volt hova labda kellett. *rendeződött?* ... n a HÓDIKÖT az országos járult ahhoz, EDOSZ SE-n Másként már ık volna OB ven.

-s keretet?

dr., a két ka- Aranyossy dr., Kmetykó dr., jusz, Becsei, Szabó III. és oltam egymás ıkat. Az idén zésünkre mint állni. Néhány lesz a búcsú-

Rajt utáni beszélgetés Török Sándor edzővel

— *A felsoroltak között nines új név.*

— Változás tavaly óta annyi, hogy Kincses Tamás az ifiből átkerült az első csapatba. Új játékosunk Magos István, akinek átigazolása most van folyamatban. Pestről, a KSI-ből került Vásárhelyre; az idén már az A-válogatott kerettagjaként volt edzőtáborban Tatán.

— *Tervek?*

— Mint tavaly. Az első öt között szeretnénk végezni.

— *Azért sok volt két héttel ezelőtt a Fraditól kapott hét gól. Pár éve az A-válogatott is csak keservesen nyert Vásárhelyen, Markovits szövetségi kapitánykodása alatt. S gyengén játszott a csapat a bajnokság nyitányán, a SZEOL ellen is.*

— E két mérkőzés kivételével az idén még nem is játszottunk komolyabb erőt képviselő csapattal. Játékosaink munkahelyi elfoglaltsága olyan, hogy a felkészülés ideje során képtelenek voltunk vidékre menni mérkőzésekre. Ificsapatunk volt az edzőpartnerünk. Ez meg is látszott mindkét mérkőzésünkön.

— *Hogyan áll fel majd a „Dr. HÓDIKÖT"?*

— Vajdovich dr. (állatorvos) — Szabó I. dr. (állatorvos), Kárai dr. (orvos) — Szabó II. dr. (állatorvos) — Kmetykó dr. (orvos), Nagy dr. (orvos), Aranyossy dr. (orvos).

— *Szóval sérülés, vagy megbetegedés esetén nem kell „idegen" segítség.*

— Az nem. Bajnoki pontok kellenének. Minél több, annál jobb.

ZRÍNYI PÉTER

Asztalitenisz

A MEDOSZ és a KISZ Csongrád megyei Bizottságának közös rendezésében bonyolították le a mezőgazdasági dolgozók sportversenyének megyei döntőjét asztaliteniszben. A döntőben a megye legjobb 7 együttese vett részt.

Eredmények:

Férfiak: 1. Koncz Imre (Cs. m. Növényvédő Áll.), 2. Budai Csaba (Cs. m. Növényvédő Áll.), 3. Vajnai Sándor (Mezőgép, Székkutas). Férfi páros: 1. Koncz—Budai, 2. Blaskó Tibor—Prónai Mihály (Mezőgép, Székkutas). 3. Vajnai Sándor (Mezőgép, Székkutas)—Korom Árpád (Szeged, Gabonatermesztési Kutató Intézet). Nők: 1. Rácz Ida (Hmv. ÁG), 2. Blaskó Ida (Mezőgép, Székkutas), 3. Pölös Julianna (DEFAG).

TOTÓTANÁCSADÓ

1. Catania—Milan	x 2
2. Fiorentina—Varese	1
3. Foggia—Lanerossi	1 x
4. Lazio—Juventus	x
5. Napoli—Roma	1
6. Torino—Cagliari	1
7. Verona—Bologna	x
8. Cesena—Peruggia	x
9. Como—Pisa	1 2
10. Livorno—Brescia	1
11. Massese—Catanzaro	x
12. Monza—Bari	x
13. Palermo—Atalanta	1 2

Pótmérkőzések: x, x, 1.

KAJÁRI GYULA: KOMOR VARIÁCIÓ

„költő“ cím

ccel

ki belőlem, az az új kötetem-ből kiderül.

— *Mikor találkozhatunk a könyvesboltokban az új Ba-anyi-kötettel?*

— Január elején nyújtot-am be a kéziratot. Kará-csonyra, jövő év elejére igé-rik a megjelenést. Címe még nincs a kötetnek.

— *Mint a Magyar Ifjúság irodalmi rovatának szerkesz-tője, sok fiatallal tart kap-csolatot. Hogyan verselnek, rnak a mai tizenévesek?*

— Az én időmben végletes-ebb volt a mezőny. Több volt a dilettáns, de akiben nocorgott valami, az eleve karaktéresebben, kitapintha-tóbban jelentkezett. Most az ntelligens versíró a több. Kevesebb az abszolút dilet-táns, de kevesebb a kiugró tehetség is. Sokan vannak azok, akik magas színvona-lon, kultúráltan verselnek, és ez alapjában véve jó dolog, hiszen az irodalomban való jártasságot és a fiatalok mű-veltségének emelkedését bi-zonyítja. Szeretem a fiatalo-kat, és sokszor bizony órák-ig foglalkozom egy-egy szár-nyát bontogató ifjú emberrel és sikereiknek úgy tudok örülni, mint ahogy tízegyné-

mit el n
dühödt
lakót
például
az Alm
labdát

például
és nyit

MÜLL

NAPLÓ
(Veszprém)

Igényesen

Vágd az írásod sorokra
Vékony fehér ostorokra

Fogjad minden másodikat
vesd a tűzbe hadd
enyésszen!

Aztán fogd a maradékot
vesd a tűzbe hogy
a kezed veleégjen
Aztán fűzd be lelkedet
az írógépbe
csonka kezeddel betűzd le
ami maradt
véges-végre

BÉNYEI JÓZSEF:

Megemelem

letlent és a szükségszerűt is elvileg másként kapcsolja össze, mint az ábrázoló művészet. A tényt, az egyéni esetet a jó riport teljesen érzékletesen és átélhetően, konkrétan és individuálisan fejti ki, sőt olykor ábrázolja is. Ez a kifejtett, esetleg ábrázolt egyedi eset azonban csak példázza, illusztrálja a többé-kevésbé tudományosan, de mindenképpen formailag kifejtett, bizonyított (statisztikailag is alátámasztott), értelmi okokkal motivált általános összefüggést. A riport ugyanis csak arról akarja ésszerűen meggyőzni olvasóit, hogy helyes következtetéseket vont le a tényekből.

A riport érzéseinkre apellál, amikor a tényeket ábrázolja, és akkor is, amikor következtetéseiben

Kajári Gyula

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 JAN 10

ÉLET ÉS IRODALOM

Budapest

vasz! Szerelem! Bemutató a veszprémi Petőfi Színházban január 16-án.

KIÁLLÍTÁS 1021

KAJÁRI GYULA festőművész kiállítása a Magyar Nemzeti Galérián. Megnyitó: január 10-én.

Kajári rk.
templom
1695–

Ep. 1797 - 1809

l.
Mihályi falucsylum
39. l. 40. l
45. l.

Caprara:

Mellig, kissé balra
medaillonban, melyet fa
rül. Göndör parókájána
kála leberetvált, nyakk
vértje felett az arany gya
reten alól:

„COMES à

Rézmetszet, mérete

913

1021

Kajári Gyula rajza

Kajári Gyula

TÁRSAD
SZ

VILÁG
PROLETÁRJAI,
EGYESÜLJETEK!

1971. ÁPR. 5

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Társadalmi Szemle

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
ELMÉLETI ÉS POLITIKAI FOLYÓIRATA

4

XXVI. ÉVFOLYAM, 1971 ÁPRILIS

lenlegi EGK-szervezetet.

Gyulai István

1021

1970 I E B

Kajári Gyula:
a Dunai Vasmű c. sorozatból

a három héten át egymást érő miniszteri tárgyalások meg-
ket is hoztak. Az utolsó pillanatban ismét sikerült megtalálniuk a mindenkit kielégítő kompromisszumokat.

A döntések alapján 1970-ben megkezdődnek a tárgyalások a belépni szándékozó országokkal. Ebben a francia kormány tette a
Gaulle vezetése alatt a kormány mindig megvétózta A
féltette az ún. „Európa-politikát", magyarán: a francia
attól, hogy az angolszász vonal, pontosabban: az ameri
meg. A Pompidou-kormány jobban számol a kialakult
tételekkel, s lehetőséget ad az Angliával való tárgyalás
hogy lesznek a franciáknak eddig nyilvánosságra nem ke
tartásaik, és hosszú átmeneti időre el fogják húzni a bel
tekinthető, hogy — főleg a Franciaországra nehezedő k
nyek hatására — a vétó helyett a tárgyalási készség nyilv

A közös kereskedelempolitikai döntésről már szóltunk.
gal kapcsolatban pedig az a döntés született, hogy a mezőg
védővámjaiból származó összegek teljes egészükben, az ip
nak pedig 20 százaléka közvetlenül egy közös alapba fize
összegek 90 százaléka már az idén a mezőgazdaság finanszír
gálni. (Mondanunk sem kell, hogy a mezőgazdaság termelé
toztatására irányuló Mansholt-tervet még nem fogadták el.)
mondó része a megállapodásnak, hogy egy szélesebb köz
is létesítenek, s ebből nemcsak a mezőgazdaság, hanem az E
ségeit és a tagállamok egyéb közös kiadásait is fedezik. Az
ségvetés mintegy 15—16 milliárd DM; a tagállamok a köve
járulnak hozzá ehhez: az NSZK 31,70, Franciaország 28, Olaszország 21,5, Hollandia 10,35, Belgium 8,25 és Luxemburg 0,2 százalék. Egy év múlva a tagállamok közvetlen (tehát költségvetésükből eredő) hozzájárulását a Közösségnek a vámokból eredő saját bevételei váltják fel, 1975-től fogva pedig a „Kis-Európa" költségvetése független lesz a tagállamoktól. S ettől kezdve a Közösség „parlamentje" fogja jóváhagyni a költségvetést. Ez vitathatatlanul

Társadalmi Szemle
SAJTÓFIGYELŐ
Magyar Hírlapíró
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kajári Gyula

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

VAS NÉPE

Szombathely

1970 MÁR 3

— NÉGY TÉLI TÁRLATOT rendeztek Kecskeméten, az ötödiket pedig, Kajári Gyula grafikusművész kiállítását vasárnap nyitották meg a Katona József Múzeumban.

Kajári Gyula

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Társadalmi Szemle

1970 FEB

1021

Kajári Gyula: a Dunai Vasmű c. sorozatból

tos, sem futurista forradalmi frázisoknak. A történelm
totta, hogy Lenin álláspontja volt a helyes, a viták ebb
sem ültek el.

A folytonosság-felfogásnak volt egy olyan eltorzítá
tizmus tevékenységéhez fűződik. Lenin személy szerint
gához a 19. század realista irodalmát és művészetét, mi
sokat. Ennek ellenére ebben a kérdésben nem tartotta n
az irányzatok szabad vitája mellett foglalt állást. A szen
részt a közérthetőség elvét vulgarizálva, másrészt az eg
cévé — a 19. századi realista irodalmi és művészeti ir
követőinek biztosított monopolhelyzetet. Ez a torzítás
nyekkel járt, és a szocialista országokban is olyan reakcióhoz vezetett, amely a múlt hagyományait háttérbe szorítva, csak az ún. kísérletezést ismerte el igazán modernnek. Ez a kísérletezés a legtöbbször vagy a régi izmusok felújítását vagy a mai polgári művészet különböző irányzatainak utánzását jelenti, bár úgy érzem, hogy kezdünk túljutni az epigonság időszakán, és az alkotók keresik — a különböző hagyományokat felhasználva — a maguk sajátos hangját.

A lenini folytonosság-felfogást támadják az ún. kulturális forradalom hívei, mégpedig nemcsak Kínában, hanem Nyugat-Európa különböző országaiban is. H. Marcuse és tanítványai a kultúráról és ezen belül különösen a művészetről és az irodalomról olyan elképzelést alakítottak ki, amely szerint ennek az értelme csak a „visszautasításban" van; minthogy azonban az „ipari társadalom" az ellenzéki irányzatokat is „asszimilálja", a kultúra a manipuláció egyik eszköze lesz. A diákmegmozdulások éppen ennek a „visszautasításnak" a jegyében találkoztak bizonyos harmadikutas irodalmi és művészeti irányzatokkal, amelyek konzervativizmussal vádolják e téren is a kommunista pártokat.[20] A régi kulturális értékek elleni támadásnak vannak szélsőséges megnyilvánulásai. 1969 januárjában szemtanúja lehettem például annak, hogy a Sorbonne-on középiskolások hogyan teszik tönkre Philippe de Champaigne egyik képét. A vászonra krétával a következőt írták: „A bas l'idéologie bourgoise! A bas la culture de classe!" (Le a burzsoá ideológiával! Le az osztálykultúrával!). Hogy a 17. század kitűnő francia festője — aki többek között az abszolút monarchia ellen fellépő janzenistákkal is szoros kapcsolatot tartott — mennyire a burzsoá ideológia kifejezője, erről természetesen

[18] Lenin Művei. 31. köt. 322. old.

[19] Lenin Művei, 31. köt. 289—290. old.

[20] J.—P. Sartre már 1947-ben a Mi az irodalom? című munkájában konzervativizmussal vádolja a munkásmozgalom kulturális tevékenységét.

1021

Kajári Gyula: a Dunai Vasmű c. sorozatból

... megvalósítását szolgáló tervek kidolgozásában. ...
szélésekre a következő hónapokban adódik alkalom Budapesten és külföldön is. Meggyőződésünk, hogy a különböző társadalmi rendsze... latainak, együttműködésének fejlesztése, az európai bizt... munkálása éppen olyan szükségszerű, mint az európai bé... Olyan európai békére és biztonságra van szükség, amely ... dések fokozatos rendezésén, az európai országok dialógus... désén alapszik. Az európai biztonság és béke biztosításá... kialakítására van szükség kontinensünk országai között. ... a feltételei *érettek*, most már valóban *konkrét lépésekre* ... den érdekelt ország részéről. Európa népeinek és korm... egyetért az értekezlet gondolatával, azok, akik a konfe... vagy akadályozni igyekeznek, önmagukat szigetelik el a ... európai enyhülési áramlattól.

A szocialista országok készek lennének *most azonnal* m... beszéléseket az európai béke és biztonság kérdéseiről. Tév... *Times* moszkvai tudósítója, amikor cikkében (a lap 1970. ... ban), valamiféle újfajta taktikát vél felfedezni a Szovjet... Szerződés többi országának álláspontjában, például abban ... hogy a szocialista országok már nem hangsúlyozzák, hogy az értekezletnek 1970. első felében össze kellene ülnie.

Mint már elmondottuk, a NATO nem adott választ a prágai javaslatokra, s erre nem áll az a mondás, hogy „aki hallgat, beleegyezik". A NATO megkerülte a választ, tehát nem ért egyet a javasolt napirenddel, a javasolt időponttal. Ami a helyszínt illeti, ne menjünk tovább, mint hogy megállapítjuk, a NATO erre vonatkozólag sem nyilatkozott. Így tehát nem a Varsói Szerződés tagállamain múlik, hogy még nem ült össze, vagy esetleg a közeli hónapokban nem ül össze a konferencia. Emiatt azonban nem fognak visszavonulni, mint aki megtette a magáét. A brüsszeli kitérővel az összeurópai konferencia *nem került le a napirendről.*

A nehézségek ellenére *megvan a remény és a lehetőség* az összeurópai értekezlet összehívására. Ennek megvalósulását és sikerét elősegítené, ha a Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság viszonya a nemzetközi jog alapelveinek megfelelően rendeződne. S mert Európa nincs elszigetelve más világrészektől — különösen nem a 20. század máso-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Társadalmi Szemle
1970 FEB

Kajári Gyula

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAPKIADÓ VÁLLALAT

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 JAN 11

NÉPSZABADSÁG

Budapest

— KAJÁRI GYULA RAJZAIBÓL és fametszeteiből tegnap kiállítást nyitott a Magyar Nemzeti Galériában Pogány Ö. Gábor, a galéria főigazgatója, a tárlat rendezője.

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Kajari Gyula

1979 JAN 10

ESTI HÍRLAP

Budapest

KIÁLLÍTÁSOK

1021

Ma a Nemzeti Galériában Kajári Gyula festőművész mutatkozik be, a József Attila művelődési házban pedig a nemzetközi gyermekrajz-kiállítás képeit láthatják a nézők.

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 JAN 1 1

Kajár Gyula

MAGYAR HÍRLAP

Budapest

KAJÁR GYULA rajzaiból és fametszeteiből kiállítást rendeztek a Magyar Nemzeti Galériában. A tárlat február végéig tart nyitva.

Kajári Gyula

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

CSONGRÁDMEGYEI HÍRLAP

1963 JUL 2

...

tésig.

SIKERES veszprémi kiállítását követően Kajári Gyula grafikusművész anyaga a városi tanács és a Kiállítási Intézmények rendezésében, Dunaújvárosban kerül bemutatásra. A kiállítást július 6-án, szombaton délután 4 órakor, a város kiállítási termében dr. Solymár István, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatóhelyettese nyitja meg.

tó részleg ve-
bíztak meg.
l fogva meg
ıőségű munka

is rövidesen
március 1-tő
máció érkeze
az üzem dol
történt. A lá
hogy a vegy

Kajári Gyula

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

1970 AUG 20

7021

KAJÁRI GYULA: NAPLEMENTE

RLAP

ígéret —
lom. Ez
levelezőla
és folyás
mélyes t
venedik
makói Pa
alatt, a gorogtemető mögöt-
ti kisközben, ahol akkoriban
a kertek alján még nádat
ringatott a szél, s hajnalban
nádi rigó dalolt.

— Csuda furcsa és szokat-
lan — így mondja János bá-
csi, az öreg vadász, aki suszterlegényként hagyta itt Makót. — Nincsenek gödrök, nincs már nádas, túlnőtte házunkat a város. Nem fe-
lejtettem el semmit. Fülem-
ben cseng a régi dal, a ma-
dárfütty. Érzem a fehérakác illatát is, hallom a régi pat-
togós zenét, arra táncoltunk istenigazából valamikor bá-
lakon meg téli estéken a „Schwarcznál". Egyből meg-
ismertem a régi cimborákat, a Miksi Ferkót, a Gorcsa Pétert, a Patkós Lajost, pe-
dig már egy kicsit megöreg-
edtek. Erdei Jancsival is találkozni akarok. Kimegyek hozzá Földeákra! A több-
bi... — könny csillan meg a szemében. — Ők már be-
fejezték, kint pihennek a te-
metőben. Hogy miért nem

találták meg felesége ke-
resztelő levelét. A háború
után? Fájdalmas volt neki
is. István fia 25 évesen halt
hősi halált Leningrád alatt.
Sándor szintén a leningrádi
fronton kapott súlyos sebet.
Életben maradt, de... né-
hány évvel ezelőtt ő is meg-
halt. Lánya 42 éves. Az uno-
kák közül kettő már férjnél
van. A fiú pedig jövőre sza-
badul, vaseszтergályos lesz.
Szóval mindig közbejött va-
lami.

— Amióta Anzserkában
lakom, ennek már 45 éve,
vadászok. Voltam fenn az
Ob-partján, messze Északon,
ahol már alig-alig van fa.
Voltam Keleten a hegyek-
ben. Arra aztán hideg van.
Télen 45—50 fok. Kezesbá-
ránnyá szelídül ott a nyúl,
a mókus, meg a többi vad.
A róka pedig... Elfelejt
ravaszságát. Taposom, törön
a havat. Szórok itt is ott i
egy kis ennivalót. Ha visz-
szasanditok már látom a ró
kákat. Ilyenkor nem szaba

Kajári Gyula

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 133-068, 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1970 SEP 20

4021

— „VASÁRHELYI FESTŐK" címmel nyílik kiállítás a jövő hónap első napjaiban az orosházi Szántó Kovács Múzeumban. A hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum anyagából több ma élő, országosan ismert festő — Kajári Gyula, Németh József, Szalai Ferenc, Fejér Csaba — műveivel ismerkedhet a látogató. A Múzeumi Hónap keretében sorra kerülő kiállítás október 4-én nyílik.

...Gyula, Martinovics ...lényesnek el-
és 15 óra között. 184599

Wartburg de Luxe új, eladó. Oros-
háza, Martinovics utca 26. Megte-
kinthető egész nap. 108467

Keveset használt 850-es Fiat eladó,
Szentes, Lenin u. 85/a. (Benzinkút-
tal szemben). 175791

408-as Moszkvics eladó. Medgyes-
egyháza, Árpád út 2. 333

423-as Moszkvics Combi eladó, vagy
408-asért elcserélem. Sarkad, Ke-

Kajári Gyula

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
Szeged

1970 SEP 30

1021

KAJÁRI GYULA: TÍZ ÉV UTÁN A GYULAI TEMETŐBEN

állítások

kukoricabetakarító adaptere

Felúji
várják

Szeptember 1-én megkezdőd
tatás a tanintézetekben. A nyá
ben az idén is igen sok iskolá
munka; korszerűsítették, csi
tantermeket, az épületeket. E
számolunk be az alábbiakban:

■

A vásárhelyi tanács a
egy másfél millió forintot b
alsófokú oktatási intézmények
nos iskolák és az óvodák karb
Újabb tájékoztatás szerint a n
ben a munkálatokkal — az
időkiesés ellenére is — jól ha
építőipari ktsz és a városgazdá
lalat. Így az általános iskolák
rozásával szeptember elsejére
végeznek, tehát tiszta, szép ta
gadják a vásárhelyi kisdiákol
helyen ugyan az épületek kü
tartásával csak szeptember 2
végezni, de a tanítást ezzel
ják. Tekintve, hogy a karban
ros kül- és belterületi általá
— szám szerint 56-ot — eg
tette, az építők ezúttal dicsére
nek.

A tájékoztatás szerint egy
külterületi — a kenyerepar
kisdiákjait külön meglepetés
ezer forintos költséggel megt
kola villamosítása.

A vásárhelyi középiskolák
munka a Bethlen

KAJÁRI GYULA

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

MUNKA
Budapest

1970 — 10

1021

Kajári Gyula: Dunai Vasmű V.

mégi
lalat
ve e
A
tási
egysé
ség –
mivo
való
raha
dolgozó magatartására vonatkozó kívánatos tanulságok, elvárások megfogalmazása.

A munkavállalót nálunk is, a tőkés üzemben is, bizonyos magatartásra kötelezik az alkalmazásával járó munkaszerződések. De a tőkés vállalatnál a tulajdonos és a munkavállaló személye szigorúan elhatárolódik egymástól, nincs egymáshoz — a köztük levő munkaviszonyon túl — semmi közük. A munkavállaló ki van szolgáltatva a tőle teljesen idegen, érdekeivel számot nem vető, sőt azok ellenére ténykedő tőkés tulajdonosnak. A munkavállalónak befolyása a tulajdonos tevékenységére úgyszólván alig lehet, legfeljebb eredményes szervezkedéssel korlátozhatja, bizonyos határok közé szoríthatja a tulajdonosnak azt az egyébként korlátlan szabadságát, hogy őt kizsákmányolja.

kifejezője. Szoci
szonyok között t
a vállalat alk
munkavállaló, d
szocialista állam
donosa is a közt
melőeszközöknek
dolgozótársával
lalatnak is tulaj
kalmazásában á

A TULAJDON
laló tehát a sz
nem különül
közte érdekellen
keket illetően.
zóknak épp ú
mennél jobb éle
nyek közt dolgo
mint ahogyan
munkavállalóna
fűződik ahhoz,
eredményesség

Kajári Gyula

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 MÁR 7

DÉLMAGYARORSZÁG

Szeged

— **Kajári-kiállítás Vásárhelyen.** A Magyar Nemzeti Galéria és a hódmezővásárhelyi Tornyai múzeum rendezésében holnap, vasárnap déli 12 órakor a múzeumban és a Petőfi művelődési házban kiállítás nyílik Kajári Gyula grafikusművész alkotásaiból. Megnyitót dr. Pogány Ö. Gábor, a Nemzeti Galéria főigazgatója mond.

1021

ni, foglalkozni. Úgy gondol-

Kajári Gyula
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
Szeged
1970 MÁR 6

CSONGRÁD MEGYEI ★ HÍRLAP
A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

Vasárnap nyílik Vásárhelyen

Kajári Gyula kiállítása

Az utóbbi évek képzőművészeti életének egyik legjelentősebb eseménye Kajári Gyula grafikusművész bemutatkozása volt a Magyar Nemzeti Galériában. Több mint másfél évtized alkotásainak a közönség elé tárása megsokszorozta a művész híveinek táborát. A Magyar Nemzeti Galéria és a Tornyai János Múzeum rendezésében a teljes anyag kerül most, március 8-án, vasárnap déli 12 órakor bemutatásra Vásárhelyen, a múzeum földszinti és emeleti kiállítótermeiben, valamint a Petőfi Művelődési Ház II. emeleti helyiségében. A több mint három és fél száz grafikai alkotás (szén-, fekete és színes krétarajz, fametszet) egy drámai erőtől feszülő világba viszi el a szemlélőt. A jelen grafikusai között stílusában és mondanivalójában Kajári Gyula művészete — nyugodtan kimondhatjuk — egyedülálló.

A kiállítást dr. Pogány Ö. Gábor, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója nyitja meg.

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szerkesztőség
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-774

és tv-műsor

Hétfő március 9

KOSSUTH-ADÓ

8.15 Saint-Saens: Az állatok farsangja
8.40 Verbunkosok, nóták
9.25 A hét előadóművésze: Rösler Endre
10.05 Március 15-e Buchenwaldban
10.55 Hanglemez. (MK)
11.00 Iskolarádió
11.35 Brahms: f-moll szonáta
12.20 Ki nyer ma?
12.30 Tánczenei koktél
13.15 A Magyar Rádió és Televízió népi zenekara játszik
14.01 Édes anyanyelvünk. (Ism.)
14.06 Kóruspódium
14.14 Hegedűmuzsika
14.40 Kereszt a hegytetőn. Barabás Tibor elbeszélése.
15.15 A Gyermekrádió műsora
15.50 A Rádiószínház bemutatója: Hajnal a tanyán. Hangjáték. Írta: Berkesi András
17.20 Kodály: Psalmus Hungaricus
17.45 Van új a Nap alatt. Tudományos híradó
18.00 Húszas stúdió. Veszteni tudni kell
19.35 Egy rádiós naplójából. XI. Sebestyén János műsora

Kedd március 10

Kajári Gyula

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ORSZÁG VILÁG
Budapest
1970 FEB 1 1

1021

„Merengő"

Kajári Gyula kiállítása a Galériában

A bánat, az elesettség, a gond nagy erejű ábrázolója Kajári Gyula. Rudnai, Tornyai, Endre Béla, Nagy István művészetének kisugárzása érződik lendületes szénrajzaiban. Azonban ezek a drámai hatású képek mégis önálló művészi egyéniségről tanúskodnak. A fekete-fehér ellentétével és árnyalataival, meglepő fény-árnyék hatásaival megalkotott portrék, tájak azt bizonyítják, hogy a művész mélységesen ismeri témái világát. Nemcsak ismeri, de átéli, átérzi népe gondjait, fájdalmát, reményeit. Kajárit művészi alkata — s ez talán (Önéletrajza szerint) szomorú, sivár gyermekségéből adódik — a töprengés, a gond, az öregség, az elmúlás kifejezésére ösztönzi. Legkiválóbb munkái, mint például „Kovács bácsi arcképe", „Merengő", „Tanyaudvar", „Ülő lány", „Őszi naplemente", „Sándor bácsi", „Gondban vergődők", „Gyötrődő asszony" stb. is erről vallanak. Robusztus alkotókészséget árulnak el irodalmi ihletésű rajzsorozatai is. A „Dunaújvárosi sorozat" más stílusú képei is figyelemre méltóak. Néhány kiállított festménye azonban nem éri el a grafikák magas színvonalát. Igazi világa a fekete-fehér, ez illik nagy formátumú, szoborszerűen megmunkált alakjaihoz, alföldi tájaihoz. A tárlat — melynek rendezéséért Pogány Ödön Gábort illeti dicséret — nagy élményt jelent, és meggyőz arról, hogy legkiválóbb képzőművészeink sorában kell számon tartanunk Kajári Gyulát.

B. E.

ürdőruha

rező alkotása a képen látható fürdőruha, amely egy nem-önségének elképesztésére szolgált. A tervező szerint, a szak szellemét". Egyszóval: ürdőruha.

divat

ereplő tényt hivatott jelképezni a nadrágba bújtatott két ráliai Sidneyben. Ami igaz, igaz: jól áll nekik a „nadrág-

Kajári Gyula

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK
LAPJA
Budapest

1970 FEB 19

Egy kiállítás tanulságai

A Nemzeti Galériában már szinte hagyományá válik, hogy bemutatják a jelenkori képzőművészet képviselőit csoportosan vagy egy-egy életművön keresztül. Talán éppen a felszabadulás 25. évfordulója tette időszerűvé Kajári Gyula művészetének megismertetését, mint egyikét azoknak, akik már az új hazában értek művészzé. Nem először találkozik a közönség grafikáival. Hódmezővásárhelyen és a Mai magyar grafika tárlatán megismerhettük alkotásait.

A Galériában kiállított 544 grafikája — kréta és pasztellképei — vívódó embert, érzékeny, emóciókkal tele művészt mutatnak. Drámaisága sokszor a nyomasztó bezártság érzését kelti a szemlélőben. Szenvedélyes hittel, megrázóan kifejtett véleménye — mottóként a katalógus Ady-idézetben hangzik el: „Ha én szólok, Észak beszél, fagy és fátum fogja a számat: ember beszél, kinek a sors, az élet, évek és napok szívének gyökeréig fájnak." — Mikor íródtak ezek sorok, és milyen sorsokról, milyen Magyarországról?! — Itt érezzük először az alapvető tévedést Kajári Gyula művészetében. Virtuóz rajzkészség, a formák és az anatómia ismerete, az anyagszerűség és a mesterségbeli tudás jellemzi, ugyanakkor igénytelenül leegyszerűsítve, egysíkúan ábrázolja és ismétli az eseményeket. Hihetetlen, hogy a parasztság mai életéből csak a fájdalom és a reménytelenség hangja, a lemondás és elesettség jelei jutnak el hozzá. Nem a sematizmus tsz-romantikáját, nem a modernkedő paraszti életábrázolást hiányoljuk. Tévedése, hogy leszűkített témavilága a 30—40 évvel ezelőtti reménytelenség adaptálása, a változás és az új élet tagadása. Olyan sorsokkal vállal közösséget és szenvedi újra és újra a változhatatlanságot, amelyek már csak egy régmúlt kitaszítottság emlékei.

Tanulmánysorozatain megragadóak a feszülő indulatok és a lemondás fokozatai, az emberi lélek és test egységbe dermedő szenvedése, a szegénység fojtogató légköre. Talán régi életének küzdelmes világát éli újra, nem tudván szabadulni a múlt emlékeitől?! Nála a lét a nehéz sorba való beletörődés, az elhagyatott faluvégek, az omló tanyák és a „Mit kezdhetek még élettemmel..." pusztuló emléke ma is. Nem véletlen természetkivágások: meghatározott és visszatérő mazochizmusa a magára maradt, semmibevesző élet dokumentuma.

Közérthető és szuggesztív, nem szépít és nem torzít, csak alaphangjában kétségbeejtő, nekünk hamis és távol áll korunktól, negyedszázad alatt megváltozott életünktől. Súlyos emberi és festői nyilatkozat ez. A munkásosztály hatalmának gyakorlása nem afféle könnyű kedvtelés, ábrázolni csak sokrétű, leszűrt és egyértelmű világnézettel lehet.

Hogy mégis bízhatunk Kajári Gyula művészetében, ennek egyik döntő biztosítéka, nagy értéke, hogy mostanság, amikor a művészet elhivatottjai oly sokszor eltérnek a valóságtól, elidegenednek az embertől, Kajári Gyula művészete humanista tartalmú, emberközpontú.

Lápg Éva

Kajári Gyula: Két asszony

szakközépiskola előnye szembetűnő. A szaktanfolyamok a mindenkori munkaerő-szükséglethez igazodnak; s ami ugyancsak lényeges, nem kell 14 éves korban véglegesen dönteni arról, hogy az egészségügy melyik területén találja meg valaki az érdeklődésének, rátermettségének leginkább megfelelő munkát.

Dr. Büky Béla, az Egészségügyi Minisztérium osztályvezetője és Orovetz Júlia főelőadó a szakközépiskolai képzés tapasztalatairól elmondották:

— A régi típusú képzés megszűnőben van. A múlt évben 15 osztály fejezte be tanulmányait: 463 csecsemőgondozónő, rendelőintézeti és fogorvosi asszisztens végzett. 1970-ben

tizenhárom
tizenhét járá
adott otthont
szakközépiskol
több megyébe
mogatást kapr
a rendelőintéz
ségügyi szakisl
segítik az új o
A kórházak fel
középiskolát, o
szertani segítsé
szobát biztosítanak.

— Egyes járási főorvosok azt kérdik tőlünk, nem túlzott-e az ilyen ütemű utánpótlás. Terveink szerint 1975-ig a jelenlegi 94 osztály újabb 10—15-tel bővül. Felesleges képzés nincs, ha minden egészségügyi szakközépiskola nemcsak saját székhelyének, hanem az egész megyének is képez középkáde-

zetés, de még inkább a gyakori ügyelet és a szerény ügyeleti díj.

1966-ban rendezték a műtősnők ügyeleti díját: 60 forintot kapnak egy ügyeletért. Kórházanként, osztályonként a munkától és a létszámtól függően havi 5—8 az ügyeletük száma. (A baleseti sebészeten a délutáni és az éjszakai munka műszaknak számít.) Kezdő fizetésük 1300—1400 forint. S a besorolásnál több helyen nem a műtősnői, hanem az ápolónői oklevél megszerzésének időpontját veszik figyelembe.

A kórházakban, klinikákon nem sok műtősnői állás áll üresen. A műtősnői ellátottságra még a János Kórház, az ország legnagyobb kórháza sem panaszkodik, pedig minden téren állandó munkaerőhiánnyal küzd. Náluk a 40 állásból mindössze egy üres, és egyetlen műtősnő vette igénybe a gyermekgondozási segélyt.

A kórházakban, klinikákon az iatrogén infekció elleni küzdelem fő szószólói a műtősnők. Nem véletlenül, hiszen elsősorban rajtuk múlik a műtők tisztasága, a műszerek sterilitása, ők látják el steril gézzel, vattával, ruhával a kötözőt, a szülőszobát, az osztályokat.

Különösen a régi, elavult kórházakban (s a fővárosban a többség még ilyen) és a vidéki kis kórházakban több a gátló tényező, mint a serkentő ahhoz, hogy a műtősnő jó munkát végezhessen. Mert a többszöri épületátalakítás ellenére sem a legjobb a műtő helyiségeinek beosztása; a szellőzés, az áram- és vízszolgáltatás sem zavartalan. Sok helyütt gond a szennyesruha tárolása is.

Az egészségügy közismert munkaerőhelyzete az oka annak, hogy a műtősnő nemcsak azt a feladatot látja el, ami munkakörével összefügg. Ahol nincs külön kötözőnővéri állás, vagy ha van is, de épp üres, ott ezt a munkát is ő végzi.

Harminc Warsawa

Január elseje óta harminc vadonatúj Warsawa segíti a fővárosban az éjszakai orvosi ügyeletet. Erre a célra eddig taxit vettek igénybe, ami hat és félmillió forintba került évente. Ezért határozott úgy a Fővárosi Tanács egészségügyi főosztálya, hogy áttérnek az önellátásra. Már az első évben — bár tetemes összeget jelent a gépkocsi-vásárlás — körülbelül egymillió forintot takarítanak meg.

A gépkocsikat már tavaly megkapták. Háromezer kilométeres bejáratásukat a fővárosi kórházak gépkocsivezetői vállalták. Így a tél derekán szolgálatba léphettek a Warsawák.

A harminc gépkocsiból naponta 27-et használnak, három a tartalék. Hétköznap este nyolckor kezdik a munkát, és reggel nyolcig tart a szolgálat, vasárnap és ünnepen 24 órás a munkaidő. A huszonhat autó közül 22 a kerületeknél van forgalomban, négyet kapott a Heim Pál kórházban működő központi gyermekügyelet, egyet a szuperügyelet. Egyébként — különösen járványos időben, ha kevés kerületenként az egy saját kocsi — a szuperügyelet engedélyezhet taxit a kerületi ügyeletnek.

Öt évente felfrissítik majd az éjszakai kocsiparkot.

Nagy gondot okozott, vajon kapnak-e gépkocsivezetőket erre a nem könnyű szolgálatra. Több volt a jelentkező, mint amennyire számítottak: a harminc gépkocsihoz ötven vezetőt alkalmaztak. Így az átlagos napi 12 órás munka mellett megfelelő szabad időt is biztosíthatnak. A kollektívben meghatározott legmagasabb fizetést, hatszáz forint túlóraátlagot és húsz százalék éjszakai pótlékot kapnak.

Az alig egyhónapos tapasztalat azt mutatja, hogy az orvosi vonatkozásban és a gazdaságosság szempontjából hasznos volt az intézkedés.

Szakszervezetünk jogosan sürgette, szorgalmazta ezt a megoldást. Az Egészségügyi Dolgozó is több ízben foglalkozott az éjszakai ügyeletet megkönnyítő közlekedési probléma megoldásával. Igen jó lenne, ha a budapesti kezdeményezést vidéken is meghallanák.

(s. m.)

Kajári Gyula
MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-796
1970 JAN 29
ESTI HÍRLAP
Budapest

Elhagyott tanyák, görbe fák

KAJÁRI GYULA RAJZAI A NEMZETI GALÉRIA TERMEIBEN

Emberek, portrék, kéz- és fejtanulmányok mutatják fel újra a nehéz életeket, a szürke napok ismeretlen, igaz hőseit. Esett öregek megadó arca, férfiak dacos keménysége, keserű dühe, síró asszonyok gyötört sorsa — megrázó végignézni is. A világ, a táj, ahol ezek az emberek élnek, hozzájuk, sorsukhoz hasonló: a múlt szimbólumaként lézengő, magányos tanyák, elhagyott, romló udvarok, görcsös, nyomorult fák, varjak, és néha szomorú virágok. Olyan világ, ami ezekkel a megtört sorsokkal együtt elhalóban van.

Tragikus világlátását a mozdulatokban is kifejezi: lehajtott fejek, görnyedt vállak, kézbe temetett arcok, görcsös kezek. Olyan embereké, akik mindig alulmaradnak, akik értelmetlenül áldozatokká válnak, de bukásukban is felfénylik emberfeletti küzdelmük csodája. Valami szépségesen emberi és ugyanakkor kétségbeejtően embertelen múlik el velük együtt.

És a sok szomorú sorson, tájon, élményen mégis átsugárzik a hit az emberben. Mélységesen humanista művész. Karakteres, szuggesztív hatású kompozícióit nem nyugalmat árasztanak; hanem felelősséget. „Sors és dal közösek" — idézi egyik képén Hölderlint. Rajzai kifejezik, hogy ő vállalta ezt a sorsközösséget.

A legújabb évek termésénél már változatosabb témát talált. Még inkább csak a keresését, mint igazi ismerését. Amennyire teljesen, átélten önmaga kifejezésére talált a tragikus sorsok felmutatásában, itt, az újnál a rátalálás öröme sokszor még a felszínesebb megoldásokra csábítja. A fekete szénrajzok hátterébe beszöktetett színek olcsóságra csábíthatnak.

A viszonylag fiatal, vidéken alkotó művész első pesti kiállítása megérdemelten arat sikert. Reméljük, nemcsak a művészetkedvelő közönségnek élmény, hanem a művésznek is segítség a továbblépéshez.

Sinka Erzsébet

madosztályú titkárt és *A. Titchener* tisztviselőt, akiknek tevékenysége összeegyeztethetetlen a nagykövetségi beosztottak státusával. A lengyel hatóságok kérik, hogy nevezettek *január 31-ig hagyják el Lengyelország területét.*

A brit nagykövettel egyidejűleg közölték, a lengyel kormány alaptalan és barátságtalan lépésnek tekinti, hogy néhány napja kiutasították Nagy-Britanniából a Lengyel Népköztársaság londoni nagykövetségének három munkatársát.

Sztrájk a levegőben

Az U.T.A. francia nemzetközi légiforgalmi társaság stewardessei ma reggel 48 órás sztrájkba léptek. Ezzel tiltakoznak az új nem megfelelő biztonsági szabályzatok ellen.

12 százalékkal növekedett. A múlt esztendőben 16 százalékos volt a fejlődés. Az idei növekedési előirányzatot 15 százalékban határozták meg. Jelentősen fejlődik műszaki-tudományos együttműködésünk. Állandó előrehaladást mutat a két ország egymás közötti gazdasági kooperációja és szakosodása.

Egységesek vagyunk a nemzetközi helyzet valamennyi alapkérdésének megítélésében.

Támogatjuk az NDK-nak az NSZK-val való viszonya rendezésére irányuló igényét — ahogyan ez a múlt év decemberi moszkvai értekezlet közleményében is kifejezésre jutott.

Ma reggel valamennyi berlini lap első oldalas képes tudósításban számol be Kádár János és Fock Jenő megérkezéséről és a tárgyalások megindulásáról.

Az NSZEP központi lapja, *a Neues Deutschland vastag betűs főcíme: A szo-*

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

MEZŐGAZDASÁGI MÉRNÖK
Gödöllő

1970 [illegible]

Kajári a galériában

Kajári aggódó, vívódó festő. Sötét, komor tónusai egy sajátos világot adnak. Nem pesszimista világot. Érted aggódnak világot.

Kajári Gyula hódmezővásárhelyi festőnek — Veszprém és Dunaújváros után — a harmadik, gyűjteményes kiállítása nyílt a Nemzeti Galériában.

Minden témája hitvallását rögzíti: Parasztember, Halottsirató, Gyötrődő asszony, Kihalt tanyaudvar, Elmúlt idő. A képek hangulatot, pillanatot kapnak el. A múló idő, a napi küzdelmek pillanatát.

Kajári biztos kézzel nyúlt a legfájóbbhoz. Sok vitát váltottak ki paraszttémái, (Elhagyott tanya-sorozat) portréi. Fekete-fehér grafikái sallangmentesen, tiszta vonalakkal mutatják éleslátását.

Kétkezi munkások közt van otthon. Alföldi tanyákban, a Dunai Vasműben. Igy vall erről albumának előszavában: „Bújtam a végtelen kiterjedésű tanyavilágot, dolgoztam, néprajzzal foglalkoztam és két kézzel kapartam össze minden olyan szellemi vonatkozású anyagot, amiről azt hittem, hogy idővel egy nagyobb közösség életében egyszer majd jelent valamit."

A kiállítás anyagát másfél évtized terméséből állították össze. (Kajári termékeny festő: 15 év alatt 1000 képet készített.) Művészetére érdemes odafigyelni. Sok újat mond. De a legkomorabb témáról is optimistán szól.

—mra

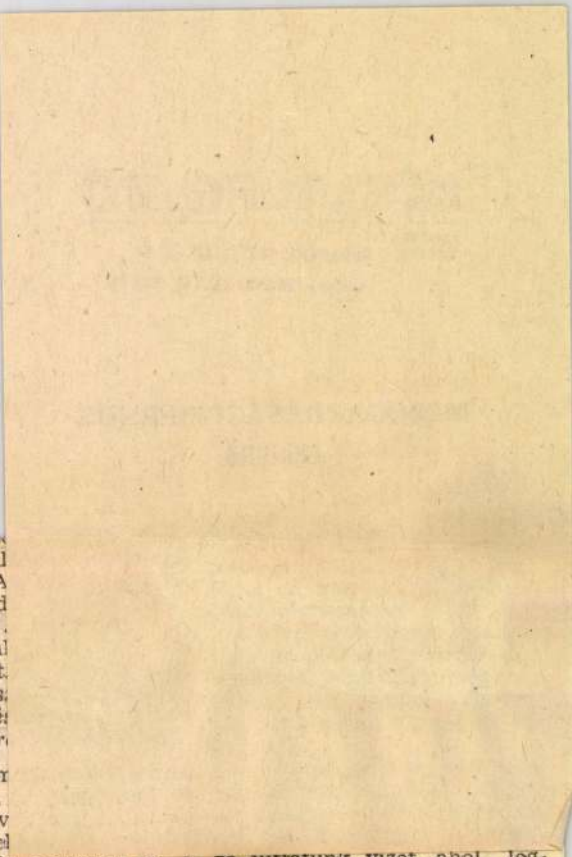

aszály uralko
tözéses gazdál
latolgatták. A
dékos esztend
dította erről
kérdést végül
hozott XX. t
amely *„A Tis*
lyos országré
való ellátásár

Így épült m
duzzasztómű,
a lúdvári sziv
tözőrendszerel
tek a tiszalöki vízlépcső és a Keleti Főcsatorna előkészítő munkájához.

A felszabadulás után, több mint egymillió hold öntözésének megoldására, országos vízgazdálkodási keretterv készült. Vásárosnaménynál, Dombrádnál, Tiszalöknél, Kiskörénél és Csongrádnál terveztek vízlépcsőt.

A Tisza I. építése Tiszalöknél 1950-ben kezdődött, 1959-ben adták át. A Keleti Főcsatornán keresztül kétszázezer holdat lát el vízzel.

Csak az tudja, hogy mit jelent ez a „lépcső", aki látta a Hortobágyot. Látta a

re juttatunk vizet, ahol leggyorsabb a beruházási költségek megtérülése. A jobb talajokat kívánjuk öntözésben részesíteni.

A tervezés munkafázisait a Tiszavidéki Mezőgazdaságfejlesztési Iroda irányítja. A tervezésben az Agrártudományi Egyetem, a debreceni főiskola, a kompolti és karcagi kutatóintézetek is részt vesznek. Megvalósulását a FAO, az ENSZ élelmezésügyi és mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozó szervezete is figyelemmel kíséri.

— A tervezést három fázisban végezzük. *Az első lépés a*

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA 1957

fnyv 14 6790

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

MEGHÍVJA ÖNT

KAJÁRI GYULA

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1970. JANUÁR 10-ÉN, SZOMBATON DÉLBEN 12 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET

DR. POGÁNY Ö. GÁBOR

MOND

1970 JAN 16

1021

Kajári Gyula kiállítása a Nemzeti Galériában

Kajári Gyula

Hiszem azt, hogy egy művész alkotásait végső soron az alkotóember élete, egész művészi tevékenysége hitelesíti. Értéküket is csupán ezzel összefüggésben lehet megítélni, kiragadva vajmi keveset mond egy-egy kép, ha a szemlélő nem érzi mögötte az egész embert, a mű emberi és alkotói fedezetét. *Kajári Gyula nemzeti galériai kiállítása egy nagy tehetségű művész ilyen emberileg is hitelesített vállalkozása.* Hatásában ezért lesz meggyőző és magával ragadó ez a kiállítás, minden darabjában érződik a közvetlen élmény varázsa. A művész élete is eggyé forrott alkotómunkájával, életsorsa közvetlenül összefonódott művészi sorsával. Szüntelenül és megszakíthatatlanul e képekben éli életét, minden emberi cselekedete a művekhez kapcsolódik, környezetének életét és világát úgy láttatja, hogy közben maga is azonosul ezzel a környezettel, cselekvően benne él ebben a a világban.

Kajári grafikus, pontosabban a rajz kivételes képességű művésze. Kiállításán csupán rajzokat és néhány fametszetet láthatunk. Zömében fekete-fehérre leegyszerűsített világ ez, egy nagy sorsforduló, a paraszti életérzés változásának krónikája. A negyvenhárom éves, életkorát tekintve tehát még fiatalnak számító művész főiskolai tanulmányai befejezése után Hódmezővásárhelyre megy, s a legutóbbi évekig e nagy képzőművészeti múlttal és gazdag jelennel rendelkező alföldi városban dolgozik. *Művészete egy hatalmas társadalmi kataklizma kifejezője.* Egy életforma-váltás, sokkoktól, lelki traumáktól, megrázkódtatásoktól terhes korszakát örökítik meg ezek a rajzok, egy múló világ megrázó pusztulását. Erről vallanak művein az elhagyott parasztudvarok,

Először a közvetlen látvány, a milió ragadja meg. *S úgy hatol mélyebbre ebben a világban, ahogy mélyülnek emberi kapcsolatai,* ahogy életsorsával, életével maga is részese lesz ennek a világnak.

A szénnel, fekete, vagy kék krétával készült rajzok és a pasztellek zöme komor hangulatot áraszt *Nem derűs Kajári világa, de egy rajzán sem érezhetjük, hogy kishitű csüggedtséggel lemond az emberbe vetett hitéről.* Ez a hite 1966 után csak erősödik, ekkor megy először Dunaújvárosba, ahol találkozik, saját szavaival élve, *az új Magyarország születésének élményével.* A kiállítás kisebbik fele (a bemutatott tíz évből az utolsó négy esztendő alatt készült munkák) már ezt az élményt tükrözi. A művész, aki oly szenvedéllyel ábrázolta a régi világ pusztulását és sorsforduló katarzisát, teljes lendülettel és szenvedéllyel fe-

lyen eltöltött évek után felfedezte Dunaújvárost, hiszen *ez a felfedezés előbbi korszakának logikus ellenpontját eredményezheti.*

Kajári rajzai formai szempontból a vonal és a tónus, a fekete-fehér kontraszt elementáris erejű alkalmazásával nyújtanak maradandó élményt. Művein a monumentális formák expresszív erővel törnek elő. Ha hasonlítani kéne művészetét, őserejű teremtőkészsége, szenvedélyessége leginkább *Kohán Györggyel* rokonítja. *Amit Kohán jelentett a magyar piktúrában, azt jelenti Kajári a rajzban.* S így válik ez a nagyszabású, jelentős kiállítás kétszeresen is örömteljessé. Egy részről örvendetes, hogy a fővárosi közönség megismerhette Kajári Gyula művészetét, más részről örömteli, hogy művelnek még a művész alkotóerejének teljében adott otthont a Nemzeti

Világ proletárjai, egyesüljetek!

NÉPS

A MAGYAR SZAKSZERVI

98. ÉVFOLYAM, 13. SZÁM ÁRA 80 FILLÉR 1970. JANUÁR 16, PÉNTEK

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZAVA
Budapest

Európai kommunista és munkáspártok képviselőinek találkozója Moszkvában

Január 14—15-én *Moszkvában* találkozót tartottak 28 európai kom-

ság Kommunista Pártja, Nyugat-berlini Szocialista Egységpárt, Görög Kom-

Ciprusi Dolgozó Nép Haladó Pártja, Norvég Kommunista Párt

Pártja, Török Kommunista Párt, Finn Kommunista Párt, Francia Kommunista Párt, Csehszlovák Kommunista Párt, Svájci Munkapárt, Svéd Baloldali Kommunista Párt, Jugoszláv Kommunisták Szövetsége. *(MTI)*

a pusztuló tanyaromok, a göcsörtös fák, s a görcsös, megkínzott lelkű, fájdalmukat, szomorúságukat, lemondásukat súlyos teherként cipelő emberek.

Kajári fokozatosan térképezi fel ezt a világot.

dezi fól, és abrázolja az új születését is Dunaújvárosban készült rajzaiban. Művészi fejlődése és látásmódja szempontjából szerencsésnek mondhatjuk, hogy a Hódmezővásárhe-

Galeria, amelynek igazgatója, *Pogány Ö. Gábor* avatott kézzel szerkesztette egységes látvánnyá a közel hatszáz alkotásból álló kiállítást.

Rideg Gábor

MEGNYILT Kajári Gyula festőművész kiállítása a Magyar Nemzeti Galériában. Megnyitó beszédet Pogány Ö. Gábor főigazgató mondott.

Ropog,
bóbitás f
vízimada
szélén se
rebbenne
Pest hat
ilyen zaj
Dunah
nak ber
ág túlsó
szigetre.
csik, kö
vízsáv.
nyüszíti
csúszna
orra al
csavarj
bot.

— Csak e
szerencse, hogy nem vastag a
mező...

A nádüzem emberei mondják ezt, akik készséggel átszállítottak a túlsó oldalra. Nádaratókat keresünk, de hát egy-egy helyen csak egy, legfeljebb két rendrevágót látni, furcsa rövid, kaszaszerű éles szerszámokkal. Ha repülőgép húzna el a sárgásbarna nádsávok fölött, itt is, ott is rátalálna egy-egy kopasz folt szélén az arató munkásokra.

ni. Hol, mire kell
tyes, piroskendős lányok rakosgatják egymás mellé a beszállított kötegeket. Gépek fonják a drótot köréjük, rakosgatják egymás mellé a tavasszal sarjadt, novemberben érett nádat.

Most van itt az aratás ideje.

—tgy—

1970 JAN 13

PESTMEGYEI HÍRLAP
Budapest

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., Üllői út 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DEC 3 1

KAJÁRI GYULA

1021

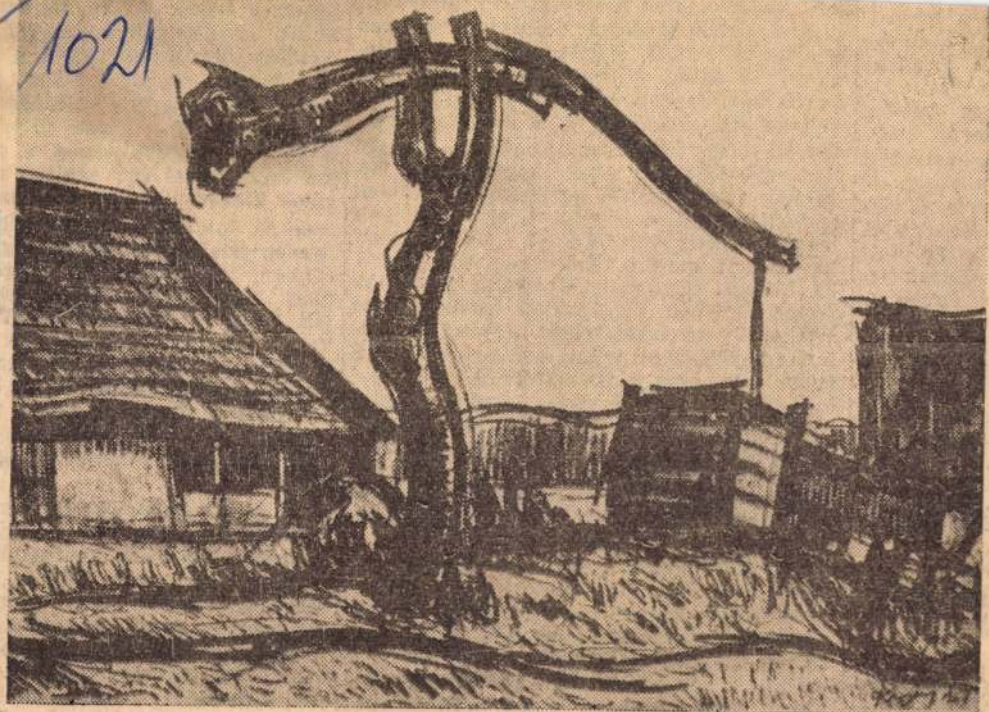

Kajári Gyula: Kardoskúti tanyaudvar

ja a telepet.
elnöke szá-
vik legna-

egy hatvan
ikerült 1968-
szövetkezeti
nindössze tíz
városi tanács
t barakk-te-
égy év alatt
avítottuk az-
ern épületek-
y a következ-
meggyorsít-
ügg ezzel a
ndő küszöbén
rülnék, ha a
-ben — végre
t.

B ELNÖK-

hez. Másfelől ezek a tervek nem minden
készek, s elég gyakran változnak. Zánk
például el is akadt a telkek kijelölése és
tékesítése az új útprogram miatt, pedig
bevételből törpevízmű épülne, s ez nagy
kellene már a falunak. S itt meg kell mo
danom, hogy éppen az újrendszerű taná
költséggazdálkodás miatt okoz gondot a f
vaknak az értékesítés lassúsága. Szigliget
például jónéhány kijelölt telek nem k
még el, a pénz nem folyt be, s a közművesí-
tés elakadt, mert a tanács nem tud fizetni.
Révfülöpön ugyancsak ilyesfajta gondjaink
voltak 1968-ban. Ugyanakkor, amikor én az
értékesítés nehézkességéről beszélek, a par-
ton a telkek iránti igény egyre növekszik. S
éppen a lassúság miatt nyílik tág tere a spe-
kulációnak, az össze-vissza történő magán-
eladásoknak, ez a tervszerűtlen folyamat ké-
sőbb a közművesítések költségeit fogja tete-
mesen megnövelni. Az a tapasztalatunk,
hogy az Országos Takarékpénztár budapesti
szerveinél túladminisztrálják az értékesítést.

— Az önállóságot ugyan hel
nyesen értelmezik, például úg
rábban megkövetelt önkö
mert, hogy saját uraik lettek
ják. De n n z a jellemző. T
kedvezőek. A tsz-ek igénylik
és mi erre mindig készek vag
kapcsolatunkra mutat az is,
35 esetben adtak számot a t
tanácsoknak gazdálkodásukró
ként élnek az állami támog
geivel.

— A jó együttműködés ner
számára gyümölcsöző. A közgy

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Napló (Veszprém)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307
Kajári Gyula
SZOC. MŰVÉSZETÉRT

1962 NOV
1021

A X. VÁSÁRHELYI ŐSZI TÁRLAT

Balra Kajári Gyula rajza: Gondterhelt asszony, jobbra a Tornyai plakett-nyertes Szurcsik János fetménye: Pihenő asszonyok

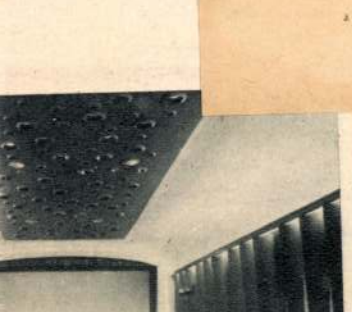

nézőtere átépítés után

azonban akadnak gyengeségek. A
világítása sok helyen az elfogadott
ux alatt van. Ennek oka főképpen
iányossága, a vetítőszén minősége
mértékben kezelési, vagy TMK

lesvásznosítása néhány filmszínház
zült, és az 1965. évben befejeződik.
2 mozi, főképpen építészeti adott-
n szélesíthető. Ezek folyamatosan,
il, befejezik működésüket, mivel

A 70 mm-es (TODD
tervezési

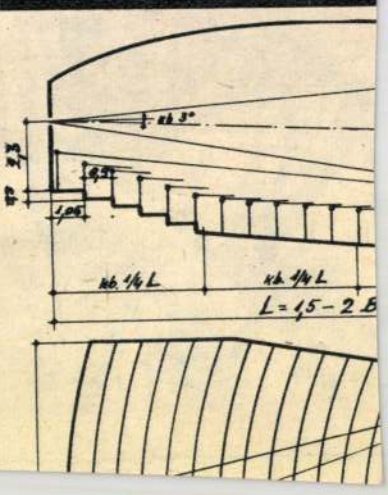

Kajári Gyula

Rendkívül nehéz helyzetben van a recenzens, hiszen a festői véna volt mindig a legerősebb Vásárhelyen, és a kiállítás anyaga az eddig érintetteknél nyilvánvalóan sokkal szélesebb és gazdagabb. A terjedelem azonban nem ad lehetőséget további részletezésre. Pedig föltétlenül jelentősen hozzájárulnak a kiállítás élményt nyújtó összhatásához *Boross* Géza, *Csík* István, *Csikós* Miklós, *Csizmadia* Zoltán, *Dér* István, *Erdélyi* Mihály, *Fontos* Sándor, *Kovács* Mária, *Lieber* Éva, *Lipták* Pál, *Magos* Gyula, *Tokácsli* Lajos és *Vecsési* Sándor festményei is.

Külön megnyugvás és öröm, hogy az itteni műhely olyan egészen fiatal, a főiskolát csak most elhagyó alkotók közeljövőbeli fejlődésétől, kibontakozásától várhatja az itteni művészet további gazdagodását, mint *Lelkes* István, *Hézső* Ferenc, *Fodor* József és *Erdős* Péter.

A grafikai anyagból kiemelkedik *Kajári* Gyula drámai ereje. Ez alkalommal is állít ki sorozatot, mégpedig *Ady* »*Új törvényt, Verbőczy*« című költeményének illusztrációit. Tulajdonképpen nem is helyes az illusztráció kifejezés, hiszen a kiállított öt rajz túllép az illusztráció keretein, önálló életet él. Húsba vájó kín, kétségbeesés, keserűség, a téboly határán álló zaklatottság vonaglik, gyűrődik a szenvedés barázdálta agrárproletár arcok mélyén. Majd a kisemmizettek »semmit sem veszthetünk« dacával keveredve válik feszülő erővé. Szenvedéllyel egymásba fonódó, papírmélybe szántó vonalak írják és vádolják Verbőczy törvényét. A magyar nép évezredes pere a földhöz kötöttség. Budai Nagy Antal, Dózsa György, a deres, Esze Tamás mezítlábasai és Szántó Kovács forradalmisága szenved és feszül e lapokon. Ugyanez az erő és szenvedély munkál magános tanyáiban (*Tanyaudvar, Puszta*). Kompozíciós erejét pedig a »*Téglási puszta*« őrt álló fáiban érezzük a legerőteljesebbnek.

rozott. Dehát miért is ne lenne az? Neki nem mosogatóasszonynak kell majd lennie, nem a krumplit kell hámozni, ő tanárnő lesz és megfizetik... »Nyáron szabad, oda megy, ahova akar, tisztelik becsülik az emberek, mert Judit tanult. De ő?! Egy szegény, tehetetlen, elhagyott asszony...

2.

Judit hazajött, végigdőlt a díványon, s a mennyezetet nézte, de mintha a szürkéskék szemével nagyon messze bámulna. Húsvéthétfőn is éppen így csinálta. Akkor mondta is neki Pénzesné, hogy hívjon barátnőket, vagy fogadja a locsolókat... De Judit kitört és sírva elrohant.

ba... — lépett
nem bánom,
a nénédhez...

ek én nekik?!
geztem a gép-
tak. Pedig tud-
yek nekik há-
tőlük kölcsön-

an vagy! Mit
indenre elég?
em baj... El-
iba.
át figyelte. Ő
n, sőt mintha
int Judit. Kü-
zöldeskék sze-
e is finomabb,
érebb, a keze
ározottabb já-
anyja — és
nyérkereső...
Romhányi?
y. — Hogy el-
g akar ismer-
y nekem már
ajd meglátod,
tip-top, tanult
ni egymást...
énzesné alkal-

om el, nekem
dig mondtad,
jhez...

még igazán. C
többször sem

Mégiscsak J
időnként mi
Az udvarlóka
gét, pénztelen
ditot bemocsk
lányát, most,
hatna. Hiszen
lesznek gondj
konokra...

Otthon szét
lópontot kere
nek Judit bő
fe, fogkrém,
Olyan dolgok
Ilyesmit csak
bet, ha...,
vá?!... A k
visszajött. A
minden szün
tetlen pohár,
megjavított r
nadrág...

Pénzesné e
ta a szomszé

— Férfi le
ta. — Megir
egészséges lá
állnak! Mert

Csakhamar
márciusi levé
s mindössze

»Kérésére
rand Tudo
tanulmányai
diákszállót is

Megkövült
akarja elhag
Ezt a bírósá
mindene me
legjobb keze

Alig bírta
volt, de ő m
Azt mondta,

A dékánt
Csak egy fia
ott, nem is
levelet. Aztá

A fiatal lá

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Kajári Gyula

MAGYAR HÍRLAP

Budapest

1970 JAN 8

KAJÁRI GYULA FESTŐMŰVÉSZ alkotásaiból nyílik kiállítás január 10-én, szombaton délben 12 órakor a Magyar Nemzeti Galériában. A tárlaton dr. Pogány Ö. Gábor mond megnyitó beszédet.

A SIKOS ÚTON MEGCSÚSZOTT és egy útmenti fának ütközött tegnap Kőbányán, a Keresztúri úton egy 67-es autóbusz. Az utasok közül kettőt a helyszínen elsősegélyben részesítettek, négyet kórházba vittek.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 16.
Telefon: 188-296, 188-307

1964 JAN 7.

PETŐFI NÉPE

Kajári Gyula + 1

— ÚJABB fiatal művészek érkeztek a kecskeméti Művésztelepre. A napokban két grafikus kapott itt műtermet — Kajári Gyula és Ábrahám Rafael.

SZOBROK, GRAFIKÁK

Mint eddig az őszi tárlatok során mindig, ma is a táblafestészet a kiállítás erőssége. Nem hagyható azonban figyelmen kívül a grafika sem, melynek olyan képviselője látható, mint Kajári Gyula. Parasztfejei egykor forradalmi átalakulást élő korszakunk kimagasló dokumentumai lesznek. Rékássy Csaba két tanulmánya is figyelemre méltó. A kiállítás akvarell anyaga most mintha halványabb lenne. Nem

KAJÁRI GYULA: NAGY SÁNDOR BÁCSI

kiugró jelentőségű a szoboranyag sem, noha egy-két ígéretes darab, egy-két beért alkotás megkápja a látogatót. Kamotsay István, Szabó Iván, Kucs Béla, Németh Mihály, Tóth Sándor, Veszprémi Imre jelzik a színvonalat. Az érmek közül Szabó Iván válik magasan ki. Lírája egynémelyiken elragadó. Ebben a műfajban ma már országosan az elsők között jár.

ÉS AMI NEM VOLT KÖNNYŰ.

Amire céloznék, az a zsüri munkája és a rendezés. Eddig még ekkora anyag zsürizésre soha nem futott be. Mintegy egyharmada az anyagnak került a néző elé. Ez egyik oka a magas színvonalnak. Ehhez járul szorosan a kitűnő rendezés, amely Ritly Valériát tette próbára. A próba azonban kitűnően sikerült. Kiemeli a IX. vásárhelyi őszi tárlat leglényegesebb vonását: az egységes alaphangot, amelyből igen változatos úton jutnak el a kiállító művészek egy ugyancsak egységes szintézishez.

Új magaslatot jelez a mostani tárlat. A »nagy ugrás« megtörtént. Most erről a magaslatról vezet az út még tovább. A X. őszi tárlat felé, amelynek átütő hatását előlegezni lehet.

Szabó Endre

A IX vásárhelyi őszi tárlat.

Tiszatáj 1962 XI. 3

(RAJZ: PONICSÁN ÁDÁM)

Úgy ült a motoron, hogy a két lábával támasztotta magát. A brigádvezető csak az egyiket tette le, a másikat térdhajlásban a vázán pihentette. A lány a hídon túl fékezett le, és leszállt a bicikliről. Kicsit fújtatott, lihegett. Arra gondolt, jó, hogy megállottak.

Papp László versei:

EGY TÖRTETŐRE

Mindig magadért, soha másért,
Nem élsz-halsz te az igazságért.

Hatalmasokkal nem pörölni,
Nyakat behúzni, könyökölni

Ez a jelszó; a viharokban
Halászgatni a zavarosban.

Mindent akarsz, de mit sem adtál
Hajlongásban ha elfáradtál.

Igazán senkit nem szerettél
Sikamlós féregnek születtél.

VERESÉG

(EGY VITA MARGÓJÁRA)

Hiába keltem hát birokra!
Legyőztek. Kudarc. Újra csőd.
Kiforgattak szép igazamból
A kétszínű ügyeskedők.

Kábult vagyok a sok ütéstől
Lüktet még bezúzott fejem.
Nem értek semmit az egészből,
Hogy ez történhetett velem.

»Sajnálom, hogy alulmaradtál,
— Így szólsz, barátom könnyedén —
Én nem tehettem semmit érted...«
Megt se próbáltad — mondom én.

Bónus István:

RÁD VÁRTAM

Felhőt, virágot, zöld levelet
Hozott nekem minden kikelet.

Hozzám simult a hízelgő szél:
Szeretlek — mondta —, enyém legyél.

Úgy kérlelt, hogy szakítsak róla,
Körmével megfogott a rózsa

Tücsökhangú, csillagos esték
Fény-bűbájjal szemem keresték.

De én bújtam: sötétbe, árnyba,
Csúf börtönbe: kínzó magányba,

Mert tudtam: felém jössz majd egyszer
Vártalak tiszta szerelemmel.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP

Kajári Gyula

1963 OKT 13

1021

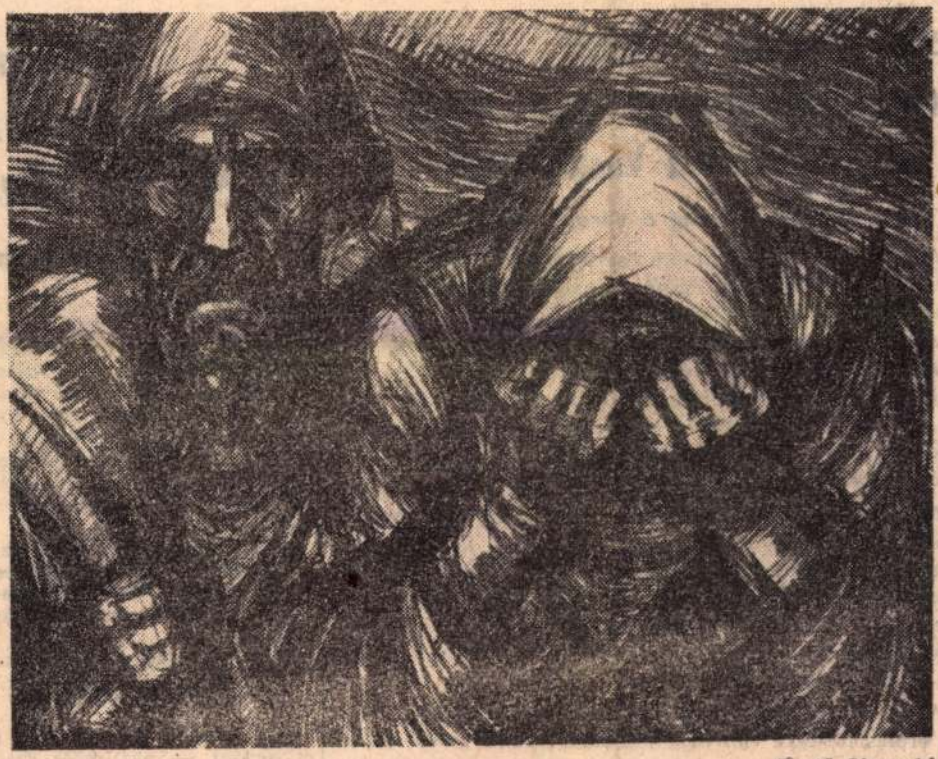

(Égető János felv.)

A Vásárhelyi Őszi Tárlat anyagából:
KAJÁRI GYULA: AZ »ADY: ÚLJ TÖRVÉNYT, WERBŐCZY« CÍMŰ SOROZATBÓL

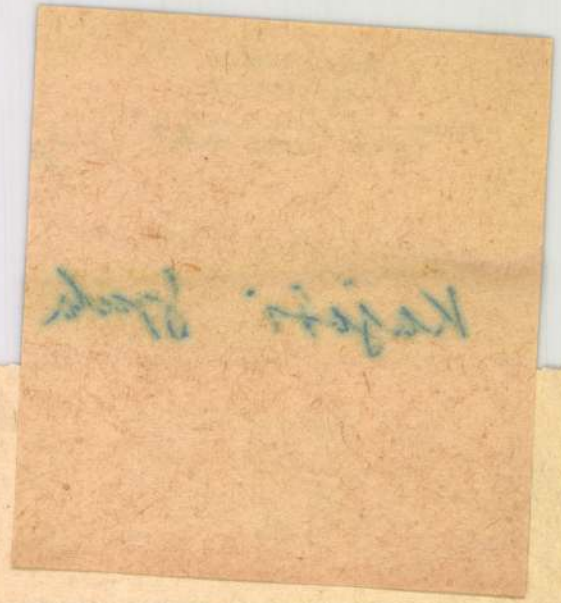

A vetés előrehaladása mellett

lényegesen lemaradt egyes növények betakarítása Vásárhelyen

— állapította meg a városi tanács vb

A vásárhelyi városi tanács csütörtöki vb ülése — amelyen részt vett *Lőrincz* Pálné országgyűlési képviselő és *Szilágyi* Ernő megyei főagronómus is — az őszi munkák helyzetét értékelte. A beszámoló, majd az ezt követő vita alapján megállapította a végrehajtó bizottság, hogy az őszi munkák minősége és előrehaladása olyan, amilyenre talán még egyszer sem volt példa a vásárhelyi termelőszövetkezetekben. Amíg például tavaly október 10-ig a búza 19,7, egy évvel később már 64 százaléka került a földbe.

Ez az előrehaladás érvényes a betakarítás egyes vonatkozásaira is, de helyenként súlyos lemaradás tapasztalható a kertészeti növények, a burgonya, a rizs és a napraforgó betakarításánál. Arra van tehát szükség, hogy a vetés ütemének csökkentése nélkül jó szervezőmunkával, a családtagok bevonásával meggyorsítsák ezt a munkát is a vásárhelyi termelőszövetkezetekben.

A jó előrehaladás nem vezethet megnyugvásra, mert nagy erőfeszítésekre van még szükség. Minden percet jól ki kell használni, amíg az időjárás kedvező lesz, mert a szövetkezetek csak így tehetnek eleget a párt és a kormány felhívásának; így fejeződhet be október 20-ra az őszi vetés Vásárhely termelőszövetkezeteiben.

Bőven szakszer a SZOT álta

Tervteljesité

Nagy gondban találtuk Danicska Ferenc elvtársat, a vásárhelyi mérleggyár szakszervezeti termelési felelősét. Az szb-iroda asztala mellett éppen egy intézkedési tervet lapozgatott, amely elég kemény leckét adott fel az üzem kollektívájának. A III. negyedévben ugyanis

csaknem 5 százalékkal lemaradt a tervteljesítés és ezt az év végéig mindenképpen le kellene törleszteniök.

— Igen fontos számunkra

Alkatrészhiány —

— Az szb-titkárral, Bánfi elvtárssal — aki most szabadságon van — sokat foglalkozunk az üzem problémáival. De elmondhatom,

1021

Kiállítás a Magyar Nemzeti Galériában

Mai magyar grafika

ELSŐ ÍZBEN került sor grafikánk ilyen aktuális összefoglalására — mutatott rá *Pogány* Ö. Gábor, a Galéria főigazgatója a Magyar Nemzeti Galériában rendezett „*Mai magyar grafika*" című kiállítás megnyitójában. A Miskolci Grafikai Biennálé-k országosak ugyan, de még sem tudták a teljességnek azt a képét nyújtani, amely ezen a kiállításon kibontakozott.

A tárlat teljes egészében igazolta azt a szakmán belüli, de a művészeti közvéleményben is általánosan elfogadott megállapítást, hogy *grafikánk európai szintű, korszerű, és hogy ennek megfelelően a magyar képzőművészeti műfajok élen járója.* Ezt a Tokióból Brnóból, Luganóból, Lipcséből magyar művészek által elhozott grafikai díjak dokumentálják. *A kiállítás a díjak jogosságát igazolja.* A grafika minden technikai újítása, kemizáltsága és technizáltsága ellenére is szigorú és megjelenésében egyszerű műfaj. A műfaj szigorúsága segíti elő, hogy a korszerűség, modernség és közérthetőség harmóniájában éljenek egymással. Ez korántsem jelenti azt, hogy nincsenek átköltött művek, sőt látomásos alkotások, de mindez végső soron a tartalmi mondanivalót szolgálja. Az összetettség, bonyolultság, mely világunkat kétségkívül jellemzi, jelen van a lapokon, de úgy, hogy nyomon tudja követni nemcsak a beavatottak vékony rétege, hanem a művészetkedvelők széles tábora is. Éppen ezért nemcsak a nyomatok viszonylagos olcsósága, hanem ez a közérthetőség is elősegíti a grafika nálunk megvalósult „demokratizmusát".

A kiállítás anyaga rendkívül változatos, sokrétűen gazdag. A néhány vonalas, egyszerű lényegmondástól a romantikus hevületen át a tudatosan létrehozott rajzi szövevényekig, a szenvedélytől a mérnöki pontosságig, a klasszikus technikától a legújabb „alkimista" újdonságokig sok mindennel találkozunk. De az unalommal egy percre sem.

MESTEREK ÉS TANÍTVÁNYOK vannak együtt a kiállításon. A mesterek közül hadd emeljük ki a magyar grafika két nagy alakját: *Hincz* Gyulát és *Barcsay* Jenőt. *Mindketten megközelítően fél évszázadnyi művészi munkásságra tekinthetnek vissza és életükben pillérei, önálló fejezetei a magyar képzőművészetnek.* Magas fokú társadalmi tudatosság és a formálás virtuóz könnyedsége olvadnak egybe Hincz Gyula műveiben. Barcsay Jenő munkáiban rendkívül szigorú rend, belső fegyelem él a dolgok végső lényegét kifejező vonalakban. *Ék* Sándor és *Varga* Nándor művészete, itt kiállított munkáikból is kitűnően közelebb áll a klasszikus hagyományokhoz, a világ újra teremtésében, átköltésében, mélyebben kapcsolódnak a látványhoz.

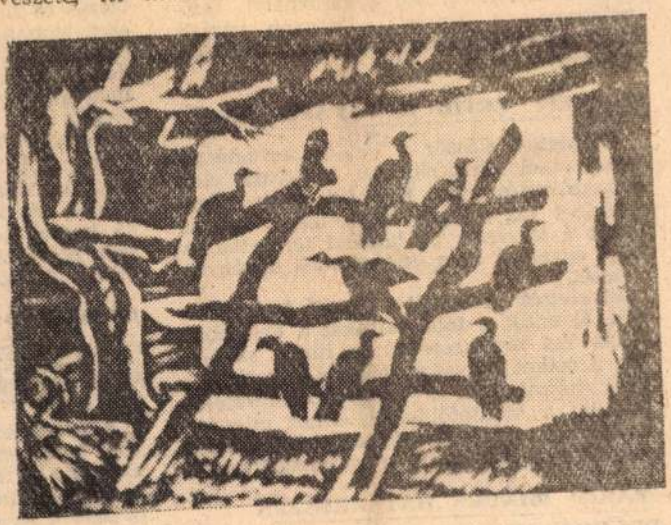

Kajári Gyula: Este a tanyán
(fametszet)

Szűkebb pátriánkat *Kajári* Gyula rajzai és metszetei képviselik. Mindkét sorozata erőteljes és drámai, mégis a közös egyéniségjegyek mellett a két műfajban más-más jellegű megfogalmazással találkozunk. A rajzok lobogó szenvedéllyel, mély együttérzéssel és dinamikus feszültséggel telnek, valamennyi az emberi fájdalmat, reménytelenséget, kétségbeesést, kiúttalanságot fejezi ki megrázóan. A fametszetek részben a műfaj adottságai, részben művészi alapállás miatt is nyugodtabbak, kiegyensúlyozottak, de azonosan mélyen szántóak.

Szóljunk külön is a hozzánk szintén közel álló, szegedi születésű *Kass* János művészetéről. Illusztrációiban a mű egyéni értelmezéssel kel új életre. Érvényes ez elsősorban Tragédia vázlatai-ra. „Szarvas"ának poétikus szövevénye, más lapjaiban pedig lírai alkatának bensőséges áradása nyújt élményt. Külön elismerés illeti ezért a tiszteletért, szeretetért, amellyel a magyar tipográfia múltjának nagy alakjaival (Misztótfalusi, Kner) foglalkozik.

A népi ihletésű alkotók közül *Csohány* Kálmán karcai népdal tisztaságúak, tömondatosan tömörek, és megejtő egyszerűségük mellett is gondolat- és érzésgazdagok. Arról győznek meg bennünket, hogy a végső dolgok tulajdonképpen milyen végtelenül egyszerűek. És éppen egyszerűségüknél fogva mennyire szépek. *Czinke* Ferenc is hasonló alapból indul ki, de formálásában más módon, a népművészet gazdag ékítményességét használja fel eredménnyel műveiben. Hasonló törekvésről adnak számot szigorúbb renddel és geometrikusabb formával *Rékassy* Csaba és *Ágotha* Margit a két fiatal grafikus figyelemre méltó munkái.

A MAI MAGYAR GRAFIKA iskolát teremtő egyénisége, fiatal kora ellenére is kétségkívül *Kondor* Béla. Látomásai, víziói magas fokú etikusságról, fantáziagazdagságról és éppen etikusságából fakadóan gyötrelmes belső vívódásokról tanúskodnak. Kondor művészete egyéni és néha szokatlan megoldást választ, de ezek a megoldások sohasem öncélúak, mindig konkrét mondanivalót, gondolati tartalmat szolgálnak. Hozzá kapcsolódnak *Lakner* László és *Pásztor* Gábor művei is.

Az előbb említettek vívódásával, nyugtalanságával, félelmével szemben *Reich* Károly az epikureus életszemlélet, a természetes, egészséges érzékiség, az élet harmonikus szépsége és öröme mellett foglalt állást. Vidám humor és egyben bölcs életfilozófia munkál *Gross* Arnold egyéni bájú, rendkívül műves lapjaiban is. Szintén humorral szemléli a világot *Gácsi* Mihály szolnoki grafikus, csak míg Gross Arnold megértőbb a világgal szemben — amelyik szerinte olyan, amilyen — Gácsi Mihály epébe mártja karcoló tűjét, bátran használva az irónia fegyverét is. *Gacs* Gábor, a Vásárhelyi Őszi Tárlatok rendszeres résztvevője, munkásságában is előtérbe lép az asszociáció gazdagsága, képzeletvilágának szokatlan, de szuggesztív erejű jelenléte.

A szöveg és kép, a tipográfia és a rajz teljes egysége valósul meg *Würtz* Ádám Shakespeare Rómeó és Júliájához készített illusztrációiban. A reneszánsz szelleme él és hat korszerű megjelenítésben, teljes hitelességgel Würtz munkáiban.

A KIÁLLÍTÁS külön színfoltját képezi a magyar képzőművészeti élet egyik vidéki központjának, a miskolci művészeknek a jelenléte. *Feledy* Gyula régebbi líraian lágy vonalvezetése, most szaggatott erőteljes geometriai formákká váltott át. Szimbolikus halai mellett, az emberi munka és a második világháború figyelmeztető borzalmai adnak élményt számára és számunkra. *Kundt* Ernő metszőkése az ősi művészet indulatával, erejével formálja mondanivalóját. *Lukovszky* László a drámai fekete felületek és az aprólékosan megmunkált részletek egymásrahatásából bontja ki műveit. *Tóth* Imre munkáiban geometrikusan tiszta formákkal, világos szerkesztéssel, és a fekete-fehér ökonomikusan alkalmazott kontrasztjával találkozunk. A látványon túli mélyebb tartalmak kifejezője *Lenkey* Zoltán is, aki szintén a miskolciak körét gazdagítja.

A Magyar Nemzeti Galéria hasznos szolgálatot tett a magyar művészet ügyének, a közönségnek pedig örömet szerzett a kiállítás megrendezésével.

DÖMÖTÖR JÁNOS

1968 MAR 2 3
CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

CSONGRÁD MEGYEI ★ HÍ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART LAPJA

1968. MÁRCIUS 2., SZOMBAT Ára: 70 fillér XXV. ÉVFOLYAM 52. SZÁM

Tavaszi helyzetjelentés a földekről

VÁSÁRHELY: DOLGOZNAK A LÉGI BRIGÁDOK

Hódmezővásárhelyen, az Előre Tsz-ben mintegy 200, a Dózsa Tsz-ben 300 holdon kezdték meg a konzervborsó vetését. Az őszi kalászosok repülőgépes fejtrágyázása a Dózsa Tsz-ben már befejeződött, jelenleg a többi tsz-ben dolgoznak a gépek. A kertészetekben a palánta neveléshez szükséges magok egy részét már elvetették. Erősen szorgalmazzák a vásárhelyi szövetkezetek a fásítást, s nagyon várják, hogy az erdőgazdaság szállítsa részükre az igényelt facsemetéket.

SZENTES: VETIK A TAVASZI ÁRPÁT

Szentesen először a Petőfi Termelőszövetkezetnél érdeklődtünk a tavasz eleji munkakezdés után. Kiderült, hogy a szövetkezet tagjai már elvetették a tavaszi árpát a tervezett 50 holdnyi területen. A fagy egyelőre nem engedi más növények vetését.

Elvetették a borsót a József Attila Tsz-ben. Készítik a fólia-sátrakat a Felszabadulás Tsz kertészetében és innen szállítják a retket exportra. Most a reggeli fagyok hátráltatják a nagyobb mértékű munkát a szántóföldeken, ennek ellenére a délutáni melegebb órákat kihasználva, sok helyen előkészítik a vetőmagágyakat.

MAKÓ: MINDEN HATÁRRÉSZEN DOLGOZNAK

Lenin Tsz: A kiszombori üzemegységben befejezés előtt áll a fokhagyma rakása 48 holdon. Zombortól Rákosig mindenhol vetéshez készítik elő a talajt, fogasolnak, simítóznak. Megkezdték 80 holdon a gyökér és 130 holdon a feketemag vetését.

Úttörő Tsz: Gacsibában és Maroslelén közel 100 holdnyi fokhagymát raktak el már a tervezett 140-ből. Elvetettek 10—10 hold gyökeret és sárgarépát. Mihelyt megenyhül az idő, ültetik az előcsíráztatott burgonyát.

József Attila Tsz: 2800 holdnyi őszi kalászos és here fejtrágyázásával lettek készen tegnapig. Papháton több mint 400-an rakták a fokhagymát. Földben van 25 holdon a mák, 72 holdon vetik a gyökér magvát. Jövő héten kerül földbe a feketemag.

Kossuth Tsz: a gacsibai határrészen több mint 100-an rakták tegnap a fokhagymát. Ma estére befejeződik a gyökér vetése. Megkezdődött a zab vetése is. A 65 holdra tervezett feketemag vetőágyának előkészítésével egyidőben a háztáji földek simítózása is jó ütemben halad.

CSONGRÁD: METSZIK A GYÜMÖLCSFÁKAT, VETIK A ZABOT, ÉS A LUCERNÁT

A csongrádi Vörös Csillag Tsz-ben három hete rendszeresen dolgozik egy munkacsapat a Szegedi út mentén levő 100 holdas gyümölcskertészetben. Lassan be is fejezik az alma- és az őszibarackfák metszését. A 60 holdnyi új telepítésű szőlőben megtörtént a szervestrágya kihordása. Tavaszi árpából körülbelül 30 holdon földbe került a mag.

A Tisza Tsz-ben 80 ember dolgozik a földeken. Néhány nap alatt 40 hold mákot vetettek el a két üzemegységben. Ugyancsak megkezdték 50 holdon a zab és 100 holdon a lucerna vetését. A kertészetben szépen fejlettek a karalábék, a karfiol- és a káposztapalánták.

A mezőgazdasági termelés szolgálatában

Megoldva hatvankétmilliós vízügyi feladat

Közel másfél esztendeje az országban elsőnek alakult meg az Alsótiszavidéki Vízgazdálkodási Társulatok Területi Választmánya. Azóta igen kiemelkedő munkát végzett a 11 vízgazdálkodási, a 33 vízmű és 6 kúttársaság tevékenységét összefogó választmány. Tegnap Szegeden, a Vízügyi Igazgatóságon tartott ülésén került sor az 1967-es év eredményeinek összegezésére és az idei esztendő feladatainak meghatározására.

Szűcs Gyula területi választmányi elnök előterjesztésében elhangzott beszámoló azt érzékeltette, hogy a társulatok a belvízvédelemmel, az öntözővíz-szolgáltatással, a csatornaépítésekkel közvetlenül a mezőgazdasági termelést segítik. A helyi vízműtársulatok pedig a községek lakosságának ivóvíz-ellátásáról gondoskodnak.

Az elmúlt év különösen nagy erőfeszítéseket kívánt a társulatoktól. A mind nagyobb termelési károkat okozó belvizek megelőzése és

a veszélyeztetett területek mentesítése 28 millió forintos beruházást igényelt.

A társulatok a vízrendezés során 27 kilométer hosszúságú csatornát építettek, 539 műtárgyat helyeztek üzembe és 53 ezer holdat mentesítettek a belvíztől. Ezt a munkát az állam mintegy 8 millió forinttal támogatta.

A vízrendezés mellett nagyarányú vízhasznosítási feladatokat is megoldottak a társulatok: 34 ezer hold öntözéséhez szolgáltattak vizet, több mint 10 km hosszú új csatornát építettek és 57 öntözési célokat szolgáló műtárgyat létesítettek.

A tanácskozás beszámolója összegezte a vízgazdálkodási és vízműtársulatok 1967. évi eredményeit is.

A gátépítésekkel és egyéb beruházásokkal együtt 82 millió forint értékű vízügyi feladatot oldottak meg.

Ebből a vízgazdálkodási társulatok 43,5, míg a vízműtársulatok 18,5 millió forint értékű munkát végeztek.

A vita során igényként hangzott el, hogy a társulatok a jövőben nagyobb önállósággal, távlatibb tervekkel és teljesebb gépesítéssel dolgozzanak. Elmarasztalták a tsz-eket is, mert a társulatok erőfeszítéseinek ellentételeként némely gazdaságban elhanyagolják a belvízlevezető csatornák felújítását, az üzemi belvízrendezés napi feladatait.

Végül a választmány elfogadta az idei év költségvetését. Ennek alapján

a vízgazdálkodási társulatok ez évben 32,5 millió forintot fordítanak vízrendezésre, 8 millió 300 ezer forintot vízhasznosításra és 6 milliót egyéb beruházásokra.

A vízműtársulatok feladatai 35,5 millió forintot igényelnek, így az összes vízgazdálkodási beruházások meghaladják a 82 milliót. A társulatok brigádjai jelenleg is dolgoznak a tavaszi belvízkárok elhárításán.

1962 NOV 18

1021

A IX. Vásárhelyi Őszi Tárlat anyagából

KAJÁRI GYULA: NAGY SÁNDOR BÁCSI

CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Őszi vadászat

A CSONGRÁDI HATÁRBAN

Még igaz *álmukat aludták a vadkacsák az Aranysziget nádasaiban, mikor már talpon volt a csongrádi vadásztársaság népes csoportja, hogy a néhány napos vadászatra érkezett nyugatnémet vendégekkel együtt hajnali portyára induljon.*

Miután Pintér István, a vadásztársaság elnöke végigkínálta jó, szívmelegítő »kisüstivel« a csoportot, megadta a parancsot az indulásra. Előbb »vadkacsázni« mentek. A hajtók felverték a nádasok csendjét. A viziszárnyasok riadtan menekültek, de a puskák megtizedelték őket, s már az első lövések nyomán közel harminc vadkacsa bukott a Holt-Tisza világosodó tükrére.

A »ráhajtó« vadászatot — mely a főcél volt — a Mámai rétben rendezték meg. Itt jelen volt Varga József megyei vadászati felügyelő is.

Közel harminc személlyel indult meg a hajtóvadászat az árkos-bokros területen, mely egészen Csépa alá nyúlik. Az öt nyugatnémet vadász Mercedes gépkocsijával jött a helyszínre.

A hajtók »csatasorba« álltak. A vadászmester kioktatott minden vadászt a szabályok pontos betartására.

A szabályokat általában be is tartják a vadászok. Igen fontos ez, mert a vadállomány helyzete jelenleg sem

A címzett:

Harsány gyermekkacag
vitelés vegyül az ősz mel
makói »Farkas Imre« általán
ti térségen a diákok éppen a
net örömeit élvezik. Azután
csendesedik a játszótér, az é
regésére benépesednek a ta
nár nénik és bácsik elfoglal
katedrán. A tanári szobából
igazgató távozik. Megsim
székeken helyet foglaló két
majd így búcsúzik tőlük:

— Mondjatok el minden
bátran.

A biztatás nem hangzott e
hiába, mert Keresztes
Anna és Nacsa Edit csep
pet sem érzik magukat feszé
lyezve. Részletesen elmond
ják az újságírónak, hogyan
kerültek kapcsolatba fél, il
letve másfél évvel ezelőtt a
két szovjet kislánnyal, akik
kel azóta is leveleznek.

Így kezdődött. Egyik ba
rátnőjük megírta címüket
Natasának és Gájának, s
nemsokára már jött is az
első levél ilyen tartalommal:
Szeretnénk levelezni veletek
Néhány sor saját magukról
s az utóirat, mely így ha
választ! S a válasz nem kése

— Nagyon örülök, hogy
tással levelezhetek. Mindig
vasom Gája beszámolóját. I
amikor ajándékot kapok tőle
lephetem meg — mondja
piros nyakkendős úttörő, a
Nem titkolja, hogy leningrá
ját személyesen is szeretné
a nagy távolság egyelőre e
hetővé. Így csak fényképre

Edit így vélekedik:

— Szeretnék eljutni a
Biztosan nagyon szép

Kajári Gyula
LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227-651, 221-285

1956 AUG 5
Művelt Nép

610

A VI. CSONGRÁD MEGYEI KIÁLLÍTÁSRÓL

A hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumban rendezték meg a Csongrád megyei VI. képzőművészeti kiállítást, mely minden eddigi seregszemlét felülmúló sikerrel tükrözte vissza az alföldi ember életét és az alföldi tájat. Színesebbé tette a tárlatot a Vásárhelyen nemrégiben letelepült fiatal művészek (*Szemerédy, Surányi, Novák, Szalay*) sok szép alkotása is. Tevékenységük, nagy alkotókedvük láthatóan az egész munkacsoport életét felfrissítette.

Az idei kiállítás erős oldalának a grafika mutatkozott. Azzá tették *Kajári Gyula* »Viharsarok«-sorozatának szénrajz-vázlatai, amelyek a múlt század kilencvenes éveiben lezajlott agrárszocialista felkeléseknek állítanak emléket, és *Szemerédy Miklós* grafikái, melyek inkább a táj szépségéről tudósítanak meghitt hangon, finom, kulturált fogalmazásban.

A figurális festmények közül elsősorban *Tápai Lajos* mozgalmas »Hajóépítők« című művét és *Novák Lajos* kisebb méretű kompozícióit kell megemlítenünk, a szépszámú tájképek és csendéletek közül pedig *Füstös Zoltán, Almási Gyula Béla, Vlasics Károly* festményeit. *Jánoska Tivadar* és *Winkler László* ezúttal kissé adósak maradtak az érett kompozíciókkal.

Ez idén első alkalommal szerepeltek a kiállításon kerámiai alkotások is. Sikerük a vásárhelyi Majolikagyárban dolgozó *Oláh Péter, Mónus Ilona, Mónus Imre,* valamint *Vékony Sándor* népművész kulturált ízlését, tudatos formaalakító készségét igazolja.

Mint negatívumot, leginkább a szobrok és kisplasztikai alkotások teljes hiányát említhetjük. Úgy látszik, a munkacsoport vezetősége nem segíti kellően ezt a műfajt és a szobrásztehetségek kibontakozását.

Moldvay Győző

Dongó nem értette, felfortyant.

— Mért? Oda visz ez minket, ahová én mondom!... Igaz, Miksa bátyám?

A kocsis merev arccal hátralesett, bakólt egyet.

— Az a dolgom, megyek, ahová a felsőbbség parancsolja!

Korom sziszegve felállt, megsimogatta elmerevedett lábát.

— Elvinni elvisz, tudom — mondta —, de mit szólnak az emberek?

— És ha autón járnék?... Isz most is szólt az igazgató, hogy elindultam, ott a kocsi, Pista, elviheted, csak küldd vissza közben!

— Te csak ne áhítozz azután... Nem tudod, hogy itt az emberek nem szeretik ezt? Vagy az neked nem számít? Hintón akarsz te bejutni az emberek lelkébe?... És olyan jól megy már a bányának, hogy elbír ennyi pucparádét?

Az
szürk
ladt
enyh
tőn
nap,
egész
Vége

— Látod, milyen szép! — Hogy nem kapott semmi választ, hátrapillantott, de Dongó Pista ezt se vette észre, a sarokba húzódva, fejét mellére ejtve hallgatott.

Valami rettenetes vihart kavart benne ez az utolsó néhány perc. Az a kis szóváltás az italbolt előtt, meg ez a makacskonok Korom János. Az első pillanatokban dühében csak káromkodni tudott, de amikor kissé lelohadt, elkezdtek benne kergetőzni a gondolatok. Vitába szállt az öreg Korommal, hadakozott vele. Mi az, hogy nem szeretik ezt az emberek? Milyen beszéd ez? Őt ne szeretnék? Mért? Három esztendeje DISZ-titkár a falu-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kajári Gyula

TISZATÁJ
1962 AUG

1021

KAJÁRI GYULA: PARASZTFEJ

III. NYÁRI TÁRLAT

ÁTÉKOK 1962

A KÖZGAZD
KIADÁSÁBA

Beren
ÚJJÁÉPÍTÉS
MAGYAROR

Bogn
A TAKARÉ
MUNKÁS ÉS
1957—1960 ÉVEKBEN

Radványi György:
ÉRTÉKELSZÁMOLÁS SZERVEZÉSE A VENDÉGLÁTÓIPARBAN 35,—

Dr. Feri Sándor:
A JOG ÉS ERKÖLCS EGYES KÉRDÉSEI kötve 26,50

V. E. Motiljev:
A FINÁNCTŐKE ÉS SZERVEZETI FORMÁI kötve 45,—
GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEM 18,50

László János:
A MEZŐGAZDASÁGI ÁRPOLITIKA ÉS A TERMELÉS TERVSZERŰ IRÁNYÍTÁSA 19,—

Manfred Lachs:
A TÖBBOLDALÚ NEMZETKÖZI SZERZŐDÉSEK kötve 45,—

Árusítják a könyvesboltok

Postán, utánvéttel történő szállításra megrendelhetők a főelárusítóknál

KÖZGAZDASÁGI ÉS JOGI KÖNYVESBOLT
Budapest, V., Nádor u. 8.
EÖTVÖS LORÁND KÖNYVESBOLT
Budapest, V., Kecskeméti u. 2.

Kajári Gyula

Charcoal drawings are the strong point of Gyula Kajári's work, whether they are portraits of wrinkled-faced, work-worn peasants or of evocative landscapes.

Kajári Gyula

HUNGARIAN REVIEW
Magyar Hírlető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

s is
at
the
ách
an.
of
nen
ter
for
ng
the

nal Theatre in Budapest. Since ... en translated into 14 foreign languages and played in Hamburg, Vienna, Prague, Berlin, Zagreb, Bratislava and Frankfurt.

In Budapest *The Tragedy of Man* is to this day the most popular item on the repertory of the National Theatre. Since its premier 79 years ago, it has run for a thousand performances.

This remarkable jubilee coincides with the jubilee of an interesting acting career. At the thousandth performance Margit Lukács played ... ale lead.

1963

1021.

A SCHOOL OF PAINTING, DRAMATIC IN MOOD AND SOMBRE IN TONE, ROSE ON THE TIDAL WAVE OF

azonnal és nem tömegesen jelentkeznek az alkotásban. Előfordul — miután a kiállításon mindazok szerepelhetnek, akik e sokoldalú témával foglalkoznak, akár szervezett kereteken kívül is —, hogy a legjobb művek esetleg nem azoktól kerülnek ki, akik a mindennapok e szívós nevelőmunkájából kiveszik a részüket. Ha nem így volna — a művészet nem volna egyéb talán, mint pusztán elhatározás kérdése. De nem hihető, hogy valaki is tagadja a történelmi tapasztalatot: hogyan teremtődik igazi művészet sokak szívós munkájából, s hogyan válik ki a tehetség a sokfajta művészi szándék és akarat megnyilvánulásának lehetőségei között. Teljesen igaz az a megállapítás, amelyet Pogány Ö. Gábor, a kiállítás katalógusához fűzött előszóban így fogalmaz meg: „E művek között nem volt sok múzeumi darab, egykoron majd aligha fogják a történelmi kézikönyvek korunk kimagasló teljesítményei között felsorolni

Kajári Gyula: Kardoskúti tanyaudvar. Szénrajz – Cour de ferme à Kardoskút. Fusain
Двор хутора в Кардошкуте. Рисунок углем

260 000 forint értékű művészi alkotást vásárolt meg — nem számítva ide a Művelődésügyi Minisztérium vásárlásait, s a később sorra kerülő Képcsarnoki vásárlásokat. Egymás közötti beszélgetésekben, viták során, gyakran elhangzik, hogy a mozgalomban résztvevők „pénzért" dolgoznak e kiállításra. Vizsgáljuk meg ezt a kérdést is. Nem lehet tagadni, hogy minden művésznek, s így az itt résztvevő művészeknek is, természetes igényük, hogy műveik visszakerüljenek azokhoz, akik között létrejöttek, s közvetlen kapcsolat is alakuljon a művész és mecénása, a művész és az üzem, a művész és a munkás között. Ezt az igényt semmi esetre sem lehet az elvtelen pénzhajhászással azonosítani. Emellett sok esetben hosszú hónapok társadalmi munkája, művészi kísérletezése van egy-egy alkotás mögött és semmi biztosíték — pl. előre kiadott megbízások — arra, hogy e kemény

Mindent egybevetve azonban: a művészek körében előretör, növekszik az igény az életismeret gyarapítására, s a nemes törekvések hangot kapnak nemcsak a „mozgalom" kiállításain, de általában minden bemutatkozón. A viták, cikkek és különböző véleménycserék hullámai mögött vagy éppen előttük — ott az igény, amely egyszerre veti fel az eszmei és formai követelményeket. Vannak művészek, akik évek óta nap mint nap ismétlődő — s le merem írni —, áldozatos munkát, népművelő tevékenységet folytatnak, s ennek eredményeit már érzik alkotásaikban. Vannak, akik sok belső és külső harc és törés után, ebben a munkában találnak művészi kibontakozásra, s vannak, akik már pályakezdéskor így indulnak el. S megteszik ezt akkor is, — ha ez azonnal nem talál célba és teljes támogatásra sem. Mindezt — még kezdeti eredményeiben felismerni igen fontos. A

sajátos eredményeket. S a grafikusok szűkszavú, helyi zamatot nehezebben érzékeltető világában, tömör, színek nélkül csontvázig hatoló, érzelmet titkoló nyelvében is, ott lüktet az Alföld, néha még talán drámaibban, mint a képeken vagy éppen könnyed ornamentikává oldódva. *Kajári Gyula* lényeget közlő, s mégis odaadóan lírai szénrajzai, *Redő Ferenc* népi faragásokat idéző játékos tömegjelenetei, a fiatal *Rékássy Csaba* freskónak is beillő embertanulmányai, a grafikus művészetben mutatják meg a mezőváros élményét s lakonikus, fekete-fehér nyelven adják tovább. S vajon mit kapnak a szobrászok Vásárhelytől? Milyen áttételekkel tör fel a forrás, a mártélyi Tiszapart látványa, a nyári éjszakán méltóságos csöndben hallgató árkádkoszorús várostorony emléke? Erről beszélnek *Németh Mihály* vaskos, a kőből gyengéden kiemelt, gömbölyű formájú asszonyai, vagy

Kajári Gyula

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPÍRÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 AUG 31

NAPLÓ
Veszprém

Gazdag népművelési program Ősiben

FILMVETÍTÉS, KÉPZŐMŰVÉSZETI ÉS FOTOKIÁLLÍTÁS FELSZABADULÁSUNK 25. ÉVFORDULÓJÁRA

(Tudósítónktól) 1021

Alig hogy befejeződött az 1968—69-es népművelési évad, máris hozzákezdtek Ősiben az 1969—70-es évad programjának összeállításához. A művelődési otthon vezetősége már jóelőre kiküldte a kérdőíveket a község társadalmi szerveihez hogy az igény még időben beérkezzen és együtt tudjon működni a művelődési otthon a társadalmi szervekkel.

A következő évad programjának összeállításánál figyelembe vették hazánk felszabadulásának 25. évfordulóját. és köré csoportosították a gazdag programot.

A tervezett képzőművészeti kiállításnál érdekességként jelentkezik. hogy felkérték a község szülöttét. Kajári Gyula grafikus művészt 1970 április 4-re egy kiállítás megrendezésére.

Filmvetítés és foto-kiállítás teszi még színesebbé a programot tükrözi a község elmúlt 25 esztendejének eredményeit.

A gazdag programtervezetet a vb. szeptemberi ülésén tárgyalják meg a község vezetői.

(Sz. Z.)

ról, az
pedig m
lanak e
runkról
kapcsolat
galmas o
vallomás
a harmin
ró sok te
gek nem
elképzelés
dozója Ér

lék

ösvényein bolyongtál
az út
zó illata
vét

l

l

arjain

t

övén

síráiba
am

al.

gyártását is nekünk kell beta
dést kötöttek egy nyugatnéme
hattuk, hogy az igazi nagy üz
az a vállalat fogja megkapni.
gyorsabban és jobban készíti
voltak könnyű ellenfelek — t
kor is.

Homrában aztán kellemet
üzemnek csupán a négy fala
csak akkor gyártották valaho
lönben kardkovács volt azelő
nyugatnémetek sincsenek job
ben az évszakban hat hónap
kezdhetjük szerelni a gépeke
hat hónap alatt el is készülhet

1021

Kajári Gyula

KAJÁRI GYULA: ÚT VÉGE

izotópos mennyiségi
mennyiség is ezzel az
sabban, legolcsóbban,
balesetek, kivérzések
tóp sugárterápiát is
Mindez összegezve –
László tanár iránti ti
hivatását rajongva s
iránt fogékony ember

— *Tanár úr! B*
éves vagyok! Céljai
Vannak-e még tervei

— Nagyon sok! Szá
megoldásra. Ezekben
dig gyógyítani, míg

— az agygerincvelő folyadéka —

Szeged

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Telefon: 138-068, 337-148, 340-176

BUDAPEST, IX., Üllői út 51

SAJTÓFIGYELŐ

Honismereti kiadvány

Igen mozgalmas helytörténeti-honismereti kutatómunka folyik a szomszédos *mezőkovácsházi* járásban. Ennek újabb bizonyítéka a most megjelent forrásgyűjtemény, amelyben *Takács* László, a honismereti munka helyzetéről és feladatairól, *Oltvai* Ferenc a Csongrád megyei Levéltárban található iratokról, *Balogh* György pedig a járás helyismereti könyvészetéről ír. Részletes bibliográfiát találhatunk a járás községeiről, s könnyen kezelhető névmutatót a bibliográfia használatához.

Kajári Gyula

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1966 JUN 1

CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP

1021

KAJÁRI GYULA: SÖVÉNY (Fametszet)

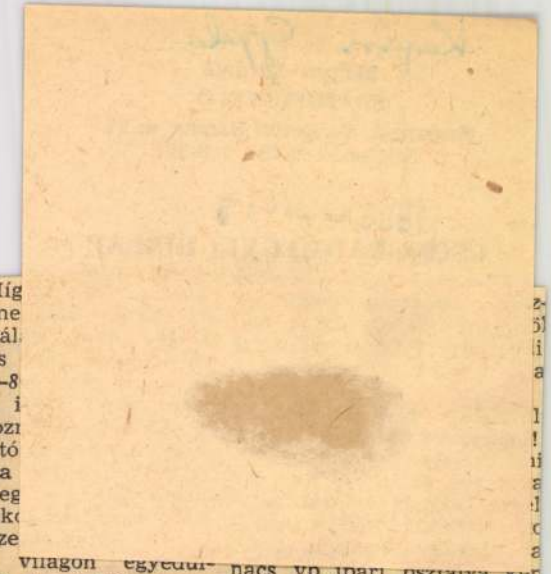

Egyesült Államokból és *Hollandiából* hoztuk és hozzuk be ma is. Ez a behozatal népgazdaságunknak évente körülbelül *ötmillió* forint kiadást jelent — természetesen kemény valutában.

Négy évvel ezelőtt, 1962. december 13-án, a budapesti Találmányi Hivatalhoz egy szabadalom műszaki leírása érkezett, amely egyszeriben megoldotta volna az orvosi szén hazai előállításának gondját. És nemcsak, hogy megoldotta volna, de a világ legértékesebb carbomedicinalisát gyártó országává is tette volna hazánkat!

Ennek a szabadalomnak a tulajdonosa két szegedi lakos volt: *Pál* Lajos és *Balla* Gyula. Találmányuk — szó szerint idézve — az *„Eljárás nagy adszorbióképességű derítőszén előállítására, csonthéjas gyümölcsök maghéjából és egyéb széntartalmú hulladékból" címet viselte.*

Ez a hatalmas értékeket termelő eljárás azonban mind a mai napig nem valósult meg, s kidolgozói számára is mindeddig sokkal több bosszúságot, mint hasznot hozott! !

lítania. Míg
beáló — me
a feltalál
százalékos
szené 75—8
feltalálás i
hangsúlyoz
cég az. utó
tani tudta
és jelenleg
65 százalék
pességű sze

Ezt a világon egyedülálló orvosi szénfajtát nemcsak a hazai piacon, de *külföldön* is igen jól lehetett volna hasznosítani. Elsősorban is a *szocialista országokban*, amelyek körülbelül hasonló mértékben Nyugatról kénytelenek importálni ezt a fontos terméket. A becslések szerint 4—500 tonna orvosi szén könnyen eladható lenne évente, s ennek az ára hozzávetőlegesen is mintegy 40 millió forint.

Pál Lajos azt is kiszámította, hogy egy olyan üzem felépítéséhez, amely egyaránt kielégítené mind a hazai, mind pedig a várható külföldi igényeket, körülbelül *20 millió forintos beruházásra* lenne szükség. Ez az összeg viszont már a termelés *első évében* teljesen megtérülne.

nács VB ipari osztálya kép
viselőjének közreműködésé
vel jegyzőkönyvbe tett ígére
te ellenére sem hajlandó
félüzemi kísérletet elvégezn
Hogy miért? Azt nem kö
zölték....

Pál Lajos, aki már 196
augusztusa óta jelenleg
munkahelyén dolgozik, per
sze nem hagyta annyiban
dolgot, hiszen nemcsak hi
a találmány értékében, d
azt *dokumentumokkal, méré
si eredményekkel* és anyag
mintával bizonyítani is tud
ta.

Felkereste hát Budapeste
a *Műszéngyárat*, ahol szir
tén nagy lelkesedéssel fogad

Meddő

Pál Lajosnak és társának
ebből az szabadalombó
csupán anny

Kajári Gyula

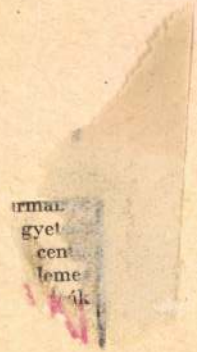

ÚJ NÉPMŰVÉSZETI GYÁRTMÁNYOK ÖREGBÍTIK A VÁSÁRHELYI MAJOLIKA VILÁGHÍRNEVÉT

A szépnek, a művészetnek hódoló ember akárhányszor látogat el a vásárhelyi majolikaáruk műhelyébe, mindannyiszor új, gazdagabb színek, új, merész formák ragadják meg érdeklődését. Ha kezébe vesz egy ízléses, gyönyörű majolikatárgyat, az csak addig a legszebb, míg szembe nem tűnik a másik agyagremekmű és egyszerűen lehetetlen határozottan megjelölni a legszebb gyártmányt.

Az ősrégi népművészeti minták, a nagyés dédapák magyaros helyi díszítés hagyatékai azonban csak kevéssel ezelőtt jelentek meg a vásárhelyi majolika készítményeken. Amikor 1950-ben a helyi művészek kezdeményezésére megkezdte működését a Majolikagyár, a két világháború közötti tömegformák, a messze kiabáló, eltúlozott díszítések szerint kezdtek a majolikatárgyak készítéséhez. Még néhány évvel ezelőtt sem lehetett komoly nyomát találni az újra, a művészire való törekvésnek. Most is van jócskán a gyár raktárában kisebb-nagyobb edény, dísztárgy, amelyek díszítésében nincs szív, népművészet, nagyrészt az igénytelen vásári áru nyomait viselik magukon.

Az üzem égetőkemencéjéből — amelynek belsejében 900 fokos hőségben „nyílik ki" élénk színekre a szürke festékmáz — már új formák, új színek, díszítések kerülnek ki. Ez elsősorban is a helyi művészeknek köszönhető, akik sokat tettek azért, hogy legyen helyi művészeti vezető az üzemben, aki irányítja a népművészet kifejlődését. Kajári Gyula grafikus személyében igen lelkiismeretes művészeti vezetőt kapott a gyár és jórészt tevékenységének köszönhető az a komoly változás, ami jelenleg az üzemben van. Célja az, hogy a helyi művészekkel karöltve a majolikagyártást igaz népművészetté emelje. A majolikaedény-festők (írókázók) kezdeményező készségének kibontakozását, elgondolásai megvalósítását segíti Kajári Gyula szakszerűen, aminek máris igen komoly eredménye van.

Az egyre növekvő külföldi kereslet bizonyítja legjobban, hogy a Vásárhelyi Majolikagyárban győzött az új, a népművészet a régi formák felett. Az országos és a helyi hagyományokat is kifejező élénk, de nem rikító színű művészi díszítések megragadják az egyiptomi vevőtől kezdve a dán kereskedőig mindenki tetszését és jelenleg is a szállítóládákon Kairo cím olvasható. A változatosabb alapszínek, a tisztább minták, a díszítésben felhasználható új, haladóbb irányelvek teszik művészibbé a vásárhelyi majolikatárgyakat. Nemrégen csak három-négy alapszínnel dolgoztak, most már ez a szám nyolcra szaporodott és ezek keverékéből 23—24 főbb szint használnak. De ezzel sem elégedtek meg; az új gyárrészlegben laboratórium épül, ahol külön vegyészmérnök foglalkozik a legkülönbözőbb színkeverékek összeállításával.

Az új formák keresésénél is nagy előrehaladás tapasztalható. Mónus Imre, Berényi Ferenc, Szabó Sándor, Varsányi Péter és rajtuk kívül még jónéhányan igen sok új formát dolgoztak ki, s gyártanak jelenleg is. Most például a dohánykészletek próbadarabjait készítették el. Sajnos azonban anyagilag nem nagyon ösztönző az új formák, elgondolások megvalósítása, mert a dolgozó elég kevés jutalékban részesül az újításkor. Ha változtatnának a premizálási rendszeren, még sokkal kielégítőbb volna a formautánpótlás. Igaz, vannak eredmények, mert jelenleg 150 féle cikket gyártanak, az elmúlt hónapokban 40—42 új, korszerűbb, keresett agyagedény gyártását kezdték meg. De szükséges az újra, a művészire való törekvés azért is, mert a világpiacon egyre erősödik a majolikaáruk versenye.

Az új színek, formák keresése, a művészi kidolgozásra való törekvés mellett a minőség állandó javításáért is harcolnak a majolikagyár vezetői, dolgozói. Épül az olajtüzeléses kemence, amelyben állandó lesz a hőfok és a színek finomabbak, szaknyelven szólva „kinyiltabbbak" lesznek. A jobbminőségű majolikaáruk előállítása érdekében az utóbbi időben már a bányászott agyagrétegeket külön dolgozzák fel, nem keverik össze, mint azelőtt. Ez azért előnyös, mert a különböző agyagréteg különböző színűre ég ki, s így kifejeződik még a legfinomabb színárnyalat is.

A hódmezővásárhelyi majolikagyártás jelenleg azon az úton halad, amely még sok dicsőséget, elismerést, hírnevet szerezhet a városbeli agyagipari művészetnek.

— Tóth —

Szerdán közleményt adtak ki *Dulles* amerikai külügyminiszter és *Adenauer* nyugat-német kancellár között lefolyt tanácskozásokról. A közlemény szerint *Dulles* és *Adenauer* elsősorban *Németország újraegyesítéséről, a Szovjetunió politikájáról és az Északatlanti Szövetség megerősítéséről tanácskozott.* A két államférfi befejezte tanácskozásait.

Eisenhower állapotáról kezelőorvosai jelentést adtak ki. Eszerint az elnök állapota továbbra is kielégítő, hőmérséklete, vérnyomása, érverése és lélegzése normális. Ez lehetővé tette számára, hogy tanácskozzék munkatársaival és hogy törvényjavaslatokat írjon alá.

Dulles egyik elmúlt napi nyilatkozata során elítélően beszélt a semlegességről. — *„A tömbökhöz nem tartozás politikája egyre inkább elévül és kevés kivétellel erkölcstelen, szűk látókörű politika"* — mondotta.

A *Times of India* című indiai lap szerdai számának vezércikkében élesen bírálja az amerikai külügyminiszter minősíthetetlen kijelentését. *„Mindenkinek lehet saját véleménye* — írja a *tikai légkör enyhülését, olyan kérdés zett előtérbe, amelyek alkalmasak további élezésére és ezzel a német tés esélyeinek csökkentésére".*

PALAMASZ, Görögország állandó dötte szerdán emlékiratot osztott sz 67 tagállamának küldöttei között. E lékiratok közül *Hammarskjöld* E nak is átadott.

Az emlékirat hangsúlyozza, hogy Görögország *kérni fogja a ciprusi kérdésnek az ENSZ elé való terjesztését „a szabadság, a béke és biztonság fenntartása érdekében".*

Az emlékirat azzal vádolja meg Angliát, hogy a tengelyhatalmak módszereivel és eszközeivel fojtja el Ciprus népének szabadságát.

Dixon, Anglia ENSZ-küldötte nyilatkozott a görög emlékiratról és azt úgy tüntette fel, mint újabb lépést „Görögországnak Anglia ellen irdított világraszóló rágalmazó propagandahadjárata". — *„A görög közlemény* — mondotta *Dixon* — *nyíltan erőszak alkalmazására buzdítja ciprusi híveit".*

Rövid külpolitikai hírek

Bartolome Daneri rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, az Argentin Köztársaság új magyarországi követe megbízólevelének a közeljövőben történő átadásával kapcsolatban csütörtökön, június 14-én látogatást tett Boldoczki János külügyminiszternél.

*

Hága: Közzétették a legutóbbi holland parlamenti választások végeredményét. Eszerint a legtöbb mandátumot, számszerint 34-et a Holland Munkáspárt szerezte meg. A Katolikus Néppárt eggyel kevesebbet, azaz 33 mandátumot szerzett. Mindkét pártnak az előző parlamentben 30—30 mandátuma volt és koalicióban kormányozták az országot.

*

Prága: A Csehszlovák Kommunista Párt országos értekezletének szerdai ülésén folytatódott a vita Antonin Novotny és Viliam Siroky beszámolójáról. A szerda délelőtti tanácskozáson 8 küldött szólalt fel.

A két beszámoló fölötti vita tovább tart.

*

London: Anthony Eden angol miniszterelnök szerdán hosszabb beszédet tartott a Konzervatív Párt Albert Hall-i gyűlésén és ennek során hangoztatta: »A világ küzdőterén mindig óvakodni kell a váratlan szélrohamoktól és viharoktól. Azonban még e fenntartás mellett is tény marad, hogy egy új világháború veszélye manapság kisebb, mint bármikor a háború után«.

*

Párizs: A francia miniszertanács szerdán jóváhagyta a francia diplomáciai testület részleges átszervezését. Sok tisztségre új embereket neveztek ki.

SZÁZEZER kilométer aratózsineg készül a Szegedi Kenderfonógyárban. A zsineget az idén három ágból fonják, s ezzel is növelik szakítószilárdságát. Június végéig összesen százezer kilométer kévekötőzsineg kerül ki a gyárból.

TERVEN FELÜL a második negyedévben 6700 PVC műanyagú női szandált készítettek a Makói Cipész KSZ dolgozói. A negyedév végéig még mintegy 7300 párat készítenek. A III. és IV. negyedévben bőrszandálokat is gyártanak szintén terven felül.

KESKENYFILM VETÍTÉSŰ MOZIT létesítenek Mindszenten a Dózsa telepen. Az általános iskola igazgatósága és a szülői munkaközösség részben társadalmi munkában alakítja át a Dózsa telep iskolájának tantermét. Heti két előadást tartanak majd a Dózsa telep dolgozóinak.

500 MÉTERNYI tégla-gyalogjárda készült Tömörkényen a Fő utcán. Folyamatban van további 500 méteres útszakasz feltöltése, rendezése és kövezése.

Kajári Gyula

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1966 MÁJ 1

CSONGRÁD MEGYEI HIRLAP

tegeződ

1021

KAJÁRI GYULA: ASSZONY

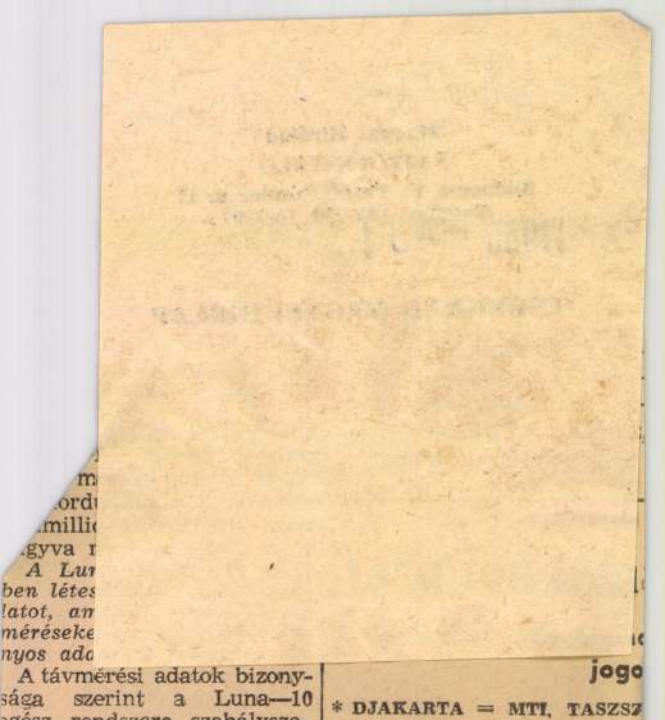

A távmérési adatok bizonysága szerint a Luna—10 egész rendszere szabályszerűen működik.

Szilárd az összeköttetés a Hold műholdjával. Nagy mennyiségben veszik a szputnyik által továbbított tudományos anyagokat, amelyeket feldolgoznak és elemeznek.

jogo

* DJAKARTA = MTI, TASZSZ

Nasution indonéz tábornok feltűnő éllel támadta meg *Sukarno* elnök hatáskörét. Nasution, a szárazföldi hadsereg rangidős tábornoka, aki azonban a Suharto-féle katonai hatalomátvétel után is a háttérben maradt, kije-

Az események hátteréhez

A francia külügyminiszter Bukarestben és Szófiában

Szombaton délután *Couve de Murville* francia külügyminiszter háromnapos bulgáriai látogatásának befejeztével Szófiából visszautazott Párizsba.

A francia külügyminiszter — aki a hét első három napján Bukarestben is folytatott hivatalos megbeszéléseket — hatnapos kelet- és délkelet-európai „jelenése" *viszonzása* volt a román, illetve a bolgár külügyminiszter múlt évi párizsi látoga-

Couve de Murville egyébként — hogy mindenfajta nyugati illúziót eloszlasson — nyilatkozatában utalt arra, hogy Romániában és Bulgáriában történt látogatása semmiképpen sem tekinthető valamiféle megkülönböztetésnek, még kevésbé annak, mintha ezeket az országokat szembe kívánná állítani a Szovjetunióval. *Valójában* — mondotta — *Franciaországnak mindennél*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kajári Gyula

ÉLET ÉS IRODALOM

1962 OKT 6

1021

Kajári Gyula: Házak

Mire készül az Egyetemi Színpad?

Az új évad során is folytatódnak, sőt kibővülnek az Egyetemi Színpad bevált, rendkívül olcsó *bérletsorozatai.* Elsőként *„A versmondás művészete"*-t említjük meg, mely előadóművészeink önálló estjeit foglalja magába. Ez idén *Bitskey Tibor, Csernus Marianne, Egressy István, Horváth Ferenc, Kohut Magda* és *Sütő Irén* vallanak kedves költőikről. *„A huszadik század költészete„*-sorozat, az évforduló jegyében, ezúttal csupán egyetlen költőt szólaltat meg. A *József Attila napjai* címet viselő ciklus, a korábbi gyakorlattól eltérően, nemcsak a költő életművének feldolgozását tartalmazza. Barátok, kortársak megemlékezései, fiatal írók és költők vallomásai, az irodalomtörténeti kutatás legújabb eredményei teszik vonzóbbá, változatosabbá az előadásokat, melyeknek szerkesztője *Surányi Ibolya,* rendezője *Makai Péter.* Folytatódik a legfiatalabb költő- és prózaíró-nemzedék bemutatása, a tavaly nagy sikerrel megindított többszöri ismétlésre került *„Költőnk és kora"*-sorozatban, ismét az írók személyes felléptével. Kibővül az irodalmi folyóiratok és — az illetékes tanszékekkel közös rendezésben — a világirodalmi estek programja, megtartják a könyvnapi rendezvényeket, megünneplik az aktuális irodalmi évfordulókat.

A sajátosan egyetemi profilú műsorok száma és jelentősége is megnövekszik. Ezeken különösen nagy szerepet játszik *a Dobay Vilmos és Ruszt József* rendezők irányította Universitas színjátszó együttes és — *Mezei Éva* vezetésével — a Egyetemi Szavalókör. Az egyetemista költők szerzői estje világirodalmi műsor mellett drámabemutatókat is tervez nek. Sorukból különösen az út törő jellegű *ősbemutatók* emel kednek ki, így *Majakovszki Gőzfürdő*-je, *Federico Garci Lorca Yermá*-ja és a spanyo *Vallejo: Az égető sötétség* cí mű műve. A Színháztudomá nyi Intézettel közösen rende zett másik dráma-sorozatba bemutatják *Wolfgang Borcher Az ajtón kívül* című híres mű vét, továbbá a Devecseri Gábo által kiegészített és Szombat helyen nagy sikert aratot *Plautus*-komédiát, az *Amphitruo*-t, szombatéji előadásban.

Mindez csupán ízelítő; a belső kultúrmunkáról, a gazdag zenei programról meg sem emlékezhettünk. **H. Gy.**

A KÉPERNYŐ

Ez a deus ex machina természetesen sem drámai izgalmat nem kelt, sem felemelő katharzissal nem szolgál, hiszen egy elnagyolt vonásokkal felvázolt mellékszereplő kulisszán kívüli akciója ilyen

KAJÁRI GYULA: VÁZLAT

(Egető János felv.)

(A XII. Vásárhelyi Őszi Tárlat anyagából)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1965 OKT 31

CSONGRÁD MEGYEI HIRLAP

zikáncson

ésben

juk ki a tyúkonkénti egy dekagramm gazdasági takarmányt, amu jóllakottságot kelt az állatban és megfelelő kondícióban tartja. Több abrak is elfogyna, de akkor kevesebbet vennének fel a tojótápból, és ez hátráltatná a termelésüket.

Szólnunk kell arról is, hogy *a megfelelő hőmérséklet biztosítása nagyban elősegíti a tartós magas hozamokat.* Mi olajkályhás fűtéssel gondoskodunk a 16—20 fok közötti hőmérsékletről, de tapasztalataink szerint a 18 fokos hő a legkedvezőbb a tojástermeléshez. Ventillátorokkal fúvatjuk be a meleget, nyáron viszont a friss oxigéndús levegőt. Ha 16 fok alá süllyedne a hőmérséklet, a takarmányadagok növelésére lenne szükség, amely drágítaná a tojástermelést. Az is fontos, hogy az állatok egész napon át nyugodt körülmények között legyenek. A csökkentett pihenő idő

„Egyenran
lenn...

Közérdekű és különösen időszerű értekezleten vettünk részt pénteken délelőtt a makói pártbizottságon. A város és a járás termelőszövetkezeteinek elnökei és párttitkárai jelentek meg, hogy *megbeszéljék a szerződéskötések jelenlegi állását, különösen pedig a termeltető-felvásárló vállalatok munkájával kapcsolatos problémáikat.* Hosszúra nyúlna, ha most itt részletesen ismertetnénk az elhangzott véleményeket és javaslatokat, a felmerült konkrét problémákat. Úgy véljük, ennél hasznosabb lesz, ha az értekezlet összbenyomását és az általános állásfoglalások általános irányát jellemezzük, továbbá néhány egészséges javaslatnak nyilvánosságot adunk.

Az értekezlet, illetve az ott elhangzott problémák szervesen kapcsolódnak ahhoz a kormányrendelethez, amely új helyzetet teremtett a mezőgazdasági termelőszövetkezetek és vállalatok gyakran továbbra is a régi helyzet megszokásából indulnak ki, nem egyenrangú félnek, nem vállalatnak, hanem állami „szervnek" tekintik magukat, holott a helyzetük megváltozott, s nem állami szervek, hanem állami vállalatok, amelyek gazdasági módszerekkel hathatnak a termelőkre, és befolyásolhatják a termelést.

A harmadik tényező az, hogy a termeltető vállalatok alkalmazottai, „ügynökei" elég sok esetben nem eléggé képzettek, különösen nem a szocialista gondolkodásmód tekintetében, s a termelőszövetkezetekkel nem úgy tárgyalnak, mint szocialista gazdasági egységekkel. Nem alaptalanul hangzott el olyan vélemény is, hogy azelőtt a magángazdákkal az ügynökök, felvásárlók több „üzleti tisztességgel" tárgyaltak és üzleteltek, mint sok esetben a tsz-ekkel, amelyeket mintegy alárendelt helyzetbe kiszolgáltatottnak

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1969 ÁPR
TÁRSADALMI SZEMLE

1021

Kajári Gyula

Kajári Gyula
Dunaújvárosi sorozatából

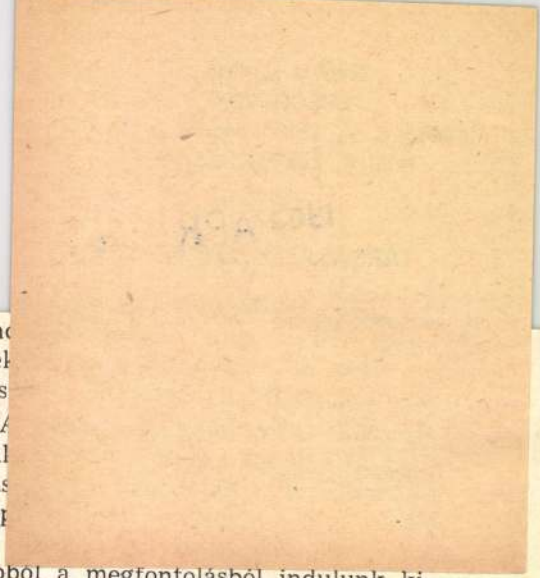

garizálását úgy fogjuk elkerülni, hogy az új gazdasági intézkedéseket ismertetve rámutatunk arra: hogyan oldják meg a hasonló problémákat a baráti szocialista országok és hogyan a tőkésországok (így például a technikai és technológiai fejlődés következményeként jelentkező munkaerő-átcsoportosítási gondokat stb.).

Hazánkban vannak még illúziók a tőkés gazdasággal szemben. Különösen a Közös Piac iránti illúziók hatásával kell számolnunk. Tudományosan megalapozott műsorokban időről időre rá kell mutatnunk *a tőkés gazdaság alapvető belső problémáira.* Az itt mutatkozó átmeneti zavaroknak propagandacélokra való kihasználása ugyanis csak kétes sikert eredményezhet; ezért ezekkel csak akkor foglalkozunk, ha segítségükkel könnyebbé

Abból a megfontolásból indulunk ki, hogy a hallgatók, a hallgatói csoportok és rétegek választ várnak tőlünk az őket leginkább foglalkoztató kérdésekre, és érdeklődnek minden olyan információ iránt, amelyben felismerhetik lehetőségeiket és jogaikat. Ezért a műsorok tartalmának meghatározását megelőzi a hallgatói *elvárások felderítése.* E felderítés eredménye igen fontos tényező a tartalom meghatározásában. Tapasztalatból tudjuk azonban, hogy a hallgatók érdeklődésének

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188—296, 188—307.

Kajári Gyula

NÉPSZABADSÁG

1021

...tünk, akik nem képesek élni a sokszor ölükbe pottyant nagy lehetőségekkel — vagy éppen rosszul élnek vele.

KÉPRŐL KÉPRE
(Csütörtök, 21.50)

A képzőművészeti rovat magazinja. A BNV indiai pavilonjának belső grafikáit — Töreki Ferenc munkáit — mutatja be elsőként a műsor. Ezt követően a kecskeméti Katona József Múzeumban, a Kecskemét 600 éves ünnepségsorozat keretében megnyílt képzőművészeti kiállításról ad hírt, a művésztelep régi és mai alkotói munkáinak bemutatásával. A magyar szobrészművészet kiemelkedő egyénisége, a nemrég elhunyt Bokros Birman Dezső székesfehérvári gyűjteményes emlékkiállításáról szóló képes beszámoló a következő téma, majd egy hódmezővásárhelyi alkotó, Kajári Gyula grafikus Műcsarnok rendezte vándorkiállításának veszprémi tartózkodásáról készült film következik. Az Öt perc az utcán című állandó műsorrész keretében ezúttal dr. Sziráki Zoltán kalauzolja a nézőket a budapesti fénycsővilágítást vizsgáló körútján, s mond róluk esztétikai kritikát is. Végül a Képcsarnok Vállalat Kaposvárott most megnyílott bemutatótermével ismerkedhetünk meg; ezzel állandó helyi fórum szerveződött — az eladás mellett — a magyar képzőművészet mai alkotásai propagálásához.

J. Gy.

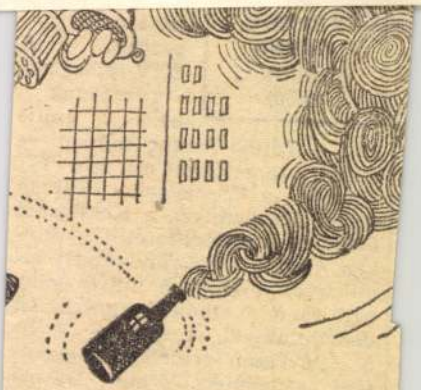

Hetvenezer liter friss tej v

Nyolcszázezer liter tej fogy

A kereskedelem és a tejipar együttműködése nyomán egy hónapja vezették be a fővárosban a *vasárnapi tejügyeletet.* A Közért mintegy *250 élelmiszerüzletet, tejboltot* tart nyitva vasárnap délelőttönként, elsősorban friss tej és tejtermék s egyéb élelmiszerek árusítására.

A „tejes vasárnapok", különösen a meleg idő beálltával, jól beváltak. A premieren még csak 55 000 liter tej fogyott — most vasárnap mintegy *70 000 liter friss*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS

1966 JUL 9

Kajári Gyula

Megnyílt Kajári Gyula grafikusművész kiállítása

Szombaton délután a Vasmű úti kiállítási teremben megnyílt Kajári Gyula grafikusművész kiállítása. Ember és tájábrázoló alkotásai között kiállították a dunaújvárosi sorozatot is, amelyet a művész a Dunai Vasműben a kohóról, az acélműről, valamint az ott dolgozókról, kohászokról, martinászokról készített. Az értékes kiállítási anyagot a művész és szépszámú közönség jelenlétében dr. Solymár István, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatóhelyettese nyitotta meg. A kiállítás három hétig marad nyitva.

an, Kulcs, Deák
2403

Erdeklodni: Kertvaros,
fa u. 4., fszt. 7. — 2374

, ezüst tárgyait

felemelt

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

1968 MÁJ 28

KEDDI

MOZAIK

MEGNYÍLT VESZPRÉMBEN KAJÁRI GYULA GRAFIKUSMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA

A Veszprémi Vegyipari Egyetem és a Kiállítási Intézmények közös rendezésében május 25-én, szombaton a kora délutáni órákban nyílt meg Kajári Gyula grafikusművész első önálló kiállítása a vegyipari egyetem tárlatok rendezésére rendkívül előnyös aulájában. A tárlat megnyitásán valóságos „vásárhelyi találkozó"-nak lehettünk tanúi. A városi tanács képviseletében megjelent *Sóti* Imre, a városi tanács vb elnöke, de ott voltak a kiállító művész barátai, tisztelői igen nagy számban, valamint igen sokan a Budapesten élő művészbarátok közül. Az egyetem titkára, dr. *Magyari* István, aki a tárlat megrendezésében teljes szívvel és lélekkel közreműködött, fogadta a vásárhelyi vendégeket és ismertette az egyetem megszületésének történetét, a város egy-egy izgalmas kérdését. A kiállításon Csohány Kálmán grafikusművész olvasta fel a betegen fekvő Nagy Lászmást keltettek a tárlatnyitáson részt vevő közönség soló költő megnyitó beszédét, akinek szavai mély benyoraiban.

A kiállításnak nagy sikere van, amiben része van *Baranyi* Juditnak, a kiállítás rendezőjének is. A most kiállított anyag július 6-tól július 28-ig a Dunaújvárosi Kiállítási Csarnokban kerül bemutatásra.

EGYESÜLJETEK!

AP

RT LAPJA

ÉVFOLYAM,
123. SZÁM
KEDD,
1968. MÁJUS 28.
Ára: 70 fillér

Kádár János és Fock Jenő fogadta Le Thanh Nghi-t

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első itkára és *Fock* Jenő, a Miisztertanács elnöke hétfőn ogadta *Le Thanh Nghi*-t, a Vietnami Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagát, miniszterelnök-helyetest, a hazánkban tartózkodó vietnami gazdasági kormányküldöttség vezetőjét.

A szívélyes, elvtársi légkörű találkozón jelen volt *Fehér* Lajos, a Minisztertanács elnökhelyettese és *Erdélyi* Károly külügyminiszter-helyettes, valamint *Hoang Long*, a VDK budapesti nagykövete. (MTI)

/1021

Kajári Gyula

Kajári Gyula: Dunaújvárosi sorozatából

TÁRSADALMI SZEMLE

VILÁG
PROLETÁRJAI,
EGYESÜLJETEK!

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
ELMÉLETI ÉS POLITIKAI FOLYÓIRATA

4

XXIII. ÉVFOLYAM, 1968. ÁPRILIS

1021

Hamuban sült pogácsa és a fekete kréta

Találkozásaim Kajári Gyulával

Mióta a veszprémi egyetem aulájában az egyéni utat járó grafikusművész megvalósult ábrándjai a falakon helyet kaptak, milyen ismerősen hangzik a név: Kajári Gyula. A tájékozódásra több időt szentelők köreben nem csengett a művész neve korábban sem ismeretlenül. Mentegetődzésképpen elmondhatjuk, hogy valamit egyszer-egyszer már mi is hallottunk róla; csak a lényeget, a legfontosabbat nem tudtuk: azt, hogy ő is a mi megyénk fia, hogy Ősiből indult.

Amit „a kilövőhely a mindenségét járó rakétának" ad, azt adta-e Kajári Gyulának a szülőföld? Olyan szülőket, akik a zuhanást, a Taigetos mélységét szánták volna neki; nem a magasságot, ahova a „kilövőhelyről" sok-sok megpróbáltatás után mégis csak eljut.

1

— Ne beszéljünk róluk — mondotta Kajára Gyula, aki a kiállítást megelőző napon szerkesztőségünk vendége volt. A „ne beszéljünk róluk"-ból beszédesen világlott ki, hogy a veszprémi gyermekmenhelyen a kis lelencet valaki magához ölelte: Bruck Tiborné.

(Kajári Gyula: Az út végén III.)

— Anyám helyett anyám volt. Megpártolt, melengetett, bíztatott. Csak azt sajnálom, hogy ennyi idő után nem mondhatom meg neki: ő volt az én szellemi kibontakozásom első meglátója. Hazatérőben, a sírjánál, a temetői csendben gondoltam végig, hogy nem tudok neki visszaadni semmit abból, amit egyedül csak neki köszönhetek.

A csillogást a visszaemlékező művész szemében könnynek is nevezhettem volna, de a szájszögletben megbúvó dacos és keserű ránc és egy előbbieknél is leleplezőbb mondat bizonyította, hogy tévedek.

— Nem volt itt semmi... Gyerekkoromból csak a püspök pávái rikoltoznak és tilalmas gyümölcsfái égnek bennem. És most, az álmosító, lehúzó múlt helyén az új Magyarország egyik szellemi központját, Veszprémet találom. Ez a találkozás kimondhatatlan örömmel tölt el. Dunaújvárosban készült rajzaimra gondolok. Itt is volna annyira lenyűgöző és monumentális, amit befogadjak és megfogalmazzak.

Valamit még az „álmosító, lehúzó" múltból, mielőtt szemtől szembe állnánk a Kajári-képekkel.

— A menhelyi élet után az első távlatot Herend nyitotta meg: négy évet töltöttem ott. Nem véletlen, hogy tervezői hajlamom ott kezdett fölcseperedni. Amikor a Képzőművészeti Főiskola grafikai szakán végeztem, 1954-ben, a hódmezővásárhelyi majolikagyárban is mint tervező művészdiplomás kaptam munkát. Azóta ott élek.

A hódmezővásárhelyi grafikusművész még a pálya legkezdetén megfogadta, hogy első gyűjteményes kiállításával a szülőföldnek mutatkozik be, amely — Nagy László szavai szerint — hamuban sült pogácsát adott neki útravalóul, mint a mesehősnek, hogy megküzdve a sárkányokkal, „meghatóbb legyen a diadal."

2

A hamuból a pogácsával együtt a diadal megvívásához szükséges koromfekete is előkerült: a kréta. A kréta, amelyből nemcsak a szén színe, hanem a kék és a barna számtalan változata is föl- és egyberajzik a lapokon, amelyekről a gondterheltek, a gyötrődők, a merengők, a kihunyt lángok, a Werbőczi törvényszéke elé érkezők és a readingi rabok tekintenek ránk. De korszerű előadásban, igen változatos skálán a mostani világ is, amelyben a vezető szerep az elmélyült emberábrázolásé.

„Sors és dal közösek" — mondják Hölderlin szavaival a Veszprémben látható képek. Kajári a költők közül is, akiket igen-igen szeret, elsősorban a vívódókhoz vonzódik: művészete eredeti nyelvén talán a legdinamikusabban (Derkovits Dózsa-sorozatára emlékeztetve) Ady „Új törvényt Werbőczi"-jét mondja el. Remeklései közül a Hölderlin-vershez, a Wilde-balladához készített illusztrációkat is említenem kell. Velük azonos rangon a Széchenyi-sorozatot és a Magyar Nemzeti Galéria tulajdonában levő képet, a Könyöklő nő-t.

A diadalt kivívó fekete krétának köszönhetők a mélyen megindító portrék; közöttük is elsősorban „Az út végén" átszellemült háromféle asszonyarca. Ilyen, vagy hasonló még Az öreg Kunné, a Nagybátyám, a Martinász, az Érctömörítő és a szén és fekete pasztellkréta által fölvarázsolt „Égető Mihály."

A táji élményekről az Elhagyott vidék, a Kardoskuti tanyaudvar, a Naplemente a pusztán és az Aratás előtt szól hozzánk megragadóan és a barnával kifejezett Búzatábla.

Gyenge darabja nincs ennek a bemutatkozásnak. Nagy László megállapításával, hogy Kajári művészete „egy tudatos program az emberi mostohaság leküzdéséért, immár a sokmilliós közösség javára", azonos ponton találkozunk.

3

Harmadik találkozásom ma lesz a grafikusművésszel, amikor az egyetem aulájából képeit kiköltözteti. Eltűnhetnek-e hatástalanul? Erre a kérdésre a Csongrád megyei Hírlapban már feleletet is olvashattunk. Szabó Endrének, a szegedi lap munkatársának Kajári Gyula a következőket mondotta: „Ha majd egyszer idők múltával megírják ennek a városnak (Veszprém) a művelődéstörténetét, akkor álljon ott ez a kiállítás emlékeztetőül, mint szerény hozzájárulás, mint egy nagy falban egy darab tégla..."

A szülőföld megköszöni művész-fiának a szerény hozzájárulást: az az „egy darab tégla" becses érték, kibontakozásunkhoz szükséges is.

Csorbát József

1968 JUN 16
Napló (Veszprém)

Megyénkből indultak (20)

Nagy László, költő

— *Nagyon sokáig ki se mozdultam Iszkázról, a szülőfalumból.* Nem csoda hát, ha nagy gondban voltam: nem tudtam elképzelni, hogy milyen is a város. Pontosabban azt, hogy hogyan mennek ott a szekerek és a lovak. Úgy gondoltam, hogy a város csupa lépcső, meg irdatlanul magas ház... *Amit talán soha nem fogok tudni megírni versben, az a néhány kisgyerekkori üzenet, amit a szomszéd falu templomának harangja, messziről is látható piros cserepes teteje küldött.* A messzeség varázslata volt ez — a szemérmes vágyakozás az elérhetetlenül távoli színek, hangok, illatok után.

Sokemeletes, kék színűre festett házban, a Dunához simuló Árpád fejedelem útján lakik most Nagy László, egyike azoknak a megyénkből indult nevezetes embereknek, akik meglehetősen sokáig, a gyermek és ifjúkort „egyhuzamban" itt élték le.

Megannyi emlék, élménnyé érett „rosszalkodás" fűzi Nagy Lászlót Iszkázhoz és környékéhez: kifosztott madárfészkek, megmászott fák, terhükkel együtt leszakadó ágak, keresztül-kasul csatangolt határ, gyerekbarátságok és őszintén fellobbanó, izzó s hamar elparázsló „örök haragok". *Kimondva vagy kimondhatatlanul ott bujkálnak verseiben ezek a kitörölhetetlen hatások* — a kisfiú első csodálkozásai, megdöbbenései, örömei és csalódásai.

— Egyszer összeszedtünk egy hordó verebet. A felnőttek nem bánták, hogy pusztítjuk a falánk kis jószágokat. Nekünk meg tetszett a vadászat... El-eljártunk a közeli erdőkbe is. Figyeltük és hallgattuk azokat a madarakat, amilyenek nem voltak a faluban: a kakukkot meg a búbos bankát.

Pápán, a református kollégiumban magántanítványként végezte az iskolát. Itt ismerkedett meg József Attila verseivel, aki — a költő szerint is — legnagyobb hatással volt rá. Lengyel Pista, a komáromi fiú azért lett Nagy László barátja, mert ismerte József Attila verseit, voltak folyóiratai, amelyekben megjelentek az akkor még agyonhallgatott proletárköltő versei. Pápához, egyébként nemcsak a költővé válás ténye fűzi, hanem az első *műfordítások is.* Nagy László a legtöbbet fordító magyar költők közé tartozik. *A könyvnapra megjelent díszes kiállítású, reprezentatív kötete tizenötezer sort tartalmaz.*

— Pápán kezdtem művelni a műfordítást is, amikor a szomszéd népek dalaiból állítottunk össze egy kötetet. De *az első inspiráció még kisgyerekkoromban ért:* 1935-ben átszökött Romániából — a katonaság elől — az egyik nagybátyám. Egyszer énekelni kezdett egy dalt románul, ami nagyon ismerős volt nekem. Persze, hiszen ez a „Tenyeremen hordom, lehozom a csillagot is..." kezdetű édeskés dalocska volt. Mondom a nagybátyámnak, írja le románul. Nézegetem a román szöveget, és nem megy a fejembe sehogy, hogy abban több betű van, mint a magyar változatában... Akkor még nem tudtam, hogy szótag is van a világon...

Veszprém megyében nagyon sokat járt Nagy László író—olvasó találkozóra, baráti meghívásának eleget téve, és a szüleihez is.

Nemcsak szakmai körökben tudják, hogy Nagy László képzőművészettel is foglalkozik.

— *Tulajdonképpen mindig festőnek készültem. Tanultam is főiskolán rajzolni. Hát festő már nem lesz belőlem... de nagyon rányomja bélyegét verseimre a képi látás.* Színekben, formákban gondolkodom és vizsgálódom. Végül is *a szépség azt hiszem „egynemű."* Képzőművészet, költészet, zene — mind ugyanazt keresi — a szépet, igazat.

„A líra meghal..." sokszor és sokan fogalmazták meg az „elgépiesedő, elkényelmesedő XX. század bűneként" ezt.

— Kétségtelen, hogy a fejlettebb európai országokban — ezt magam tapasztaltam — kevesebben olvasnak verset, mint például nálunk. Ezt ők ott kint úgy magyarázzák, hogy nekünk szükségünk van valamiféle fogódzóra, mondjuk a költészetre... Én úgy gondolom, hogy *irodalmi és történelmi hagyományainknak köszönhetjük, hogy a költészetnek fontos szerep jut mindennapi életünkben.* Elgépiesedés? Amíg emberek lesznek, költészet is lesz.

Lassanként kiürül az üveg, a késő délután szürkületbe megy át. Valamit gyengül a szél ereje is: a Duna-parton álló fákat már nem tépi, simogatja csupán. Sok mindenről lenne jó még beszélgetni — a szigligeti alkotóházról, ahová évente jár Nagy László, ha nem is alkotni, mert azt képtelen „beidőzítve", hanem pihenni; aztán arról, hogy menynyire ismerik a mai magyar irodalmat külföldön, a kortárs költőkről, meg arról, amit a költő keres: az emberekben felgyülemlett szépségről. Még egy történetet elmond rámbízva — s az olvasóra — jelképes értelmének megfejtését:

— Zuglóban laktam még akkor. A szomszéd család vett egy motorkerékpárt. Annyira szerették azt a motort, hogy a férj, a feleség meg kisgyerek minden délután darabokra szétszedte és puha ronggyal végigtörölgette az alkatrészeket. Így ment egy hétig, egy hónapig, egy évig, s még azután is — de nem unták meg. Sőt [illegible]

Munkát vállalunk

H 63 A jelű asztalkivitelű FÚRÓ-MARÓMŰRE (horizontálra).

Asztalméret 800x890 mm.

Cím: Építőgépjavító és Gépgyártó V. Veszprém, Partizán út 61.

Tel.: Veszprém, 12-135.

(219)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

CSONGRÁDMEGYEI
HÍRLAP

Kajári Gyula

1961 JUN 2

1021

Vendégünk:

Kajári Gyula

Sok-sok vasárnapon át a fenti — vendégünk — címszó alatt mutattuk be olvasóinknak a megyében élő és alkotó írókat, költőket, zeneszerzőket és képzőművészeket — jelesen festőket, szobrászokat, kerámikusokat, grafikusokat. Ezúttal megbomlott a rend: nem Kajári Gyula grafikusművész látogatott szerkesztőségünkbe, hanem mi kerestük fel a művészt Veszprémben, ahol egy héttel ezelőtt nyílt meg első önálló kiállítása a tárlatok rendezésére kiválóan alkalmas vegyipari egyetem aulájában. Tehát: ha a cím és a tartalom nem is fedi éppen egymást, elnézést kérünk, de így hozta az események szüntelenül mozgó és változó sorozata, amelynek az újságírás alárendeltje és szorgalmas követője.

Kajári Gyula szén-, fekete, kék és barna krétarajzai, valamint színes pasztelljei döbbenetes erejükkel, drámai hanghordozásukkal, a vonalak mesteri kezelésével, már régen — első jelentkezésükkor — felkeltették nemcsak a megye, vagy a dél-alföldi tájon élő művészetszerető közönség figyelmét — s e figyelemmel együttjáró megbecsülést a művész iránt —, hanem ismertek országosan is. A grafika műfajában európai szinten állunk — ezt bizonyította a közelmúltban zárult nagy sikerű országos seregszemle is. Kajári művészete ebben a nagy együttesben is önálló színt jelent; olyan utat jár, amely egyedüli és egyéni.

Az első kérdés, amely felötlik az olvasóban bizonyára az: miért döntött úgy a művész, hogy Veszprémben rendezi meg első önálló kiállítását?

Veszprém megye szülöttje, Ősiben született 1926. december 28-án. A nehéz út itt kezdődött. Így vall erről Kajári Gyula:

— 1935. március 21-én beadtak a veszprémi állami gyermekmenhelybe és attól az időtől kezdve nem volt megállás, hányódtunk egyik helyről a másikra. Iszonyú nehéz volt abból a sötét világból fölvergődni a fényre, hisz mi nem számítottunk másnak, csak a társadalom szemetének és éppen ezért minden úgy húzott le bennünket, mint a sír.

(Szépen vall erről Nagy László, a költő is:
„Kajári Gyula ezen a tájon született, itt élte ifjúságának legérzékenyebb éveit — sanyarú sorsban, mostohaságban. Az ifjúkor élményei meghatározó indítékok a művészetben, és tudjuk, hogy az ábrándnak olyan hatalmas lökést adhatnak, akár a kilövőhely a mindenséget járó rakétának. Kajári ábrándja a szabadulás volt — ehhez kapcsolódott később egy tudatos program az emberi mostohaság leküzdésére, immár a sokmilliós közösség javára. Csak hamuban sült pogácsa volt útravalója, mint a mesehősnek. És hányféle sárkánnyal kellett megküzdenie a tudásért, hogy tehetsége kivirágozzon!")

A művész sem zárkózik el a kérdés elől. Így felel rá:

— Ha majd egyszer idők múltjával megírják ennek a városnak (Veszprém) a művelődéstörténetét, akkor álljon ott ez a kiállítás emlékeztetőül, mint szerény hozzájárulás, mint egy nagy falban egy darab tégla. Jelezze azt a szándékot, hogy bárhol állunk ebben a kis országban, tőlünk telhetően mindig hazánk szellemi felemelkedésének ügyét kell szolgálni! A munkám értelmét ez adta, az egész szellemi tevékenységem irányát ez szabta meg, ez dobott fel a mélyből, ez segített át minden akadályon, és hogy ma itt állok, végsőfokon az is ennek tudható be.

Ezek után elképzelhető az a szívós akarat, amellyel 1948-ban sikerült felvételit tesz a Képzőművészeti Főiskola grafikus szakán, s ahonnan — mint Konecsni György tanítványa — művészdiplomásként 1953-ban kilép az életbe. 1954-ben kerül Hódmezővásárhelyre, a Majolikagyárba tervezőművésznek. Később megválik a gyártól és csak művészetének él, de a tárlaton kiállított néhány darab régi népművészeti kerámiával a több éves elmélyült néprajzi gyűjtőmunkájára és a gyárban eltöltött négy esztendei tervezőtevékenységére is utal.

A kiállításra terelődik a szó:

— Hosszú, nagyon hosszú volt az út idáig. Későn kezdtem el és sok volt a kényszerű kitérő és sok volt a bepótolni való.

És tovább:

— Az itt kiállított munkák egy része arról a világról beszél, történelmünk egyik legmélyebb fordulatáról, ahol mind a táj, mind a szereplők jó része már végérvényesen az idők homályába tűnt. Széchenyi-sorozatommal a magyar múlt egyik legjelentősebb alakjának próbáltam emléket állítani. Hosszú éveken keresztül égtem érte, és saját szellemi életem kialakításában nem keveset köszönhetek neki. Mérhetetlen tisztelettel hajtom meg az emléke előtt magamat.

A nálunk is ismert parasztportréi, tanyákat, füzeseket örökítő rajzai, valamint O. Wilde „A readingi fegyház balladája" és Hörderlin „Párkákhoz" című versének illusztrációi mellett új alkotásokat is látunk. Ezek Dunaújvárosban készültek. Mint egyszer mondta: izgatják a Vasmű-alkotta fehér-fekete foltok.

— A kiállított rajzok befejező része Dunaújvárosban készült, ennek a nagy vállalkozásnak a szelleme szülte őket. Nagyon jól tudom, hogy egy-két hosszabb vagy rövidebb jellegű tanulmányúttal nem lehet ennek a világnak a lenyűgöző, monumentális erejét véglegesen megfogalmazni. Ehhez több idő és sok-sok elmélyült, rendszeres munka kell, ha az ember tartós eredményt akar elérni. Így az idevonatkozó rajzaimat csak kezdésnek tekintem.

A fenti sorokban évszámok keverednek a művészi hitvallást tartalmazó és terveket felvázoló mondatokkal. Úgy vélem mégis, hogy ez a rövidke írás bemutatja Kajári Gyulát, az embert és a művészt, amely egy és oszthatatlan, és azt az utat, amelyet megjárt első önálló kiállításáig. A többi sem késik bizonyára, hiszen Kajári rendkívül termékeny művész, s talán megszámlálni is nehéz lenne mindazokat a rajzait, amelyek „falak" után vágyódnak és amelyekben a tárlatlátogatók maradéktalanul gyönyörködnének.

Végződjék e cikk a már említett Nagy László költő szavaival, miután jobbat-szebbet úgy sem tudnánk összerakni:

„Kívánjunk neki egészséget a munkához, és további sikereket, hogy későbbi műveit is szemlélve megállapíthassuk: akarata nem változó, akarata változtató".

SZABÓ ENDRE

Szoborte

E sorok papírra vetésére és közzétételére részben egy személyes élmény, részben pedig egy televízióinyilatkozat adott indítást. Ez év korra tavaszán előadást tartottam Vásárhelyen az V. kerületben a város szobrairól, azokról a tervekről, elképzelésekről, amelyeket egy várostörténészekből, művészekből álló bizottság összeállított. Kértem a hallgatóságot, szóljon hozzá a tervekhez. A kialakult beszélgetés során egy eléggé bátortalan hozzászóló — akinek, sajnos, nem jegyeztem meg a nevét — felvetette: tudomásom szerint Hunyadi Jánostól kapta Hódmezővásárhely a városi rangot, nem volna-e tehát indokolt valamilyen módon megörökíteni Hunyadi János emlékét ebben a városban?

Egyet kellett érteni a gondolat indokoltságával, amelyik még az egyébként hivatott bizottság munkája után is tudta bővíteni a kört.

Ezzel a hozzászólással egy időben került sor a Képző- és Iparművészeti Lektorátus vezetőjének televízióinyilatkozatára. Ebben Ormos Tibor elvtárs elmarasztalta Csongrád megye egy részét, mert nem élt kellő mértékben azzal a lehetőséggel, melyet az állam biztosított — központi hitelkeretből — emlékművekre, köztéri szobrokra, freskókra. Elgondolkoztam a nyilatkozaton, bár nem éreztem teljesen Vásárhelyre címzettnek, mert az utóbbi időben is avattunk szobrokat. Mégis el kellett gondolkodni azon: vajon kellő mértékben éltünk-e ezzel a lehetőséggel, és milyen további megvalósításra váró feladatok állnak előttünk?

Nem szólok ezúttal már meglevő szobrainkról, hanem inkább azokról a szobortervekről, amelyek a város története során felmerültek, de nem valósultak meg. Ilyen végső soron ma is indokoltnak tekinthető igény a kiváló magyar színész, Vásárhely szülötte, Szerdahelyi József szobra. Ez már az első világháború előtt is programban volt és ott is maradt. Ezen túl Petőfi-, Rákóczi-szoborterv, ezeréves emlékoszlop létesítése, majd a felszabadulás után ismét Petőfi- és Ságvári-szoborterv merült fel a tervek között és merült el a megvalósulás előtt.

A városi tanács végrehajtó bizottsága nemrégen tárgyalta az e célra létrehozott bizottság javaslata alapján a jövőben megvalósítandó köztéri szobrokra vonatkozó javaslatot, és átfogó tervet fogadott el, emelt határozattá. A tervekben a nemzetközi munkásmozgalom, a magyar történelem, és a város kiemelkedő nagyjai emlékének megörökítése szerepel, amellett pedig, szintén a helyhez kapcsolódó egyéb, munkát ábrázoló és intim hatású szobrok kaptak helyet. Ezekből már véglegesen elfogadott és megvalósítás alatt áll a centenárium alkalmából 1970-ben felállításra kerülő egész alakos Lenin-szobor. Már bronzöntés előtt áll Kiss Lajos, a kiváló néprajztudós, és Szeremlei Sámuel, a város történetírójának mellszobra, előbbi Radó Károly, utóbbi Stremeny Géza szobrászművész alkotása. Ez utóbbi kettő — érthetően — a gimnázium előtti parkban kerül elhelyezésre.

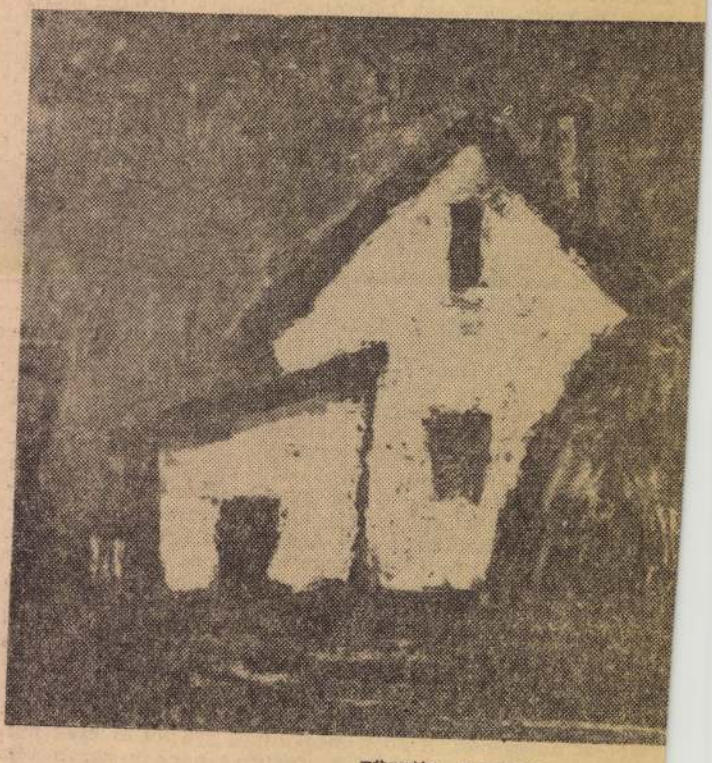

FÜSTÖS ZOLTÁN: TANYA

Helyesen, szépen, magyarul

Az elvtársa

A görög mondavilág szerint az istenek azzal büntették Szisziphoszt, Korinthosz egykori királyát, hogy az alvilágban örökké visszagördülő sziklát hengeríttsen egy hegyre. Az ő kilátástalan munkája, hiábavaló küszködése jutott eszembe, amikor a minap Lőrincze Lajosnak „Az illetékesek felé" című kis írása akadt a kezembe. Kitűnő nyelvművelőnk már 1961-ben (!) fölemelte szavát a *felé*-nek ilyen használata ellen (lásd: Édes anyanyelvünk. Bp. 1961. 455—456.), de — úgy látszik — a *felé* sziklája azóta sem akar a helyén maradni, folyton harcolni kell ellene, mert csúnya tömegével édes anyanyelvünk szépségét nyomja agyon.

Használata (a fenti típusú hibás használata) annyira elterjedt már, hogy még azok sem tudnak mit kezdeni vele, akiknek nyelvi műveltségük nagyobb az átlagosnál. Nemrégiben egy magyar szakos tanárjelölt kérdezte meg tőlem, hogy: „De miért is rossz a *jelezte a minisztérium felé* kifejezés."

Nézzük hát csakugyan, miért rossz. A magyar nyelv értelmező szótára a *felé*-nek öt jelentését ismeri:

1. A szóban forgó személy, tárgy (földrajzi) hely irányában hozzá közelítve, de nem egészen odáig. Pl.: Az erdő felé halad. 2. Arccal v. elejével v. külső végével a szóban forgó személy v. tárgy irányába fordulva. Pl.: Intett barátja felé. 3. A szóban forgó személy v. tárgy közelében, környékén. Pl.: Az erdő felé van egy kis szántója. 4. Meg nem határozott, de hosszú időve ban forgó előtt. Pl.: Ha lé. 5. A vele számnévben vezett számú (oszt, vág st Tizenkét felé dinnyét.

Ez a fe mutatja a helyes, sz használatát. A a 2. pont al ként említi a kező példát: lentést felte a minisztériur de ezt a szer ség a nyelvhe a nyelvt szempontjából teleníti.

Helyteleníts mi is, és ne jünk így: „Me tam az elvtár hogy mit kell nie", vagy: bírálatot mon minisztérium vagy „Kritiká korolt a ve felé". (Ezek – sítom — min

Kájáry Gyula

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Telefon: 139-292

1957 JUN 20

CSONGRÁDMEGYEI
HIRLAP

Ankétok 60 könyvekről

KISS LAJOS Kossuth-díjas tudós „A vásárhelyi művészélet" című könyve, amely alig két hónapja jelent meg a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalat kiadásában, élénk visszhangra lelt az egész országban. Nem vitás, hogy ez a visszhang még erősebben csengett Vásárhelyen, ahol még ma is számosan emlékeznek a századforduló történéseire, amelyeket Kiss Lajos könyve most csokorba szedett. Kézenfekvő volt tehát, hogy a könyvet — ankét keretében — Vásárhelyen megvitassák. Erre az ankétra az elmúlt szombaton került sor a TTIT vásárhelyi klubhelyiségében. Ormos Pál dr. elnöki megnyitója után Pogány Ö. Gábor, a Szépművészeti Múzeum főigazgatóhelyettese vitaindító előadásában szólt az ebben a városban kibontakozó alföldi festészet egyedülálló tiszta magyarságáról s Tornyai János jelentőségéről a magyar piktúrában. Kiss Lajos könyvével kapcsolatban pedig kiemelte annak egyik legnagyobb értékét, szép magyar nyelvezetét, mely minden szakmai tolvajnyelv mellőzésével mutatja be a századforduló magyar vidéki város művészéletét és az itt élő, alkotó művészek életkörülményeit, jellemét. A vitaindító előadás után számos hozzászólás hangzott el. Sipka Sándor tanár a könyv adatszerűségét dicsérte, Gazdapusztai Gyula régész arra hívta fel a figyelmet, hogy „A vásárhelyi művészélet" mellé Kiss Lajos immár klasszikussá vált „A szegény ember élete" és „A szegény asszony élete" című könyveit is olvasni kell, hogy teljes képet kapjunk az akkori Vásárhely életéről. Kajáry Gyula festőművész a vásárhelyi festőkolónia nagyszerű munkájára, hallatlan kitartására és akaraterejére figyelmeztetett. Erdős János festőművész a fiatalok elé állította példaképnek azt a megértést és tömörülést, amit a nagy elődök mutattak egy sajátosan magyar képzőművészet megalakítására. Érte bírálat is a könyvet: egyrészről annak kiállítását, másrészről szerkesztését. Fehér Zsuzsa, a könyv szerkesztője, majd Pogány Ö. Gábor válaszolt a számos hozzászóló egy-egy megjegyzésére.

Az ankét végül táviratban üdvözölte Kiss Lajost, aki betegsége miatt nem vehetett részt könyve vásárhelyi ankétján.

*

KÁRÁSZ JÓZSEF „Gyújtogatók" című most megjelent regényét szintén ankét keretében vitatták meg a vásárhelyi TTIT klubjában kedden este. Dr. Dömötör János ismertette a könyv drámai cselekményét, a cselekmény főszereplőinek jellemrajzát és fűzött né hány megjegyzést a könyv nyelvéhez, felépítéséhez st Az előadást ezúttal is élén vita követte, főleg ami magyar falu, és a magy paraszt világnézetét illett könyv cselekményének jében.

Mindeze
is alátáma
tőségét a
kezletének
kongresszu
szen bírál
fogja eddigi utunkat, munkánkat, megerősíti szervezeteinket és összes vezetőségeinket,

...ő fejlődésünk ...hoz.

hibák kútforrása. Az ilyen nézetek, túl a tárgyi tévedéseken, elvezetnek a párt, sőt

az új párt,

az MSZMP és intézkedései tagadásához, ezeket törvénytelennek, pártszerűtlennek igyekeznek feltüntetni. Véleményem szerint nem szorul a párt szervezeti szabályzata, annak leninista tételei nem szorulnak az én védelmemre, de mégis ki kell jelentenem;

a párt, az MDP szervezeti szabályzatát marxista—leninista elvekre épült alaptörvénynek ismerem és kommunista módjára ragaszkodom hozzá.

Az kétségtelen, hogy a párt vezetésének az utóbbi években elkövetett hibái és ezek következményei nem hagyták maradéktalanul érvényesülni ezt a fontos alaptörvényt. Az is igaz, hogy a fejlődés és az élet újabb követelményei alapján szerintem is bizonyos módosításokat igényel ...yes tételeiben, néhol talán ...tlásra is szorul. Azonban ...e konkrét, jószándékú és ...tékes fórumok felé el... ...ő javaslatok szolgálhat..., de bomlasztó, anarchis... ...ézetek semmilyen formá... nem kaphatnak helyet

...szervezeteinkben ak... ...eluralkodó passzivitás... ...ez volt egyik alapvető oka. A párt tömegkapcsolatának javítása, a demokratikus centralizmus elvének maradéktalanabb érvényesítése céljából helyesnek tartanám a szervezeti szabályzatban rögzíteni:

»Valamennyi vezető párt-szerv állandóan kísérje figyelemmel és tanulmányozza az alsóbb pártszervezetek, a párttagság véleményét, tapasztalatait és kellő időben nyújtson segítséget problémái megoldásához«.

— Viszont —

»minden alsóbb pártszervezet köteles rendszeresen beszámolni tevékenységéről felettes pártfórumának és útmutatást kérni olyan kérdésekben, amelyek megoldása a felsőbb szervezetekre tartozik«.

A párttag kötelességei között rögzíteném:

»A párt minden tagja köteles aktívan teljesíteni a pártmegbízatásokat«.

Ez szinte természetesnek tűnik, mégis a múlt és sok helyütt a jelen gyakorlata is azt mutatja, hogy egyesek a párttagságot kiváltságnak formainak tartották. Szükséges egyértelműen kifejezni, hogy a pártban nem tisztelet-beli passzív tagokra, hanem

aktív, harcos kommunistákra

van szükség, akik erejükhöz, képességeikhez képest a legjobban állják meg helyüket.

Tudom, hogy a párt — igen helyesen — nem törek-

/1021

Kajári Gyula rajza

Kezedben az igézet virág
a szerelem virága
tudod mi előtt hajtsd me
mert tudod szabad az en
s nem lehet rabja látszatokn
Kifejezik őt a bolygók az áll
a betűk a hieroglifák
a világos értelmű gépek
s az értelmetlen alakzatok is.

Le nem véve csodálkozó szemea
a rózsaszín trikós lányról
ki az idő partjain túl
villanó lábbal lép föl egy cirkuszkocsi lépcsőjén
így állsz az öröklét kapujában
tollal és ecsettel fölfegyverzett
testőre a szellemnek

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
TISZATÁJ
1966 SZEP

GUTAI MAGDA

JÓZAN ELÉGIA

A víz kicsordul sókkal elvegyülve
a sejtek fölszakított oldalán.
A pusztulás a szirmon átszivárog.
A sárba roskadt rózsa fölzihál.
A sav a horpadt kelyhet átlyukasztja.
A sebeivel szétnéz egy halott.
A szövetek falán a rothadásra

1021

Kajári Gyula rajza

KÖNYVESPOLC

Sok színben villog ez a játék. Mik
szélhámos a király, s mikor király
szélhámos, tulajdonképp nehéz eldö
teni. Ahogy azt is, mennyiben ura
helyzetnek királyként, mennyiben h
talom nélkül, a szélhámost alakítva
VII. Olivér a hatalom birtokosa, ám a
hatalom kiszolgáltatottja, vágyik a szabadságra, de se királyként, se szélhámosként nem szabad. A hatalom személytelen, s ebben a személytelenségben nincs egyéniség, csak szerep. Szerepek vannak, miket olykor összetéveszt viselőjük. Nem csak a király, az udvari emberek is. Szerb Antal jól ismeri az udvari ember lélektanát. A szárnysegéd még a szélhámost alakító királyt se meri igazán tegezni. Ő a hagyományos beidegződöttség egyetlen szerepétől nem tud szabadulni. Egyáltalán nem azonos a szerepével, mert ő nincsen már, csak a szerepe. Hiszen alakot csak az cserélhet, aki tud róla, hogy alakoskodik. És egyetlen alakoskodó van, aki meri vállalni önmagát, az egyetlen igazi szélhámos. Ő lesz az, aki — miután a király visszanyerte trónját — elbúcsúzik, hogy az egész játékot valahol újra elkezdje. Ebben a világban egyetlen magához hű, becsületes ember van, az igazi szélhámos. Fordított világ a VII. Olivér képzelt valósága, s ezen a ponton egyáltalán nem mondhatjuk képzeltnek. Nagyon is valódi, igaz világ. Szerb Antal élettapasztalata. Hatalom, személytelenség, szerep, mindez látszólag a játékhoz kell. Lélektan, ötlet,

1966 SZFP
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
TISZATÁJ

... vívott harcában
... ebben a modern korban is, annyi győzelem után is van vesztenivalója. Ez a félelem örvényzi a költőnő különben is megáradt nyugtalanságú líráját:

„Véged van, súgom, / véged, / ez volt az utolsó / ének." *(Félek)*

Ennek a halálélménynek már konkrétan az ifjúság elmúlása a kiindulópontja. A felnőtt szomorú magára eszmélésének vagyunk tanúi, aki a mélyebbre látásért a világ felületes szépségeinek elvesztésével fizet: amikor megcsodálni emeli fel a valóság tárgyait, történéseit, tükörré válnak kezében, melyben önmagát és halálát látja meg *(November)*.

Aztán széttörik a tükör: részeire hullik a világ és benne az egyén. Megkezdődik a pokoljárás, az ifjúság ragyogó tájairól elindult ember *(Ahol a töltés tündököl)* vergődése az indulatok, idegenségek, reménytelenségek utcái

1021

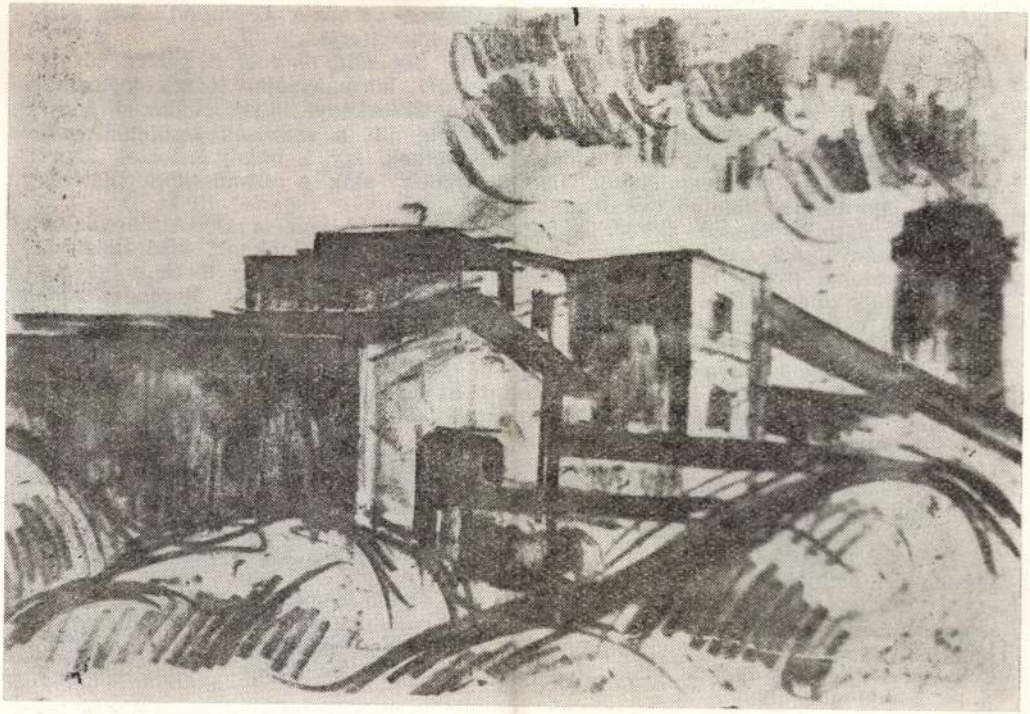

Kajári Gyula krétarajza

séget kínáló állapota, melegebb földrajzi helyzete, a töröknek
tájai magyarázzák. Más vonzóerő munkálkodott
első idejében a budai, később, a szabadulásig
tozott. Az egri kerület három szandsákra,
Hatvan, Szolnok, Szeged szandsákságra. A sze
részére, Bács és Bodrog megyék egész terület

A szandsák élén a szegedi várban székel
kincstári tartomány katonai, adózási és polg
a kalocsai, szabadkai, zombori, titeli várak, de a
stb. párkányok, megerősített helységek is. Fölötte
minden nahiének, azaz járásnak, bírósági körzetn
bori stb.-nek, az adóhivataloknak, tizedszedőknek
Szegedre hordták a befolyó jövedelmeket.

Amint látjuk, Szeged akkor is jelentős közpo
mint kormányzósági székhely igen sok művelt török
egyházi, katonai magas rangúnak adott szálláshelyet.
életmódjának megfelelően alakította Szeged társada
sük során városunkban nagy létszámú medreszét ál
oktatókkal, akik a hódoltsági területek írástudóit, k
a papjait voltak hivatva kinevelni.

Az említett defterek kimutatásai szerint a várban működő szent templomon kívül a külső városrésznek, a török polgárság által elfoglalt területnek is volt két dzsámija, temploma. Kováts István, városunk neves építőmesterének visszaemlékezéseiből tudjuk, hogy a rekonstrukció idején épült Kis-Dávid palota alapozásánál ráakadtak egy tipikus török építkezésű templom fundamentumára. A mostani ismeretünk szerint ez lehetett a belvárosi szent dzsámi alapja.

És a hivatalnokok, mollák, kádik, imámokon túlmenően szép számmal éltek itt magas rangú katonatisztek, vitézségükért földbirtokot nyert hűbérbirtokosok gazdag úri életmódban.

Itt éltek a keletiesen piszkos, szűk, görbe, törökösen épült utcákat megtöltő iparosok. Fegyverművesek, papucsosok, szabók, pipacsinálók, cukrászok, mézeskalácsosok, gyertyaöntők, szappanfőzők, szállodások, építőmesterek, zenészek, takácsok, serfőzők, csizmadiák stb. Cselebi szerint 1560-ban kétszáz bolt található a Palánk 8 utcájában.

Természetesen a török iparosságról szólunk elsősorban, mert a mohamedán lakosság magyar ipart űzők munkáját soha vagy ritkán vette saját szempontból

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307
NOV 1966
TISZATÁJ

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Napló (Veszprém)

1968 MÁJ 26.

„Minél nehezebb az út..."

Tegnap délután a Veszprémi Vegyipari Egyetem aulájában több mint száz tárlatlátogató ismerkedett meg *Kajári Gyula* grafikusművész munkásságával. Az aulát betöltő igen értékes anyaggal Kajári hazaérkezett: első gyűjteményes kiállítása szűkebb hazájában méltán kelt érdeklődést és elismerést.

Kajári küzdelmes életútjáról a Kossuth-díjas költő *Nagy László* mond figyelmeztető szavakat: *„Minél nehezebb az út, annál meghatóbb a diadal".*

hoz, han
amon al
uktúrát j
delegác
tlanul ra
ágrész el
afra füg
neréséhez
s kilátás
ampalában a nigériai há-
rúnak véget vető megegye-
sre. *G. I.*

---

baum fütyörészve ment
üzletébe.

romnegyed hatkor elküldte
Éppen hat óra volt, amikor
ró idegen az üzletbe lépett.
or haza sétálunk — mond-
SS.
an bezárt és cigarettával
ársát. Lassan sétáltak a

Kajáry Gyula

Magyar Hirdetõ
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1968 MÁJ 25

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

1021

KAJÁRI GYULA GRAFIKUSMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA VESZPRÉMBEN

Kajári Gyula

Az ismert hódmezővásárhelyi grafikusművész, Kajári Gyula önálló kiállítása ma, szombaton du. 4 órakor nyílik meg Veszprémben, a Veszprémi Vegyipari Egyetem aulájában. A Veszprém megyéből származó művész kiállítását a Kiállítási Intézmények és a Veszprémi Vegyipari Egyetem rendezi. Nagy László költő megnyitó beszédét — a költő betegsége miatt — Csohány Kálmán grafikusművész olvassa fel. A kiállítás megnyitásán részt vesz Hódmezővásárhely tanácsa képviseletében Sajti Imre, a városi tanács vb elnöke is.

lál igazítani val
gon, és szem
mindenki talál,
ben fiatal. A s
a szebbre, a
igazabbra éppen
vek élesztik,
rint mindennél
Persze nemcsak
évvel ezelőtt, d
java irodalom.
detlenséget ö
és az örökö
szemben, s a történelem
leghatalmasabb — az
atomkorban is leghatal-
masabb! — energiafelsza-

társ, a
tagja, a Minisztertanács el-
nökhelyettese, Rózsa István,
az MSZMP megyei bizottsá-
gának titkára, Török László-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Kajári Gyula

1978 APR 3 0

1021

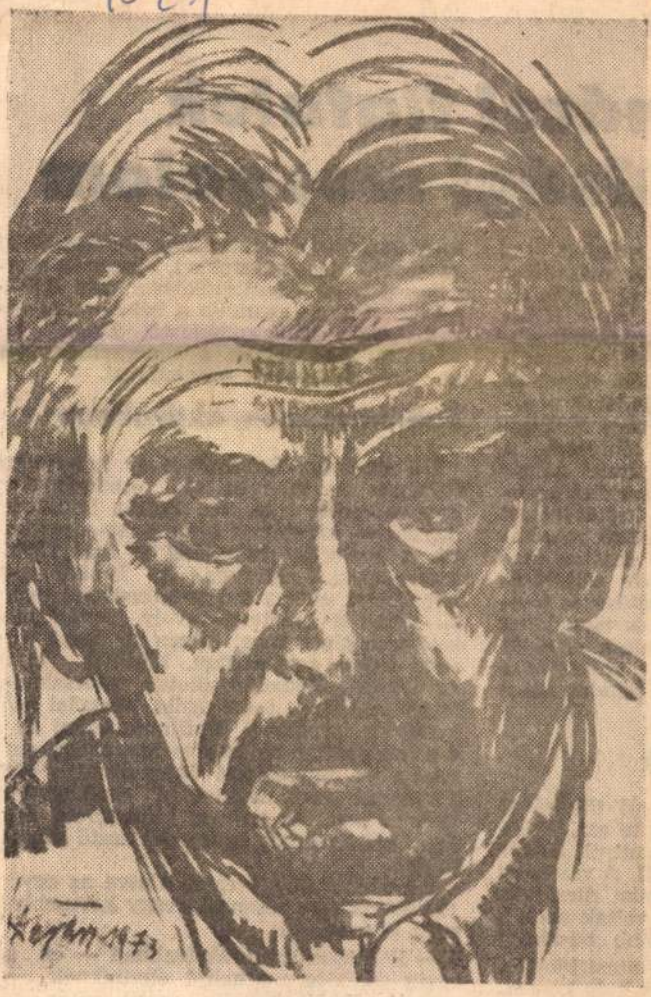

/ KAJÁRI GYULA: SINK/

t

nácsi fiatalok
...úsági mozgalom

a falon, az
ár másodjára
rosi tanács if-
Kiváló KISZ-
gyértelmű iga-
lok az elmúlt
ták. Közel 60
helynek pénz-
ános Kollégi-
öldhivatal, a
fiatal dolgo-
szetétel azon-
okrétűségének
böző munka-
sajátos mó-
zös célkitűzé-
rétűségre jócs-
zés társadalmi
alása egyedül
y tanácstagok
lehetne idéz-

k

új titkárával
le az „őrség-
múltról. *Kádár*
él. A zászló és
nka dicsérete.
voltak azok a
ább büszkék?
utcai ideigle-
vét és koordi-
dalmi munká-
belvízvédelmi
örös Mihályné

igen bensőséges kapcsolatot alakítottak ki az ott élő idős emberekkel. Sikeresen szorgalmazták az együttműködést más KISZ-szervezetekkel, legutóbb a békéscsabai városi tanács ifjúkommunistái jöttek hívásukra Vásárhelyre, s ismerkedtek meg az itteni KISZ-esek munkájával.

Politikusabban, aktívabban

De sportban, kultúrában és a politikai önképzésben is igen jó eredményeket könyvelhettek el. Az Edzett ifjúságért mozgalom keretében számos sportrendezvényt tartottak, úttörőkkel és más KISZ-szervezetekkel közösen. Az Ismerd meg Vásárhelyt elnevezésű vetélkedőnek pedig ők lettek a győztesei tavaly. Továbbképzésükben sincs hiba, hiszen 18 fiatal vesz részt állami oktatásban, közülük 16-an egyetemen, főiskolán, illetve tanácsakadémián tanulnak, 9-en pedig főiskolai előkészítőre járnak. A 20 filmmúzeumi és a 4 színházbérlet rendszeres használata egyértelműen művelődési igényeikről vall. Ezenkívül „nem hagytak ki" egyetlen őszi tárlatot sem, és számos klubméretű rendezvényt tartottak, ismeretterjesztő előadásokkal.

Az újabb célkitűzések, illetve az egyéni vállalások sem kisebbek, vagy kevesebbek, mint a tavalyiak.

— Politikusabban, aktívabban — ez az egyik mottója mozgalmi életünknek — mondja Kádár Katalin, az új titkár. — Taggyűléseinken aktuális kül- és belpolitikai eseményeket vitatunk meg, megemlé-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPSZAVA
Kajári Gyula
1977 NOV 12

1021

Kajári Gyula: Tanulmány

Operaház: A
Erkel Színház: S
. 3. ea., 7) Nem
áz: Faust (I
ő v. Művelőd
Nem élhetek n
élkül (7) Mad
áz: Holt lelkel
ách Kamara S
ihar kapujába
) Vígszínház:
gyár... (bem. b. 1. ea.,
) Pesti Színház: Ami a
egszentebb (VI. b. 1. ea.,
) Operettszínház: Mont-
nartrei ibolya (fél 3),
Montmartrei ibolya
Komb. 12. b. 1. ea., 7)
József Attila Színház:
Nagytakarítás (T. b. 1.
a., 7) Vidám Színpad:
Segítség, válunk! (fél 8)
Thália Színház: A Pro-
métheusz-rejtély (7) Mik-
roszkóp Színpad: Ki fog
zólt lőni? (fél 9) Radnó-
i Miklós Színpad: Sze-
gény emberek (bem. 7)
Egyetemi Színpad: Önálló
est sorozat I. Darvas Iván
Tűdök (7) Huszonötödik
Színház: Cserepes Margit
házassága (fél 8) Bp.-i
Gyermekszínház: A far-

(Schubert-estek 1. fél 8) Kamara Varieté: Nincsen múzsa tövis nélkül (du. 3, fél 6 és 8).

A József Attila Színház Igazgatósága a kiadott műsortól eltérően — betegség miatt — az alábbi változásokat közli: november 18-án NAGYTAKARÍTÁS (Koldusopera helyett), november 20-án délután KÁLVÁRIA (Szombat, vasárnap, hétfő helyett), november 20-án este NAGYTAKARÍTÁS (Koldusopera helyett). A megváltott jegyek érvényesek, vagy a váltás helyén az előadás napjáig visszaválthatók.

ves és a
nyek so
más mel
Magya
ként —
elsősorba
tebb mű
szólalnak
nok, min
vagy Ja
hanem
pán sza
forgatott
Antonio
Roger d
az önma
frások —
tól a
emlékirat
sektől a
lnsig —
egymás
időrendbe

Kajári Gyula, grafikus

Kajári Gyula : grafika

Műmelléklet :
I.

HÉZSŐ FERENC RAJZA (ADY: ROHANUNK A FORRADALOMBA)

Kajári Gyula

Részt vett a Népművészet szellemében című tárlaton Kecskeméten.

Kajári Gyula szénrajzainak komor súlya, tragikummal birkózó ereje. Honti Márta tolla végtelen türelemre és témaszeretetre valló csipkét sző népi díszítőelemekből.

Forrás 1977/9-58

Á. Szabó János: Másodszor a Népművészet szellemében

[illegible]egjobb színvonal [illegible]i közé

Kajári Gyula

Tanulmány

Kajári Gyula: Tanulmány

Népszava, 1977. február 12. 8. oldal

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1976 DEC 25
SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Kajári Gyula
1021

1976. december 25.

KAJÁRI GYULA RAJZA

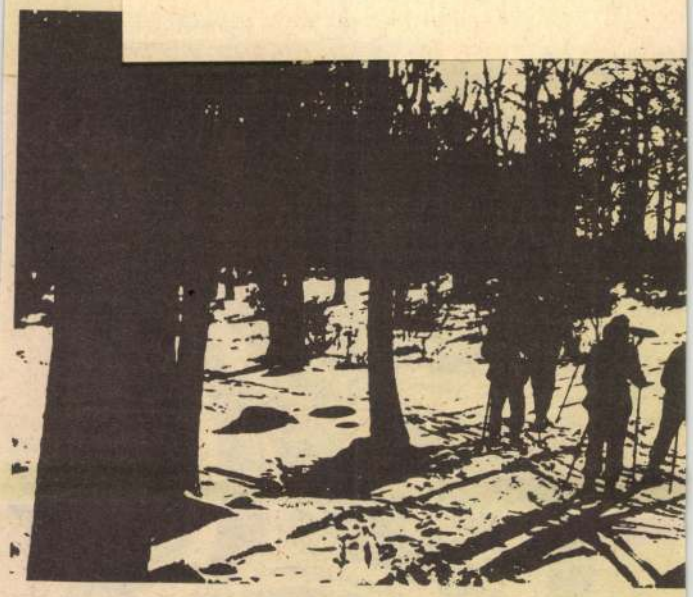

RÉV MIKLÓS FOTÓGRAFIKÁJA

KÖNYVTÁR ÉS KÖZM

A könyvtár és a közművelődés kapcsolatrendszerét kutató köztük elsősorban Jászbe rény és Mezőtúr. Csupán legutóbbi egy-két év termé

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

KAJÁRI GYULA RAJZA

MINDENNAPOK AZ ÚJ

A jelen és a jövő (1.)

Ott áll a család a bejárati ajtó előtt: az apa, az anya meg a három gyerek. Az apa egy órával azelőtt kapta meg új lakásuk kulcsát. Gyors telefon anyának; „kérd el magad, megyünk megnézni a lakást. Te szaladj Tibikéért az iskolába, én megyek Marcsiért meg a kicsiért az óvodába." Most ott állnak a barna műanyag borítású ajtó előtt. Az üresen ásító fémtartóba hamarosan bele-

kezdődött a megyeszékh lyen, hatalmas lendüle vett a város rekonstrukció A negyedik ötéves tervb körülbelül 5 ezer többszint lakás épült fel a városb különféle finanszírozásba kezdve az OTP lakásoktól, állami beruházásokig. A J zsef Attila úti, illetve a Jub leum téri lakótelep néhá házába is ezidő alatt költö tek be a lakók. Egy épül lakótelep házaiba, amelyn teljes elkészülését csak 198 ra tekinthetjük befejeze nek, — az építkezést bony lító SZÖVTERV — szerint.

Először a bölcsőde

Ennek a lakótelepnek a t ies felépítése csaknem e

Kajári Gyula

Öreganyám emlékére

Népszava, 1977. május 21.
7. oldal

Kajári Gyula: Öreganyám emlékére

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1976 NOV 21

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Kajári Gyula

1021

Úgy számítottam, a vén Bocskor Frigyes minden bi-

dogult Emma néni bojtorján-jai, beléndekjei és keserűla-

KAJÁRI GYULA RAJZA

kutatóhelye
mind széles
nyújt. Az e
tős témákb
elemzésre,
ságra és in
cialista dem
Számottevő
mozgalom-t
ban is.

Mint cikk... bevezetőjében hangsúlyoztuk, a viszonylag szűk kutatóbázis ellenére figyelemre méltó eredmények születtek, illetve az új tudományos vívmányok a korábbinál gyorsabban épültek be a termelési gyakorlatba.

A mezőgazdaságban a termelés koncentrációja és a szakosodás, a termelési rendszerek elterjedése új szükségleteket és kedvező feltételeket teremtett a tudományos eredmények alkalmazásához.

A megyében több intézmény segíti elő, hogy a mezőgazdasági termelés a kor színvonalára emelkedjék, azaz a gazdaságok képessé váljanak az új eredmények gyors alkalmazására. A DATE mezőtúri kara például a korszerű talajművelési rendszerek és eljárások, illetve a talajjavítás komplex kutatásával, bemutatásával, a leghatékonyabb módszerek népszerűsítésével járul hozzá a megye és természetesen az ország mezőgazdaságának fejlesztéséhez. (Nem szólván a főiskolai karon folyó oktató-nevelő munkáról, a szakemberek továbbképzéséről.) Példaként említhetjük a megyei állattenyésztési felügyelőség, az alcsiszigeti szakszolgálati állomás, a gépkísérleti intézet mérnöki irodájának eredményes, a mezőgazdaságot segítő tevékenységét is.

Az ipari alapkutatásokban való részvételre nincs lehetőség, viszont a műszaki fejlesztésben, általában az alkalmazott kutatásban kedvező változások vannak. Az olajiparban a geológiai, geofizikai, technológiai kutatásokban, a vegyiparban a korszerű műtrágyák előállí-

Célratörő m
dalmi igény
seket, irányo
anyagilag is.

A tudomá
lentse, hogy
zák mind szé
eredményeke
között példá
kutatóhelyek
tandó. A ter
népszerűsíter

A tudomár
pont, hogy a
dennapos fel
irányelvek v
megoldásába
nak, kutatók
kedett, s ak
dolgozni, ha
dalom fő cé
valósításába

Tudósc

fejlesztésébe
az adni tud
kamatoztass
marxista—le
tatómunkáva
még gazdag
tevékenység,
vekszik a k

grafikus

1021

Sokszínűség

A XVII. Szegedi Nyári Tárlat erényei, gondjai

A XVII. Szegedi Nyári Tárlat színspektrumában a kiegyensúlyozott színektől egészen a rikító színekig minden árnyalat megtalálható. A kiadott katalógus előszava szerint, az „... ilyen jellegű országos profilú kiállítás nem adhat alkalmat olyan előszó kommentárra, amely tendenciákat regisztrál, vagy a mai magyar képzőművészet egészét érintő következtetésekre vállalkozna." Ha ez így van — márpedig így van —, akkor egyfelől megértő szeretettel kell szétnéznünk az ismeretterjesztési szándékot realizáló tárlaton, másrészt inkább a sokféleség gazdagságát, mint mélységét, művészi értékét kell elemeznünk.

Ugyanakkor *Kajári* Gyula: Számvetés című grafikája más konzekvenciák levonását is szükségessé teszi. „Írtam, mert álmoknak voltam rabja, meg hogy ne legyek boldogtalan" — vallja művével. A két alakos kompozíció súlyos igaza és monumentalitása az élet küzdelméről és a művészet elementáris hitéről tanúskodik. Dráma és feszültség grafikájának belső töltése. Emberközel, őszinte hevület, a részletek gazdagsága. Tipikusan realista iskola a hagyományok és a modern megoldások ötvözetében. A mű szépsége a festő dinamikus egyéniségében keresendő.

Egy másik vonal a naiv megoldások egyszerűségében véli felfedezni a kifejezés újszerűségét. *Pekáry* István: Éden című alkotása elsősorban a látvány erejére és a színek könnyedségére támaszkodik. A stílus előzményeinek ismeretében csak a műből áradó friss hangütést dicsérhetjük.

Szembeszökő a tárlaton szereplő fiatal alkotók műveinek sajátos képi technikája is, legtöbbjük érett, jó festői érzékkel megáldott alkotó. Nemely alkotás azonban nem jut túl a „külföldön levetett stílusok" újrafogalmazásán.

E tárlat tehát egyfelől az érett művészi alkotások seregszemléje, más oldalról közelítve és értékelve a dolgokat, a műhelyjelleg dominál.

Szólni kell elsősorban az igen színvonalas szobor- és éremanyagról. Nem véletlenül kapott díjat a fiatal szegedi szobrászművész, *Lapis* András. Termékenység című kis alkotása és mesteri módon megoldott bronzérmei az idei nyári tárlat egyik nagy meglepetése, a fiatal alkotó pedig az első számú felfedezett. Mit tud Lapis András? Mindenekelőtt komponálni és egyensúlyt teremteni. Szűkszavú, fegyelmezett, őszinte és közérthető. A lényeget mondja, de azt művészi módon, beavatottként.

Duschanek János Műteremje is színvonalas, szépen megkomponált festmény. A festői látásmód és érzékenység jó példája. Könnyed vonalvezetés, harmónia, finomság. A nagyméretű vászon dinamikus, jó előadásmódja szimbólikus értékű jegyekkel érzékelteti a belső vízió képeit. Emlékképek és megtalált gondolatok egysége fogja össze Duschanek festményén a mondanivalót.

Kovács Péter Fölfedező út című műve már szürrealisztikusabb alkotás. Horizontális és vertikális térnyitásában a plaszticitás jegyei és a csomópontok egymásra rímelő válaszai találhatók. Érzéletes, kifejező mű, amelynek igaz, már iskolája van, jó iskolája és Kovács Péter ehhez sajátos módon újabb gondolatokat tesz hozzá, a kutató, a gondolkodó ember vívódásának, kutatásának racionális világához.

Tulipán László: Robbanás című képe ismét egy más művészi stílust képvisel. Korunk felgyorsult időproblémáiról, a dolgokat szétrobbantó, lényegüket kutató szellemiség talál megfelelő kifejezési módot Tulipán érdekes, részleteiben összefogott alkotásában.

Mayer Berta: Murális tervrészlete is igen dekoratív megoldások jegyében fogant. Absztrakciója a szépségeszmény realitásait kívánja előtérbe hozni, aminthogy *Váró* Márton kis drapériás nőalakja is a szigorú vonalvezetés, az antik és a modern szobrok szintézisét valósítja meg szépen kidolgozott alkotásában.

Figyelemre méltó művek közé sorolandó *Zombori* László Munkapad és *Pataki* Ferenc meghökkentő Tükör, valamint a kifejező Tervezés és munka című képe. A jelzett alkotások új utat és új vonásokat jelentenek a szegedi alkotók művészetében.

A szegedi alkotók munkái közül *Novák* András kitűnő Csendélete, *Fontos* Sándor Szikes pusztája, *Dér* István Őszi szél, *Pintér* József Hajnal című műve érdemel figyelmet. A vásárhelyi alkotók munkái közül *Fodor* József Zápor, *Erdős* Péter Gondolkodó szék ecsettel, *Szalay* Ferenc Hegedűs című alkotása mellett *Csikós* András két szép képe, a Portré és a Csatorna, emelkedik ki a művek sokaságából.

Tóth Valéria Pihenő műve a kifejezés tisztaságát, a művészi átélés és a pontos megjelenítés kitűnő példája. A jeles szobrásznő ezúttal is a megoldás könnyedségéről és az alapvetően reális ábrázolásmódról tett tanúbizonyságot. Művészi kivitelezése és a térben való kompozíciós tehetsége példaadó.

Szólhatnék még a jó képek kapcsán *Kurucz D.* István, *Kádár* János Miklós, *Szathmáry* Gyöngyi, *Breznay* József, *Somogyi* Győző értékes műveiről, de szólhatnék ugyanakkor a semmitmondó üresjáratokról is.

A kiállítás bőséges anyagot tálalt a nyári tárlat látogató közönsége elé. A tárlat sokszínűsége, a stílusok különbözősége valóban felfogható úgy is, mint a mai magyar képzőművészet keresztmetszete. Az erények mellett a dolgok visszája is látható. A semmitmondó üres kísérletezés fanyalgásra ad okot. Mindez azonban nem von le semmit a tárlat értékéből, amely teljesíti azt a célkitűzést, amelyre az idei nyáron is vállalkozott.

Pr. Z.

KAJÁRI GYULA: SZÁMADÁS (kréta)

Fenyvesi Félix Lajos

Segítsetek!

Segítsétek gyászom daróc-ruháit levetni!
Tanítsatok meg holnap újra nevetni.
Keresztelőre hívjatok, ne temetésre!
Engem is óvjatok,
ahogy a holtak tenyerükből
tiszta égboltot raknak a búzavetésre.
Itt kallódok köztetek, régóta már.
Pusztítom magam, virágaimat öli a nyár.

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
1976 AUG 4
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 21
Telefon: 138-088, 307-748, 340-726
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP

Alkotók

Szathmáry Gyöngyi

„Hiányzik az a „felhajtóerő", amit Budapesten olyannyira éreztem annak idején. Szegeden bizonyos szempontból könnyebb, ugyanakkor nehezebb is" — ezekkel a mondatokkal kezdődik beszélgetésünk a jeles szegedi szobrásznővel, aki a Képzőművészeti Főiskola elvégzése óta Szegeden él és alkot.

Pályafutása — többi pályatársához hasonlóan — jól indult. A budapesti művészeti gimnázium elvégzése után a szobrász szakon folytatta tanulmányait. Tanára Mikus Sándor szobrászművész volt. A szobrász szak mellé megszerezte a tanári diplomát is, amelynek jelenleg úgy veszi hasznát, hogy a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán tart előadásokat.

— Pont akkor hirdették meg az állást Szegeden, mikor végeztem — mondja Szathmáry Gyöngyi. — Természetesen örömmel elfogadtam a kínálkozó lehetőséget és bekapcsolódtam a munkába. Nem először voltam Szegeden. Jól ismerem az Alföld világát, hiszen mint főiskolás nem egy alkalommal jártam Hódmezővásárhelyen és környékén. Ismerkedtem embereivel és a tájjal, amelyet igen megszerettem. Úgy érzem, az eddigiek során minden simán ment. Most már van műtermem is, és ez további munkára ösztökél.

— Hol találhatók jelenleg szobrai?

— Szegeden, a Béke utcai általános iskola előtt található egy alkotásom, Nyíregyházán a Tanárképző Főiskola előtt van egy kompozíciom, Vásárhelyen a Rendelőintézetben és az ének-zenei általános iskolában helyezték el két munkámat. Szerencsen a Várkertben, most pedig a Tarjánban felállítandó szobrok között lesz majd egy alkotásom.

Szathmáry Gyöngyi realista szemléletű művész. Olyan alkotó, akinek élményvilága egyszerre táplálkozik a mindennapokból, a népköltészetből és a változó történelemből. Az újat keresi, kifejezési módja azonban hagyományos, lényegretörő. Ha absztrahál is, akkor is a lényeget mondja.

— Ha a tengerparton járok elnézem a kavics formáját. Azokat az erőket keresem, amelyek alakították. Nonfiguratív kompozíció? Lehetséges, ám a mélyben mozduló erők a nagy egészre engednek rálátni, megérteni, megismerni a művészet által a világ rejtelyét, titkát.

— Ön most is Derkovits-ösztöndíjas?

— 1975 óta vagyok ösztöndíjas és ez nagy-nagy segítséget jelent számomra. Első szegedi kiállításom, amelyen Fülöp Erzsébet festőművésszel együtt szerepeltem, sikert jelentett számomra. Felfigyeltek munkáimra és értő kritikák méltatták azokat. Az ösztöndíj megfelelő lehetőség a témák tanulmányozásához és érleléséhez.

— Hogyan vélekszik a realizmusról, mint alkotói stí-

Baranyi Ferenc

Gerelyes

Maradsz pohár, mi illetetlen,
mikor a koccintás csupán
kompromisszum a megnyeretlen
félbemaradt viták után,

maradsz a vétó tintafoltja
a kifogástalan, precíz
kéziraton, ha a sorokba
hígan vegyülne sanda íz,

maradsz ünneprontó a bálban,
ahol a lelkiismeret
a csábosan ledér ruhában
táncoló hírre vet szemet,

maradsz a tél valódi képe
míg délibáb csak a tavasz
rohanva káprázók szemébe
visszacsapódó gally maradsz

s maradsz döfés-szigorral ojtott
hajtás a törzsön majd, amíg
a nehezen virágbabomlott
fákat gyümölcsök nem lepik.

Szomráky Sándor

Végül

Végül is az esti csatangolások
jelentik csak a maradandóságot
és mert sehová sem vezetnek
visszatér és rámvénül
a kezdet.

Elért mit néha magaménak láttam
akkor is a hűség állapotában.
De mi marad most azonos magával:
valósággá lényegül
a látszat.

A szeretet örökre elhagyottan
vacog a szerelmes sóhajokban.
De mi lehet még ellentéte másnak:
hiúságból hajt ki az
alázat.

A kapualjak üresedő csöndje
mintha már vissza se köszönne.
Mert az Egy a sorsom be nem tölti
jobb ha kifut belőle
a többi.

A szakszervezetek és a munkahelyi művelődés

A MŰVELŐDÉSI IGÉNYEK jelentkezésének és a kielégítésükhöz szükséges lehetőségek megteremtésének egyik fontos területe a munkahely. Az együtt dolgozók sokkal szorosabb szálakkal kötődnek egymáshoz, mint például az azonos lakóterületen élők. Az előbbieket ugyanis együttes gondolkodásra, tervezésre és cselekvésre készteti a közös munka, az egyes emberek tevékenysége kiegészíti egymást, tartósan jó eredményekre csak akkor képesek, ha az egy helyen összegyűlt egyének csoportjából a szó legjobb értelmében vett közösséggé kovácsolódnak. Az igazi közösségek előnyei azután nemcsak munkavégzés közben kamatoztathatók, hanem a megfelelő emberi kapcsolatok, a helyes életmód, a legcélszerűbb művelődési szokások és formák kialakításában, illetve elterjesztésében is.

Maradjunk most a legmásokkal együtt — az egyes munkahelyi szakszervezeti bizottságok is. Nézzük, milyen jellegű feladatokat kell és lehet magukra vállalniuk. Egy újságcikkben természetesen csak néhány példát mondhatunk, de a maga területének ismeretében mindenki hozzáteheti a többit.

EZ IDŐ SZERINT már mint tényt említhetjük, hogy a felnőttoktatás a korábbi visszaesés után ismét felfelé ívelő szakaszában van. Az eredmények jórészt az elmúlt évek határozott intézkedéseinek köszönhetők. Az viszont, hogy a válság többé ne ismétlődhessék meg, folyamatos figyelmet és erőfeszítéseket kíván. A szakszervezeti bizottságok feladata a többi között, hogy az illetékes szervekkel együttműködve elkészíthessék a vállalatuk iskoláztatási tervét. Méghozzá úgy készítsék

művelődési otthonok. A szakszervezeti bizottságoknak az eddiginél is erőteljesebben kell igényelniük ezek munkáját, elsősorban a szocialista brigádok, a munkásszálláson lakók, az ifjúmunkások és a nők műveltségének növelése érdekében. A szervezeti rendjükben éppen az utóbbi időszakban megerősödött szakszervezeti könyvtárak munkája ugyancsak nélkülözhetetlen. Feladatuk az olvasótoborzás és azt követően az olvasásra nevelés. Ennek érdekében irodalmi körök, olvasóklubok alakítását is várjuk tőlük — különösen a nagyobb üzemekben —, amelyekben az olvasmányélmények közösen megbeszélhetők, az esztétikai nevelés vonzó formában megoldható.

Felbecsülhetetlen szerepük van az üzemi ifjúsági kluboknak, ha megfelelő eszmei-politikai tartalmú nevelőmunka folyik bennük. E klubok — és természetesen a

MA DÉLELŐTT
TÍZ ÓRAKOR
NYÍLIK MEG
A REPREZENTATÍV
„ARANY BORJÚ"
ÉTTEREM.
SZERETETTEL VÁRJUK
AZ IGENYES
VENDÉGEKET!

A lehúzott redőny mögött Cseremlyei Zsolt üzletvezető idegesen nézegette az óráját, majd dühösen rászólt a fiatal pincérre:

— Józsi! Tíz perc múlva nyitunk! Nagy esemény ez a kerület életében. Százszor megmondtam, hogy minden asztalra pecsétes, ételnyomokat viselő, cigarettával kiégett abroszt tegyenek. Ki volt az a tökkelütött, aki a sarokasztalra hófehér abroszt tett?

Néma csend.

— Gondoltam, hogy senki nem meri vállalni. Azonnal cseréljék ki egy ócska, vacak terítőre!

Cseremlyei folytatta ellenőrző körútját. Elégedetten bólintott, amikor megszemlélte a törött szélű, csorba poharakat, tányérokat. Kedvtelve nézegette a rozsdás, agyonsmirglizett evőeszközöket. Azt hiszem, minden rendben — jelentette ki derűsen, majd így folytatta: — Üzletünket úgy reklámoztuk, hogy a kedves vendég naponta harminc főtt étel közül választhat. Mi van készen a konyhán? — kérdezte Mari nénit, a szakácsnőt.

— Csontleves, sertéspörkölt és pásztortarhonya. Eszik, nem eszik, nem kapnak mást.

— Helyes. Hideg sörünk van? — nézett Cseremlyei szigorúan a csaposra.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 NOV 14
NÉPSZAVA
Kajári Gyula

Mai magyar grafika és kisplasztika

1021

Kiállítás a Nemzeti Galériában

Barcsay Jenő: Freskóvázlat

1958 óta immár a negyedik alkalommal invitálja meg a kortársi grafika, másodizben pedig a kisplasztika mestereit nemzeti képtárunk, hogy múzeumi keretben, művészetünk inspiratív légkörében adjanak számot arról: mi újat tudnak mondani az emberről és a világról. Mint a katalógusból kiderül, emblémájául e kiállítás a magyar művészeti múlt két úttörő egyéniségét — *Zichy Mihályt* és *Ferenczy Istvánt* választotta, azzal a feltétlen mesterségbeli reverenciával, mely mai alkotóinkat a tisztes ősök küzdelmeihez és eredményeihez fűzi.

A gondolatnak, hogy átfogó jelleggel lássuk grafikánk és kisplasztikánk pillanatnyi helyzetét, mindig is megvolt és meg is lesz a maga *létjogosultsága*, elsőként mindjárt azért, mert rohamosan változó korunk művészi tükrözését ez a két műfaj képes a *legmozgékonyabban* megoldani. Különösen áll ez a grafikára, ahol az új jelenségek gyors észrevételezésének még a technika sem áll különösképpen útjába: avatott mester kezén ugyanis vonal és gondolat úgyszólván teljesen fedi egymást. Márpedig nem érdektelen látni, *mit* tartanak azon nyomban rögzítésre érdemesnek a művészek a társadalmat foglalkoztató aktualitások közül!

Vagy itt egy másik, szintén esztétikai természetű adottság: e két művészeti ág — ugyancsak a gyors reagáló- és aszimilálókészség okán — igen nagy szerepet játszik a művészet egészére jellemző kifejezőeszközök, a vizuális láttatás *formaképleteinek* kialakításában. Hogy milyen lesz egy adott időszak stílusa, az rendszerint a grafika és a kisplasztika síkján körvonalazódik először, tehát egy ilyen állapotleíró kiállítás ebben a tekintetben is támpontokat adhat. S ez már csak azért sem lehet közömbös, mert a grafika és a kisplasztika (gondoljunk csak az érmészetre!) köztudottan a művészet *legdemokratikusabb* diszciplínái — mind az érthetőség, mind a megvásárolhatóság szempontjából.

A képi igényű rajz napjainkra végleg levált a festészetről és a szobrászatról; önálló műfaj lett, egyre több saját specialistával, sőt maga is a belső osztódás, a további specializálódás (sokszorosító technikák!) előrehaladott fokát mutatja, amit a technikai-mesterségbeli tudás örvendetesen magas színvonalán is lemérhetünk. A művekben kifejeződő törekvések sok és sokféle egyéniség, a legkülönbözőbb felfogások, stílusok és módszerek jelenlétéről vallanak, s még a tematikáról sem mondhatjuk el, hogy uniformizált lenne. Általános emberi problémák, irodalom, történelem, a kor természettudományos felfedezései egyaránt ihletik az alkotókat, az utóbbiak talán túlságosan erősen is, innen a lapok olykor feltűnő illusztratív jellege.

Cs. Kovács László: Kapás

Ami az ábrázolás irányát illeti: a látványtól a fogalom, a leírástól az elvonatkoztatás felé mutat, az absztrakció, a jelszerűség azonban nem jelent feltétlenül bonyolultságot, mert például az újrealizmus éppen az ábrázolás hűvös tárgyilagosságával, a motívumok szinte puritán egyértelműségével hat. Mint urálkodó irányzat, főként a *szürrealizmus*, a *folklorizmus*, az idősebbeknél és a középgeneráció egy részénél a *realista szemléletű expresszionizmus* jön számba, de meglehetős divatja van a meditatív, hol ironizáló, hol humorizáló *narrativizmusnak*, s a groteszk elemeivel operáló *archaizálásnak* is. Új jelenség a technikai lehetőségek kiaknázását célzó *experimentális* grafika, s fellelhető az alkalmazott műfajok szellemének, a dekoratív tendenciáknak bizonyos hatása.

Komoly probléma azonban, hogy ez a tartalmi-stílusbeli fejlettség nem áll arányban a tartalmi érdeklődés mélységével — a termés változatos, de korántsem gazdag. A művészek keveset, pontosabban: kevés *lényegeset* vesznek észre környezetükből, a művek nem állanak össze a valóság eseteinek és embereinek krónikájává; hiányzik mögülük az őszinte élményháttér, a jelképeket hitelesítő érzelmi bázis. Sok lap inkább a rutin, a megszokás, mint valós igények manyos felfedezései egyaránt ihletik az alkotókat, az utóbbiak talán túlságosan erősen is, innen a lapok olykor feltűnő illusztratív jellege.

Kajári Gyula: Tanyasiak

Ami az ábrázolás irányát illeti: a látványtól a fogalom, a leírástól az elvonatkoztatás felé mutat, az absztrakció, a jelszerűség azonban nem jelent feltétlenül bonyolultságot, mert például az újrealizmus éppen az ábrázolás hűvös tárgyilagosságával, a motívumok szinte puritán egyértelműségével hat. Mint urálkodó irányzat, főként a *szürrealizmus*, a *folklorizmus*, az idősebbeknél és a középgeneráció egy részénél a *realista szemléletű expresszionizmus* jön számba, de meglehetős divatja van a meditatív, hol ironizáló, hol humorizáló *narrativizmusnak*, s a groteszk elemeivel operáló *archaizálásnak* is. Új jelenség a technikai lehetőségek kiaknázását célzó *experimentális* grafika, s fellelhető az alkalmazott műfajok szellemének, a dekoratív tendenciáknak bizonyos hatása.

Komoly probléma azonban, hogy ez a tartalmi-stílusbeli fejlettség nem áll arányban a tartalmi érdeklődés mélységével — a termés változatos, de korántsem gazdag. A művészek keveset, pontosabban: kevés *lényegeset* vesznek észre környezetükből, a művek nem állanak össze a valóság eseteinek és embereinek krónikájává; hiányzik mögülük az őszinte élményháttér, a jelképeket hitelesítő érzelmi bázis. Sok lap inkább a rutin, a megszokás, mint valós igények még az is tetőzi, hogy a plasztikai látás vagy a konzervativizmus, vagy a modernizmus sémáiban mozog.

Az összkép ilyetén látszólagos sokrétűsége ellenére is *konformista*, a közömbös témák változatos demonstrációja nem eredményezhet mást, mint középszerűséget. Szerencsére azonban vannak üdítő részletek, valódi intenzitású, igaz lírával átszőtt *egyéni teljesítmények*. *Kajári Gyula* szenvedélyes tenni akarása, *Raszler Károly* démonikus harca a bizonyosságért, *Bálványos Huba* morális indítékú társadalomkritikája ezekből is kiemelést érdemel. Ők ennek a kiállításnak a hősei! A szobrászok közül pedig a történelmet vallató *Szabó Iván*, a magvasan gondolkozó *Nagy Sándor*, az emberi lélek mélyrétegeibe belevilágító *Lessenyei Márta*, aztán *Cs. Kovács László*, aki a stilizáció közegében is mélyen realista tud maradni és *Szentirmay Zoltán*, aki számára a legkülönb érték a mindig újat akaró emberi bátorság. És még néhány alkotó, aki nemcsak variálgatja, de tovább is építi művészi világát.

Mindez jelzi, hogy a mostani, mennyiségi felhalmozódást majd egy minőségi fellendülés követi. Sietteln szeretnénk ezt azzal, hogy tudatosítjuk a művészekben *csak az olyan művek hozhatnak létre a művészet iránt magas rendű emberi szükségletet, amelyekben az ember önmagára, önnön problémáira ismer!*

Tasnádi Attila

CSALÁ

Hangosak a reggelek...

Reggel 6 óra. Városadta vekkerünk; a közeli templom harangkongása ébreszt. Felnyitom a szemem; barátságtalan, hideg szürkület van, az ablakot őszi eső veri. De jó lenne még egy kicsit aludni, visszakucorogni a jó meleg ágyba! Hirtelen eszembe jut azonban hogy mi minden vár rám, ezért erélyesen „katapultálom" magam, és kiszédelgek a fürdőszobába. Tegnap nagyon megjártam, hogy engedtem még magamnak öt perc pótalvást. Az öt percből ugyanis fél óra lett, ez pedig súlyos következményekkel járt.

Amire lelket vertem a szintén elaludt csapatba, jóval elmúlt fél hét. A gyerekeket a fürdőszobába küldtem, ahol megindult a tolongás a kád és a kagyló között. Számomra is torlódtak a tennivalók. Hirtelen egyszerre kellett a következő dolgokat elintézni: tiszta ruhát kiadni, menet közben eldönteni, hogy mit vegyenek fel a gyerekek, de még azt sem tudtam, hány fok meleg van, mert még nem kapcsoltuk be a rádiót. Amiközben a rádióhoz szaladtam, utam az előszobán vezetett keresztül, ahol az előző es éről maradt sáros cipők büslakodtak. Ezeket gyorsan kihajítottam a konyhába, hogy ott majd kitisztítom őket. A konyhában az előző esti edény fogadott, mert későn fekü dtünk le, és már nem volt erőm elmosogatni, rendet rakni. Miközben az edényt is beraktam a mosogatóba, eszembe jutott, hogy fel kell tenni a kávét is, mert újabban olyan lassan folyik ki a főzőből, hogy alig győzzük megvárni. A rádióban éppen „szót kértek", a kávédaráló zúgott, a fürdővíz a fürdőszobában csobogott, amikor „édesanya, édesanya" üvöltések hangfoszlányai jutottak többszörösen igénybe vett fülemhez. A fehérneműt kérték a kölykök, amit még mindig a hónom alatt szorongattam, miközben a lábaimnál a tisztításra váró cipők sorakoztak, amelyekben fel is botlottam kávédarálás közben... Szerencse, hogy benéztem a fürdőszobába, mert éppen egymást kezdték locsolni a kiürült, és vízzel megtöltött samponos üvegből. Annát ki kellett penderíteni, mert lassúságával feltartóztatta a két fiút. Pergő nyelvű utasításaimnak az vetett véget, hogy a kifutott kakaó szaga elérkezett a fürdőszobáig. Sajnos, a szagot nem lehetett már eltitkolni, és ezt az erre érzékeny orrú és lelkületű férjem is észrevette.

A baj nem jár egyedül. Alighogy egy kicsit rendbe jöttem a cipőkkel és a konyhával, éppen az ágyakat indultam szétrakni, amikor András fiam jelentette, hogy leszakadt a nadrággombja. A tízórai-készítést Anna piros pontjainak aláírása, és Gergely számára a tartalék Technokol megkeresése tarkította.

De nem is részletezem tovább. Kapkodás, idegesség közben kezdődött el a nap az egész család számára. Nem csoda, ha nem volt kedvük reggelizni, még a kakaót is csak morogva hajtották fel, és mindhárom gyerek azzal ment el az iskolába, hogy fáj a hasa. És Anna, amikor már menetkészen állt, kabátban, hátán a táskával, azt rebegte, „kakilni kell..." Mintha a levegő is megtelne elektromos feszültséggel egy ilyen elkésett, kapkodó reggelen, mindenki hangosabb, kiabál. Magam is felkaklatva indultam munkába, a fiúk pedig rendetlenül maradt.

Ez volt tegnap és ez volt — mi tagadás, már többször. De most már elhatároztam, hogy mindig erős leszek, s felkelek idejében. Nagyon megéri az a fél óra. Persze, ez nem azt jelenti, hogy nem kell szaporán tenni-venni, mert az is előfordult már, hogy elbíztam magam, gondoltam, van még időm bőven, s mire észbekaptam, ott voltam, mint amikor elaludtuk a rendes felkelési időt. Be kell tehát akkor is osztani az időt és kellőképpen rangsorolni a teendőket. Ha ez megtörténik, még arra is van egy negyedperce az embernek, hogy a gyerekekre mosolyt vessen, ne csak taszigálja ki őket az ajtón, s a lakás sem marad csatatérhez hasonló állapotban. Biztos, hogy az indulási hasfájás is elmarad, nem fut ki a kakaó, senkinek sem kell rohannia, s a mamának sem kell hajszoltan kezdeni a munkát.

Persze kellő szervezéssel a dolog még tökéletesíthető, ha ugyanis előző este előkészítjük a következő napot. Ez ugyan nem mindig sikerül, hiszen vannak esti programok, vagy csak egyszerűen fáradt esti állapotok, amikor az ember erre nem képes. De ha van rá még egy néhány perc, egy kis ener-

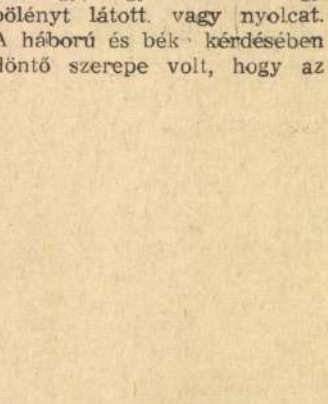

gia, nagyon megtérül az előző esti befektetés! Nem kell sok, csak annyi, hogy a gyerekek ruháit átnézzük, mit kell átcserélnünk, a sáros cipőket lemossuk, s ha a gyerekek aláírást, vagy színházlátogatásra pénzt kérnek, ne mondjuk azt, hogy majd reggel szóljál, kisfiam.

Egy kis előkészítés, az időben való felkelés nyugodt tevékenységgé varázsolja az ideges kapkodást. A nyugodt légkör még külön hangulatot is teremt a család reggeli életében. Mert hangulatos, ha a kávé illata száll, miközben a rádióban vidám zene szól, ha a kifürdött, tiszta ruhás gyerekeknek van idejük elmajszolni a reggelit, és nem kell „idegesen" rohanniuk az iskolába. Ha így sikerül elindítanom a családot, azzal a jó érzéssel megyek magam is dolgozni, hogy nemcsak fizikailag láttam el őket, hanem a nyugodt otthon lelki útravalójával is.

Dr. Undi Flóra

repedésekben él, ahol méteres indákon hozza a sarjak tömegét.

A levelek körkörösen helyezkednek el, világoszöldek, egyes változatok fehéren-sárgásan csíkosak. Apró, fehér virága hosszú virágszárakon nyílnak

elvirágzás után megjelennek a kis sarjak. Amint ezek megnagyobbodnak, fejlődnek a következők, így az egész cserepet körös-körül eltakarják. E tulajdonsága miatt alkalmas fali függő kosarak díszítésére, valamint virágállványokra.

Kedveli a világos, meleg helyiséget, de igénytelensége miatt tartható félárnyékos, hűvös szobákban is. Ha melegben tartjuk, sok; ha hűvös helyiségben, kevesebb vizet kíván.

Könnyen és gyorsan szaporíthatjuk sarjakról és tőszétosztással. A bármikor leszedhető sarjakat 1—2 napig vízben tartjuk, és csak az új gyökerek képződésekor ültetjük cseréppe, jó, humuszos földbe.

Az első évben ritkán hoz sarjat, tehát ne keseregjünk, ha csak levelei fejlődnek. Az idősebb növényeket tavasszal ültetjük át, ezzel egy időben szétoszthatjuk őket. Aránylag nagy cserepet kíván, dús megvastagodott gyökerei miatt.

A fiatal levelekben a levéltetvek, az idősebb leveleken és a virágszáron a pajzstetvek telepednek meg. Ha nem ügyelünk, annyira elszaporodnak, hogy a növény fejlődésében megáll, sőt, el is pusztulhat.

S. Sz.

Olvasóink figyelmébe!

A NÉPSZAVA székházában (Budapest, VII., Rákóczi út 54.) minden szerdán fél egy és fél kettő között kaphatnak egészségügyi tanácsokat az érdeklődők. Leveleikre is válaszolunk. Kozmetikus orvosunk pedig levélben vagy a lapban ismerteti tanácsait a hozzáfordulókkal.

GYE

Rejtvény, de számt

Nem tudom, gondolkoztatok-e már azon, miért mondjuk a tíz és harminc közötti számokat úgy, hogy tizENhat, vagy huszONnyolc, míg a nagyobbakat egyszerűen harmincnégynek vagy negyvenegynek, nem pedig harminconnégynek vagy negyvenenegynek. Ha érdekel benneteket, elmesélem, miért ez a furcsaság.

Az ősemberek szókincse kezdetben nagyon szegényes volt. Nem volt szükségük sok szóra, hiszen keveset ismertek a világból. A halászat, vadászat, gyűjtögetés és a törzsi harcok töltötték ki életüket. De a számokra ilyen életmód mellett is hamarosan szükségük lett. Megfigyeléseiket, tapasztalataikat át kellett adniuk egymásnak. S a közléseknek nemcsak azt kellett tartalmazniuk, hogy mi, hanem azt is, hogy mennyi. Hiszen nem mindegy, hogy a felderítő egy bölényt látott, vagy nyolcat. A háború és béke kérdésében döntő szerepe volt, hogy az ellenségnek hány harcosa van, s ez több-e vagy kevesebb, mint a saját törzsüké.

Válaszolni kellett tehát arra a kérdésre, hogy mennyi. És ezekből a válaszokból születtek meg a számok.

De ha „kitalálták" a számokat, számolniuk is meg kellett tanulni. Papírjuk, ceruzájuk persze nem volt. Hogyan számoljanak, mi az a segédeszköz, ami mindig kéznél van? Természetesen, maga a kéz. Így aztán az ujjak jelképezték a számokat — egytől tízig. A tízen felülieket pedig úgy jelölték, hogy hozzámondták, mennyivel van túl a tízen: például tízen felül még hat, röviden tizenhat. A húszat ezek szerint így nevezték akkoriban: tizentíz.

Mivel ez így — főleg nagyobb számoknál — igen körülményes volt, rájöttek, hogy az ujj-számtan nemcsak tízig, hanem húszig is használható, hiszen a lábukon is van tíz ujj. (Ne feledkezzetek meg

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRADO
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1976 DEC
Napjaink

Kajári Gyula

1021

BETEGÁGYNÁL

KAJÁRI GYULA RAJZA

gy eldobja magát
át nézni és megíté
llja a rendező
t nagyon puritán
mert „féloldalass
n, kiutat nem kí

etet már csak e
a. Bármilyen k
n ez a búcsújelenet, s a záró
n feledhető, hogy *előtte már*
etet láttunk, s hogy megérté-
elésükhöz csak ekkor kapjuk
ytűt, egyszerre örvendetes és
ngoló. Örvendetes, mert határo-
elképzelésre utal, s lehangoló,
arra kényszerül, hogy gyarló
megerőltetve, felidézze az első
nmagában még hasznos is lehet
bálja újraértékelni a látottakat.
ogy ez sikerül-e neki, s kétséges,
erül, ahogy azt a rendező és a
rették volna.

elképzelés tehát jogos, hiszen
rétan valóban arról szól, hogyan
itya és Borisz szerelme, és ho-
ez az asszonyt a pusztulásba.
n konkrétan szól az okokról is:
yezetről, amelyben Kátya él, s
lehetetlenné teszi, hogy saját el-
erint élhessen, lehessen boldog.
yira a városra gondolok itt, mint
kebb környezetre. Hiszen éppen
ó, hogy Kátya olyan emberbe
ki „hasonmása" férjének, ugyan-
len, akaratgyenge, mint Tyihon.
életét azonos fajsúlyú, kegyet-
önzésükben egyformán „nagy-
teszi tönkre: Tyihonét az any-
yikoj, a nagybátyja. S hogy eb-
emberi módon kitörni nem le-

ben
tehát
ényleg
zámára
kivéte
gterme
al az
ikerülh
, és o
zdhetet
és Gyikoj gondosan kimunká
hatalmi és önzésrendszerével c
ilyen nagyságrendű, s ugyanen
len erő vehetné fel a harcot.
nem ez az ember, az az első p
gos.

A rendezői elképzelés tehát,
ban valóban dominánsként ke
tot alapproblémává emelje,
probléma azonban önmagában
tezhetne, ha a környezet viszo
tiválnák. Ezért gondolom úgy,
pontból is sajnálatos, hogy a
dékra csak a második rész vé
hetünk rá: egyrészt ily módon
készítő" szakasz — az első rész
tévesztően másról szól, másrés
megkomponált második rész
a rendező nem tartotta elha
milyen hatalmi és kapcsolatre
ténhet meg Kátya öngyilkosság

Úgy gondolom, ennek alapve
az első részben kevés figyeln
arra, hogy a figurák kapcsolat
érdekében kiemeljék, alá-fölé
szonyba állítsák egymással. M
történik meg, az első rész é
számomra nagyon ismerős han
hiszen aki valamennyire is
századi orosz irodalmat, tudja,
és tragikus felhangú az, amik
történik", amikor a rendezet

' című népi játékáról

KAJÁRI GYULA RAJZA

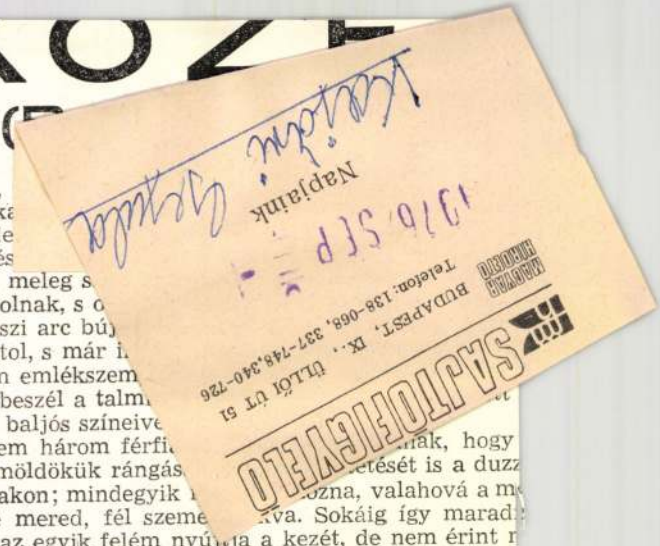

KÖZE

(

Napjaink
1976. SEP
Kajdi Gyula
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

vesztőjé-
rt a vá-
ne külö-
volna en-
hallom a
ott hang,
k. Kinek
etőségnél
s idegen-
píthetnék
esztettem,
is, a je-
nem le-
árjam be
átom ma-
valame-
csak még
kkor meg

ó, kivehe-
zmák. Ba-
llazult sár
vol, a ce-
ng a lépé-
a faluból;
nájuk vasa
csizmatalp
ég e lépé-
neretlenség
artok, talán
solatot, ami
zelébe. Per-
cementlap
ok jelei is;
nagyon tá-
k.
mintázata
gyűrődései,
na közelebb
en csak azt
gon mindez
rreg valami.
közel van;
d pofacson-
megtört, el-
gyellni való,
ami hasonló

akkor is,
verandaka
mi minde
emlékezés
borzol a meleg s
jába hajolnak, s o
cos, messzi arc bú
rel, lakatol, s már i
arra nem emlékszem
is arról beszél a talm
retében, baljós színeive

Fölöttem három férfi ... nak, hogy
tom szemöldökük rángás ... tését is a duzz
szemhéjakon; mindegyik ... ozna, valahová a m
szeségbe mered, fél szeme ... va. Sokáig így marad
Közben az egyik felém nyújtja a kezét, de nem érint r
ujja félig begörbül, mintha nemrég még erősen mar
volna valamit, s most nem tudná ellazítani az izmait.
nyökét önkéntelenül testéhez szorítja, mintha félne, h
karja egy óvatlan pillanatban túlságosan is messze t
zik tőle, s evvel jóvátehetetlen hibát követ el. Ellensé
Ez a tudat testesül meg az éber tartásban, a figyelő
mek résében ez tüzel. Ahogy megmozdulnak, nem egys
re következik be, hármuknál három különféle időben,
rom különféle módon, mégis olyan egyöntetű, mi
ugyanazon parancsra csinálnák. Rémült tekintetek köv
őket innen is, onnan is, a konyha rejtett zugaiból, any
keresztanyámé, nagyanyámé, a macskáé, és végül
enyém, mert azért, bármennyire is a legkevésbé va
tudatában, én is csak félek. E félelem azonban érdek
egész más megint, mint az összes többi, amit annal
mertem eddig; állok a rendszertelenül mozgó durva k
alatt, arcok alatt, és a veszélynek szinte ingerekig bon
tó közelsége ellenére is úgy, mintha biztonságban áll
mintha a veszély maga fedezetet nyújthatna önmag
len. Homályos érzés adja tudtomra mindezt, amit é
mem képtelen fölfogni, de helyzetem végül mégis
megtestesít. Az egész nem más, egy mérhetetlenül f
átmenet; érintése még innen van a cselekvésen, de
túl az elhatározáson.

Egyszercsak elpattan a megfigyelés által úgy ahog
merevített pillanat, folynak tovább a mozdulatok, sz
össze-vissza, megfigyelhetetlenül, bakancsok, csizmák
pognak a cementlap tartózkodó, mértani formái kö
Tele van a konyha. Nem is lehet tekintettel követ
mozgást, ami, félő, nem sokáig éri be a szűk határok
tojáshéjtánc. A fáradtság lassan mindent megszol
avat; félő, hogy a vétlen

1021

KAJÁRI GYULA RAJZA

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-148, 340-726
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
19/6 OKT 24.

A mezőtúri Fonalnemesítő és Szőnyegszövő Háziipari Szövetkezet nagykörüi részlegében 1976-ban ötezer négyzetméter torontáli szőnyeget szőnek. A nagykörüi asszonyok munkái a hazai üzletekbe kerülnek

Kajári Gyula

4

1021

KAJÁRI GYULA RAJZA

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-126
1978 OKT 3 1

...k nem

zetők méltatlan magatartása, a rossz munkahelyi légkör miatt hangzottak el jogos bírálatok. A városi pártbizottság azóta mindkét munkahelyen vizsgálatot tartott és a szükséges intézkedések meghozatala is napirenden van.

Kevés kivétellel, az alapszervezetekben szóba kerültek a város fejlődésével kapcsolatos kérdések. A kommunisták elismerően szóltak az építkezésekről, általában a város fejlődéséről, a nagyarányú társadalmi munkák eredményéről. De bírálták a nem megfelelő vízellátást, a nem kielégítő kereskedelmi ellátást (az elavult, öreg bolthálózatot, a nem megfelelő választékot stb.), a városfejlesztés következetlenségeit.

Szóvá tették, hogy a pártbizottság következetesebben ellenőrizze, hogy a meglevő gondok felszámolásáért mit tesz a tanács, az áfész, több gazdasági egység stb. Lényegében e kívánalmaknak megfelelően tűzte éppen az említett pártbizottsági ülés napirendre — a tagkönyvcsere végrehajtása eddigi tapasztalatainak értékelése mellett — a város kommu-

eddig is követelmény volt a párton belül. Aki valamilyen pártfunkciót visel, nem is tudja jól ellátni feladatát, ha nem tart szoros emberi, elvtársi kapcsolatot azzal a kommunista közösséggel, amelyben él, dolgozik, ahol az alapszervezet vezetését, irányítását rá, rájuk bízták.

A törökszentmiklósi pártbizottság tagjai kifejtették: az alapszervezetek vezetőségei ne csak a „problémás" emberekkel foglalkozzanak. Szakítsanak arra is időt, hogy rendszeresen találkozzanak, váltsanak szót minden párttaggal. Ne a taggyűlés legyen az egyetlen lehetőség, ahol egyébként olyan sokszor elhangzik: „tessék, elvtársak, mondják el a véleményüket".

A testület tagjai ülésükön határoztak, hogy a párt politikájával, a felsőbb párt- és állami szervek munkájával kapcsolatos véleményeket, észrevételeket továbbítják a megyei pártbizottsághoz. Ugyanakkor a város állami, társadalmi és tömegszervezeti vezetőinek is meg kell ismerniök azokat a véleményeket, javaslatokat, amelyek az általuk irányított szerv munkájával összefüggésben

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

19?. FEB 1 2

Népszava

Kajári Gyula

1021

Kajári Gyula: Tanulmány

ebédet, ahogyan csa
donos kívánja: tak
nyérmosás stb. Eze
szerek azonban kc
nek, nem vezetn
ményre. Montevide
fiatal pár már
megoldást választot

A főváros legdiva
termében egy elegáns fiatal-
ember, csinos fiatal nővel
jelent meg. Kiválasztotta az
étlap legdrágább ételeit, to-
vábbá sört, butéliás bort,
majd francia pezsgőt fo-
gyasztottak. A fiatalember a

A tulajdonos veszteség
nem volt más, mint a fiata
pár által elfogyasztott ebéd
ellenértéke, mert talán feles
leges is megjegyezni, hogy
nyomtalanul eltűntek.

HLI

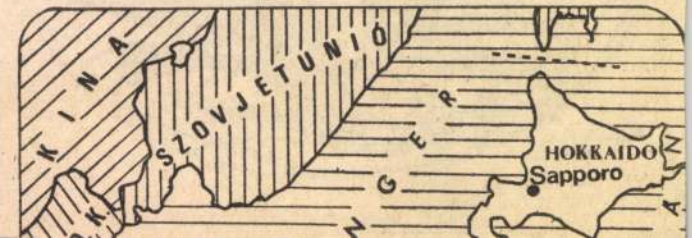

Kajári Gyula festő

VEI NÉPLAP 1976. augusztus 15.

1021

Kajári Gyula

Kajári Gyula tevékenysége több, mint egy évtizede áll művészeti életünk élvonalában. Szén és krétarajzainak drámaisága, választott tematikájához való hűsége sajátos helyet biztosítanak számára képzőművészetünkben. Szemlélete Tornyai János, Nagy István, Nagy Balogh János szűkszavú igazságához kapcsolja, s mint az ő ihletőjük úgy Kajári Gyuláé is a földdel, kétkezi munkájával összenőtt ember gondja-baja, sorsvállalása és köznapi környezete. Munkái tükrözik életének állomásait; emberekhez, valamely otthont adó közösséghez, irodalmi élményhez kötődő bensőséges viszonyát. Többek között Ady, Széchenyi inspirálják, a vásárhelyi nagy elődök, akik „egy életen keresztül minden különösebb reklám és szereplési igény nélkül napról napra rendületlenül gyarapították ennek a vidéknek és egész hazájuknak az erkölcsi, szellemi energiáját." Dunaújvárosban kétkezi munkát végző parasztembereit felváltják a vasmű monstrumának munkásai. Hasonló áhítatos tisztelet, lelkes tűz vezeti ceruzáját amikor a vásárhelyi vagy kecskeméti tanyavilágban bölcs öregek között, vagy a Dunai Vasmű műhelyében rajzol.

Életéről így vall a Nemzeti Galériában 1970-ben rendezett gyűjteményes kiállítása katalógus előszavában: „1926. december 28-án születtem Ősiben, Veszprém megyében. Apámat nem ismertem, anyám Kajári Zsófia napszámos és mosónő volt. 1935. március 21-én beadtak a menhelybe. Évek folyamán Dunántúl különböző helységeiben voltam kihelyezve. 1941 nyarán kerültem a Herendi Porcelángyárba vésnöktanoncnak." Először az Iparművészeti, majd a Képzőművészeti Főiskolán tanult, majd 1954-ben Hódmezővásárhelyre került. 1963-óta évente több kevesebb időt tölt a kecskeméti művésztelepen, és 1966-tól ugyancsak rendszeres kapcsolat fűzi a Dunai Vasműhöz. 1968-ban volt első önálló kiállítása Veszprémben. Gyűjteményes anyagát a Nemzeti Galéria után bemutatták Hódmezővásárhelyen, Kecskeméten. Munkáival részt vett az első Szolnoki Festészeti Triennálén. Rendszeresen szerepel rajzaival, fametszeteivel belés külföldi országos tárlatokon, a Miskolci Grafikai Biennálén, különböző alföldi tárlatokon. A Szegedi Nyári Tárlaton 1966-ban és 1974-ben díjazták alkotásait.

PARASZTOK

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
1976 AUG 15
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP

Pannónia kunszentmártoni gyáregységének konfekció részlegében jelenleg panofixből, vadbőrből s irhából készítenek bundákat belföldre és exportra. Az elmúlt félévben 18 ezer darabot adtak át a kereskedelemnek

Megkezdődött a hetedik országos Ifjú Gárda szemle

Sötétkék egyenruhás ifjúárdisták népesítették be gnap Kaposvár utcáit. Az ország minden megyéjéből a fővárosból a legjobb alegységek érkeztek ide, hogy eszt vegyenek a hetedik országos Ifjú Gárda szemlén bemutassák ügyességüket, lkészültségüket a különöző versenyszámokban: lőészetben, úszásban, fegyves váltófutásban, alaki és enetdalban, harci túrában koztak fel az ifjúgárdisták, akiket Csornai Ferenc az IG országos parancsnoka köszöntötte, majd Fejti György a KISZ Központi Bizottságának titkára mondott megnyitó beszédet.

A háromnapos versenysorozat ma reggel veszi kezdetét.

Az országos szemle kedden este utcabállal ér véget. majd a résztvevők kétnapos balatoni programra indul-

Beérett a len és a káposzta-repce

Beérett a növényolajipar első két nyersanyaga: a káposzta-repce betakarítása már be is fejeződött, a lenmag cséplését pedig nem régen kezdték meg.

A káposzta-repce átvétele folyamatos. Az ipar elégedett a minőséggel, a laboratóriumi próbák szerint jóminőségű olajat lehet majd sajtolni az ipari alapanyagból.

A len szintén jóminőségű termést hozott. 16 000 hektá-

SAJTOFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1976 [illegible] 7

Társadalmi Szemle

Kajári Gyula

1021

Kajári Gyula: Nyárfaso

dlesének. Arra a kérdésre viszont, hogy m
zetesnek vagy optimálisnak tekinthetünk,
választ adni. A termeléshez és a forgalo
oly sok tényező bonyolult kölcsönhatása a
sen népgazdasági szintű — pontos számítá
gazdasági készletnövekedés tényleges arán
— a nemzetközi összehasonlításokban keresnetünk támpontot, [illegible]
kirajzolódó kép sem egyértelmű.

A tőkés országok körében számos példa van arra, hogy a gazdasági fejlődés a készletek emelkedése nélkül — vagy csak minimális készletnövekedés mellett — ment végbe. Közepes (5—6 százalékos) ütemű gazdasági fejlődés párosult viszonylag alacsony (1—3 százalékos) készletnövekedési aránnyal. A készletnövekedés ennél magasabb, 4—5 százalékos aránya csak elvétve fordult elő (Finnországnál 5,4, Japánnál 11,2 százalékos átlagos növekedési ütem mellett). Elég egyértelműen kitűnik a nemzetközi összehasonlításokból, hogy a készletnövekedés aránya a nemzeti jövedelemhez (bruttó nemzeti termékhez) viszonyítva a tőkés országok nagy többségében lényegesen alacsonyabb mint nálunk.

A készletnövekedés mértékének a tőkés országokéval való összehasonlítása kapcsán joggal merül fel, hogy a fejlett tőkés országokban éppen azért alacsonyabb a termelés fajlagos készletigénye, mert ezek az országok magas színvonalú technikával, munkaszervezéssel dolgoznak, szervezettebb a termelés és a szállítás, így rövidebb az utánpótlási idő stb. Más szóval a készletnövekedés nálunk kialakult viszonylag magasabb szintje általános gazdasági fejlettségbeli hátrá-

1021 Kajári Gyula

FÉLBEMARADT MUNKA

KAJÁRI GYULA RAJZA

NAPJAINK

XV. évfolyam, 7. szám

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., Üllői út 51
Telefon: 138-068, 337-148,340-126

Napjaink

19/6 JUL

1021

Kajári Gyula: Öreganyám emlékére

tagjaként. „Ehezve, fazva, faluról falura mentünk. Nem tudom, hány ezer falut járt mondja. — oltárlépcsőn, között, bármil elképzelni, mé *bű pingponga:*

Az Orosház dult, világnak éhező suhanc sától csak fizi kadt el. „Léle és ezt feltétlen írja n — kér. — Az utóbbi zenehét esztendőt a M

mint ifjúkoromban. Meg szállottja

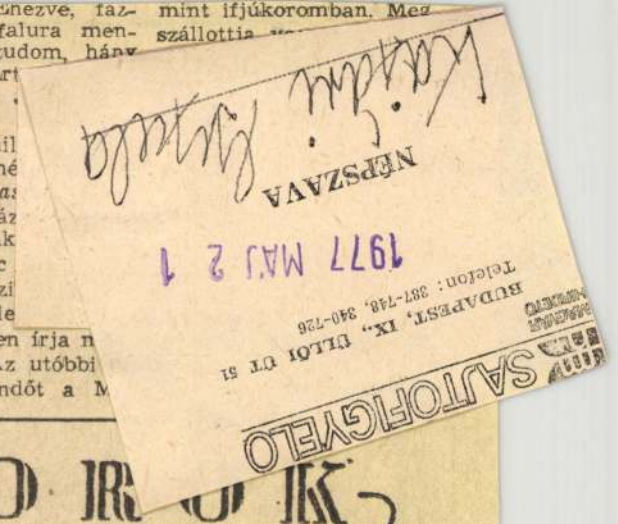

ŰSOROK

Kossuth rádió

8.30 Lányok, asszonyok
9.00 Felsőbb osztályba léphet!
Irodalmi vetélkedő
11.07 Rádiószínház
Csurka István:
Mi van a háttérben?
Ism.
12.20 Zenei anyanyelvünk
12.30 Magyarán szólva
12.45 Melódiakoktél
Közben:
Idegenforgalmi idény előtt
14.05 Énekszóval, muzsikával
14.25 Kilábal-e burgonya-termesztésünk a hullámvölgyből?
14.55 Új Zenei Újság
15.30 A mosoly országa
16.00 168 óra
17.30 Magyar muzsika
18.00 Noták, népi zene
18.40 A Rádió lemezalbuma
19.48 Kovács Andor gitározik
20.00 Közv. az FTC—Ú. Dózsa bajn. labdarúgó-mérk. II. félidejéről
21.00 Istenek, megváltók, próféták. Luther
22.25 A beat kedvelőinek
23.10 Operafinálék
15.20 DÉLUTÁNI HANGVERSENY
16.53 RÉGI MUZSIKA
17.05 GESUALDO ÖSSZES MADRIGÁLJAI — II.
18.03 CSAJKOVSZKIJ: VI. SZIMFÓNIA
18.50 Két angyal közt
Nádass József versei
19.55 SLAGERLISTA
19.33 PERTIS ZSUZSA CSEMBALÓESTJE
Közben: kb.
20.20 Villa Tahiban
21.25 Operaáriák
21.59 SUGÁR REZSŐ: EPILÓGUS
22.10 Érdekességek napjaink zenéjéből

Televízió

8.00 Tv-torna. Színes
8.05 ITV. Ismétlés
8.30 Korcsula
Jug. kisfilm. Színes
8.55 Sherlock Holmes és a halál nyakéke. Ism.
10.20 Mindenki közlekedik Ism.
10.35 Játék a betűkkel. Ism.
11.00 Világszínpad. Ism.
14.27 Vitézek. I. színes
14.55 A korszerű oktatás műhelyei
15.35 Hírek
15.40 Gólya, gólya, gilice

1021

Kajári Gyula: Úton

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 MÁJ 28
NÉPSZAVA

Kajdi Gyula

...szefoglalást nyújt a keserves miatt szomorkodott, hogyan é...
...371-es, 1681
...galább ily
...gyéb dok
...xenstierna
...óthoz intéz
...nszterdami
...egért „bes
...rövid emlé
...ham van
...mely szóval
...ggá — ny
...oli ország
...yomorúság
A Wathay
...szeállítás
...almi forrá
...em jelent
...em ismert
...últunk elf
... föl — t
...rmában.
...asznosak, i

A *Mohács emlékezete* ünne... alkalomra, évfordulóra ...egjelentetett képeskönyv. ...ntológia. Értéke, jelentősége ...z, hogy ugyanarról a tárgy...ól korabeli, magyar, török, ...yugat- és kelet-európai kor...rsak és szemtanúk, résztve...ők írásait teszi egymás mellé. ...zulejmán naplóját. II. Lajos ...irály leveleit, a vatikáni kö...et jelentéseit. Festményeket, ...ajzokat és a föltárt sírokról ...emrég készült fotókat. Az ...gymás mellé került különbö...ő korokban készített festmé...yek, rajzok és fényképek, a

ték e kor magyar történelmé... Húsz-harminc év nagyon hos... szú idő. Nem célszerű tehát a... 1890-es évekre is rávetíte... azt, ami mondjuk az 1870-e... évek elejére volt érvénye... Vegyük például a lakásvisz... nyokat. Az rendben van, hog... bemutat egy 1870-es évekbe... nyomortanyát. De talán ne... ártana arról sem megfeledke... ni, hogy 1881-ben 10 748 épü... let volt egész Budapeste... 1897-ben — tizenhat évvel ké... sőbb — már 16 829. S míg a... első adatban még a földszinte... házak dominálnak, az utolsó...

Galambosi László

KÍVÁNSÁG

Uram, bátoríts igazsággal.
Ne tiprass még a pusztulással.
Vidíts jósággal, aranyággal.
Tetőzd be létem boldogsággal.
Búrjánozzon igalmad fénye.
Üljek a vénség küszöbére.
Köszöntsön hattyú, búzakéve.
Ne küldj a Csontok szigetére.

A024

ILLUSZTRÁCIÓ

KAJÁRI GYULA RAJZA

„... Sok van m
csodálatosabb ..."

Ezzel a szophol
Nemzeti Színházb
Az antikvitás ki
tűnő érzékük volt
ezt a megoldást. Cs
dezték" az előadáso
gettek is egymásna
a színháznak meg
nek pedig a rendező

A rendező aztán –
akkor nem rendező)
ezelőtt írt darabok
üzent az író.

Szűcs Jánosnak H
idegenedett?) Euripi
Hogy értelmét manipu
és bort iszik, hogy nincs számára semmi, ami szent. De alkalmanként úgy tesz, mintha volna, mert ismeri a rítusok hatását, fontosságát. Ha mégis komolyan vesszük az ember indulatait (elhisszük a könnyeket, megérint bennünket a fájdalom sugárzása stb.) az csak azért van, mert túlságosan közel vagyunk az emberhez. Ha kicsit felemelkedünk — sőt, netán más szférából szemléljük a sárgolyó lényeit —, akkor jól látjuk: mennyire tökéletlenek, mennyire nem érdemelnek sem szánalmat, sem megbecsülést.

A munkálkodó, a természeten uralkodó, a gondolkodó — a döntésre képes emberről, vagyis az EMBERRŐL szó sincs Szűcs János színpadán. Erről Euripidész sem akar beszélni a Hekabéban? Kétségtelen, hogy a klasszikus triász tagjai közül neki van a legkevesebb illúziója, de azért sokkal jobb pszichológus annál, mint hogy lemondjon a tettek motiválásáról. Egyszóval, nem felejti el azt az alapigazságot, amit Szophoklész így fogalmaz meg: „Ha tud valamit valaki, /Mesteri bölcset, újszerűt, / Van, ki a jóra, van ki gonoszra tör vele".

De hát van-e jogunk átfésülni egy rendezői (tulajdonképpen költői) látomást? Szabad-e egy tehetséges ember olykor lélegzetelállító invencióit röghöz tapadtan bírálni? Végül is mindaz, amit Szűcs mond az emberről, igaz. Elég, ha átfu-

Kajári Gyula

Öreganyámra emlékezve

NÉPSZAVA, 1976. junius 19.
6.oldal.

Kajári Gyula: Öreganyámra emlékezve

Kajári Gyula
1021

PARASZTOK

KAJÁRI GYULA RAJZA

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Napjaink
1976 MÁR

...ONICS: Ezt vállalni kell. Rajta kí-
Lobkowitz herce... császárné
...gye tud majd a ...
öccsét. Összeho...
...san megpróbál ka...
...l. És akkor nek...
mint óvatosan ...
A többi Lehm...
...ene, végig a tová...

...ANN: Atyám...

Furcsa helyz...
...mann kapitán ...
...nak tett esküjé...

...ANN: Az öcs...
Semmit sem ...
...bántódása. Annyi a dolga, hogy ...
önt Rákóczinéval. Aztán... apró
...ek: levelek, holmik becsempészése...
...edhet egy találkozót is a férjével.
...bb eljutnak majd a szökés gondo-

...ANN: És ha nem?
Az asszony tudja, hogy pallos alá
...érje, ha bevárják az ítéletet...
...ene.)

...iált): Állj! Hová, galambom?

...CZINÉ: Lehmann kapitány úrhoz.

...ztán minek, szépségem?

...CZINÉ: Mosóné vagyok én. A kapi-
...megengedte...

...ogy hajnalig kimosd a gatyáit, mi?
vigyázz, lelkem, mert a sok „mo-

KAPUOR: Azt kérd...
közül vagy-e?

RÁKÓCZI *(felhábo...*

...jó...
...kor...
...csak...
...ót.
...jó.
...távol...

Csak vo... a Ra...
Át tudnék úszni ...
Hej, az a lány, a...
Ugratnom kell m...

(Zenei átkötés.)

KOLLONICS: Leh...
bűnösségét. Eszerint ...
cellár úr.

BUCCELLENI: A ...
eminenciás uram: a...
A haditanács véleme...
pesztő hanyagság m...
zetben, mind az üld...
nem gyanakodni a s...
És tudjuk, hogy Wo...

1021

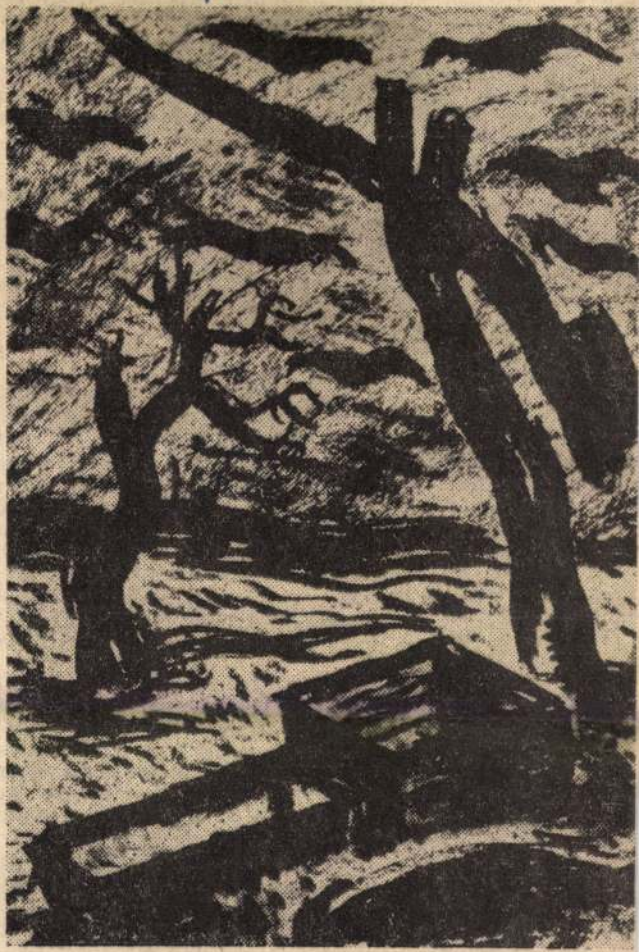

KAJÁRI GYULA: HOLT VIDÉK

zolló? — Drámai
atja: — Legalább
menni. Segéd-
Sehol nincs elég
róla beszélni.
epítünk — szól
gazgató. — Már
Azzal a nyilván-
el, hogy kiteríti a
iót, amelynek áb-
egnyugtató pers-
i.
k róla — legyint
övő zenéje. — En
, amit most lát-

adja meg magát

szakszervezeti tit-
szi a kezét. Előle-
tkérés. Mert kel-
s megjegyzéseket
egy gyengém —
nna. — Ez a tisz-
úgy fürdeni, ha
nber lábán ficán-
nják a falhoz. —
erre kényes va-
? — Erős, lapát-
mindig a titkár
tud érteni?

is tervbe van vé-
lánki. Nem tudja.
. És most végre
intése alól a tit-
minden lesz —
csességgel. — Ta-
b is. Mert a mos-
dni lehet. Néhány
letemben, elhihe-

Az igazgató komoran, csalódottan
ül, magában már
mét ku
— Ta
találni
Rugalm
De a
a fejé
hetek
— S
Salánk
A tit
— Az ora
pengeti ti
van...
— Tudon
— Gondo

Salánkit
hogy már-már részvétet érez irántuk. És nem tud ezzel a részvéttel mit kezdeni. Nagyon bonyolult. Neki ragaszkodnia kell az igényeihez, amelyeket természetesen jogosnak gondol. S amelyek a néhány éves munkában elvekké keményedtek benne. — Meggondoltam — mondja ki lassan, érthetően.

— Egyszóval: nem. — Az igazgató a maga részéről lezártnak tekinti az ügyet.

A titkár még egy utolsó kísérletet tesz. — Nálunk minden második szombat szabad. A vidékieknek mindegyik. — Lázasan igyekszik, hogy kiizzadjon még egy érvet. — Az üzemnek saját üdülője van — ez jut eszébe.

Akkor Salánki már az ajtónál áll, fogja a kilincset. Vége. Talán meg kellene hajolni kissé. És kissé meghajol. — Köszönöm a bizalmukat. — Az arcára van írva: fáj neki, hogy nem fogadhatta el az ajánlatot.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-088, 387-748, 340-126
CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
1976 MAJ 1

Kajári Gyula

1021

KAJÁRI GYULA: ÖREGASSZONY

tók

Zoltán

már nem halaszthatta el
knek sem volt megfelelő k
riportalanyom, ő pedig „f
ámája után. „Csak egy pill
hat meg, mindjárt jövök!!" — mondta a sötét nézőtér
délelőtt 11 órakor, két órakor pedig közös megegyezé
sel elhalasztottuk a beszélgetést — másnapra.

Közben bepillanthattam rendezői műhelyébe. Tanu
mányozhattam szenvedélyes rendezői munkáját, humorl
hajló figyelmeztetéseit, előjátszásait és szimpatikus,
mindig udvarias magatartását, bohém sziporkáit. Horvá
Zoltán, a Szegedi Nemzeti Színház operarendezője tegn
este ismét sikeres vizsgát tett. Ezúttal Bartók Béla A ké
szakállú herceg vára és Kodály Zoltán: Székelyfonó cím
daljátékát állította színpadra — sikerrel.

— *Hogyan is kezdődött pályafutása?*

— 1946-ban érettségiztem Budapesten — mondja b
szélgetésünk elején —, a Széchenyi gimnáziumban. Ezut
a jogi egyetemen végeztem tanulmányokat. Az egyete
tanulmányok mellett beiratkoztam a Nemzeti Zenedé
is, így egyszerre „két urat" szolgáltam. Itt találkozta
Nádasdy Kálmánnal, az ismert operarendezővel és zen
szerzővel, zenetudóssal, aki ráébresztett a zene minde
hatóságára. Ebben az időben az egyetem és a zenede k
zött telt az életem. A zenei érdeklődésem természetes
erősebb volt, mint a jogtudomány iránti hajlamom. Ké
ben beiratkoztam a Zeneművészeti Főiskola ütőtanszaká
is, sőt, karvezető szakon is tanultam.

Feltétlenül meg kell említenem Nádasdy Kálmán órá
ahol képet alkottam a színházról, az operáról, szívem
zártam Puccinit, az ő hallatlanul izgalmas egyénisé
hívta fel a figyelmemet a zenére, és ezzel mintegy el
dőlt a „sorsom". Egyre inkább a zenét

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 DEC 17

NÉPSZAVA

Kajári Gyula

1021

Kajári Gyula: Öreganyám emlékére

CSALÁD

Együttélés

Váljunk el?!

Számtalanszor elhangzik a kérdés a bontóperes tárgyalásokon: *„miért válnak? — van rá komoly, végleges okuk?"*

Valóban nem lehetne megakadályozni megfelelő magatartással, óvintézkedésekkel, hogy házasságunkat tönkretegyük, felszámoljuk?

A házasság intézménye társadalmunkban ma is szilárd, mondhatnók „népszerű", fiatalok és idősebbek életük tartós bázisát látják a házasságban, és megfigyelhető, hogy a még többszörösen elváltak is újabb házasságkötésre törekednek. Ha pedig a házasságnak van értéke, értelme, akkor lényeges, hogy a válságba jutott házasságokat is óvjuk, védelmezzük.

Aki már végigjárta egy válóper útját, tudja, hogy bár a bíróságok nem élezik ki a válóper természetéből adódó

mégis, melyik lakás a jobb melyik van közelebb a mun kahelyhez.

Figyelembe kell venni em beri szempontokat is, ha eset leg ez egyik szülő már gyá molításra szorul. Szeretettel jes „közmegegyezés" döntsö a lakhely megválasztásánál.

Nemegyszer előfordul, hog a tényleges katonai szolgála alatt válik problémássá a há zasság. Nem törvény azonba hogy az ilyen „katonaházas ságok" rosszak legyenek. távolság — sajnos —, ne csupán megszépít, hanem n ha el is szürkít, és előfordu hogy a házasok, mindkette másképp látják a dolgoka mert nem ébredtek még kö csönös kötelezettségeik tuda tára.

A „szexuális meg nem é tés" is sok házasságot tasz a bontóperes tárgyalóterem felé... E kérdés inkább orvo

Kajári Gyula, grafikus

MAJOLIKAKIÁLLÍTÁS nyílt meg a belvárosi Apáczai Csere János utcában, a Finomkerámiaipari Művek Stúdiójában. Több mint száz újszerű, nagy méretű majolika falitálat, korsót, padlóvázát és más vásárhelyi kerámiát — Kajári Gyula grafikusművész és Szabó Sándor korongos mester közös alkotását — mutatja be az április 13-ig nyitva tartó kiállításon.

-: Hl

8.

Népszabadság, Bp. 1979 febr. 17.

Kajári Gyula

Tanulmány

Népszava, 1977.
november 12.
7.oldal

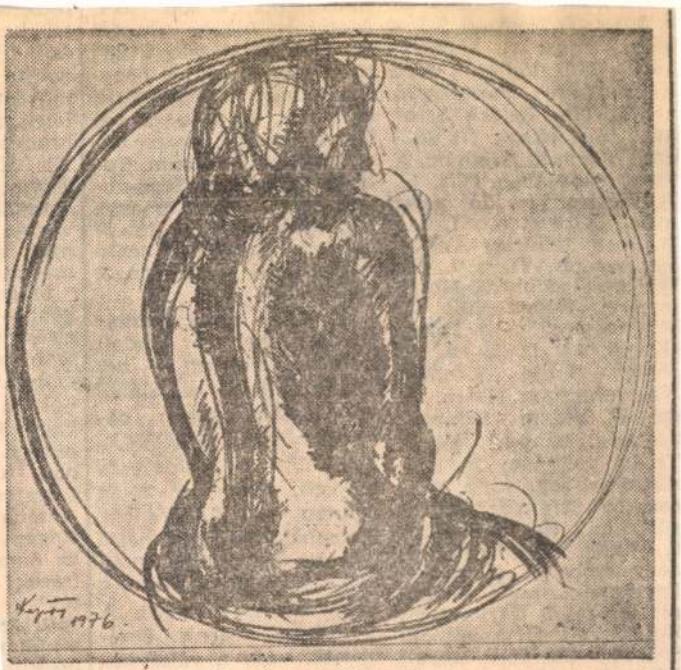

Kajári Gyula: Tanulmány

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
Kajári Gyula
1977 NOV 6

1021

s törvény az, hogy nem találkozunk.
mégis van kivétel e szabály alól,
és ezért — ha szeretsz — feloldozol.

Kajári Gyula: Öreg korongos a régi majolikából

…, hogy Csenki P…
nagy forradalom k…
volt, még akkor is…
legendát az ember …
n felejti el!

KACZÚR ISTVÁ

– Az úgy van — kezdi …gyarázni —, hogy min…kit egyéni teljesítmény …ján számolnak el, amit …összeadunk, megtudhat…, hogyan dolgozott a …gád. Az pedig egyi…knek sem mindegy, …nnyi a százalék. Ezt …tozzák, majd havonta …lvánosságra hozzák ki, …yadik helyen áll. Ez így …

… alapítókra

…zságos. Az is igaz per…, hogy nem vagyunk …formák. Van közöttünk …sebb, aki már, de van …szen fiatal is, aki még …n tudja nyújtani azt, …it a verseny lendülete …tál. Önekik szépen be…ítünk. Ha készen va…ok a munkámmal, segí… annak, aki lemaradt.

…z is egy módszer. Két…telen, hogy szép emberi, …llektív magatartás. Talán …kaknak idegenül hang…t a brigádvezető szava. …dig olyan természetes …vszerűséggel beszélt, …ntha személyétől függet…dolgokról nyilatkozott …na. Azért, mert meg…kták, ilyenné nevelték, …málták egymást — ön…magukat. Az is biztos, hogy a munka tette ezt velük. Mert külön-külön dolgoznak ugyan, de a műveletek sokaságának láncolata megbonthatatlan. Ezek kötik össze a műhelyben dolgozókat. Mert amit valaki elront, az a következő műveletnél azonnal jelentkezik.

— Az is előfordult — szakítja félbe gondolatainkat —, hogy egy másik vállalat későn szállította a csatlakozókat, a késztermék viszont határidős volt. Összeültünk, megbeszéltük, mit tehetnénk. Végül a 8 plusz 4 órás műszak mellett döntöttünk. Nem mondom, hogy nem volt fárasztó, de a tömlőket időben átadhattuk a megrendelőknek.

Bizonyára megelégedéssel nyugtázták ezt is a vezetők, munkások egyaránt. Mert a jó munkáért járó elismerés ösztönzően hat a dolgozókra. Az üzem vezetőinek sem haszontalan, ha tudják, kikre lehet számítani. De ennyi idő után már megismerhették egymást: *az alapító tagokra számíthatnak.* Nemcsak a napi munkában vagy a túlórában, hanem akkor is szükség lesz a begyakorlott kezekre, fejekre, amikor az új csarnokban beindul a termelés.

FRANYÓ ISTVÁN

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1978 JAN 1
NÉPSZAVA
Kajári Gyula
1021 NÉPSZAVA

Kajári Gyula: Tanulmány

ÁR 1978.

j tervei

Párizs

A

Egy, kettő, három, zutty...

Cedric elesett. *André* már felugrana, hogy talpra segítse, de *Jacqueline* visszatartja. Cedric, aki atlanti-óceáni hajósok nevét viseli — a nyugatfranciaországi Bretagne halászai közül hívnak sokakat így — majd föláll magától is. És valóban, a kisfiú már megtalálta a támaszpontokat, lefelé görbedő szája mosolygósra fordul, már áll és már indul. Egy, kettő, három, már ott is van Jacqueline ölében, és onnan nyúl a világító, színes lampion felé, amely itt, a nagyvirágos zöld tapétafalra

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 DEC 31

NÉPSZAVA

Kajári Gyula

1021

Kajári Gyula: Kihalt udva

— Jó, jó, belátom! Szilvi- mert a férjem, a bajszo

gyi Győző: Kőműves Kele hen

kedves Sámson? Idebenn énekelj! Így, ni! Most már nem vagyok oszlop, dehogy vagyok, hanem Delila vagyok!

— Lalalaláááá... lalalaláááá...

— Ma este Szilveszter estéje lesz, igen, ezt meg kell ünnepelni!! Azért vagyunk itt, nemde? Édes Szilvikém!

Szólt oda, kétszerte kisebb férjének Letve Szilveszterné.

A borbélymester azonban se látott, se hallott, csak folyton beénekelt.

Kopogtatás hallatszott. Boriska kisettenkedett, rést nyitott az ajtón, kidugta raita a fejét, s a szájára tette a mutatóujját, hogy: pszt!

— Pogácsát a szépasszonynak! — nyomott a kezébe egy teli staniclit, majd eltűnt a

1968 NOV 3
1021
Kajári Gyula

Megyénkből indultak (40)

Kajári Gyula, grafikusművész

Akiben az „Ismerd meg hazádat!" jelszó parancsként, mindennap megvalósítandó célkitűzésként él hátat fordíthat-e annak a helynek, ahol megszületett? *Az Ősiben született, lelencgyerekből ifjúvá cseperedő Kajári Gyula* ezt tette. Nem mintha nem tudta, elfelejtette volna, hogy a szülőföld része a hazának. Nagyon is tudta. Az egyéniségre, indulásra leginkább kiható gyermekkori földdarab, hosszú-hosszú éveken át „fehér folt"-ként szerepelt a Képzőművészeti Főiskola grafikai szakán diplomát nyert művésznek.

— *Hazataláltam!* — mondja most is, mint hónapokkal ezelőtt a veszprémi egyetem aulájában, ahol agitatív erejű, költői szépségű rajzaival bizonyította, mit jelentettek számára a felfedezett és művészileg birtokba vett területek: olyan részei a hazának, mint a Dunai Vasmű, vagy majolikagyár Hódmezővásárhelyen a tanyai udvar Kardoskúton.

Kajári úgy akarta — úgy is történt —, hogy első gyűjteményes kiállítása Veszprém megyében legyen; annak is a központjában, ahol őt — szülőktől eltaszítottat — annyi szerelem érte. De ne kövessük a tragikus hangú szárnyalást, feledjük a kegyelemkenyeret; emeljük ki inkább, hogy az ifjú tehetsége már a Herenden töltött évek során virágba szökkent.

Az egyik legszebb Kajári-rajz (a Magyar Nemzeti Galéria tulajdonában lévő) a Könyöklő nő, mintha ezen a küzdelmes pályafutáson tűnődnék; belesűrítve annyi gyengédség, amennyinek egy töredéke is elég lett volna a boldogsághoz, ha a fiú azt anyjától kapja.

— Elégtételt adhatott-e a diploma?

— *Arra mindenesetre jó volt, hogy a majolikában tervezőként munkát kérjek és kapjak.*

Mondhatnók: „állása" most már véglegesen Hódmezővásárhelyhez köti Kajári Gyulát? Pontosan fogalmazva: odaköti a szíve is, ahol otthonra lelhetett.

— *Barátokra* — jelenti ki szenvedélyesen — olyan segítőtársakra, akik a kulturális forradalom célkitűzéseiért nemcsak véleményt mondanak, cselekedni is hajlandók. Ilyen ember az én Árpád barátom is...

A név (Árpád) kiejtése után emlékezetembe villan az egyik Veszprémben látott Kajári-kép, „Az út végén" című kompozíció asszonyarca. Válla fölött az ajánlást: „Árpádnak nagyon sok köszönettel, Kajári Gyula".

— *Igen, ő az: dr. Borbáth Árpád,* aki egyéb teendői mellett minden erőfeszítésünk megörökítésére készen áll. Abból, hogy milyen vívmányokat mondhatunk magunkénak, az ő gyűjteménye lesz idővel az egyik legbeszédesebb bizonyíték. Most is, a múzeumi hónap keretében, kiállításra is elég anyagot láthatnánk tőle.

A mappából kisiklanak a legjellegzetesebb Kajári-grafikák fényképmásolatai. Mennyi gyötrelem — a balladákból választottak arcképcsarnoka — vádaskodik a rajzokon. Megkínzatás és megaláztatás ellen tiltakoznak, erőszak ellen ágálnak ezek a rajzok: politizálnak.

— Lesz-e derűsebb fejezete is ennek a művészetnek.

— *Lesz! Minden okom megvan, hogy azt, ami szűkebb hazámban is történik, nyitottabb szemmel lássam. Azért vagyok most is itt, hogy a képzőművészet nyelvén az itteni változások krónikásává szegődjem...*

Kajári a Veszprém megyei változásokra gondol. Arra a helyére a hazának, amelynek most már soha-soha nem fordít hátat. A „fehér folt" kiküszöbölésében, a szülőföld megismerésében segítséget is kap a művész: négy napig a megyei pártbizottság munkatársainak társaságában *alkalma volt Ajkán, Várpalotás és egyebütt is körülnézni.*

— *A megtisztelő meghívás és kalauzolás kárpótolt minden csalódásért, megpróbáltatásokért...*

Kajári Gyula hovatartozásából is kitűnik, jól látja már, hogy a sebeket, amelynek hegeit hordja, egy kiméletlen uralomtól kapta. A szocialista humanizmust valló és cselekvő társadalom a rémuralom lelki és testi sérültjeiből igen sokat kigyógyított már. Kajári esetében nem erről van szó. Neki megvolt a jártányi ereje ahhoz, hogy a haladó művészek sorában elindulva a méltányolt eredményekig jusson.

Cserhát József

Magyarország felfe

Beszélgetés Darvas Józseffel, az Írószövetség

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Napló (Veszprém)

A sajtó és rádió hírt adott a Magyarország felfedezése című sorozatról, az Írószövetség vállalkozásáról, amelynek első köteteit hazánk felszabadulásának 25. évfordulójára kívánják megjelentetni. A sorozat céljáról és körvonalairól kérdeztük Darvas Józsefet.

— Szeretnénk írói eszközökkel feltárni — mondta az Írószövetség elnöke — milyen a mai magyar valóság. Célunk: reális számvetést tenni arról, hogy mik az eredmények, a hiányok, mulasztások, hol tartunk a szocializmus építésében s mik a feloldandó ellentmondások? Tehát: segíteni a jövő megtervezését. A vállalkozás, amelyben mintegy huszonöt író vállalt részt, valamelyest kapcsolódik a két világháború közötti falukutató mozgalom hagyományaihoz. Valamelyest, mondom, mert a magyar valóság, amelyet ma vizsgálunk, megváltozott. Megváltoztak a történelmi körülmények is. A falukutató mozgalom főleg csak a parasztság sorsával foglalkozott, ami már akkor is egyoldalúságot jelentett. Most természetesen a társadalom valamennyi számottevő rétegének feltérképezésére teszünk kísérletet, hogy a valóság hű feltárása segítsen a mi politikánknak, a mi rendszerünknek. Munkánkban arra törekszünk, hogy érvényesüljön a marxista tudatosság, a sokoldalú, ha tetszik, tudományos igényű elemzés. Persze, írók írják ezeket a köteteket, nem tudósok. Ahány író, annyiféle stílusban. A készülő sorozat híre jó visszhangra talált. Országszerte megértették: a társadalmi önismeret elmélyítésére törekszünk, segíteni akarunk, anélkül, hogy az irodalomnak kizárólagos, vagy akár soron kívüli szerepet tulajdonítanánk múlt és jelen megismerésében. A szerzők dolgoznak, megfelelő támogatást kapnak. Két megyében adódtak ugyan nehézségek.

Örvendetes spontaneitás

— Az Írószövetség másik nagyszabású kezdeményezése az „Olvasó népért" mozgalom. Tájékoztatna haladásáról?

— Az elmúlt húsz év nagy és szép eredményeire építő társadalmi mozgalom az „Olvasó népért" visszhangja igen biztató. Mi csak őszre terveztük felhívásunk kibocsátását, ám a munka már a nyáron megindult. Az örvendetes spontaneitás arról győz meg, hogy időben szóltunk erről a kérdésről. Mondanék néhány konkrétumot. A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem illetékes tanszéke felajánlotta: felméréseket végez, segít feltárni az olvasás, a kultúra fehér foltjait. A SZÖVOSZ könyvterjesztő apparátusa a most zajló őszi könyvheteket már célkitűzéseink szellemében rendezi. Író—olvasó találkozókat rendez olyan falvakban és településeken, ahol még soha nem járt senki írástudó. Felajánlotta közreműködését a KISZ, a SZOT, a televízió, a rádió, segít a sajtó és sok más intézmény, szervezet. Ezért joggal remélhetjük, hogy mozgalmi felhívásunk, kiváló írók, képzőművészek, zeneszerzők és előadóművészek felhívása, amely a közeljövőben jelenik meg, társadalmunk legszélesebb köreiben megértésre és támogatásra talál. A sok jó után, gondjainkról is szólnék.

Gondok az iskolával

— Tartózkodást érzünk a pedagógus fórumokon — folytatta Darvas József. — Holott egyik legfontosabb célunk a fiatalok megnyerése, a felnövő nemzedékek olvasó kedvének felkeltése. Nem gondolunk tantervi változtatásokra, de úgy érezzük: helyes volna módszeresen meg-

vizsgál
módsze
ségeit.
léma
vult, de
még, hogy az iskola mindent megtesz az irodalom, az olvasás megszerettetéséért.

— A közéleti ember után a írót kérdezzük. Néhány hete jelent meg műveinek sorozatában Az író vizsgája című kötet, 1936 és 1967 között írt, vagy elmondott cikkeinek, kritikáinak, tanulmányainak és beszédeinek gyűjteménye. Milyen élmény az ilyen dokumentumokkal való találkozás?

— Fájdalmas, mert az elvégzett dolgok furcsa módon az elvégezetlenül maradtra figyelemeztetnek. Én elsősorban regényírónak tartom magam. Ehhez mérten elég kevés regényt írtam. Adós maradtam nemzedékem, a két világháború közötti küzdelmes ifjúság szélesebb ölelésű ábrázolásával. Amit a korról írtam, csak töredék. Ezt éreztem, amikor Az író vizsgája cikkeivel újra találkoztam. Szeretem ezeket az írásokat, vállalom a vitatkozó, ország és világ dolgaiba beleszólást igénylő író attitüdjét. Nem állítom, hogy véleményem mindig pontos és helyes volt. De ebben az attitüdben mégis olyan író program összegeződött, amely nemcsak ábrázolni, hanem elsősorban megváltoztatni akarta az akkori valóságot.

— Említette, hogy a Kortárs szeptemberi számában megjelent riport anyagát és tapasztalatait általánosító drámán dolgozik.

Miskolci premier

— Ha minden jól megy, nemsokára be is fejezem, és átadom a miskolci Nemzeti Színháznak, amely jövő év elején kívánja bemutatni. Darabom fiktív falu, fiktív embereit viszi a színpadra. A dráma műfaji követelményei szerint alakított sorsok és jellemek ütközése kerül a nézők elé. Kicsengése persze nem akar eltérni a folyóiratban megjelent írás állásfoglalásától. Másik drámán is dolgozom. Amint befejezem a miskolci színháznak írt darabot, folytatni szeretném a munkát Bajcsy-Zsilinszky-drámámon. Ennek egy változatát befejeztem már, de rem elégít ki. Átdolgozom, vagy talán újra írom. Zrínyi-darabom is két változatban készült. Könyvalakban mindkét változat az olvasó elé kerül.

sendélet
k.

— Mindenes napok [illegible]

1021

KAJÁRI GYULA: KUTYA
(fametszet)

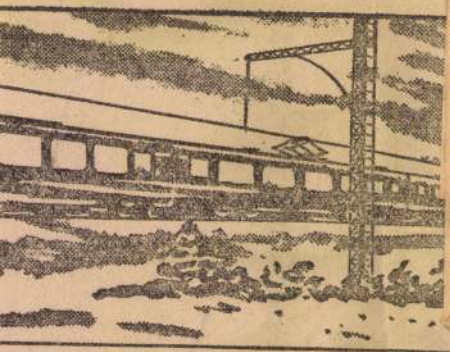

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP
1966 SZEP 25

Új villamos expresszvonat tervein dolgoznak a ri-
gai vagongyár mérnökei: Moszkva—Leningrád között
nost tervezés alatt álló szerelvény nem kisebb sebesség-
kilométer. Maga a rajz kellően mutatja, hogy a motor-
sok menetdinamikai probléma megoldását követeli. Per-
problémák is, például a rugózás, az ülőhelyek elhelye-
rendezés, a telefon összeköttetés megteremtése a szerel-
Leningráddal.

etődik fel a vészfék kérdése. Az elgondolás szerint ez
ből állna: kézi fék, villamos, sűrített levegős és mágne-
szerint a vezető választja ki a legmegfelelőbbet.

onat vezetése csaknem automatikus — a mozdonyvezető-
üszer figyelésére kötelezett. Ez érthető is, hiszen a sze-
60—70 métert tesz meg.

félmereven kapcsolják össze és két motor nélküli. vala-
állna. A tengelyek 80 százaléka hajtott.

elektronikus fén
intenzitás mérővel határo
tuk meg. A kísérletek folyamán pajzsmirigy, vese
mellékvese eltávolítást is
geztünk, hogy a belső
választású szerveknek a s
repét is tisztázzuk e kó
folyamatban.

A rezgést rázógépen h
tuk létre. Ezen a gépen r
zített ketrecben egy-egy vi
gálat során 5—5 patká
helyeztünk el. Több kísé
eredményeit összesítettük.
rázógép rezgési ütemét
toztattuk, sőt egyes kísé

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Kajári Gyula
TISZATÁJ

1964 DEC

1021

KAJÁRI GYULA: TANULMÁNY

ARRY
ELLETT

a hat megbízható tábornokon és kétszáz milliomoson kívül még mások is vannak ebben az országban?! Ki hitte volna? Igaz, a reklám- és propagandafőnökök suttogtak valamit, hogy nem ártana egy-két szót ejteni a békéről is, és nagysokára ő — sajna — engedett, felröppentett egy-két galambot, de azok a piszkos niggerek és csirkefogó fehér barátaik éles karmú sasnak nézték... Ráadásul telepofázták az országot a rádió meg a televízió segítségével, hogy Barry nem ért az állattanhoz. Hát ez kétségtelen hiba volt, egy icipici taktikai hiba, ezt utólag, a kondícionált árnyékban kénytelen elismerni. De mi volt a többiekkel? A megbízhatókkal, az

A mi kis orszá

KOMLÓS JÁNOS: AZ ÉREM HARM

AZ ÉREM HARMADIK OLDALA a kötet igazi címe, s hogy a róla szóló méltatásban mégis egy rész, még közelebbről pedig egy konkrét írás címét emeltem ki, annak egyszerűen az az oka, hogy ez az írás adja meg *Komlós* János kötetének alaphangját. Mindjárt ezzel találkozik az olvasó, ahogy felüti a könyvet, nagyon igaznak, nagyon mulatságosnak találja, s egyúttal megjön az étvágya a következő írásokhoz. S mikor a végén jár, erre az írásra akkor is elevenen emlékszik. Valahogy úgy, mint egy összefoglaló nyitányra a zenében, amely az opera legszebb dallamait fűzi egybe. Hiszen tulajdonképpen az emlegetett írás, *A mi kis országunk* már előre árulkodik a könyv szelleméről, a szerző szemléletéről, humorának bátorságáról és újkörébe. Még a *Párizsi vázlatok* című fejezet darabjai is, minthogy amit a mai Nyugattal kapcsolatban tollhegyre kap, itthon is téma, s leggyakrabban természetes összefüggésben van a mi dolgainkkal is, hiszen a különböző művészi és eszmeáramlatok útlevél nélkül is jönnek.

Különösen erős oldala Komlós Jánosnak a kulturális élet visszásságainak, a majmolásnak, a kritikusi nagyképűségnek, a Nyugat előtti elvtelen leborulásnak a bírálata (*Mi van kinn?, Aki nem tud kritikául..., Vita közben, Hümmögés helyett, Kinek van peche?, Két kísérletező, Mit lehet mögötte?, Egérfogó* stb.). Nem ke-

1984 AUG 3 0.
1021

(Egető János felv

KAJÁRI GYULA: GONDTERHELT ASSZONY

CSONGRÁDMEGYEI HÍRLAP
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 11
Telefon: 188-296, 188-307

Tanévnyitás előtt a tanyai iskolákban

A napokban megszemlélte a vásárhelyi tanyai iskolákat Zoltán Gábor, a városi tanács oktatási állandó bizottságának elnöke, valamint dr. Höss Erzsébet állami közegészségügyi felügyelő. Velük tartottunk mi is, hogy közösen győződjünk meg, milyen állapotban várják az iskolák az új tanévet. A helyzet nem elszomorító ugyan, de a dicsérendők mellett néhány kirívó esetet is szóvá kell tenni.

Az első állomásunkon a belsőkutasi egy tantermes iskolát már szépen rendbehozták, s jó érzés volt látni az ott tanító pedagógusok gondosságát, az iskolájukkal való törődést. Hasonlóan rendezett állapotban találtuk a sóshalmi iskolát is. Igen jól választották meg itt a belső falak festésénél a színeket. Arra is kiterjedt a pedagógusok figyelme, hogy a gyermekek számára megnyugtató legyen a falszín, mely jó hatással van a tanulmányi tevékenységre.

A Kútvölgy-tanyaközpont iskolájában, sajnos, nem találtuk meg a kí-

ber például elmondotta utunk során, hogy a kivitelező vállalat olyannyira késett a Vöröslobogó utcai iskolánál a költségvetéssel, hogy azt csak az utolsó pillanatban kapták meg, s emiatt kétszer kellett felvonulniok az egyik munkálatra.

Látogatásunk másik tapasztalata, hogy

egy-két tanyai iskolában a pedagógusok nem sokat törődnek az iskola külső képével.

A kútvölgyparti iskolában például az udvaron, a gyümölcsösben, az épület mögötti kertben derékig, sőt hónaljig érő sűrű gaz borítja az egész területet. Úgy gondoljuk, hogyha az ott tanító pedagógus összefog a gyerekekkel, akár gyakorlóóraként is kiirthatnák a tömérdek gazt, s helyébe virágokat vagy egyéb növényeket ültetnének.

Még ennél is elrettentőbb kép tárult elénk a vereskutasi iskolánál. Mint egy elátkozott kastély, úgy néz ki az iskola környéke. A nyitott folyosón egymásra rakott új padokat az ott ta-

1021

PARDI ANNA:

A szilvafa

Egymásé voltunk mi sokszor,
úgybizony szilvafa hajlós ága,

képzelet sem elég megelevenítésére
csodák csodájának,
bizony, bizony szilvafa
levedlett agancsú ága,

kabátban jön most, alig köszön,
suttogós ága nem hajol a számra,
szilvafa önfeledtség nélküli törzse
állj meg a télben, igérgess, kívánj
még sok sok jót nekem.

JÓBA TIBOR:

Babusgató

Sötétkék bolyhú éjszakába
takar be ez az ének,
tiéd a dobbanása, kedves
a csillagok szívének.

Az esti kertek illatát
üzenem homlokodra;
susogó víz, mélyzöld-habos,
ringasson el csobogva.

Szemhéjadon, mikor elalszol,
találkozz a nevemmel,
és hajnaltájban mosolyogva
álmodj a szerelemmel.

● Kajári Gyula rajza.

Apróhirdetések, apróhirdetések

Ingatlan

KERTES villa eladó, lakóval. Kecskemét, Miklovics falu, III. utca 14. 895

3 SZOBA komfortos, szép családi ház beköltözhetően eladó, Kecskeméten. Ajánlatokat „Árpádváros" jeligére kiadóhivatalba kérek. 998

SÜRGŐSEN eladó kétszoba, konyhás házrész, fizetési kedvezménnyel. Kecskemét, Horváth Döme utca 21. 3032

ELADÓ másfélszobás összkomfortos, kertes ház. Kecskemét, Székely telep, III. utca 2. Szabó Józsefné. 3034

HETÉNYEGYHÁZÁN gyümölcsös, házhelyek belterületen eladók. Lenin utca 16. (Gyógyszertár mellett.) Homoki. 2984

ELADÓ Lakitelek, Zrínyi utca 4/a. szám alatti háromszoba komfortos lakóház. Érdeklődni: szombaton Dóka Józsefnél a helyszínen, vagy levélben. 2928

KERTES családi ház beköltözhetően eladó. Kecskemét, Miklovicsfalu, III. utca 13. 964

ELADÓ Tőserdőben üdülőtelek építés alatt álló épülettel. Kecskemét, Kisfaludy u. 16., délután 5—7-ig. 2790

ELADÓ Tőserdőben üdülőtelek építés alatt álló épülettel. Kecskemét, Kisfaludy u. 16., délután 5—7-ig. 2790

KISKÖRÖSÖN Feketehalom 24. szám alatt eladó kétszobás családi ház, 2000 négyszögöl bőtermő gyümölcsössel. Vasútállomás, üzlet, iskola közel. Fodor

ELADÓ Kecskemét, Kőrösi hegy 8. számú ház. Betonúthoz közel, az Olajmalommal szemben levő közben. Érdeklődni déltől estig. 2895

KOSSUTH körút 9. számú ház beköltözhetően és Malomköz 20. számú ház (fele beköltözhető) eladó. Érdeklődni Kecskemét, Kossuth krt. 9. 2906

KECSKEMÉT, Műkert, kertváros X. utca 2. szám alatt ház eladó. Érdeklődni ugyanott vagy Városföld 45. 594

A KISKUNHALAS melletti Kunfehértó üdülőtelepen 125 négyszögöl nagyságú üdülőtelkek vásárolhatók az OTP kiskunhalasi fiókjánál. 735

ELADÓ 501 n.-öl gyümölcsös Kecskemét belterületén. Érdeklődni Kecskemét, Kurucz körút 1., délután 12-től. Fekete Vincéné. 2789

Egyéb adás-vétel

BONTÁSBÓL eladó szalagcserép, 2 darab háromszárnyas redőnyös ablak, mozaiklap, tégla, faanyag, lécek, ajtók, nagy kapu, kis kapuval. Kecskemét, Jász utca 28. 959

HÁTI motoros permetezőgép jó állapotban eladó. Csengőd, Ady Endre utca 8. Meggyes. 896

„SIHI 6/4." MIA motorral eladó. Gereb Károly, Bátya. 397

TEHÉN borjúval együtt eladó. Kecskemét, Csóka utca 25. 2923

HAT darab fehér hat hónapos süldő eladó. Kecskemét, Szolnokihegy 39. Kovács Pál. 861

ELADÓ gyengefias tehén.

SAJTÓIGAZOLÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Petőfi Népe
1973 JUN 24

NŐI bejáratú, üres albérleti szobát keresek, konyha, fürdőszoba-használattal. Leveleket „Igényes 194 942" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 2752

KERESEK üres albérleti szobát, házaspár és 9 éves gyermek részére. Kecskemét, Csongrádi utca 13. Szabó Sándorné. 2814

Gépjármű

ELADÓ másféléves műszakival, jó állapotban 500-as Trabant Combi. Megtekinthető: 18 órától, vasárnap egész nap. Lajosmizse, Ifjúság u. 33. 3004

SKODA Octávia eladó. Kecskemét, Rendőrfalu, Csókás József utca 8. 2993

ID rendszámú S—100-as Skoda gépkocsi eladó, Kecskemét, Balaton utca 15. 267

WARTBURG Tourist 1971-es kiadású, kifogástalan állapotban eladó. Bárdi János, Izsák, Kossuth Lajos utca 70.

Lakás

ELADÓ 6—700 db nagyméretű szilikát betonfalazó blokk. Érdeklődni: 13-983 telefonon 8—16 óráig. Sági. 2384

KISIPARI, mély gyermekkocsi eladó. Kuti István, Kecskemét, Széchenyiváros, VII. épület, III. 52. 595

ELADÓ világos kombinált bútor, kétszemélyes rekamié. Kecskemét, Dózsa György út 9. Ablakon kopogni. 2665

KÖZPONTI fűtésű olajkályha eladó. Kalocsa, Rákóczi út 43. 585

ELADÓ 2 db 7 hónapos sertés. Kecskemét, Dankó utca 6. 2901

KÉTHÓNAPOS vemhes, németöves, kétéves, anyasertés és négy darab tízhetes németöves malac, eladók. Kecskemét, Rendőrfalu, Szövetség utca 17. Magyar—Szovjet Barátság Tsz telepe. 875

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 FEB 10

Kajári Gyula

Dolgozók Lapja Komárom

1021

MARTINÁSZ *(Kajári Gyula rajza)*

ez inkább állk
könnyű, nem
tetésbe, és r
dolkodásra.
kérdéses réte
különbözik az
tűnik vasszorg
hatatlanságáva
otthont terem
kertjével, tel
val, azaz komf
dik.

A munkásosztály, szerencsére, nemcsak a felsorolt rétegekből áll. Nagyon sok közöttük a kultúrára, műveltségre igényt tartó munkás. Igaz, sokan azt vallják, — és talán nem is jogtalanul —: „hozzák a gyár kapujához a kultúrát, ne kelljen külön fáradnunk érte, mi készek vagyunk befogadni!" Nos, ezen lehet meditálni. Még mindig jobb ez a szemlélet, ezerszer jobb, mint zárt, vagy éppen üres kapukon dörömbölni. Az ország tele van kultúrházakkal, művelődési otthonokkal, sok közülük egyenesen a gyárkapukban ásítozik. A munkásokat be kell csalogatni, be kell vinni a művelődés otthonaiba. Megvan bennük a mélyről érkező érdeklődés. Csakhogy sok helyütt még fel kell ébreszteni ezt a lappangó vágyat. Hogyan? Erre nem lehet receptet adni.

Kinyitni a kultúra bűvös Pandora-szelencéjét. Hadd lássák, mi-minden tartalmazhat ez a rejtelmes doboz.

Alekszandr Kol

A háborúban mindent más mértékkel mérnek. Az, ami békeidőben elképzelhetetlen, a háború forgatagában megvalósulhat. Szása erről akkor győződött meg, amikor először kiment az arcvonalra. Elemeket kellett átadnia az egyik felderítőnek, aki a szovjet tűzérség tűzét irányította.

1944. júniusában, amikor az első Belorusz Front Minszk felszabadítására készült, Szása Kolesznyikovot átdobták az ellenség hátába. Fel kellett

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

Kájári Gyula

MŰVÉSZET. 1021 MAGYAR HÍRLAP

KIÁLLÍTÁSRÓL KIÁLLÍTÁSRA

Dunaújvárosban csaknem tíz évvel ezelőtt készültek az első műtermes lakások. Ezzel azonban voltaképpen egy már meglevő folyamat nyert megerősítést, hiszen az olyan művészek, mint Tóth Ila vagy Kájári Gyula, jóval régebben települtek itt le — mintegy vele együtt nőttek fel, a város növekedésével alakult művészetük is.

A régebben és az újabban letelepült művészek nemcsak ihlető forrást, alkotó körülményeket találtak, hanem mecénást is: a városi tanács évente mintegy 15 ezer forintyi értékben vásárolt a művészektől — a húszéves jubileum alkalmából 50 ezer forintért —, a megye is támogatta a város képzőművészeit, most pedig, a legújabb kiállítás kapcsán, mintegy tíz vállalat körülbelül 70 ezer forint értékben vett szobrokat, képeket, grafikákat.

Két évtized rövid egy város életében ahhoz, hogy sajátos szellemi arculata, saját atmoszférája alakuljon ki. Nem várhatjuk tehát, hogy az itt élő művészek valami olyan sajátos és csakis rájuk jellemző tematikával vagy formai megoldásokkal jelentkezzenek, amelyek alapvetően különböztetnék meg őket az ország más tájegységeinek, városainak a művészeitől. Egyedül Kájári Gyula az, aki önmagához és az évtizedekkel ezelőtt megütött „külön" hanghoz híven folytatja munkásságát, míg a többiek szinte évről évre kísérleteznek formával is, műfajjal is, technikával is.

A dunaújvárosi őszi tárlaton régiek és újak egyaránt kiállítottak.

Ravasz Erzsébet grafikáira más országos és helyi tárlatokon is felfigyelhettünk már: régi kalendáriumlapokra emlékeztető grafikái sajátos üde színfoltot jelentettek. Most kizárólag tűzzománcokat állított ki. Ezeken a tűzzománcképeken is elsősorban a vonalas jelleg dominál, egyelőre még új anyagba áttelepített grafikákként érvényesülnek, s kevésbé juttatják kifejezésre a zománc adta sajátos lehetőségeket.

A tűzzománc egyébként is divatba jött Dunaújvárosban. Alighanem az idei salgótarjáni zománcbiennálé ösztönző hatása mutatkozhat ebben; a dunaújvárosi művészek ugyanis nem kapnak technikai segítséget ebben a vonatkozásban a helyi üzemektől, hanem ki-ki a saját égetőkemencéjét használja. *Pálfalvi János* inkább groteszk, gyermekkori reminisztenciákat ébresztgető, képszerű kompozícióival kelti fel az érdeklődést, míg *ifjabb Koffán Károly* főleg a szigorúbban szerkesztett, az épületdekorációkhoz közelítő munkáival emelkedik ki.

A festők közül *Birkás Istvánt* kell kiemelnünk, nem annyira kiállított művei, mint inkább e művekben felvillanó, s majd csak a jövőben beérő lehetőségek felismerése alapján. A grafikusok sorából *Csasztka Ilona* monotípiái tűntek ki, elsősorban a fémes hatású lapok.

A hagyományokhoz híven a városi tanács az idén is díjazta művészeit: Birkás István, Pálfalvi János és Ravasz Erzsébet két-kétezer forintot kapott.

A Pedagógusok Szakszervezetének Fáklya-klubjában két pedagógusművész állította ki festményeit és grafikáit.

Bakonyi Mihály néhány grafikáján és festményén Barcsay Jenő szigorú szerkesztésmódjának hatása érződik, de Tatabányai hegyek című grafikája drámaibb hangvételű. Elsősorban azonban néhány nagyon érett és teljesen önálló hangvételű munkára kell felhívnunk a figyelmet. Ezeken a kép sötéten hagyott és a rajzot negatívban megjelenítő közepét fehér alapon fekete vonalakkal mintázott képien-narratív mellékmotívumok veszik körül (Bolgár kisváros, Békés falu, Régi iparvidék). E grafikák tanulságát képeire is átviszi (Domboldal, Vetések a hegyoldalon).

Tahi-Tóth Nándor képeinek jó része — a címektől függetlenül — meditatív jellegű, töprengő, eszmei és formai problémákkal küszködő, érett mesterről tanúskodik. Ez az elmélyedés annál örvendetesebb, mivel Tahi-Tóth Nándort — régebbi és ritka kiállításai alapján — könnyebb kezű, elsősorban az artisztikumra ügyelő lírikusként ismerhettük meg.

Pécsi László (Csepel Galéria) legújabb falikárpitjait és terveit állította ki. A Munkácsy-díjas művész számos csomózott és szövött faliszőnyege országszerte ismert — például az új balatonfüredi nagyszállóból vagy a budapesti Hotel Intercontinentalból —, s jelenleg is közterületi munkán dolgozik: a soproni házasságkötő terem részére készít 12 négyzetméteres gobelint.

Most a kamaraterem lehetőségeit jól kihasználva, és igen gazdaságosan, csupán néhány nagyobb méretű munkáját tárta a közönség elé. A csomózott szőnyegek némileg elfolyó képhatásával ellentétben, ezek a szövött kárpitok szigorúan anyagszerűek, képi formálásukban is szerkezetesek. Jóllehet merőben különböznek az egész európai gobelinművészetet megújító Lurça munkáitól, részleteikben mégis — tudottan és bevallottan — emlékeztetnek a nagy francia mester műveire.

Tilles Béla debreceni művész a budapesti József Attila Művelődési Házban állította ki mindössze hét nagyméretű munkáját. Ezek a mintegy másfél négyzetméteres felületek monokrómak, vegyes technikával mintázottak; egyszerre kép- és domborműhatásúak. A munkákat — amelyeket a némileg terjengős és fellengős katalógusszöveg Mimézis címen foglal össze (mégpedig helytelenül) — egyetlen gondolat fűzi egybe. Tilles, aki az utóbbi években az urbanisztkus ritmusok képi megfelelőit kereste, most mélyebbre ás. Műveinek sora az ember kezeírásának és lenyomatának állít mintegy történelmi emléket: a megkövült kéz- és láblenyomatoktól kezdve a barlangrajzokon, őskori településeken és templomokon át a jelenkorig.

Tillesnek ezek a nagy ütőerejű munkái szűkszavúak, egyértelműek, eddigi kiállításaihoz mérten letisztultabbak, határozott fejlődésről tanúskodnak.

Bojár Iván

MAGYAR HÍRLAP

1972. februárban világértek

VDK: A hét pont közül kettő — alapvető cél

(MTI, AFP, UPI, AP) Párizsban a hét végén tanácskozást tartottak az indokínai helyzettel foglalkozó stockholmi konferencia végrehajtó bizottsága és az indokínai békéért küzdő francia szervezetek képviselői. A tanácskozás részvevői megállapították: Indokínában tovább folyik a háború, s *Nixon* elnök tettei arra mutatnak, hogy Washington még hosszú időn át folytatni akarja, noha az amerikai kormány az ellenkezőjét állítja propagandahadjárata segítségével.

A tanácskozás részvevői ezért elhatározták, hogy felhívják az indokínai háború ellen harcoló különböző mozgalmakat: *tartsanak 1972 februárjában világértekezletet Párizsban.* Ennek az értekezletnek az lesz a célja, hogy megállapítsa a valóságnak megfelelő tényeket az indokínai háborúról, s akcióprogramot állítson össze.

A Vietnami Demokratikus Köztársaság párizsi tárgyaló küldöttsége hétfőn nyilatkozatot tett közzé *Thieu* vasárnapi beiktatásával kapcsolatban, amely leszögezi: „Amíg az Egyesült Államok folytatja agresszióját Dél-Vietnam ellen, hatalmon tartja a Nguyen Van Thieu-csoportot, és nem hajlandó választani a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány 7 pontos béketervére, a dél-vietnami nép egy emberként folytatja harcát alapvető célkitűzései megvalósításáig." A nyilatkozat a továbbiakban hangoztatja, hogy *a 7 pont közül az első kettő tekintendő az alapvető célnak*, vagyis az amerikai hadsereg kivonása az év végéig, és ezzel együtt az amerikai foglyok szabadon bocsátása, másodszor a Thieu-féle bábrezsim felváltása a nemzeti egyetértés kormányával.

Dél-Vietnamban Thieu bábelnök nagy biztonsági intézkedések közepette lezajlott beiktatásának idején sem szüneteltek a harci cselekmények. A legheves ebb összecsapás a Mekong deltájában, Vinh Binh tartományban volt.

Algéria nemzeti ünnepén

(TASZSZ) Algéria nemzeti ünnepe — az 1954-es forradalom kezdetének évfordulója — alkalmából az algíri rádióban és televízióban beszédet mondott *Huari Bumedien*, a forradalmi tanács elnöke. *Leonyid Brezsnyev, Nyikolaj Podgornij, Alekszej Koszigin* táviratban üdvözölte Huari Bumedient az ország nemzeti ünnepe alkalmából.

Izrael felvilágosítást kér

(Reuter) *Golda Meir* izraeli miniszterelnök hétfőn fogadta *Walworth Barbourt*, az Egyesült Államok izraeli nagykövetét, hogy *„felvilágosítást" kérjen tőle az amerikai katonai segély felfüggesztésének meghosszabbításáról,* és egyéb politikai kérdésekről.

Indira Gandhi—Douglas-Home találkozó

(AP, UPI) A nyugat-európai körutazása során jelenleg Londonban tárgyaló *Indira Gandhi* indiai miniszterelnök-asszony hétfőn 40 perces megbeszélést tartott *Douglas-Home* brit külügyminiszterrel, főként a kelet-pakisztáni válság okozta problémákról és más közös érdekű kérdésekről, így például a két ország kereskedelmi kapcsolatairól. Szóba került az Indiának nyújtott brit segély is.

Az indiai hadügyminisztérium szóvivője szerint indiai fegyveres alakulatok 24 órás ütközetet vívtak pakisztáni fegyveres erőkkel a kelet-pakisztáni—indiai határon. Mint mondotta, az indiai katonák ezzel „megtorolták" a pakisztániak akcióját, akik 11 napon át lőtték Kamalpur indiai határ menti városkát.

A szóvivő beszélt arról is, hogy hétfőn *egy pakisztáni katonai repülőgép Srinagar fölött megsértette India nyugati légiterét.* Az indiai légelhárítás tüzet nyitott a gépre. Végezetül közölte, hogy India e légi incidensről és „a pakisztániak minden egyéb katonai provokációjáról" tájékoztatja az ENSZ-t.

Az Albán Munkapárt VI. kongresszusa

(AP) Tiranában hétfőn reggel megnyílt az Albán Munkapárt VI. kongresszusa. *Enver Hodzsa*, a párt első titkára beszámolt a központi bizottságnak az 1966 novemberében megtartott V. kongresszus óta kifejtett tevékenységéről.

VÄINÖ LESKINEN, aki külügyminiszteri minőségben folytatott tárgyalásokat Csehszlovákiában a Karjalainen vezette finn kormány lemondása idején, vasárnap Prágából hazautazott.

550 ÚJ DIÁK csatlakozott ahhoz a mintegy 3000 fiúhoz és lányhoz, aki a világ 92 országának képviseletében bolgár felsőoktatási intézményekben folytatja tanulmányait.

Podgornij fogadta parlamenti küldöttségünket

(Folytatás az 1. oldalról)

Hétfő délben Rapai Gyula, Magyarország moszkvai nagykövete fogadást adott a magyar országgyűlés küldöttsége

Érdeklődött a magyar parlamenti küldöttség Ukrajnában és Üzbekisztánban szerzett tapasztalatai felől és kérte a küldöttség véleményét a látottakról.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Kajári Gyula

Csongrád m. Hírlap

1973 MÁR 21

1021.

Kajári Gyula 1919-et idéző grafikája

Jó

munkával, böngészéssel
sárlással teremtette elő
gott talicskával, vagy b
kollégium mellett, — a
tisztelték a nénikét.

Most éppen téli tüzelőjéről gondoskodott Sári néni. Hasábfát vásárolt a TÜZÉP közeli telepéről. Nem fogadott fuvarost, — maga talicskázta haza kicsinyenként. A tűzifa súlya alatt keservesen nyikorgott a talicska kenetlen kereke. Mintha csak ezt jajgatta volna: „Nehéz nekem, segíts-segítek!" Laci legalábbis ezt vélte hallani a „kerékkoncert" kellemetlen panaszából. A negyedikes Imrének csak a szemével intett:

— Ne menjünk tovább!

Megállt a néni. Előhúzta zsebkendőjét kötényé zsebéből és törülgetni kezdte izzadt homlokát. Éppen melléje értek a fiúk.

— Jó napot Sári néni!

A néni mosolyogva visszaköszönt:

— Szerbusztok, fiaim!

— Nehéz a fa? — kérdezte Laci tisztelettel.

— Bizony, fiam, nehéz ez már nekem — s réklije ujját igazgatta, hogy ismét megfogja a talicska két fogóját.

lalt, és frissen harsogta az
lemaradó nénike fülébe:

„Könnyű neked, könnyű ne

A kanyarban megálltak a
várták, amíg közelebb ér h
néni. Laci udvariasan megk

— Hová pakoljuk a fát?
vagy az udvarra?

A néni erősen lihegve elm

— A félszerbe, a szecsk
Mielőtt elindultam hazulról, k
a helyét...

A fiúknak ennyi elég volt
iramodott. Amikorra a házia
érkezett, már ott találta a gor
rakott hasábokat a megbeszél

— Így gondolta, Sári néni?
Imre kipirulva.

— Így, így lelkem, az a J
meg érte benneteket.

— Maradt-e még a telepen?
most Laci.

Kajári Gyula

1021

MAGYAR HÍRLAP

Kajári Gyula: Martinász

MAGYAR HÍRLAP

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., Üllői út 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Tengerre

Hilda Bernstein metszete

Gazdag a börtönirodalom. A ellamélyi magány még a nem róemberből is kiváltja azt a vá-yat, hogy gondolatait, érzéseit, keserű élményeit papírra vesse. Tanú erre a II. világháború, ami-kor a tudatosan harcot vállalók és rétlen áldozatok egyaránt a fasiz-nus rabjai lettek.

A szövetségesek győzelme fel-nyitotta ezeket a börtönajtókat, elszámolta az új életre támadt középkort. Sokak számára mind-az, ami akkor történt már nem egyéb, mint megrázó emlék. Ha azonban a térképre nézünk, azt talnunk, hogy földraj-tal körülvett börtönfalak, elveszik a napfényt a rácsos ablakok. Spanyolországban, Görögországban és a messzi Dél-afrikai Köztársaságban továbbél a börtönvilág, tilos a szabad szó, bűn nemcsak a kommunista, a szocialista elv, de a demokrácia, az ember egyenlőségének gondolata is.

A felejtés ellen, a világ lelkiismeretéhez, a magyar fiatalokhoz szól a *Kozmos* nemrégiben megjelent kötete: a *Tengerre néző cellák*. A mintegy 240 oldalas antológia válogatója *Simor András* költő görög, spanyol és dél-afrikai börtönökből származó verseket, nap-

1971 FEB 19

1021

Kajári Gyula

Kajári Gyula: Első gondolat

Csepeli Szabó Béla új versei:

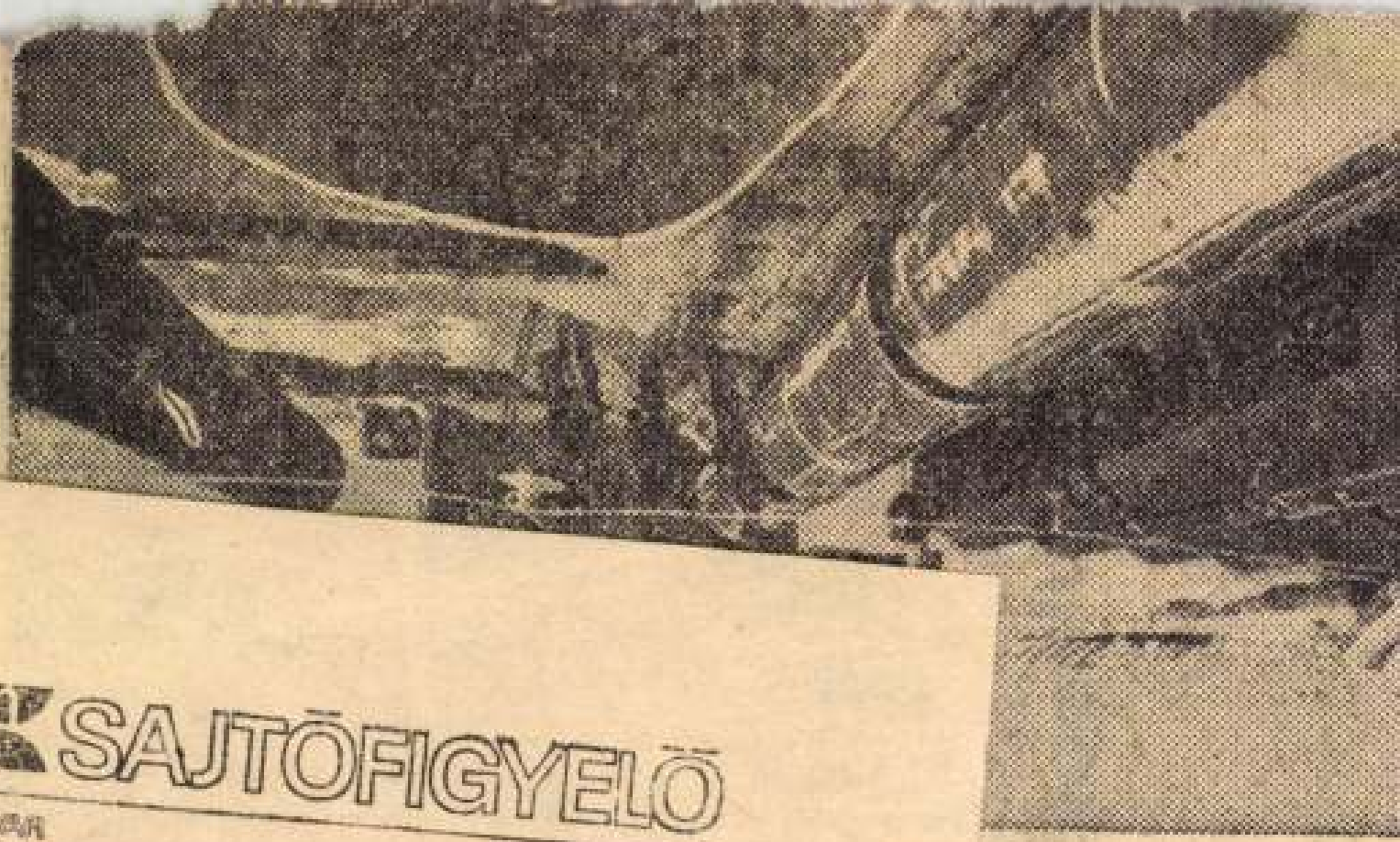

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSEPEL

Kajári Gyula

ZALAI HÍRLAP, 1971. május 16.

Kajári Gyula műtermében

énvesebb

kemberképzésért

előmunka a megye főiskoláin?

olitikai gazdaságtan államrizsga-tárgy lenne, s a végzők egy teljes év tudományos zocializmust is hallgathatnának. (Jelenleg kevéssé tudják eldolgozni utolsó évben a két j ideológiai tárgyat.)

Nagyobb szerepet az ideológiai oktatásnak

Mindkét főiskolán előtérbe erült tehát az, hogy *valamiépp változtatni kellene* az deológiai oktatás menetrenden, továbbá nagyobb teret ell adni a főiskolai tananyagon belül a három marxista rgynak. Sokat emlegetett rv: a baráti országokban rva azt tapasztalták az októk, hogy ott a tanrend lévegesen nagyobb lehetőséget nál hallgatónak—előadónak a iskolákon a világnézeti is-

segítségre — vállalják mindezek megvalósítását, s remélik, hogy a tárgy oktatásával kapcsolatos, esedékes országos intézkedések helyes arányt teremtenek e vonatkozásban is, az élet igényei szerint. Vállalhatják is ezt a több energiát, magasabb szintű munkát igénylő újat, hiszen az évek során *mindkét kollektíva megerősödött*, s ma már egyenrangú társak a többi tanszékkel a tudományos kutatómunkában is. *Egerszegen* A szocialista vállalat című, országos kutatási témába kapcsolódott be a tanszéki csoport, s a tudományos diákkör társadalomtudományi szekciója nagy örömmel fogadta, hogy az idei évtől már *ideológiai szakdolgozatot is elfogad* a főiskolai tanács. A *kanizsai* agronómiai karon elsősorban A mezőgazdasági üzemek vezetésfejlesztése című, ugyancsak

MDK

Kajári Gyula

Kajári Gyula: Nagy Sándor bácsi

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai utóda
Népművelés. 1963 IV.
30-32. lap.

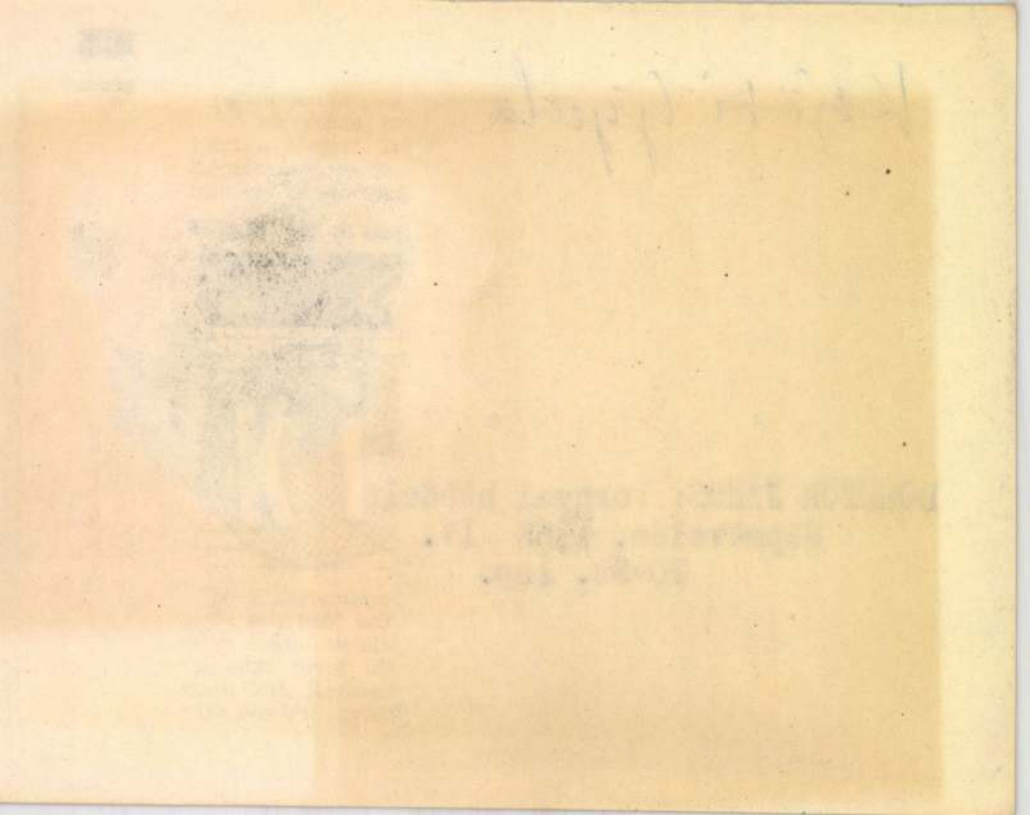

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Kajári Gyula

CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP

1964 SZEP 27.

1021

6

(Egető János felv.)

KAJÁRI GYULA: NAGY SÁNDOR BÁCSI

az MSZMP nferenciája

gának elnöke, *dr. Orbán* László, a Központi Bizottság tagja, a Központi Bizottság agitációs- és propagandaosztályának vezetője, *dr. Pál* Lénárd akadémiai levelező tag, egyetemi tanár, *Pethő* Tibor újságíró, *Plesnivy* Károly, a Magyar Képzőművészek Szövetségének főtitkára, *Rapai* Gyula, a Központi Bizottság tagja, a Baranya megyei pártbizottság első titkára, *Siklós* János, a Csongrád megyei pártbizottság titkára, *Szabó* József, a Pártfőiskola igazgatóhelyettese, *Szigeti* József, a Magyar Tudományos Akadémia filozófiai intézetének igazgatója, *Wirth* Ádám filozófus.

A konferencia Szirmai István zárszavával ért véget. (MTI)

tartott

Egyszerr

—≡ ÍR

NEM IS OLYAN egyszerű az élete a közügyek emberének, mint ahogyan az madártávlatból látszik. Mert ha messziről nézem — meglehetősen egysíkúnak tűnik a kép: pártvezetőségek újjáválasztása, azután következik a termelőszövetkezetek zárszámadó közgyűlése, majd utána az 1965. évi ipari tervek „nézegetése". S így megy ez szép sorjában, lassacskán, egymás után „alföldi akkurátussággal"...

Mindenben hamis képet ad a „madártávlat", de a közösségi munka megítélésében egészen görbe tükröt tart a szemlélődő ember szeme elé. Mert hiszen nem sorjában következik itt a munka, hanem egyszerre, egymásra rakodva, összefonódva: s egyiket a másik nélkül nem is lehet megoldani.

Az őszi munkák elvégzése a mezőgazdaságban önmagában véve is a legnagyobb erőpróbát jelenti a faluban, s a vezető párt- és tanácsi

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1975 ÁPR 4

Hajdúbihari Napló

Kajári Gyula

1021

KAJÁRI GYULA:
MARTINÁSZ

945-BŐL

et hozott a világra
városvégi házban.

birkózott a fákkal,
ben hullt a barackvirág,
olt tele a világ,
az éj a világgal.
i látta, ki látta?

ermek apja hol van?
még háborút?
a-e a föld, mely ráborult,
legalább holtan?
t egy városvégi házban,

álmodtál, Debrecen,
ogy nem leszel mostoha,
kegyetlen ostora
em csattan el . . .
Csendesen
barackfák virága,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1975 JAN - 1

Csongrádmegyei Hirlap

Kajári Gyula
1021

KAJÁRI GYULA: KENDŐS ASSZONY A HÁZ ELŐTT

Boór András

Újévi hajnal

Tegnapi bánat
régi nóta
Beletaposva sárba hóba
Alszik a hajnal
leng a pára
Kuporgó házak számlapjára
Elhagyott varj..
szól a télben
Katona-cinke fut merészen
Tavalyi bánat
régi móka
Beletaposva sárba hóba

Simai Mihály

Csönd és szó között

Holdsarló hangon,
pontosan olyan ívben,
mint a farktollaik,
elsőt kukorékolnak
a kora hajnali kakasok.

Szaggatott, súlyos tarajukat hátravetik,
szárnyuk néha beleakad a félhomályba,
verdesnek csönd és szó között,
de végül
percenként pirosabbakat robbanva,
újra meg újra
szétveti csőrüket a szívükből-szakadt kiáltás.

Mert kell,
hogy fölpirkadjanak egyszer a bronzba-zárt arcok,
s hogy a virradat lovai
hasig harmatban és kalászban
gázoljanak át a gyönyörű búzaföldön.

Hörpentettek egyet hát, út-
ravalónak.

egyet a Mitrovics boldogsá-
gára, mert a feleségé, kés

Gyula Kajdi: Zum Gedenken an Szécsényi
Kreidezeichnung, 40×52 cm

Bildende Kunst, 1974. 11.

ganzen Gesellschaft umgestalteten. In der Zeit davor schufen unsere Künstler im Gegensatz zu den damals herrschenden akademischen und neubarocken Auffassungen im besonderen Maße Werke der Kleinplastik, da zu deren Realisierung kein größerer materieller Aufwand vonnöten war. Dies änderte sich grundsätzlich nach der Befreiung, als um 1950 die Voraussetzungen für eine künstlerische Realisierung des neuen Repräsentationsanspruchs geschaffen wurden. Dabei regte man vor allem zur Schaffung von thematisch-inhaltlich bedeutsamen, monumentalen Werken an, die zur ständigen Aufstellung bestimmt waren. Der neuerstandene sozialistische Staat wies der Denkmalsplastik eine hervorragende Aufgabe zu, weil es zum Bedürfnis des Menschen gehört, seine Ideale zu verewigen, sei es in Sagen und Heldenepen – wie in den prähistorischen Epochen – oder in den Schöpfungen der bildenden Kunst unserer Tage. Diese neuen Werke bringen Künstler und Publikum näher zusammen und festigen den zwischen ihnen auf neue Art organisierten Kontakt.

Aber infolge einer falschen Auslegung dieses Kontaktes – bedingt durch eine nicht tief genug durchausgeführt. Sie wurden von den Ergebnissen getrennt, die in der Kleinplastik erreicht waren. Dem akademisierenden Einfluß konnten sich nur einige Künstler der damaligen mittleren Generation entziehen. So entstanden das Denkmal «Kapitän Osztapenkó» von Jenö Kerényi, der sich dabei von einer expressiveren Formgebung anregen ließ, und die Statue «Der Hochöfner» von József Somogyi.

Nach der Konterrevolution 1956 wertete die Partei die Ereignisse des vorangegangenen Zeitabschnittes aus und arbeitete die Strategie und Taktik des sozialistischen Aufbaus aus. Infolgedessen wurde die komplizierte Arbeit des wirtschaftlichen Aufbaus unseres Landes jetzt in der Tat zu einer Herzenssache aller, zu einer echten öffentlichen Angelegenheit. Die Stellung des einzelnen Menschen veränderte sich innerhalb der Gesellschaftsstruktur grundsätzlich. Zudem setzte in dieser Phase das sogenannte Informations-Dumping ein, das auf die Künstler – und auf das Publikum – eine wahre Sintflut der künstlerischen Errungenschaften der letzten fünfzig Jahre niedergehen ließ. So lernte man in der historischen Epoche des Aufbaus des Sozialismus viele Künstler

1 Agamemnon Makrisz · Entwurfsskizze für das Denkmal in Mauthausen · 1961/63 · Bronze Höhe 30 cm

2 Jenö Kerényi · Der Prophet · 1973 Bronze · Höhe 42 cm

3 Pál Kö · Bauer mit Egge · 1968 · Bronze Höhe 35 cm

Kajári Gyula

FECSKE ANDRÁS

Sinka szeme tükör

Kajári Gyula élő portréiról

Csak a kréta feketéje nyomán barázdáló rajz az állandó, meg a fehér papír – a szürkék és piszkosfehérek jellegtelen tömegéből előbukkanó karakter színei. Az egyik, mint valami absztrakt Herkules tartja a síkba kényszerített papírplanétát, míg a másik élettel népesíti be. Ezek adnak jogosultságot a vonalnak, a vonal pedig a témának, a képzőművészet legvitatottabb egzisztensének.

Kell-e téma? A XX. század nagy kérdésére eddig nem kaptunk választ, amíg ugyanis az egyik irányzat elfogadja, a másik még a létét is megkérdőjelezi. Mondhatnánk úgy is, a téma szükséges rossz, gombóc a művészember torkában, amikor a látvány igazságát akarja kimondani. Vagy amolyan Nessus-ing, amelyet kínlódva cipel egy életpályán át, csak hogy megmutassa önmagát. A kérdés így napirenden marad a XXI. században is. Továbbgondolása viszont újabb kérdéseket vet fel – az egyik, amely ugyan kétségtelenül művészeten kívülre vezetheti a polémiát, mégis feltevésre érdemes, így szól: elszakadhat-e egyáltalában a művész témájától?

Négy krétarajz, négy portré adja meg a választ feketén-fehéren, bár alkotójuk, Kajári Gyula látszólag a fentitől eltérő logika mentén jut eredményre. Onnan indul ki ugyanis, hogy a portré tematikus volta meglehetősen kényes művészeti kérdés, s ezen belül a grafika, pontosabban a rajz még kényesebb helyzetben van. Egyfelől ugyan előnyt élvez a többi képzőművészeti ággal szemben, hiszen a térbeli, színbeli sajátosságoktól elszakadva a fehér papír és a fekete irón eszközeivel absztrakt távolságot képes tartani a mű és a modell között, így aztán nem is lehet azzal a váddal illetni a „disegno" mesterét, hogy alkotásának témája a modell – tehát a mű illusztrációja a valóságnak. Ugyanakkor viszont ez a fajta alakítás szinte megköveteli, hogy a rajzoló felfedje: mi voltaképp a portré témája, ha nem a modell? Kajári tudja a titkot, és meg is osztja velünk.

A portrék világában az egyik legfontosabb követelmény a modellhez való hasonlóság, a ráismerhetőség – a művek nagyobb része meg is elégszik azzal, ha ezt teljesíti. Ha viszont Kajárinál nem a modell a téma, akkor a ráismerhetőség, a karakteresség is pusztán csak alaktani, szakmai kötelesség – nem több.

Ugyanígy van azzal a másik, szokványos követelménnyel is, miszerint a portré gazdája pszichikumának, jellemző tulajdonságának valamely lényeges vonását kell hogy megjelenítse, amellyel – jó esetben – egy habitus, életmód, társadalmi szokás, történelmi szituáció körvonalaira is rávilágíthat az ügyes alkotó. Nem nehéz azonban rájönni, hogy a fenti követelmény erősen modellhez kötött, ugyanis ha az arc fiziológiailag nem hordozza magán a jellemző jegyeket, a portrén sem fognak belső tudattartalmak „átcsillanni", vagyis a téma homályba vész, s a portré

megmarad a magánszféra nagyobb igazságokat csak ritkábban hordozó keretei között. Márpedig Kajári nagy igazságok kimondója – témái nem ragadhatnak részletekbe. Megfordítja tehát a fenti koncepciót, nem engedi, hogy a modell s vele együtt a téma válassza őt, hanem ő választ: arcképeiben csakis egyfajta szellemiség reprezentánsainak van helye – a népből induló, közösségéért tenni akaró és tudó, elbukó vagy győzedelmeskedő identitástudat apostolainak. Ez a világnézet tehát a téma, aminek adekvát művészi kifejeződése a modell képmása.

Micsoda harc ez: leszűkíteni *Sinka* arcát a pendelyes pásztorfiútól a saját magát képző intellektusig tartó szellemi folyamat egyetlen, mindent megvilágító pillanatára! Megbújni a homlok barázdáiban, amely sorvezetőként vigyáz a strófára, meglesni, megrajzolni az ébredő gondolatot! És hogyan éri el mindezt Kajári? A legegyszerűbb eszközökkel: szembefordítja a költő-zsenit a közönséggel, ebben a mozdulatban ugyanis dac és nyíltság egyaránt érződik – a legjellemzőbb Sinka-tulajdonságok. De az arc talán még bele sem fér a rajz kereteibe, szinte kirobban belőle, mint ahogyan a költőből a vers – a torokra-fagyott, fájdalmat olvasztó *Kohó ének*, melynek sorai hallatán az utóbbi ötven évben többen fintorogtak, mint amennyien fölfogták üzenetét. A bihari mezőktől a csillagokig tartó utat a költő barázdált arcvonásai jelölik – és ez az út nem a könnyed élet, ügyes kompromisszumok, legendás helyezkedések térképét rajzolja a papírra... S ami talán a leglényegesebb: Sinka szeme vádlón, igazságát várva tekint az utókorra. Sinka szeme tükör, amelyben mi is megnézhetjük saját szellemi-lelki arcvonásainkat!

Könnyű persze – mondhatnánk – Sinka szellemiségének lényegét megfogni Kajárinak, hiszen mindketten egyformán a legmélyebbről jöttek. De *Kodály* nem, és Kajári ebben a portrében mégis megalkotja rajzi eszközeivel a Sinka-portré konzseniális párját. A mű kulcsa itt is a fejtartásban van, ahol a jól ismert fotográfia más jelentést kap: a kissé lehajtott, karakteres fő most a népdal szerénységének a szellemi magaslatokat is bejáró lehetőségeinek, egy nép zenei önmeghatározásának szimbólumává magasztosodik. S hogy tudatos alkotói fogás Kajári részéről a népdal és a kodályi zene összekapcsolása, arról árulkodik a sötét kontúrvonalak garmadájából kivilágló homlokrész, a szellemiséget fiziológiailag is hordozó arcegység lényegként való ábrázolása.

Van a Kajári-portrénak egy jellegzetessége, amely majd' mindegyik grafikai lapján érvényesül: az illető személyiség arcának és a rá jellemző, esetleg tőle származó idézetnek az összeválogatása. Így van ez a *Németh László*-portrénál is. A keményen szembenéző arc az első megközelítésben természetesen az íróóriás határozott vonásait örökíti meg. Azonban a szigorú tekintet azt a kérlelhetetlen elvhűséget eleveníti meg, amellyel Németh László a népi írók véleményének magára maradt védelmezőjeként, belső emigrációba vonulva, szinte a világgal szemben mindvégig képviselt. Jogos tehát az arc szerves formáitól annyira elütő betűsor mementókénti idézése, amely azt adja hírül, hogy szerzőjének hitvallása szerint csak egyetlen dolga van a földön: kiállni Istenért-emberért.

A *Széchenyi*-portré csak látszólag lóg ki ebből a sorból. Valószínűleg maga Kajári is érezte, hogy a „legnagyobb magyar" és közte jóval nagyobb a távolság – származásban, gondolkodásban, habitusban – mint Sinka és Kodály között. Az

arcképhez több kísérő-grafikát készített – s úgy tűnik, ezek közül a *Széchenyi halott* azt sugallja, hogy mesterünk csak a Sinkára hangolt rajzi eszközökkel képes eltérő tematikájú rajzi feladatok megoldására. Zökken az értékrend? Inkább kiteljesül, ha arra gondolunk, hogy Kajári – a megfelelő tartalomhoz megfelelő formát rendelő esztétikai kényszert figyelmen kívül hagyva – Széchenyit mintegy látványosan beemeli saját alkotói világába, a *Hatodosok*, nevenincs juhászok sötét kontúrvonalakkal fogalmazott alakjai közé. Ezzel félreérthetetlenül jelzi abbéli szándékát, hogy a *Sinka*, *Németh László*, *Kodály* sorhoz csatlakozó *Széchenyi*-portréval a művészi világnézet határait végső fokon a származásnál magasabb népfogalomban, a nemzetben látja megvalósulni. Ez a világlátás pedig olyasfajta nagysággal jár együtt, amellyel az Ősiből származó napszámoslány gyereke a kortársak többsége fölé emelkedik.

Íme tehát a portrék üzenete: a művész sohasem szakadhat el témájától, mert benne él, terebélyesedik, majd kihűlő vigaszként benne adja át az utókornak szellemisége lenyomatát. Tudnia kell tehát, mit lehel a zárványba. Kajári portréival egy sajátos panteont – a magyarság szellemi teljesítményének arcképcsarnokát. Jó, ha tudjuk: a saját gyökereinkhez vezető mai sötét utak mellett ezek a portrék az értelem vezérlő fényeivel világítanak.

Fekete-fehérbe álmodójuk kezéből ugyan kihullt a kréta, de amíg dolgozott vele, összeszorított foggal, dacolva a világ véleményével, föláldozva ellenséget és barátot, sokszor önpusztító módon rajzolta üzeneteit nap nap után, s rakta félre – a jövőnek. A jelenkori magyar művészettörténet-írás nem is nagyon ismer olyan alkotót, aki annyira tudatosan apellált volna az utókor véleményére, mint épp Kajári. Aki fölismerte, hogy a portréban nem a karakter vagy a pszichikum, hanem a világnézet jellemző vonásait visszaadó ábrázolásmód jelenti az igazi mércét, adja meg a művészi megközelítés dimenzióit.

És az a biztos tudat, hogy az általa megrajzolt panteonba a nagy magyarok mellett portréival együtt maga is bekerül.

Akár rajzolnak róla portrét, akár nem. ✠

BODA MAGDOLNA

(könyvtárban)

Ujjaim végigfutnak a
könyvek gerincén
mennyi kérdés
mennyi válasz
gondolom,
kinyitom –
pont mint egy tojáskeltetőben
a történetek rózsaszín
csőre áttöri a valóság
gyenge héját
kövér tyúkokká lesznek
és az összes álom
vasárnapi ebéddé lesz.

(és)

Tele volt benzines
palackokkal és
lábujjhegyen jártunk
és nem mertünk
gyufát gyújtani
és piros bársonyszőnyeg
vezetett az oltárhoz
málnaszörpöt ittunk
szívószállal
A szőnyeg alatt
fekete-fehér kőlap
ellentmondások
kételkedések
egyetlen széklábon
egyensúlyoztunk
fél kézzel
de azt mondták

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Kajári Gyula

1974 MÁJ. 7

Csongrádmegyei Hírlap

1021

MARTINÁSZ. KAJÁRI GYULA RAJZA.

dit, aki e
jobb olda
dig kut
téssel ren
szönhetem
hallás útj
lapítani:
kétéves
vagy egy
gyermekk
niel.

— Inne
tözött?

— Gratulálok a fantáziájához! Az új lakásom a Szomorúfűz utca 74-ben újabb izgalmakra adott okot. Sajnos későn tudtam meg, hogy az egyik szomszédom csatárjátékos az NB I-ben. Ha győz, a szurkolók serenádot adnak az ablaka alatt. Ha a pályán kihagyott egy nagy helyzetet, a drukkerek pfújoló kórust alakítanak a folyosó közepén. A másik tetlen emberek. Ideges őket, hogy a lakásomba robbanómotorokkal kísérl tezem, és amikor éjszaká ként részegen jövök haz verem az asszonyt. Már el költöztek mellőlem... most itt állok teljes bizon talanságban; ki tudja, m lyen szomszédokat kapok.

GALAMBOS SZILVESZTI

Kiss Dénes

Tükreim

Tükreimben elkopnak az [arcok
boldog, aki önmagáig lát
Csak a rétek régiek a rétek

A csapákban összegyűlt [esővi
fűpillák közt nézte az eget
a jegenyék lobbos kitörését

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 JÚN 2 3

Csongrádmegyei Hirlap

Kajári Gyula

1021

KAJÁRI GYULA: VIRÁGOK

um összegyűjt
radiak szívébe

A kis múz
sett, karakteri
tetét.

Milyen irc
don? A főtére
előtte Szigliget
Lajos „Az uto
belső városrés
Erdélyben nagyrészt a városmagon kívül történik a fejlődés. Itt szinte sértetlenül megmaradtak a gazdag kereskedődinasztiák palotái, ami új van, azt igyekeztek a történelmi képhez igazítani. Van itt töméntelen kirakat. Kevés a hosszú hajú fiú és a miniszoknyás lány.

Ady elevenen őrködik a lelkekben, szívekben. Megvan a kanonoksor komor, hosszú épülete, ahol valamikor nagyon haragudtak Adyra, de nincs benne semmi élet, be lehet nézni az udvarára, valamiféle géptárolásra használják. S itt áll a hatalmas barokk püspöki templom, ahová azonban csak egy lei árán engedik be az embert.

Az irodalomtörténet ismerői jól tudják, hogyan csöppent bele Ady zaklatott életébe Boncza Miklós erdélyi földbirtokos Berta leánya. Igyekszem összerakni magamban az adatokat, amint gördülünk, kanyargunk Erdély magja felért, mert közeledünk a Kolozsvártól nyolcvan kilométerre fekvő Csucsához, ahol a Léda utáni szerelmek egyik fontos állomásának emlékeit őrzik.

KARRIE

Az ezredforduló után tíz esztendővel, vagyis 2010-ben immár nyugdíjas hírlapíróként, nem kötelességből,

csodaszép és csodakacér ac minisztrátornőbe, és otth gyott csapot-papot, vagy anyámat meg engem. A sz

Kajári Gyula: Tél

a fizikumot gyötrő munkakoroket, idomított gépek...

Most forgatunk Csepelen egy több... filmet — a munkáról, a munkásokról. büszkesége, a szerszámgépgyár nagy csarnok: kék-sárga színek. Légzsilipes nokba. Por nincs, naponta többször fe... kus vezérlésű szerszámgépek alakítják magukat másolják le), s az esztergályos a megmunkálandó darabot a gép „mark... ja az indítógombot. A gép mindent meg... poros, olajos munkás tiszta kék köpenybe... a mérnök, kezet fognak és beszélgetnek (... hisz e kvalifikált szakmunkást jobban meg... gedetten doromboló „robot" gépet. Ha a n... darab kész. Kész a mérnök és a munkás köz...

Ez a kép benne marad a filmben, s az az... hogy ez nemcsak utópisztikus kép, mint ahogy...

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 MAJ 4
Népszava
Kajdi Lejela

---

lakossága tovább ne csökkenjen — miképp a földművelés fenntartása csak állami dotációval lehetséges, az emberek itt-tartása se megy másképp. Aki a vasúttól 30 kilométerre építkezik, két ház árát kell költenie egyre. Az államnak nincs erre pénze? Nem tudja támogatni a kisfalvakat a fennmaradásukért vívott harcban? Ha lakosságuk városainkba költözik, lakással és egyébbel való ellátásuk sokkal többe kerül, s amíg problémáikat megoldjuk — emberségükben devalválódhatnak. Közülük verbuválódnak a lumpenproletárok, a garázdák, akiknek semmi se drága, a saját életük se, hát akkor a másé, az „idegené"?

A városnak szüksége van rájuk, mint munkaerőre, de mint lakásigénylőre — egyelőre nincs. Ebből az következik, hogy otthon maradva elégítsék ki a város munkaerőigényét, azaz legyenek bejáró dolgozókká. Ha másutt lehet 200 kilométerről bejárni, nálunk lehessen 50—70 kilométerről. A bejáró dolgozók élete nem könnyű, de sokkal elviselhetőbb, mint egy városi albérlőé. A szabad idő növekedése is kedvez nekik. Igaz, ezt a többletidőt nem arra fogják — még egy ideig legalábbis — költeni, mint amire a közművelődési terveink szeretnék, de hát őket az albérletben tengődőhöz kell mérni, azok vajon élnek-e a város nyújtotta kulturális leh... ...? Nem szabad áltatni magunkat.

Nem tudom, melyek a települések életképességét minősítő demográfiai, közigazgatási és közgazdasági kritériumok. Meglehet, túl magasra helyezik a mércét, s ezzel mintegy „alájátszanak" az elnéptelenedésnek. Ha a népességmutatók az elsődlegesek, ad abszurdum vive a dolgot — Magyarországot sem lenne „érdemes" fejleszteni...

A közlekedés korszerűsítése (például egy faluból egy műszakra járóknak mikrobusz vásárlása előnyös hitelfeltételekkel, amivel könnyen és gyorsan megközelíthetnék 15—20—30 kilométerről a vasutat), hogy 50 kilométerről a bejárás ne raboljon el öt órát. Magában a szervezésben is vannak még „rejtett tartalékok".

Végezetül: a társadalmi törvényeket nem szabad úgy kezelni, mint a természetieket, amelyek, kétségtelen, tudatunktól függetlenül léteznek és hatnak, ám emberhatalmunkkal még azoknak is fölibe akarunk kerekedni. A társadalmi törvények — embertörvények, az ember tudatán keresztül hatnak, tehát gyorsabban felismertethetők és tudatosíthatók, hogy elejét vegyük nem kívánatos tendenciáknak.

Például a kisfalvak rohamos elnéptelenedésének az ipari tájakon.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 MÁJ 18

Népszava

Kajári Gyula

1024

egének képét is látja, ezért nagy bizalommal tekint a költő további pá-

rendjén. *(Szépirodalmi Könyvkiadó)*

Simon István

Kajári Gyula: Felszólaló

onyos. Ha egy közülük belátja
milyen továbblépés hasznosság
ttól semmilyen megrögzöttség n
rtja vissza. Örömmel vesz mind
j mezőgazdasági eszközt, ha m
udja fizetni, ha kap rá hitelt. Gy
ekét taníttatja, ha módja van rá
elhasználja tanult gyermekén
észségeit a maga körein belül,
züksége van rá. Bizonyos vagy
enne, hogy egyetlen európai orsz
arasztjai sem voltak készebbek ak
or a modern gazdálkodásra, szá
adunk mezőgazdasági fejlődésének
ésőbbi nagy ugrására, mint akikkel
n ezen a vidéken találkoztam.

Bennük magukban nem tapasztal
m semmiféle nimbuszát emlegetett
rényeiknek. De osztálytudatot sem.
gyenként, és ha kellett, egymás el
n harcoltak családjuk emelkedé
ért. És ezt már nem is egyedül a
öldtulajdon gyarapításában lelték.
zekben az években egy kisebbfajta
llami fizetés többet ért félhely föld
irtoklásánál. Ha jó gazda lányának
kadt rangosabb vasutas, postás,
endőr, vagy tisztviselőféle, könyö
yen elszalasztották a holdakban
érhető gazdagságú paraszt kérőt.
mi maradiságukat illeti még egy
zer: nem voltak maradibbak a kis
arosnál és különösen nem az ura
ágoknál. Nem voltak bizalmatlanok
ozzám, az idegenhez. Nem voltak
yanakvóbbak másoknál, sem sértő
őbbek.

Csak a zsákszúrcsap. Igaz is ám, a
sákszúrcsap!

Ha akadna valaki, aki nem tudja,
i az a „zsákszúrcsap", elmondom.
osszú hegyes tőr, gömbölyű tőr, be
l lyukas, csőszerű tőr, a pengéjén
egfelelő nagyságú réssel. Ha egy
le zsáknak a derekába, vagy az al
ba beleszúrod, szétfeszítve a vá
on durva szövését, markolatának
égén folyik a mák, vagy borsó, ga
ona, vagy egyéb magféleség. Próbát
ehetsz a zsák akármelyik részéből,
megtudod, nem csaptak-e be? El
és találmány, csakhogy gyalázatos.
zt megtudtam már az első szállítás
kalmával a beledi állomáson.

Mikor a félelmetes szerszámot ki
úztam szépen esztergályozott fatok
ából és kezdtem szurkálni vele a
sákokat, embereim barátságos arca
gyszeriben megváltozott. Mind ez

igaz, ráfizettem, de ennyit bőségesen megért, hogy ezután már végesvégig barátok között mozoghattam és nem sanda tekintetű sértettek között.

A zsákszúrcsapot azért nem dobtam el. Viseltem biciklimen a pumpa mellé csatolva. Történt pedig, hogy Ivánegerszeg határában egy cséza feldöntötte a fának támasztott kerékpáromat, csúnyán meg is gyűrte a hátsó kereket. Dühömben ugyancsak goromba szavakra ragadtattam magam. Sértésekre bizony! A csézás le is ugrott üléséből kezében ostorával. Annyit már tudtam, hogy az ostoros emberhez közel kell szaladni. Úgy is tettem, ámde akkor mi történt? Az ostor nyeléből szép hegyes tőrt rántott elő. Erre én egy ugrással vissza a csúffá tett kerékpáromhoz. Kirántottam hüvelykjéből a zsákszúrcsapot, mely jó tenyérnyivel hosszabb volt, mint ellenfelem fegyvere. Leesett az álla. Nem is ijedtségtől, hanem a csodálkozástól. Sőt az irigységtől is, mert ilyen tőrt ő még nem látott.

— És az a lyuk benne — kérdezte — az mire való?

— Mire? Hát itt folyik el a vér. Folyik szépen, sugárban a markolat végén. Az ember nem mocskolja be vele a kezét.

— Az annyát! Megnézhetem közelebbről?

Kezébe adtam. Nagy szakértelemmel figyelte, igazi műgyűjtő kedvvel.

— Nem eladó?

— Nem ez, semmi pénzért.

— Hátha adnék érte egy esernyőnyelet jó kétaraszos pengével?

— Nem kell nékem az sem. Ingyen adom. — Nyújtottam feléje.

Elajándékoztam a bizalomgyilkoló vasamat. Akassza a falra, tartsa házi múzeumában a többi alattomos, gyilkos szerszám között ezt a legfélelmesebbet.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 APR 14

Csongrádmegyei Hirlap

Kajári Gyula

1021

KAJÁRI GYULA: ASSZONYOK

Fenyvesi Félix Lajos

Most szuszog

n is lesz?

üzent a Cigánnyal, hogy
a szokott helyen, mert me-
tapott a brigád. A mi bri-

g vacsorázni is kellett.

unottan gőzölgött a karfiol-
n jövők már a tonhalat rág-

eszel?

dogkanalával dobolni kez-
on.

olt kihagyom... Persze, ha
leves volna, aranysárga zsír-
tetején, és hosszú szálú tész-
fenekén, akkor...

! — mordult rá egy vörös ha-

olt az otthoni kaját emleget-
ráhajolt az asztalra. Kanala
járta be a rövid utat szája
között. Maradék étvágyának
dperceit ezzel a trükkel akar-
i a leves végéig.

— sóhajtott Bodnár —, pe-

ajú végzett a levessel.

megmondtam már, hogy... —
bele tányérjába a kanalat.

n, na — intette le Bodnár. —
n vacsoráztam. Azt tán csak
második fogás különben ná-
al

Annyit al
késtem.
amikor
a gyülekezőhe

— A tanár
gyintett.

Ott álltam
a betonpadkái
bukat a semm

— ...akkor
tottam — had
a feleségem, t

— Laskai?

— Söpri a

— Laczkó?

— Itt vagyo

— Megírtad

— Meg.

— Hány old

— Négy.

Varjas közbe
ha kipihened
tudsz majd ha

— Bölcs vag
vakat. — Külö

Elvigyorodott
hatott volna. I

Elnéztem ők
a cigaretta fel
kört vetett arc

Mind itt volt
Bundik kettő

Meg a többi

A mi brigád

Úgy kezdtük
ször sorsot hú

Eldöntötte a

1972 AUG 6

1021

Készülődés a majolikagyár alapításának 60. évfordulójára

Az ország kerámiaiparának 30 százaléka Vásárhelyen van

Az idén 60 éve, hogy megalapították a Hódmezővásárhelyi Majolikagyárat. Az évfordulót — többek között — augusztus 20-án kiállítással ünneplik meg. A kiállítás rendezője *Kajári* Gyula grafikusművész, aki kérdéseinkre a következőket válaszolta:

KÉRDÉS: Mint a Hírlapban már közöltük, Hódmezővásárhelyen megemlékeznek a Majolikagyár megalapításának 60. évfordulójáról. Ezzel kapcsolatban úgy tudjuk, Ön a jubileumi kiállítás főrendezője. Milyen anyagot láthatunk majd a kiállításon és mikor?

VÁLASZ: Mielőtt a föltett kérdésekre válaszolnék, egy igen lényeges szempontot szeretnék elmondani. A majolikakiállítás előkészítése egy esztendei körültekintő munkát igényelt, és egy kollektív vállalkozás, ahol mindenkinek meg volt a maga nélkülözhetetlen feladata. Ennek az egyéves közös erőfeszítésnek az eredményét fogják majd augusztus 20-tól a vásárhelyi Tornyai-múzeumban látni.

A művészek majolikatelepe 1912-ben

KÉRDÉS: Teljesen tisztázódott-e már a gyáralapítás története, s ez a kiállításon hangot kap-e?

VÁLASZ: Teljesen világos az üzem alapításának története. Az egykori vásárhelyi művésztelep alapítói szervezték meg a majolikatelepet 1912-ben. (*Endre* Béla, *Pásztor* János, *Rubleczky* Géza, *Kallós* Ede, *Tornyai* János és a baráti társaságukhoz tartozó *Smurák* József és *Weisz* Mihály.)

Az üzem alapításától kezdve egészen 1949-ig *Művészek Majolika és Agyagipari Telepe* néven működött. Ezek az emberek nemcsak festői voltak ennek a tájnak, hanem nagy látókörű szellemi építői is. Művésztelepet, múzeumot, majolikatelepet alapítottak, és minden eszközzel a jövő útját egyengették ezen a tájon. Azóta sem lépett a vásárhelyi földre ilyen nagy koncepciójú képzőművészegyik legtehetségesebb gárdája. Ez a vállalkozás példa nélkül áll egész művelődéstörténetünkben! A népi hagyományok megmentése sugallta a gondolatot és ezért van neki olyan nagy kultúrtörténeti jelentősége. Arról nem is beszélve, hogy ma már Vásárhelyen — éppen ennek és a mai társadalmi viszonyok következtében — akkora méretű a kerámiaipar, hogy az egész ország kerámiatermelésének 30 százaléka ebből a városból kerül ki. Az egykori majolikatelep alapítóit fényesen igazolta az idő. Megérezték a jövőt!

KÉRDÉS: Talán valamilyen kiadvány is megjelenik a jubileum alkalmából, s ha igen, mit tartalmaz majd?

VÁLASZ: A kiállítással kapcsolatban megjelenik egy nagy terjedelmű katalógus (130 oldal) a lehető legjobb nyomdai kiadásban. A bevezető tanulmány felöleli a gyár egész történetét, és ez az első ilyen jellegű munka, ami napvilágot lát. Azonban egy katalógus, bármilyen terjedelmes, még a legjobb szándékkal sem pótolhat mindent. Remélem, hogy eljön az az idő, amikor a vásárhelyi Majolikagyár története egy szép kiadású könyvben is a közönség elé fog kerülni.

KÉRDÉS: Most, hogy igen gazdag ipartörténeti anyag gyűlik egybe, nem gondolnak-e arra, hogy ezzel megvessék egy állandó vásárhelyi majolikamúzeum alapjait?

VÁLASZ: A kérdés igen időszerű, és nagy vétek volna ezt az alkalmat elmulasztani. Ennyi munka nem vészhet kárba. Soha többet nem lehet mégegyszer így az anyagot összegyűjteni, mert az élet sok mindent felőröl. A kiállítás nemcsak azt a célt szolgálja, hogy most, a 60 éves évforduló alkalmából átfogó történeti bemutatót nyújtsunk. Ez a feladatunknak csak egyik része. A távolabbi cél az, hogy Vásárhelyen létrehozzunk egy teljes kerámiatörténeti múzeumot. Hiszen ennek az iparágnak itt legalább 200 éves múltja van.

Valamikor ez a város volt az ország legnagyobb népi fazekas központja. Vásárhely hírnevét határainkon túl ma is egy emberöltő óta a majolika adja. Ma a vásárhelyi kerámiaipar országos viszonylatban is meghatározó tényező. Fölvetődött a Vékony-ház megvételének gondolata, múzeum céljára, ami a Rákóczi utca 101. szám alatt van. Ez sem a majolika, sem az Alföldi Porcelángyár érdekeit nem szolgálja! Ez a földszintes ház ezeknek a nagy állami üzemeknek nem felel meg. Nincs a város központjában. Egy termelő vállalat nem szociális intézmény, annak termelni kell, és megvan a maga saját propaganda- és üzleti érdeke. Ennek megfelelő hely kellene a város központjában, ahol be lehet, rendezni egy kerámiatörténeti múzeumot, üzleti bemutatótermet, vendégszobák kellenek, raktár kell és minden, ami egy nagy ipari termelés üzleti propagandatevékenységével együtt jár. Enélkül a feltételek nélkül ma már a világpiacon a felfokozott versenyt nem lehet bírni. Mindezen felül kell még egy bemutatóműhely is, ahol a látogatók ezrei az egész munkafolyamatot összefüggésében látják, és az állandó vándorlással nem zavarják kint az üzemi termelés menetét. Magyarul mondva, e nagy kerámiaipar mögé megfelelő szellemi hátteret kellene kiépíteni.

Azt hiszem, elég világosan fogalmaztam. Kell ennél még több érv?...

Október 8-án, a vásárhelyi ünnepi hetek első napján avatjuk az Alkotmány és a Lenin utca sarkán azt az emlékművet, ami a Majolikagyár alapítását szimbolizálja. *Probsztner* János kerámikus már teljes lendülettel csinálja. Idáig a főtéri WC-n kívül semmi jellegzetes köztéri alkotás nem hirdette azt, hogy ebben a városban ilyen nagy múltú kerámiaipar van. Ezzel a munkával a jég megtört, és bízunk benne, hogy lesz további folytatása. Legalább, ha valaki Vásárhelyre jön látogatóba, akkor mindjárt érezni fogja a város külső arculatán, hogy ennek az iparnak itt múltja, jelene, jövője van.

Hosszú emberöltőkön keresztül ezrek és ezrek dolgoztak itt ebben a szakmában, és ma is ezrek és ezrek élnek belőle. Én, mint hivatásos képzőművész mondom, hogy nemcsak művészettörténete van ennek a városnak, hanem kerámiatörténete is, ami jelentősé-

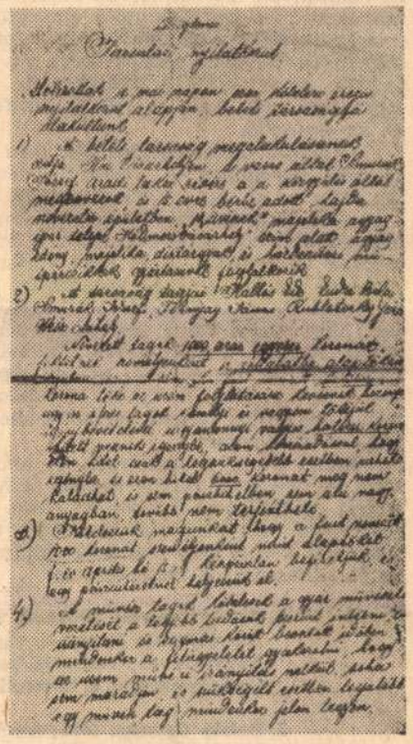

A betéti társaság társulási nyilatkozata

gében messze túlnő Vásárhely határán.

Amiért idáig beszéltünk és amiért szót emeltem, az nemcsak helyi érdek, hanem az egész magyar kerámiaipar érdeke. Az egyéves munkában ez a meggyőződés hajtott végig, az a szándék, hogy végezzük el azt a szellemi rendteremtést a lehető legalaposabban és rakjuk le a fundamentumot, mert ezzel egy nagyobb közösség művelődésének is használunk valamit — mondotta befejezésül Kajári Gyula.

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓHÁZ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

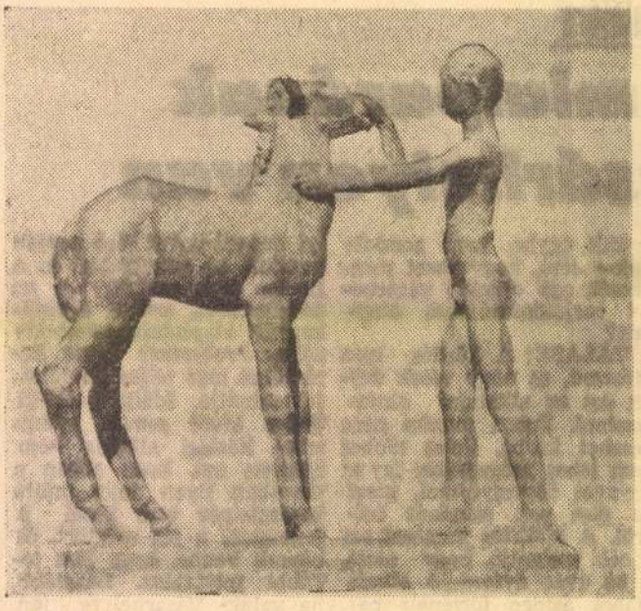

SAMU KATALIN SZOBRA

Ma r
ny
só
nak abb
bibliai
tart szá
Körül
miképpe
szegénye
földdel.
gorúak
sek a z
a konsz
bát, s
remteni, ezért
tekintélyt szerezni magának.

Ráadásul ők ketten egy háborút vesztett állam polgárai voltak, akik hadifogságból igyekeztek hazafelé, hazájukén kívül semmilyen más nyelvet nem beszélve. Másodrangú, de legalábbis gyanús írásokat fölmutatva.

Azt meg mindenki tudja, hogy egyik országból a másikba termőföldet átvinni szigorúan tilos. Minden nációnak megvan a maga mezőgazdasági gondja, baja, fél az újabb kártevőktől, hiszen neki magának is épp elég van belőlük, ami teli szájjal pusztítja a termést.

Ők ketten viszont mégiscsak hazajutottak. Igaz, nem számolták a napokat, nem idegeskedtek egy-két hetes veszteglés miatt, pedig ilyenre szinte minden határnál rákényszerültek.

Sőt: magukkal hozták a két zsák földet is. Ami már önmagában is külön nagy csodának számított.

A hazatérés történetéből biztos kitelne egy izgalmas regény. Ha bőbeszédű ember írná, tán két kötetnyire is fölvastagodhatna. Ezzel azonban adósak fogunk maradni az olvasónak. Előzménynek tekintjük, s helyette egy történetet mondunk el, amely annak a feltételezett regénynek tán a zárófejezete lehetne.

Hogy nem kevésbé izgalmas a hazavergődésnél és a csempészésnél, annak az a bizonyos két zsák föld az oka. Ami ugyanis bibliai tájról származik. Vecsernyés Illés markolászta össze a „szent sír"-ról. Vagy ahogy ő mondogatta, kicsit tétován, enyhe fejrázás és némi hümmögés kíséretében:

— Hát lehet, hogy nem pontosan a Krisztus urunk sírjáról, de akkor is a környékéről. Ami tulajdonképpen egyre megy, mert mögszentölt föld az valamennyi.

Császár Szilveszter először nem értette a dolgot. Nagyokat pislogott, miközben a koma előhozakodott neki a történtekkel. Csak arra figyelt föl, amikor ezt hallotta: — Ha sikeresen hazavereködjük magunkat, möglásd, nagy pénz lösz ebbül...

Ő bizony nagy pénzt még soha életében nem látott, viszont nagyon szeretett volna egyszer már szembekerülni egy nagyobb summával. Ezért fölhagyott a további kérdezősködéssel. Ő is telekaparászott egy vitorlavászon zsákot földdel. A tetthely környékéről.

*

Aki nem ismeri a korabeli Alsóvárost, annak el kell mondanunk, hogy bizony eléggé furcsa tájék volt ez még az első világháborút követő időkben is. Nagy volt a vagyoni tagozódás, ami lényegében annyit jelentett, hogy néhányan — sikeres papri-

likusnak tűnő felszí
dulatok is lappa
olykor olyan tragéd
még hónapok múlva
szélgettek az innen
Belvárosban.

Az asszonyok má
vább éltek a férfia
életük delén fekete
ban, ugyanilyen szí
ben jártak, a legnag
Ráértükben kezükbő
zott az imakönyv é
nek szemeit akár na

Papp Zoltán

Szent

hatatlanul pergették
selypítve-mormolva

*

Ők tudták meg l
Vecsernyés Illés és
milyen nagy kinccs
az alsóvárosi tájékr
oromzatát napsugar
tette, és ahol tűzpir
lógtak le mindenütt
csípősítve a levegő i

Másnap már fek
udvar. Mindannyian
szerettek volna kap
de legalább egy csi
lehet kötni a feke
kendő sarkába.

A két obsitos elősz
te. De a rendelkezés
ség oly sebességgel
néhány óra múltán
adagot.

Hogy mit is akart
le? Hát legtöbbjük
tartani, kis zacskót
kötve. Még álmában
le. És persze valan
mélt. Ezeket az ass
kezdett és mértéktel
megtörte, s bár szívó
tük végéig — egyik
elpusztíthatatlannak
sokféle testi nyava
S mint mondottuk:
alatt kiéletlen szen
tak. A nőknél is. F
kötelezőbb erővel
kölcsi szabály. Így a
beletörődtek is m
sorsukba, szép szán
tük sérült, akinek a
bezve. Nem mehet
akit szerettek; aki
tak, az pedig ütöt
volt hozzájuk jó s
Vágyták, de soha
meg az élet öröm
tottak a csöppnyi

A népélet hagyományaiból

A jubiláló vőfély

Ha igaz az a megállapítás, hogy mindenre születni kell, akkor ez fokozottan vonatkozik olyan emberekre, akiknek hivatása a művészet valamilyen formája. Így van ez Apátfalván Kardos István bácsi esetében is, aki a „népművészet mestere" kitüntető cím tulajdonosa, és egyaránt jeleskedik mint *népdalénekes* és *néptáncos*. Ügyes *rigmusmondó* is. Neve az elmúlt ötven év alatt azonosult a vőfélység fogalmával. A faluban, de még a környékén is úgy ismeri mindenki: a *vőfély Kardos*. Számára jubileumi ez az esztendő.

— Ötven évvel ezelőtt, 1922-ben kezdtem vőfélykedni, 25 éves koromban — emlegette nemrégiben. Kérdésemre így mondta el élete főbb eseményeit:

— Apátfalván születtem 1897-ben. Annak idején csak hat osztályt végezhettem, mert a szüleim tanyásbéresnek mentek Öscsanádra. Még nem voltam 18 éves, 1915 októberében, amikor elvittek katonának, és meg kellett járnom az orosz és olasz frontot. Mint szabadságos katona, 1917-ben házasodtam össze kedves feleségemmel, Baka Juliannával. A háború után kevés földünk mellé minden évben béreltem néhány holdat, és így egyéni gazda koromban 8—10 holdon gazdálkodtam. 1960-ban léptem be a téeszbe. Azóta nyugdíjas lettem, de azért még most is éjjeliőr vagyok a lóistállóban.

Ennyi a rövid önéletrajz, de ami mögötte van, sokkal több. A tőle gyűjtött 300 népdal és népies műdal, az általa ismert daloknak az értékesebb része. Mintegy kétszáz dalát szeretném még magnetofonszalagra rögzíteni. Eddigi értékes dalai között szép számmal akadnak betyár- és pásztordalok. Betyárdal a következő is:

1. Babáj Gyurka bujdosik az erdőbe',
Azt se tudja le van-e vagy föl benne.
Nyárfalevél derekalja, párnája,
Gyöngyharmat a takaródzó dunnája.

2. Babáj Gyurka fölnyergelte a lovát,
Megkerülte az aradi nagy gulyát.
Kiválasztott harminchárom darabot,
Netek lányok, tik is boldoguljatok.

Dalai között sok a már klasszikusnak számító első világháborús katonadal. Egyik a legszebbek közül:

Keresik a, keresik a körösztlevelemet,
Még a pap sem találja nevemet.
Megtalálta I. Ferenc Jóska,
Aki engem besorozott harminchat hónapra.

Természetesen a legtöbb dal témája a szerelem. Szép variánsok az alábbiak:

Pátfalvai kertek alatt jártam,
A rózsámnak párját nem találtam,
Olyan annak sej-haj, a járása,
Lassan jár, hogy mindenki meglássa.

Egy másikból paraszti életbölcsesség csendül ki:

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓ

Kajári Gyula

1974 OKT 7.

1021

Kajári Gyula: Elhagyott vidék

cserben hagy. Túlságosan egy-
den beteg egyformán reagálna
is szólva egyelőre a diagnosz-
mindig könnyű megállapítani
nak az egyik orvos azt, amit a
dekkel ezelőtt, amikor semmi-
vezetbe belelátni!). Tételezzük
megállapította a kórformát,
a gyógyfüvet, amely hasonló
nik? Esetleg használ, de köny-
atástalan, sőt ártalmas. Hiszen

nuzamó
ségtelen
toztat a
elvégezr
leg és s
nyitott l
hogyan

Önn
kor az
mondhat

Az
fontos sz
hatóerejét: a *mágikus elem*. Ez tulajdonképpen általánossá vált ősi téves eszme, hamis ítélet, amely mélyen belérögzült a társadalomba: nevezetesen az a hit, hogy valamiféle külső szellemi erő uralkodik a testünkön —, és ezen belül az egészségünkön. Az empíria kudarca alátámasztotta a hit erősödését, aztán összefonódott vele —, vagyis a tapasztalati gyógymód eredményéért avagy eredménytelenségéért is a mágikus elem vállalta a felelősséget: a gyógyszer akkor hatásos, ha a szellemek így látják jónak. Az ősdoktor helyzete könnyebbé vált ezáltal, munkája pedig mindinkább összefonódott a varázsló meg a pap hivatásával. Ezzel vált teljessé az empíria első kudarca.

Itt most meg kell állnom; csupán utalok arra, hogy ez a kudarc egyáltalán nem volt végleges. Az orvoslás következő szakaszaiban a tapasztalás újból előretört, polgárjogot nyert, majd ismét visszabukott, erről talán más alkalommal szólhatok. Ma az empíria ismét „negatív fázisban" van, mint „nem tudományos" módszer, de nem árt észben tartani, hogy minden kritikus korszakán az empíria segítette át az orvostudományt.

Benedek István

PEREMÉN

sepeli kórház

dos jubileumát bensősége-
nber 12-én a csepeli kór-
t Király Andrásné, a buda-
Ribánszky Róbert, a XXI.
titkára. Eljöttek a fővárosi
egészségügyi főosztály, az
a párt és a szakszervezet,
rület vállalatainak, gyárai-
inek, a szocialista brigádok-
gyi intézmények vezetői és
nagy idők tanúságát felele-
k a városvégi kórház orvo-
ival.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 SEP 15

Csongrádmegyei Hirlap

Kajári Gyula

1021

KAJÁRI GYULA: OKTÓBERI HANGULAT

áknál. Éjjel
obb melegbe
tára bedagadt
gja meg Játé
gy lóhalálába

. Hozol tejet,
különben még
apja.
lta, merre le
kötéllel megcs
. Igen... Mat
pedig tizen

visszaemlékezik mindenre.
sötét éjszakában. Az éjszaka
ba vágódott a harmattól át-
alami vad lelkesedés kerítet-
ér a fejébe szökött és zúgott.
— mintha elszakadt volna a
gondolt akkor, hogy a test-
nem gondolt. Újjongott a szí-
viselhetetlen boldogság ritka,

at. Mikor visszaért a tejjel,
magához szorítva a kisfiát,

ed? Várj egy kicsit. Várj egy
ecskét, mindjárt könnyebben
Itt hozza Motyka a tejecs-

ozott, elkéküli.

rkezett az anyja, Kuzma ha-
roskadva ült, a fejét fogta,
nagyokat sóhajtott. Matvej
ós kíváncsisággal nézett test-
ancúroztak a szénában, most
fehér idegen fiú fekszik itt.
y miért éppen ez az átkozott
eket az emlékeket, azt az éj-
egész élet telt el: házasság,
g milyen éjszakákat élt-szen-
degyiket elfelejtete, elhalvá-
gész életében azt tette, amit
ll állni a kolhozba — beállt,
ősült, gyerekeik születtek, fel-
nt harcolni. Sebesülése miatt
érfi. Mondták neki: „Te leszel
Elnök lett. Valahogy bele is

csal
ott
Szí
a K
ett,
köv

árt.
n, h
a s
nyz

Más reggelek jutottak esz
vön, amelyet a harmatcseppe
lábnyoma haragoszöld lesz. A
pát. Még most is fázik a lába a

Aztán hirtelen a halál jut
Tulajdonképpen nem sajnál se
kának, mulatozott az ünnepeke
te... Mégsem sajnálja. Sokat
nem lesz, lesznek mások, de
hogy üres lesz nélküle minde

„Pfuj!... Hiába, öregszem
Egészen belefáradt ezekbe

— Figyelj csak!... Ébred
feleségét. — Te félsz a halált

— Meg vagy zavarodva! -
ne félne a kaszástól?

— Én nem félek.

— Hát akkor aludj. Minel

— Aludj te, az ördög vig

Újra eszébe jutott az a sö
kor repült a lovon, és szíve
mégis jólesően. Igen, van vala
sajnál.

Egyik éjjel már alig várt
Üldögélt, cigarettázott... De
győzte kivárni. Kimerült a vár

Hajnaltájt Matvej felébres

— Hogy-hogy nem jön a

— Mert már nősül. Vasár

Matvej elszomorodott. Le
aludni. Így feküdt virradatig,
valamire vissza akart emlékezi
jutott eszébe. Ismét megrohan
rosan itt a kaszálás, de a kasz
kovácsműhelyben van. Az a h

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Csongrádmegyei Hirlap

1974 SEP 1

Kajári Gyula

1021

KAJÁRI GYULA: TANULMÁNY

Ezrek-tízezrek ünnepelnek ma az ópusztaszeri Árpád-emlékünnepélyen. Emlékeznek itt a honfoglalás korának legkiemelkedőbb államjogi eseményére, az első országgyűlésre és a felszabadulás utáni korszakos jelentőségű politikai tettre, a földosztás megkezdésére. Az ünnepség előtt és után bizonyára sokan megtekintik a romkertet.

Mi látható, illetve mit kell látni itt? Ezt magyarázandó, teszünk időben és térben sétát az ópusztaszeri ásatások színhelyén.

TÖRTÉNELMI VISSZAPILLANTÁS

A Kárpát-medence történetében „sötét korszak"-nak nevezik a 803—804-től a 896-ig terjedő időszakot. A történészek bevallják: igen keveset — szinte semmit — nem tudnak erről a korszakról. Talán annyit: Károly császár, miután Pannóniát meghódítja, 803-ban a Tiszáig nyomult előre. E háborúban az erődítésekkel körülvett híres avar „gyűrűk" (nem annyira várak, mint határáncok) a frankok kezébe kerültek. Az avarirtó hadjárat következtében az avar birodalom összeomlott; vagyis: Avarország gyakorlatilag megszűnt. A kagán megkeresztelkedett és avarjait valahol a Dunántúlon — talán Mosonmagyaróvár környékén — letelepítette. A 822-ben tartott frankfurti gyülé-

Séta i
a puszta

kosmúzeum Csongrádon

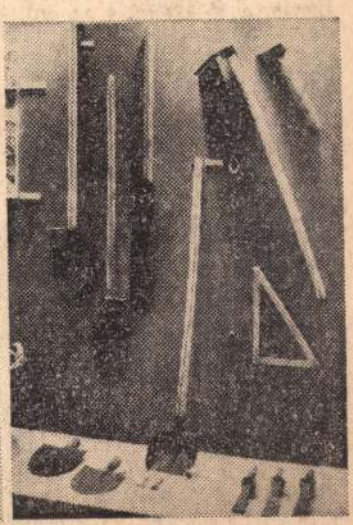

Kajári Gyula: „Kubikosok" — grafika

A kubikosok kézi szerszámai

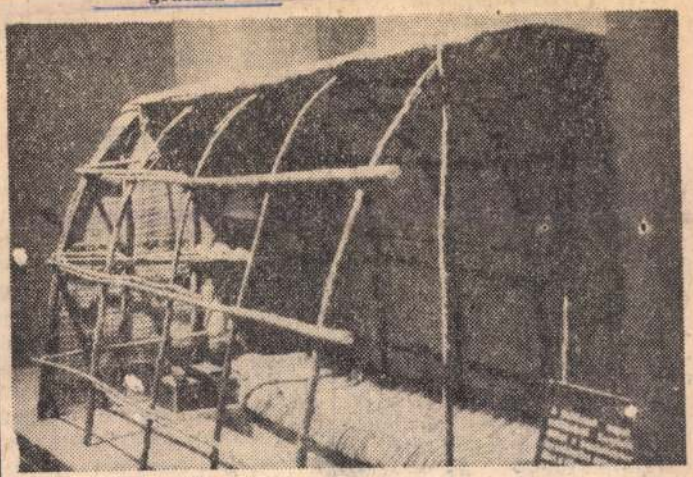

Gyékényponyvával fedett kubikos sátor váza és berendezési tárgyai

Beszámolónk az 5. oldalon.

het példamutató tagja. A KISZ-tag a *Kommunista Ifjúsági Szövetség* tagja akkor is, amikor szabad idejét tölti. A szerénység, a mértéktartás, a jó ízlés, s az öntudatos magatartás elvárható tőle a szórakozásban, a divatban és a sportban egyaránt. Azt is várjuk a KISZ-tagoktól, hogy töltsenek be élenjáró szerepet az üzemek kulturális- és tömegsport-életének fejlesztésében is.

— *A kongresszusi és a felszabadulási munkaversenyben nagy hangsúlyt kapott a fiatalok egyéni feladatvállalása.*

— A többi között a *Központi Bizottság* döntése értelmében *1975-től minden KISZ-tagnak a mozgalmi év elején egyéni feladatvállalást kell tennie, amelyről a következő időszakban a taggyűlés előtt kötelező beszámolni.* Ezzel egyidőben az egy évre szóló KISZ-tagsági igazolványok bevezetésére is sor kerül. Aki tehát a KISZ-tagsággal járó követelményeknek, egyéni vállalásainak nem tesz eleget, az — a taggyűlés helyes értékítéletének megfelelően — önmagát rekeszti ki az ifjúsági szövetség tagjai sorából. Amely gazdaságban, üzemben — vagy másutt — ezt a KB-határozatot az alapszervezetek vezetői rosszul értelmezik, ott könnyen túlzásokba eshetnek és a KISZ-t összetéveszthetik az „élcsapattal" — márpedig erről szó sincs —, a KISZ-tagságot a makulátlansággal, a nevelést a megbélyegzéssel stb. holott a KB-nak ez a döntése kizárólag a KISZ politikai nevelő munkájának a fejlesztését, az alapszervezetek és tagjaik tartalmasabb munkáját hivatott szolgálni.

— *Köszönjük a beszélgetést.*

se. Kezdjük [illegible] szalkai híradás

Részvétel a [illegible]gramban

A tangazdaság felmérte és megértette a kormány által meghirdetett húsprogram fontosságát. Így igen jelentős eredményeket értek el szarvasmarha- és sertéstenyésztésben. Ezek az alapfeltételek adták a gondolatát és *biztosították lehetőségét egy vágóhíd és húsfeldolgozó üzem létrehozásának.* A gondolat és az elképzelés ma már valóság, hiszen még ebben az évben beindul 52 millió forintos beruházással az üzem építkezése, mely évente 25 000 hízott sertés és 2152 szarvasmarha levágására, illetve feldolgozására lesz alkalmas. Ez a társulási alapon kezdeményezett építkezés, melynek 17 környékbeli állami vállalat, tsz és Áfész a tagja, a kivitelezők szerint 1975. november harmincadikára elkészül és az üzemet átadhatják rendeltetésének.

Amerikai méretek

A *Mátészalkai Állami Tangazdaság* eredményességét legdöntőbben meghatározó ágazat a téli alma termesztése. Ezt már rég felismerték *Mátészalkán*, és ezért az ágazat fejlesztése érdekében minden lehetőt megtettek. Ennek az igyekezetnek meg is lett a számokban kifejezhető eredménye, melyek arra késztették a gazdaságot, hogy ezt a kimagaslóan jövedelmező ágazatot a terjedelmének és értékelőállító képességének megfelelő

Bemutatjuk a Kubikos Múzeumot

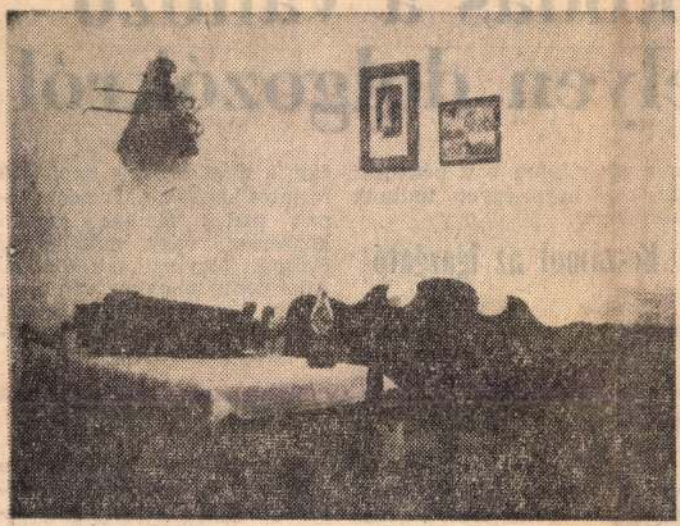

Csongrádi kubikos lakószoba és berendezési tárgyai

Lapunk legutóbbi számában jeleztük, hogy a *„Csongrádi Napok"* rendezvényeinek kiemelkedő eseményeként — csaknem félszáz esztendei vajudás után — augusztus 10-én, egyelőre nagyon szerény keretek között ugyan, de végre valahára *megtörtént a Kubikos Múzeum megnyitása.*

A kubikosok életéről, munkájáról jelentősebb alkotásaikról és harcaikról eddig összegyűjtött tárgyakat; szerszámokat, használati eszközöket, irodalmi, gazdaságtörténeti, társadalomtudományi és képzőművészeti alkotásokat, továbbá vázrajzokat, kimutatásokat, grafikákat stb., a rendezők öt helyiségben tárják a nézők elé. Az első helyiségben az irodalmi alkotások között *Tömörkény István: „Homokos világ", „Napos tájak", Vízen járó kétkezi munkások", Kiss Lajos, Kossuth-díjas* néprajz-tudós: *„Szegényemberek élete", Hunya István: „Kubikosok", dr. Katona Imre: „A magyar kubikosok élete"* és *Kamjén István: „Emberpiac"* című írásait láthatjuk.

A történelem- és társadalomtudományi munkákból *dr. Ecseri Lajos: „A mezőgazdasági válság és a magyar földművesnép helyzete és munkája", Vadnai Andor: „Tiszamellékről"* (tanulmány az alföldi munkáskérdésről), *Takács József: „Földmunkásmozgalom története Magyarországon"*, a *MEDOSZ* kiadásában közzétett *„Földmunkás és szegényparaszt-mozgalmak története Magyarországon (1848-tól 1948-ig)* kétkötetes tanulmány és más művek szemléltetik, hogy a földmunkások az ipari munkássággal vállvetve milyen kitartóan és hősiesen harcoltak.

A képzőművészeti alkotásokat *Pásztor János: Vásárhelyi Pál* szoborkompozíciójának kubikos „mellékalakjáról" készült felvétel, *Kajári Gyula: „Töltést építő kubikos"* és a *„Kubikosok kéziszerszámaikkal"*, továbbá *Borbereky Kovács Zoltán: „Kubikos"* szobra és más alkotások reprezentálják.

Láthatjuk a múzeumban a kezdetleges „ősi" és a későbbi évtizedekben tökéletesített kézi szerszámokat: talicskát, „komóddal" (lószerszámmal) együtt a „kordélyt", a kubikostalicska-készítő mesterek műhelyének berendezési és felszerelési tárgyait. A kubikosok életével összefüggően a folyóvölgyek benépesítését megelőző évtizedekben használatos lakókunyhót, a különböző személyi, használati tárgyakat, és a századforduló éveiben a kubikoslakások bútorait, berendezési tárgyait is bemutatja a múzeum.

A múzeumban elhelyezett térképvázlatokon és maketteken a Tisza-menti kubikoslakta településhálózatról, a kubikosok magyarországi és európai vándorútjairól tájékozódhatunk. *Magyarország* vízrajzi térképein láthatjuk a *Tisza*, a *Körösök*, a *Maros*, a *Duna*, és ezek mellékfolyóinak nagy kiterjedésű vízjárta rétjeit, mocsarait, berkeit. A másik térképen az ármentesítő- és belvízszabályozási munkák befejeztével a földművelésre, települések létesítésére, üzemek, utak, vasútak stb., építésére alkalmassá tett területrészeket.

A *Kubikos Múzeum* vázlatos bemutatásából is megállapítható, hogy a csongrádiak, a megyei és országos főigazgatóság dolgozói elismerésre méltó munkát végeztek.A nézők, szakértők és rendezők egyöntetű véleménye, hogy *e jelentős kulturális létesítmény a kubikosok küzdelmes életének, nagyszabású és századokra szóló alkotásaikhoz és hősies harcaikhoz a további nagyarányú gyűjtőmunkához jó alapot szolgáltathat.*

Borbás Lajos

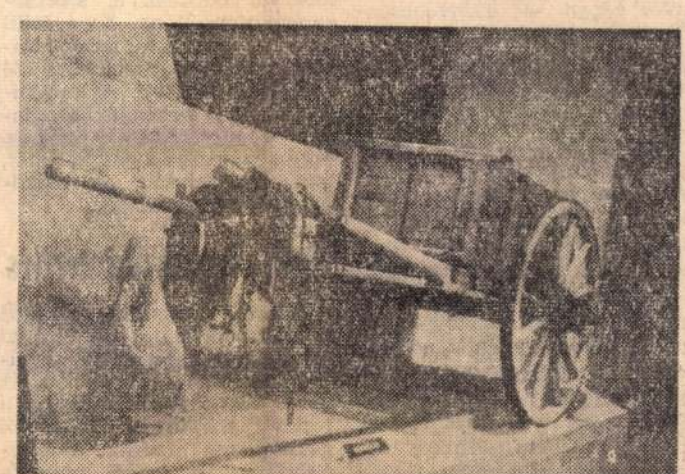

Lovas kordé „Komóddal" (lószerszámmal) és abrakostarisznyával

A MEDOSZ LAPJA
1974 SEP 1

SAJTÓHÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SOPRONTÓL ESZTERGOM

Gondoskodá munkahelyer

Másutt csak ezután szervezik meg az úgynevezett szociális osztályokat, hogy hatékonyabbá tegyék a munkásellátást, az *Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóságon* viszont a múlt év júliusának közepe óta tevékenykedik a *„szociálpolitikai, munka- és vagyonvédelmi önálló csoport”*. Itt dolgozik *Szabó János* szociális előadó, akinek az a feladata, hogy az élet- és munkakörülmények javítására törekedjék. Munkájához nemcsak erkölcsi segítséget élvez az igazgatóság vezetőitől, hanem számottevő anyagit is felhasználhat.

— A negyedik ötéves terv időszakára az OVH segítségével és saját erőből *27,5 millió forintot fordítunk szociális ellátásra* — mondta Szabó János. — Ebben az esztendőben több mint 3,5 milliót használhatunk fel. Intézkedési tervünk szerint az árvízvédelmi szolgálat továbbfejlesztése végett elkészül a győr-zámolyi gépészlakás; a győr-révfalui javítóműhelynél — a MOTI (Magyar Országos Tervezési Irányelvek) előírásainak megfelelően — felújítjuk és egyben bővítjük is a zuhanyozó-, mosdó- és öltözőhelyiségeket. *Ásványrárón*, a hajózási üzem javítóműhelye szociális épülettel bővül, az asztalos- és famegmunkáló műhelyben — az egészségesebb munkakörülmények végett — elszívóberendezést szerelünk fel.

— Javítani kívánjuk a külső munkahelyeken dolgozók elhelyezését azáltal, hogy a lakókocsiparkot két, egyenként négyszemélyes kocsival bővítjük, meggyorsítjuk hat lakókocsi felújítását, s egyben kényelmesebbé is tesszük, mert a nyolcszemélyes lakókocsit hatszemélyessé alakítjuk. A munkásszállítás kulturáltabbá válik azzal, hogy az idén újabb húszszemélyes *Robur*-autóbuszokat vásárolunk, szám szerint hármat. Ha az utóbbi célt nem tudjuk elérni, az nem rajtunk múlik, hiszen az előző években is 2—3 Robur vásárlási[illegible] de csak egy beszerezni.

Beszámol az igazgató

Nemrég a vállalati szakszervezeti tanács előtt számolt be *Putz József* igazgató-főmérnök az *Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság* dolgozóinak szociális helyzetéről, az élet- és munkakörülmények alakulásáról, valamint a további feladatokról. A megvalósított célok között nem egyet a termelési tanácskozásokon javasoltak a dolgozók. Javult a szállások felszereltsége. A széntüzelésű kályhák helyett olajkályhák adnak meleget, a pokrócokat paplanok váltották fel, a kemény vánkosokat tollpárnák.

Ugyancsak a dolgozók kérésére változik a munkásszállítás eszköze. A naponkénti szállítást műbőr borítású teherkocsikkal végzik, ezeket fokozatosan váltják fel a kisbuszok.

Érdekes áttekintést adott az igazgatói beszámoló arról, hogy milyen munka- és védőruhákat adtak ki a múlt esztendőben, összesen másfél millió forint értékben: munkaruha, vattaruha, esőköpeny, munkaköpeny, bunda, bőrkabát, gumicsizma, bakancs, bőrcsizma, szőrmekesztyű, vászonkesztyű, bőrkesztyű, szőrmesapka, típusöltöny. Ezen felül hajós egyenruhára, gátőr-, valamint osztag-formaruhára 436 ezer forint kellett. A kubikusok az előző esztendőkben csupán gumicsizmát kaphattak, tavaly nemcsak munkaruhát, hanem vattaruhát és esőköpenyt is vételezhettek.

Ebéd- és utazási térítés

Jóformán semmi máshoz nem hasonlítható a vízügyi igazgatóságok egymástól távoleső sok-sok munkahelye, az ebből adódó gondok, hiszen a terület *Sárvártól, Soprontól Esztergomig* húzódik. A munkahelyek többségéről naponta hazautazhatnak a külső munkahelyeken dolgozók, hiszen kerékpárral, autóbusszal, vonattal és az igazgatóság gépkocsijaival [illegible]

élem[illegible]
Ahol pedig [illegible] állami gazdaságok, [illegible] vagy téeszek üzemi konyhájára társulnak a vízügyesek.

Szállás: vendégszoba

— A változó munkahelyen dolgozók száma megközelítőleg 850—900 fő között váltakozik — mondta Szabó János szociális előadó. — Mert számottevő azok csoportja, akik naponta hazamennek, egyre kevesebben kérnek munkásszállást. Ebből a szempontból a legnagyobb „fogyasztó” a tatai építésvezetőség. *Esztergomban, Tatán, Almásfüzitőn és Tokodon* van munkásszállás, a nyugati végeken pedig a rábai, szigetközi, hansági szakaszmérnökségeken. Egyre jellemzőbb lesz a gátőrházakban rendszeresített vendégszobahálózat, ahol 2—4 személy számára van hely.

Csinos karaván kerekedne a lakókocsikból, amelyet elsősorban a gépészet használ. Ötvenhat lakókocsiban 150-en élnek hétközben. A dolgozók kérésének megfelelően valamennyi szálláson, tanyahajón és lakókocsiban van rádió, a tatai építésvezetőségen az egyik lakókocsit „művelődési teremmé” alakították, ott televíziót is nézhetnek. Szervezett könyvkölcsönzés, sajnos nincs. *Szabó János* szerint azért, mert évekkel ezelőtt megbukott a vándorkönyvtár, a kötetek jelentős része elkallódott, a többi olvasatlanul hevert.

A szállások, lakókocsik előnye, hogy este legalább meleg ételt ehetnek a változó munkahelyeken dolgozók. A tanyahajókon és a tatai munkásszálláson külön személyzet gondoskodik a főzésről, más helyeken maguk készítik a meleg vacsorát.

Az önállóság haszna

A szociálpolitikai, munka- és vagyonvédelmi önálló csoport létrehozásának haszna

Ódmagyarország/Szeged/ 1974. júl. 21.

Kajári Gyula

1021

Kajári Gyula — Régi időkre emlékezve

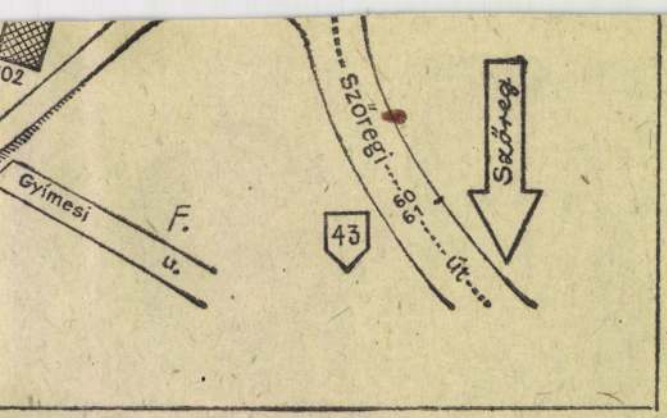

FEHÉR KÁLMÁN RAJZA

ös épületben található
pedig reggel 8-tól este
étfői szünnap kivételé-
ABC-áruház reggel 6-tól
tart nyitva, vasárnap
ként pedig fél 7-től fél
szolgáltatóházban levő
tár reggel 8-tól este 8-
yitva hétköznaponként,
n pedig reggel 8-tól
-ig. A Patyolat ugyan-
ató fiókja hétfőn, szer-
énteken 9-től 17 óráig,
s csütörtökön fél 8-tól
él 4-ig, szombaton pe-
l 8-tól délig tart nyit-
ELKA-kirendeltség hét-
on 7-től 19 óráig áll a
akóinak rendelkezésére,
vételével, amikor csak
-ig van nyitva. A sza-
-től 17 óráig dolgozik,
n pedig fél 9-től dél-
. Az orvosi rendelő a
tcában található.

AUTÓBUSZJÁRATOK: Odeszszát a 40-es, az 50-es, a 60-as és 61-es, a 70-es, 71-es és az M13-as járatok érintik. A 40-es járat első kocsija munkanapokon 4.30-kor, utolsó kocsija pedig 23 órakor indul a Bajcsy-Zsilinszky utcából. 4 óra 30-tól 8 óráig, 11.50-től 19 óráig ötpercenként, 8 órától 11.50-ig, 19 órától 23 óráig és munkaszüneti napokon pedig tízpercenként követik egymást a kocsik. Az 50-es járat az újszegedi vasútállomást köti össze a nagyállomással, vonatpótlóként. A Bartók Béla térről Szőregre induló 60-as és 61-es, és a Marx térről a Lövölde útra, valamint az Erdélyi térre induló 70-es és 71-es járatok kiegészítő utazási lehetőséget biztosítanak az odeszszaiaknak, csakúgy, mint a Tarján és a Vidám Park között naponta kétszer forduló M13-as járat.

1974/1021

Kajári Gyula: Dunai Vasmű (I.)

6,– forint

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Társadalmi Szemle

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1974 JAN 18

Északmagyarország

Kajári Gyula

1021

Martinász

Kajári Gyula rajza

izemben

gkezdték

ad. A szakemberek egy ré-ze az NDK-ban és az NSZK-an, az ittenihez hasonló yárakban sajátítja el a zükséges ismereteket. Sokan nár vissza is érkeztek a kül-öldi útról és idehaza hasz-osítják a betanulás során zerzett tapasztalatokat. A arbantartók többsége pél-ául aktívan bekapcsolódott z olefinmű szerelésébe. Megállapodás született a te-intetben is, hogy a készü-ékek, berendezések nyomás-róbáit ugyancsak az üze-neltetők bevonásával, köz-emőködésével végzik majd.

A BERUHÁZÁSI MUN-KÁBAN rövidesen a finis övetkezik. Ez kitűnik a unkák jellegéből is. Jelen-eg mintegy 1000 szerelő zorgoskodik a különböző unkaterületeken, az építő-ari kivitelezők száma vi-zont alig haladja meg a égyszázat, akik nagyobb észt a befejezős jellegű fel-datokkal vannak elfoglalva. z új esztendőben tehát vég-rvényesen túlsúlyba került technológiai, valamint a űszeres és elektromos sze-elés. Nagy erőket vontak sze az erősáramú kábel-ereléshez is. Szinte az egész várban megkezdődtek a akipari (állványozási, szi-

Útjavítás felül

A KPM K

Gyors összesítés alapján *Varga József*, a KPM Közúti Igazgatóságának vezetője érdekes adatokat közöl.

— *A negyedik ötéves tervidőszakban az igazgatóság, valamint az ennek megbízása alapján dolgozó vállalatok működésében jelentős minőségi változás következett be. E középtávú tervidőszakban eddig összesen 1045 kilométer hosszúságban erősítettük meg az útburkolatot, korszerűsítettünk, bitumen-szőnyeget készítettünk.*

Az igazgatósághoz 2500 kilométer hosszúságú úthálózat tartozik. A három év alatt végzett munka mennyiségében és minőségében is egyaránt jelentős, s nagy fejlődésre mutat.

Az ország valamennyi megyéjét megelőzve a mi útjainkon — és néhány főútra korlátozódva — zúdul le a legnagyobb forgalom. Az ország összforgalmának 8,9 százalékát megyénk viseli. Egy évtized alatt háromszorosára nőtt a tehergépjárművek száma, erősen megnövekedett a járművek súlya, erősödik az autóbuszforgalom, hiszen tavaly a Volán az előző évitől 14,4 százalékkal több, 90 millió utast szállított.

Mind a forgalomban, mind

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 DEC 9
Nógrád

Kajári Gyula

1021

Martinász (Kajári Gyula rajza)

p

Amikor vége az ebédidőnek, s visszajönnek, a szerelde újból benépesül, látja, hogy a gépe körül valaki tisztára söpörte a placcot. A műhelyiroda elé asztalt tettek ki, piros terítővel letakarva, régen, amikor még idelenn tartották a pártnapokat, ugyanott állt az az asztal. Aztán alighogy lecsöngetik a műszakot, elkezdenek gyülekezni az asztal körül a csarnokbeliek. A fejekről lekerül a kötött sapka, a menyecskésen kötött piros-pettyes kendő. Csengele is a kezében tartja a cilindert. Lőcseinek nem áll rá a keze, hogy levegye a fejrevalóját. Akkor sem, amikor közelebb hívják, jöjjön csak egészen közel, hiszen érte van az ünnepség, az igazgató megilletődve szól: Öreg szaktársunkat búcsúztatjuk... Negyvenhárom év... Ebből az alkalomból Kiváló Dolgozó kitüntetéssel jutalmazza a gyár...

Odajárul az asztalhoz. A kalap a kezében. Átveszi a piros dobozt, az oklevelet, a tömött, fehér borítékot, s akkor feléje nyújtja a kezét az igazgató. Sebtében át akarná tenni a másik kezébe a holmit, s izgalmában leejti a kalapot, az meg a karimájával esik a földre hirtelen, s gurul, gurul... Mosolygás az arcokon körös-körül. Valaki fölkapja gyorsan, Lőcsei a mozdulatáról látja: Vadasi volt az, tanuló még, ezután szabadul. Amint az ünnepségnek vége van, elkiabálja magát: kalap-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 JAN 13
Népújság Heves

Kajári Gyula
1021

(Kajári Gyula Rajza)

Vasárnapi magá

Mi ihleti a zenét?

Beszélgetés Aram Hacsaturjánnal

Aram Hacsaturjánnak, korunk egyik kiváló zeneköltőjének muzsikája régen túljutott a Szovjetunió határain. Az ismert zenetudós és zeneszerző, Borisz Aszafjev, a következőképpen jellemezte őt már akkor, amikor még meg sem születtek olyan művei, mint a Gajane, a II. Szimfónia, vagy a Spartacus. „Hacsaturján zenei életünk Rubense, de a keleti mesék Rubense, mert ő a csodás poémák és dús ékítményekkel gazdag dallamok országának zeneköltője."

Hacsaturján a közelmúltban töltötte be 70. életévét. A Druzsba Narodi (Népek Barátsága) című folyóirat munkatársa kért interjút a zeneszerzőtől.

— Mi ihleti önt komponálásra?

— Bonyolult ez a kérdés, hadd kezdjem az elején. Tbilisziben, ebben a sok nemzet fiait felnevelő városban születtem, s gyermekkoromat át meg átszőtték az örmény, a grúz és az azerbajdzsán dallamok. Anyám gyakran dúdolta a Vadász dala című szomorú melódiát. Ez lett sok-sok év múltán II. Szimfóniám első tételének alapja.

Zenével komolyan úgy 19 éves koromtól foglalkozom, ok, amely zeneszerzésre késztetett. A második — a muzsika szerepéről és céljáról a Nyugattal folytatott vita. Ezzel kapcsolatban szeretném felidézni Borisz Aszafjev fél évszázaddal ezelőtt írott remek cikkét, amelyben szenvedélyes felhívással fordult a zeneszerzőkhöz, hogy lépjenek túl a szubjektivista jellegű alkotásokon, tárják ki dolgozószobájuk ajtaját, közeledjenek a néphez, alkossanak a tömegeknek.

Egy újabb ok volt az az óhaj, hogy megénekeljem új valóságunkat, amely lehetővé tette, hogy én, a könyvkötő fia, zeneszerző lehessek.

— Milyen jelentőséget

kultúra történetének jele nemzeti vonásait képviselik

Nézzük más népek szer zőit. Nagyra értékelem magyar Bartók Bélát — nyugati alkotók közül a spa nyol de Fallát, a brazil Vil la-Lobost, a francia Honeg gert... Épp azért szeretem őket, mert mindig igyekez tek hűek maradni népü szelleméhez azzal, hogy k fejezetten „nemzeti zenekö tök".

A muzsikában a nemze karakter szorosan egybefo nódik a népi jelleggel. Sosz takovics VII. Szimfóniájá ban például nincs folkló oroszos dallamvezetés, kife jezett orosz stílusjegy, d csak orosz zeneszerző vo képes oly megrázóan érz keltetni a fasiszta támada szörnyűségét, az embere fájdalmát, átélt szenvedésé s végül a haza iránti od adás hősiességé-t.

— Hogyan ítéli meg mai nyugati zenei áram latokat?

— Nyugaton sok kitűn zeneszerző alkot tehetségg kifejezetten realista zen Ugyanakkor úgy látom, ho soha nem volt ilyen szak dék a közönség zenei igén és a magukat avantgardn kikiáltó szerzők művei k zött. Sokféle zeneszerz rendszer jelentkezik, am lyek sokszor kizárják eg

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 DEC 9

Fejérmegyei Hírlap

Kajári Gyula

JÉR MEGYEI HÍRLAP

— Martinász

(Kajári Gyula rajza)

FEJÉR MEGYEI HÍRL

A Képcsarnok vidéken

Kárpáti Éva kiállítása

Immár évek óta kulturális életünk eseményei közé tartoznak a Képcsarnok vidéki kiállításai. A Képcsarnok Vállalat vidéki boltjai alkalmi kiállítótermekké válnak, ahol a helyi művészetet kedvelő közönség mellett megjelennek a kiállítás kedvéért az ország más részeiből is az érdeklő, a felfedezés örömére vágyó műértők.

De hát fel kell fedezni kiállító festőművészeinket? Meggyőződésem, hogy igen! Talán a szót finomítanám: a művésztársak által tör-

Kajári Gyula: samu bácsi

Művészet, Budapest, 1943. nov.

Nézzük meg együtt

A „NIX PARDON" HABÁN KORSÓT, AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUMBAN

Az Iparművészeti Múzeum „Európai kerámiaművészet" c. kiállításán, a habán edények között található egy gazdag díszítésű korsó. A három vitrint megtöltő habán edények sorában több díszes kivitelű korsó is található. Ez mégsem hasonlít a többihez. Ha nem is szebb amazoknál, de feltétlenül díszesebb, ünnepélyesebb. Teste hosszúkás, hordóalakú, mely alacsony kerek talpból nő ki. Rövid henger alakú nyaka legfelül kissé kiszélesedik. A hasi és nyaki részt íves fül köti össze. Hasának alsó és felső részét függőleges plasztikus bordák díszítik, köztük lovas katonák, stilizált fák és növények, madarakkal. Felirata: NIX PARDON ALAH NEBANC, NEFI PAITASS MAIT ADOK. A nyakon két repülő galamb között:

1021 Kajári Gyula

Martinász. (Kajári Gyula rajza)

1973 DEC 9

Somogyi Néplap

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

on vo

Ferenc: Pe

könyvillusztráci
kísérőrajzait is.
Quijote című m
hatvan rajzot k
ket 1960-ban K
tatta be először
később vehettü
Petőfi *Az Apostol* című elbe-
szélő költeményének újabb ki-
adását, melyet Martyn Ferenc
illusztrált. Flaubert *Bovárynéja*, a *Mallarmé-versek* és Joyce *Ulyssese* következtek a sorban. 1968-ban fejezte be a *Berzsenyi-ihlette* rajzsorozatot.

De nemcsak az irodalomban meglehetősen jártas, jó érzékű

Hárs Évát idézhetjük egy másik tanulmánya alapján is. A Művészettörténeti Kiskönyvtár sorozatban megjelent Martyn-kötetben így ír többek között: »Martyn rajzainak érzékenysége nemcsak a művességben, a technika ismeretében nyilvánul meg. Martyn Ferenc nem illusztráló művész, e műfajjal nem foglalkozik rendszeresen, de néhány kedvelt olvasmánya képekben, vizuális jelenségekben él benne, s ha megrajzolásukra ösztönzést kap, ezeket a képeket realizálja.« Itt meg kell szakítanom a művészettörténész sorait, hogy az 1970-ben megjelent szavait szerényen kiigazítsam: *Martyn* — úgy érzem — egyre szívesebben és gyakrabban foglalkozik e műfajjal...

Petőfi olvasása közben is hű önmagához a festő. Nem illusztrál a szó megszokott értelmében, hanem »a mű tartalmi lényegét« ragadja

1973 DEC 9
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

Tolna m. Népújság

Kajári Gyula
1021

MARTINÁSZ

(Kajári Gyula rajza)

MAG

Lovasposta a száz

AZ ELSŐ NYOMOK

A posta első nyomai az ókorból maradtak fenn. A perzsa Kyros birodalmában postahálózatot létesített, hogy továbbítsák parancsait és lovas postaküldöncök jártak be a tartományokat. Egynapi járóföldenként állomásokat létesítettek, amelyekben a királyi postaküldöncök szállást és ellátást kaptak és lovat is válthattak. Egy egykorú beszámolóban olvasható, hogy különlegesen fontos útvonalakon, főként nagy kereskedelmi utakon, kisebb közönként helyezték el az ilyen állomásokat. Azon az úton például, amely a susai rezidenciát az Égei-tengerrel kötötte össze, 111 állomás helyezkedett el.

Hasonló létesítmények Kínában és Mongóliában is voltak már évezredekkel időszámításunk előtt. Görögország egyes államai a hírközlésre saját gyorsfutárokat, ún. hemo-

postahálózat. E gondosságnal köszönhetően Nagy Károly mé évszázadokkal később is hasz nát látta feltörekvő birodalmában a rendszeres posta értékes szolgálatainak.

A Karoling-korszakbar Aachen volt az akkori frank és későbbi német birodalom postájának fő központja Aachenből sugarasan indultak a postaútvonalak a birodalom minden részébe. Ez a létesítmény azonban, bármennyire elengedhetetlen és fontos volt is a birodalom rendezett igazgatásához, a kultúra és civilizáció fejlődéséhez, nagy támogatóját nem élte túl. Nagy Károly halálával és a birodalom megosztásával a római Augustus császár öröksége, a posta is megbukott.

LOVASPOSTA A KÖZÉPKORBAN

Csupán akkor vált

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 DEC 24

Petőfi Népe

Kajári Gyula

1021

● Martinász (Kajári Gyula rajza.)

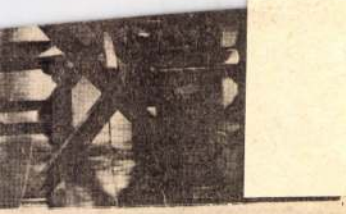

tílű ebédlő — mindig három erítettek, esetleges vendégre

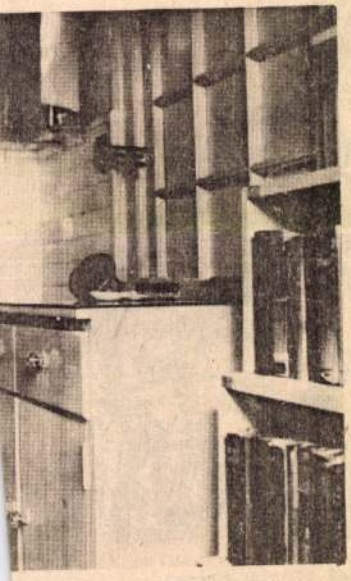

őszobában is polcokon sora- nyvek.

alabb mincs az orromra írva, hogy félszeg helyzetben vagyok.

Kissé zsíros arcbőrű, borzas, fekete hajú negyven esztendős körüli asszony az eladó. Rögtön, első mozdulatával elárulja, hogy szereti a könyveket; amikor a kért könyvet leveszi a polcról, köpenye ujjával letörli a fedőlapot.

— Nagyon szép könyv — mondja és nyújtja.

— Igazán? — kérdem. — El tetszett olvasni?

— El — mondja.

— És csakugyan olyan jó? — kérdem, mert ezt jobb kétszer, mint egyszer hallani.

— Jó — mondja határozottan.

Forgatom a könyvet, tűnődve belelapozok.

— Akkor kérek még ötöt — mondom.

— Ötöt? — kérdezi, s néz rám.

— Igen — mondom, kissé zavartan.

— Egyszóval, összesen hat darabot? — kérdi nyugtalanul.

— Ha lehet kapni — mondom.

— Lehet — mormogja, s révülten néz rám a szemüvege alól.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 JAN 6
Szolnok Megyei Néplap

Kajári Gyula

1021

MARTINÁSZ KAJÁRI GYULA RAJZA

EGYEI NÉPLAP

Szovjet gazdaság 1974

Magabiztos és céltudatos építőmunka

A világsajtó vezető helyen közölte azokat a megállapításokat, amelyeket Leonyid Brezsnyev, az SZKP Központi Bizottságának főtitkára tett a párt plénumán. A tőkés országokban is rég megtanulták már: az SZKP állásfoglalásai a szovjet gazdaság ügyeiben mindig „világeseményt" jelentenek. Így van ez az adott esetben is: a statisztikák és számoszlopok a tennivalókra vonatkozóan meghatározott „főirányok" mögött világosan kibontakoznak a magabiztos és céltudatos építőmunka, a megvalósuló békestratégia körvonalai.

Melyek ezek a kijelölt „főirányok"? A teljesség igénye nélkül felsorolhatunk ezek közül néhányat.

1 Az SZKP iránymutatásából továbbra is kitűnik, hogy a mezőgazdasági termelés fokozása — kulcsfeladat. A mezőgazdaság tudományos alapon történő fejlesztésének lényege a belterjesség fokozása, s az ehhez vezető fő módszerek a szakosítás, a koncentráció, az „iparszerűség" növelése. Továbbra is előtérben áll a szovjet mezőgazdaság komplex gépesítése, az óriási európai és ázsiai területeken folyó talajjavítások folytatása, műtrágyaellátás megjavítása, tökéletesítése. Leonyid Brezsnyev rendkívül egyszerűen és világosan körvonalazta azt a szemléletmódot, amelyet ma a párt a gazdasági vezetőktől vár: a legnagyobb figyelmet a műszaki-tudományos fejlesztésre és a minőségre kell fordítaniuk, s nem szabad szemet hunyniuk a lazaság, a pazarlás, és a gondatlanság semmilyen megnyilvánulásával szemben. Természetesen nemcsak — s talán nem is elsősorban — egyéni erőfeszítések ösztönzéséről van szó. A cél olyan egységes intézkedési rendszer kialakítása, amely a tervezést és az operatív vezetést is még korszerűbb alapokra helyezi, amely egyszersmind erősíti a gazdasági ösztönzőket, s biztosítja a beruházásoknál a népgazdasági érdek feltétlen szem előtt tartását.

Leonyid Brezsnyev beszéde azt tükrözi, hogy az SZKP teljes következetességgel folytatja a XXIV. kongresszuson kidolgozott gazdaságpolitika végrehajtását. Ennek lényege a hatékonyabb és korszerűbb gazdálkodás, az intenzív műszaki-tudományos fejlesztés és ezen az alapon az életszínvonal folyamatos emelése. Hogy ez a politika épp [illegible] nül is tükröződik majd az életszínvonal emelkedésében és természetesen sokatmondóan tanúsítja azt is, hogy Moszkvában bizonyosra veszik: folytatódik a nemzetközi enyhülés irányzata. Hogy ezenkívül csak néhány kiemelkedő tényt ragadjunk ki: valóságos szenzáció volt az a bejelentés, hogy a szovjet gabonatermesztés még a vártnál is jobb, 220 millió tonna fölötti eredményt ért el 1973-ban.

Vagy: ugyanabban az időszakban, amikor Nyugat-Európa, az Egyesült Államok és Japán igen súlyos energiaellátási nehézségekkel küzd — ami nemcsak az arab olajdiplomácia következménye, hanem mélyenfekvő, strukturális bajok tükröződje is — a Szovjetunió döntést hozhatott a kőolajtermelés 7 százalékos, a földgáztermelés csaknem 9 százalékos növeléséről egy év leforgása alatt! Moszkvában így bejelenthették: megfelelő ésszerű takarékosság esetén a szovjet ipar, s a szovjet lakosság ellátása az energiahordozókból teljesen biztosított.

Vagy: a szovjet gazdaság technikai fejlődésének ütemét tükrözte a maga módján

1021

Kajári Gyula

Népszava, 1974. június 1.

Kajári Gyula: Gondban

így jegyezte fel mindig a nevét. A kurucok szerették az öreg kurtizánt, mert igen jó szívvel volt mindig hozzájuk, és egyengette az útjukat a nagy idegenségben.

— Vajh, mi vagyon az Ádival? — kérdezgették egymást. Mert Szatmári Király Ádám, egy bóldvai székelyfi Franciaországból már nem tartott velük. Amikor elváltak, igen szomorú volt. Pedig ennek is mindig vidámságra állt a szája, a tréfa el nem hagyta. Hajh, pedig beh sokat nevettek, a nagy szomorúságban is, amikor a fejedelmet színházba kelletett kísérnie, aztán akkorákat ásítozott a legszebb darabokon, hogy majdcsak kiesett a száján, mert neki Racine, Corneille, Moliére meg a többi nagy farancia csak „komédia" volt Hanem azonban, amikor a sziói, ahogy ő jegyzette volt, azaz a ceaux-i piacon medvetáncoltatókat, kard- és tűznyelőket, nyolclábú borjút, háromfejű kutyát, mindenféle csepűrágókat meg főleg szép cigánylányokat látott — ez már egészen más. Erről egész csomó oldalakat össze tudott írkálni.

Mikes deák aztán előbeszélte, nem kis dicsekvéssel, hogy hogyan is történt a rodostói asszonyokkal.

— Amikor meghallották az örmények, hogy közikben jövünk lakni — mert azt jó megtudni, hogy ebben a városban négyféle nemzetség vagyon: török, zsidó, görög és örmény, mi az örmények házaiban lakunk —, azonnal a kádihoz mentenek, mondván neki, hogy azt hallották, hogy a magyarok olyan hamisak, hogy az asszonyokon, leányokon még az utcán is erőszakot tesznek. Pápai Gáspár éppen a kádinál talált lenni akkor és mondá a kadiának: Kadia, az örmények ne féltsék a feleségeiket a magyaroktól, mert semmi bántások nem leszen — de ha az ő tyúkjok a mi kakasainkhoz jőnek, akkor semmiről nem felelek. A kadia nagy nevetséggel mondá Pápainak: Aferim, magyar, aferim (igen jól mondád)...

No, ha máson sem, ezen aztán igazán nevetni kellett.

Másnap már a fejedelem előtt állra. Harmadjél órakor a fejedelem csak magányosan a kápolnában megyen, és ott vagyon három óráig... Vacsorára hetedfél órakor dobolnak. A vacsora nem tartván sokáig, nyolc órakor a fejedelem levetkezik, de leggyakortább le nem fekszik még akkor, és reggel, ha szinte hat órakor öltözik is fel, de éjféli két órakor felkél... Ha szinte a fejedelem beteg volna is, akkor is mind egyaránt folynak a rendek...

Őt azonban a fejedelem haladéktalanul látni kívánta.

— Kedves fiam — mondotta neki. Az ebédlőházban várt rá, csendes pipázás közben. — Mi járatban?

— A francia király meghallgatta kérésemet, hogy összegyűjtve a szerte csellengő kuruc sereget, lovas ezredet állítsak ki majd saját költségem szerént, addig is az erárium húszezer livrét adva kezemhez...

— Csak édes hazánk javára lehessünk, fiam, meg kell lennie a dolognak. Hogy gondolod a többit?

— Úgy vélem, hogy Havasalföldre meg Molduába mennék fel hamarost, csak éppen kimulatom magam atyámuram házában.

— Helyesen. Amint halljuk, Molduában gyülekeznek ismét a csellengők, hogy újra felülhessenek.

És azzal a páratlan türelemmel és szívességgel, ami sajátja volt, és mindenkit magával ragadott, tövirül hegyire elbeszéltette, mint gondolja a dolgot, hova akar elsőben is fordulni, kikre számít, milyen plánumot készített. Azonnal maga is saját kezével levelet írt Cantacuzeno skolniknak, másként asztalnoknak, aki neki jó embere, nemrégiben küldte el díszes Cronicáját, hogy a havasalföldi vajdánál egyengesse az útját, segítse a bújdosó legények feltalálását.

...És Bercsényi László hamarosan elindult Havasalföld felé. De mégis jó egy évbe tellett, hogy Kelemen diák feljegyezhette: Bercsényi Úrfi innet elrepült hajón még júliusban. Viszen magával mintegy háromszáz katonát...

nevetésedből szövöm a palástod,
hogy boldog légy, mint az asszonyok.

1021

MARTINÁSZ

(Kajári Gyula rajza)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRÓLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 MÁJ 25
Napló (Veszprém)

tatkozott a kevés bemutató-
ra.

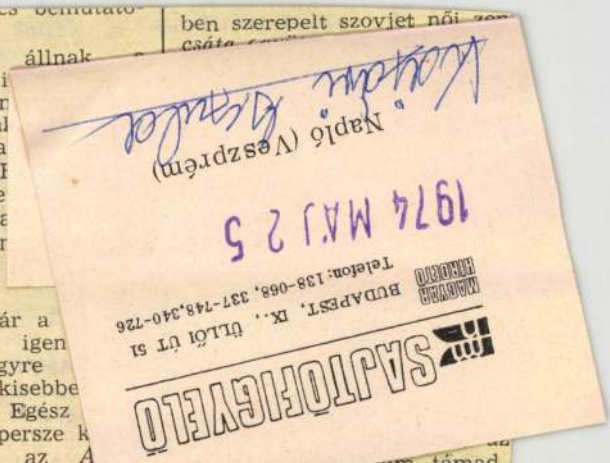

Készenlétben állnak
filmszínházak i
évek óta nagy r
mat bonyolítanal
galom várhatóa
sem csökken. I
érdekes új filme
országos bemuta
Balaton-parton r
s ez is vonzani
zikedvelőket.

Panaszunk már a
műsorokra sem igen
A program egyre
biztosítja a legkisebbe
foglaltságát is. Egész
ron át játszik, persze k
böző helyeken, az *A*
Bábszínház, és többfelé
mutatja népi bábjátékai a
népszerű *Kemény Henrik* is.

Elhanyagolt terület volt évek hosszú során át a vendéglátóipari létesítmények szórakoztató műsora. *Most sincs még minden rendben* ezen a területen, de néhány olyan biztató kezdeményezés tanúi vagyunk itt is a művelődésügyi szervek és az idegenforgalmi, vendéglátó vállalatok között, amelyek megalapozhatják a következő évek jó együttműködését.

Alig egy hete a füredi vitorlás évadnyitóval és az ottani kulturális műsorral megkezdődött a nyári program. Bár a jó idő még várat magára, minden reményünk meg lehet arra, hogy az idei nyárra — legalább is ami a szórakoztató, kulturális programot illeti — különösebb panaszunk nem lesz.

(B. E.)

ben szerepelt szovjet női zen
csáta ...

...sálm támad-
...k a kedd esti előadás után.

Zene. Túlzás lenne azt állítani, hogy a hét (és nem nyolc, mint a plakátokon látható fényképen) moszkva lányról, hogy virtuóz zenészek. Olyan közepesek. Nem is vállalkoztak szólókra. Mégis *együttes zenéjük, kultúrált előadásban pótolta a virtuozitás hiányát.* A zongora, a dob, a gitár és a fúvóshangszerek (trombita szaxofon, pozan) mellett hallhattuk az ősi orosz hangszert, a balalajkát is.

Ének. Ez a show-kellék lényegesen erősebb oldala a Gyevcsáta együttes valamennyi tagjának. Valamenynyien *széphangúak*, különösen az a legtöbb szólószámot éneklő *Nadja Ivcsenkova.* Repertoárjuk széles, a lírai daloktól a XVIII. századi orosz népdalokig terjed. Különösen a zenekíséret nélküli, vokális énekszámaik tetszettek.

Kajári Gyula

/1021

Kajári Gyula: MARTINÁSZ

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 MAJ 1

Zalai Hírlap

Z A

törvénybe

lenné nyilvánítását tott *60 nap alatt jele* az anyakönyvvezetőnek. A szabály alól egy kivétel van: az elvált asszony nem viselheti volt férje nevét a „né" toldással, ha azt a házasság fennállása alatt nem viselte. Itt említjük meg, hogy a volt feleséget ezután *csak egy esetben lehet* eltiltani a volt férj nevének viselésétől. Akkor, ha a bíróság a feleséget *szándékos bűncselekmény miatt* jogerősen szabadságvesztés büntetésre ítélte, s a volt férj kéri a névviseléstől való eltiltást.

A nők társadalmi helyzetének megszilárdulása tett lehetővé egy tartásdíjjal kapcsolatos változtatást. A korábbi szabályok szerint a volt házastárs időbeli korlát nélkül kérhetett tartásdíjat, ha utóbb arra rászorult. Ez sem a házasság erkölcsi tartalmával, sem az emberek igazságérzetével nem egyezett. Ezért az új törvény beiktatta a tartási kötelezettséggel kapcsolatban azt a szabályt, amely szerint a volt házastárs tartásdíj megállapítását a házasság felbontását követő *5 év után csak külön méltánylást érdemlő esetben kérheti.* A házastársi vagyonközösség vonatkozásában új elvi állás-

közös ünnepe, május 1 eredete hető a természeti népek ősvall jére, amikor a zsendülő nyárkez ünnepét jelentette. Ez az ünn emlékezetében és gyakorlatában megtalálható a történelmi koro során, s ma is él az összes eu szokásanyagában, a falvakban ép a városokban.

Az egymást váltó korok új me tát mutatták az ünnepnek. Említ természeti népek tavaszkezdő szo reszténység, megerősödésével eg zel-vassal irtotta a „pogány" sz az ősi, évnegyedes ünnepekhez hagyományokat nem tudta végl rölni a népek emlékezetéből; masan alkalmazkodott hozzájuk szentjeihez fűzött legendákkal i homályosítani — többek között ünnep eredeti értelmét.

A májusfaállítás szokása g közvetítéssel jutott el hozzánk, b konnépeink szintén ismerik e ta Nálunk leginkább nemzetiségi (német, szlovák) él a szokás. De és anyaországbeliek is magukér és vidékenkint számos értéke gazdagították. Első írásos nyom ből dotálódik 1699-ből, ahol az o Marsigli ezred francia—vallon ka tak kardtáncot a májusfa körül

A székelyeknél: hajnalfa, Jak ág néven, a szláv—német nyelvt jusfa, májfa néven ismerték. An esetben nyírfa, amelynek a né gonoszűző jellege van. A legényе mas fa nem akadt, elmentek érte

1021

Kajári Gyula: Komor variáció

emelt hangon,
gudna a felé
kekre —, *ahol*
eke szántotta a
ipar szót sem
szát, kapát s
gendőt. Villa
a városok e
Vegyipar ...
készítettek
festékeket.
faluban vo

— *Hov*
fel a kérdést
nak, a Bolgár Szakszerv
Központi Tanácsa titkárának.
Amikor irodájába léptem, éppen annak az előadásának a szövegén végezte az utolsó simításokat, amelyet aznap délután készült tartani a szakszervezeti mozgalomról és a harminc esztendő történetéről. Nem esett nehezére a részletes válasz. De nem beszélt „bolgár csodáról", azzal a szerénységgel mondta el a változások meglepő adatait, amely a bolgárok természetére jellemző.

— *Ipari agrárállam lettünk. Jövőre 1939-hez képest az ipari termelés 58-szorosára növekszik. Az ipar adja a nem-*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-148, 340-726
1974 SEP 8
Népszava

alkalm
egy főre jutó
reáljövedelme
1950=100

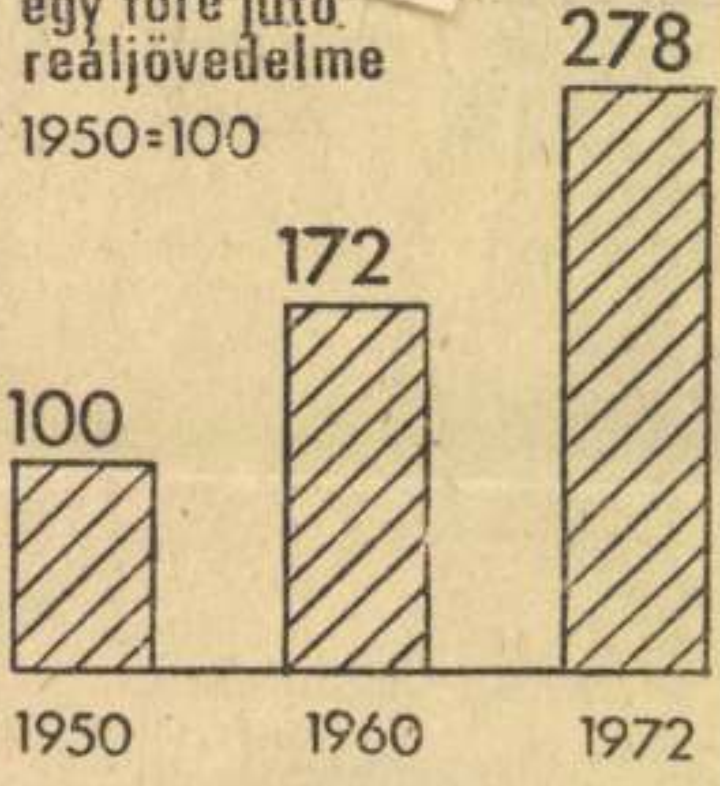

több orvos jut (23), mint az NSZK-ban vagy az USA-ban. A hektáronkénti 32—37 má-

Kajári Gyula grafikus-
művész
102

Műteremben

Munka közben Kajári Gyula grafikusművész
(Enyedi Zoltán felvétele.)

Csongrádmegyei Hírlap
1974 JUN 16
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-148, 340-726

A közö csú
könyvtári ellá

237 négyzetméterrel nőtt az alapterület — az olvasók száma? — Öt fontos

A községi tanácsok végrehajtó bizottságai és a tanácsi közművelődési könyvtárhálózati központok rendszeresen foglalkoznak a közös tanácsú községek könyvtári ellátásának helyzetével, s — távlati fejlesztés kapcsán — a soron levő feladatokkal.

Az Elnöki Tanács rendelete új helyzetet hozott a közművelődési könyvtári szervezetben is: nagyobb egységekből, magasabb színvonalú ellátást kell biztosítani a lakosság olvasási igényeinek kielégítésében.

A településfejlesztés távlati tervének, s az Enökli Tanács rendeletének végrehajtásában *folyamatról* van szó, amely a közelmúltban elkezdődött, s a következő években még nem fejeződik be. A tervezésben s a kivitelezésben erre tekintettel kell lennünk.

A rendelet megyénkben eddig 17 tanácsot érintett, benne 6 székhelyközséget (Csanádpalota, Földeák, Kiszombor, Pitvaros, Pusztamérges, Sándorfalva), 10 tagközséget, amelyek a székhelyközségekhez, illetve városhoz csatlakoztak (Kövegy, Óföldeák, Ferencszállás, Klárafalva, Ambrózfalva, Csanádalberti, Nagyér, Öttömös, Dóc és Cserebökény) és 1 várost, Szentest

nem helyettesí
hetik — a jár
mények terület
szerűbb instruk

Szeged eltérő
lásban részesül
— peremközség
városhoz, s ön
szegedi — meg
Somogyi Könyv
tak. Az intézm
megyei város
kundorozsma,
lyett. Így a há
is a tervezettek
sal munkálkod
ezer 204 hektá
lakost (a belter
tanyai lakost (
7,7 százalékát)

A legfontosab
vezően alakult
kötettel nőtt, a
változatlan mar
alapterület is n
hogy korábban
igényeket teljes
háromhelyiséges
a könyvtár rende
ba vétele nagyj
esett. Indokolta

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1975 IIII 20

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Kajári Gyula

Egy kőre ülve egyedül nézek és várok. Családok.

1021

KAJÁRI GYULA: KÉT FIGURA

hogy mifél
itten, miköz
ek, hogy bi

y. Ha tudja
engem arra
udja még...

KACZÚR ISTVÁN

mészetes, hogy nem valaminé természetfeletti „lélek"

A nyár film

összesen mintegy 300 különböző tábor — filmellátását is. A Nagykőrösi Nyár eseménysorozatának keretében július 2-án tartottuk a „Kopjások" című új magyar film ősbemutatóját. Ugyanezt a filmet játsszuk a Szentendrei Kulturális Napokon és a Visegrádi Napokon is. Gondoskodunk arról, hogy a Szegedi Szabadtéri Játékok és a Gyulai Várjátékok idején éjszakai előadások tegyék színesebbé a helyi programot.

— *Kérem, emeljen ki néhány filmet a nyári kínálatból.*

— Hadd szóljak néhány szót a már említett Kopjásokról. A filmet, Berkesi András közismert regényéből Palásthy György rendezte, Forgács Ottó fényképezte. A regény és a film főhősének szerepét Bálint András alakítja, partnerei Kálmán György, Oszter Sándor, Koncz Gábor, Moór Mariann, Andai Györgyi, és Bánsági Ildikó. Július 10-én mutattuk be „A szórakozott" című francia filmvígjátékot. A filmet rendezte és a főszerepet játssza Pierre Richard. A neves színész-rendezőnei nálunk már játszották a „Magas, szőke férfi, felemás cipőben" című vígjátékát. A most bemutatásra kerülő filmjének hőse egy kétbalkezes reklámügynök.

A kertmozikban bemutatunk néhány olyan filmet, amelyek országos bemutatásra csak később kerülnek. Így például a „Mr. Süket trükkjei" című amerikai filmet a kertmozikban már július 24-től vetítjük, míg az országos bemutatóra csak augusztus 7-én kerül sor. Richard A. Colla bűnügyi vígjátékának főszereplői között találhatjuk az egyik legismertebb amerikai sztárt, „Raquel Welch"-t is. Ugyancsak amerikai film az „Egy királyi álom", amelyet Daniel Mann rendezett. A főszereplő egy kisstílű szélhá-

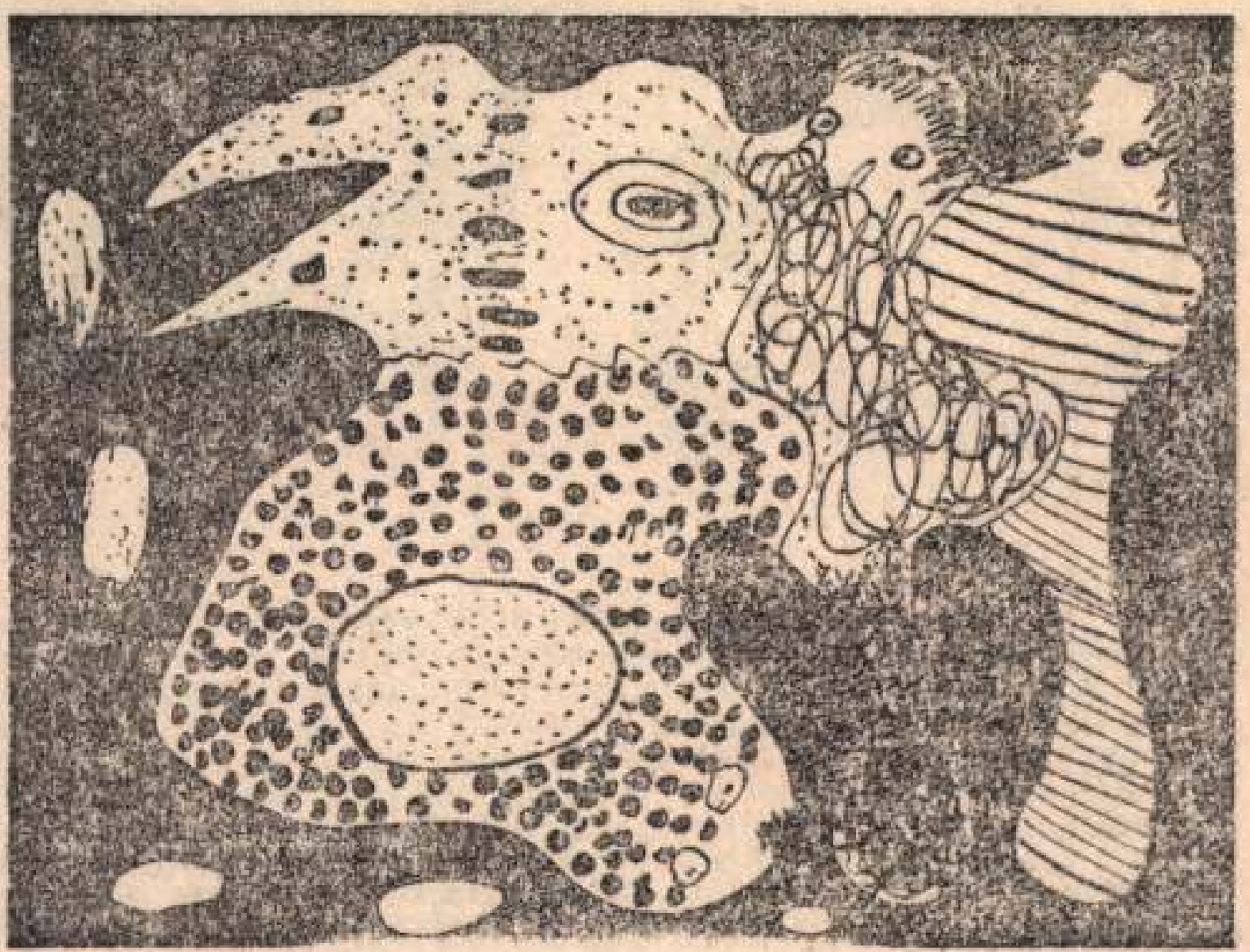

Kajári Anna: Szellemek

Kajári Anna.

Magyar Szó, 1948. dec. 18.

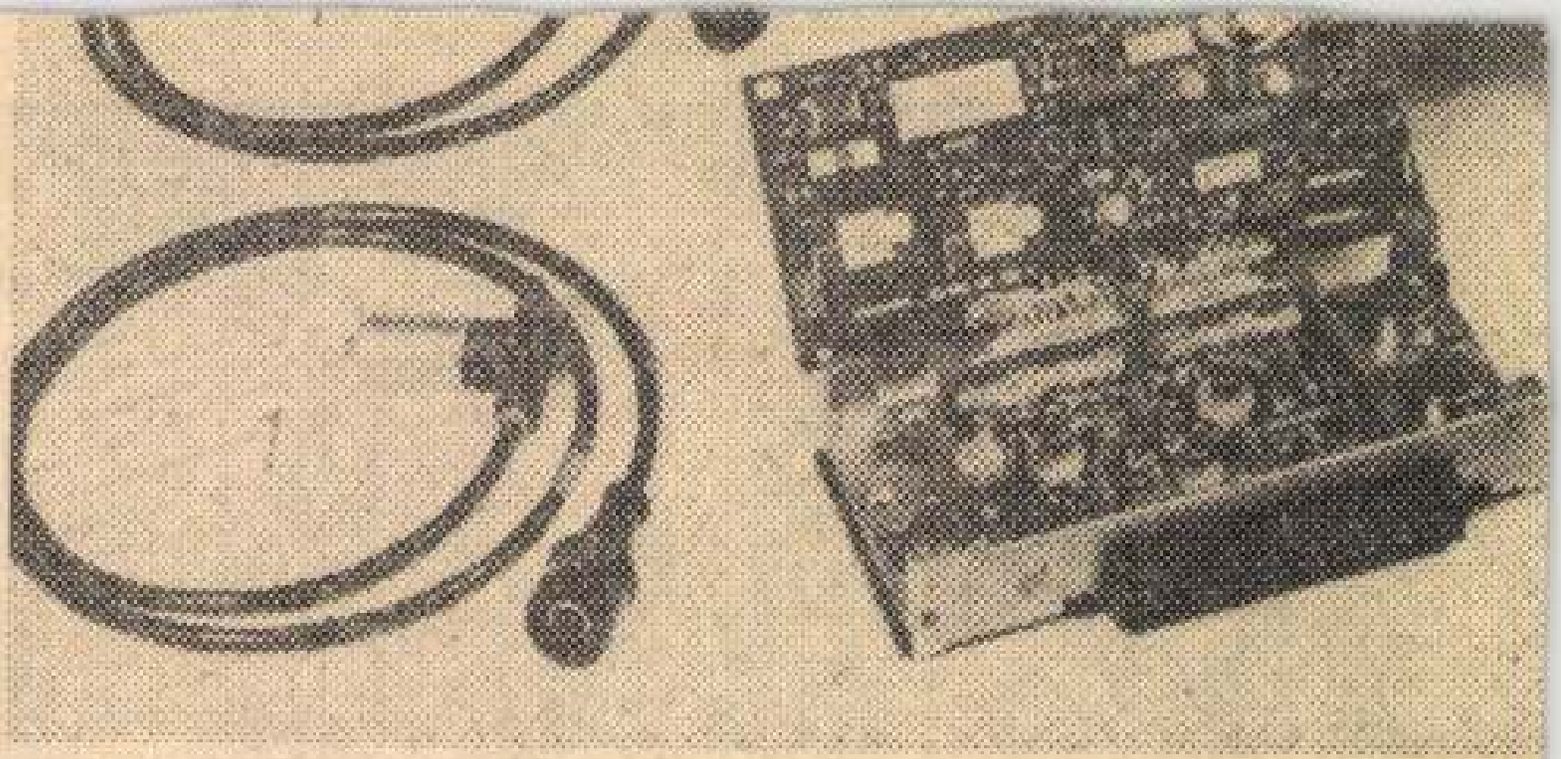

A második képen a különböző egységek külön-külön lá
rekekhez csatolt különleges fordulatszámláló, mely a 2. számn
rekekhez csatolt különleges fordformációt szállítanak a kerekel
elektronika feldolgozza az adatokat és vezérli a 3-as hidraul
kapcsolata van az összes fékerővel (mind a négy kerékre!)
mációt közöl a hátsó híd kupkerék-forgatásáról. Mint látju
tesíti a két hátsó kerék fordulatának a bejegyzését.

Az összes egységek villámgyors együttműködése eredmé
gördüléseket, vagyis a három szenzor (érzékelő) azonnali in
egységnek: áll-e vagy forog a kerék, és ennek megfelelőe
tárcsafékre hat. Így a vezetőnek csak a fékpedált kell lenyon
elektronika végzi el!

1021

Művész a kerámiaiparban '79

Új kiállításra készülnek a FIM Stúdióban

Iparművészeink munkásságukkal, alkotásaikkal mutatkoznak be

Kajári Gyula grafikusművész és Szabó Sándor hódmezővásárhelyi korongos kiállítását sokan megnézték a FIM Stúdióban. A több mint két hónapig nyitvatartó bemutató alkalmat adott arra, hogy a szakmabeliek és az utcáról betérő látogatók alaposan szemügyre vegyék, hogy a grafikus és a korongos mit tudott varázsolni az anyagból. Voltak és akadnak, akik vitatják a grafika jelenlétét a tálak, vázák, mihókok felületén, mondván, hogyan egyeztethető ez össze a kerámiával. A látogatók többségének megnyerte tetszését a kiállítás anyaga. Az óriási méretű tárgyak, teljesen új grafikai díszítés és a mértéktartó, pompás színek valójában egyedülállóak. A bemutatóteremben körülsétálók gyakran megkérdezték, hol kaphatók a kiállított tárgyak... Venni szeretnének, s akadt olyan külföldi kerámiagyűjtő, aki addig járt a Stúdióba, míg Kajári Gyula „megadta magát" és megvált néhány szép alkotásától. Nem volt könnyű dolga, hiszen majd minden bemutatott darabnak gazdája van, múzeumok, gyűjtők, jóbarátok tudhatják magukénak.

Tanulmány XII., 1976. Kajári Gyula grafikája

Ha ez így igaz, mi célja volt ennek a bemutatónak kérdezhetnénk. De aki ismeri Kajári Gyula szándékát tudja, hogy a művész nem sorozatgyártásra, bolti tömegárunak szánta alkotásait. Egy új próbálkozás, a grafika és a kerámia találkozásának kísérlete és nagyszerű sikere tárult elénk, egy eddig járatlan utat mutatva. Látva a szép tárgyakat eltűnődtünk, mert szóltak hozzánk, érzelmet, hangulatot közvetítettek és gondolatokat ébresztettek. Figyelemre méltó kísérlet ez, s jó hogy a FIM Stúdió szívesen vállalta, s nagyszerűen megrendezte ezt a kiállítást. Szükség van arra, hogy iparművészeink s a vállalat alkotókedvű dolgozói lehetőséget kapjanak a nyilvánosság elé tárni munkáikat.

A legközelebbi kiállítás is ezeknek a gondolatoknak a jegyében született meg. A vállalat valamennyi iparművészét ismerhetjük meg közelebbről is a közeljövőben rendezendő Stúdió kiállításon. A katalógus, mely erre az alkalomra készül iparművészeink portréját, életpályáját, művészi sikereit, hazai és nemzetközi szerepléseit összegezi és alkotásaik legszebb darabjait reprezentálja majd fotókkal is. Ilyen összegező, átfogó bemutató művészeinkről eddig még nem volt. Nagy szükség van erre, mert értékes anyag, sokak előtt teljesen ismeretlen dokumentum gyűlt össze, amelyet rendszerezni kell. Számos hazai és rangos külföldi kiállításokon szerepeltek művészeink sikerrel, nemzetközi díjakat, elismeréseket szerezve.

A kiállításon bemutatásra kerülő alkotásokat a művészek maguk válogatják össze. Így olyan anyagok segítségével ismerhetjük meg őket, amelyet leginkább magukénak vallanak. Két teremben kap majd helyet az építési kerámia, edénykultúra és díszműáruk gazdag választéka. Minden bizonnyal egyedi jellegű, nagy művészi értékű, szép alkotások is reprezentálják majd ezt a sokat ígérő bemutatkozást.

V. E.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKERESŐ
BUDAPEST, IX., DÉLI UT 51
Telefon: 383-748, 340-726
MESTERMUNKA
1979 MÁJ 23

zíne előtt...

a vásárhelyi vetélkedő műsorát

résztvevői belföldi kirándulást, illetve könyvutalványt nyertek.

És még tartott tovább az izgalom!

A vetélkedő résztvevői, a gyár dolgozói most az esti irodalmi műsorra készültek. A Magyar Rádió Irodalmi Osztályának nyilvános felvételére került sor a Petőfi Művelődési Központban. A műsor, melyet a gyár szocialista kollektíváinak, a munkásmozgalmi vetélkedőn részt vett versenyzőknek adott a rádió, a küzdelemről, a munkáról, a munka szépségéről és az ifjúságba vetett töretlen hitről szólt. A kétszintes, közel 500 főt befogadó színházterem kicsinek bizonyult, olyan nagy volt az érdeklődés.

A műsorban a város szülöttjének, Szántó Kovács Jánosnak az életéből és híres versének zárszavából hallhattunk majd Vásárhely környékének régi életéről és a „tanyaverésről" adott hű képet egy Tömörkény novella. Ady Endre, Simon István, Keresztúri Dezső és Juhász Gyula versein kívül népdalokat hallhatott ak. Az érdeklődést, a várakozás feszültségét, a műsorban részt vevő művészek is érezték, így Benkő Gyula,

Ismét a K. P

Május 1-én rendezték meg a már hagyományossá vált „Dudás Alajos" emlékversenyt, a Kőbányai Porcelángyár tekecsarnokában. Hat csapat mérkőzött, és a porcelános fiúk ismét bizonyították: megnyerték a kupát.

Első helyezett: Kőbányai Porcelán 2464 fával, 2. Magnezit 2419 fával és a 3. Lampart 2289 fával. Az ünnepélyes eredményhirdetés után a megérdemelt díjakat kiosztották a versenyzők között.

Tekehírek

Kettős mérkőzés zajlott május 2-án a Porcelán pályán. A női „A" csapat a BKV Előre „A" csapatával mérkőzött és a vendégektől 5:1 arányú vereséget szenvedett. Eredmények: *Harangozó E.* 373, *Szász A.* 368, *Czéró I.* 368.

A második mérkőzésén a női „B" csapat a Z. Danuviával mérkőzött és a vendégcsapatot 5:1 arányban legyőzte. Legjobb dobók: *Feketéné* 431, *Nagyné* 412, *Kimmel M.* 372.

★

A férfi „C" csapat május 10-én hazai pályán mérte összsze erejét a Budapesti Lakásépítő „C" csapatával és a vendégeket 6:2 arányban legyőzte. Legjobb eredmények: *Pásztor* 437, *Divíki* 397, *Rudolf* 391.

★

Ugyancsak május 10-én a BHG vendége volt a női „B" csapat és a hazai csapatot 4:2 arányban legyőzték. Eredmények: *Gerőfiné* 385, *Oroszné* 365, *Kimmel M.* 349.

★

A Békéscsabai Előre vendége volt május 13-án az NB I-es női csapat és a hazaiakat 5:3 arányban legyőzték. Legjobb eredmények: *Feketéné* 441, *Vadné* 425, *Holczerné* 422.

A női ifjúsági csapat ugyancsak Békéscsaba vendége volt és a hazaiakat 3:1 arányban legyőzték. *Száz A.* 348, *Czéró I.* 328.

★

Az Ózdi Kohász vendége volt május 12-én az NB II-es férfi csapat és 7:1 arányú vereséget szenvedett. Legjobb eredmények: *Nógrádi* 424, *Bogár* 415, *Kiricsi* 407.

Pásztor Jánosné
tudósító

Labdarúgás

A Kőbányai Porcelán serdülő csapata megnyerte az 1979-es bajnokságot. Ez a kis csapat az őszi és a tavaszi szezonban lelkesen küzdött. Dicséret illeti az edzőt is: *Koleszár Lászlót*, aki teljes odaadással foglalkozott a „srácokkal".

Az idény utolsó mérkőzését Rákosligeten, a Hungarocamion csapatával játszották május 13-án és a hazai csapatot 3:0 arányban legyőzték. Góllövők: *Helenkár, Balloni* és *Csomor.*

★

Hazai pályán mérkőzött május 13-án a K. Porcelán labdarúgó csapata a K. Györgyszer csapata ellen. A vendégcsapatot 3:0 arányban legyőzték. Góllövők: *Szilágyi, Kerekes* és *Hájas.*

Pásztorné
tudósító

...a magyar vívósport?

Muray Antallal, a BVSZ elnökével

...ak a Nemzetközi Budapest Bajnokságon

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Kajári Gyula,

PEST MEGYEI HÍRLAP
Kerámia-grafika kiállítás
1970 MÁJ 6

1021

Váza aktokkal

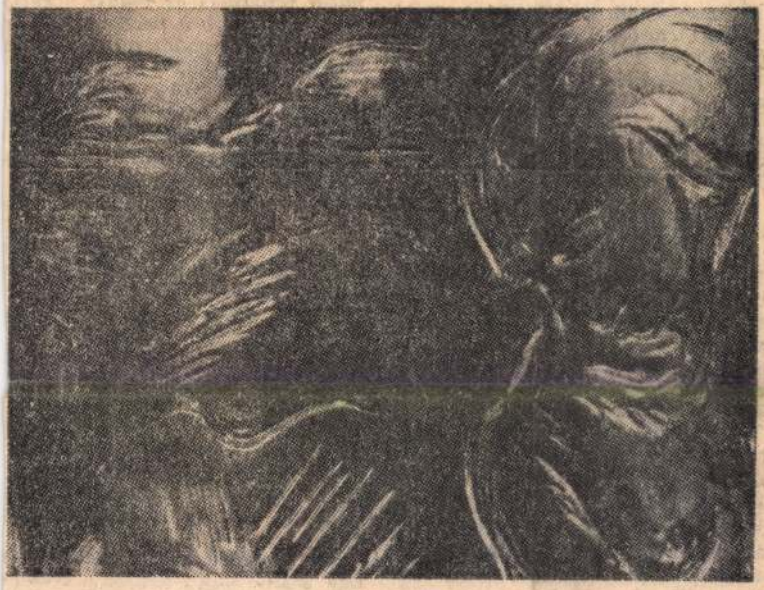

Kajári Gyula—Szabó Sándor kerámiája (részlet)

A solymári

Alig hittem volna, hog
kó *Arisztid* már ötven é
Solymár múltját. Azért r
hető, mert lendülete, en
sokkal fiatalabbnak mutat
Pedig már hetvenötödik
tapossa.

Honnan ered a frisse
színűleg abból az érd
amellyel fiatalon a műveszetek és
a történettudomány felé fordul. A
romantikus stílusú, Niegert Károly
festőművész által a századfordulón
építtetett solymári házának tágas
szobájában, a múltról beszélgetünk.

Régi családi levéltárak

Dr. Valkó Arisztid egy könyvet
mutat, édesapja munkája a *Buda-
pesttől Velencéig* című, öt kiadást
megért útikönyv. A dedikáció 1921-
ből való. Ekkor már túl voltak a
meghurcoltatások, a fehérterror dü-
höngő időszakán. Édesapja ugyanis
a Tanácsköztársaság idején a helyi
direktórium elnöke volt.

— Én gyakornok lettem a Vásár-
pénztárban — emlékezik —, közben
elvégeztem a jogot, s előadásokat
hallgattam a bölcsészettudományi
karon is. A pesti megyeházára ke-
rültem díjazás nélküli gyakornok-
nak. Hat évig tartott ez a nehéz ál-
lapot, azután Várca mentem segéd-
jegyzőnek, majd a Hadügyminisztér-
iumba. Akárhol is dolgoztam, 1928-
tól kezdve kutattam a solymári vár
történetét.

Minisztériumi titkárként ment

hatjuk magunkat."

Ötvenegy évvel ezelőtt V.
Arisztid disszertációírásra készü
elkezdte az ásatást a várdomb
Engedélyt kapott hozzá, segíts
azonban nem. A kutatómunka
amelyet ma többek között a sz
endrei múzeum szakemberei f
tatnak — így a család és a bar
segítségével folyt, erőteljesebb üt
ben a második világháborúig.
előkerült tárgyak ma beraktáro
a ház folyosóján zsúfolódnak.

A vár helyén időszámításunk
1500 évvel — mutatja dr. V
Arisztid az agyagedényeket —
vatyai kultúrához tartozó bronz
telep volt. Innen kerültek elő a
ticsfal-darabok, a dörzskövek,
megpörkölődött gabonaszemek i
sírkövek már a *rómaiakról* bes
nek.

Más leletek a középkorból va
Egy sarló: talán annak a *Nene-
ládnak* a tagjai használták, ak
egy 1266-os oklevél említ. A csal
fő és négy fia jól felszerelt gaz
ságot hozott létre, egy ekényi
det, azaz 150 holdat műveltek n
Már 1288-ban volt faluközösség,
álltak a várfalak. Az ásatások
jére azonban már csak az ma

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
1979 FEB 20

Kajári Gyula, grafikus – és keramikus

1021

Hagyományt újító kerámiák

Kajári Gyula, Szabó Sándor alkotásai Budapesten

Lehet-e újat hozni a kerámiaművészetben, meg lehet-e újítani magát a kerámiaművészetet?

A kérdésekre egyetlen választ ismerek: *Kajári Gyula.* Az elmúlt hét végén Budapesten megnyitott *„Újszerű ötvözetek a kerámiában"* című kiállítás ugyanis kellő választ adott a fenti kérdésekre.

Mint köztudott, *a kerámia az egyik legösibb művészet, amelynek különleges hagyományai vannak Hódmezővásárhelyen.* Egyrészt a népművészethez visszanyúló ága, annak gazdag motívumrendszere ősi kultúrákat tükröz. Másfelől, a jeles és Vásárhely művészetét alapító-alakító Endre Béla, Tornyai János és a többiek ennek a művészeti ágnak értő életrehívói. Ha rendelkeznénk olyan monográfiával, amely méltóképpen összegezné a vásárhelyi gölöncsérek, illetve az őket követő és munkásságukat tovább folytató, alakító művészek tevékenységét, egészen biztosan nagyobb pontossággal kimutathatnánk azokat a törekvéseket e művészeti ágban, amelyek híressé tették már eddig is Hódmezővásárhelyt. A 66 éve megalapított Művészek Majolika és Agyagipari Telepe annak a korszerű felismerésnek a következménye, amely a művészetek megújulását tartotta mindenekelőtt szem előtt, és a még élő régi motívumok feldolgozásával, azok szellemiségével kívánta törekvéseit megvalósítani.

Kajári Gyula grafikusművész drámaian realista művészi magatartása nemcsak méltó folytatója mindannak, ami a magyar művészetben „alföldi iskola", hanem példát adó összegezés is és jogfolytonosság. Szabó Sándor korongossal közösen végzett munkája eredménye az a tárlat, amelyet most Budapesten tekinthetnek meg az érdeklődők. A tárlaton kiállításra került mintegy másfél száz váza, falitál, butykos, padlóváza mindenekelőtt azzal hívja föl magára a figyelmet, hogy *Kajári sajátos grafikusi munkásságával és színatkalmazásával hitelesíti azokat.* A kiállított tárgyak méretükben semmivel sem különböznek a régi gölöncsérmunkáktól, ami az alkotó művésznek azt a törekvését mutatja, hogy itt sem kívánja megkerülni a természetes, sőt éppenséggel a monumentálisat, a népire törekszik, az oly sokszor „megcsodált" marionettfigurák helyett. A tálakon, vázákon elhelyezett rajzok „semmi újat" nem jelentenek, ha csak nem ismételten a témagazdagságáról híres Kajári Gyulát mutatják, aki a *rajz és az írás segítségével egyszerre adózik a neves vásárhelyi művészeknek és a magyar irodalom, képzőművészet nagyjainak is.*

Kajári Gyula: Nagy mihók

Milyenek ezek a *rajzok? Felemelőek, realisták és drámaiak.* Színvilágúk pedig mentes mindenféle nosztalgiától, még attól a színharmóniától is, amely mondjuk a habán kerámiát jellemzi. Ám, ha vásárhelyi gyökereit kutatjuk, nagyon könnyen rátalálunk a sárgának és a sötétzöldnek mondanivalót segítő világára.

A technikai megoldások alapján egészen kiváló minőségű műtárgyakat láthattunk a kiállításon, bizonyítva ezzel, hogy *ötlet, művészi kidolgozás és megvalósítás* mennyire *összetartozó* fogalmak és egzakt tények.

A kerámiákon föllelhető Kajári-rajzok, grafikák elemzése önmagában véve külön tanulmányt igényelne. Most azonban csak az újszerű ötvözetek, a hit és a hűség sugallta rajzok és az indulattal hitelesített realista hangvételű művészet néhány motívumáról szóltunk. *A régi vásárhelyi cserepek, fazekak és a már régen elfelejtett mesterek konok újítójukat ünnepelhetik Kajári Gyulában.*

✡

A Finomkerámia Ipari Művek stúdiójában kiállított tárgyak a Hódmezővásárhelyi Majolikagyárban készültek. A tárlat megnyitóján a Budapesti Porcelángyár énekkara szerepelt, *Neszmélyi* Károly vezényletével. A kiállítást *Bajcsi* Gyula, Veszprém város tanácsának elnökhelyettese nyitotta meg.

POLNER ZOLTÁN

gették a jó hasznosítását

képzettebbek a dolgozók, és az új munkavállalók is gyorsabban sajátítják el a napi munkát. Sürgették a társadalmi együttélés javítását, a kollektívákba kerülők közösségi emberekké való formálását. Követelményként szabták többek között azt, hogy az egyéni kezdeményezések mindig a kollektívák munkáját segítsék, ne pedig öncélból történjenek. A hármas követelmény ugyanis magában foglalja nemcsak a tanulást, hanem az új munkavállalók önzetlen tanítását is.

A tanácskozás befejezéseként a brigádvezetők küldöttei javaslatot tettek a Posta Kiváló Szocialista Brigádja cím odaítélésére.

kulcskérdés kosság

dásra helyeződik a fő hangsúly.

A tanácskozáson először Villányi László vezérigazgató-helyettes fűzött szóbeli kiegészítést a beszámolóhoz, majd megkezdődtek a hozzászólások. Jóllehet több brigádvezető foglalkozott a hazai alapanyagok nem mindig kifogástalan minőségével az időnként tapasztalható gombás húzózárhiánnyal, *a figyelem középpontjába az idei feladatok kerültek.*

A HÓDIKÖT párt-, gazdasági és tömegszervezeti vezetőinek javaslata, illetve a küldöttek döntése nyomán három hódmezővásárhelyi és egy csongrádi szocialista brigád nyerte el a Vállalat Kiváló Brigádja címet.

Korszerű gyepgazda Mindszenten, a Lenin

A mindszenti határban, a Tisza és a Kurca folyó szöge mintegy 600 hektárnyi területet fog közre. Ha egy képzeletbeli sugarat rajzolunk, amelynek kiindulópontja a torkolat és, körülbelül megfelezzük vele a háromszög alakú földdarabot, az egyenestől jobbra és balra egy-egy halastavat is felfedezhetünk. Nyilvánvaló, hogy a táblát minden oldalról hullámzó víz áztatja, amely meghatározza a talaj vízkészletét, mivel az év bizonyos időszakában, mint a szivacs úgy telítődnek a kapillárisok. Ezek után érthető, hogy a terület emberek, állatok, gépek által járhatatlanná válik. Igen ám! De mégiscsak egy 600 hektáros földterületről van szó, amely évek óta megvámolja a Lenin Tsz kasszáját. Mi lenne hát ellene a megoldás?

A termelőszövetkezet vezetői először mepróbálták a lehetetlent. Szántóként hasznosították a területet — búzát vetettek a makacskodó földbe. A betakarításkor azonban csak lánctalpas kombájn merészkedett a táblára és 8—10 mázsa termést aratott hektáronként. Akkor úgy tűnt, kifogott a szakembereken a természet. Meglehet. Volt, aki azt hitte, megállt a tudomány...

A szakvélemény

Ekkor bátrat és merészet határozott el a tagság — nem adja fel a harcot! A Csongrád megyei Növényvédelmi és Agrokémiai Állomás Talajtani Laboratóriumát felkérték: vizsgálja meg a talaj szerkezetét, adjon részletes szakvéleményt. Az alapos vizsgálat kiderítette:

„... A talajtani vizsgálatot a kedvezőtlen belvíz-

A gyeptelepítést négy ütemben végzik majd. Az első a vízrendezés és melioráció, a másik három a herefüves telepítés. A munkák megkezdésének időpontja 1979. július 10-e.

Az előkészületek

A Lenin Tsz ez évi gépvásárlási terve, annak költségei meghaladják a 11 millió 249 ezer forintot. Ebből a gyeptelepítés eszközeire fordított összeg 2 millió 250 ezer forint. A géppark egy E—301-es fűadapterrel, talajrorátorral, rendkezelővel, három tömlős öntözővezetékkel, valamint egy D—5500-as, másfél millió forint értékű kaszáló, silózó, szecskázó rendszergéppel gyarapodott.

A vízrendezés kivitelezője a Szentesi Vízgazdálkodási Társulat, ám a termelőszövetkezet saját építőbrigádja is bekapcsolódik a munkálatokba, ezzel lényegesen csökkentve a költségeket.

Az előkészületekhez tartozik az állatállomány szaporítása. Az állattenyésztők célja a szín magyar tarka szarvasmarha-állomány kialakítása. Feladat, hogy a növénytermesztés teljesen kiszolgálja az állattenyésztés takarmányigényét. A szarvasmarha-állományt 752 tehénre, a juhállományt 1222 anyajuhra fejlesztik fel.

Mivel a földterület talajösszetétele igen vegyes — itt szikes, amott agyagos vályog — a talaj kémiai összetétele kedvez a jó minőségű takarmány termesztéséhez, ahol a legfontosabb ásványi anyagokon kívül, az élettanilag oly fontos nyomelemek is fellelhetők.

A szakemberek úgy tervezik, hogy szenázst készítenek a lekaszált termésből. Az elképzelés kitűnő, hiszen a

KAJÁRI GYULA

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

Sorskérdések, kerámiába vésve

Egyedülálló bemutatót láthat a közönség a Finomkerámiaipari Művek Apáczai utcai Stúdiójában *Kajári Gyula* Munkácsy-díjas grafikusművész és *Szabó Sándor* fazekasmester, a vásárhelyi Majolikagyár munkatársának közös vállalkozásaként. A két kitűnő alkotó nem kisebb dologra szövetkezett, mint a vásárhelyi kerámiahagyományok új szempontú felidézése, az egykor virágzó népi agyagművesség szakmai és esztétikai értékeinek a modern képzőművészeti kifejezéssel való összehangolására. A feladat, amelyet maguk elé tűztek, tulajdonképpen nem új, hisz a Majolikagyárat 1912-ben életrehívó klasszikus alföldi mesterek, Tornyai János, Endre Béla és társaik is dédelgettek (illetve részben meg is valósítottak) hasonló elgondolásokat, kezdeményezésük azonban a két világháború közötti időszak kulturális közönyében jobbára csak terv maradhatott. A Művészek Agyagipari és Majolikatelepe 1924-től részvénytársasági, majd 1930-tól magántulajdonba ment át, s új gazdái — részben a gazdasági válság hatásától is szorongatva — egyre inkább lemondtak a díszműgyártásról.

Kajári Gyula és Szabó Sándor szinte kezdettől ott voltak az 1950-ben újjászervezett üzemben, s nem kis mértékben éppen az ő munkájuknak tudható be, hogy Hódmezővásárhelyt újra indult — immár az *eredeti profil* szellemében — a népi jellegű iparművészeti tárgyak nagyüzemi sokszorosítása. Szabó Sándor mint a mintakollekció kivitelezője, Kajári Gyula pedig mint tervező, illetve a gyártmánykatalógus összeállítója vett részt az új formapark alapjainak megvetésében; mindkettőjük nevéhez több sikeres terv, technikai megoldás és technológiai módszer fűződik. Kajári, aki ifjabb éveiben vésnök-tanoncként dolgozott Herenden, tudományos szinten ismeri a kerámiaművesség titkait, fáradhatatlan kutatótevékenysége nyomán jött létre a Majolikagyár hatvanéves fennállását ünneplő nagyszabású retrospektív tárlat is 1972-ben, a Tornyai Múzeumban.

Az Apáczai utcában látható másfélszáz tál, váza, butykos és kulacs természetesen nem sériatermék, valamennyi *egyedi alkotás*, amely a gyári munka szüneteiben, két jeles szakember egyéni ambíciójából, mintegy kísérletként jött létre. Kísérletük kettős célzatú. Egyfelől azt akarták bizonyítani, hogy Endre Béláék álma reális volt, azaz a népi fazekashagyomány *alkalmas* a modern szellemű megújításra; másfelől azt szándékozták dokumentálni, hogy a nagy elődök kezdeményezéseihez való visszanyúlás *erkölcsi kötelességük* is, hisz ezeknek a törekvéseknek a fő mozgatója: a népből újjászülető ország képe ma is aktuális.

Nagy falitál

Szabó Sándor és Kajári Gyula kezén az egykori használati edények *képzőművészeti jellegű dísztárgyakként* jelennek meg; a kompozíciók alapja a régi formák plasztikai tömbje, ehhez ízesül — bekarcolt rajzok formájában — a tulajdonképpeni képzőművészeti mondanivaló. Pogány Ö. Gábor, a katalógus bevezetője, találóan a nagynevű reneszánsz művészcsalád, a Robbiák majolikakészítményeihez hasonlítja az ilyetén létrejövő tál-dombormüveket és váza-képeket, tekintve, hogy egyszerre csillogtatnak meg anyagszépséget és adnak a szűkebb értelmű iparművészeten túlmutató gondolati tartalmat.

Hogy melyik a főszereplő, a forma, avagy a felületére vitt figurális rajzolat, nehéz eldönteni, de talán nem is kell, mert ezek a zöld, sárga és barna árnyalatokban pompázó, többnyire monumentális méretű edények csak a rajtuk szikrázó drámai jelenetek, kifejező portrék, lírai tájképek, és érzékenyen kalligrafált szövegek által és révén érvényesülnek igazán; rajz, agyag és szín *együtt tömörít* olyan szociológiai és pszichikai felismeréseket, amelyek igazsága és mélysége előtt — dacára a „műfaj" szokatlanságából adódó bizonyos berzenkedésünknek — meg kell hajtani a fejünket. Erkölcsileg is, művészileg is sok szellem van Szabó Sándor és Kajári Gyula kerámiaművelben, bár ezt sokan — a grafikusok és a kerámikusok oldaláról is — bizonnyal megkérdőjelezik.

Tasnádi Attila

Hermann Axen látogatása

párt képviselői határozottan elítélik a pekingi vezetésnek a szocialista Vietnam ellen indított agresszív háborúját, amely újabb súlyos megpróbáltatást jelent a vietnami nép számára. Szolidaritásunkról és teljes támogatásukról biztosították a vietnami kommunistákat, a hős vietnami népet. A két párt képviselői elítélik a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság ellen irányuló kínai agresszív fenyegetéseket. A testvérpárt megkülönböztetett jelentőséget tulajdonít a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egysége megszilárdításának.

A tárgyalásokon részt vett *Berecz János*, az MSZMP KB külügyi osztályának vezetője, *Varga István*, a KB osztályvezető-helyettese, *Bruno Mahlov*, az NSZEP revíziós bizottságának póttagja, a KB nemzetközi osztályának helyettes vezetője, *Manfred Uschner*, a KB osztályvezető-helyettese és *Gerhard Reinert*, az NDK magyarországi nagykövete.

Hermann Axen csütörtökön elutazott hazánkból. A Ferihegyi repülőtéren *Gyenes András*, a Központi Bizottság titkára búcsúztatta. Jelen volt *Gerhard Reinert*, az NDK magyarországi nagykövete.

TTETÉS

cialista Magyarországért Érdemrendet adományozta. A kitüntetést *Pozsgay Imre* kulturális miniszter csütörtökön adta át. Jelen volt *Dobozy Imre*, az

Nőnapi kitüntetések

Munka Érdemrend arany fokozat

A Magyar Népköztársaság Elnök Tanácsa a nemzetközi nőnap alkalmából, hazánk szocialista társadalmi rendjének építésében, a dolgozó nők élet- és munkakörülményeinek javításában kifejtett kimagasló munkásságuk elismeréseként a Munka Érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta: **dr. Bacsó Jenőnének**, az Igazságügyi Minisztérium osztályvezetőjének, **Hossó Györgynének**, az Orion Rádió és Villamossági Vállalat fénymásolójának, **dr. Kovács Margitnak**, az I. számú katonai kórház osztályvezető főorvosának, **Lehoczki Gyulánénak**, a Kismotor- és Gépgyár II. számú gyáregysége osztályvezetőjének, **Peredi Rezsőnének**, a Pamutnyomóipari Vállalat Kistext Gyára pártbizottsága titkárának, **Pongrácz Istvánnénak**, az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt kőolajkutató vállalata Szb-titkárának, **Vészi Lászlónénak**, a Kereskedelmi, Pénzügyi és Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezete titkárának.

Kiváló Szolgálatért Érdemrend

Az Elnöki Tanács a Kiváló Szolgálatért Érdemrend kitüntetést adományozta:
dr. Godó Ágnes alezredesnek, **Kocsis Lászlóné** rendőr hadnagynak, **Kunos Lászlóné** rendőr alezredesnek, **Molnár Lászlóné dr.** rendőr alezredesnek **Nagy Ferencné** rendőr zászlósnak, **Sebestyén Jenőné rendőr** őrnagynak és **Szabó Pálnénak**, a Belügyminisztérium I. osztályú irodai főtisztjének.

A Munka Érdemrend ezüst fokozatát 44-en, a Munka Érdemrend bronz fokozatát 33-an kapták meg.

Szakszervezeti munkáért arany fokozatú kitüntetés

Dr. Aszity Mirjana a „József András" Szabolcs megyei Kórház Rendelőintézet osztályvezető főorvosa, a megyebizottság nőfelelőse, **Barta Árpádné** nyugdíjas, a Szakszervezetek Hajdú megyei Tanácsa elnöke, **Bárdos Istvánné** a Kender-Juta és Textilipari Vállalat VSZT-titkára, **Bujáki Józsefné** a MAHART Kikötői Üzemigazgatóság gépkocsi előadója, XXI. ker. szakmaközi bizottság tagja, **Dujmov Péterné**, a Bács-Kiskun megyei Tanács V. B. pénzügyi osztály főelőadója, a közalkalmazottak szakszervezete megyebizottság nőbizottságának vezetője, **Fehér Edit** a Szolnok megyei Tanács V. B. egészségügyi osztály megyei vezető védőnője, az SZMT nőbizottságának vezetője, **Fülöp Lászlóné** a Simontornyai Bőrgyár székesfehérvári üzem készbőrminősítője, társadalmi sz. b.-titkára, **Hoffmann Józsefné** a pápai Textilgyár pénzügyi előadója, az sz. b. nőfelelőse, **Horváth Lászlóné** a Labor Műszeripari Művek I. sz. Gyár műszaki fejlesztés hegesztője, az sz. b. segélyezési bizottságának tagja, **Kardos Józsefné** a Tatabányai Szénbányák sz. b. nőbizottságának vezetője, **dr. Kikli Tivadarné** a Csongrád megyei Tanács v. b. Szeged Járási Hivatal osztályvezetője, a Közalkalmazottak Szakszervezete megyebizottsága nőfelelőse, **Kohanecz né** a Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezete pénzügyi előadója, bizalmi, **Kovács Lászlóné**, az Akadémiai Nyomda termelési ügyintézője, az sz. b. nőfelelőse, **Kovács Pálné** a „Balaton" Bútorgyár segédmunkása, szakszervezeti bizalmi, **Kovátsné Józsefné** a Zala megyei Társadalombiztosítási Igazgatóság titkárság vezetője, a KPVDSZ gazdasági felelőse, **dr. Martics Anna** a miskolci Semmelweis Kórház I. sz. Bőrgyógyászat orvosa, a Borsod megyei SZMT nőbizottságának tagja, **Molnár János** a Vegyiműveket Építő és Szerelő Vállalat sz. b.-titkára, **Nagy Lajosné** a Hajdú-Bihar megyei Távközlési Üzem (Debrecen) forgalmi előadója, az sz. b. titkára, **Németh Erzsébet** a Fejér megyei Hírlap szerkesztőségének újságírója, **Németh Sándorné** a Ganz Műszer Művek Árammérőgyára igazgatási előadója, az sz. b. szervező titkára, **Novák Gusztávné dr.** a Magyar Nemzeti Bank belkereskedelmi főosztály főosztályvezető-helyettese, a KPVDSZ alelnöke, **Pénzes Istvánné** a „Petőfi Sándor" Általános Iskola (Komárom) tanár-szakfelügyelője, az sz. b. titkára, **Szakál Dénesné** a Fővárosi Autótaxi Vállalat forgalomirányító csoportvezetője, az sz. b. titkára, **dr. Szigethy Tibor** a Pamutfonóipari Vállalat miskolci Igazgatóság főelőadója, az sz. b. nőfelelőse, **Fazekas Sándorné** a Habselyem Kötöttárugyár varrónője, az sz. b. nőfelelőse, **Francsics Zoltánné** a Sátoraljaújhelyi Állami Gazdaság Borkombinát bérelszámolási csoportvezetője, szakszervezeti bizalmi, **Fekete Józsefné** a Jászi Földhivatal (Rákeve) főelőadója, az osztálybizottság titkára, **Gáll György** a Hajdú-Bihar megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat szakmunkása, az sz. b. munkásellátási felelőse, **Guerra Gusztávné** a Zala megyei Tanács v. b. ipari osztálya csoportvezetője, szakszervezeti bizalmi, **Horváth Jánosné** az Újpesti Gyapjúszövőgyár segédművezetője, a műhelybizottság titkára, **Huszár Gáborné** a Vas megyei Tanács Gyógyszertár Központja 8/21. Gyógyszertár vezetője, a SZOT tagja **Karasz Mihályné** a Finomkeramiaipari Művek Alföldi Porcelángyár öntő szakmunkása, szakszervezeti bizalmi, **Károly Emilné** a Somogy megyei Beruházási Vállalat pénzügyi osztály vezetője, az sz. b. titkára, **Kiss Lajosné** a KPM Légiforgalmi és Repülőtéri Igazgatóság csoportvezetője, az sz. b. nőbizottságának vezetője, **Kővári Istvánné** Budapest Főváros II. kerületi Tanács végrehajtó bizottsága titkára, a Közalkalmazottak Szakszervezete budapesti bizottság nőbizottságának elnöke, **Kudlik Károlyné** a Vörös Október Férfiruhagyár készáruraktár vezetője, az sz. b. elnöke, **Laczkó Lászlóné** a FORTE Fotókémiai Ipar Vállalat meo. végellenőre, a TT albizottság vezetője, **Lechner Józsefné** a Diósgyőri Csokoládégyár kézi csomagoló csoportvezetője, az sz. b. gazdasági felelőse, **Marik Andrásné** a Dürer Nyomda (Békéscsaba) személyzeti vezetője, a HVDSZ megyebizottság nőbizottságának vezetője, **Moldován Stefánia** a Magyar Állami Operaház magánénekese, az sz. b. nőbizottságának elnöke, **Nagy Istvánné** a Dorogi Szénbányák Anyagellátó Üzem anyagraktári dolgozója, az sz. b. nőbizottságának tagja, **Nyíró Rezsőné** a SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatóság előadója **Palakovics Józsefné** a Komárom megyei Állami Építőipari Vállalat munkaügyi előadója, az sz. b. nőbizottságának vezetője, **Rédei Alajosné** a Kereskedelmi, Pénzügyi és Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezete Vendéglátó Titkársága vezetője, **Soltra Aladárné** a Kisiparosok Országos Szövetsége Somogy megyei tit-

Kajári Gyula

Öreganyám emlékére

Népszava, 1978. december 17/9. oldal

Kajári Gyula: Váza
agyagszínre írókázott díszítés,
sárga máz, 20 cm, 1956

veszélyei közé számítható a modern akadémizmus; ám a megőrző elődökhöz kapcsolódó kiindulás még nem feltétlenül elvetendő. A művész útjai kifürkészhetetlenek, ne nehezítsük a nehezen érők sorsát azzal, hogy a mindenáron újat, a soha nem látottat kívánjuk azoktól, akik még csak művészi világképük építésének kezdetén tartanak. Az ilyen sürgetések csak látszatmodernséget eredményeznek.

Tanuljunk saját – sokszor lenézett – nemzeti művészetünk alakulásának törvényszerűségeiből. A magyar egyszerre szemlélődő és nekilódulós nép. Néha hosszasan elidőzik egy-egy kedvére való stációnál, sőt vállalja a „művészettörténeti menetrendhez" képest való elkésést. Aztán hirtelen megugrik, s élre tör. Ne zavarjuk kultúránk ritmusát: azzal foglalkozzunk, ami van, s vegyük észre a jelen értékeit is, még ha nem egyezik is mindig a kritikusok elméleti elvárásaival. VÉGVÁRI LAJOS

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1979 MÁR 9

NÉPSZAVA

Kajári Gyula, Munkácsy-díjas grafikusművész

KIÁLLÍT

1021

Sorskér
kerámiáb

Egyedülálló bemutatót láthat a közönség a Finomkerámiaipari Művek Apáczai utcai Stúdiójában *Kajári Gyula* Munkácsy-díjas grafikusművész és *Szabó Sándor* fazekasmester, a vásárhelyi Majolikagyár munkatársának közös vállalkozásaként. A két kitűnő alkotó nem kisebb dologra szövetkezett, mint a vásárhelyi kerámiahagyományok új szempontú felidézése, az egykor virágzó népi agyagművesség szakmai és esztétikai értékeinek a modern képzőművészeti kifejezéssel való összehangolására. A feladat, amelyet maguk elé tűztek, tulajdonképpen nem új, hisz a Majolikagyárat 1912-ben életrehívó klasszikus alföldi mesterek, Tornyai János, Endre Béla és társaik is dédelgettek (illetve részben meg is valósítottak) hasonló elgondolásokat, kezdeményezésük azonban a két világháború közötti időszak kulturális közönyében jobbára csak terv maradhatott. A Művészek Agyagipari és Majolikatelepe 1924-től részvénytársasági, majd 1930-tól magántulajdonba ment át, s új gazdái — részben a gazdasági válság hatásától is szorongatva — egyre inkább lemondtak a díszműgyártásról.

Kajári Gyula és Szabó Sándor szinte kezdettől ott voltak az 1950-ben újjászervezett üzemben, s nem kis mértékben éppen az ő

m
b
h
m
sz
je
gy
ro
m
ki
la
ill
lóg
rés
ala
mi
töb

nikai megoldás és technológiai módszer fűződik. Kajári, aki ifjabb éveiben vésnök-tanoncként dolgozott Herenden, tudományos szinten ismeri a kerámiaművesség titkait, fáradhatatlan kutatótevékenysége nyomán jött létre a Majolikagyár hatvanéves fennállását ünneplő nagyszabású retrospektív tárlat is 1972-ben, a Tornyai Múzeumban.

Az Apáczai utcában látható másfélszáz tál, váza, butykos és kulacs természetesen nem szériatermék, valamennyi *egyedi alkotás*, amely a gyári munka szüneteiben, két jeles szakember egyéni ambíciójából, mintegy kísérletként jött létre. Kísérletük kettős célzatú. Egyfelől azt akarták bizonyítani, hogy Endre Béláék álma reális volt, azaz a népi fazekashagyomány *alkalmas* a modern szellemű megújításra; másfelől azt szándékozták dokumentálni, hogy a nagy elődök kezdeményezéseihez való visszanyúlás *erkölcsi kötelességük* is, hisz ezeknek a törekvéseknek a fő mozgatója: a népből újjászülető ország képe ma is aktuális.

Szabó Sándor és Kajári Gyula kezén az egykori használati edények *képzőművészeti jellegű dísztárgyakként* jelennek meg; a kompozíciók alapja a régi formák plasztikai tömbje, ehhez ízesül — bekarcolt rajzok formájában — a tulajdonképpeni képzőművészeti mondanivaló. Pogány Ö. Gábor, a katalógus bevezetője, találóan a nagynevű reneszánsz művészcsalád, a Robbiák majolikakészítményeihez hasonlítja az ilyetén létrejövő tál-domborműveket és váza-képeket, tekintve, hogy egyszerre csillogtatnak meg anyagszépséget és adnak a szűkebb értelmű iparművészeten túlmutató gondolati tartalmat.

Hogy melyik a főszereplő, a forma, avagy a felületére vitt figurális rajzolat, nehéz eldönteni, de talán nem is kell, mert ezek a zöld, sárga és barna árnyalatokban pompázó, többnyire monumentális méretű edények csak a rajtuk szikrázó drámai jelenetek, kifejező portrék, lírai tájképek, és érzékenyen kalligrafált szövegek által és révén érvényesülnek igazán; rajz, agyag és szín *együtt tömörít* olyan szociológiai és pszichikai felismeréseket, amelyek igazsága és mélysége előtt — dacára a „műfaj" szokatlanságából adódó bizonyos berzenkedésünknek — meg kell hajtani a fejünket. Erkölcsileg is, művészileg is sok szellem van Szabó Sándor és Kajári Gyula kerámiaműveiben, bár ezt sokan — a grafikusok és a kerámikusok oldaláról is — bizonnyal megkérdőjelezik.

Tasnádi Attil

NÉPSZAVA

Nőnap

Munka Érde

A Magyar Népköz
Elnök Tanácsa a
nőnap alkalmáb
szocialista társa
jének építésé
nők élet- és
nyeinek
kimagasl
ismerés
demr
tün
B

ermann Axen
átogatása

párt képviselői határozottan elítélik a pekingi vezetésnek a szocialista Vietnam ellen indított agresszív háborúját, amely újabb súlyos megpróbáltatást jelent a vietnami nép számára. Szolidaritásunkról és teljes támogatásukról biztosították a vietnami kommunistákat, a hős vietnami népet. A két párt képviselői elf lik a Laoszi Népi mokratikus Közt ellen irányuló resszív fenyeg testvérpárt tetett jele donít a munis galo dí

...pi kitü...

...mrend arany fokozat

...társaság ...emzetközi ...ol, hazánk ...dalmi rend- ...oen, a dolgozó ...munkakörülmé- ...vitásában kifejtett ...ó munkásságuk el- ...eként a Munka Ér- ...end arany fokozata ki- ...etést adományozta: **dr. ...acsó Jenőnének,** az Igaz- ...ságügyi Minisztérium osz- ...tályvezetőjének, **Hossó ...Györgynének,** az Orion Rá- ...dió és Villamossági Vállalat ...fénymásolójának, **dr. Kovács ...Margitnak,** az I. számú kato- ...nai kórház osztályvezető fő- ...orvosának, **Lehoczki Gyulá- ...nénak,** a Kismotor- és Gép- ...gyár II. számú gyáregysége ...osztályvezetőjének, **Peredi ...Rezsőnének,** a Pamutnyomó- ...ipari Vállalat Kistext Gyára ...pártbizottsága titkárának, **Pongrácz Istvánnénak,** az Országos Kőolaj- és Gázipa- ri Tröszt kőolajkutató vállalata Szb-titkárának, **Vészi Lászlónénak,** a Kereskedelmi, Pénzügyi és Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezete titkárának.

Kiváló Szolgálatért Érdemrend

Az Elnöki Tanács a Kiváló Szolgálatért Érdemrend kitüntetést adományozta: **dr. Godó Ágnes** alezredesnek, **Kocsis Lászlóné** rendőr hadnagynak, **Kunos Lászlóné** rendőr alezredesnek, **Molnár Lászlóné dr.** rendőr alezredesnek **Nagy Ferencné** rendőr zászlósnak, **Sebestyén Jenőné rendőr** őrnagynak és **Szabó Pálnénak,** a Belügyminisztérium I. osztályú irodai főtisztjének.

A Munka Érdemrend ezüst fokozatát 44-en, a Munka Érdemrend bronz fokozatát 38-an kapták meg.

Szakszervezeti munkáért arany fokozatú kitüntetés

Dr. Aszity Mirjana a „Józsa András" Szabolcs megyei Kórház Rendelőintézet osztályvezető főorvosa, a megyebizottság nőtelelőse, **Barta Árpádné** nyugdíjas, a Szakszervezetek Hajdú megyei Tanácsa elnöke, **Bárdos Istvánné** a Kender-Juta és Textilipari Vállalat VSZT-titkára, **Bujáki Józsefné** a MAHART Kikötői Üzemigazgatóság gépkocsi előadója, XXI. ker. szakmaközi bizottság tagja, **Dujmov Péterné,** a Bács-Kiskun megyei Tanács V. B. pénzügyi osztály főelőadója, a közalkalmazottak szakszervezete megyebizottság nőbizottságának vezetője, **Fehér Edit** a Szolnok megyei Tanács V. B. egészségügyi osztály megyei vezető védőnője, az SZMT nőbizottságának vezetője, **Fülöp Lászlóné** a Simontornyai Bőrgyár székesfehérvári üzem készbőrminősítője, társadalmi sz. b.-titkára, **Hoffmann Józsefné** a pápai Textilgyár pénzügyi előadója, az sz. b. nőfelelőse, **Horváth Lászlóné** a Labor Műszeripari Művek 1. sz. Gyár műszaki fejlesztés hegesztője, az sz. b. segélyezési bizottságának tagja, **Kardos Józsefné** a Tatabányai Szénbányák sz. b. nőbizottságának vezetője, **dr. Kikli Tivadarné** a Csongrád megyei Tanács v. b. Szeged Járási Hivatal osztályvezetője, a Közalkalmazottak Szakszervezete megyebizottság nőfelelőse, **Kohanecz Igazgatóság** előadója, az sz. b. nőfelelőse, **Fazekas Sándorné** a Habselyem Kötöttárugyár varrónője, az sz. b. nőfelelőse, **Francsics Zoltánné** a Sátoraljaújhelyi Állami Gazdaság Borkombinát béreiszámolási csoportvezetője, szakszervezeti bizalmi, **Fekete Józsefné** a Járási Földhivatal (Kackeve) előadója, az osztálybizottság titkára, **Gáll György** a Hajdú-Bihar megyei Állattforgalmi és Húsipari Vállalat szakmunkása, az sz. b. munkásellátási felelőse, **Guerra Gusztávné** a Zala megyei Tanács v. b. ipari osztálya csoportvezetője, szakszervezeti bizalmi, **Horváth Jánosné** az Újpesti Gyapjúszövőgyár segédművezetője, a műhelybizottság titkára, **Huszár Gáborné** a Vas megyei Tanács Gyógyszertár Központja 6/21. Gyógyszertár vezetője, a SZOT tagja **Karasz Mihályné** a Finomkerámiaipari Művek Alföldi Porcelángyár öntő szakmunkása, szakszervezeti bizalmi, **Károly Emilné** a Somogy megyei Beruházási Vállalat pénzügyi osztály vezetője, az sz. b. titkára, **Kiss Lajosné** a KPM Légiforgalmi és Repülőtéri Igazgatóság csoportvezetője, az sz. b. nőbizottságának vezetője, **Kővari Istvánné** Budapest Főváros II. kerületi Tanács végrehajtó bizottsága titkára, a Közalkalmazottak Szakszervezete budapesti bizottság nőbizottságának elnöke, **Kudlik Károlyné** a Vörös Október Férfiruhagyár készáruraktár vezetője, az sz. b. elnöke, **Laczkó Lászlóné** a FORTE Fotókémiai Ipar Vállalat meo. végellenőre, a TT albizottság vezetője, **Lechner Józsefné** a Diósgyőri Csokoládégyár kézi csomagoló csoportvezetője, az sz. b. gazdasági felelőse, **Marik Andrásné** a Dürer Nyomda (Békéscsaba) személyzeti vezetője, a HVDSZ megyebizottság nőbizottságának vezetője, **Moldován Stefánia** a Magyar Állami Operaház magánénekese, az sz. b. nőbizottságának elnöke, **Nagy Istvánné** a Dorogi Szénbányák Anyagellátó Üzem anyagraktári dolgozója, az sz. b. nőbizottságának tagja, **Nyíró Rezsőné** a SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatóság előadója, **Palakovics Józsefné** a Komárom megyei Állami Építőipari Vállalat munkaügyi előadója, az sz. b. nőbizottságának vezetője, **Rédei Alajosné** a Kereskedelmi, Pénzügyi és Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezete Vendéglátó Titkársága vezetője, **Soltra Aladárné** a Kisiparosok Országos Szövetsége Somogy megyei tit- [illegible] előadója, tár-

...ETÉS

...alista Magyarországért ...demrendet adományoz- ... A kitüntetést *Pozsgay* ...re kulturális miniszter ...itörtökön adta át. Je- ... volt *Dobozy Imre,* az ...szövetség elnöke, és

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

Sorskérdések, kerámiába vésve

Egyedülálló bemutatót láthat a közönség a Finomkerámiaipari Művek Apáczai utcai Stúdiójában *Kajári Gyula* Munkácsy-díjas grafikusművész és *Szabó Sándor* fazekasmester, a vásárhelyi Majolikagyár munkatársának közös vállalkozásaként. A két kitűnő alkotó nem kisebb dologra szövetkezett, mint a vásárhelyi kerámiahagyományok új szempontú felidézése, az egykor virágzó népi agyagművesség szakmai és esztétikai értékeinek a modern képzőművészeti kifejezéssel való összehangolására. A feladat, amelyet maguk elé tűztek, tulajdonképpen nem új, hisz a Majolikagyárat 1912-ben életrehívó klasszikus alföldi mesterek, Tornyai János, Endre Béla és társaik is dédelgettek (illetve részben meg is valósítottak) hasonló elgondolásokat, kezdeményezésük azonban a két világháború közötti időszak kulturális közönyében jobbára csak terv maradhatott. A Művészek Agyagipari és Majolikatelepe 1924-től részvénytársasági, majd 1930-tól magántulajdonba ment át, s új gazdái — részben a gazdasági válság hatásától is szorongatva — egyre inkább lemondtak a díszműgyártásról.

Kajári Gyula és Szabó Sándor szinte kezdettől ott voltak az 1950-ben újjászervezett üzemben, s nem kis mértékben éppen az ő munkájuknak tudható be, hogy Hódmezővásárhelyt újra indult — immár az *eredeti profil* szellemében — a népi jellegű iparművészeti tárgyak nagyüzemi sokszorosítása. Szabó Sándor mint a mintakollekció kivitelezője, Kajári Gyula pedig mint tervező, illetve a gyártmánykatalógus összeállítója vett részt az új formapark alapjainak megvetésében; mindkettőjük nevéhez több sikeres terv, technikai megoldás és technológiai módszer fűződik. Kajári, aki ifjabb éveiben vésnök-tanoncként dolgozott Herenden, tudományos szinten ismeri a kerámiaművesség titkait, fáradhatatlan kutatótevékenysége nyomán jött létre a Majolikagyár hatvanéves fennállását ünneplő nagyszabású retrospektív tárlat is 1972-ben, a Tornyai Múzeumban.

Az Apáczai utcában látható másfélszáz tál, váza, butykos és kulacs természetesen nem sériatermék, valamennyi *egyedi alkotás*, amely a gyári munka szüneteiben, két jeles szakember egyéni ambíciójából, mintegy kísérletként jött létre. Kísérletük kettős célzatú. Egyfelől azt akarták bizonyítani, hogy Endre Béláék álma reális volt, azaz a népi fazekashagyomány *alkalmas* a modern szellemű megújításra; másfelől azt szándékozták dokumentálni, hogy a nagy elődök kezdeményezéseihez való visszanyúlás *erkölcsi kötelességük* is, hisz ezeknek a törekvéseknek a fő mozgatója: a népből újjászülető ország képe ma is aktuális.

Nagy falitál

Szabó Sándor és Kajári Gyula kezén az egykori használati edények *képzőművészeti jellegű dísztárgyakként* jelennek meg; a kompozíciók alapja a régi formák plasztikai tömbje, ehhez ízesül — bekarcolt rajzok formájában — a tulajdonképpeni képzőművészeti mondanivaló. Pogány Ö. Gábor, a katalógus bevezetője, találóan a nagynevű reneszánsz művészcsalád, a Robbiák majolikakészítményeihez hasonlítja az ilyetén létrejövő tál-dombormüveket és váza-képeket, tekintve, hogy egyszerre csillogtatnak meg anyagszépséget és adnak a szűkebb értelmű iparművészeten túlmutató gondolati tartalmat.

Hogy melyik a főszereplő, a forma, avagy a felületére vitt figurális rajzolat, nehéz eldönteni, de talán nem is kell, mert ezek a zöld, sárga és barna árnyalatokban pompázó, többnyire monumentális méretű edények csak a rajtuk szikrázó drámai jelenetek, kifejező portrék, lírai tájképek, és érzékenyen kalligrafált szövegek által és révén érvényesülnek igazán; rajz, agyag és szín *együtt tömörít* olyan szociológiai és pszichikai felismeréseket, amelyek igazsága és mélysége előtt — dacára a „műfaj" szokatlanságából adódó bizonyos berzenkedésünknek — meg kell hajtani a fejünket. Erkölcsileg is, művészileg is sok szellem van Szabó Sándor és Kajári Gyula kerámiaműveiben, bár ezt sokan — a grafikusok és a kerámikusok oldaláról is — bizonnyal megkérdőjelezik.

Tasnádi Attila

NÉPSZAVA

ermann Axen
átogatása

párt képviselői határozottan elítélik a pekingi vezetésnek a szocialista Vietnam ellen indított agresszív háborúját, amely újabb súlyos megpróbáltatást jelent a vietnami nép számára. Szolidaritásunkról és teljes támogatásukról biztosították a vietnami kommunistákat, a hős vietnami népet. A két párt képviselői elítélik a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság ellen irányuló kínai agresszív fenyegetéseket. A testvérpárt megkülönböztetett jelentőséget tulajdonít a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egysége megszilárdításának.

A tárgyalásokon részt vett *Berecz János*, az MSZMP KB külügyi osztályának vezetője. *Varga István*, a KB osztályvezető-helyettese, *Bruno Mahlow*, az NSZEP revíziós bizottságának pótlagja, a KB nemzetközi osztályának helyettes vezetője, *Manfred Uschner*, a KB osztályvezető-helyettese és *Gerhard Reinert*, az NDK magyarországi nagykövete.

Hermann Axen csütörtökön elutazott hazánkból. A Ferihegyi repülőtéren *Gyenes András*, a Központi Bizottság titkára búcsúztatta. Jelen volt *Gerhard Reinert*, az NDK magyarországi nagykövete.

TETÉS

szialista Magyarországért
Érdemrendet adományoza. A kitüntetést *Pozsgay Imre* kulturális miniszter csütörtökön adta át. Jelen volt *Dobozy Imre*, az írószövetség elnöke, és

Nőnapi ki

Munka Érdemrend arany

A Magyar Népköztársaság Elnök Tanácsa a nemzetközi nőnap alkalmából, hazánk szocialista társadalmi rendjének építésében, a dolgozó nők élet- és munkakörülményeinek javításában kifejtett kimagasló munkásságuk elismeréseként a Munka Érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta: **dr. Bacsó Jenőnének**, az Igazságügyi Minisztérium osztályvezetőjének, **Hossó Györgynének**, az Orion Rádió és Villamossági Vállalat fénymásolójának, **dr. Kovács Margitnak**, az I. számú katonai kórház osztályvezető főorvosának, **Lehoczki Gyuláné**, a Kismotor- és Gépgyár II. számú gyáregysége osztályvezetőjének, **Peredi Rezsőnének**, a Pamutnyomóipari Vállalat Kistext Gyára pártbizottsága titkárának, **Pongrácz Istvánnénak**, az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt

[illegible] Szb-
Lászlónénak
mi. Pénzüg
ipari Dolg
te titkárának.

Kiváló Szolgálatért Érdemrend

Az Elnöki Tanács a Kiváló Szolgálatért Érdemrend kitüntetést adományozta:
dr. Godó Ágnes alezredesnek, **Kocsis Lászlóné** rendőr hadnagynak, **Kunos Lászlóné** rendőr alezredesnek, **Molnár Lászlóné dr.** rendőr alezredesnek **Nagy Ferencné** rendőr zászlósnak, **Sebestyén Jenőné rendőr** őrnagynak és **Szabó Pálnénak**, a Belügyminisztérium I. osztályú irodai főtisztjének.

A Munka Érdemrend ezüst fokozatát 44-en, a Munka Érdemrend bronz fokozatát 38-an kapták meg.

Szakszervezeti munkáért arany fokozatú kitüntetés

Dr. Aszity Mirjana a „Józsa András" Szabolcs megyei Kórház Rendelőintézet osztályvezető főorvosa, a megyebizottság nőfelelőse, **Barta Árpádné** nyugdíjas, a Szakszervezetek Hajdú megyei Tanácsa elnöke, **Bárdos Istvánné** a Kender-Juta és Textilipari Vállalat VSZT-titkára, **Bujáki Józsefné** a MAHART Kikötői Üzemigazgatóság gépkocsi előadója, XXI. ker. szakmaközi bizottság tagja, **Dujmov Péterné**, a Bács-Kiskun megyei Tanács V. B. pénzügyi osztály előadója, a közalkalmazottak szakszervezete megyebizottság nőbizottságának vezetője. **Fehér Edit** a Szolnok megyei Tanács V. B. egészségügyi osztály megyei vezető védőnője, az SZMT nőbizottságának vezetője. **Fülöp Lászlóné** a Simontornyai Borgyár székesfehérvári üzem készbőrminősítője, társadalmi sz. b.-titkára. **Hoffmann Józsefné** a pápai Textilgyár pénzügyi előadója, az sz. b. nőfelelőse. **Horváth Lászlóné** a Labor Műszeripari Művek 1. sz. Gyár műszaki fejlesztés hegesztője, az sz. b. segélyezési bizottságának tagja. **Kardos Józsefné** a Tatabányai Szénbányák sz. b. nőbizottságának vezetője, **dr. Kikli Tivadarné** a Csongrád megyei Tanács v. b. Szeged Járási Hivatal osztályvezetője, a Közalkalmazottak Szakszervezete megyebizottság nőfelelőse. **Kohanecz**

né a Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezete pénzügyi előadója, bizalmi, **Kovács Lászlóné**, az Akadémiai Nyomda termelési ügyintézője, az sz. b. nőfelelőse, **Kovács Pálné** a „Balaton" Bútorgyár segédmunkása, szakszervezeti bizalmi, **Kováts Józsefné** a Zala megyei Társadalombiztosítási Igazgatóság titkárság vezetője, a KPVDSZ gazdasági felelőse, **dr. Martics Anna** a miskolci Semmelweis Kórház I. sz. Belgyógyászat orvosa, a Borsod megyei SZMT nőbizottságának tagja, **Molnár János** a Vegyiműveket Építő és Szerelő Vállalat sz. b.-titkára, **Nagy Lajosné** a Hajdú-Bihar megyei Távközlési Üzem (Debrecen) forgalmi előadója, az sz. b. titkára, **Németh Erzsébet** a Fejér megyei Hírlap szerkesztőségének újságírója, **Németh Sándorné** a Ganz Műszer Művek Árammérőgyára igazgatási előadója, az sz. b. szervező titkára, **Novák Gusztávné dr.** a Magyar Nemzeti Bank belkereskedelmi főosztály főosztályvezető-helyettese, a KPVDSZ alelnöke, **Pénzes Istvánné** a „Petőfi Sándor" Általános Iskola (Komárom) tanár-szakfelügyelője, az sz. b. titkára, **Szakál Dénesné** a Fővárosi Autótaxi Vállalat forgalomirányító csoportvezetője, az sz. b. titkára, **dr. Szigethy Tibor** a Pamutfonóipari Vállalat miskolci

Földhivatal
adója, az osztálybizottság
kára, **Gáll György** a Hajdú-Bihar megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat szakmunkása, az sz. b. munkásellátási felelőse, **Guerra Gusztávné** a Zala megyei Tanács v. b. ipari osztálya csoportvezetője, szakszervezeti bizalmi, **Horváth Jánosné** az Újpesti Gyapjúszövőgyár segédművezetője, a műhelybizottság titkára, **Huszár Gáborné** a Vas megyei Tanács Gyógyszertár Központja 6/21. Gyógyszertár vezetője, a SZOT tagja **Karasz Mihályné** a Finomkerámiaipari Művek Alföldi Porcelángyár öntő szakmunkása, szakszervezeti bizalmi, **Károly Emilné** a Somogy megyei Beruházási Vállalat pénzügyi osztály vezetője, az sz. b. titkára, **Kiss Lajosné** a KPM Légiforgalmi és Repülőtéri Igazgatóság csoportvezetője, az sz. b. nőbizottságának vezetője, **Kövari Istvánné** Budapest Főváros II. kerületi Tanács végrehajtó bizottsága titkára, a Közalkalmazottak Szakszervezete budapesti bizottság nőbizottságának elnöke, **Kudlik Károlyné** a Vörös Október Férfiruhagyár készáruraktár vezetője, az sz. b. elnöke, **Laczkó Lászlóné** a FORTE Fotókémiai Ipar Vállalat meo. vágellenőre, a TT albizottság vezetője, **Lechner Józsefné** a Diósgyőri Csokoládégyár kézi csomagoló csoportvezetője, az sz. b. gazdasági felelőse, **Marik Andrásné** a Dürer Nyomda (Békéscsaba) személyzeti vezetője, a HVDSZ megyebizottság nőbizottságának vezetője. **Moldován Stefánia** a Magyar Állami Operaház magánénekese, az sz. b. nőbizottságának elnöke. **Nagy Istvánné** a Dorogi Szénbányák Anyagellátó Üzem anyagraktári dolgozója, az sz. b. nőbizottságának tagja, **Nyíró Rezsőné** a SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatóság előadója. **Palakovics Józsefné** a Komárom megyei Állami Építőipari Vállalat munkaügyi előadója, az sz. b. nőbizottságának vezetője, **Rédei Alajosné** a Kereskedelmi, Pénzügyi és Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezete Vendéglátó Titkárság vezetője. **Soltra Aladárné** a Kisiparosok Országos Szövetsége Somogy megyei tit-

SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-743, 340-226
1979 MAR 9

1021

SZÉPIRODALOM, SZOCIOGRÁFIA, MŰVÉSZET

forrás

KAJÁRI GYULA KRÉTARAJZA

Kajári Gyula, grafikus

KÉPZŐMŰVÉSZET

Nagy László Kajári Gyuláról*

Kedves Közönség, Barátaink! Csodálatos akaratot látunk itt megnyilvánulni, a mélységből feltörő erőt, ami végül is igazi művésszé avat egy embert. Példás lenne figyelemmel kísérnünk a művész pályaszakaszait s a tények igazával bizonyítani, hogy miképpen győzi le az akarat a lehetetlent. De itt és most az ünnep perceiben elégedjünk meg az általános igazsággal: minél nehezebb az út, annál meghatóbb a diadal. Mielőtt azonban átadjuk magunkat a kiállítás hangulatának, tegyünk föl egy kérdést: miért döntött úgy a művész, hogy itt a szülőföldön rendezi meg első önálló kiállítását? A megtalált felelet bizonyára tanulságos lesz. Én azt gondolom, hogy ez a döntés törvényszerű. Induljunk ki abból a belső igényből, ami minden művészre érvényes, amit Ady Endre oly tökéletesen megfogalmazott: „Szeretném magam megmutatni / hogy látva lássanak / hogy látva lássanak." Jelentik ezek a szavak azt is, hogy a művészi alkotás csak egy közösségben létezhet mint esztétikai tény, egyébként, bár objektíve létezik is, hatástalan és haszontalan. De a jelen esetben nem csupán erről van szó. Kajári Gyula ezen a tájon született, itt élte ifjúságának legérzékenyebb éveit — sanyarú sorsban, mostohaságban. Az ifjúkor élményei meghatározó indítékok a művészetben, és tudjuk, hogy az ábrándnak olyan hatalmas lökést adhatnak, akár a kilövőhely a mindenséget járó rakétának. Kajári ábrándja a szabadulás volt — ehhez kapcsolódott később egy tudatos program az emberi mostohaság leküzdésére, immár a sokmilliós közösség javára. Csak a hamuban sült pogácsa volt útravalója, mint a mesehősöknek. És hányféle sárkánnyal kellett megküzdenie a tudásért, hogy tehetsége kivirágozzon! Íme, elérkeztünk ide, hogy a föntebbi kérdésre is bátran válaszoljunk. A megbántott fiú nem akart sértődötten távolmaradni, de a szellem értékeivel visszatérni — fizetni a kőért kenyérrel. Nemes emberi gesztus ez, de nem is tehet másképpen az ember, akit magasrendű cél vezérel. Kívánjunk neki egészséget a munkához, és további sikereket, hogy későbbi műveit szemlélve is megállapíthassuk: akarata nem változó, akarata változtató.

Elhangzott 1968. május 25-én a Veszprémi Vegyipari Egyetem aulájában Kajári Gyula grafikusművész kiállításának megnyitásán. A szöveget a költő távollétében Csohány Kálmán olvasta föl. Nagy László írását a Csohány Kálmánné tulajdonában levő — géppel írt, tollal javított — kéziratról közöljük. G. F.

KAJÁRI GYULA RAJZA

Kajári Gyula

Kohó

Menyhárt László: Nekem fekete volt minden...
Beszélgetés Kajári Gyulával.
MŰVÉSZET, 1980. augusztus - 22. lap.

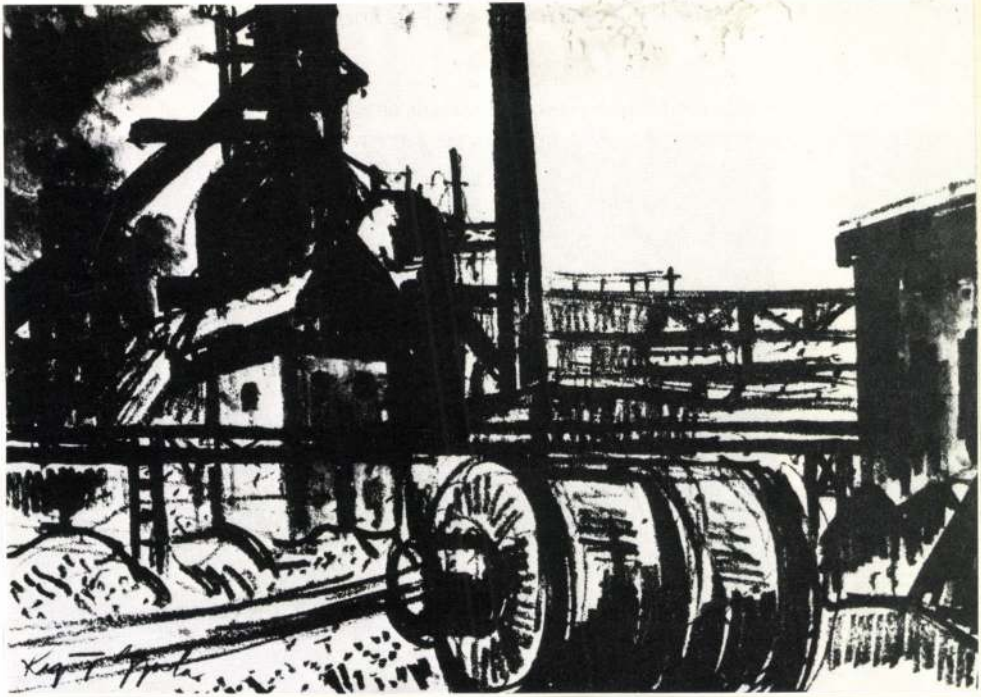

Kajári Gyula

Illusztráció
Ady Endre: Ülj
törvényt, Werbőczi
c. verséhez

Menyhárt László: Nekem fekete volt minden...
Beszélgetés Kajári Gyulával.
MŰVÉSZET, 1980. augusztus - 22. lap.

Kajári Gyula: Illusztráció Ady Endre Új törvényt, Werbőczi című verséhez, fekete kréta, 48×61 cm, 1960

Kajári Gyula

Sinka István portréja

Menyhárt László: Nekem fekete volt minden...
Beszélgetés Kajári Gyulával.
MŰVÉSZET, 1980. augusztus - 22. lap.

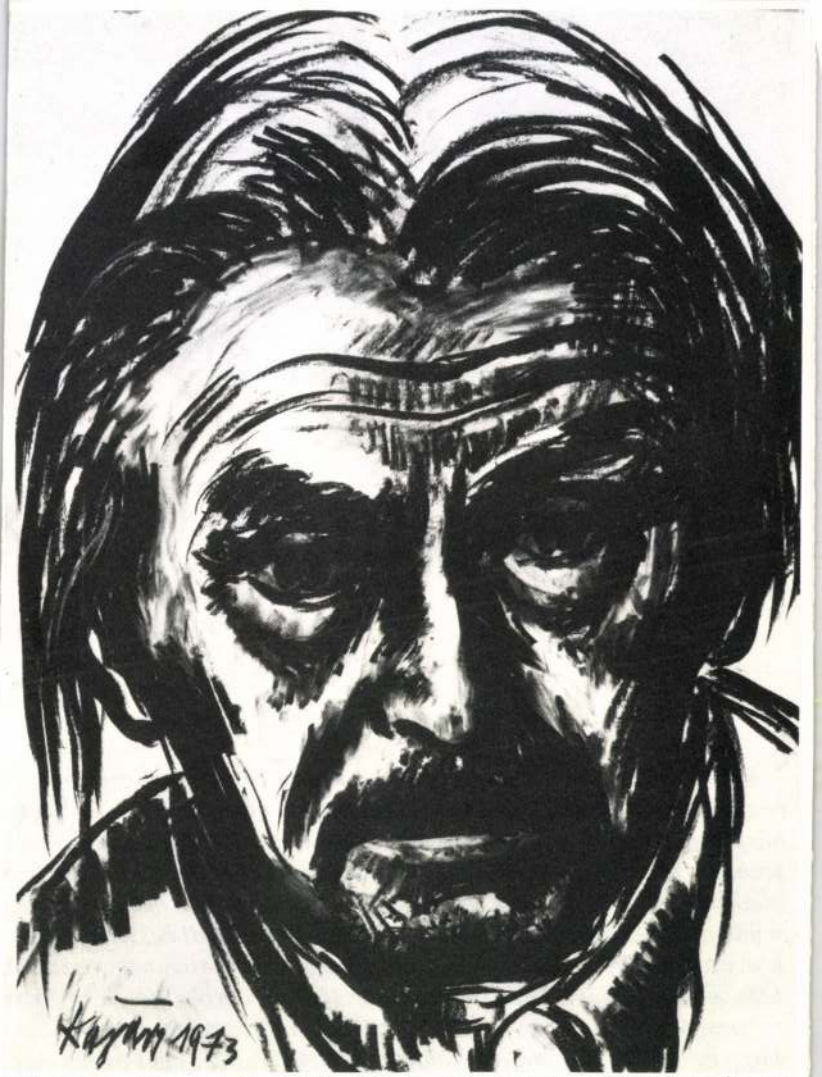

Kajári Gyula: Sinka István portréja, fekete kréta, 80×115 cm, 1973 (fotók Égető)

Kajári Gyula

Martinász II.

Menyhárt László: Nekem fekete volt minden...
Beszélgetés Kajári Gyulával.
MŰVÉSZET, 1980. augusztus - 22. lap.

Kajári Gyula, grafikus

Kaj

Tisz

37.

XXXV/2.

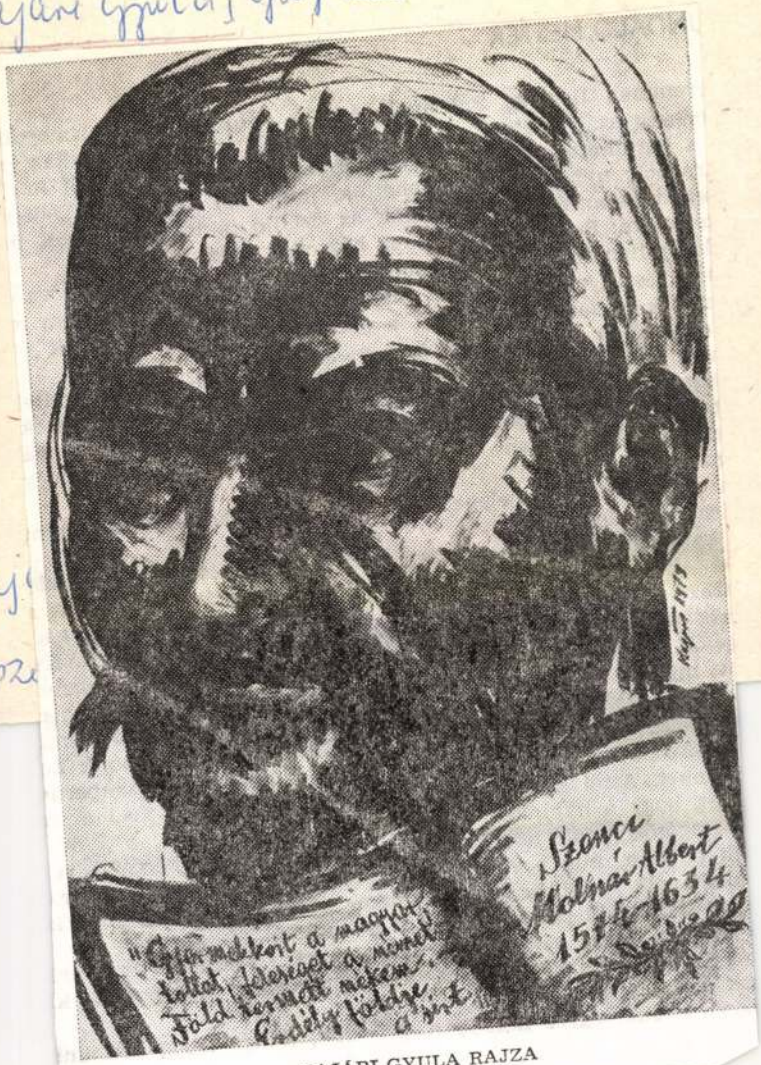

KAJÁRI GYULA RAJZA

nekik a faanyagot, s közben gyűrtük magunkba ámuló szemü
fogásait. Hanem amikor már olyan füles szapolyt tudtunk Bo
al kiszalajtani a kezünkből, amiben a víz megállt, emberne
nünket. Attól kezdve nem kenték be fagyöngyenyvvel a ta
kat, hogy a hajunkba ragadjon.
faragótőkék fölé növekedtünk, a görbe nyelű szekercét is m
ik oldalán, míg egy-egy gyerekszerető faragó éppen pipára
akolt vele. A jobbérzésűek ilyenkor titkát mutatták a vizes k
azzal lángélű pallossá tenni a szerszámot.
hangos szóval a kikiáltott mesterek nem esküdtek össze ira
át gyerekeiket avatták a szakma rejtelmeibe, mondogatva, k
ak a huncutja!
söpörödtünk, egyre inkább megéreztük, mihez lobog bennünk

Kajári Gyula, grafikus

KAJÁRI GYULA RAJZA

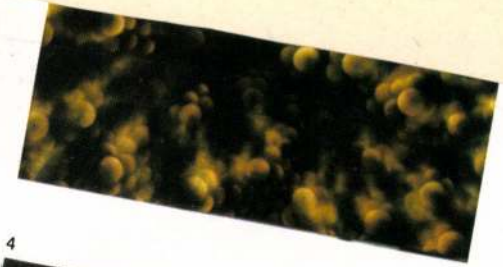

4

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kajári Gyula
festő- és grafikusművész

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

1980 AUG 10

1021

KAJARI GYULA: NÉMETH LÁSZLÓ

— Al
egy, da
császár
gyedkil

— Te
adhatok még? Friss a kenőmájas, a disznósajt, a hurka és a kolbász is. — Kínálja áruját a fiatal eladó.

A párbeszédből nem nehéz kitalálni, hogy egy hentes üzletben hangzott el. *Bíró György*, a *makói Úttörő Tsz* piactéri húsárudájának az árusítója már hat éve teljesíti közmegelégedésre vásárlói kívánságait. Hétfő és vasárnap kivételével reggel 6-tól 11-ig, délután 3-tól 5-ig kapható itt a közös gazdaság saját vágású, illetve feldolgozású sertései, házi fűszerezésű töltelékáru. Az energikus hentes mester naponta hajnali fél 3-kor kel, hogy fél 4-re a boltban legyen. Csak így lehet reggel 6-ra részeire bontani a félsertéseket. Napi munkája, otthoni elfoglaltsága ellenére jut még ideje a szakmai önképzésre is. Alig pár éve, hogy letette a mestervizsgát.

— *Hogyan fogalmazná meg a népszerűség titkát?*

— A megfelelő szaktudáson kívül az udvarias kiszolgálás a siker titka ezen a pályán — válaszolja a bekép zeltség legkisebb jele nélkül Bíró György. Általában a mogorva, zárkózott termé-

hentesmester

Következő vásárló Pis bácsi, az idős szobafest Pörköltnek sovány csülkö lapockát, vesés karajt, ken májast kér és kap. A rántnavaló karajt ne túl vékony ra szeletelje — javasolja nagy tapasztalatú festő. — takarékosabb asszonyo ugyanis annyira kiverik a v konyra darabolt hússzelet ket, hogy a végén már majo nem prézlivel etetik az em bert.

— Tetszik még valamit p

Kajári Gyula a/ festő

A Balaton nyári kulturális programja

A Balatoni Intéző Bizottság és a három Balaton-parti megye — Veszprém, Somogy, Zala — művelődési intézményei kidolgozták a nyári kulturális programok terveit. A balatoni műsorfüzet, amely ezekről részletes tájékoztatást nyújt, a nyári hónapokban négy alkalommal, újságformátumban jelenik majd meg 250 ezer példányban magyar, német és angol nyelven.

Nádfedeles bakonyi paraszthéz.
BÁNHALMI JÁNOS FELVÉTELE

Futó pillantást vetve a programba, több érdekes eseményt látunk, az alábbiakban erről számolunk be. A hagyományos vitorlabontó ünnepség május 23—24-én lesz Balatonfüreden. Ugyanitt rendezik meg júniusban a szakszervezeti kórustalálkozót. Július 2. és 8. között lesz a balatonfüredi kőszínház, az egykori Magyar Játékszín megnyitásának 150. évfordulója. Az ünnepség alkalmából a veszprémi Petőfi Színház együttese Németh László Széchenyi című drámáját mutatja be. A veszprémi televíziótalálkozót június 22. és 28. között rendezik meg; Tapolcán július közepén amatőr művészeti tábor nyílik, a nagyvázsonyi lovasjátékokat pedig július 31. és augusztus 2. között rendezik meg.

Siófokon május és augusztus között több előadást is tartanak a budapesti és vidéki színházak. A Fővárosi Operettszínház Strauss- és Kálmán Imre-összeállítást mutat be, a szolnoki Szigligeti Színház a Három testőrt, a pécsi Nemzeti Színház a Marica grófnőt, a kaposvári Csiky Gergely Színház a Chicagót, a győri Kisfaludy Színház a Képzelt riportot játssza több alkalommal.

A Balaton-vidék múzeumaiban, a Balaton-parti kiállítási helyiségekben is gazdag a program. Tihanyban egész nyáron látható lesz Derkovits Gyula emlékkiállítása. A veszprémi Bakonyi Múzeumban rendezik meg Kajári Gyula, Mikus Gyula, a füredi Balatoni Galériában Ircsik József, Kéri Imre, Jóna János és Udvardi Erzsébet, Boglárlellén Buza Barna, Kiss István és Szabó Vladimir, Fonyódon Gacs Gábor és Konyorcsik János, Keszthelyen Kiss József, Cservenka György és Szabolcs Péter kiállítását. A magyar karikaturisták gyűjteményes kiállítására Balatonföldváron kerül sor. Egész szezonban megtekinthetők az állandó kiállítások: egyebek között a balatonfüredi Jókai-ház, Badacsonyban az Egry József Emlékmúzeum, Veszprémben a vártörténeti, Siófokon a hajózástörténeti kiállítás.

Változatos a koncertprogram is. A tihanyi apátsági templomban június és szeptember között magyar és külföldi művészek adnak orgonakoncerteket, a veszprémi várkoncertek hagyományos előadássorozata is folytatódik neves együttesek és karmesterek részvételével. A tihanyi múzeumkerti koncerteken ismert kamaraegyüttesek adnak műsort. Nyolc alkalommal indul „koncerthajó" a balatonfüredi kikötőből. A veszprémi Zenélő Udvar műsorán látjuk Fábián Márta, Szakály Ágnes, Lux Erika koncertjét, ugyanitt rendezik meg augusztusban Szokolay Sándor szerzői estjét. Az idén első alkalommal rendeznek orgonakoncerteket a keszthelyi karmelita templomban.

Fonyódon rendezik meg júniusban a népi együttesek és a Páva-körök találkozóját. Igen sok Balaton-parti üdülőhelyen ad műsort a többi között a KISZ Központi Művészegyüttese, a Magyar Állami Népi Együttes és a Budapest Táncegyüttes.

T. I.

ÉG
on: 251-066.

ÉG
n: 689-268.

G
on: 574-065.

ÉG
490-733.

ÉG
s út 100.

tai.
pei.

1021 1979.II.16.Kossuth 18.3o
EstiMagazin

- Egy kiállitás kerámiái. Kajári Gyula grafikus müvész és Szabó Sándor korongos mester lo esztendős közös munkájának eredménye az a tárlat, amely mától látható a Finomkerámiai Müvek budapesti kiállitótermében. Lengyel Annáé a szó.

- Ilyen kiállitáson azt hiszem még nem sokan jártak. Nagy falitálakon, butellákon, padlóvázákon szó szoros értelemben ráirva rárajzolva a grafikus közlendője, a kép. Szabó Sándor Fazkes és Kajári Gyula grafikus együttmükődéséből másfél száz különös disztárgy került a közönség elé. Mindketten Hódmezővásárhelyen dolgoznak. Szabó Sándor alegjobb korongozók közül is kiemelkedik a nagyméretü kerámiák készitésével. 6o-7o cm magas butellák, hasonló nagyságu vázák, Miskakancsók, fél méter átmérőjü tálak. A kézmüvesség remekei. A korongolt edények ugyanis legtöbbször kisméretüek. Nagyon biztos kéz, szakmai tudás kell ahhoz, hogy egy darab agyagból ilyen szép fomáju, nagy edény legyen. Szabó Sándor tudja ezt csinálni. És nagyon szépszinü mázt kapnak ezek a kerámiák. Mélybarna, sárga zöld, aszerint, hogy milyen kép kerül rá. Mert mikor az agyag edény meszikkad a kiégetés előtt, Kajári Gyula ráirja rárajzolja képeit. Hogy miket. Például fürdöző lányokat, öreg parasztembereket, a Sümegi várat, Kós Károlyportréját, tanyákat, varjakat, verekedő kakasokat, és vers idézeteket. Egy hatalmas Tálon Szenczi Molnár Albert az idézet is egy zsoltárából való. Schiller egy versét irta Kajári arra a nagy vázára, amire a köl-

Kajári Gyula
grafikusművész

tő portréját és vejmári lakóházát karcolta. Nehogy azt higyjék, hogy valami stilus törés van ezeken a disztárgyakon. A szép, egyszerü formáju edények és a rárajzolt képek olyan összhangban vannak, mintha nem is két müvész, hanem egy ember alkotásai lennének. Nem tolakodik előre a disztárgy formája a kép kárára, de ez utóbbi sem disziti tul a szép formát. /szalagfordi tás!/ Csak elismeréssel szólhatunk a müvészi teljesitményről. A két Vásárhelyen dolgozó müvész közös kiállitása a Finomkerámiaipari Müvek Apáczai Csere János utcai bemutató termében, azt hiszem méltán arat majd sikert a látogatók előtt.

Kajári Gyula, festő- és grafikusművész

Művészet, 1980. aug. hó, 15. old.

Kajári Gyula: Sinka István portréja, fekete kréta, 80×115 cm, 1973 (fotók Égető)

1021

Fatanulmány a X

Beszélgetés G

– Most, mielőtt erre a beszélgetésre készültem, és végiggondoltam, hogy mit akarok kérdezni tőled, akkor döbbentem rá, hogy több mint húsz éve ismerjük egymást, és nem tudom, nem szerénytelenség-e részemről, ha azt mondom: több mint húszéves barátság fűz össze bennünket. Először Szolnokon találkoztunk, kezdjük hát az elején, a pályakezdéseddel. Úgy emlékszem, hogy Tisza-parti beszélgetéseinkkor ezek az évek is szóba kerültek, de akkor pontosan nem tisztázott időpontok szerint: hogy mi, mikor történt; próbáljuk meg most rekonstruálni. 1956-ban kerültél a szolnoki művésztelepre. Úgy tudom, hogy ez volt az első művészkolónia a főiskola után, ahol letelepedtél, és mint később kiderült, nem is olyan rövid időre. De az előzmények,

1071

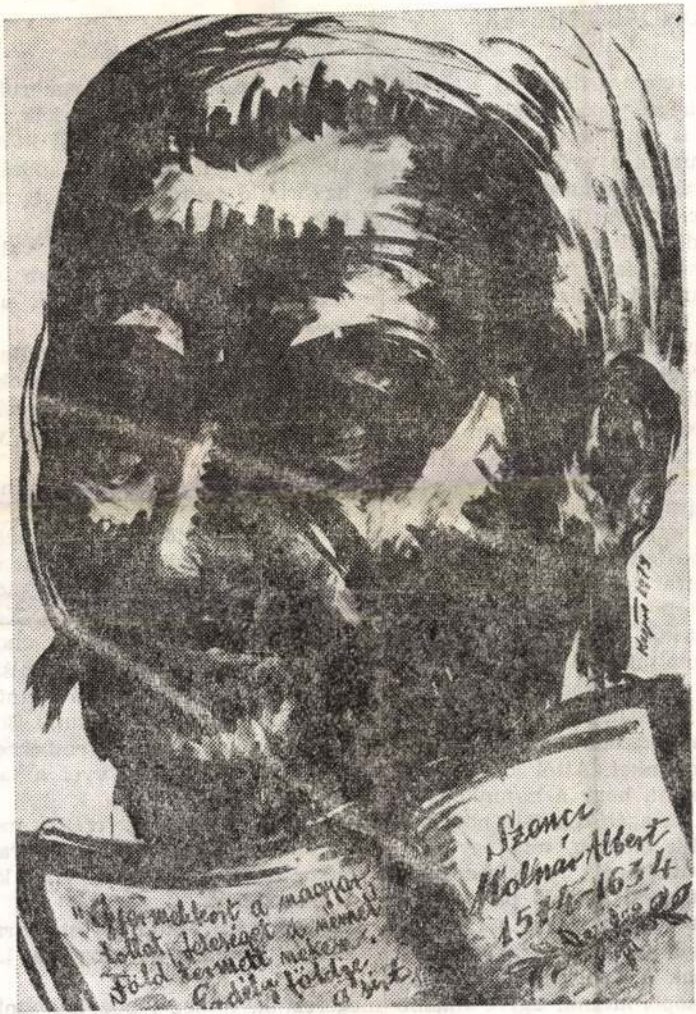

KAJÁRI GYULA RAJZA

APÁM, A FUNDÁLÓ MESTER

Tejtestvéremmel, Boglyas Palcsival járkál
lakó tollas népség szálláshelyeit. Bekukkantgat
keibe, hogy is kerülhette volna el figyelmünke
kopácsoló faragótér nyüzsgése? Ha tehettük,
Díszesen faragott kapuzaton át jutottunk az
A kapun a cég neve: Bergersohn és társa házi
Ott minden pillanatban mozdult, alakult,
dok, vonókések, fészik villogása alatt. Eleinte,
rek fogták meg képzeletünket, hanem a sze
tartottuk az eszközöket okosnak, s nem a mo
A fanyüvők beszédeiben magától vágó s
fűrészek hörögtek, míg az ember ölbe tett k
ízűen hántoltak, fodroztak, hímeztek, csipké
csordult, a kezünkbe kaparintani a szerszámo
belőle, amit az értő ember óhajt. Akár fából
Emlékem szerint a faragótelepen nagy
vásárhelyi kirakodó vásárokban.

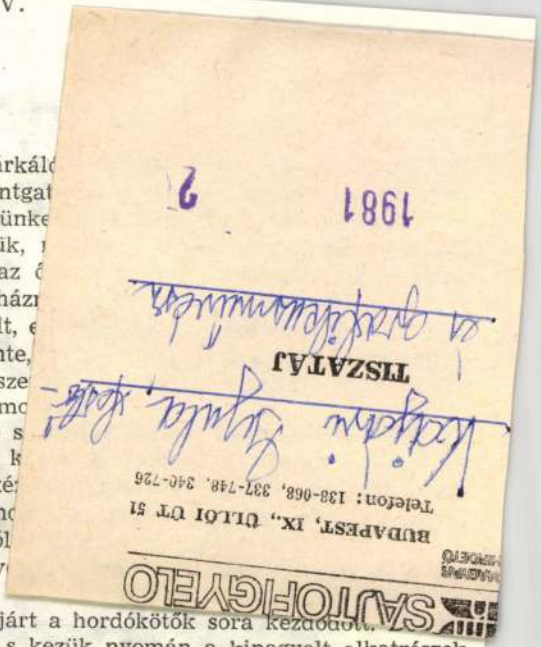

Ahogy a kapun beléptünk, balról mindjárt a hordókötők sora kezdődött. A faragók görbe fejszéi suhogtak naphosszat, s kezük nyomán a kinagyolt alkatrészek az égig föllétrázva, máglyákban száradtak. Mellettük szorgoskodott a kádárok, pintérek, csöbrösök serege, akik ivó-, mérőedények építésében jeleskedtek. Készültek itt faháncsmeregetők, iskátulyák, olyan hársfaszagúak, hogy abban a pipamocsok megszelídült. S ott minket szíves szóval láttak, sőt hasznunkat fogadták, hiszen tartottuk, hordtuk nekik a faanyagot, s közben gyűrtük magunkba ámuló szemünkön át a megcsinálás fogásait. Hanem amikor már olyan füles szapolyt tudtunk Boglyas Palcsi komámmal kiszalajtani a kezünkből, amiben a víz megállt, embernek kezdtek tekinteni bennünket. Attól kezdve nem kenték be fagyöngyenyvvel a taplóból készült kalapunkat, hogy a hajunkba ragadjon.

Ahogy a faragótőkék fölé növekedtünk, a görbe nyelű szekercét is megemelgethettük gazdáik oldalán, míg egy-egy gyerekszerető faragó éppen pipára töltött, s kicsit elszutyakolt vele. A jobbérzésűek ilyenkor titkát mutatták a vizes köszörűnek. Miképp lehet azzal lángélű pallossá tenni a szerszámot.

Mert tán hangos szóval a kikiáltott mesterek nem esküdtek össze irántunk, de inkább a saját gyerekeiket avatták a szakma rejtelmeibe, mondogatva, ki minek a mestere, annak a huncutja!

Ahogy csöpörödtünk, egyre inkább megéreztük, mihez lobog bennünk nagyobb huzalom.

valami, mely egyszer túlmutat a konkrét épületen, országos hullámokat ver, s a maga szerény eszközeivel segíti egy új magatartásforma, egy új szemlélet, egy új művészi alapállás kialakulásában.

*

(S hogy ez a szándék és terv mielőbb általánossá, gyakorlattá, természetes munkastílussá váljon, az alkotócsoport tagjai megtették a következő lépést is. A Csongrád megyei Tanács V. B. mellett működő Művészeti Tanácsadó Testület egyik ülésén előterjesztették javaslatukat a környezetalakítási tevékenység szintézisének megteremtésére Csongrád megyében. Érdemes kipróbálni új elképzeléseiket. Az lehetne a puding újabb próbája.)

TANDI LAJOS

1021

KAJÁRI GYULA RAJZA

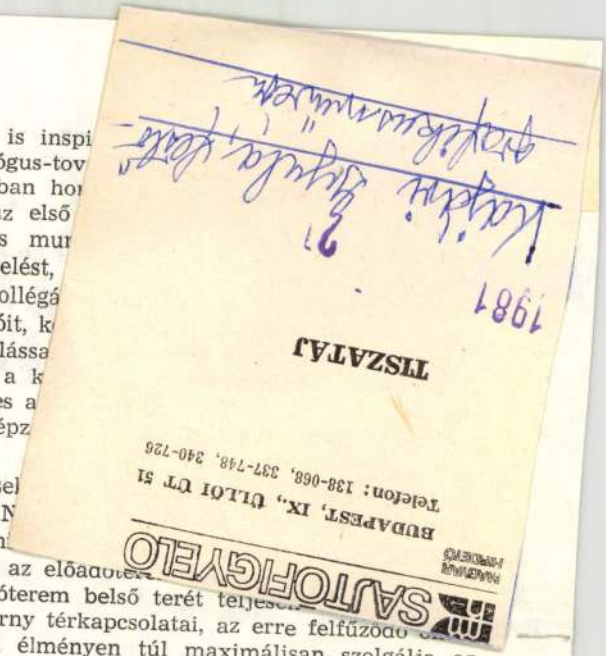

Maga az épület tartalmi meghatározója is inspi
technikai forradalom korában a pedagógus-tov
olyan új funkciókat igényel, mely magában ho
művész közös munkájának fontosságát az első
kezdve. Így elérhető, hogy az együttes mu
feladatokat ellátó épület a vizuális nevelést,
Közös tevékenységünk négyirányú volt. Kollégá
solták, alakították a születő épület funkcióit, k
a plasztikus tömeg és a homlokzatformálássa
kijelöltük azokat a gyűjtőpontokat, ahol a k
épület szerves részeivé válhatnak; az egyes a
vel azonos időben képzeltük el, ezért képz
munkába.

Sz. M.: Már a kiviteli tervek készítésel
készítsenek vázlatokat, elképzeléseket. T. N
júliától kaptunk rajzokat. Együtt dolgozn
sak T. Nagy Irénnel tudtunk. Részt vett az előadóte
ásában, ez segített abban, hogy az előadóterem belső terét teljes
ökkel tervezzem meg. Az előadótermi szárny térkapcsolatai, az erre felfűzöd
ási termek lüktető ritmusa az esztétikai élményen túl maximálisan szolgálja az
épülettel szemben támasztott követelményeket.

N. I.: Az épület egésze jellegzetes szerkezettel, egységes és visszafogott anyag-
asználattal, így szolid megjelenéssel készült. A tervezés igényességét nem a meg-
elenés gazdagságával hangsúlyoztuk, hanem a részletek szakszerű és gondos meg-
unkálásával szeretnénk biztosítani. Ez a koncepció kijelölte azokat a fontos pon-
okat, melyek képzőművészeti alkotást igényelnek, sőt, meghatározta ezek karakterét,
erepét, méretét és anyagait is. Javaslatunkban így szerepelt az épület fő homlok-
ta elé kerülő szabadtéri, mobil, acél, plasztika, mely azonban a zsürizés után sta-
kus műanyag térelem lett. Ezt Paizs László készítette. Ezen a bejárati részen kell
egoldani a feliratok és a tájékoztatás kérdését. A főbejárattal szemben plasztikus,
pszből készült köpenyfal fogadja a látogatót. E munkára Szekeres Mihály kapott
egbízást. A főfolyosóról nyíló intim társalgóba egy textil pannót képzeltünk —
ulyás Zsuzsa készíti. Az éttermet a folyosótól áttetsző maratott üvegfal választja
Kovács Júlia üvegtervező művész munkája. Az épület legcsendesebb pihenő-do-
nyzó-társalgó részébe kerül egy intarziabetétes szekrény és pohárszék, a lezáró
szakaszra az előbbihez kapcsolódó plasztikába hajló dekoráció. Mindkettőt T. Nagy
én készíti.

T. N. I.: A feladatban az látszott gyökeresen új megoldásnak, ha a kezdeti lépé-
től arra törekszünk, hogy az épület bizonyos lényeges és jellegzetes pontjait meg-
óbáljuk a semlegességből kimozdítani. Abban vállaltam társszerepet, hogy a sík
ületeket plasztikusan mozgassuk meg. Nem úgy, hogy később ráakasztunk vala-
t, hanem úgy, hogy maga a fal plasztikus. A művészeti alkotások kijelölésénél
szép feladatot kaptam. A szekrénysor intarziakompozíciója az egyik legkötöttebb
adat, vállalom és hangsúlyozom a funkciót. Ehhez a feladathoz formai gondolko-
ban kapcsolódik a plasztikus falburkolat. Kezdettől tisztában voltunk azzal, hogy
el az első munkával egyszer és mindenkorra nem oldjuk meg építészet és képző-
vészet kapcsolatának minden kérdését. A továbbiakban összegeznünk kell a me-
közben felmerült problémákat, tapasztalati tényeket, melyek segíthetnek ben-
nket és másokat is a továbblépésben.

N. I.: Ahhoz, hogy eddig eljutottunk, sokak együttérző figyelme és támogatása
lett. Kísérletünket el sem kezdhettük volna a szándékokat értő és feladatot támo-
ó mecenatúra nélkül. Legtöbb segítséget a megyei tanácstól, személy szerint
bó G. László tanácselnök-helyettestől, illetve a lektorátustól, kijelölt szaktanács-
nktól, Fekete György Munkácsy-díjas iparművésztől kaptunk. Talán elkezdődött

1021

KAJÁRI GYULA RAJZA

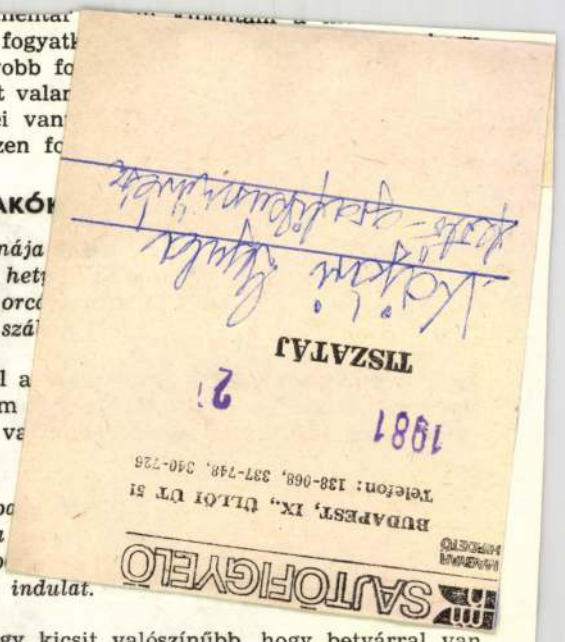

okozatosan, minden magyarázat és kommentár ... Mindenki a ...
hiszen a költő részéről az a legnagyobb fogyatk
mit akar mondani, és az a másik legnagyobb fo
san, hogy mit akar mondani. Hogyan lehet valar
magyarázgassunk: ennek művészi eszközei van
szakaszonként fejlődik és viszi szinte kézen fo

ÉGLAKÓK

Szívalakú csizmája
szűrtől királyi het
bajsza korom, orc
Séta Pista így szá

Egy szép, népies zsánerkép indul ezzel a
betyár. A népies zsánerkép önmagában nem
gősségbe vagy sematizmusba; ha megtart va
van a maga helye és létjogosultsága.

Darutollas kalpa
ezüst mordálya
inge, gatyája p
szívében tiszta indulat.

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1981
TISZATÁJ

A zsánerkép folytatódik. Most már egy kicsit valószínűbb, hogy betyárral van dolgunk, hiszen huszároknak, még a tisztjeiknek se igen volt ezüst mordályuk. S ez a betyár nagyon tisztára mosott betyár — a zsánerkép maximálisan szép akar lenni —, hiszen „szívében tiszta indulat" van.

Csupa kis villám, kék acél:
két szeme sarkantyútaréj;
gyors napsugár a hírneve:
szabad élet a mindene.

A zsánerkép tovább kerekedik, s megkapja az egyik legnagyobb emberi érték, a szabadság hitelesítését is.

---

* Ez a verselemzés Bibó István munkásságának irodalmi vonatkozású „mellékterméke". A magnószalagról leírt kéziraton — melyet szerzője nem öntött végleges formába — a minimálisan szükséges javítást ifj. Bibó István végezte.

1021

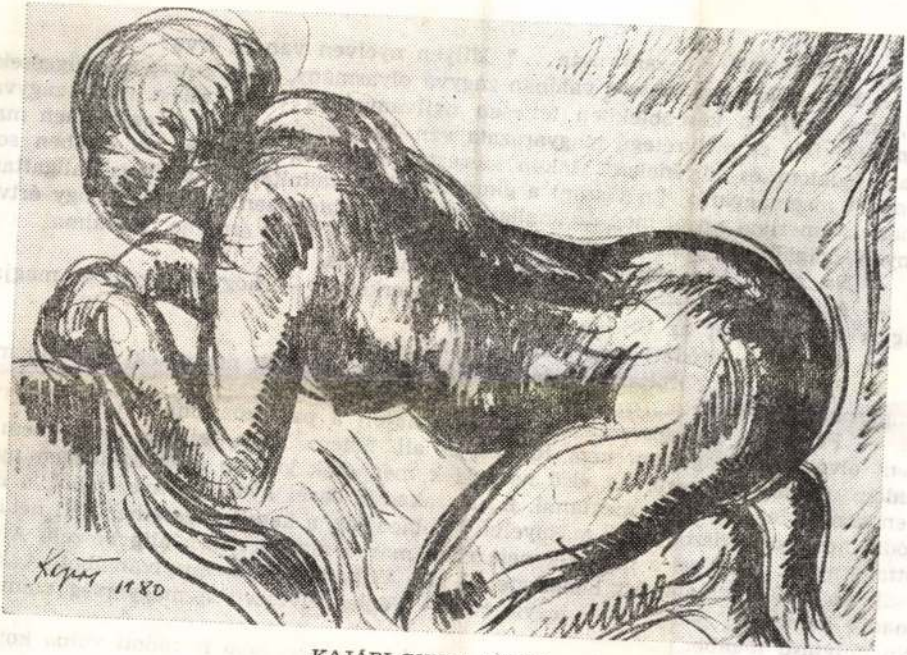

KAJÁRI GYULA RAJZA

elfelejtenék míg ők élnek. Én nem nagyon jól ... ő majd
rokonom, Mr. Sass, magjar. Asszony Serbian.
igazít, mikor én írtam rossz magjar. Most má

— Ez mi? Mi ez a zagyvaság...? Milyen
— Ez, kérlek, első látásra valóban zagyva
ből, meg majd a későbbiekben teljesen nyi
Ennek sokféle és mélyrétegű magyarázata va
gyar irodalom és történelem szakon szerez
mindent megmagyaráz. Én viszont a gimnáz
s bár az amerikai angol meg az angliai ang
a nyelv dolgaiban, számomra mégis megvilá
— No, akkor légy szíves világosíts meg
— Arról van szó — magyarázta a seg
vagyis öreg magyar az USA-ban él...
— Nocsak — ütődött meg a főszerkes
— A szülei vándoroltak ki oda, így h
magyarul. A gyermekei, mint írja is...
— Persze — s a főszerkesztő közelébb ...
nem olvasnak Hungarian, nem tudnak at all. Értem. Ez a ...
tudom mi, törvényszerű. Az első nemzedék még csak gagyog azon az idegen ny
ven, amit kínkeservesen megtanul, ha kiszakad a hazai nyelv környezetéből, a má-
sodik nemzedék viszont már másnyelvű iskolába jár, a kenyérkeresethez kell neki az
ottani nyelv, tehát ez a második nemzedék már a magyart töri, alig beszéli. Akár-
csak ez a — s az aláírást böngészte — Mr. Villiam Sass Pennsylvániából. A har-
madik nemzedék pedig... — legyintett. — Végleg elveszett a magyarság számára.
No, folytasd tovább.

Nyílt az ajtó s minden kopogtatás nélkül — persze, nem is tudott volna kopog-

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
TISZATÁJ
1981
21
Kajári Gyula,
festő-grafikusmuvész

Kajári Gyula, grafikus festő

Kajári Gyula: Tanulmány

Kajári G

Élet és

7.

XXIX/13

1021

Kajári Gyula:
Emlékezés

: jegyében szorgalmazta p
ai tudósok, egyebek köz
következményekkel járna
ni a világűrt katonai ter
ált programmondatát: „N
em volt, és tiltsák meg

■

— képletesen szólva — a
valamint nagyjelentőségű
. Ott volt természetesen
rsaság Elnöki Tanácsának
Jgy gondolom, nemcsak
ga és kormányunk, hanem egész népünk nevében mond-
ztozunk gyászukban, s egyben üdvözöljük a Szovjetunió
ja Központi Bizottságának állásfoglalásait, azt az elhatáro-
ytatják a lenini irányvonalat, a Szovjetunió eddigi politiká-
ökéltséggel tovább dolgoznak a szovjet nép, az egész em-
javára."

ározásnak, *a politikai irányvonal folyamatossága vállalásá-
ásának* természetesen nagy nemzetközi jelentősége volt, van
is. Konsztantyin Csernyenko, az SZKP Központi Bizottságá-
– éppen a szovjet békepolitikáról szólva — így fejezte ki ezt
atosságot: „A Szovjetunió mint szocialista nagyhatalom tö-
n van azzal a felelősséggel, amelyet a béke megőrzéséért,
a népek iránt visel. Ajtót tárunk a valamennyi földrész
békés, kölcsönösen előnyös együttműködés előtt. Kiállunk
kés úton, komoly, egyenjogú, konstruktív tárgyalásokon old-
vitás nemzetközi problémát. A Szovjetunió maradéktalanul
ni minden olyan állammal, amely kész gyakorlati lépésekkel

1984 MÁR
TÁRSADALMI SZEMLE
SAJTÓGYŰJTŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-148, 340-726

Kajári Gyula
festő- és grafikusművész

1021

Kajári Gyula: Vázlat

TÁRSADALMI SZEMLE
1983 NOV 2
SZAKSZERVEZETI
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-148, 340-128

A magyar szakszervezetek több mint 100 évv
nyolás elleni küzdelemben, társadalmi szükségle
időben születtek a magyar munkásosztállyal, é
szervezeteivé váltak.

A szakszervezeteknek a gazdasági követelé
és szociális tevékenysége párosult a politikai
nyolástól mentes társadalom megteremtésére ir
zett munkások jártasságot szereztek a gazdaság
merkedtek a marxista eszmékkel, öntudatuk f
szolidaritás érzése munkástársaik, más országok

A felszabadulás előtti évtizedekben a szaks
egy következetesen osztályharcos balszárny, mely az illegalitásban dolgozó kom-
munisták és a baloldali szociáldemokraták vezetésével ébren tartotta a forra-
dalmi szellemet. A szakszervezetek nagy erőt képviseltek a munkásosztály har-
cában, mozgalmi kereteikkel lehetőséget biztosítottak a munkásosztály pártjai-
nak tevékenységéhez. A munkásotthonok a mozgalmi élet és a művelődés bá-
zisai voltak, módot nyújtottak a kommunisták, a baloldali erők politikai tevé-
kenységére, az újabb sorsfordító küzdelmek előkészítésére.

A felszabadulás után jelentősen kiszélesedtek a szakszervezeti mozgalom
keretei, bővültek funkciói. A szakszervezetek nagy szerepet játszottak az or-
szág újjáépítésében, a munkásosztály hatalmának kivívásában. Az ötvenes évek
elején a szakszervezetekre is károsan hatottak azok a torzulások és hibák, ame-
lyek az akkori pártvezetés politikájának következtében közéletünkben elural-
kodtak. Megtört a mozgalom korábbi lendülete, tevékenysége leszűkült, eltor-
zult, formálissá vált. A szakszervezetek az 1956-os ellenforradalom leverése után
— feleleventve a hazai és a nemzetközi szakszervezeti mozgalom legjobb ha-
gyományait — pártunk eszmei, politikai útmutatásait követve új lendülettel
indultak küzdelembe a szocialista célokért.

I.

A Magyar Szocialista Munkáspárt a szakszervezeti tevékenységre vonatkozóan
s levonta a szükséges tanulságokat. A korábbi hibákat és torzulásokat kijavít-
va, a dogmatizmus és a revizionizmus elleni kétfrontos harcban a lenini elvek

Kajári Gyula

Kajári Gyula rajza

Magyar Nemzet 1987. VII. 18.

Kajári Gyula

Kajári Gyula **BÁNAT**

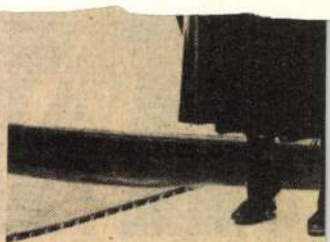

Sétáló

Kajári Gyula

Kajári Gyula: Tarló

Magyar Nemzet 1986. VIII. 12.

KAJÁRI GYULA RAJZAI

Veszprém, Bakonyi Múzeum

A katalógus előszava szerint Kajári Gyula „európéer" grafikus. A veszprémi kiállítás inkább arról győz meg, hogy amit látunk, az inkább sajátosan hazai hagyományra épül; persze Magyarország is Európában van. Ez igaz.

Tíz év munkássága látható a falakon: az egykori mester, Ék Sándor realizmusát őrző modellrajzok (*Támaszkodó*) vagy a Kohánéhoz mérhető drámai jelenetek (*Naplemente*), illetve a Nagy István-i formarendet monokrómiába szigorító tájképek (*Nyár*). Íme, a gyökerek, melyeken keresztül a hagyományok fölszívódtak Kajári világába — ebbe a gyermekkor keserűségének ízét a felnőttkori pálya szélére szorítottság érzetével vegyítő világba.

Kajári azon kevesek egyike, akik teljes életművüket a rajzművészetre tették fel, akkor is kitartván mellette, amikor az alkalmazott grafika már szinte egyeduralkodóvá vált. E tény bizonyos hitelt kölcsönöz a veszprémi tárlatnak, melyből elsősorban a portrék emelkednek ki (*Kodály Zoltán, Sinka István, Németh László*). Persze, a „minőség forradalmá"-nak útját mindegyik fekete krétarajz bejárja a maga módján: első pillanatban például a modell utáni munkák szegényesnek tűnnek, de később kiderül, hogy Kajári nőalakjaiban olyasféle célkitűzést próbál megvalósítani, mint Medgyessy: klasszikus hazai kánonhoz igazítani a nőideált. (*Képünkön a Mosogató asszony című rajz.*)

Fecske András

UJ TÜ

4.

csehszlovák film

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA
MEGHÍVJA ÖNT

KAJÁRI GYULA

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA
1970. JANUÁR 10-ÉN, SZOMBATON DÉLBEN 12 ÓRAKOR
MEGNYITÓ BESZÉDET
DR. POGÁNY Ö. GÁBOR
MOND

fnyv 14 6790

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA 1957

Rejtőzködő élet 1021

A szavak fedezete

„Sümeg csöndje, történelmi atmoszférája előre visz a munkámban. Most erre van szükségem. A többit bízzuk az időre!"

(Művészet, 1980. augusztus)

Akik ismerik *Kajári Gyula* Munkácsy-díjas grafikusművészünk nevét, voltaképpen a *Művészet* című folyóirat augusztusi számából értesülhettek róla, hogy a Vásárhelyen, Kecskeméten, Dunaújvárosban honos alkotó Sümegen eresztett gyökeret. Kajári Gyula alkotó munkássága színterének az áthelyezése valójában azt jelenti, hogy a mester megtért a Dunántúlra, megyénkbe, gyermekkora, ifjúsága meghitt tájaira. Ősiben született, a herendi porcelángyárban volt vésnöktanuló.

Művészetértő, jó barátok kalauzoltak el Sümegen a gesztenyefák sátra közt megbújó házba, ahol egy időre nyugvópontra jutott a nehéz sorsú, de kemény akaratú grafikus élete.

Több alkalommal sem volt szerencsém. „Kajári Gyula szüntelen úton van – mondta valaki a ház lakói közül. – Járja a környéket, a temetőket, rajzolja a szép vonalú dombokat, házakat, kapualjakat."

Végül mégis sikerült otthon lelnem a művészt, s ha csak kis időre is, alkalmam nyílt betekintenem egy különös élet tájaira.

A falon *Németh László, Simon István* nagy méretű portréja. Az asztalon hatalmas mappában rajzok: markáns portrék, tájképek, intérieurök. S amíg a balladai hangulatú grafikák elvonulnak előttem, arra gondolok, a művész milyen elementáris erővel képes szorongásait, vívódásait, családdásait, keserűségeit, megélt élményeit átlényegíteni fekete krétával.

Kilencesztendős volt, amikor állami menhelybe adták. S attól a pillanattól nem volt megállása, egyik helyről a másikra hányódott. A Képzőművészeti Főiskola elvégzése után különböző vidéki városokban élt hosszabb-rövidebb ideig: Vásárhelyen, Kecskeméten, Dunaújvárosban. Életét mindig a feladatokra szervezte, mindenütt addig maradt, amíg ki nem „rajzolta" magát.

1970-ben volt a Nemzeti Galériában gyűjteményes kiállítása. Több ízben elnyerte a Szegedi Nyári Tárlat díját, 1975-ben kapott Munkácsy-díjat, 1976-ban tüntették ki a Balatoni Nyári Tárlat grafikai díjával.

Pályáján sokszor érték támadások, igaztalan elmarasztalások, félreértések.

Arca olyan, mintha kemény kőből faragták volna. Nagy elszánással, belső tartással csinálja, amire feltette az életét. A lehető legeszközteleneb bből – fekete vonalakkal vall a világról, életünkről. Sokat járt az alföldi tanyavilágban, egy elmúló paraszti életforma drámai jeleneteit örökítette meg.

– Min dolgozol mostanában?

– Nem szeretek beszélni még folyamatban lévő munkáimról. Akkor kiadom magamból az energiát, s nem vagyok képes megbirkózni a feladattal. Egyszer megkérdezte valaki tőlem, min dolgozom. Mondtam, hogy Schiller portréját szeretném megrajzolni, azt is elmondtam, hogyan. Ha hiszed, ha nem, ezzel a munkámmal azóta sem készültem el. Egyébként sem szeretem, ha legendákat szőnek körém. Előbb jöjjön a munka, lássuk a teljesítményt, azután beszélhetünk. Legyen fedezete a szavaknak! Tavasszal lesz Veszprémben kiállításom. Arra készülök.

Simon István portréja

– Miért éppen Sümeget választottad letelepedésre?

– Mielőtt itt megvetettem volna a lábam, korábban talán háromszor jártam itt. Megkapott a táj szépsége, történelmi atmoszférája. Sok rajzolnivaló adódik itt számomra.

– Munkáid egy jelentős része irodalmi ihletésű.

– Igen. Az irodalom szinte életre szóló programot adott nekem.

– Állást nem vállalsz, a Képcsarnok számára nem dolgozol éppen amiatt, hogy ne kelljen feladnod egyéniségedet, művészi elveidet. Mégis, miből élsz?

– Vannak azért, akik megveszik grafikáimat. Egyébként kevés is elég az embernek.

– Akik már közelebbről ismernek itt Sümegen, azoktól hallottam, milyen olthatatlan szenvedéllyel kutatod a történelmi emlékeket, építészeti, népművészeti különlegességeket, s milyen missziót vállaltál ezeknek az értékeknek a mentésére.

– Sok érték van itt, amely érdemes rá, hogy kimentsük a múló idő feledést szitáló rétegeiből.

Elismerés illeti mindazokat, akik lehetővé tették, hogy Kajári Gyula sajátos látású, kiváló művészünk otthonra találjon Sümegen. Bizonyos, hogy mindazok az alkotások, amelyeket ez a vidék inspirál, valamennyiünket gazdagítanak majd. Várakozással tekintünk a művész veszprémi bemutatkozása elé.

Hamar Imre

Sümegi hangulat

mondanom, hogy édesanyám majdnem meghalt szülés közben. Amikor én születtem. Mi történt pontosan? Nem tudom, nem mondták. Járni, beszélni feltűnően későn tanultam meg. Ágybavizelős nem voltam. A nyolc osztályt szülővárosomban végeztem el, rendesen, időben és 4,5 átlaggal.

– 1956-ban édesanyámmal külföldre mentünk, azaz: vitt magával. Ausztriában több városban éltünk, azt hiszem, egy évig. Ekkor az NSZK-ba költöztünk édesanyám testvéréhez: anyám dolgozott mint orvos, én pedig gimnáziumba jártam. Egy év után azonban megszöktem anyámtól, mert minden áron Magyarországra akartam jönni ...

– Mindig emlékezni fogok rá: 1958 nyarán, augusztusban jelentkeztem a bécsi magyar nagykövetségen. Ott azoban elküldtek, hogy csak a szüleimmel tárgyalnak. Ekkor elmentem egy lágerba, s azt hazudtam, hogy most és egyedül szöktem ki Magyarországról. Természetesen arra számítottam, hogy mint gyermeket „visszaadnak". Tévedtem, s nagyon elkeseredtem. Öngyilkos akartam lenni, de nem lehetett. Szökni sem lehetett. Annyira vigyáztak ránk. Sok magyar gyerekkel voltam együtt Hirtembergben, s ott 1960-ig kitanultam a villanyszerelő szakmát. 1961 januárjában mégis sikerült megszökni az intézetből egy barátommal, s ismét a bécsi magyar követségre mentem. Elmondtam mindent, ami 1956 óta történt velem, s könyörögtem, hogy intézzék el a hazatérésemet, mert képtelen vagyok itt élni, s ha nem láthatom apámat, Magyarországot, öngyilkos leszek. Hazajöhettem ...

2.

– 1961 februárjában érkeztem a határra: igen boldogan és könnyező szemmel. Tizennyolc éves voltam! Várt az új élet ...

– ... és Hegyeshalomnál a rendőrség! Közbevetőleg el kell még mondanom azt, amit ott a követségen sem hallgattam el, mert mindenben igen őszinte voltam hozzájuk, hogy Ausztriában cserkész voltam. Próbáltam volna tiltakozni ... A hirtembergi iskola tulajdonképpen disszidens fiatalok politikai és hadászati kiképző központja volt. Amolyan előiskola! Fegyvernemekről tanultunk, terepismeretről, pirotechnikáról, egyes országok nemzeti szokásairól, a nép sajátosságairól ... stb. A szakmai képzés, esetemben a villanyszerelés csak alibi volt. Igaz, azért jól megtanították ... Később egy haditengerészeti iskolába vittek volna bennünket. Dehát én a haverral megszöktem, mert mindig utáltam az intézetet s mondtam már, hogy véletlenül, gyerekességem miatt pottyantam oda és csak az járt az eszemben: megszökni, megszökni és hazajönni Magyarországra ...

– No, szóval Hegyeshalomnál várt a rendőrség! Bevittek, ott voltam két napig, mindent szépen elmondtam, majd elengedtek. Apám jött értem egy Mercedessel. Napokig csak egymást bújtuk, sírtunk és nevettünk. Az öreg szabit vett ki és csavarogtunk, tervezgettünk. Persze az én jövőmet. Elhelyezett a gépgyárban, villanyszerelőként dolgoztam. Jó sorsom volt, szerettek, a srácoknak sokat meséltem.

– 1961 júliusában kérvényeztem a KISZ-be való felvételemet, s behivattak ezért a KISZ-irodába. Láttam, hogy a titkár kapásból ellenséges érzelmű velem, hogy miért, nem is tudtam, hiszen nem ismert... Kereken elutasították a kérelmemet, sőt, megtoldották kioktatva: hogy mertem venni azt a bátorságot, hogy volt képem, azok után ... Amikor elképedve kérdeztem, miről is van szó, a titkár közölte: „Fasisztákkal nem közösködünk ..."

– A túlbuzgó titkárt ezért leváltották, mert az apám nagy bulit csinált az ügyből, pedig én nagyon kértem, hogy l
ja az egészet a francba, úgyis lelépek innét. Mármi
gyárból ... Mindegy hová, el innen! Szegény öreg k
nyörgött, de nem bírtam m
radni. Ekkor kezdtem el inni
Csavarogtam, nem dolgoztam.
Otthagytam az öreget is, mert
sokat lelkizett. Mindig is ko-
nok, hajthatatlan voltam, most
már tudom, hogy hülye is ...

3.

– 1961 októberében költöztem a Mátra II. uszályra, s itt találkoztam két sráccal, akikkel összekeveredtem. Egyszer azzal álltak elő, hogy ki akarnak szökni az országból, segítsek nekik, mert hogy én ismerem a dörgést. Minden áron le akartam őket beszélni, de nem lehetett. Ekkoriban egyébként még szabálysértést sem követtem el, a rendőrséggel semmi dolgom nem volt. Csak ittam! A haverok befűztek, rábeszéltek, hogy álljak a dologra, hogy megmutatom, hogyan és hol lehet veszély nélkül átjutni. Ezek az őrültek a határon, teljesen feleslegesen lövöldözni kezdtek... Rettenetesen megdöbbentem, fegyverről nekem nem szóltak, s ott ordítoztam velük: állatok, szemetek, gyilkosok ... stb. Szóval teljesen kiborultam!

– Ekkor kaptam az első „csomagot", két év börtönt. Megérdemeltem a hülyeségemért, le is dörgöltem. A társaimat rendesen elmeszelték, koponyánként tizenötre. Amikor kijöttem, zsinórban kétszer nekimentem a határnak. Hogy miért? Dacból, hülyeségből! Meg akartam mutatni, hogy fej vagyok, nekem sikerül. Hát, nem sikerült! Előbb nyolc, majd tíz hónapot kaptam.

1980 NOV 29

NAPLÓ (VESZPRÉM)

MHSZ SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

... után fel-
...re. Rendesen akar-
...ni, megjavulni. Egy évig
sikerült is: dolgoztam, nőim is
voltak, nem ittam. A brigád-
ban itt is nagyon kedveltek,
az az igazság, hogy én nagyon
szeretem a kollektívákat és ha-
mar meg tudom magam ked-
veltetni. Szeretem az emberek-
ket ...

– Tehát egy évig minden oké volt, de akkor kigyulladt a csillebérci fenyveserdő, oltári tűz volt. Hogy ehhez nekem mi közöm? Semmi, azaz ugyanannyi, mint a többieknek. Történt ugyanis, hogy brigádkiránduláson voltunk hatan az erdőben, szalonnát sütöttünk s távozás után nem oltottuk el a tűzet. Kigyulladt az erdő ... Másfél évet kaptam! A társaim .. ? Semmit. Elvittem egyedül a balhét! Megsajnáltam őket, hiszen valamennyien nős, családos emberek voltak és fiatalok. Én meg már úgyis ültem 4 vagy 5 évet. Erre ők nem kértek, önként tettem ...

4.

– A sitt után visszamentem a fővárosba, a gumigyárban helyezkedtem el. Segédmunkás voltam. Két hónap múlva új üzemegység nyílt T-ben, s engem oda helyeztek. Nőtlen voltam, mentem. Nagyon ment a meló, fél év múlva kineveztek diszpécsernek, de akkor megint bevágott a mennykő. Ilyen az én formám! Összebalhéztam az üzemvezetővel, mert nem vállaltam plusz munkát puszi-

Kajári Gyula
1021

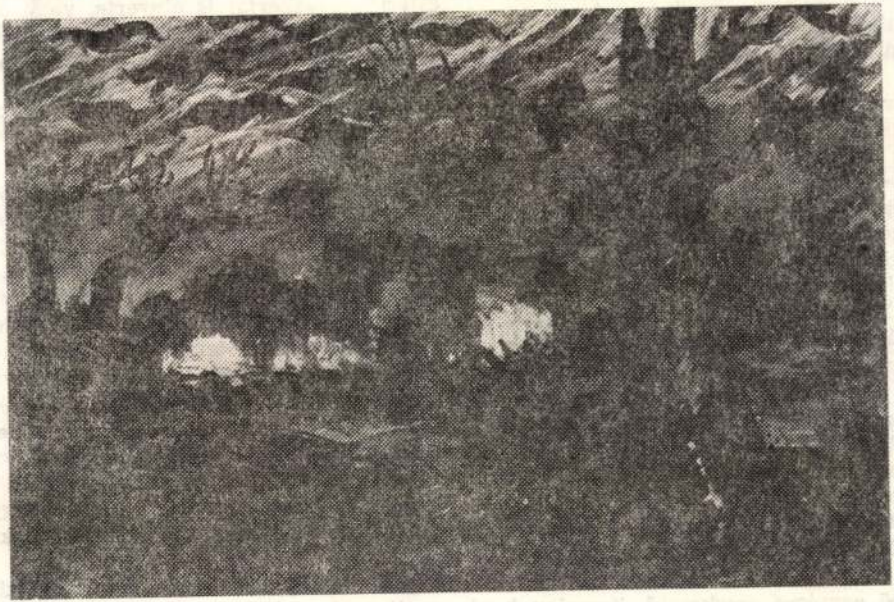

KAJÁRI GYULA RAJZA

Zoltán, Lukács György, Illyés Gyula, Erdei Ferenc, Bibó István, Jócsik Lajos, Balogh Edgár, Benkő Samu nem főhivatású kutatói státuszban telek, körülmények között — hozták létre műveiket v van Erdélyben a Bretter-iskola, amelyben a tehetséges a Mester fájdalmas hiányát is pótolni tudja, vagy az mint a nemrég elhunyt Bálint Sándor, aki a „Szögedi csak a magyar, de az egyetemes művelődéstörténet b tathatjuk a kaposvári Kanyar József, a hajdúsági B említésével. Számos kiemelkedő és reménybeli tudós — s köztük épp a hozzászólók tudományos pályafu ismertsége is bizonyítja — hogy „mit ér a társada művelik".

Mégis gondom van, amikor olvasom, hogy az A megjelent Budapest történetének ötödik kötete 665 rajzzal, térképpel illusztrálva; készül a hatkötetes Ba megye és várostörténetek sora, amelyek szükségét tudom, hogy ha valami országos vagy a nemzet egés kellően tömör, táji-történeti-gazdasági eligazodást aka valaminek konkrétan utánanézni, akkor még ma is a század eleji „Magyarország vármegyéi és városai" so Ezek ugyan már kissé elavultak, beállításukban, szem de hallatlan erényük, hogy egységes szerkezetűek, so rek. Hasonló jellegű mai munkára szerintem rendkív valamennyi közkönyvtárban és a tájékozódó értelmi

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 133-063, 337-748, 340-726
TISZATÁJ
1981 MÁR

1021

KAJÁRI GYULA RAJZA

Kajári Gyula

akját.

1976 őszén ünnepelték születése s
erméke a Mocsáry Lajos Emlékkönyv
zédeknek, tudományos értekezéseknek,
ájának is, amelyeket nemzetiségpolitil
erpretáltak. Mocsáry Lajos ugyanis ne
– szükségképpen — a nemzetiségi öss
ágával jól megfért, mondhatnánk ebb
nak, szerbeknek, horvátoknak, szászok

Magyarország tehát az Ausztriáva
zág; ez volt az a bizonyos „Szép vag
zentimentális kuplé dalolt — amikor e
Az osztrák (Habsburg) birodalomba v
ki rá a Duna-völgye elnyomó hatalm
állította: vagy elfogadja kiosztott szer
mozgalmait támogatja. Ennek a „vagy-
tül folyt az egyre ádázabb tusakodás.

Amikor 1826. október 26-án Mocs
kúriájában megszületett, ez a kérdés
merült. Tavaszi zsongás volt az orszá
alakult. Kemény G. Gábor kutatásaib
milyen gondtalanul élhetett tanulmány
szeti karára járt; Széchenyi és Koss
Nemzeti Színházban előadták, és Erdély
megküldte Egervölgyi dalok címmel összeállított gyűjtése anyagát. Makacs ízületi
bántalma a sziléziai Freywaldauba vezérli, ahol 1846 őszétől 1850 tavaszáig gyógy-
kezelik, útitársai angol, francia, német nyelvtanok és Berzsenyi versei: a „fene
fátumok" zárait átütni akaró merészség. De útitársává válik Reguly Antal is, aki
finn-ugor kutatásairól tájékoztatja frissiben, azonkívül az „árvízi hajós" — az öreg
Wesselényi —, aki barátságába fogadja a képzett és tanulékony ifjút. (Mocsáry nem

TISZATÁJ
1981 MÁR
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 128-068, 337-748, 340-126

KAJÁRI GYULA: KODÁLY

1021

atóságának vagy nem irányíthatóságának kérdése
életének vizsgálatával foglalkozó kutató volton
zadás elől, nincs szándékomban a merev elutas
n, a válasz aligha elégítheti ki a kérdezőt.

Véleményem szerint a kétnyelvűség és a keverti
gek nyelvi életének egészséges befolyásolása valar
, folyóiratok és az irodalmi termékek olyan nye
séges, amely nyelvi szinten mozgó irodalmi vagy
forgó tömegek érdeklődési körének és művelts
a hagyott kérdéssel fejezem be mondandóimat:

KAJÁRI Gyula

Ára: 15 Ft

...p. bérm. Bp. 72.

...E REFORMÁTUSOK LAPJA

XXXV. ÉVFOL... ...AM

A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ HETILAPJA

1991. NOVEMBER 24.

Lelkészkonferencia Patakon

A svájci–magyar egyházi kapcsolatokról

Templom épül Encsen

Körúton Dél-Amerikában

Naplemente. Kajári Gyula rajza

1956 őszére emlékezünk

A szent közömbösség

Az 1956-os forradalomra való emlékezések sorában az egyik legmegrendítőbb visszaemlékezésre október 29-én, a Budapesti Református Teológiai Akadémia Ráday utcai épületének udvarán került sor. Lapunkban már tavaly is részletesen megemlékeztünk dr. Szűcs Zoltán amerikai magyar református püspök, mint kortárs és tanú segítségével annak a két teológusnak – Herczeg Lajosnak és Magócsi Istvánnak – a sorsáról, akik életüket áldozták a magyar nép szabadságáért. A hősi halált halt teológusok emlékére kopjafát emeltek a Ráday Kollégium udvarán, Sütő Levente erdélyi szobrászművész alkotásait. Az ez évi koszorúzást követő istentiszteleten dr. Tenke Sándor teológiai akadémiai dékán olvasta az Igét és dr. Hegedűs Loránt dunamelléki püspök, a Zsinat lelkészi elnöke szólt az evangélium üzenetéről a Róma 14:8 alapján: „Mert ha élünk, az Úrnak élünk; ha meghalunk az Úrnak halunk meg. Azért akár éljünk, akár haljunk, az Úréi vagyunk". A Zsinat lelkészi elnökének beszédét az alábbiakban közöljük.

E két fejfa a Ráday Kollégium udvarán most két azonos szót emel ki az Igéből: *akár-akár*... A szent közömbösség szavai ezek, amelyek a szentségtelen léleknek minden rezdülését elveszik szívünknek legelrejtettebb zugából is. Mert a Szentírás igenis ismeri a szentségtelen lélek közömbösségének döntően ellentmondó szent közömbösséget. Csak a 73. zsoltárra hadd utaljak: „Isten közelsége oly igen jó nékem; ha elfogyatkozik is testem és szívem, szívemnek kősziklája és az én örökségem te vagy, óh Isten, mindörökké!"

Tehát annál mélyebbre jutunk a hitben, annál győzelmesebben szárnyalunk a reménységben, annál diadalmasabban önfeláldozók vagyunk a szeretetben, minél több dolog lesz ezen a világon számunkra Isten színe előtt, Őbenne és Általa közömbössé. Közömbös, hogy boldog vagyok-e vagy boldogtalan, erős-e vagy erőtelen, sikeres vagy sikertelen, beteg vagy egészséges, élek-e vagy halok-e. „Kicsodám van az egekben? Náladnál egyébben nem gyönyörködöm e földön" (Zsolt. 73:25). Isten nélkül mindez cinizmushoz vezetne, a langymelegség közömbösségéhez, végül beleesnénk *A zarándok útja* (J. Bunyan) példája szerint a csüggedés mocsarába és ott lelnénk dicstelen halálunkat. A szent közömbösség azonban a dicsőséges halálhoz vezet. Herczeg Lajosnak és Magócsi Istvánnak közömbös volt, amikor 1956 tiszta forradalmának napjaiban meglátták a segítségre szorultat, hogy érheti-e őket halálos lövés vagy sem, őrizzék-e tovább életüket avagy ne őrizzék, a halált válasszák vagy az életet. Csak egy volt a fontos, akik életük kockáztatása árán átmentek az utcán s vállalták a halál kockázatát az örök élet nyereségéért, hogy Istennek egy gyermeke segítségre, megmentésre szorul, s mi „nem tanácskozunk testtel és vérrel"... Abban a pillanatban, kimondva s kimondatlanul, mielőtt ennek a halálos mentő-útnak legelső lépését megtették, már szívük eldobogta a szent közömbösség Igéjét: „Ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg. Azért akár éljünk, akár haljunk, az Úréi vagyunk."

Senki sem alkalmas a mindvégig beteljesedő keresztyén igehirdetői szolgálatra, aki ennek az Isten szerinti szent közömbösségnek drága kegyelmi ajándékáig el nem tusakodta magát, s azt el nem fogadta az élő Istentől. Az mindig aggódni fog saját, tulajdon becses bőréért. Az perc-emberkék dáridójának a részesévé válik. Az számítani fog ott, ahol a kegyelem kiszámíthatatlan, megfizethetetlen, s ezért annyira drága, hogy ingyen való... A mi drága ifjú testvéreink példát adnak 1956 forradalmi napjainak a transzcendensre, az örökkévalóságra utaló-mutató szent közömbösségre. Szent volt ez a közömbösség, mert amíg a minden szabadságot eltipró idegen tankok meg nem jelentek, egyetlen, rettentő, emberi, pokolian bizonytalan kivételtől eltekintve mindenki az első parancsolat nevében volt a forradalom embere. A totális diktatúra álistenének minden hetedik parancsolat értelmében a fiatalok között, akkor sem, ha egymásra borultak, akkor sem, ha összeszorította őket a lelkes tömeg, mert mindenki testében is átszellemült volt, és mindenki érezte: egy új korszaknak Isten kegyelméből elérkező napját érte meg ezekben az áldott és szent órákban. A kirakatok, ha betörtek is, a lövésektől s a légnyomástól törtek be, de nem hiányzott onnan egyetlen pralinészem, egyetlen arany fülbevaló, egyetlen sportfelszerelési cikk sem, pedig ez utóbbiért mit nem adtak volna a pesti „srácok", máskor talán egymáson gázoltak volna át érte. Szent volt ez a forradalom és tiszta. Hamis tanúbizonyság egyáltalán nem hangzott el, mindenki mindent megértett és mindent megbocsátott, senki nem kívánta azt, ami a felebarátjáé, mindenki kívánta a haza és a másik ember javát. Valóban ilyen transzcendensen-tízparancsolatosan tiszta forradalom volt ez. Mindenki, aki megélte ezeket a napokat, tanúsíthatja, hogy mindezen emlékező szavakat nem túlzás vagy idealizmus mondatja velem, hanem a történelmi hűség és isteni igazságosság. Ennek a forradalomnak voltak hőtiszta képviselői Magócsi István és Herczeg Lajos. A krisztusi megvesztegethetetlen realizmus jegyében, Isten Igéjével a kezemben, a számban és a szívemben, nem mernék többet mondani e forradalom indulásáról, mint amennyit most Isten előtt állva mondhatok. S nem merném cáfolni a Példabeszédek Igéjét sem: „Aki jónak mondja a gonoszt, s gonosznak a jót, egyaránt utálatos az Úr előtt." S ez így hiteles a forradalom „életében" is, ahogy elmondottam. Akár éltünk a forradalomnak ezekben a napjaiban, az igazságért, a szabadságért, az örökkévaló tisztaságért, az Úrnak éltünk. Ha sújtott bennünket a halál, akár haltunk, az Úrnak haltunk meg. A budapesti református Teológia akkori hallgatói közül sokan éltek ennek a jézusi tartalmú forradalomnak, és ketten haltak meg azért, hogy életüknek odaszentelésével és odaszánásával is az isteni eleve elrendelés nyomán megpecsételjék ezt az igazságot: „...akár éljünk, akár haljunk, az Úréi vagyunk." Önfeláldozó haláluk véres és megváltó pecsét az akkori és – hiszem és vallom – a mindenkori református teológiai ifjúság isteni szabadságszeretetének drága és hiteles oklevelén. Ők az Úrnak haltak meg, mert íme, nem lehetett őket elfelejteni. A monori temetőben Magócsi István fejfájára ez van írva: *Hősi halált halt 1956 októberében.*

A budapesti teológiai akadémia udvarán összeölelkezik a Magócsi István és Herczeg Lajos emlékezetére emelt két szép erdélyi kopjafa, hirdetve, hogy ez a „szent ölelkezés" az Örökkévaló Istennel való találkozásban dicsőült meg.

Az akkori temetésen dr. Pap László dékán úr feltette a kérdést a megrendült teológusok, a szólni sem tudó segédlelkészek, s valamennyi kegyeletes megemlékező előtt: Miért éppen ők? Miért éppen Magócsi István és Herczeg Lajos mentek el [illegible] örökkévalóságba? S a válasz csak ennyi volt:

Mindenki

magában hordja orvosát – ez a meglepő tétel akkor igaz, ha hozzá mondjuk az ellentétet is: Mindenki magában hordja azt is, aki beteggé teszi őt. E rövid tételekkel máris hármasságról beszélünk. Él, cselekszik, örül és szenved a tudatos énünk. De vele együtt él a tudattalanba merült két „munkatársa" is: egyik az „orvosa", aki élteti, segíti, gyógyítja, a másik pedig az „ellen-fele", aki megkötözi és beteggé teszi. Egészséges esetben ez a három én-rész harmóniában van egymással és szépen összedolgozik az emberlét kiteljesedése, kreativitása, boldogsága érdekében. Gyakran megtörténik azonban, hogy valamelyik én-rész „lehasad" az egészről – így szokták mondani szakmai körökben –, és önálló életet kezd élni. Ezzel megbontja az egységet s megteremti a belső feszültségeket, szüli a depressziót és a többi neurózist, ami azután a legkülönbözőbb testi tünetekben is megjelenik (magas vérnyomás, migrén, gyomorfekély stb.). Ezekben a helyzetekben az ember elveszíti életének lendületét, örömét, alkotóképességét. Ezek a „lehasadt" és a lélek mélységeiben önálló életet élő én-részek a legveszedelmesebbek (például az elfojtott szexualitás, az elleplezett gyűlölet, a mindenáron győzni és uralkodni akarás). A lélekgyógyászok feladata az, hogy betagolják, „beintegrálják" az emberek életének egészbe a különszakadt én-részeket. Megsemmisíteni nem lehet ezeket, de tudatosítani és a helyükön féken tartani lehet. Mivel legtöbben nem vagyunk orvosért kiáltó betegek, viszont mindegyikőnknek vannak lelki sebei, belső bénulásai, azért magunk is tehetünk és tegyünk is néhány lépést életünk feltisztulása érdekben.

Ezeket az önismeretben előresegítő lépéseket veszedelmes dolog volna elodázni azzal az indoklással, hogy „én hívő ember vagyok, a hitem átsegít minden nehézségen, nem kell magammal bíbelődnöm". Igaz, a vakok is tudnak közlekedni, de – sajnos az is igaz, hogy sok vak embert elgázolt az autó, mert óvatlanul lépett le a járdáról. Sajnálatos az az ellenállás, amit sok hívő ember tanúsít akkor, amikor a test és a lélek szoros összjátékáról van szó. Pedig valóban nem lehet az ügyet azzal elintézni és lezárni, hogy „a lélek kész, de a test erőtelen" (Máté 26:41). Mert nem kevésbé igaz az is, hogy „a lélek nem kész, mert a test túlságosan erős". Nincs valóságértéke az ilyen beszédeknek: „Lélekben én már újjászülettem a Krisztusban, lelkemben én már megtisztultam, megutáltam a bűnt, de, sajnos, a testem továbbra is a régi maradt." Érdemes lesz alaposan elgondolkozni az itt következő idézeten: „Nemrég került a kezembe egy szívspecialista könyve, amely leírja: ő minden szívrohamot szenvedett betegétől megkérdi: Miért is határozta el magát erre a szívrohamra? Miért volt szüksége erre a betegségre? Az első meghökkenés múltával a betegek kilencven százaléka valós okokat tud felsorolni, amiért testé-

AZ IGE MELLETT

DECEMBER 1. ADVENT I. VASÁRNAPJA

„Valahány ígérete van Istennek, azokra benne van az igen, és ezért általa van az ámen is" (II. Kor. 1:12–24). Szerettem volna a választott Igénkben két szót csupa nagybetűvel írni: „benne" és „általa". Itt mindkettő ezt jelenti: Jézus Krisztus. Mi ezt az Igét advent első vasárnapján olvassuk, és áthatja a szívünket a hála azért, hogy Isten drága ígéreteire Jézus Krisztusban valóban igen és ámen mondatott. Vannak olyan ígéretek, amelyek már beteljesedtek, Isten kegyelmesen rátekintett a népekre, Jézus sebeivel meggyógyította „betegségünket", követésében mutatja a hazavezető utat, elküldte Lelkét, aki felragyogtatja bennünk a Krisztust. S a még be nem teljesedett nagy advent minden ígérete is be fog teljesedni Őbenne, egészen addig, hogy Isten lesz minden, mindenekben.

Nehémiás 2. **14. Zsoltár.**

DECEMBER 2. HÉTFŐ

„Kérlek titeket, tanúsítsatok iránta szeretetet" (2:1–11). Érdemes külön is figyelnünk arra, hogy ki az, akinek érdekében ilyen nagy gondossággal kér kíméletet az apostol. Valaki, akiről mindenki tudja, hogy súlyosan megbántotta Pált, de megszomorodott, megbánta és Pál megbocsátott neki. Őneki kér kíméletet, szeretetet, jótékony felejtést az apostol azok részéről, akik végig hűségesek maradván a Pál által hirdetett evangéliumhoz, most keményen megítélik az elbukottat. Pál nem enged harag-konzerveket gyártani és maga is igyekszik a szeretet embere maradni. A mi gyülekezeteinkben is szüntelenül figyelmeztetni kell arra, hogy az igazán megtérőnek, aki megszomorodott vétkei miatt, meg kell bocsátani. A hívő kérlelhetetlenség nagy kísértés, táplálója az önigazság. Pál lelkületének táplálója pedig a kegyelemért való hála.

Nehémiás 3. **486. Dicséret.**

DECEMBER 3. KEDD

„Krisztus jó illata vagyunk az Isten dicsőségére" (2:12–17). Nemcsak a jeruzsálemi templom oltárának füstje lehetett tömjénnel vegyített jó illattétel. Ahol valósággá válik, hogy emberek odaszánják magukat élő, és Istennek kedves áldozatul, s az okos istentisztelet gyakorlása közben dicsőítik az Urat, ott minden tömjénnél jobb illat terjed. Ez „Krisztus jó illata" ebben a világban. Pál inkább boldog örömmel, mint emberi büszkeséggel mondja ki: mi vagyunk ez. Nemcsak magára érti ezt, hanem munkatársainak sorára és a gyülekezetekre, ahol hirdetik és cselekedetekben gyümölcsözik az evangélium. A lelki környezetszennyezettség levegőjében mint éltető oxigénre, úgy van szüksége e világnak Krisztus jó illatjára. Akarjunk azzá válni.

Nehémiás 4. **166. Dicséret.**

DECEMBER 4. SZERDA

„A mi levelünk ti vagytok" (3:1–11). Azt hiszem, hogy mióta írni tud az ember, azóta ismeri ezt a fogalmat, hogy ajánlólevél. Sokszor aranyat ér néhány ajánló sor, például messze idegenben, amely által személyünket jóakaratú figyelembe ajánlják. Pál maga is írt ilyen sorokat a Római levél végén Fébé érdekében (16:1–2), őt pedig annakidején Barnabás személyes ajánlása juttatta be az oszlopapostolok körébe. Most azonban úgy érzi, hogy nem kell ajánlani magát és mástól sem visz majd újabb látogatásakor ajánlólevelet Korinthusba. „A mi levelünk ti vagytok" – mondja Pál. A gyülekezet, ahol hisznek és szeretnek, az igazi ajánlólevél. A szolgálat ízes gyümölcseinél nincs jobb ajánlás. A mi ajánlólevelünk, vagy leleplező vádlevelünk is e világ előtt maga az életünk.

Nehémiás 5. **140. Zsoltár.**

DECEMBER 5. CSÜTÖRTÖK

„De ha majd megtérnek az Úrhoz, elvétetik a lepel" (3:12–8). Az Ótestamentum népe szemén és magán az Ótestamentumon a buzgó olvasás ellenére lepel van leeresztve, amely csak akkor tűnik el, ha megtérnek az Úrhoz. De ha a lepel, mely eltakarja az Írás igazi titkát a megtérés elől, csak a Krisztusban tűnik el, akkor keresztyén emberek és az Írás betűje között is ott lehet ez a lepel. Az apostol nem azt mondja, hogy a keresztségben, a hitoktatásban, a konfirmációban tűnik el ez a lepel, hanem a Krisztusban. A hit ajándékát elfogadva, a megtérés kohójában megtisztulva és Krisztus követésében megmaradva hull le a lepel mindkét testamentumról a keresztyén ember előtt is. Mai Igénk Izraelről íratott ugyan, de a mi okulásunkra.

Nehémiás 6. **70. Zsoltár.**

DECEMBER 6. PÉNTEK

„Ő gyújtott világosságot szívünkben, hogy felragyogjon előttünk Isten dicsőségének ismerete Krisztus arcán" (4:1–6). Nemcsak abban mutatkozik meg Pál alázata, hogy nem a maga igazságát prédikálja, hanem még mélyebben abban is, hogy megvallja: Isten igazságára sem a maga erejéből jött rá. Nem ő szakította le a leplet, ami az ő írásmegértését is lehetetlenné tette. Istent magasztalja mindenért. Ő gyújtott világosságot Pál szívében, hogy a gyűlölt Jézus Krisztus arcán felismerje az Isten dicsősége fényét. Isten Lelke munkája az, ha valaki Úrnak tudja mondani a Krisztust. Pál alázata „hiánycikk" nálunk és bennünk. Sokszor rontja meg bizonyságtételünk igazságát a magunk úgy vélt igazságának indulata. S az sem idegen tőlünk, hogy a hit útján való előmenetelt a magunk teljesítményének tartsuk. Tanuljunk Páltól.

Nehémiás 7. **194. Dicséret.**

DECEMBER 7. SZOMBAT

„Ez a kincsünk pedig cserépedényekben van, hogy ezt a rendkívüli erőt az Istennek tulajdonítsuk, és ne magunknak" (4:7–18). Isten gondoskodott arról, hogy emlékeztessen arra: kinek kell tulajdonítanunk a Krisztus ismeretének nagy erejét és ajándékát. Testi életünk sok nyomorúságnak kitett cserépedényét adta a minden értelmet felülhaladó ismeret szálláshelyéül. A lélek hányszor kész lenne, de a test erőtelen. Azután a test is kész az engedelmességre és betegség veri földhöz. S a cserépedény egyszer eltörik a halálban. Kell ennél nagyobb figyelmeztetés? Amit örök és nagy ajándékul kaptam, de még a tartalmat hordozó cserépedény is, tehát egész valóm, nem a magamé, hanem az Övé. Ő milyen balgatag vagyok, amikor dicsekszem. Köszönöm, Uram, a figyelmeztetést.

Nehémiás 8. **400. Dicséret.**

Dr. Fekete Károly

Van-e köztünk értelmes?

Olvasandó: az 53. zsoltár.

A kérdés természetesen illetlen. Baráti, kötetlen-tréfás beszélgetésben felvethető, azon túl bántó. Érzéke-

Miben mutatkozna: nem így van, s mi értelmes életet élünk? Megemlítek egy néhány nappal ezelőtti eseményt. Egy dunántúli gyülekezetben szép

nincsen baj. De szent értelmességet tükröz a szorgalom? Ha nincs a helyén és nincs mederben, akkor nem, sőt tragikus és drámai fordulatokat

IMÁDKOZZUNK!

Végtelen jóságú és könyörületességű Isten! Álmélkodva csodálom és leborulva imádom emberekhez való szeretetedet és kegyelmedet, melyet szent Fiadnak e világra való elbocsátásában nyilvánvalóvá tettél. Annyira szerettél minket, nyomorult bűnösöket, halált és átkot érdemlő teremtményeidet, hogy üdvözítésünkre kész voltál olyan csodálatos utat előkészíteni, amelyet mi sem kérni, sem reményleni nem mertünk és nem is tudtunk volna. Mily végtelen könyörületesség és csodálatos szeretet, hogy szent Fiadat minékünk ajándékoztad, Őt alázatosan emberi testbe öltöztetted, minden nyomorúságainknak és bűneink büntetésének alávetetted.

Te magad azért, irgalmas Isten, gerjeszd szívemet, hogy mind jobban szeresselek Tégedet, megtartván parancsolataidat és akaratod szerint alakítván életemet. Ámen.

(Szikszay György: Keresztyéni tanítások és imádságok.)

A heti bibliai részhez

Babilon (III.)

A Bibliából is jól ismert Nebukadneccár öt falból álló hatalmas erődítményrendszerrel védte Babilont. A belvárost körülvevő kettős falgyűrű 25 m vastag volt. A négyzet alakú fal minden oldala 22 km hosszú volt, ami 484 négyzetkilométert vett körül. Nebukadneccár négy csatornát is ásatott a Tigris és az Eufrátesz között, s mivel az Eufrátesz a belvároson folyt keresztül, 900 m hosszú kőhíddal kötötte össze a két partot. Palotájában volt a hét világcsoda egyike: Szemiramisz függőkertje. A hagyomány szerint Perzsiából származó felesége visszavágyott a hazai hegyekbe. A király hegyi tájat varázsolt hitvese számára. A terméskő boltozaton nyugvó, teraszon emelkedő tetőkerteket – az ásatások bizonysága szerint – a folyóból szivattyúberendezéssel locsolták.

Leghíresebb építménye az ú.n. „Bábel tornya". A Biblia az I. Móz. 11:3-9-ben számol be róla. A nyelvzavar érthető, hiszen egy ekkora világvárosban soknyelvű nép élt, főleg ha a különböző országokból elhurcolt rabszolgákat is hozzájuk számítjuk. A Biblia azért marasztalja el, mert a zsidók a toronyban az elbizakodottság jelképét látták. Nebukadneccár egy ékírásos szöveg tanúsága szerint maga is bavallotta, hogy célja „az éggel való versengés" volt. Az ásatások szerint a torony alapzata 33 m magas volt, ezen emelkedett a 18 méteres második lépcső. A négy további, egyenként 6 m magas teraszra és a 15 méteres templomba – amely a legfelső lépcsőn emelkedett –, csak a papok léphettek be. A 90 m magas tetőre egyenes vonalú, nyílt lépcsőzet vezetett. A toronyszentélyben – Hérodotosz szerint – egy párnákkal megvetett hatalmas kerevet,

KAJÁRI Gyula

Vasárnapi Hírek 1997. okt. 30. 9.

Tárlatunk

Kajári Gyula: Dráma

Fekete krétával

Kajári Gyula grafikusművész kiállítása november 8-ig tekinthető meg Kecskeméten, az Erdei Ferenc Művelődési Központban.

Kajári művészete festészet fehér-feketére korlátozott, mélyített színmezőkkel. Fehér tónusaiban a zöld reménység is villan, a fekete sávokban rozsdabarnák is nyugszanak. Ami látszik, rejtőzik is, az ő világossága árnyékot is szül, s mivel az emberi sors szinte változatlan az elmúlt évezredekben, ezért Kajári fehér-fekete tömbjeiben, vonalfutamaiban rögzül és felvetődik az egyiptomi sírtemp- szimfónia első taktusait hordozza. Emberi sorsot, magyar sorsot. Kajári Gyula Széchenyi-portréja merő fölkiáltás, Kodály arcmásában is jelzi, a zene nem gyönyörködtetés csupán, hanem küldetés, egy sokat szenvedett nép jelenének, jövőjének erős harmóniákkal szerkesztett szolgálata.

Kemény igazságról elmélkedik 1956-os sorozatában. Arról, hogy azért kell hősként halnia Mansfeld Péternek, Nagy Imrének, az eszme egyik közkatonájának, egyik vezetőjének, mert sok emberben lapul a história kényszere, a fekete tettek gonoszsága. E feke- lapjai már nem

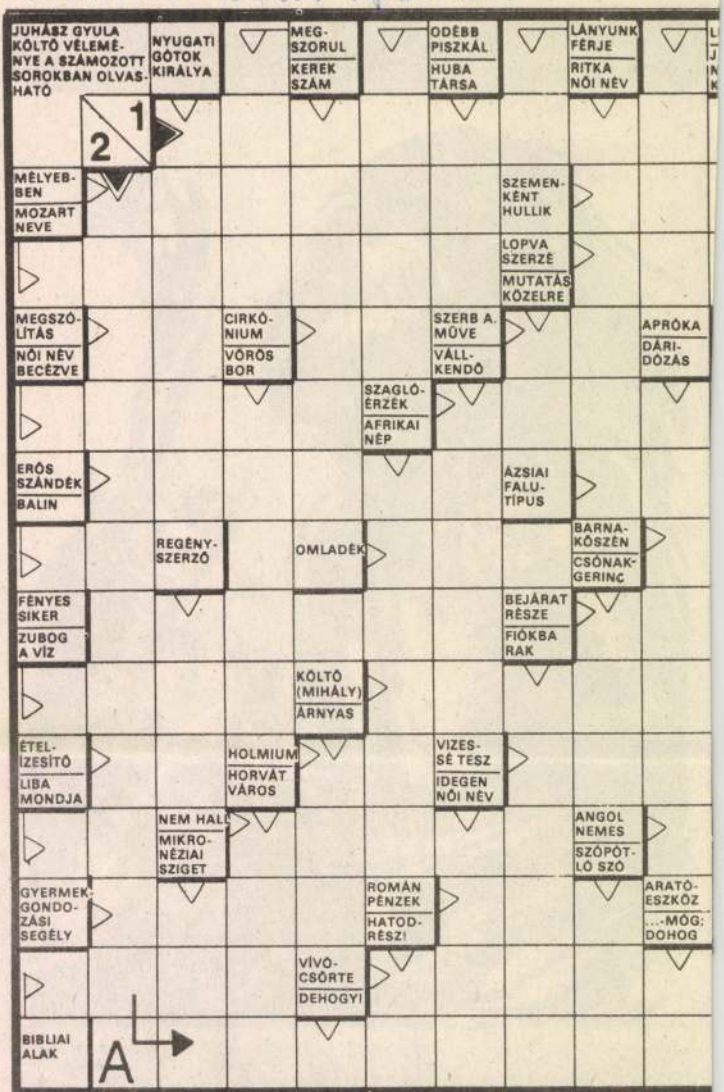

Előző heti rejtvényünk megfejtése: Ha az asszony megfutam
Ajándék könyvet nyertek: Gazsó Sándor (Dunakeszi, Kiserdő u.
Polgár u. 3.) és Vanó Mária (Vác, Mikszáth út. 4.). E heti rejtvény
30. Címünk. 1251 Bp. Pf.: 64. Kérjük, megfejtéseiket nyílt level

Laprél lapra

Losonci Miklós

Az Erdei Ferenc Művelődési
Központ
tisztelettel meghívja Önt

KAJÁRI GYULA

grafikusművész kiállítására,
melyet
LOSONCZI MIKLÓS
művészettörténész nyit meg
1992. október 17-én 11 órakor.

A tárlat november 8-ig látogatható kedd kivételével naponta 10-13 és 14-19 óráig.

Erdei Ferenc Művelődési Központ 6000. Kecskemét Május 1 tér 1.

DÍJELŐLEGES

Kepes
1982

Kajári Gyula

Pannon TÜKÖR

A Új Dunántúli Hírek hétvégi melléklete

Szent László fotókon

A Szent László király emlékezetét szolgáló mosonmagyaróvári rendezvénysorozat keretében nyílt meg a győri *Nagy István* fényképészmester fotókiállítása. Közel egyéves munka eredménye látható a városi művelődési központban kiállított 101 fotón. A falakra kirakott képeken és a tárlókban elhelyezett tárgyakon keresztül azt szeretné bemutatni, hogy napjaink, a XX. század embere hogyan látja, láthatja Szent Lászlót az évszázadok távlatából. A rendezvénysorozatra jelent meg *Szőke Gyula* kanonok Szent László király című könyve, melyben a győri fényképészmesternek, Nagy Istvánnak 66 képe látható. A Szent László-fotókiállítás június végéig tekinthető meg Mosonmagyaróváron.

SZABÓ BÉLA

Szent László-emlékérem 1892-ből

Szent László-freskó az écsi templom faláról

Szobor a sopronnémeti templomban

Test és lélek

Jézus az Evangélium szerint nagyon kemény hangsúllyal állítja szembe a testet és a lelket. A test védelmét és a lélek érdekét: „...ne féljetek azoktól, akik a testet megölik, ...hanem azoktól, akik a lelket IS meg tudják ölni."

A lélek tehát még a test teljes feláldozását is megkövetelheti. Arról nem is beszélve, hogy a lélek érdekét mindenkor eléje kell helyeznünk a test érdekének. Első olvasatra, bizony megdöbbenünk. Igen keményen, ellentmondást nem tűrően hangzanak a szavak.

Mi az, hogy a lelkünk előbbre való – holott azért nem adnak kenyeret a boltban... Amikor az élet nehezebb helyzetbe állít bennünket, amikor döntenünk kell arról, hogy védekezzünk a rágalom ellen, vagy hagyjuk az egészet; az építkezésen dolgozzak vasárnap, vagy misét hallgassak? Ekkor az ember nem gondol sem az eszmére, sem a túlvilágra, csak a saját, pillanatnyi előnyét nézi – mondotta egyik ismerősöm, saját tapasztalataira hivatkozva.

Nem volna jó, ha ismerősömnek a keresztény embereket illetően teljesen igaza volna, mert ekkor ez keresztténységünk farizeizmusát, csődjét jelentené.

Ezért olyan félre nem érthető Jézus tanítása: biztosítani kell mindenképpen a lélek uralmát, fölényét. Ezt Jézus nem a test összetörésével akarja biztosítani. Isten nem akarhatja, hogy az ő legtökéletesebb művét, amit a materiából létrehozott, kalapáccsal széjjelverjék, gúzsba kössék, gyötörjék, természetellenes tehetetlenségre kárhoztassák. Magától értetődően az ellenkező véglet még rosszabb!

Az a Jézus, aki szánta az embereket, mert éheztek, tudott negyvennapos böjtöt vállalni. Aki le tudott mondani a biztos terülj asztalkámról – hiszen sohasem tudta, mikor jut ételhez –, még szombaton is szedegette a kalászokat, hogy éhségét csillapítsa. Akinek nem volt otthona, hol pihenésre hajtsa fejét, elfogadta a lakomára való meghívást, hogy keleti módon „asztalhoz dőljön". S ő, aki lélekért halált vállalt, s bort ad a lakodalmazóknak és kimondja: Csak nem böjtölhet a násznép, míg velük a vőlegény (Mk 2,19).

Viszont egyetlen pillanatra sem akadályozta meg a testi élet abban, hogy küldetését teljesítse. Fáradtan is felkel a gyermekekhez (Lk 18,16), beszél a tömeghez, megy a betegekhez (Mt 8,7). S végül – de nem utolsósorban – nem félt azoktól, akik megölték őt testében, mert mindenképpen a lelket, az összes ember lelkét akarta megmenteni.

Nem csoda, ha ezek után tőlünk is elvárja a saját lelkünk értékelését, még a testi érdekek legyőzése árán is. Lehet-e kényelemmé a győzelem, ha ez kötelességünk teljesítését, egy-egy jó cselekedetet húz keresztül? Lehet-e a torkosság, a kapzsiság, az anyagiasság nyertes az igazsággal, a becsületességgel, a békességgel szemben? Lehet-e a pénznek nagyobb értéke a szemünkben, mint az isteni parancsnak vagy az emberi becsületnek?

Ha emberi méltóságunkban és keresztényi mivoltunkban (Jézus követésében) meg akarunk maradni, akkor a lelki értékeket kell választanunk az anyagiak, a testiek előtt...

VÁTH

Corvina, 76 kilós énekeskönyv, bőr miseruha, gyöngyös püspöksüveg

Az anyanyelvi irodalom és kultúra kohéziós szerepe

Nemeskürty István: Kis Magyar Művelődéstörténet (1000–1945)

A szerző nagy gonddal megszerkesztett, rendkívül sok, eleddig nem eléggé ismert művelődéstörténeti folyamatokat feltáró rendszerező művét a legjobb szándékkal ajánljuk a téma iránt érdeklődők figyelmébe.

Az olvasó megismerkedhet azokkal a történelmi időkkel és folyamatokkal, amelyekben a keresztény elveken alapuló államiság és az azt kiteljesítő keresztény kultúra miként segíti a magyarságot az európai népek közösségébe való beilleszkedésben.

A könyv egésze azt sugallja, hogy a kultúra nem a kiváltságosok princípiuma volt csupán, hanem nemzetté válásunk, megmaradásunk kohéziós ereje is. Kiváltképpen akkor teljesedett ki a kultúrának ez a sajátságos funkciója, amikor az anyanyelvi kultúra szóban és írásban közvetíthette szélesebb társadalmi rétegekben azokat a szellemi értékeket, amelyek részint az európaiságot jelentették, másrészt közkinccsé válhattak az ősköltészettől kezdődően nemzeti kultúránk megőrzésre, továbbfejlesztésre ítélt értékei is.

Nemzeti létünk szempontjából sorsdöntő elhatározás volt, hogy államalapító királyunk nem a bizánci császártól kért koronát, hanem a pápától kért és kapott. Ez egyben azt is jelentette, hogy a római kultúr-

munkájában van erre való utalás). A 12. században már nemcsak királyi paloták, templomok, székesegyházak épülnek, hanem megszületik a Gesta Hungarorum (*Anonymus* műve) és a *Halotti Beszéd* is. A 13. században súlyos megpróbáltatásokon megy keresztül hazánk: Gertrudis megöletése, az udvar és a nemesség kapcsolatát szabályozó Aranybulla (1222) kiadatása, 1242-ben a tatárok felperzselik hazánkat. IV. Béla, az új honalapító várakat építtet, Budán várpalota, a Duna szigetén Domokos-rendi kolostor (itt élt IV. Béla Margit nevű leánya is más főrangúak társaságában). *Kézai Simon* Gesta Hungarorum (1283) címmel új krónikát készít; irodalmi alkotások születnek: *Margit-legenda, Mária-siralom.* A 14. században az Anjou-családból való Károly Róbert királytalálkozót hív össze Visegrádon az adó- és vámszabályozások tárgyában; Lajos király nápolyi hadjárata idején jótékonyan hatnak a magyar–olasz kapcsolatok (iparosok, katonák, kereskedők, egyetemi hallgatók ismerkednek Itáliával) fejlődésére. A Magyarország–Lengyelország közötti történelmi kapcsolat Lajos és leánya, Hedvig korában alakul ki; 1326-ban a Szent Györgylovagrend megbízásából kifolyólag elkészíttetik a „Szent

vészet). Mária Terézia, II. József kora. A jozefinista felvilágosodás (Bessenyei, Hajnóczy, Verseghy, Kazinczy, Batsányi) irodalmi szerepe. 2500 magyar nyelven írt könyvet tiltott be (semmisített meg) a bécsi udvar, 1825-tel, az első reformországgyűléssel veszi kezdetét a nagyszerű reformkor (Széchenyi István felajánlása a Tudományos Akadémia megalapítására). A korszak kihívásaira Katona a *Bánk bán*nal, Kölcsey a *Himnusz*szal, Vörösmarty a *Szózat*tal válaszol; megépül a Nemzeti Múzeum, a Lánchíd; folyóiratok, újságok, könyvkiadók sokasága létesül. Forradalmi vihar söpör végig Európán, majd leverik ezeket a megmozdulásokat. A kiegyezésben Deák Ferenc kimagasló szerepe; gazdasági fellendülés (vasúthálózat, az ipar, kereskedelem fejlődése). Európa térképét a nagyhatalmi érdekcsoportok két világháború kirobbantásával teljesen átrajzolják, igazságtalan békekötésekkel új viszályok magvait hintik el a nagyhatalmak...

Irodalmi életünk kimagasló teljesítményeket tud felmutatni (a *Nyugat* nemzedékei, Ady, Móricz, Illyés, Németh László, József Attila, Radnóti stb.). A tiszta forrásból merítkezve – Bartók–Kodály révén – megteremtődik egy modern, klasszikus értékű [illegible]

Kik önök, Rómeó és Júlia?

Tragikus sorsú szerelmesek – válaszolnának a kérdésre bárhol a világban, ahol olvassák vagy játsszák Shakespeare megindító drámáját. A boldogtalan, beteljesületlen szerelem azonosult a nevükkel, mint ahogy – micsoda cinizmus – méreg is tudósít a tetthelyről, Veronáról.

Csakhogy az igazi Rómeónak és Júliának esze ágában sem volt méreghez nyúlni, minthogy a szerelmüket ellenző két család időben békét kötött. Legalább is ezt mondja egy salernói történész. Paraggio úr éveken át kutatta a történet eredetét, helyszínét, aztán közreadta az „igazi" Rómeó és Júlia históriáját. Azazhogy Davide és Maria Teresa hányattatását, akik az olaszországi Salernótól nem messze, egy faluban – Montecorvino Rovella – éltek, az 1400-as években. Amikor is véres harc dúl a Darminio família és a Damolide család között. Ezzel mit sem törődve szereti egymást e családok két fiatal tagja. Szerelmük kibontakozásához segédkezet nyújt a lány dajkája. Már majdnem bekövetkezik a tragikus fordulat, egy szolgalegény ugyanis az ellenfél fogságába juttatja a szerelmes fiatalembert. A lány, meghallván a hírt, osztozni kíván annak sorsában. Ez lefegyverzi az ellenfeleket. Tárgyalások kezdődnek. A közvetítő szerepre egy ferences szerzetes vállalkozik, az eredmény látványos, ma is ellenőrizhető. Az esküdt ellenségek ugyanis együtt építenek templomot. A Béke Madonnája ma is áll, s benne dombormű tanúsítja, hogy igenis rendezték a viszályt, a nyílt utcán – Davide és Maria Teresa legnagyobb örömére. De hogyan lett belőlük Rómeó és Júlia? A salernói történész szerint a história első leírása egy bizonyos Masuccio Salernitano nevéhez fűződik. Ezt vette át egy venetói szerző, ám a helyszínt már a hozzá közelebb eső Veronába tette. Őt kell a két (majdnem) boldogtalan szerelmes „keresztapjának" is tekinteni, mivel már Rómeó és Júlia néven nevezte hőseit. Története ihlető erővel hatott Broke angol költőre, s innen már egyenes volt az út Shakespeare-hez. És ahhoz, hogy a vélhetően végelgyengülésben kimúlt boldog salernói szerelmesek tragikus végű sorsukkal vonuljanak be a halhatatlanságba 1595-ben.

(MTI-press)

GONDOLKODÓ

Kajári Gyula grafikája

ülőfalumban gyék-e el? Mindketten riasztóan rossz bőr- zelebb! Pillanatok alatt megszabadítlak ben-

KAJÁRI

KAJÁRI GYULA

KAJÁRI GYULA

grafikusművész

kiállítása

Erdei Ferenc Művelődési Központ
6000 Kecskemét, Május 1. tér 1.

1992.

A kiállítás Kökény Ferenc, az Export–Import Kereskedelmi KFT (Kecskemét, Petőfi S. u. 12. Tel./Fax: 76/20–465) vezetőjének támogatásával jött létre.

Életrajzi adatok

Veszprém megyében, Ősiben születtem 1926. december 28-án. Apámat nem ismertem, anyám Kajári Zsófia napszámos és mosónő volt. 1935. március 21-én beadtak a Veszprémi Állami Gyermekmenhelybe. Évek folyamán a Dunántúlon különböző családoknál voltam „kihelyezve". 1941 nyarán kerültem a Herendi Porcelángyárba vésnöktanoncnak. 1948 őszén fölvettek az Iparművészeti Főiskolára, a grafikai szakra, ahol egy évig Mihály Pál növendéke voltam.

1949-ben átkerültem a Képzőművészeti Főiskolára, ahol Ék Sándor, majd Konecsni György tanítványa lettem. Főiskolai tanulmányaimat 1953-ban fejeztem be. 1954-ben kerültem Hódmezővásárhelyre, 1955-től 1959-ig az itteni Majolikagyárban voltam tervező. 1963 és 1971 között telente a kecskeméti művésztelepen dolgoztam.

1966-tól 1979-ig a Szegedi Nyári Tárlaton megkaptam a Szegedi Tanács egyik díját. 1968-ban volt az első önálló kiállításom Veszprémben, majd utána Dunaújvárosban.

1970-ben a Magyar Nemzeti Galériában gyüjteményes kiállítással szerepeltem. 1972-ben egy esztendei előkészítő munkával megrendeztem a vásárhelyi múzeumban a Majolikagyár történeti kiállítását, és a katalógus előszavában megírtam a gyár történetét.

1975-ben Munkácsy-díjat kaptam, 1979-ben a Veszprém Megyei Tanács díjával tüntettek ki.

1979-ben Budapesten, a FIM Stúdióban Szabó Sándor korongossal közös kiállításon szerepeltem egyedi kerámia munkáimmal. 1981-ben a veszprémi Bakonyi Múzeumban kamara jellegű kiállítást rendeztek rajzaimból.

1979 óta az év nagy részét Sümegen töltöm, a másik felében pedig Hódmezővásárhelyen élek és dolgozom.

Hódmezővásárhely, 1992. május

Kajári Gyula

Bevezető

Kajári Gyula lapjai roppant súlyú, kikerülhetetlen, mozdíthatatlan, fekete izzásban égő rajz-szobrok.

Kiáltás mind, vagy mélyről fakadó ének. A szinte emblematikus tisztaságú formák mellett sokszor árkot vet a rajzkréta felhordott rétegkötege. A sors komor árkai ezek! A vonalfonat olykor-sokszor betűvé formálódik, múltunk egy-egy elénkgyöngyöző gondolatcsillaga, egy-egy szívbeindázó gondolat-szablya, melyeket Kajári Gyula élesít.

E lapokon a sírhantok valóságos sírhantok, a koponyák valóságos emberek koponyái, a portrék és a jelképek valóságos emberek és egy valóságos nemzet portréi, jelképei. Súlyos történelmi utalások és tapasztalások sokasága van itt, a kelet-közép-európai létezés hősi utópiáinak és katasztrófáinak, az újat, a mást, az ideálisat teremteni akaró történelmi kísérleteknek úrfelmutatása látható e rajzokon. A valóság kőszikláján széttörő álmok, az önpusztító kiúttalanság, a pusztulás, a szűkösség, a sokszor katarzis nélküli áldozat fájdalmas tragédái ezek.

Ezek nem is rajzok, hanem olyan képek, melyek legbensőbb képzeteinkből valók. Brutális anyagszerűségük komor hallgatása kiáltás is egyben és ismétlem: mélyről jövő ének! Nem térhetünk ki előlük, ahogy nem térhetünk ki a múltunk elől!

Művészete mindig is a történelemmel folytatott önmarcangoló és a szinte elviselhetetlen kérdésekkel szembesülő párbeszéden alapult.

Amikor lapjainak brutális anyagszerűségéről szóltam, akkor az általa használt anyag önmagában is jelképi utalásait, a fekete krétának szinte a papírra való égetését hangsúlyoztam, azt a roppant és szenvedélyes erőt, amely Kajári Gyulát mindig is jellemezte, amelynek szuggesztivitását bárki is felismerheti, amely mindenkire hat, aki e rajzok közé lép.

Kajári Gyula grafikusművész 1926-ban született Ősiben, Veszprém megyében. 1953-ban végezte el a Képzőművészeti Főiskola grafikai szakát. 1954-ben került Hódmezővásárhelyre. 1963-ig megszakítás nélkül ott élt és ott él a mai napig is, de azóta szülőhelye közelében, Sümegen is hosszabb időt töltött, élt és alkotott. Többször, éveken át dolgozott a kecskeméti művésztelepen is.

A kecskeméti évek e városhoz való vonzódását is kialakították és foglalkozott a művész az itteni letelepedés gondolatával is.

A kecskeméti kapcsolatok sok barátot szereztek számára, és ezek mindmáig hatnak és éltetik Kajári Gyulát. Kecskemét progresszív szellemi élete is hatott a művészre, azóta is rendszeresen tájékozódik a kecskeméti eseményekről és a mostani kiállítása voltaképpen ezeknek az éveknek szóló és Kecskemét városának szóló hódolat és tisztelgés egyben.

Műveivel számtalan kollektív kiállításon vett részt. Önálló kiállításai sorából kiemelkedő volt 1970-ben a Magyar Galériában és a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumban rendezett nagyszabású kiállítása.

A népművészet szeretete több éves elmélyült néprajzi gyűjtőmunkára ihlette, nagyszámú, kiválóan osztályozott és pótolhatatlan anyagot gyűjtött a hódmezővásárhelyi kerámiából, a magyar népművészet remek emlékeiből. A hódmezővásárhelyi Majolika-gyárban eltöltött négy esztendei tervező tevékenységét is ez vezérelte.

Kajári Gyula grafikusművészt egész alkotói pályáján a magyar történelem nagy sorsfordulói, a magyar történelem nagy alakjai és névtelen hősei foglalkoztatták. Petőfi, Széchenyi, Arany János, Vajda János, Kodály Zoltán, Németh László, régebbi félmúltunkból Szenczi Molnár Albert többször, sokszor, több változatban is a lézersugár égető erejével megrajzolt portréi, melyeket itt láthatunk. Arcuk, gyémánt-tisztaságú szavaik, gerincük hajlíthatatlansága, a magyar szellem és lelkismeret lélekidézése, amely e lapok legsajátosabb vonása. Egyszerre érzelemfűtöt-

te jelképek és kristálydermedtségű állócsillagok történelmünk egén. Ilyen értelemben ikonok, a mi szívünk és Kajári Gyula ikonjai.

Vásárhely népének névtelenjei, a parasztemberek, asszonyalakok az arcukra ömlött idővel, óceánmerengéssel, mind ott sorakoznak Kajári Gyula életművében és ott sorakoznak a vásárhelyi táj, a termőföld és puszta képei, nyári naplementével, őszi csönddel, az érett búzamező napfényittas tengerével. Ezek mind Kajári Gyula nagy és ismétlődő motívumai.

Ki ne emlékezne — ha ott járt — a több mint félezer művet felvonultató nagy kiállításán bemutatott sorozataira! Világos után (1960), Ady: Ülj törvényt Werbőczi (1962), Széchenyi sorozat: Kihunyt a láng (1964), Oscar Wilde: A readingi fegyház balladája c. művéhez készített sorozat (1968). A történelmi csomópontokra, a keletkezés évei és a magyar történések időbeli összefüggéseire ezekkel kapcsolatban — azt hiszem — nem kell utalnom.

Mostani kiállításán az utóbbi 22 év műveiből válogatott és érett művészettel mutatkozik be Kajári Gyula. Gondolatilag és művészi kifejező erőben is érettebbé vált, egyre elmélyültebb és tematikailag is sokszínűbb művészetet láthatunk. A szellemi alapállás nem változott, a magyar történelem foglalkoztatja egyéni sorsokban, fölindulásaiban, általánosítva is, a tájak lélekidézésével és a történelmi alakok felmutatásával.

Kiteljesedett művészetével elénk tárja az 1956-os magyar forradalomnak rendelt, immár két esztendeje elkészített lapjait. Ezeken a szabadságharc mártírjainak állít kozmikus teljességű emléket. Így Nagy Imrének és a névtelen hősöknek. Jelképszerűen felemeli a nagykőrösi Bartha Margit emlékét, akit 17 évesen szíven talált a gyilkos golyó, amikor a felvonulás élén haladt. Ezeken a balladai tömörségű lapokon az elsötétülő ég — Stefan George költői szavaival — a szilárd remény mennyboltjaként kéklik, hullás és hanyatlás fölött!

Dr. Hernády Gyula

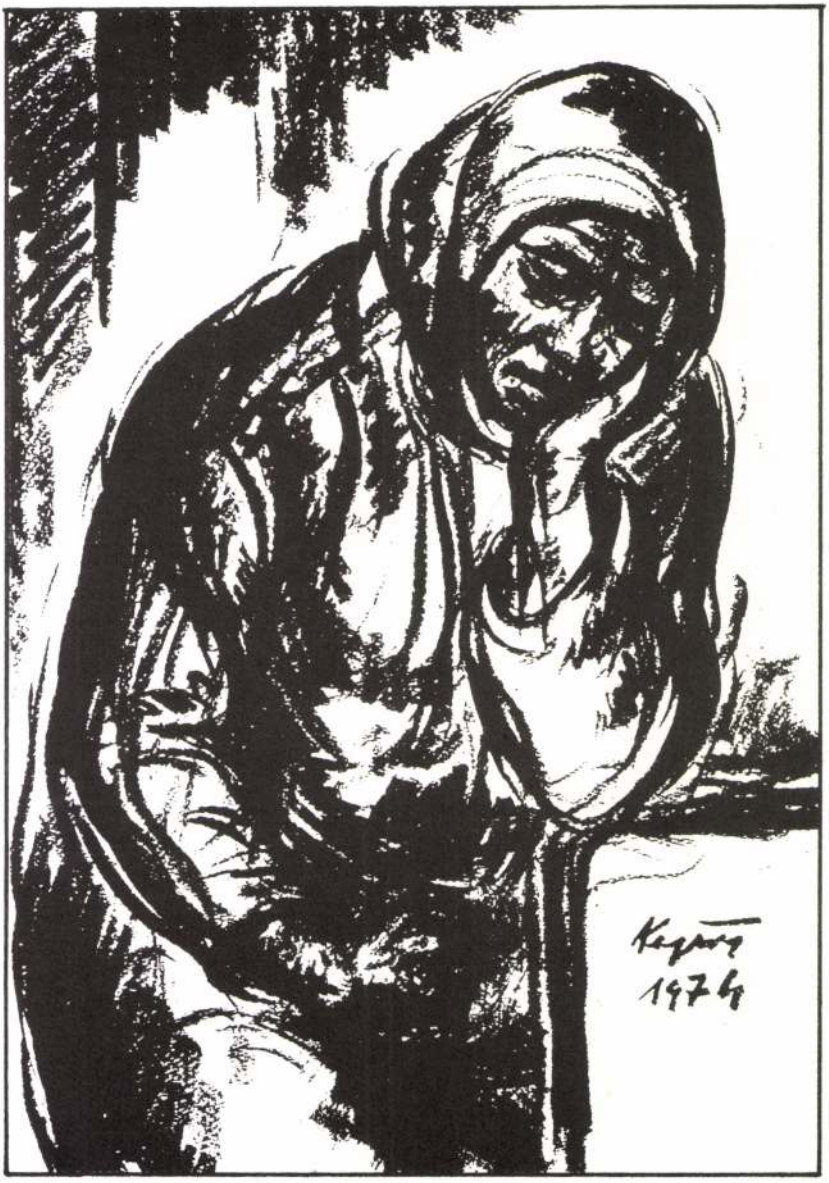
1974

A képek jegyzéke

1. ***F. NIETZSCHE*** *1973*
   fekete kréta 115 x 80 cm
   J. j. l.: Kajári 1973
2. ***TAVASZ*** *1973*
   színes kréta 67 x 47 cm
   J. j. l.: Kajári 1973
3. ***ARATÁS UTÁN*** *1974*
   színes kréta 84 x 55 cm
   J. j. l.: Kajári 1974
4. ***EMLÉK ŐSIBŐL*** *1974*
   fekete kréta 86 x 56 cm
   J. j. l.: Kajári 1974
5. ***LUTHER PORTRÉJA*** *1974*
   fekete kréta 72 x 49 cm
   J. j. l.: Kajári 1974
6. ***NAPOZÓ I.*** *1974*
   fekete kréta 155 x 120 cm
   J. j. l.: Kajári 1974
7. ***NAPOZÓ II.*** *1974*
   fekete kréta 155 x 120 cm
   J. j. l.: Kajári 1974
8. ***AKT*** *1974*
   fekete kréta 155 x 120 cm
   J. j. l.: Kajári 1974
9. ***ŐREGANYÁM EMLÉKÉRE*** *1974*
   fekete kréta 70 x 48 cm
   J. j. l.: Kajári 1974
   S ím, ki annyi ostort futott:
   futhatott, mégis elbukott.
10. ***ŐREGANYÁMRA EMLÉKEZVE*** *1974*
    fekete kréta 70 x 47 cm
    J. j. l.: Kajári 1974
11. ***ŐREG FŰZFÁK*** *1974*
    színes kréta 84 x 55 cm
    J. j. l.: Kajári 1974
12. ***SZÉNABOGLYÁK*** *1974*
    színes kréta 55 x 85 cm
    J. j. l.: Kajári 1974
13. ***ULRCH VON HUTTEN ARCKÉPE*** *1974*
    fekete kréta 78 x 46 cm
    J. j. l.: Kajári 1974
14. ***AKT*** *1975*
    fekete kréta 100 x 70 cm
    J. j. l.: Kajári 1975
15. ***AKT*** *1975*
    fekete kréta 100 x 70 cm
    J. j. l.: Kajári 1975
16. ***FIATAL LÁNY*** *1975*
    fekete kréta 87 x 56 cm
    J. j. l.: Kajári 1975
17. ***KICSAVART MOZDULAT*** *1975*
    fekete kréta 88 x 58 cm
    J. j. l.: Kajári 1975
18. ***NYÁR*** *1975*
    fekete kréta 57 x 87 cm
    J. j. l.: Kajári 1975
19. ***TÁMASZKODÓ NŐ*** *1975*
    fekete kréta 102 x 72 cm
    J. j. l.: Kajári 1975
20. ***HALÁSZTANYA (részlet)*** *1976*
    színes kréta 88 x 60 cm
    J. j. l.: Kajári 1976

21. **KOPASZ HATÁR** 1976
színes kréta 60 x 88 cm
J. j. l.: Kajári 1976

22. **ÖREG MAGYAR** 1976
fekete kréta 102 x 72 cm
J. j. l.: Kajári 1976

23. **ÖRZSE NÉNI** 1976
fekete kréta 102 x 72 cm
J. j. l.: Kajári 1976

24. **RÉGI EMLÉK** 1976
fekete kréta 87 x 59 cm
J. j. l.: Kajári 1976

25. **SZÁMVETÉS** 1976
fekete kréta 102 x 72 cm
J. j. l.: Kajári 1976
„... írtam, mert álmoknak voltam rabja,
meg, hogy ne legyek boldogtalan, mint a fa,
mikor magára hagyja már a lombja."

26. **TANULMÁNY** 1976
barna kréta 49 x 57 cm
J. j. l.: Kajári 1976

27. **TEMETŐBEN I.** 1976
színes kréta 71 x 50 cm
J. j. l.: Kajári 1976

28. **TŰNŐDÉS** 1976
fekete kréta 87 x 59 cm
J. j. l.: Kajári 1976

29. **VÁZLAT VARÁCIÓ II.** 1976
fekete kréta 46 x 51 cm
J. j. l.: Kajári 1976

30. **ADY E. PORTRÉJA** 1977
kék kréta 55 x 35 cm
J. b. l.: Kajári 1977
„Messziről jön, s messzire megy az élet
S csak: élet ez, summája ezreknek."

31. **A MÚLT? A MÚLT** 1977
fekete kréta 102 x 72 cm
J. j. l.: Kajári 1977

32. **EMLÉK ŐSIBŐL** 1977
fekete kréta 102 x 72 cm
J. j. l.: Kajári 1977

33. **HAJÁT IGAZÍTÓ NŐ** 1977
fekete kréta 102 x 72 cm
J. b. l.: Kajári 1977

34. **MOSÓ ASSZONY** 1977
fekete kréta 102 x 72 cm
J. b. l.: Kajári 1977

35. **SZÁMVETÉS** 1978
fekete kréta 86 x 60 cm
J. j. l.: Kajári 1978
„A tájat, mi felhőkkel alkonyodik elnézvén,
ó, hiába keresem a volt mezőt, juhaim, s if-
júságom
pusztáját, mi valahol összefolyik az őszi
zölddel:
nem, többé nem lelem sohasem!"

36. **EGYEDÜL** 1979
fekete kréta 49 x 70 cm
J. j. l.: Kajári 1979

37. **FEKVŐ NŐ** 1979
fekete kréta 49 x 71 cm
J. j. l.: Kajári 1979

38. **FÖLTARTOTT KEZŰ LÁNY** 1979
fekete kréta 71 x 49 cm
J. b. l.: Kajári 1979

39. **FÖLTARTOTT KEZŰ LÁNY** 1979
fekete kréta 71 x 49 cm
J. j. l.: Kajári 1979

40. **KIHALT UDVAR** 1979
fekete kréta 56 x 48 cm
J. b. l.: Kajári 1979

41. **TANULMÁNY** 1979
fekete kréta 65 x 49 cm
J. b. l.: Kajári 1979
Ottinak megemlékezésül
Annyit kérek még csak csendesen,
mint esti szó, alig hallható hang,
hogy ne vess el engem, földnek foglyát,
hagyd, hogy rút arcom elmerengjen,
s bocsáss meg: sáros lábaimmal
közel mentem Hozzád.
1991. november

42. **TANULMÁNY VARIÁCIÓ** 1979
fekete kréta 45 x 56 cm
J. j. l.: Kajári 1979

43. **ÉBREDÉS UTÁN** 1980
fekete kréta 71 x 49 cm
J. b. l.: Kajári 1980

44. **ESTE A TANYÁN** 1980
színes kréta 59 x 87 cm
J. j. l.: Kajári 1980

45. **TANULMÁNY** 1980
fekete kréta 71 x 49 cm
J. j. l.: Kajári 1980

46. **DARNAY KÁLMÁN ARCKÉPE**
1982
fekete kréta 71 x 50 cm
J. j. l.: Kajári 1982
„Születtem, szerettem hazámat, s dolgoztam érte,
ez az én életem története.
Tegyetek ti is így, tanítsátok utódaitokat,
s ha azok is így teszik, akkor Magyarország boldog lesz."

47. **IZENET EGY KIVÁNDOROLT MAGYARNAK** 1982
fekete kréta 71 x 50 cm
J. b. l.: Kajári 1982
Ildi. Örökre elmentél erről a tájról és nem vetted észre: szegényebbek lettünk!!!

48. **FEJTANULMÁNY VARIÁCIÓK**
1982
fekete kréta 46 x 67 cm
J. j. l.: Kajári 1982

49. **KODÁLY ARCKÉPE** 1982
fekete kréta 115 x 80 cm
J. j. l.: Kajári 1982
„Eleinte csak az elveszett régi dallamokat kerestük. De látva a falu népét, az ott kalló-dó sok tehetséget s friss életerőt, feltetszett előttünk egy, a népből újjászületett, művelt Magyarország képe. Ennek megvalósítására szántuk életünket."
Kodály Zoltán 1882-1967

50. **KODÁLY** 1982
fekete kréta 100 x 70 cm
J. j. l.: Kajári 1982
„Így voltam én is: félkézzel lantos, másikkal néptanító, kubikus, téglahordó, pallér, orvos, ami csak kellett, és szerettem volna minden egyéb lenni, amire szükség volt."
Kodály Zoltán 1882-1967

51. **NÉMETH LÁSZLÓ** 1982
fekete kréta 100 x 120 cm
J. j. l.: Kajári 1982
Égető Eszter. Kiadatlan tanulmányok. Megmentett gondolatok. Társadalmi drámák. Történelmi drámák. Magyarság és Európa. Az értelmiség hivatása. Kisebbségben. A minőség forradalma. Készülődés.
„... szellemiekben a kis dolgoknak is nagy a messzehatásuk, s egy pár ember lazaságán, erélyén, önfeláldozásán egy nemzet sorsa dőlhet el."
Németh László

52. **SZÉCHENYI PORTRÉJA** 1982
fekete kréta 140 x 100 cm
J. j. l.: Kajári 1982
„Levágják a szárnyamat, a lábamon megyek, levágják azt is, a kezemen, ha azt is kitépik: a hasamon csúszom."

53. **GÖRGEY ARCKÉPE** 1983
fekete kréta 71 x 50 cm
J. b. l.: Kajári 1983
„A hű utód felkeresi majd sírodat, és áitatos kézzel írja rá neked, ami majdnem minden világra méltónak élete volt:
Voluit! Quiescit!"

54. **TANULMÁNY VÁLTOZAT** 1984
fekete kréta 50 x 73 cm
J. j. l.: Kajári 1984

55. **HERDER ARCKÉPE** 1985
fekete kréta 1985
J. j. l.: Kajári 1985
„... mindenkiben fel kell ébresztenünk azt a nagy érzést,
hogy egy nép vagyunk egy hazában egy nyelvvel."
J. G. Herder

56. **LISZT FERENC ARCKÉPE** 1985
fekete kréta 69 x 45 cm
J. j. l.: Kajári 1985
„És ha hallod, zengő hurjaiddal
Mint riad föl e hon a dalon,
Melyet a nép millió ajakkal
Zeng utánad bátor hangokon,
Állj közénk és mondjuk: hála égnek!
Még van lelke Árpád nemzetének."
Vörösmarty

57. **PUSZTAI ESTE** 1985
színes kréta 1985
J. b. l.: Kajári 1985

58. **TAVASZI HANGULAT** 1986
színes kréta 48 x 70 cm
J. j. l.: Kajári 1986

59. **VÁZLAT** 1986
fekete kréta 39 x 54 cm
J. j. l.: Kajári 1986

60. **FEJTANULMÁNY** 1987
fekete kréta 51 x 40 cm
J. b. l.: Kajári 1987

61. **M. CSILLA EMLÉKÉRE I.** 1987
fekete kréta 115 x 80 cm
J. b. l.: Kajári 1987

62. **M. CSILLA EMLÉKÉRE** 1987
fekete kréta 115 x 80 cm
J. j. l.: Kajári 1987
Mozgás, kép, hang, fagyott-merevedett minden a hirre, s megállt:
valami ős „Legyen!" a „Ne legyen!"-t mondta ki, bár zokogva, még csak a nevedet,a után pár szó, még az is leplezett s robbanni kezdtek eresztékei szívnek — anyagnak, s törni — porlani, párologni, percek s évezredek.

63. ***M. CSILLA EMLÉKÉRE III.***
1987
fekete kréta 115 x 80 cm
J. b. l.: Kajári 1987
Utolsó üdvözlet Csillának
Molnár Csilla Andrea — élt 17 évet

64. ***M. CSILLA EMLÉKÉRE IV.***
1987
fekete kréta 115 x 80 cm
J. b. l.: Kajári 1987
Csilla
Mint aki vissza talán sose tér,
megnyílt kinokkal úgy mentél el innen.

65. ***M. CSILLA EMLÉKÉRE V.***
1988
fekete kréta 115 x 80 cm
J. j. l.: Kajári 1988

66. ***M. CSILLA EMLÉKÉRE VI.***
1987
fekete kréta 115 x 80 cm
J. j. l.: Kajári 1987
1986. július 10.
Molnár Csilla A.
Aki így végez, némán is váddal búcsúzik.

67. ***M. CSILLA EMLÉKÉRE VII.***
1987
fekete kréta 115 x 80 cm
J. b. l.: Kajári 1987
Idő előtt aludni tértem itt,
s nem haltam meg, mert
noha otthont cseréltem,
élek benned, ki látsz
és sírsz ma értem,
ha tovább élünk
a baráti szívben.

68. ***M. CSILLA EMLÉKÉRE VIII.***
1987
fekete kréta 115 x 80 cm
J. b. l.: Kajári 1987
... láttam e földet én, s búcsúztam tőle
mindjárt
mert egy nap tűrtem el a föld tengernyi
klnját:
számítások szerint ifjan pusztultam én el,
de vénen végtelen, mert színig szenvedéssel.

69. ***M. CSILLA EMLÉKÉRE IX.***
1987
fekete kréta 115 x 80 cm
J. j. l.: Kajári 1987
M. CS. A. 1986
- örök légy a tűnök között,
Légy a múlás menedéke
tiszta üveg, mely cseng,
bár maga összetörött.

70. ***1956 I. 1990***
színes kréta 115 x 80 cm
J. j. l.: Kajári 1990
Egy nép föláll. 1956.

71. ***1956 II. 1989***
fekete kréta 115 x 80 cm
J. j. l.: Kajári 1989
Bartha Margit élt 17 évet.
Nagykőrös 1956.

72. ***1956 III. 1989***
fekete kréta 115 x 80 cm
J. j. l.: Kajári 1989
kell hát itt lelni néhány szót...
Oly vérző, hű szavakat,
Melyeket majd aki meghall:
Lélekzete is elakad
Bartha Margit 1939-1956

73. **1956 IV.** 1990
fekete kréta 115 x 80 cm
J. b. l.: Kajári 1990
Jöhet akárki, jöhet bárki,
hatalmában csak addig ér
míg sírunknál meg tud állni
s kezéhez nem tapad e vér.
Bartha Margit
Nagykőrös; 1939-1956

74. **1956 V.** 1989
fekete kréta 115 x 80 cm
J. b. l.: Kajári 1989
Mit föl nem adunk, veszve nincs soha!
Nagy Imre 1896-1958

75. **1956 VI.** 1989
fekete kréta 115 x 80 cm
J. j. l.: Kajári 1989
Tóth Ilona 1932-1957
Megcselekedtem, amit megkövetelt a haza!

76. **1956 VII.** 1990
fekete kréta 115 x 80 cm
J. j. l.: Kajári 1990
Mansfeld Péter 1941-1959
Már holtunkban ki győz le minket?
Sír az idő, rajtunk tanul,
s őrzi megdermedt könnyeinket
hallgatva, mocsoktalanul.

77. **1956 VIII.** 1989
színes kréta 115 x 80 cm
J. j. l.: Kajári 1989
1956
A hazáért mindhalálig!

78. **1956 IX.** 1989
fekete kréta 115 x 80 cm
J. j. l.: Kajári 1989
Oh siket és vak föld.
De ha nemzetem egykor idézné hű nevemet,
lelkem hallja, s megérti e szót.
1958. június 16.

79. **1956 X.** 1989
fekete kréta 120 x 100 cm
J. b. l.: Kajári 1989
301. Látták vagy nem a céljuk,
azt jól látták, hogy nincs visszafelé út:
a múlt, ahogy füstvetve összeomlott,
úgy lökte őket, mint lőpor az ólmot:
előre! és ők vállalták e sorsot —
Mondd hát velem, hogy dicsőség reájuk!

80. **SÜMEGI HANGULAT** 1989
fekete kréta 85 x 69 cm
J. j. l.: Kajári 1980

81. **MAGYAR TÖRTÉNELEM** 1992
(GR. B. L. és N. I.)
fekete kréta 120 x 100 cm
J. j. l.: Kajári 1992

Kiadja: Erdei Ferenc Művelődési Központ
Fotó: Gulyás László
Rendezte: Vecsési Sándor
Borítón: Kodály arcképe, 1982
Hátoldalon: Haját igazító nő, 1977

Új MAGYARORSZÁG magazin

1995. JÚLIUS 15., SZOMBAT

Csak az érdemli meg a szabadságot és életet, akinek azt mindennap kell meghódítania.

J. W. GOETHE

Ha nem Hitler, akkor Rommel

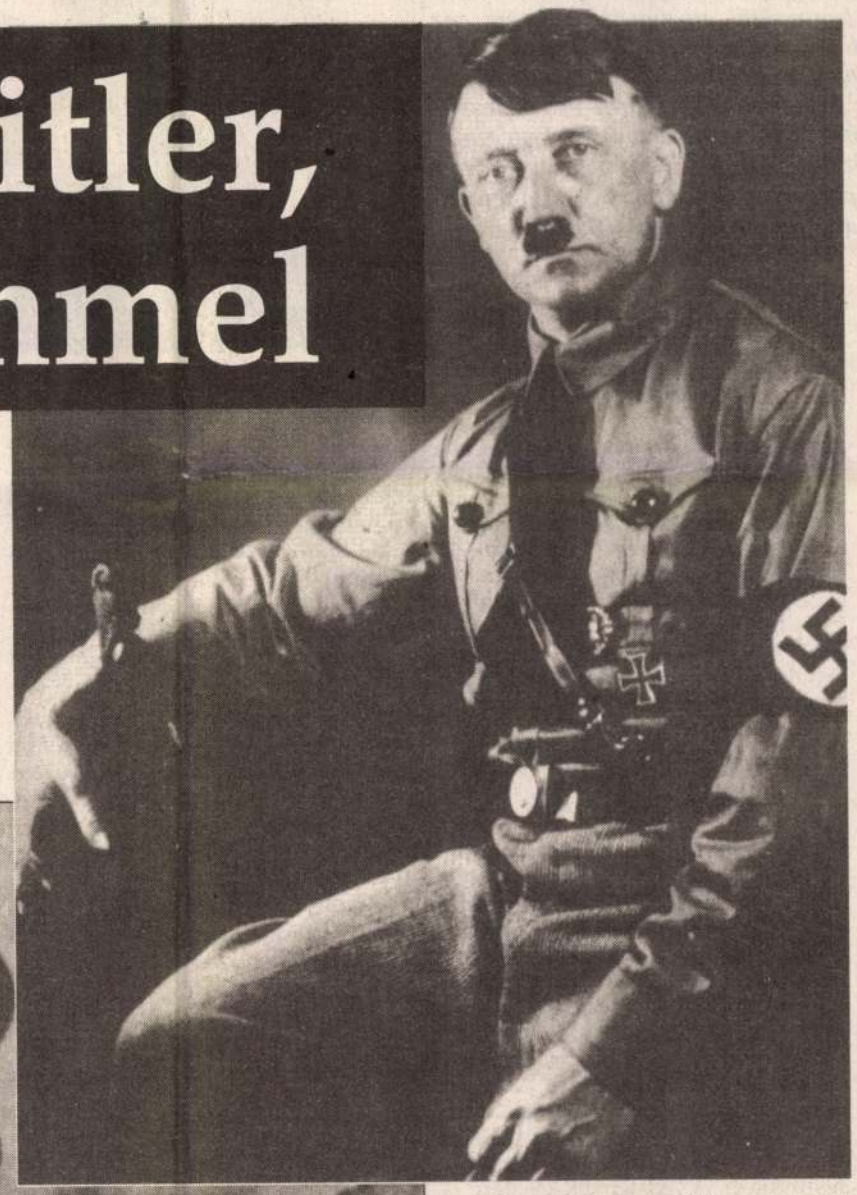

Mi, ugye, nagy gondban vagyunk, hogyan értékeljük újra történelmünket, s a benne szereplő személyiségeket. Abban megegyezhetünk, hogy az elmúlt öt évtizedben a tudatos hamisítások, félremagyarázások egész sorát követték el, s ha tisztességesek akarunk lenni, hozzá kell nyúlnunk múltunkhoz. Már arra is rájöttünk, hogy ez az újraértékelés nem egyszerűen nagy veszélyekkel, nagy tévedésekkel is járhat. De vajon csak nálunk, Kelet-Európában küszködünk-e ilyen gondokkal?

Történelmi érdeklődésemet tudván, kis családom minden lehető és lehetetlen alkalommal történelmi dolgozatokkal lep meg. A minap egy böhöm nagy albumot kaptam tőlük, amely a csecsemő Hitlertől a bunkerig, sok száz fotográfiát és a hozzájuk kapcsolódó irományokat tartalmaz a Führerről. Akkora ez a könyv, hogy eltörné az ember bokáját, ha véletlenül odaesne. Éjszaka az ágyban olvashatatlan, így félő, hogy soha nem fogom megtudni a képekhez fűződő magyarázatokat. A Führerről készített felvételek viszont a nagy vezér legjobb arculatát mutatják. Nem véletlenül, hiszen a propagandagépezet munkatársai nyilván csak azokat a felvételeket engedték át, amelyeken a vezér szerintük méltóságteljes vagy rokonszenves. Esetleg mind a kettő. Ilyenek a közvetlen munkatársai is: Braun Éva dirndliruhában virágokat szed.

Ezzel együtt Hitlert eladni nem könnyű a ma emberének, s erre igazából ez az album sem vállalkozik. Sokkalta érdekesebb az a kétkötetes munka, melyet David Fraser írt, s amely a Victória Kft. jóvoltából szintén a közelmúltban jelent meg könyvpiacunkon, Erwin Rommel tábornagy életéről. A gyomai Kner Nyomda a tőle megszokott szép és igényes külcsínnel járult hozzá a sikerhez.

Meg kell mondani, hogy a Rommel-könyv nem könnyű olvasmány. A csataleírásokat illetően jócskán meghaladja a Háború és béke második kötetét, itt aztán figyelhet az ember, hogy melyik hadosztály mikor, merre ment. Mégis örülök neki, hogy elszántam magamat, és szorgosan követtem a csapatmozdulatokat. Mert közben figyelemre méltó ismereteket közölt a szerző, és egy s más nekem is eszembe jutott.

A legfontosabbat mindjárt közlöm is. Nem lehet egy nép életéből történelmi korszakot egyszerűen kiradírozni, s az emberek abba sem nagyon akarnak belenyugodni, hogy senkit se lehessen szeretni, példaképként tekinteni. Ha nem Hitler, akkor legalább Rommel! Körülbelül ez a fő mondanivaló.

Rommel valóban sok tekintetben alkalmas arra, hogy az idők végezetéig fennmaradó nagy német hőst faragjanak belőle. Az első világháborút ifjú német tisztként harcolta végig, hőstetteket hajtott végre a francia, a román, az olasz fronton. Legendás bátorságáért megkapta előbb a másodosztályú, majd az első osztályú Vaskeresztet. Az első világháború után megmaradt az erősen megcsappant német hadsereg kötelékében, és ezredes lett, mire a második elkezdődött. Gyalogosból páncélos lett. Franciaország lerohanásakor az ő tankjai érték el először az Angliával szembeni partokat. Ő volt a nagy győztes Afrikában, akit időben kivontak, mielőtt a vereség bekövetkezett volna, majd a szövetségesek olaszországi előrenyomulásának akadályozásában, később a franciaországi partraszállás és előrenyomulás késleltetésében szerzett érdemeket. Lovagias ellenfélnek tartották, Churchill elismerőleg nyilatkozott róla, s amikor világossá vált a háború elvesztése, nem csatlakozott ugyan a Hitler-ellenes összeesküvéshez, de a mielőbbi béke megkötését szorgalmazta. Két tábornok közölte vele, hogy vagy öngyilkos lesz, vagy bíróság elé állítják, és lakásáról való távozás után tizenöt percen belül halott volt. Így megkapta a nemzeti hősnek járó pompás temetést.

Igen ám, de az életrajzból az is kiderül, hogy a nagy felkészülés idején a Hitlerjugend összekötő tisztje volt, majd Lengyelország lerohanásakor Hitler katonavonatának a parancsnoka. Az afrikai vereség és Sztálingrád után három napot töltött Hitler főhadiszállásán, s nemes egyszerűséggel azt írtá feleségének: „Feltöltekeztem a Nap fényével!"

Afrikában tiltotta, hogy az olaszok erőszakoskodjanak az arab nőkkel, munkatársai előtt elégette azt a parancsot, hogy a front mögé került szövetséges katonákat partizánként kell kezelni, tehát ki kell végezni, és tisztességesen bánt a hadifoglyokkal. Ám soha nem volt egy szava sem a fajgyűlölet ellen, s úgy tett, mintha nem értesült volna a népirtásról, a megszállók erőszakoskodásairól.

Ha már a könyv ismertetésére vállalkoztam, hadd említsem meg azt is, hogy Rommel mindig nagy súlyt helyezett a felderítésre, és éppen ezzel kapcsolatban van a könyvnek két magyar vonatkozása is. Azt hihetnénk, hogy Ken Follett sikerkönyve, a Kulcs a Manderley házhoz a fantázia világába utalható. Ez azonban nem teljesen így van. Az életrajzban ugyanis az Irány Egyiptom című fejezetben a következőket olvashatjuk:

„Remélt valamit a német hírszerző és kémelhárító szolgálat az Abwehr által szervezett akcióktól is, melyet éppen ebben az időszakban indítottak. Csalódnia kellett. Az első akció során az egyiptomi hadsereg korábbi vezérkari főnökét, Masri Pashát, aki együtt akart működnia németekkel, egy Egyiptomba berepülő Heinkellel ki akarták menteni a Kairó melletti sivatagból. Ám a volt vezérkari főnököt közvetlenül az akció megindulása előtt letartóztatták. A második akció során két német ügynöknek kellett a szárazföldön keresztül, Tripolitól – Jalo és Kufra oázisok érintésével – egy több mint háromezer kilométeres sivatagi expedícióval a Felső-Egyiptomban lévő Asyutba eljutni. Az expedíciót az első világháború hírneves pilótája, a magyar Almássy gróf vezette, aki még a háborút megelőző felfedezőútjai során igen jól megismerte az észak-afrikai sivatagot. Ez a kísérlet szintén kudarccal végződött, mert bár Almássy sikerrel teljesítette megbízatását, és az ügynökök el is jutottak Kairóba, ám az angol biztonsági szolgálat hamar a nyomukra bukkant. Letartóztatták őket, és megtették a megfelelő intézkedéseket, hogy az általuk küldött információknak Rommel ne sok hasznát vehesse."

Jó lenne többet megtudni erről a kalandor Almássy grófról.

A másik esemény már a szövetségesek partraszállásának előkészítése idején történt. Erről Davis Fraser a következőket írja:

„Rommel mindig megragadta az alkalmat a hadifoglyokkal való beszélgetésre, mert remélte, e találkozások révén megért valamit az ellenség nézeteiből, harci szelleméből. Amikor május 20-án a 15. hadsereg vezérkarától értesült arról, hogy a part mentén egy ellenséges tisztet fogtak el felderítés vagy szabotázscselekmény előkészítése közben, rögtön parancsot adott rá, az illetőt küldjék La Roche Guyonba. A parancs kiadása után néhány órával a szóban forgó tisztet, George Lane hadnagyot Rommel elé vezették.

Lane magyarnak született, belépett a brit hadseregbe, és egymást követő előléptetések révén jutott el a tiszti rendfokozatig. A Commandóban szolgált, annál a különleges alakulatnál, amelyet ellenséges kézben lévő partvonalak megtámadására hoztak létre, s annak is egy különleges egységénél, a 10. kommandós egység „X" csoportjánál, amelyet a német megszállás alatt lévő Európából menekült önfeláldozó emberekből hoztak létre, akik hajlandók voltak szolgálni Nagy-Britanniát. Természetesen álnéven, mert a fogságba esés mindenki számára jól ismert, magától értetődő veszélyekkel járt, és különben jelentős részük zsidó volt. Ha Lane-nek fogságba esése után megállapítják a valódi, magyar nevét (Lányi) és személyazonosságát, valószínűleg rögtön kivégzőosztag elé állítják. Brit állampolgárként fogságba esve és hadifogoly státusát élvezve azonban számíthatott rá, hogy katonaként és nem szabotőrként fognak bánni vele."

A történet folytatása része lehetne egy háborús filmnek. Én főleg az elfogott és életveszélyben lévő Lányi humorát díjazom:

„A 10. kommandós egység X csoportja több bonyolult és veszélyes akciót hajtott végre a francia partokon, felderítve a víz alatti és parti védelmi létesítményeket. Hírek érkeztek arról, hogy a németeknek új típusú aknájuk van, s önkéntesek vállalkoztak ennek megvizsgálására: arra a feladatra, melyből nem sok esély volt a visszatérésre. A szóban forgó esetnél Lane (akinek ez volt a negyedik franciaországi küldetése) egy mérnökkari tiszt társaságában felfújható gumicsónakon érkezve, a Somme-torkolatnál szállt partra. Beleütköztek két német őrjáratba, de sikerült elkerülniük a fogságba esést, és viszszatértek a tengerre. Ám addigra a hajó, amelyik a francia partokhoz vitte őket, már eltávozott. Egy német őrhajó akadt rájuk, s rögtön közölték velük: agyon fogják lőni őket mint szabotőröket. A bekötözött szemű Lane-t azonban gépkocsiba ültették, és hosszú útra vitték, amelynek végén ott találta magát, amint kezet ráz egy makulátlan egyenruhát viselő, angolul tökéletesen beszélő német tiszttel: Tempelhof-fal. Rövid beszélgetés után Tempelhoff szólt Lane-nek, egy kicsit ‚hozza rendbe magát', mert hamarosan ‚egy nagyon fontos személyiséghez' viszik. Lane kérdésére, hogy ki az, közölte: ‚Rommel tábornagy'.

Lane később olyan férfiként emlékezett Rommelre, akit – ha mások a körülmények – végtelenül rokonszenvesnek talált volna. Barátságos, mindenfajta gőgtől mentes emberként írta le, aki nemhogy megalázni nem akarta, de arra is ügyelt, nehogy udvariatlan legyen vele szemben. Rommel egy hosszú szoba végében ült az íróasztalánál, s amikor Lane-t bevezették hozzá, rögtön felállt, elébe ment kezet fogni vele, ahelyett hogy a helyén maradva megvárta volna, hogy a fogoly kétségektől gyötörve, a szobát átszelve érjen oda hozzá. Rommel természetes hangon, sőt szinte jókedvűen beszélt a fogolyhoz (Lane tudott németül, de ragaszkodva szerepéhez ezt nem mutatta, ezért a beszélgetés tolmács segítségével folyt). Rommel – a fenyegetés legkisebb szándéka nélkül – említést tett ‚szabotőrökről' is. Erre Lane azt felelte, ha a tábornagy szabotőrnek hinné őt, akkor biztosan nem hívta volna meg magához. Rommel elmosolyodott, és megkérdezte: – Meghívtam?

Lane bólintott, és közölte, igen megtisztelve érzi magát. Rommel ezután elismerően kezdett beszélni Franciaországról és a franciákról, s kifejtette, hogy Lane, ha kinyitja a szemét, olyan lakosságot fog látni, amely egészen jó viszonyban van ideiglenes megszállóival. Lane erre azt válaszolta, hogy a kendő, amellyel az utazás előtt bekötötték a szemét, számottevően akadályozta a tisztánlátásban. Rommel – aki naplójába többször is feljegyezte, érzése szerint a franciák az angoloknál jobban kedvelik a németeket – folytatta a témát, és azt mondta, a franciák elégedettebbek, mint korábban.

A beszélgetés baráti, oldott hangulatban zajlott, így viselkedett a hatalma teljében lévő Erwin Rommel a hazája és a saját sorsát is eldöntő események előestéjén."

Míg Almássy gróf esetében csak a kíváncsiság munkált bennem, Lányinál már a felháborodás is. Fél évszázadon át duruzsolták a fülünkbe a valós és a kitalált történeteket a szovjet hadseregegel együttműködő magyar partizánok hősiességéről. Mindent tudtunk róluk, azt is, amit nem csináltak. Ugyanakkor, gondolom, Lányi úgy halt meg, hogy nem kapott egy jó szót sem, és nem is lett volna neki ajánlatos hazajönnie. Van itt még tartozás, éppen elegendő.

Az a Rommel-könyvből egyértelműen kiderül, hogy a történelemben nem lehet üres lapokat hagyni.

Solymár József

Péntek Imre

Fanyalgás a győzteseknek

Hát – visszajöttek és visszanyertek.
S a vesztes megint én vagyok.
Persze, okulhatok az egészből,
kereshetem a magyarázatot.
(Hiába csipkedem magam, nem ébredek
föl az ébrenlétből.)
De mit tegyek, ha nincs kedvem
az átértékelés átértékeléséhez,
a kék cimkés, rózsaszínűen habzó
pezsgő-durrogtatáshoz,
megszeretni (utólag)
a mögötte felsorakozó
(ál)kedélyes rém-évtizedeket?
Nincs kedvem a győztesek ünnepléséhez,
akik még nem találták ki igazán,
hogyan ünnepeljék magukat.
Ám el kell ismerni:
remekül sikerült a tetszhalálból
a (tetsz)föltámadás.
(Csak hát a viszolygás és undor,
a mind jobban terjengő tes(t)-szag...)
Akkor már inkább maradok hitetlen
Tamás,
s hogy vérezzen,
soha ne forrjon egybe,
ujjamat tuszkolom a sebbe...
Amíg csak élek.
S ha nem teszi meg más.

Gázbumeráng

A közelmúltban világszerte megünnepelt győzelem évfordulóján nem esett egy szó sem „Joe bácsi" legtitkosabb fegyveréről, amelynek bevetésére – az emberiség szerencséjére – nem került sor. Írni róla akkor is kellene, ha a kifejlesztése leáll 1945 májusával, ám az azóta eltelt félszázad alatt töretlen lendülettel egyre csak gyártják. A Szaratov közelében fekvő Csapajevszk a szovjet (ma: orosz) vegyi fegyver legfőbb (bár bizonyára nem egyetlen) „kovácsműhelye". A moszkvai Szobeszednyik c. hetilapban Vlagyimir Voronov A Sátán legfőbb érve című riportja „az ismeretlen háború lapjain" tallózva tár fel mindeddig hét lakat alatt őrzött iszonyú titkokat.

Lenin-rendet, a legfőbb állami kitüntetést kapott az itt ma ártatlan műtrágyagyárnak becézett üzem 62 vezető munkatársa, ami önmagában is mutatja, milyen fontosnak tartotta a Kreml a termékeiket. Alig él már közülük valaki, s nem csupán az eltelt évtizedek miatt, hanem az alább részletezett munkakörülmények folytán is.

Élő szemtanúk és dokumentumok bizonyítják: Sztálinnak ez a legtitkosabb fegyvere a saját munkásai ezreit pusztította évtizedeken keresztül.

A koporsóüzem nem győzi a munkát

Borisz T.: – 1943-ban kerültem oda. A belépéskor minden okmányomat elvették, s attól fogva csak a város területén mozoghattam. Sok társam nyomtalanul eltűnt, csak mert „fölösleges" kérdéseket tett fel. Yprittel kellett megtöltenem a tüzérségi lövedékeket és a 25–500 kilós bombákat. A gépek félautomaták: kézzel csavarom le és vissza a henger fejét, ahová a gázadagot tölti, amely persze hol több, hol kevesebb az előírtnál. El-elfolyik, s hiába van rajtam a gumiruha meg a gázálarc. A munkaidő hat óra, két napot kell egymásután lehúzni, utána három – szabad. Negyedévenként szabadság, a koszt jó, még tej is jár. A háború alatt ez szinte földi paradicsomnak tűnhet. A gyár saját koporsóüzeme mégsem győzi a munkát, három műszakban sem...

Marija T.: – Önként jöttünk a gyárba a környék éhező falvaiból: a ruha, a szállás, a jó fejadag csábított, meg a rövid munkaidő. Csak valahogy ijesztően sokan haltak meg körülöttünk. Szerelvényszámra hozták például az üzbégeket meg a türkméneket, ezek oroszul sem igen tudtak, s a gázálarc használatát nem vették komolyan. Némelyikük egy hét múlva már nem élt.

Nyina K.: – Még a háború előtt kerültem ide: a foszgén- és a luizitrészlegben műszak végén már alig álltunk a lábunkon. Az öltözőben húzod a csizmád lefelé, tele van vízzel: a saját verítékeddel. A háború alatt sikerült önként kijutnom a frontra: még az is biztonságosabb volt! Mikor visszajöttem, már senki sem élt a velem egykorú lányok közül.

A szovjet szupertitkos fegyver legfőbb célpontja tehát az az orosz ember lett, aki részt vett a létrehozásában? Nos, meg kell mondani: nem az első és nem is az egyetlen! Kevesen tudják: Szovjet-Oroszország már születése pillanatában katonai szuperhatalom volt, hiszen a régi rendszertől legalább 420 ezer, yprittel töltött vegyi lövedéket örökölt. (Java részét az akkor még Ivascsenko néven ismert Csapajevszkben tárolták.) Pedig a foszgén, a kéksav meg a klór is az arzenált „gyarapította", ezeket a nagy ország tucatnyi más gyára ontotta. A cári hadvezetés az osztrákok és a magyarok, meg a németek ellen nem kockáztatta meg a bevetésüket.

Az első szovjetellenes lázadásokat gázzal verték le

A szovjet kormánynak viszont már nem volt lelkiismeret-furdalása, amikor 1919-ben a Don-vidéki kozáklázadást, majd 1921-ben a tambovi parasztfelkelést harci gázokkal verte le. Övé tehát a kétes prioritás: a történelemben elsőnek vetette be a gázt a saját népe ellen! 1929-ben Afganisztánban is alkalmazta a Vörös Hadsereg: vajon hányan tudják, hogy először ekkor tört be ide a Szovjetunió? 1933: teljes erővel folynak az előkészületek Lengyelország lerohanására, s a tervekben előkelő helyen szerepel a gáztámadás is, földön és levegőben egyaránt.

Azt is dokumentumok bizonyítják, hogy élő embereken, pl. elítélteken kísérletezték ki a mérgesgázok hatásfokát. Egy másik iratcsomóból bontakozik ki a kép: katonai egységek gázálarcban rohamozzák a feltételezett ellenfél állásait. A terület azonban, a Fekete-tenger környéki Ocsakov mellett, nem feltételezett, hanem VALÓDI YPRITTEL van szennyezve. A hadgyakorlat résztvevői néhány nap múlva visszatérnek több száz kilométerre fekvő körzeteikbe, s az egy-két évvel későbbi áldozatokról statisztika (vagy Ocsakovval teremthető összefüggés) természetesen nincs.

Jelentések az egyes katonai körzetekből: a raktárakban és a gyakorlótereken mindennaposak a gázmérgezések. Hogy is ne: a harmincas évek végére a Vörös Hadsereg fegyverzetében több milliónyi gázbomba és gázlövedék volt rendszeresítve, s nemcsak a különleges alakulatoknál, hanem – dandárig és hadosztályig bezárólag – a reguláris seregeknél is. Egyedül itt voltak olyan csapatok, amilyenek sem akkor, sem azóta nincsenek sehol a világon: vegyirepülő- és vegyipáncélos-dandárok az ellenfél védelmének áttörésére.

A finnek ellen be kell vetni a mérgesgázokat

1940 elején, a villámháborúnak szánt hadjáratban ki volt adva a parancs: a finnek ellen be kell vetni a harci gázokat. Az akkori télen tapasztalt, még az oroszok számára is szokatlanul kemény fagy azonban nemcsak a gyalogság rohamát lohasztotta le, hanem megállította a szovjet vegyészek tudományát is: a pusztító gáz itt csütörtököt mondott. A szándék azonban láthatóan nem hiányzott: ha Sztálinnak nincs más választása, nem vonakodott volna bevetni a mérgesgázokat, bármiféle nemzetközi egyezmények ellenére is. 1941 őszén, telén, amikor – jórészt saját korábbi döntései következtében – a legszorongatottabb helyzetbe került.

Meg hát könnyű azt bevetni: utána viszont a saját katonáinak kellett volna leküzdeniük a fertőzött frontszakaszt, a köztudomásúlag nem világszínvonalú szovjet gázálarcokban. És persze akkor már Hitlert sem kötik a nemzetközi egyezmények, válaszolt volna, ő pedig már második nemzedékű, idegbénító gázokkal rendelkezett.

Ismét a veteránoké a szó. *Natalja G.:* – Mérnök voltam itt, Csapajevszkben. Ennél károsabb technológiát el sem tudok képzelni. A gépek karbantartása is sok fertőzéssel járt. Az yprit etilén alapú termék, sok volt mindig a részeg, azok pedig hajlanak a gondatlanságra, sokszor még a gázálarcot sem mindig vették fel. Az évtizedek során gyakorlatilag nem foglalkoztak intézményesen a vegyifegyver-gyártásnak az egészségkárosító hatásával. Amikor odakerültem, elcsodálkoztam: késő ősz van, és milyen napbarnítottak a férfiak! Csak aztán derült ki, hogy az ypritcsöppek fokozatosan átitatják a gázálarcot, és behatolnak a bőrbe. Azután az agyba, majd – nem is olyan lassan – a belső szervekbe... Sokszor látott jelenet: kiugrik az udvarra egy benn már szinte fuldokló munkás, letépi az álarcot, nagyot lélegzik, és vissza. De hát a levegő idekinn is telítve ugyanazokkal a gázokkal, ha kisebb is a koncentráció. A gyárigazgató meg a főmérnök egyetlenegyszer le nem jött hozzánk, mindig csak telefonon vagy küldöncökkel adta az utasításokat. Ők csak tudták, milyen veszélyes üzemet vezetnek!

– Nem mondhatjuk – folytatja a mérnök asszony –, hogy a háború után semmi sem változott meg. Jóval fejlettebb lett a technológia, pl. a németektől is sok mindent elhoztak '45-ben. S nem hevert a termékünk tétlenül: a testvéri segítségnyújtásban ennek is jutott szerep. Ismerek egy mérnököt, aki az ötvenes évek elején a Hanoi környéki dzsungelekben tanította a vietnamiakat arra, hogyan kell az ypritet alkalmazni a franciák ellen. „Tanítványai" minden bevetésükről üres palackokkal tértek vissza. Az afgánok sem úsztak meg, náluk is alkalmazták 1980 és 1989 között!

Csapajevszk ma teljesen a múltjának az áldozata: az épületek falai csakúgy át vannak itt itatva a méreggel, mint a talajvíz. Gyakorlatilag minden itt született kisgyermeknek már krónikusan beteg a tüdeje vagy az immunrendszere. A születéseknek csak 8%-a normális lefolyású, a többi valamilyen módon összefügg a város történelmi klímájával. A szakemberek szerint itt sokkal veszélyesebb élni, mint Vietnam vegyi fegyverekkel fertőzött körzeteiben.

Fenyvesi István

A zene alázatos és forró szeretete

A Tanár Úr

Ősz haj, karcsú kezek, finom, érzékeny, rebbenékeny arc, valami szemérem sugárzik belőle, s tán éppen ez utóbbi miatt igaz az az agyonkoptatott hírlapírói frázis, hogy harapófogóval kell kifaggatni, még az oly egyszerű, bár nem mellékes életrajzi adatokat is. Jobb híján a New York kávéház egyik kisasztalánál ülünk Reményi Jánossal, a turisták ricsajozása és a túl-túl díszes környezet növeli a kontrasztot. A környezet dúr, a beszélgetés moll, ha már zenei hasonlattal élhetek.

– Nemsokára ünnepli az MR–MTV Gyermekkórusa fennállásának negyvenedik évfordulóját. Ebből az utolsó tíz év művészeti vezetése az ön nevéhez fűződik, Tanár úr. Szeretném, ha egy kicsit visszanyúlnánk a gyökerekhez, ha úgy tetszik, a tiszta forráshoz, s lehet-e tisztább forrás, mint a gyermekkor?

– Talán igaz. Szigetvár mellett születtem, s meghatározott a családi környezet. Otthon Chopint és Beethovent hallgattam. Hárman voltunk testvérek, de érdekes, egyik testvérem a ridegnek tűnő műszaki pályára ment, viszont a másik, zeneiskolai igazgató lett Esztergomban. De még régebbre nyúlva, nagyapám magyarnótákat játszott zongorán, ugyanakkor pedig orgonán gyönyörűen improvizált.

– Ugorgyunk, mondaná Pósalaki bácsi, s én is ezt mondom, Tanár úr, hiszen önnek jött a Zeneakadémia, illetve fordítva Ön ugrott a Zeneakadémiára.

– Igen, az sok szempontból gyönyörű korszak volt. Rangsor nélkül említeném professzoraimat, önmagáért beszél a névsor: Bartha Dénes, Szabolcsi Bence, Kodály Zoltán, Ligeti György, Vásárhelyi Zoltán, soroljam még? ... Tőlük nem egyszerűen zenetörténeti vagy technikai dolgokat lehetett megtanulni, hanem magát a zenét.

– Hogy el ne felejtsem, Tanár úr, ön még korábban Pécsett több évig énekelt gyermekkórusban. Ez még mindig a gyökerekhez tartozik. Ámde az előbb említette, professzorai kapcsán, a zene „technikai" kifejezést.

– Nem véletlenül. Közhely, de igaz, hogy a technikai tudás a hangszereknél, de a karmesteri munkában is, alapvetően fontos. Csak ha jönnek a különböző „izmusok", ha abszolutizálva lesz mondjuk a „beemelési" technika, akkor egyszer csak a leglényegesebb tűnhet el, maga a zene. Bocsánat a primitívnek tűnő kifejezésért, de nincs szükség „fakszníkra".

– Nem szeretnék kronologizálni, de úgy tudom, jött aztán egy periódus, mely Miskolchoz fűződik. A kórushoz és a Miskolci Tanárképző Főiskolához. Talán több mint ezer tanuló meg kórustag körében tevékenykedett.

– Körülbelül stimmel a dolog... De függetlenül a számoktól, a számok mögött mindig egy-egy ember húzódik meg, lett légyen az felnőtt vagy kicsi. Azt hiszem, van valami nagyon lényeges. A tanításban az ember mindig maga is tanul. Tanul és rendszerez. A rendszerezés itt nem külsődlegesen értendő. Az ember megérzi, megtanulja, mi a zene belső rendje. Ezt a belső rendet, harmóniát kell megtalálnunk, s a tőlük telhető maximális képességgel továbbadnunk.

– Egy újabb idő és terjedelem diktálta ugrás. 1985: a Magyar Rádió Gyerekkórusa.

– Igen, igen, de azért azt még hadd mondjam el, milyen gyönyörű élmény volt, még Miskolcon Beethovent, Haydnt, Mozart-misét, Bachot tanulni, előadni, előadatni.

– Gondolom, egyáltalán nem véletlen, hogy ön Miskolc díszpolgára...

– Nagyon jólesett persze, de nem az én dolgom, hogy erről szóljak... Akkor most inkább csakugyan az új feladatról, az új kihívásról, amelyet az MR Gyermekkórusa jelentett és jelent. Nos, a gyermekek a szónak többféle értelmében is kivételes helyzetben vannak. Kivételes helyzetben azért, mert önként élvezhetik a zene gyönyörűségét, és kevésbé kellemes, de kivételes helyzetben vannak, mert iszonyatosan embert próbáló dolog, hogy szinte alig van szabadidejük. Egyszerre kell helytállniuk az iskolában és a kórusban. S itt jön a munka nehézsége, sokszor – kimondom – kíméletlensége. Ezeknek a gyermekeknek, kicsiny, érző lelkeknek szinte villámgyorsan össze kell rázódniuk, és együttessé kell alakulniuk, mert a művészi munka és az élet ezt megkívánja. Van itt valami nagyon lényeges. A gyerekeknek minden művet a mű sajátosságainak megfelelően kell énekelniük. Ez ugyan természetes, de mégis fenyeget sokszor az a veszély, hogy a gyerekek sematizálódnak, és elvesztik saját egyéniségüket. Együttessé kell formálni a gyerekeknek, s ugyanakkor egyéniségüket is meg kell őrizniük. Így születhet meg a MŰ. És itt van a művészeti vezető, a karmester, ez esetben az én felelősségem is. Mert nemcsak hogy sokszor, természetem ellenére is, elemi szigorúsággal kell kezelnem a gyermekeket, de azt is tudnom kell, hogy nem én vagyok a fontos. Ezt az együttmunkálkodási folyamatot, vagy annak lényegét kiváló zenetudós, Kroó György ismerte fel és el, elsősorban. S talán ennek örülök a legjobban.

– Ezt fölfoghatom művészi hitvallásnak is?

– Ha óhajtja – bár talán kissé nagyképű a kifejezés –, igen. De legalább ilyen fontos, hogy a gyermekben ne eszközt, szépen vagy kevésbé szépen megszólaló hangszert keressek, vagy képezzek, hanem megtaláljam az embert. Más a fegyelem és más a drill. Nincs egyes ember és kettes ember, csak ember van, persze a maga életkori sajátosságával, a maga gyermekségével. Volt úgy, hogy kiállítottam a sorból két vagy három gyereket, mert megengedhetetlenül rosszalkodott és zavarta a munkát. De a kiállított kicsiknek s a többieknek is érezniük kellett a büntetés jogosságát, s azt, hogy ez értük történik, s nem ellenük. És még valami. Ahol csak komorság vagy komolyság van, és nincs mosoly vagy felcsattanó nevetés, ott már régesrégen nagy baj van.

– Ön szemmel láthatóan és füllel hallhatóan fiatal.

– Hogyne lennék az, hiszen fiatalokkal vagyok körülvéve, és ez épp elég ahhoz, hogy fiatalon tartson.

– Ebben az elmúlt tíz évben tán két- vagy háromszáz koncertet is tartottak, Pannonhalmától Szőulig, méghozzá óriási sikerrel, sokszor világsztárokkal. Az októberi negyvenéves évforduló „elszámolásánál" ez azért nem mellékes. Tudniillik ez a sikerszéria.

– Nem egyedül hozzám fűződik, s nem is az én dolgom megítélni. Az én feladatom, hogy tegyem a dolgomat legjobb hitem szerint. S hogy a gyerekek, ha elmennek is a kórusból, megőrizzék a zene alázatos és forró szeretetét, s ami legalább ilyen fontos, megőrizzék hamvasságukat.

(A negyvenéves évforduló csak egy dátum, még ha gyönyörű is, a folytatás – szívből reméljük – nem marad el.)

Sipos Tamás

Kajári Gyula halálára

Tegnap még azt írtam: él közöttünk egy ember, akit alattomos betegség döntött le, de már jobban van, gyógyul. Ma pedig mindent múlt időbe tett a könyörtelen halál.

KAJÁRI GYULA grafikusművész életének 69. évében meghalt.

Nagy művész volt, napjaink legkiválóbbjai közé tartozott. A század egyik legnagyobb formátumú rajzzsenije! Hogy kevesen ismerték, gyakran támadták, arról ő maga is tehetett: mindig többre tartotta a munkát, mint az olcsó magamutogatást. Vallotta, öt-tíz évenként szabad a nyilvánosság elé lépni, legalább annyi kell jó művek megvalósításához.

Ma, amikor a legtöbben változatos technikai manírokkal (és segédeszközökkel) dolgoznak, ő az egyszerű papírt és a krétát választotta.

„Kajári lapjai roppant súlyú, kikerülhetetlen, mozdíthatatlan, sötét izzásban égő rajz-szobrok" – írta róla dr. Hernády Gyula. Fekete kiáltások! – az emberért, a sors megaláztatásai és igazságtalanságai ellen. Fekete, vérző örvénylések, eleven krétaporkötegek és vonalsebek a történelem súlyos gondolatairól. Szálkás betűkből mondat-testamentumok (melyeket Kajári Gyula válogat nekünk).

A kelet-közép-európai létezést, a magyar történelmi drámák hősi napjait senki nem örökítette meg nála méltóbban. Szánva és megszenvedve, gyűlölve és szeretve.

Ezek a fájdalmas rajzok: néma kiáltások. Isten is ráriad, és lehajol, hogy kérges tenyerével betakarja a kifosztott tájat, a pusztuló tanyákat, az eltört gémeskutakat, a vihar megcsavarta akácfákat, a megnyomorított emberi életeket...

Önemésztő és vívódó párbeszédek Kajári grafikái.

Szenvedélyes erő, súlyos indulat húzódik mögötte – az igazság kimondása.

Kajári Gyula grafikusművész 1926-ban született Ősiben (Veszprém megyében). Apját nem ismerte, édesanyja Kajári Zsófia napszámos és mosónő volt. Gyermekmenhelyek, nevelőszülők, az árvaság nehéz évei következtek. 1941-ben vésnöktanonc a Hernádi Porcelángyárban. 1953-ban végezte el a Képzőművészeti Főiskola grafikai szakát. Rá egy évre került Hódmezővásárhelyre, ahol megszakítás nélkül haláláig élt és dolgozott. (Életművét gazdagították a Sümegen eltöltött esztendők.)

Első nagy megmérettetése (1970-ben) a Magyar Nemzeti Galériában rendezett monumentális kiállítása. (Az ötszáznegyvennégy mű rendíthetetlen alapot adott a későbbi évekre, s a ráépített munkák kiállták az idő minden szorítását.)

Kajári több évtizedes alkotói pályáján a történelem nagy sorsfordító korszakaival viaskodott. Így kerültek Széchenyi, Ady, Kodály, Németh László portréi mellé a névtelen parasztikonok: a szép magyar arcok, a gyémánt-tisztaságú életek, a nemzet örök lángú lelkiismeretei. (Akik ma legjobban hiányoznak, akik nélkül elpusztulnánk mi is!) Mindenekelőtt az alföldi táj egyszerű parasztemberei, dolgos asszonyai, a megművelt fekete föld, a kiszáradt puszta, az esőverte-napszítta tanyák, gémeskutak felkiáltójelei, rejtőző halászkunyhók, nyári naplementék, őszi csöndek, búzamezők hajnalai...

Ez a hatalmas életmű – miközben szellemi alapállása nem változott – az utóbbi évtizedben kifejező erejében még érettebbé vált, gondolatilag gazdagodott, s tematikailag sokszínűbb lett. Elsőként kell megemlítenünk az 1956-os magyar forradalom és szabadságharcnak szentelt sorozatát: Nagy Imre mellett a tizenhét évesen meggyilkolt Bartha Margitnak és a többi névtelen hősnek állít kozmikus erejű, méltó emléket.

Nyugszik már a nyughatatlan – írhatnánk balatonakali friss sírjára. De a művek itt vannak, és észrevétlenül fölragyognak. Helyet kérnek. (A szívünkben is.) Nem lesz könnyű megtartani és elfogadtatni. Ma, amikor a középszerű modern mindent eláraszt, egy realista szemléletű, minden ízében magyar grafikus lebilincselő életműve csak bajt kavar: éget és lázít, tanít és táplálja a lelket. Rajtunk, ma élő utódokon is múlik, hogyan sáfárkodunk a ránk bízott kinccsel!

Fenyvesi Félix Lajos

KAJÁRI GYULA

Kajári Gyula : Sinka István portréja

A Petőfi Irodalmi Múzeum,
az Országos Idegennyelvű Könyvtár
és a Kajári Emlékalapítvány
meghívja Önt és kedves családját

Kajári Gyula

Munkácsy-díjas grafikusművész
alkotásaiból rendezett

P o r t r é k ...

című kiállításra

1997. május 21-én 17-órára
az Országos Idegennyelvű Könyvtár
kiállítótermébe
(1056 Budapest, V. Molnár u. 11.a).

Megnyitó beszédet mond:

Fecske András művészeti író

Közreműködik:

Baricsa Katalin

A kiállítást rendezte:

Vecsési Sándor festőművész

A tárlat megtekinthető:

1997. május 21 - június 30-ig

Kajári Gyula festő

Kajári album

A magyar grafika történetében Kajári Gyula különleges szerepet töltött be. Mélységből kapaszkodott fel a rajz magaslatára. Édesanyja nem vállalta nevelését, menhelyre került, műtétek sorozata javított valamit sántaságán. Egy veszprémi ápolónő, Bruckner Róza ismerte föl első rajzaiban a tehetséget, II. Rákóczi Ferenc alakját formálta akkor. Ő irányította Herendre, vésnöktanoncnak. Később az Iparművészeti Főiskolán Miháltz Pál, a Magyar Képzőművészeti Főiskolán Konecsni György tanítványa lett. A diploma átvétele után a Hódmezővásárhelyi Majolikagyárban dolgozott, 1954-től önálló tárlaton mutatkozott be Veszprémben, Kecskeméten és a Magyar Nemzeti Galériában.

Morális grafikus. Minden alkotása az erkölcs jegyében fogant, modelljei az élet peremére szorult emberek. Számára ők a lét központja. Az előre boruló, arcát eltakaró „Osváthné" alakjában a magyar falu múltja sűrűsödik, Michelangelo és Rodin gondolkodóinak vásárhelyi tanyákra adaptált mozdulatával. A feketében nála az összes szín megjelenik, tökéletesen elegendő a gondolatok, eszmék ábrázolására. Egyszerű, esztétikus művész. A költő Sinka Istvánhoz hasonlóan a puszták elhagyatott pásztorait, szent öregasszonyait idézi elénk. Meggyőződése volt, hogy a közösség, a nemzet szellemi fölemelése a földadatunk. Ennek jegyében rajzolta meg Dante, Beethoven, Széchenyi, Kodály, Németh László alakját, de a névtelen Nótás Szabó Pál vagy a Mosóasszony egyenrangú velük. A múlt évben elhunyt Kajári Gyula ebben az évben lenne hetven esztendős. A művészetét bemutató albumot a Kner és Dürer Nyomda együtt adta ki hetven fekete-fehér és színes reprodukcióval, Losonci Miklós tartalmas bevezető tanulmányával.

(m.l.)

Gyötrődő asszony

A macskák haszna

Tengődi úr egyik reggelen éjszakai nyugalmából ébredvén, első mozdulatával az Álmoskönyvet vette le a polcról, hogy mielőtt még elfelejtené álmát, megfejtse azt. S az ágyában felülve ijedten konstatálta, hogy már álmodni sem tud igazában, mármint olyan álmokat, amelyeket az Álmoskönyvében fellelhetett volna. Mert az evőeszközök vendégséget jelentenek a könyv szerint, de Tengődi egy csomó kiskanállal veszkődött álmában, amelyre nem talált semmiféle magyarázatot a Nagy Egyiptomi Álmoskönyvben sem.

S amint bambán ült az ágyában, láthatta, hogy macskái, (amelyeket az örököseinek tartogatott) milyen szívesen tanyáznak nála. Lábánál, fejénél felváltva doromboltak, éjszakánként rá is telepedtek és nyomták a mellét, akár a lidércek... És Tengődi úrnak mind a villám hasított a tudatába, hogy azt olvasta valahol: „Ahol a macskák szívesen tartózkodnak, ott az egészségre ártalmas geosugárzás a legnagyobb!" Ilyenkor védekezésből a fekvőhelyünket tanácsos a lakásban máshová helyezni. És Tengődi e naptól kezdve az ágyát lakása minden szegletében kipróbálta, de mindhiába, mert a macskák elégedett dorombolással követték gazdájukat aludni. S hallott Tengődi olyan megoldásról, hogy a káros sugárzás kivédése érdekében műanyag keretben lévő tükröket kell az ágy alá helyezni...

Ez a megoldás, fájdalom, nála nem járt sikerrel, mert a macskái egész éjjel a tükrökkel játszottak, s reggel amikor Tengődi felkelt, mezteláb az egyik törött tükörbe lépett. S napokig nem tudta meglátogatni Matildot, a hervadt özvegyet, aki már régen kiérdemelte Tengődinél az „örökös ara" címet. Tengődinek ekkoriban már nemcsak a lába, de egész lakása elmacskásodott szó szerint, mert még a fürdőkádban is kedvencei tanyáztak. S a csilláron csak azért nem voltak, mert Tengődi azt már korábban eladta. Pedig a macskái felettébb kedvelték, amikor a velencei csilláron a csiszolt függőkkel csilingelve hintáztak... Mi tagadás, Tengődinek a cicái komoly gondokat okoztak. Cilike, a hófehér bundájú öreg nőstény-macskája ínyenc lévén, szívesen megette a diószpalacsintát, s mivel öregségére kleptomániás lett: ellopta Tengődi tányérjáról a legjobb falatokat. Mirza a csokoládét is megette, Filda pedig a marhafelsált részesítette előnyben. Szerencsére a többiek megelégedtek a hagyományos macska-koszttal...

Tengődi úr úgy kalkulált, hogy minden kedves rokonának nem egy, de két cicát hagyományoz, s mivel kiterjedt rokonsággal rendelkezett, sok macskáról kellett gondoskodnia. Gondolt már arra is, hogy mi lenne, ha a lakásában a macskákon túl fehér egereket tartana? Szegény unatkozó cicái így kedvükre vadászhatnának, s táplálásuk sem jelentene a továbbiakban számára gondot... De amikor ötletét elmondta Matildnak, a pénzügyőri szemlész özvegyének, az súlyos szemrehányások kíséretében tiltakozott. Azzal vádolta meg Tengődi urat, hogy még az ő lakásába is képes behurcolni az egereket, amelyektől úgy retteg... És Csimpike, Matild selyempincsi kutyuskája nem alkalmas arra, hogy a rágcsálók baját ellássa.

Ekkor Tengődi boldogan felajánlotta, hogy kölcsön adja Matildnak legügyesebb macskáit, de az özvegy minderről hallani sem akart, mert az egereken túl a macskáktól is irtózott. Matildnak a macskákhoz való viszonyulása eszébe juttatta Tengődinek agglegény barátját, aki mindig hangoztatta, hogy a lakásban tartott macskáknak nincsen semmi haszna... Louis úrnak mindig igazat adott Tengődi eleddig, de most rájött arra, hogy Matilddal való házasságát, melyet az özvegy erőltetett, csak a macskái hiúsították meg! Ezzel együtt tovább irigyelte agglegény barátját, aki macskák nélkül is meg tudta őrizni magányosságát.

Burger János

Koppány Zsolt:
Konklúzió

KRITIKA

Hajdú-Moharos József: Moldva—Csángóföld—Csángósors

Hajdú-Moharos József új könyvében Moldva történeti-földrajzi vázlatát leli az olvasó. A mai Románia, Moldávia és Ukrajna területén található egykori Moldvának — mint megannyi kelet-európai országnak — a történelem igazította a határait, keverte a népeit a legabszurdabban, s persze legkíméletlenebbül. A kötetben Moldva történeti területegységeinek, a nyolc megyének ismertetését találjuk. Ugyanolyan pontos munka, amilyen a sorozat eddig megjelent többi tájföldrajzos darabja — egész Romániáról, Ukrajnáról...

A párhuzamos címek közül kettőben ott a csángó jelző. Csángó föld és sors. Kié? Kiké? Azoké, akikről már a XVIII. században sem számított könnyű feladatnak

Gábor György: A bárka és utasai

„Az ELTE filozófia, esztétika, magyar szakán végeztem. (...) Az MTA Filozófiai Intézetében dolgozom, vallástörténettel foglalkozom. Már az egyetemen is leginkább a késő-antikvitás, korai középkor világa érdekelt" — többek közt ezeket írja magáról könyve fülszövegében az 1954-ben született szerző. És az idei könyvhétre megjelent, figyelemre méltó tanulmánykötetében csakugyan messzemenően igazolja is a fenti állításokat. Filozófiai, vallástörténeti, illetve történeti-filozófiai tanulmányai (közülük kettőt Frenyó Zoltánnal közösen írt meg) és többnyire a mai képzőművészeti megnyilvánulásokhoz kapcsolódó, rövid cikkei, alkalmi esszéi va-

képpen mind az

A püspöki kar körlevele a pápalátogatásra

Nem vagyunk elhanyagolható tényező

Ebben az évben ismét hazánkban köszönthetjük II. János Pál pápát. Szentatyánk szeptember 6-án, pénteken délután Pannonhalmán meglátogatja az ezeréves bencés kolostort, szeptember 7-én, szombaton délelőtt 10 órakor pedig a győri Ipari Parkban ünnepi szentmisét mutat be. Erre a szentmisére szeretettel várjuk magyar katolikus testvéreinket határainkon innen és túl, és mindazokat, akik részt kívánnak venni közös ünneplésünkben.

Felejthetetlen szép ünnepségsorozat volt, amikor a Szentatya 1991-ben először járt Magyarországon. A diktatúra összeomlása és a visszanyert szabadság örömmel töltötte el szívünket. Évtizedek után újra jó volt magyarnak és kereszténynek lenni. Szabad lett a hitoktatás, újraéledtek a feloszlatott szerzetesrendek. Ma már megértjük, miért volt prófétai a Szentatya bátorítása: „Ne féljetek!" Jelentkeztek ugyanis az elnyomás évtizedeinek hatására a gazdasági nehézségek, a munkanélküliség, sokak elszegényedése. A hit nélkül felnőtt nemzedékek ateista, vallástalan nevelésének mostanra érett be keserű gyümölcse. Ijesztő méreteket öltött és ölt az erkölcsi nihilizmus, és szomorúan tapasztaljuk a közbiztonság hiányát és az emberek közömbösségét. Megtorpant az a vallási megújulás is, amelyben sokan reménykedtünk. A kultúrában és az oktatásban tudatosan rombolják a magyar és a keresztény értékeket. Katolikus egyetemünk és iskoláink továbbra is hátrányos megkülönböztetés áldozatai, a családdal kapcsolatos törvényhozás pedig mintha tudatosan büntetné a gyermekeket vállaló családokat. Kihaló nemzetté lettünk, és már-már bele is törődtünk, hogy ez visszafordíthatatlan.

Szent Pál a pogányokat jellemzi [illegible]ségük". Mi, ke[illegible]re-

— Tiszteljük az életet, tartsuk Isten ajándékának a gyermekáldást, támogassuk a családokat, segítsük a szegényeket, az öregeket és a betegeket!

— Becsüljük meg a köztünk élő más nemzetiségű és más vallású testvéreinket!

— Imádkozzunk papi és szerzetesi hivatásokért!

Kedves Testvérek! A győri pápai szentmisén való tömeges részvételünk legyen tanúságtétel és hitvallás a világ felé is!

— Hirdesse, hogy nem vagyunk elhanyagolható tényező e hazában!

— Igényeljük nemcsak katolikus iskoláink egyenlő támogatását, de minden magyar iskolában a keresztény hit, erkölcs és történelmi értékeink, magyar keresztény kultúránk tiszteletét!

— Követeljük az élet védelmét, a gyermekáldás megbecsülését és támogatását, a család és az erkölcsi értékek tiszteletét a tévében, rádióban és sajtóban.

— Elvárjuk a határainkon kívül élő magyar testvéreink nemzetiségi, nyelvi és vallási jogainak elismerését!

Kedves Testvérek! Megismételjük a pápai látogatás jelmondatát: „Reményünk Krisztus!" Ha visszatérünk Krisztushoz , a Sziklához, akkor van reménységünk a harmadik keresztény évezredre is.

Várjuk a Szentatyát, hogy bátorítson minket, erősítsen meg a hitben és közvetítse Krisztus üzenetét: „Ne féljetek!"

Egyházi iskolák Erdélyben és a Felvidéken (2.)

Felekezeti oktatás — magyar megmaradás

Egyház és nemzet érdekei, céljai kisebbségi viszonyok között leginkább talán éppen az anyanyelvű oktatás biztosításában, egyházi tanintézetek fenntartásában, illetve visszaállításában forrnak össze és válnak cselekvő erővé.

Tiltakozások, beadványok...

Miért zárkózik el a román hatalom a magyar felekezeti iskolák helyreállításától? Erre a kérdésre is választ adott *Jakubinyi György* gyulafehérvári érsek, a Vatikáni Rádió 1995. december 17-i adásában.

A felekezeti oktatás azért idegen a román kormánytól, mert a romániai lakosság 85 százalékát kitevő ortodoxoktól is idegen. Nekik ugyanis nincsenek felekezeti iskolai hagyományaik. „A vezetés ortodox módon gondolkodik, és ezt a katolikus és protestáns sajátosságot, a felekezeti iskolát egyszerűen nem akarja megengedni." A nyilvánosság előtt Bukarest azzal érvel,

vakban is, ahol egyetlen román sem él, román iskolát kell létesíteni, az egyetemi felvételi vizsgákat csak románul lehet letenni. Ezek a halál törvényének nemzeti előírásai.

Mennyiben vallásellenes? Jakubinyi érsek megfontoltan, szelíden

bíznak abban, hogy az európai korszellem végülis számúzi a nemzeti kizárólagosságot, a félmillió magyar aláírásnak egyszer mégis lesz foganatja, és új tanügyi törvényt hoznak Romániában. Az ismétlődő gyertyás, imádságos tüntetések

[illegible] nem maradhatnak visszhang nél-

HÍREK

Kamilliánus kolostor Nyíregyházán

Bosák Nándor nyíregyházi megyéspüspök áldotta meg a Kamilliánusok Nyíregyháza-Borbányai kolostorát. Az ünnepségen részt vett a rend elöljárója, *P. Angelo Brusco*, az osztrák és lengyel tartományok elöljárói, P. *Anton Gots, Zbigniew Bodecki és Alfred Pucher*, Nyíregyháza város plébánosa és általános helynöke, *Váradi József*, és *Csabai Lászlóné*, a város polgármestere. Az ünnepség a Szent László templomban kezdődött, majd a kolostor épületének megáldásával folytatódott. Ezután koncelebrációs szentmise következett, amelynek főcelebránsa Bosák Nándor megyéspüspök volt. Magyarországon 5 év elteltével már 34 „kamilliánus család" működik, kb. 550 taggal. 1995 júliusa óta 2 kamilliánus szerzetesatya él Nyíregyházán, ahol a most átadott rendház 10 hónap alatt épült fel. MK

Budapest Rómában

Francesco Rutelli római és *Demszky Gábor* budapesti főpolgármester jelenlétében, május 28-án megnyitották a „Budapest a római kor emlékeitől napjainkig" című fotokiállítást a Museo di Roma múzeumban. Az anyag a magyar főváros legjelentősebb művészettörténeti értékű épületeit mutatja be szines képeken. Sajnos a képeket magyarázó szövegeket csak magyar felirattal olvashatta a római közönség, az olasz fordítást egy kis füzetecskében találhatták meg. Tekintettel Róma páratlan építészeti gazdagságára, másfelől Budapest súlyos történelmi viharokat túlélő szerényebb műemlékeire, ez a probléma kissé félszeggé tette a kiállítást. Első alkalommal állították itt ki Hadrianusz, az egykori Aquincumban székelő császári helytartó palotájának makettjét, melynek eredetije az óbudai szigeten, a mai hajógyár területén állott. Demszky főpolgármester kijelentette: a korabeli helyen szeretné felépíttetni — talán már az ezredfordulóig — a makett szerint rendkívül elegáns egykori kormányzósági palotát. MK

PETŐFI IRODALMI MÚZEUM

BUDAPEST V. KERÜLET, KÁROLYI MIHÁLY UTCA 16.
POSTACÍM: 1364 BUDAPEST PF. 71.
TELEFONKÖZPONT: 1173-611, 1173-786
TITKÁRSÁG: 1173-450
GAZDASÁGI OSZTÁLY: 1173-713
MNB 232-90142-6623

IKT. SZÁM:
HIVATKOZÁSI SZÁM:
ÜGYINTÉZŐ:
MELLÉKLET:
TÁRGY: 96.03.28.

KAJÁRI Gyula

Kedves Főszerkesztő Úr !

Szokatlan, de számomra igen kedves szerepben fordulok Hozzád.

Tavaly néhányan összeálltunk és létrehoztuk a Kajári Gyula emlékalapitványt, hogy 1996-ban méltóképpen emlékezzünk meg a müvész születésének 7o. évfordulójáról.

Pénzünk ugyan nincs, de van hitünk abban, hogy érdemes és lehet is tenni valamit müvészeti értékeink megmentéséért, közvetitéséért.

Tisztelettel kérlek tehát, hogy lapodban ebben az évben találj lehetőséget arra, hogy kisebb-nagyobb tanulmány közlésével megemlékezz a XX. századi magyar müvészet e jelentős alakjáról, különleges értékű egyéni világáról.

Nem csak mi, de bizonyára lapod olvasói is nagy örömmel-haszonnal fogadnák e tanulmányokat.

További szakmai sikereket kivánva tisztelettel

üdvözöllek:

PETŐFI IRODALMI MÚZ... * BUDAPEST

dr. Praznovszky MIhály
a Kajári Gyula Alapitvány
elnöke

KAJÁRI Gyula

Új Magyarország

Rajzszobrok fekete izzásban

Kajári Gyula grafikái az Országos Idegennyelvű Könyvtár kiállítótermében

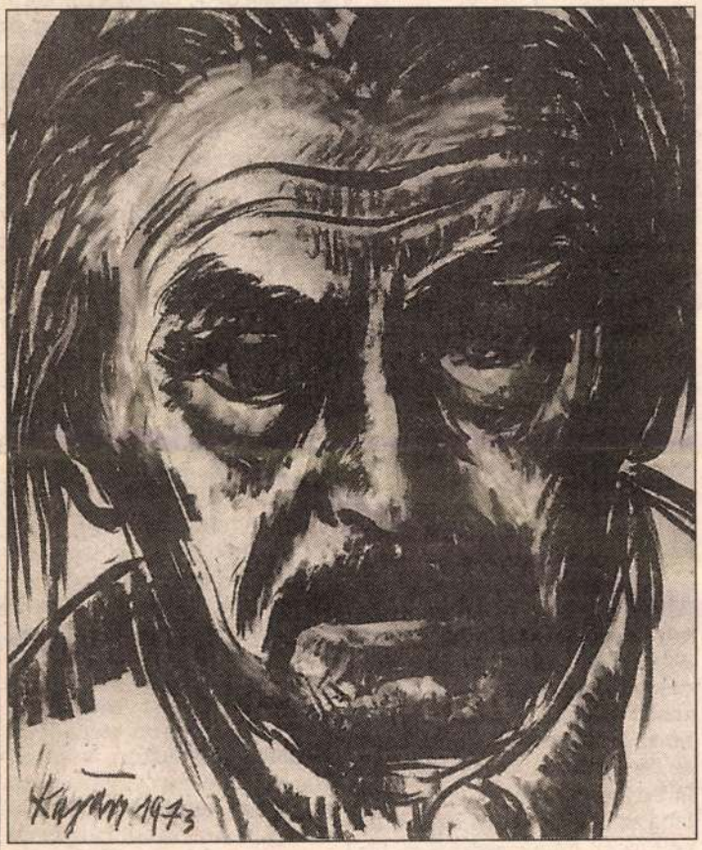

Kajári Gyula: Sinka István portréja

Élt közöttünk egy megszállott ember, egy nagy grafikus: *Kajári Gyula*. Lapjai roppant súlyt hordoznak: történelmünk lázas, elbukott napjait. Szenvedélyes erő hajtotta amikor fekete krétával beleégette gondolatait a papírba.

Kajári Gyula tárlata az Idegennyelvű Könyvtárban szép bemutatója a hatalmas életműnek. Portrék az elmúlt 30 év feketén izzó grafikáiból. Sokan rámutattak már, Kajári a nagy igazságok kimondója. Portréin is a közösségért tenni akaró embereket rajzolja meg. A beszédes arcok szétfeszítik a vastag kereteket, legtöbbjük megbiccen oldalra: a szemek virrasztó tükrök, benne magunkat is visszaláthatjuk. És ott vannak a szövegek, a képmezőt kitöltő fontos idézetek: verssorok és vallomások szaggatott, szálkás betűi.

„...a tett, százezreknek egy célra törekvő tette emelheti csak ki nemzetünket" – Széchenyi országféltő arca közelében olvasható ez a mondat. A legnagyobb magyar mellett *Németh László* látható. *Sinka István*: fájdalmas, büszke tekintet néz farkasszemet velünk. És itt van *Arany János* fáradt-szép, ezüst tüskeszakállal. *Vajda János* társtalan magányban, *Kodály* hangszövő imádságban. *Nagy László* irgalmas Hold a Somló tetején, *Hölderlin* örök várakozás, *Dante* mintha fáklya volna, *Beethoven* egyetlen lángba vont mérhetetlen nagyvilág... Arcok: megkínzott vonások, arcok: a halállal szembenézés fájdalmát mutató tekintetek: *Bethlen Gábor, Szenci Molnár Albert, Kőrösi Csoma Sándor..., Nietzsche* (az 1973-as esztendőből).

Kajári Gyula két éve nincs közöttünk. Amíg élt és dolgozott, hű krónikásként vetette papírra a Vásárhely környéki tanyákat, a látástól vakulásig dolgozó parasztokat, a Tisza-parti vénséges fűzfákat, az Alföld pusztuló tájait, Dunaújváros munkásait, a sümegi csendben hallgató hegyeket, házakat, templomokat. Mindig fontos feladat volt számára egy-egy történelmi kor, személyiség.

„Igazából nem portrék ezek – írta egyik legjobb ismerője, *Pogány Gábor* –, hiszen nem tört *Donatello* vagy *Barabás Miklós* babérjaira, hiszen rajzban kellett kiadja magából, ami az illető személyiség kapcsán a lelkét foglalkoztatta". Nem volt könnyű feladat, arcokba tömöríteni drámai sorsokat. Kajárinak sikerült: kemény munkával és vívódással, sok-sok eldobott rajzlap árán.

Kajári Gyula 26 képpel látogatott el a fővárosba. Nem először jár itt, 1970 januárjában a Nemzeti Galéria összes termét megtöltötte feketén égő rajzszobraival. Sötét kiáltását akkor is csak kevesek hallották meg, gondolatait félremagyarázták. Ez a veszély most is fönnáll, de Kajári vár türelmesen, szelíden mosolyog a sok mai hazugságra, olcsóságra, semmitmondó játékra.

Fenyvesi Félix Lajos

● A Pesti Evangélikus Egyház és a Magyar Bach Társaság Bach-hetet rendez a Deák téri evangélikus templomban. Az eseménysorozat tegnap este Gerd Hofstadt orgonaestjével kezdődött. Ma szonátaest (Szűcs Péter hegedül, Elek Szilvia csembalón játszik), szerdán hegedűest (Perényi Eszter), csütörtökön csembalóest (Dobozy Borbála), pénteken zenekari est, szombaton orgonaest (Varga Petra), vasárnap pedig kantátaest várja az érdeklődőket. A hangversenyek 19 órakor kezdődnek.

● *G. Fábri Zsuzsanna fotóművész íróportréiból nyílik kiállítás csütörtökön délután 4 órakor a Petőfi Irodalmi Múzeumban (V. ker., Ráday Mihály u. 16.). A július 15-ig látogatható tárlatot Rozsics István nyitja meg.*

● Az Európa Könyvkiadó gondozásában jelent meg G. Pressburger Fogról fogra című regénye. A kötetet holnap délután 6 órakor mutatják be a Magyarországi Olasz Kultúrintézetben (VIII. ker., Bródy Sándor u. 8.). A rendezvényen a szerző, valamint Hubay Miklós, Lator László és Magyarósi Gizella működnek közre.

● *Előszó címmel közönség előtti rádiófelvételt és irodalmi estet rendeznek holnap 18 órakor a Magyar Rádió Márványtermében (VIII. ker., Pollack Mihály tér). Az ünnepi könyvhét tiszteletére tartott rendezvény vendégei: Aczél Géza, Csiki László, Hubay Miklós, Lázár Ervin, König Frigyes, König Róbert, Pomogáts Béla, Sipos Lajos, Szakonyi Károly, Tóth Erzsébet és Tóth László lesznek. A megjelent írók és költők műveiből Jancsó Sarolta és Sziki Károly színművészek adnak elő részleteket. A műsort szerkeszti és vezeti: Antall István.*

● A Fiatalok Budapesti Operastúdiója előadásában láthatják az érdeklődők Mozart Figaro házassága című operáját holnap (valamint 9-én, hétfőn) 19 órakor a Hadtörténeti Múzeum udvarán (I. ker., Kapisztrán tér 2–4.). Az előadások bevételét a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének ajánlja fel a stúdió.

● *Mező István karikaturista (országgyűlési képviselő) lesz a vendége a TESZ székházának (XII. ker., Szoboszlay u. 2–4.) holnap 17.30-kor. A házigazda: Nagy Károly.*

Hullámhossz

A gyermek, (Incze Feri) kinek birtoklásáért édes- és mostohaa-

Közös múlt

SZTK folyosóján ülnek a pa-
n. Az urológia előtt. Behívásra
nak. Hetven körüliek lehet-
Az egyik inas, szikár férfi, a
k annak ellentéte. Nagy tes-
Nem h kipárnázva hájjal, a pad
milliár nél is lejjebb ereszkedő, fel-
zőgaz dt sörhasától nem is tudja
neppe rakni a lábát. Terpeszben ül.
valósz rosztata? – kérdezi meg a
ól, és bólint is rá, mint aki
összegne re tudja a választ.
vágták z sztata – hagyja helyben a
Miközb
hogy kekem is – mondja a sörha-
tás, addi ideje kínlódok már vele.
kozik. fiatal koromban azt se
sége, h n, hogy mi az.

Akkor még én sem... –

– Éppúgy a szikár, és most először ügyek meg figyelmesebben a padtatnamszédját. – Maga valahonmoan ismerős nekem...

Kós – Lehetséges – mondja a sör-
Arasú –, velem egyívásúnak né-
zem... Találkozhattunk valahol, mert nekem is ismerősnek tetszik...

Nézik egymást, aztán a sörhasú elfordul, és akkor a szikár meglátja a nyakán azt a kígyó formájú anyajegyet, mely annyiszor kísértette rossz álmaiban.

– Megvan! Maga ütött engem ötvenegyben az ÁVÓ-n.

A sörhasú arca nem változik a közléstől. A szeme se moccan. Zsebkendőt vesz elő, és végig-

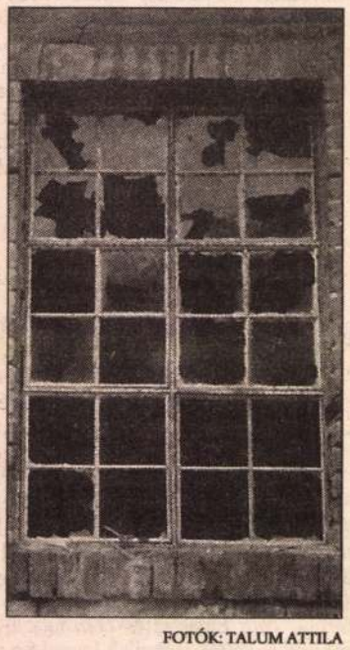

FOTÓK: TALUM ATTILA

törli vele a nyakát. Komótosan összehajtogatja, és úgy dugja vissza a zsebébe.

– Meleg van – mondja aztán –, itt se enyhébb, mint odakint. Utálom a kánikulát. Az anyajegyemről ismert fel?

– Arról.

– Télen nem ismert volna fel, mert akkor sálat hordok. Volt idő, amikor nyáron is azzal takartam el. Fehér selyemsállal. Csak ahhoz elegánsan kellett öltözködnöm is. De most már mindegy. Politikai volt?

– Az. Öt évet ültem. Maga volt a legbrutálisabb. Akár egy vadál-
ott nekem.

Más annyi veréstől kinyiffant volna.

– Kis híján én is. De úgy látszik, szívós vagyok.

– Az. De hát akkoriban fiatalok voltunk még mind a ketten. Bírtam ütni, maga meg bírta azt elviselni. Egyszer le is köpött.

– Nem egyszer. Többször is.

– Lehet. Ráadásul véreset köpött. Az asszony alig tudta kimosni az ingemet.

– Azért kimosta?

– Ki. Rendes asszony. Ha hazamentem fáradtan a melóból, mindig igyekezett a kedvemben járni. Tudta, milyen nehéz a munkám, mert egyszer bevittem, hogy lássa, mi a dolgom. Megnézett két verést, és utána azt mondta, hogy a látványába is belefáradt. Nem hiszi, hogy ezt mondta?

– Dehogynem. Miért ne hinném?

– Mert nehogy azt higgye már, hogy csak magának volt nehéz dolga. Nekem még nehezebb. Melózni nekem kellett. Maga pihenhetett is közben, de az én öklöm nem pihenhetett. Járt mint a dugattyú. – Odamutatja az öklét. – Ehun van ni. Ez volt az én munkaeszközöm. De ma már akár el is hajíthatnám. Reumás. Sokszor alig bírom felemelni.

A szikár nézi azt az öklöt. Mint valami tárgyat, mely annyi esztendő múltán most újra a szeme elé került. És bármilyen hihetetlen, de ott látja benne az ifjúságát is. Az ő megvert, megcsúfolt ifjúságát.

– Hogy hívják? – kérdezi aztán.

– Engem?

– Magát.

– Miért akarja azt tudni?

– Hát... a közös múlt miatt...

– Közös múlt? – A sörhasú felnevet. – Na ezt jól megmondta. Van mire emlékeznünk. Magának is, meg nekem is. Az már szent igaz. De a nevem nem mondom meg.

– Miért?

– Na hallja, még kiíratná az újságba. Aztán megtudnák a többiek is, hogy még élek. Hiszen nem csak magát vertem agybafőbe. A végén még valami bajom támadna ebből. Elszámoltatás, vagy mi a franc. Nagyon hangoztatják ezt mostanában. Pedig én csak a munkámat végeztem, a parancsot mások adták. Aztán a balhét meg én vigyem el? Azt már nem! Majd ha elkapják a górékat, akkor jöhetnek értem is. De addig engem hagyjanak békén. Becsületes nyugdíjas vagyok én. A fiam főmérnök, tekintélyes ember. Még őt is megh-
urcolnák.

– Ha nem mondja meg a nevét – néz rá a szikár –, megtudhatom az orvostól is.

A sörhasú szeme összeszűkül, arca megrándul az idegességtől.

– Ne tegye uram – mondja re-

Új honfoglalók Érden

Magyar pén

Elisabeth de Donzy 1129 körül elindult a Jully-les Nonnainus bencés apátságból, hogy Citeaux-i apát a Tart-ban létesült új közösséget „Cistercius édes leányának" nevezte. Száz évvel később ezer körül járt a női ciszterci apátságok száma. Az apácák tanultak latinul, s a karizmát ezen a nyelven mondták. Később az volt a kívánságuk, hogy a Szentírást meg a szentek életét anyanyelvükön olvashassák. Egy-egy monostor így vált az írásbeliség, az irodalom és a kódexírás műhelyévé.

Magyarországon a ciszterci apácáknak a középkorban öt kolostoruk volt (Brassó, Pozsony, Veszprém-völgy, Ivanic, Szávasziget). A török hódoltság után a női ág csak 1945-ben szerveződött újjá. A szerzetesrend megalapításával Endrédy Vendel apát Naszályi Emilt bízta meg, aki a mai napig is a Regina Mundiról nevezett ciszterci apácák közösségének lelki vezetője.

Zircen, a ciszterci szerzetesek központi kolostorában, a századelőn a szerzetesek egy csoportja vonzalmat tanúsított a monasztikus élet iránt. Tanulmányozták a szentbenedeki regulát és az ősi gregorián liturgiát. Lelkipásztori és ismeretterjesztő munkájukban igyekeztek megismertetni a katolikus hívőkkel a monasztikus szerzetesi eszményt és életmódot. Tevékenységük nyomán megerősödött a renden belül a monasztikus hagyományok iránti vonzalom. A fiatal értelmiségi nők egy elszánt körében is felébredt a komoly, Istennek szentelt lét utáni vágy. A zirci apáthoz fordultak, hogy a kongregáció kebelén belül szerzetesi közösségbe léphessenek. 1944 őszén a női csoportot felvették a zirci imaközösségbe és a férfi rendnek nővértársai lettek.

A nővérek 1945. június 11-én kezdték meg a közös életet Nagyesztergáron. A földosztáskor kapott közel 50 hold földet művelték. Monostorukat, melyet romos istállóból alakítottak ki, a Világ Királynőjének oltalma alá helyezték. 1949. május 16-án hasonló monostort alapítottak Somogyban. A helyet Somogyboldogasszonynak nevezték el.

Magyarországon 1950-ben a szerzetesrendeket négy kivételével feloszlatták. Szerzetesek és szerzetesnők ezrei kerültek börtönökbe. Voltak azonban olyan szerzetesrendek, amelyek az üldöztetés közepette is megtalálták a módját működésüknek, noha rangrejtve jelentek meg intézményeik falain kívül. Közöttük találjuk a ciszterci apácákat.

Érden a Ciszterci Nővérek apátságában Naszályi E. Hedvig perjelnő a történtekre így emlékezik:

– 1950-ben Emil atya azt

KAJÁRI GYULA - grafikus, festő

Kajári Gyula szép ajándéka

„Használni, használni minden áron, hogy több fény legyen ezen a tájon, a vetés egyszer beérjen."
Kajári Gyula

A tiszta erkölcs és szépség művésze volt *Kajári Gyula*, aki a múlt évben távozott az élők sorából. A hetvenedik születésnapján az idén decemberben nem ünnepelhetjük a példátlan szilajsággal, ugyanakkor páratlan finomsággal rajzoló grafikust és a drámai színhatásokkal alkotó festőművészt. A szegedi klinikán halála előtt végrendelkezett. *Szülőföldjére, Veszprém megyére hagyta gazdag életművének tekintélyes részét, azzal a feltétellel, ha állandó kiállításon láthatja azt a közönség.* A tervek szerint a felújított Eötvös Károly Megyei Könyvtárban lesz az állandó Kajári-tárlat.

Szülőfaluja, Ősi holnap 15 órakor emléktáblát avat Kajári Gyula tiszteletére. A balatonalmádi Padlásgalériában néhány órával később, 17.30 órakor emlékkiállítása nyílik.

Valaki találóan írta róla, hogy a mélységből érkezett a magasságba. Élete gyötrelmes gyermekkori élményekkel indult. Apját nem ismerte, anyja kilenc éves korában a Veszprémi Állami Gyermekmenhelyre adta. Árvaságát, lelki elhagyatottságát tetézte a súlyos baleset, mely műtétekre, sántaságra ítélte. Kórházi ápolásakor a veszprémi kórházban egy nagyszerű ápolónő, *Bruckner Róza* a gyermek Kajári rajzaiban megsejtette a rendkívüli tehetséget. A mester vallomásában erről így írt: *„Sokszor ült az ágyam szélén, beszélt, magyarázott, buzdított a tanulásra, és ő mondta nekem először, hogy Herendre kell mennem porcelánfestőnek, amit ez a betegség, a hibás lábam nem akadályoz... Több volt nekem, mint az anyám, sokkal több!!!"* Előbb vésnöktanonc volt a Herendi Porcelángyárban, majd felvették az Iparművészeti Főiskolára, de hamarosan átkerült a Magyar Képzőművészeti Főiskolára, ahol 1953-ban grafikusdiplomát szerzett. Ezután a Hódmezővásárhelyi Majolikagyárnak tervezője, majd művészeti vezetője. 1979-ben Sümegen telepedett le, de gyakran tartózkodott Hódmezővásárhelyen is. Vonzotta a pusztuló tanyasi paraszti világ, de főleg dunaújvárosi időszakában a munkások nehéz élete is. Markáns portréiból mindig emberi sorsok olvashatók ki. *Szuromi Pál* Kajári hatvanadik születésnapjára írt esszéjében (Tiszatáj, 1987 1–2. sz.) a következő szavakkal jellemzi a Mester életmódját: *„Az egyik helyen még elmélyülten a könyvek fölé hajol, töpreng és gondokodik, a következőkben már az alföldi tanyavilágot járja, közben rajzol és néprajzi rekvizitumokat gyűjtöget. Aztán a vásárhelyi kerámiamúzeum megvalósításáért hadakozik, később maga is belevág az efféle műtárgyak alkotásába."*

Emlék Ősiből

Támaszkodó figura

Fő színe mindig a fekete maradt, de néha segítségül hívott egyéb színeket is. *Losonci Miklós* találóan írta: *„Kazlak, boglyák, fák sötét csoportjai fölött uralkodik vörös izzással a Nap. Egyszerre nyugodt és tüzes felület."*

Letisztult, lényeglátó alkotásai bizonyítják: jól sáfárkodott kivételes tehetségével. Saját útját járta, ezért jutott a mélyről a magasságba.

Horváthy György

Ha vízszegény a bőrünk

Nem ritka az olyan nő, akinek az arcbőre laza, puha tapintású, ezért „hervadt" benyomást kelt. Ennek rendszerint az az oka, hogy a bőr az ideális mennyiségnél kevesebb vizet tartalmaz. A vízszegény bőr különlegesen gondos és rendszeres ápolást igényel, mert ennek hiányában idő előtt ráncosodik, öregszik.

Amikor a bőr nedvtartalmáról beszélünk, nem a víz hatására duzzadt bőrfelszínre gondolunk, hanem a mélyebb rétegek víztartalmára. Bőrünk nedvtartalmának milyensége részben öröklött tulajdonság, de befolyásolhatja egészségi állapotunk, táplálkozásunk, életmódunk is. Ezért helyesen cselekszünk, ha a külső kezelést összekötjük megfelelő étrenddel, helyes életmóddal.

A bőr hiányos belső nedvtartalmát borogatásokkal nem lehet pótolni, de néhány órára, például egy-egy ünnepi alkalomra, bizonyos mértékig kisimíthatjuk így a bőrt. Eredményes a három-négy perces kamillás gőzölés.

A víz bejuttatását a leghatékonyabban hidratálókrémekkel oldhatjuk meg. A megfelelő arckrémet azonban gondosan kell kiválasztanunk, mert sem a kevés, sem a túl sok vizet tartalmazó készítmények nem alkalmasak a vízszegény bőr szakszerű ápolására. Legjobbak azok a krémek, amelyekben a víz jól felszívódó zsírrészecskék közé beágyazva helyezkedik el.

Köztudott, hogy a dohányzás káros az arcbőrre, különösen a vízhiányos, amúgy is problémás bőr esetében. A túlzott kávé- és alkoholfogyasztás káros az egészségre, a bekövetkezett egészségkárosodást pedig látványosan tükrözi az arcbőr állapota.

Háziszerként a vízszegény bőr letisztítására a tejet ajánljuk. A tisztítást óvatos, finom mozdulatokkal végezzük. Utána kamillateával öblítsük le, majd hidratáló arckrémmel kenjük be az arc- és nyakbőrt.

Javíthatunk a bőr állapotán, ha hetenként egy vagy két alkalommal tejszínes-uborkaleves pakolást teszünk rá (mirelit uborkalé is alkalmas a pakoláshoz). Három evőkanál tejszínt (vagy tejet, tejfölt) összekeverünk három evőkanál uborkalével, a keveréket felitatjuk vattalapokkal, amit a letisztított arc- és nyakbőrre helyezünk. Tíz perc után kamillateával vagy kézmeleg vízzel leöblítjük. A vízszegény bőrt sohasem szabad meleg, szappanos vízzel lemosni. A bőr kíméletes tisztítására jó a napraforgó- vagy az olíva-, esetleg a babaolaj.

Fási Katalin

Vigyázni kell a tollra

Néhány tanács az ágynemű helyes gondozásához.

Naponta rázzuk fel könnyed mozdulatokkal az ágyneműt. Így friss levegő áramlik a tollak közé. Reggelente szellőztessük az ágyat egy óra hosszat, csak ezután ágyazzunk be. Így az ágynemű visszanyeri frissességét. Szellőztetésnél ügyeljünk arra, hogy az ágynemű ne álljon a tűző napon, és ne tegyük ki nedvességnek. Időnként keféljük át a toll ágyneműt puha kefével. Négy-öt évente tisztíttassuk ki szaküzletben. Porszívóval vagy klopfolóval ne tisztítsuk, mert megtörjük a tollakat.

Kukkantósarok

Faállatok a kert sarkában

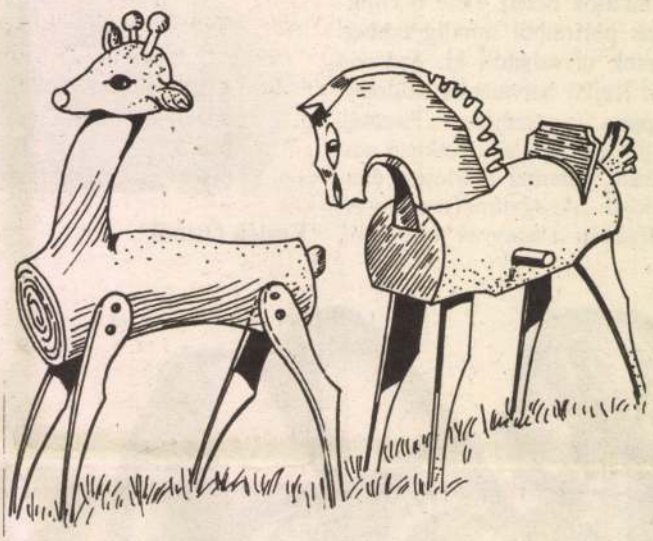

Kertünk egyik sarkában, meghitt környezetben fából faragott és összeállított játékok várhatják játszótársaikat.

Ha az apuka szívesen barkácsol fával, fantáziával és ügyességgel könnyen kialakítható ilyen kis állatkert. Ágak, gallyak, gyökerek – amelyek elporladnának az erdők szélén, folyók, tavak partján –, maradék építőfa, ne essen magasról. Mindenképpen füves, pázsitos helyet keressünk. Számítsunk arra is, hogy a gyermekek gyorsan növekednek, tehát eleve arról kell gondoskodni, hogy magasságukat a későbbiekben módosíthassuk: például az eredetileg mélyen beásott lábakat kevésbé mélyre ásuk be ismét.

A már kinagyolt formát finomabb szerszámokkal alakítjuk

Csípős cs

Mark Twain egy fogadáson az asztalához kísért egy hölgyet, miközben bókolt neki:

– Az ön szépsége lenyűgöző!

– Fájdalom, de ezt a bókot nem tudom viszonozni – jegyezte meg a hölgy.

Az író rögtön válaszolt: Vízszintes 1., függőleges 45. és 40.

VÍZSZINTES: 1. Az író szavainak első része. 14. Ez is van a turista hátizsákjában 15. A rajzfilmbeli Mézga Géza felesége. 16. Hosszú nyelű lándzsa. 17. A Magyar Hírmondó szerkesztője (Mátyás). 18. Csetlik-... 19. Bolti alkalmazott. 21. Ütőhangszeren játszó. 23. Véka egynemű betűi. 24. Vas megyei község. 25. Német állatmesék rókája. 27. O sole...; örökzöld olasz dal. 28. Nedvszívó papír 31. Az ittrium és a nátrium vegyjele. 32. A Duna jobb oldali mellékfolyója Bajorországban. 33. Baj növelése. 35. Stan komikustársa. 36. Idős. 37. Fekete, fénytelen tájszóval. 39. Pehely. 42. Római 1055-ös. 43. Habzó szomjoltó, régiesen. 45. Ügyetlen. 47. Jég, németül (EIS) 49. Írószer. 50. Tokió korábbi neve. 51. „De látod... a téli világot?" (Petőfi). 53. Utolsó posta röv. 54. Gyakorlat kezdete. 55. Máskép, latin tájszóval. 56. Rigoletto tragikus sorsú lánya. 57. Ritka női név. 61. ... mala; John Knittel regénye. 63. Község Mohácstól nem messze 64. Oxigén jelenlétét igénylő (folyamat) 65. Füzetlapokat numerusokkal jelöl.

FÜGGŐLEGES: 1. Ilyen vizsga is van. 2. Altató hatású szer. 3. Kis súly. 4. Olasz zeneszerző (Roman). 5. Angol férfibecenév. 6. Gléda. 7. XVI. századi nyomdász, protestáns pré-

A hűtőgép

A háztartási energiafelhasználás öt-tíz százalékát a hűtőszekrények és a fagyasztószekrények fogyasztása teszi ki. Helyes használattal sok áramot takaríthatunk meg.

A hűtőszekrények szellőzőrácsait mindig hagyjuk szabadon. Ellenkező esetben a gép

Kajári István

butorterverő

1927-29

Érmisk 1930. 84. l.

kissé jobbra fordult,)
ff, (díszes keretben tojásdad medaillon. Oldalt
leberetvált álla alatt szakált hord. Ingének
ojés csokorra kötötte, mellénye ki vágott és zsinó-
knek sakis támlája látható. Felirata a kép

y LÁSZLÓ"

eretnek 18.3 : 13.8 cm.

48.
pei és életrajzai. Pest, Heckenast Gusztáv. 1857.

294/95 № 2

Kajátai templom
l. harangjai
Arch. Ért.
1920 –
22.
113. l.

372. ábra. Kókuszdió-serleg. XVII. század.
Az Erdélyi Múzeumból.

ezüst Szüz M
a mely a XVI
hanyatlás dacz
nevezetesen a
Ötvös
sak az ó-hitű
letek is, részi
Szlavonország
földön keletke
a zománczozá
elvitathatlanul
zománczczal,
összefüggésnel
függést a mag
és keleti ó-hit
való hatásában
nem a magyar
idejében, de el
vagy közepétő
melyeknek kés
között olyan d
ötvösök készít

A millenniumi kiállítás Horvát-Szlavo

nely a hagyomány szerint Maxim despotától

h. székesegyház által kiállított fogadalmi
é volt s a XVII. századból származik. A lapján
ket azonban kerete érdekel közelebbről, mert

ált templomi szerelvények közül az ötvösség
iumokat, vagyis kenyeret tartó edényeket
kszor állította elő komplikált szerkezettel és

phoriuma[2] egy ilyen díszes példány s egyéb
nevezetesebb ötvösművek közé, mivel állítólag
plomot ábrázolja (369. ábra). Az aranyozott
zománczozva van. Négyszögletű teste négy
hosszoldalán egy-egy félhengeridomú oldal-
ssal bír. Ezeknek oldalait 3—3 áttört csúcsíves

zeibe vésett cyrillbetűs feliratok fordításban
n y
t a
z á-
z ü-
a

Dr. Kajcsosné Dongó Eleonóra

1021

1969 NOV 18

Kedd, 1969. november 18. Magyar

A BŐRSZOBRÁSZ

Egy haldokló iparművészeti ág művelőjénél, ötszázéves múltú, tünedező néphagyomány őrzőjénél, *az utolsó budai csipkeverőnél* néhány éve jártunk. Akkor még nem gondoltuk, hogy dr. *Kajcsosné. Dongó* Eleonóra iparművész személyében a csipkeművészet képviselőjétől el is búcsúzunk. Most, mint egy másik iparművészeti ág sikereket arató képviselőjét láttuk viszont. Tevékenysége tetszetősen és röviden *bőrszobrászatnak* nevezhető, ő maga pontosabban, de „művészietlenebbül" úgy mondja: kézi metszéssel és domborítással mintákat helyez a bőrre. A lexikonok nem ismerik a bőrszobrászat kifejezést, *a szobrászok tiltakoznak ellene.* A kétszáz budapesti bőrdíszműves boldogan vállalná. Csak éppen a velejáró temérdek, aprólékos kézimunkát nem.

Csipke vagy bőr?

A bőrművesség ezerévesnél is idősebb. A római császárság magas fokú, művészi iparrá fejlesztette, de az arabok emelték a művészi és technikai tökéletesség legmagasabb fokára. A franciák bútorain, dobozain, hintóbevonatain, tarsolyain 1700-ig élte fénykorát a bőrművészet. Egy másik lexikon szerint a XIX. század elején bővült a bőrművesség a bőrdomborítással, metszéssel, a jávai batikkal.

Most már alig találni bőrszobrászt. A magyar iparművész kezemunkájára rácsodálkoznak Zürichben, Hollandiában, Amerikában, és Magyarországon. Zürichben marasztalták. Örült, és hazautazott.

Van min töprengeni a krisztinavárosi, múzeumnak és műhelynek is beillő lakásban. Egy művészember küzdelmein a körülményekkel, sokszor megfoghatatlan, személytelen ellenfelekkel. Azon hogyan lehet mégis konokul elfelejtkezni róla, törhetetlen derűvel élni a napokat. Újat kezdeni és folytatni a munkát reggeltől estig. Miért nem maradhatott meg csipkeművésznek is? Nemes, megtartásra érdemes hagyományunk iránt külföld változatlanul érdeklődik. *A vert csipke aranyat ér.* Egyszer Budapesten nagy sikert aratott egy csehszlovák iparművésznő, a csipkeművészet új, korszerű formáival — amelyek akkor már két éve megszülettek a Krisztinavárosban. Kiállításra nem jutottak el. Kacagtató eset, vagy inkább sírnivaló? A magyar iparművésznőnek az sem sikerült, hogy csipkeverő részleget szervezzen. A nyomasztó furcsaságok árnyékában az iparművésznő kezemunkája bűvöletében és védelmében érintetlenül él. Elégedett. Az Iparművészeti Vállalat ellátja munkával. Az októberben rendezett pályázaton *díjat nyert.*

Az asztalon valóságos kis kiállítás: fakeretbe fogott kép, bőrből. Lányarc, gyöngysor a lány nyakán és szeszélyes, ismeretlen tartalmú formák nyugodt egymásmellettiségben, keretbe zártan. *Él a kép.* Táskák, női retikülök, női szandál, fésűtartó, könyvborító, könyvjelző, noteszborító, dobozok. Mindegyiken más, magyaros motívumok. Kunsági ládák mélyéről kerültek elő a száz-kétszázéves hímzésminták. Az iparművész réges-régen összegyűjtötte és megőrizte őket. Alacsony, hosszú asztal közepére, a székek hátlapjára bőrbetétet tervezett, kunsági mintákkal. Mindegyik széken más minta. A borozó garnitúrához pohárvédőket készített bőrből. Fából készített szobor bevonatára is gondolt már, bőrből, de az túlságosan munkaigényes és talán senkinek sem kell. Szeretne háromajtós szekrényhez, íróasztalhoz bőrbetétet, a Széchényi Könyvtár értékes könyveire borítót készíteni. És még ki tudja, mi mindent, hol mondana a fantázia megálljt.

Késsel és tűvel

— Senki nem tanított arra, amit csinálok. A mintákat indigó segítségével átmásolom a tehénbőrre. Késsel kimetszem, a metszések vonalán vastag tűvel kitágítom a bőrt, domborítom, mélyítem. Közben vizes vattával dörzsölöm a bőrt. Egy pontot sokáig nyomok, mélyítek. Nem tudom, mennyi időbe telik. Domborításnál felmetszem a bőrt, a hasítékba szivacsot vagy vattát tömök, ragasztót nyomok, visszaillesztem a bőrt, amíg teljesen egybeolvad, nem látszik, hogy kilyukasztottam a bőrt. Megpróbáltam a batikolást is átvinni a bőrre. Ilyet sehol nem láttam. A minta vonalán ecsettel felteszem a forró viaszt. Állandóan forrón kell tartani a viaszt, villanyfőzőn melegítem. Amíg egy centis kört meghúzok az ecsettel, háromszor is belemártom a viaszba. Vigyázni kell, nehogy kimenjen a vonalon túl. Amikor a viasz megszilárdul, kálilúggal bekenem a szabadon maradt részt. Gyorsan kell kenni, hogy mindenütt egyforma árnyalatú legyen. Naponta 12 órát dolgozom, mindig úgy volt, hogy amikor megkaptam a pénzt, megvettem az anyagot, sokszor nem is voltam tisztában vele, hogyan is állok a pénzzel.

— Sok országba eljutottak az alkotásaim. Hollandiába ismerősömnek küldtem ajándékba néhány darabot, írtak, küldjek ezt, azt. Jártam Olaszországban, Párizsban, Moszkvában, Svájcban, *mindenütt géppel nyomott bőröket láttam.* Zürichben szállásadóm elvitte ajándékaimat Európa egyik legnagyobb papírgyártó cégéhez, azt kérdezték, menynyi van belőle, mert mind megvennék. Mondtam, nincs nálam semmi. A cégvezető odaadta a névjegyét, értesítsem itthonról, mikor, menynyiért küldök neki bőrtárgyakat. Az Artexnél nagyon kedvesen fogadtak, de azt mondták, *kicsiben nem dolgoznak.* Svájcban a batikolt selyemsálamat is megvették volna, rendelték volna. A vonalaknál ezt a fajta törést csak én csinálom, újfajta technikát találtam ki. Nyáron Balatonfüreden az óra- és ékszerüzletben megláttak a levéltárcámat. Tetszett nekik, azt mondták, pont ilyen kellene. 160 forintért sima importleveltárcát árusítanak, szégyellik a külföldiek előtt, hogy nem magyar holmit árusítanak. Az üzlet vezetője több, mint száz darabot rendelt, a lelkemre kötötte, mondjam meg a központban, küldjenek Badacsonyba is. A vállalat központjában azt mondták, *nem rendelnek*, mert nem fog menni, nyakukon marad a tárca. A soproni üzletvezető ezek után már nem is adta fel a rendelést, pedig ő is megígérte nekem.

Kicsiben vagy nagyban

— Megfordult a fejemben, nem is egyszer, hogy ha továbbadhatnám, fejleszthetném a bőr iparművészetét, megőrizhetnénk ezt az ősi művészetet az utókornak. *Most csak ketten csináljuk*, iparművész kollégám sem fiatal már. Ha az Iparművészeti Vállalatnál csoport alakulna, olcsóbban, több tárgyat készíthetnénk, „nagyban" kereskedhetnénk, akkor az Artexnek is megérné. Levelet írtam a Mozgásjavító általános iskola és nevelőotthon igazgatójának, hogy szívesen megtanítanám a gyerekeket arra, amit csinálok. Sok olyan gyermek van, aki nem tud járni. Kézügyességük az átlagosnál nagyobb, sok a jó rajzoló köztük. Ha csak tíznek adhatnánk kenyeret, akkor is jó lenne. *Exportra dolgozhatnának*, devizát hozhatnának az országnak. Javaslatomat örömmel fogadták, a tanárok is örültek. Már meg is beszéltük, hogy a hetedik-nyolcadik osztályosokkal szakkörszerűen meg is lehetne kezdeni a foglalkozást, aztán nem lett belőle semmi. Az igazgató közölte, nem kapott keretet munkaerőre. *Sokfelé írtam levelet, sokan nem is válaszoltak.* A Kézműipari Vállalatnál is jelentkeztem, a csökkent munkaképességűeket is be lehetne tanítani. Azt mondták, vegyek fel előbb rendelést, ha látják, hogy érdemes, adnak egy csoportot. *De ha még nincs csoport, hogyan vehetek fel rendelést?* Néha az jut eszembe, már a pénz sem érdekli azokat, akikhez fordultam. Vagy én vagyok a hibás, túlértékelem a munkámat, a lehetőségeket?

Tóth Erzsébet

A kertéj

MAGYAR NEMZET
Budapest

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRMONDÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Az urbanisztikai világnap alkalmából a Magyar Urbanisztikai Társaság dr. Ormos Imre nyugalmazott professzort a magyar városok zöldterületeinek fejlesztése terén végzett kiemelkedő elméleti és gyakorlati munkásságáért Hild János emlékéremmel tüntette ki.

Lakásának ablakai a Kertészeti Egyetem rozsdabarnába fordult fáira, cserjéire néznek, s ez a közelség akár jelkép is lehetne, mert dr. *Ormos* Imre nyugalmazott egyetemi tanárt életének csaknem öt évtizede kapcsolja a kertészeti akadémiából, főiskolából egyetemmé fejlődött intézményhez.

A „zöld" és a „kő" egyensúlya

Az 1920-as évek elején a nagy gazdasági válságok éveiben a körülmények indították e pályára. A megélhetési gondok gyakorlati területet sugalltak — *ez volt a kertészet*, belső ambíciói azonban művészi kiélési formákat kerestek — *így lett kerttervező*. Választását motiválta a század elejére kialakult budapesti városkép, *Budapest belső kerületeinek kötengerré válása*. Beszélgetésünkkor dr. Ormos Imre nem tért ki az urbanizáció, a városiasodás egyik mellékjelenségére, az esetleges egészségügyi ártalmakra, amelyek a négy fal közé zártság velejárói, de hivatkozott a gyerekekre, a városi gyerekek mozgásigényére.

— Magam is pesti születésű vagyok — emlékezett vissza — s megtanultam értékelni a városi zöld területet. *A régi városrészekben egy négyzetméternyi zöld sem jut egy emberre*, ha a népsűrűséget vizsgáljuk. Az olyan kerületekben, mint a VI., VII., VIII., csak a városrekonstrukciók hoznak majd változást, juttatják a szó igazi értelmében is levegőhöz a városlakókat, *de az új építkezéseknél ma már követelmény, hogy a tervdokumentációkban szerepeljenek a kert- és parképítési tervek is.*

A városrendezési előírásokat az építtetők kötelezően vállalják is, és egész városnegyedek épülnek meg a *„zöld"* és a *„kő"* harmonikus egyensúlyában.

— Nem közömbös azonban, hogy mi e zöld területek funkciója: *használatra szántak-e őket, vagy csak a szemnek?* Kimondva egyszerű: *a park legyen az év és a nap minden szakában park.* Ne csak sétálásra szolgáljon, hanem pihenni is lehessen benne, pad azonban ne csak napos helyen

És ott vannak a gyer számukra külön játszóh kellenek, játékszerekkel térrel.

Kemal pasa kertje

A téralakítás kérdé már szakmai területeket tett beszélgetésünk, a fényt derített a külön kertépítési irányzatok kö vitákra is.

— A parképítőknek a gyakorlati funkciók mellett szem előtt kell tartaniuk a tér esztétikai megjelenését. A kertművészet követelménye, hogy egy adott teret átalakítva, megtervezve, *„épüljenek"* a parkok. Régebbi irányzatok képviselői nem használták ki a tér mozgalmasságában rejlő lehetőségeket. *A kertet csupán a szép növények gyűjteményének tekintették*, zsúfoltságig beültették a teret, pedig a tágasság is lehet szép. Mint ahogy a zenében egy szünetjel sem azt jelenti, hogy ott nincs semmi, a parkot is szépen oszthatja meg egy látszólag üres felület. A nagy füves tisztás esztétikailag ugyanolyan élményt nyújthat, mint valamilyen építészeti alkotás belső tere.

Számunkra ma már csaknem nyilvánvaló, hogy az a tér, park szebb, amely az őszi, téli kopárságban is magán viseli a formákat, megőrzi díszítő jellegét, a kerttervezőnek azonban hosszú évek tapasztalati és elméleti munkájába került, míg ez a szemlélet teret nyert szakmai körökben, s átment a köztudatba. Dr. Ormos Imre *37 évig oktatta a kertépítés tudományát.*

— A kertészeti tanintézet után, féléves friss diplomával a zsebemben Törökországba mentem. Ankara akkor *Kemal pasa* reformjai hatására kezdett fővárossá fejlődni. Rendeztük az utcákat, parkosítottunk, én terveztem a hősök temetőjét, dolgoztam Kemal pasa magánbirtokán, építettünk a követségeknek és magánmegrendelőknek. A város 700 méterrel van a tengerszint felett, az éghajlat nem a földrajzi szélességi foknak megfelelő, s ez megkönnyítette a munkám, mert a félsivatagos éghajlat olyan, mint nálunk a Tisza—Duna közén. A növényzet is hasonló, facsemetéket éppen Ceglédről szállítottunk.

Harminchét év a katedrán

Kétévi törökországi kertépítői gyakorlat után dr. Ormos

kumentumokat is. *Sokoldalú ismereteket kíván a kerttervezés.* Az alaptudomány a kertészet, a növénytermesztés, de ezt is más oldalról kell elsajátítania a mi hallgatóinknak, mint a növénytermesztő szakosoknak. Nekünk nem a fa ipari használhatósága lényeges, hanem a formája, az esztétikai megjelenése, ami az erdésznek nem elsőrendű szempont. Határtudományunk a művészettörténet, magam is esztétika-művészettörténeti tárgykörből doktoráltam, s határtudomány a magas- és mélyépítészet. Szakmai együttműködéssel a Budapesti Műszaki Egyetemről hívunk meg előadókat, s a Kertészeti Egyetem is kölcsönad tanárokat, mert *az építészek sem vonatkoztathatnak el a mi munkánktól.*

Az utóbbi tíz évben vették fel a tantárgyak sorába a kerttervezést a Műegyetem városépítési tanszékén, s *1963-tól önálló szak a kerttervezés a Kertészeti Egyetemen.*

— Dolgoztunk akkor is, amikor a közfelfogás szerint a kertépítés nem volt központi téma. Sok, társadalmi munkában elkészült tervünk várakozott a tanácsok, intézmények fiókjaiban, de amikor a kertkultúra ismét szóba kerülhetett, már kész tervekre hivatkozva kezdhettek munkához.

Oázisok a városokban

A kertépítők munkájának százezres nézőközönsége van: *szemünk előtt varázsolnak*, és mi örülünk minden újabb zöld színnek, ötletes megoldásnak. Szépülő városaink képét a hazánkban járt idegenek is magukkal viszik, s terjed kertépítészeti hírünk is. Szakemberek jönnek tapasztalatcserére, s mind többször kérnek fel magyar előadókat külföldi konferenciákon való részvételre.

Dr. Ormos Imre kerttervező a fiatal kertépítők generációit nevelte fel, s munkásságának elismerését Kossuth-díj, a Munka Érdemrend aranyfokozata, a kitüntetések sora fejezi ki. Tavasszal nyugalomba vonult, tervezéselméletből azonban ma is vezet szemináriumot, tart előadásokat az egyetemen. S dolgozik tovább a különböző szövetségekben, társulatokban, hogy minél több kert, park épüljön városunkban — *minél több oázisa legyen a városi embernek.* A Magyar Urbanisztikai Társaság ennek a több évtizedes áldozatos munkának elismeréseként ítélte az első magyar városrendező, *Hild* János emlékére alapított emlékérmet dr. Ormos Imrének.

Zsigovits Edit

---

szély Tihanyban

megváltozása és az erózió elleni védekezés hiánya. A megmozdult földterületeken a vízgyűjtő körzetek felduzzadása *újabb mozgást idézhet elő.* Közvetlen csúszásveszély fenyeget a barlanglakások környékén, a Visszhang domb

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Dr Kajcsosné
Dongó Eleonóra

ESTI HIRLAP
1964 NOV 28

1021

Új iparművészet: a mozaik-miniatür

ÉRDEKES KÍSÉRLETRE KÉSZÜL A FINOM BŐRÖK SZOBRÁSZNŐJE

Ezeréves a bőrművészet. A grazi és walldorfi mesterek már a XIII. században hírnévre tettek szert késsel metsző módszerükkel. Ennek a módszernek ma már mindössze két képviselője van nálunk. Egyikük: *dr. Kajcsosné Dongó Eleonóra* díjat nyert miniatűrjei most jelentek meg a karácsonyi kirakatokban.

Bőrdomborításnak, *bőrszobrászatnak* nevezik a módszert, mellyel 4—5 centiméteres műveit készíti. *Tizenöt-húsz különleges szerszám kell hozzá.*

A Képzőművészeti Alap nyári pályázatán két díjat nyert, de *kidolgozásra kerül mind a kilenc benyújtott munkája.* Húsz éve tanulta a bőrszobrászatot, azután hosszú esztendőkön át csak textíliával dolgozott, tavaly tért vissza ismét a bőrhöz. Kísérletező művész. Mivel kísérletezik most?

— *Az üvegmozaiknak olyan lehelet-módozatával, amely miniatűrben is teljes művészi hatást kelt. Ugy gondolom, ez igen érdekes újdonságot jelent majd az iparművészetben.*

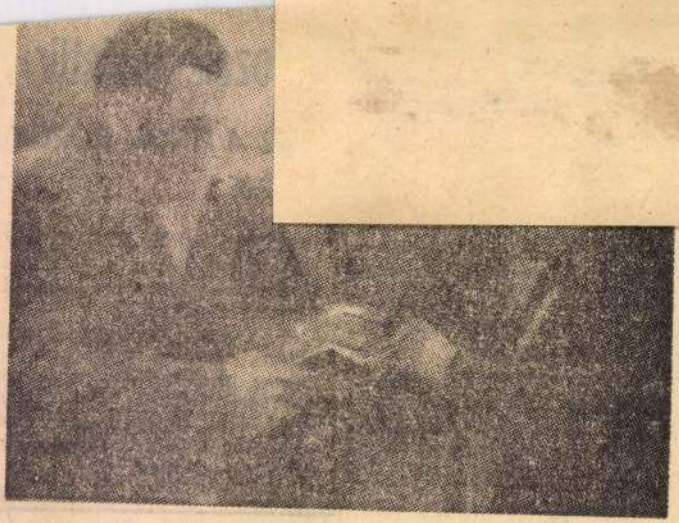

Nyugat-Berlin egyik kereszténydemokrata párti képviselője

mi egyebet nem számítunk — udvariasságból 1:0 a demokratikus berliniek javára, ezt megelőzően ugyanis Amrehn megtagadta Fritz Schrödertől, hogy interjút adjon neki.

Az útbaigazítás után Amrehn folytatta útját Mercedesén, de — mit tesz isten — újra eltévedt. Másodszor is Schröder és Voigt siettek a segítségére (képünkön éppen a térképet mutatják neki, baloldalt Schröder, jobboldalt Voigt, középen a nyugat-berlini Franz Amrehn) és elkísérték Amrehnt egészen nagynénikéje házának kapujáig, a Boxhagener Strasseig. Tehát 2:0.

Amrehn interjút ezután sem adott, az NDK-t továbbra sem ismeri el. A tények azonban makacs dolgok, s a politikai útvesz-

Kajdanó (Beregm)

Gör. kath. templom

l.

Leberegelkészségek

116, 117. l.

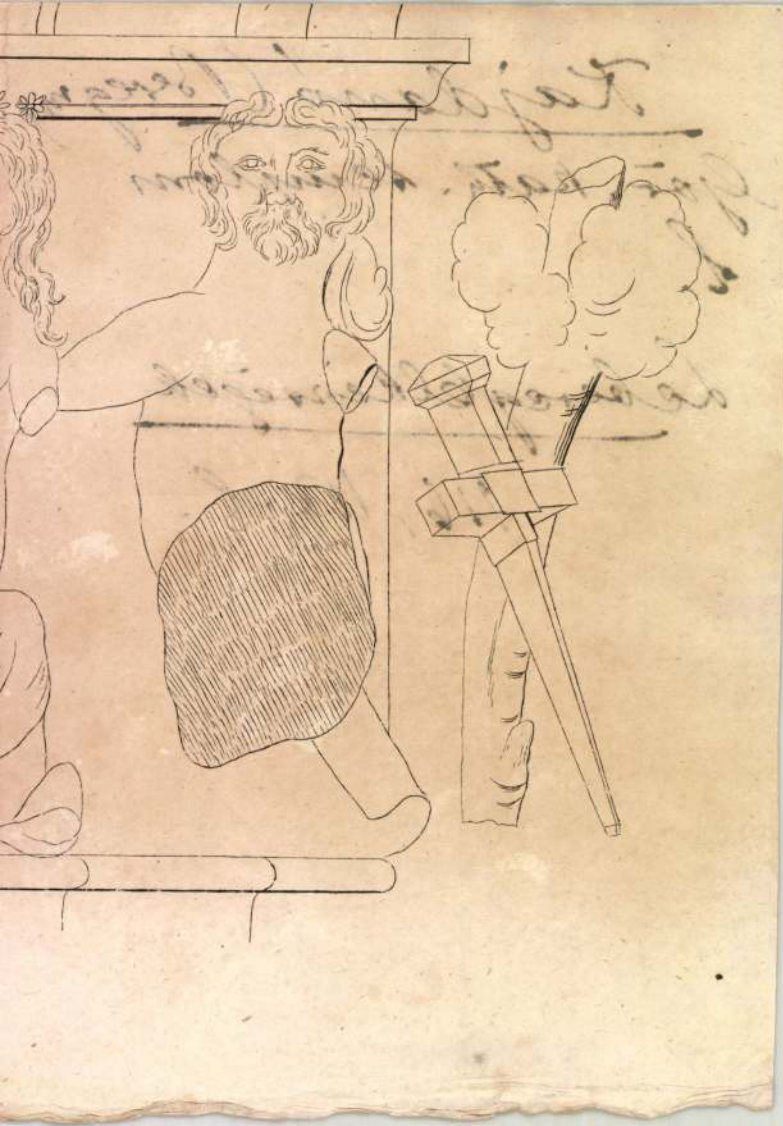

100. Kajdanó, g. k. fatemplom.

1747. „Ecclesia lignea nova scandulis tecta." (O. L.; C. P. Tab. et Conscr. 1747. No. 8.)

1839. „. . . cum Eccl. Lig. ad S. Basilium Mag." (Schem. Munk. p. 35.)

1856. már kőtemploma van. (Schem. Munk. p. 35.)

(Bereg m.)

Domfalu.

KOMÖDIE

99. Kajdanó, ev. ref. fatemplom és fatorony.
1815. fatemplomot és fatornyot építettek és
1848. kőtemplomot kezdtek építeni. (Lehoczky IIIb. p. 329.
Lásd még: Balogh p. 133.

(Bereg m.)

Domfaep.

Kajdi Béla

A Hazafias Népfront VII. kongresszusának tiszteletére, a II. kerületi bizottság kiállítást rendezett a Keleti Károly u. 22. szám alatti tanácstermében, a kerületi képzőművészek alkotásaiból. A kamaratárlatot — amelyre tíz művész küldte be alkotásainak legszebb darabjait — *Bánffy György* Jászai-díjas színművész, a Hazafias Népfront budapesti bizottságának tagja, a kerület művészeti klubjának vezetője nyitotta meg. — „Azért vagyunk itt — mondotta többek között —, hogy megfogjuk egymás kezét, és kongresszusunk megnyílásának előestéjén még inkább aláhúzzuk a Hazafias Népfront alapelvét; az össztársadalmi összefogást, a művészet, e tárlat bemutatásával is."

Az alkotóművészek e tárlat megrendezésével tisztelegni kívántak a népfrontkongresszus előtt. A mintegy huszonöt darabból álló kiállítás anyaga, olajfestmények, akvarellek, tűzzománcok, szobrok, plakették, alkotóik sajátos arculatát mutatták. *Gádor Emil* hármas tagoltságú városképe, Sziklás tája, *Halasi Horváth* Ördögárok című olajpasztellje, *Bükkösi* Balatoni tája, *Hajós Éva* Csendélete, *Mayer Berta* vörös színvilágú tűzzománca, *Horváth Piroska* Nagymarosi utcarészlete, *Jándi Zsuzsanna* Népmeséje, vagy Visszatérése, *Dréher János* modern felfogású Becsapódása, *Kajdi Béla* két márványszobra, különösen a Nagyanyám, vagy *Biró László* népmesei motívumú olajképe méltán váltotta ki a szép számú közönség tetszését.

Kopré József

M.D.K.

Kajdy Béla tervező iparművész

"Szalongarnitura XVI. Lajos Chantilly-i kastélyából" cimmel rövid beszámoló valamint fényképfelvétel a művész által tervezett butorokról.

Szinházi Élet, Bp. 1929. nov. 10-16. XIX. évf. 46. sz. 100. lap.

M.D.K.

Kajdy Béla tervező iparművész

Dr. Szende Pál ügyvéd ebédlőjét tervezte.
Fényképfelv.

Szinházi Élet. Bp. 1929. május 19-25 . XIX. évf. 21. sz. 107. lap.

M.D.K.

Kajdy Béla tervező iparművész

Tervezte Dr. Szende Pál ügyvéd könyvtárszobáját, melynek fényképét közli a lap.

Szinházi Élet. Bp. 1929. szept. 8-14. XIX. évf. 37. sz. 95. lap.

M.D.K.

Kajdy Béla tervező iparmüvész

Hall-berendezés fényképét mutatja be a lap, amelyet a müvész tervezett.

Szinházi Élet. Bp. 1932. aug. 21-27. XXII. évf. 35. sz. 86. lap.

M.D.K.

Kajdy Béla iparmüvész

Dr. Földi Mihály iró lakását tervezte, amelyekről fényképfelvételeket közöl a lap.

Szinházi Élet. Bp. 193o. jan. 19-25. XX. évf.4.sz. 113. lap

M.D.K.

Kajdy Béla tervező iparművész

A művész által tervezett mintatermeket fényképfelvételeken bemutatja a lap.

Szinházi Élet. Bp. 1929. dec. 22.- XIX. évf.
52. sz. 205. lap.

Kajdy Béla

1921–22. a bukor-
nuvesség müve-
zetője.

Éminsk 1930.

78. l.

Kajdy Béla

butorterverő

1909

Eimisk 1930.84. l.

bra fordult, tojásdad keretben. Rövid haját, bajuszt
zakállt hord. Ingének és egyelejű kabátjának gal-
dőjét csokorra kötötte, mellénye kivágott. A
. Felirata a kép alatt:

. MIHÁLY

tei a keretnek 18.3 : 13.7 c/m.

47.

. Pest, Heckenast Gusztáv. 1857. III. füzet.

294/95 N:1.

Kajdy Béla

úparmüvész.

Élet:

Szefeltlex. 722. l.

ORSZÁGOS MAGYAR SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

LEVÉLSZEKRÉNYBŐL

Dr. Szentiványi Gyula ur

az Országos Müemlékek titkára

BUDAPEST

IX. Rákos-u. 10

Kajdy Béla

Budapest, 1940. sept.

Kajdy Béla iparművész, műbutorgyára és mintatermei, VIII. Dankó u. 42. 134-440

BUDAPEST
42 VI. 29-8
Ca 741 Ca

Sigil. Paroch. Rom. Cath.
Csikdelne

BUDAPEST
942 JUN 29.-6.
LK 741 LK

BUDAPEST
942 JUN 30 18
LK 4 LK

BUDAPEST

PUSKAPOROS TORONY.

Az altiszt:

— Szóval, mit csinálna, Müller, ha őrtállna a puskaporos toronynál s egy járókelő történetesen égő cigarettával haladna el mellette?

— Rákiáltanék, — szól a rekruta, — dobja el a cigarettát.

— Helyes. Aztán mit csinálna?

— Aztán magam szivnám el.

A KUTYA.

A kis Hans mindennap játszik a szomszédék kutyájával az udvaron.

Egy nap hiába vár az okos állatra.

Hans becsönget a szomszédok zárt kapuján. Mikor kaput nyitnak neki, igy szól:

— Kérném, beszélhetnék a kutyájukkal?

A SZEMTELEN ANGOL.

Egy német utiélményeit meséli el:

— Az angolok goromba, bárdolatlan, neveletlen fráterek. Multkor, mikor Berlinbe utaztam, a fülkémben egy angol ült. Este se szó, se beszéd, ölembe tette mind a két lábát és elaludt.

— És miért nem keltetted föl? — kérdezik a barátai.

— Éppen ez az. Egy árva szót se tudok angolul.

KÁNIKULÁBAN.

Szicilia. Julius van: a nyár rekkenő.

Egy nagyon magas ur — több mint két méter hosszu — megy a járdán, nyomában egy utcagyerek.

Az óriás átmegy a másik oldalra, de az utcagyerek nem tágit mellőle.

Ujra változtatja az irányt.

Hiába.

Végre a gyerekhez fordul:

— Mondd, miért követsz te engem? Mit akarsz tőlem?

— Semmit, — mondja a gyerek. — Árnyékban akarok járni.

A BANKIGAZGATÓ UR.

A bankigazgató ur beteg, spanyolos, magas láza van. Az ápolónő odaszól a tanárnak:

— Tanár ur kérem, az igazgató urnak 39.5 fok láza van.

A bankigazgató, aki a magas láza mellett is az marad, aki volt, igy szól:

— Ha fölmegy negyvenig, akkor eladunk.

LÁZ.

Az orvost izgatottan szólitja föl egy fiatal anya:

— Jaj, doktor ur, jöjjön azonnal. A kislányom lázas.

— Mennyi láza van, signora? — kérdezi a doktor.

— Negyvenöt fok nyolctized.

— Negyvenöt fok nyolc tized? — ismétli a doktor. — Akkor, sajnálatomra, nem mehetek. Méltóztassék a tűzoltókat hivatni, signora.

ÖREGASSZONY A VILLAMOSON.

Egy öregasszony fölszáll a villamosra és rendkivül fölháborodik, mikor meglátja, hogy a padon egy tökrészeg muszka ül. Odafordul a mellette ülő öregemberhez s ezt kérdezi tőle gunyosan:

Bauer

Urileányotthon

Budapest,

VIII., József-körut 86. sz.

V. emelet.

Telefon: J. 322—09.

Közép- és főiskolai hallgatónők, tisztviselőnők részére. Világos, egészséges szobák, minden kényelemmel. Modern hygiene. Központi fütés, állandó melegviz, dijtalan lift. Kitünő ellátás mérsékelt dijazás mellett. 117

Kérjen prospektust.

Az olcsó árairól hires

Litzmann Irma

gyermekruha áruháza

BUDAPEST

Király-utca 18.

111

dus készletet tart

fiu- és leány-ruhába,

fiu- és leány-kabát

1 évestől 17-ig

állandóan raktáron

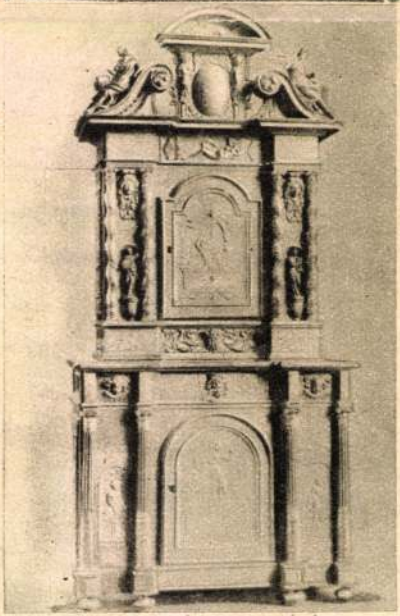

Francia renaissance szekrény.

Készitette: KAJDY BÉLA

tervező iparművész, műbutorgyáros

VIII., Madách-utca 42.

Tuza István

uriszabó

Budapest,

VIII., Baross-utca 70-72

Készit elsőrendü férfiruhát, mindennemü sport, lovagló és egyéb alkalmi öltönyöket és kabátokat mérsékelt áron, garancia mellett.

83

Részletre is.

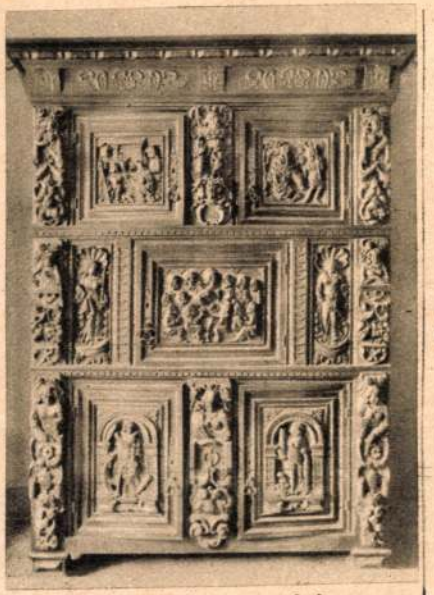

Német renaissance szekrény.
Készitette: KAJDY BÉLA
tervező iparművész, műbutorgyáros
VIII., Madách-utca 42.

LAPIDES
LAKBERENDEZESEK
VI ROZSA UTCA 72
ALAPITVA 1885
TEL 286-47

KOVÁCS A. ÖDÖN

GÉPÉSZMÉRNÖK

Központi fütés, vizvezeték, csatornázás, deritő telepek, szivattyú telepek tervezése és kivitelezése.

126

TELEFON: J. 382—93. 408—78.

BUDAPEST, VIII., BEZERÉDI-UTCA 8

említett érett vizből is legalább néhány litert hozzáadni.) Mikor mindezzel elkészültünk, a tartályt világos (lehetőleg napos) helyen legalább 8—10 napig nyugton hagyjuk, hogy a növények gyökerei megerősödjenek és a viz kellőleg átérjen. A papiros természetesen eltávolitandó.

Csak ekkor tesszük a vizbe az állatokat. Itt a következőkre kell ügyelnünk: 1. hogy a viznek *ugyanaz a hőfoka legyen*, mint amilyenből a halak belekerültek; 2. hogy a tartály *ürtartalma arányban* legyen a halak nagyságával és számával; 3. hogy lehetőleg *egyforma nagyságu* állatokat helyezzünk össze; 4. hogy *ragadozókat ne zárjunk össze* békéstermészetüekkel. Átlagszabály, hogy egy liter vizre egy ötcentiméteres, vagy három háromcentiméteres halat lehet számitani. Feltétlenül ajánlatos minden tartályba néhány kisebb *vizicsigát* is helyezni házmesternek és takaritónak; ezek megeszik az esetleg meghagyott ételmaradékokat, segitenek az algák és a szemét (korhadt növényi részek stb.) eltüntetésében.

Az akvárium berendezése után annak okszerü kezelésére kerül a sor. A *szellőztető készülék* felszerelése minden esetben helyes, de sok fajtánál elengedhetetlen a *fütőlámpa* alkalmazása is a hideg hónapokban. A lámpa lehet spiritusz, petróleum, vagy parafin-égésre berendezett; ez esetben a tartály alja alá helyezendő, de ujabban a villamos fütés is divatba jött, ez esetben a készüléket a vizbe kell függeszteni. Természetes, hogy a *tulfütéstől épugy óvni kell az állatokat, mint a viz lehülésétől*, ezért gondosan kell előbb szabályozni lámpánkat.

A tartály fedelét üveglappal, vagy *üvegcsikokkal kell befedni*, aminek hármas célja, hogy ez a fedél megóvja a viz gyors elpárolgását, megakadályozza a halak kiugrálását, végül elháritja a viz felületének elporosodását.

Etetni napjában egyszer kell (lehetőleg ugyanegy időben), de mindig csak annyi élelmet kell a vizbe tenni, amennyit a halak félórán belül el tudnak fogyasztani. „Száraz" eledelül borjuhus, vagy szivvakarékot, száritott dafniát és az állatkereskedésekben kapható haleledelt (piscidin, stb.) adhatunk megfelelő nagyságu adagokban, élő-eledelül pedig szunyog-álcát, élő dáfniát és egy enhytrea nevü fehér kis férget szeretnek leginkább szobai halaink. Minden hal szereti a *változatos* kosztot.

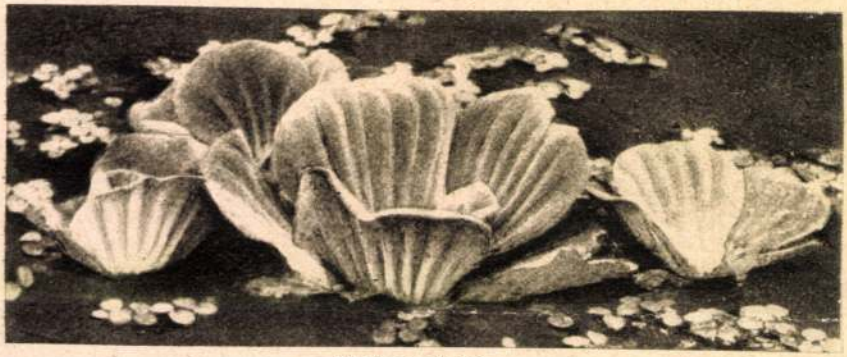

Pistia uszónövény.

Segédeszköznek ajánlatos a következőket beszerezni: gummicsövet (a viz esetleges lecsapolására, *a tartályt sohasem szabad oldalára forditani!*), üveglopót, (a szemét, az elhullott állatok stb. kiemelésére) hosszunyelü ollót és facsipeszt (ugyane célra), etetőgyürüt üvegből vagy parafából, mely a viz szinén uszik és megakadályozza a száraz eledel szétterjedését a viz felületén, uszó hőmérőt és drótkefét (az elalgásodott üvegfalak tisztitására).

Meg kell végül jegyeznem, hogy a szükséges tárgyak és állatok beszerzése és a részletes tanácsok megadása céljából nálunk a mintegy 18 éve működő „*Budapesti Akvárium, Terrarium és Természetbarátok Egyesülete*" (Fő-u. 10.) szivesen áll rendelkezésre (Németországban több száz egyletnek több mint 100.000 tagja és három szaklapja van).

Kürthy György.

Német renaissance szekrény.
Készitette: KAJDY BÉLA
tervező iparművész, műbutorgyáros
VIII., Madách-utca 42.

LAPIDES
LAKBERENDEZESEK
VI ROZSA UTCA 72
ALAPITVA 1885
TEL 286-47

KOVÁCS A. ÖDÖN
GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vizvezeték, csatornázás, deritő telepek, szivattyú telepek tervezése és kivitelezése.
126
TELEFON: J. 382—93. 408—78.
BUDAPEST, VIII., BEZERÉDI-UTCA 8

említett érett vízből is legalább néhány litert hozzáadni.) Mikor mindezzel elkészültünk, a tartályt világos (lehetőleg napos) helyen legalább 8—10 napig nyugton hagyjuk, hogy a növények gyökerei megerősödjenek és a víz kellőleg átérjen. A papiros természetesen eltávolítandó.

Csak ekkor tesszük a vízbe az állatokat. Itt a következőkre kell ügyelnünk: 1. hogy a víznek *ugyanaz a hőfoka legyen*, mint amilyenből a halak belekerültek; 2. hogy a tartály *ürtartalma arányban* legyen a halak nagyságával és számával; 3. hogy lehetőleg *egyforma nagyságu* állatokat helyezzünk össze; 4. hogy *ragadozókat ne zárjunk össze* békéstermészetüekkel. Átlagszabály, hogy egy liter vízre egy ötcentiméteres, vagy három háromcentiméteres halat lehet számítani. Feltétlenül ajánlatos minden tartályba néhány kisebb *vizicsigát* is helyezni házmesternek és takarítónak; ezek megeszik az esetleg meghagyott ételmaradékokat, segítenek az algák és a szemét (korhadt növényi részek stb.) eltüntetésében.

Az akvárium berendezése után annak okszerü kezelésére kerül a sor. A *szellőztető készülék* felszerelése minden esetben helyes, de sok fajtánál elengedhetetlen a *fütőlámpa* alkalmazása is a hideg hónapokban. A lámpa lehet spiritusz, petróleum, vagy parafin-égésre berendezett; ez esetben a tartály alja alá helyezendő, de ujabban a villamos fütés is divatba jött, ez esetben a készüléket a vízbe kell függeszteni. Természetes, hogy a *tulfütéstől épugy óvni kell az állatokat, mint a víz lehülésétől*, ezért gondosan kell előbb szabályozni lámpánkat.

A tartály fedelét üveglappal, vagy *üvegcsikokkal kell befedni*, aminek hármas célja, hogy ez a fedél megóvja a víz gyors elpárolgását, megakadályozza a halak kiugrálását, végül elháritja a víz felületének elporosodását.

Etetni napjában egyszer kell (lehetőleg ugyanegy időben), de mindig csak annyi élelmet kell a vízbe tenni, amennyit a halak félórán belül el tudnak fogyasztani. „Száraz" eledelül borjuhus, vagy szivvakarékot, száritott dafniát és az állatkereskedésekben kapható haleledelt (piscidin, stb.) adhatunk megfelelő nagyságu adagokban, élő-eledelül pedig szunyog-álcát, élő dáfniát és egy enhytrea nevü fehér kis férget szeretnek leginkább szobai halaink. Minden hal szereti a *változatos* kosztot.

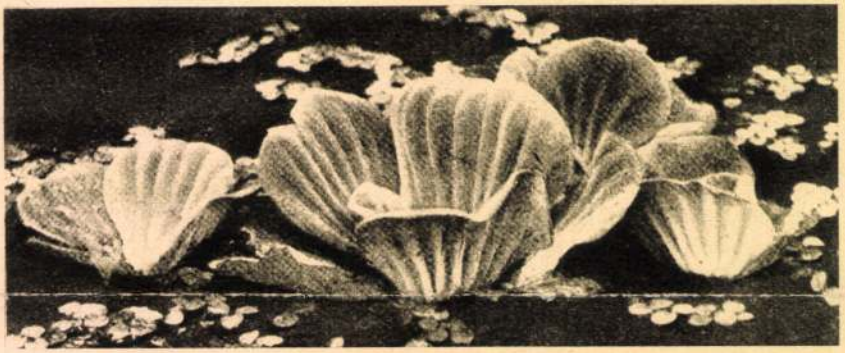

Pistia uszónövény.

Segédeszköznek ajánlatos a következőket beszerezni: gummicsövet (a víz esetleges lecsapolására, *a tartályt sohasem szabad oldalára forditani!*), üveglopót, (a szemét, az elhullott állatok stb. kiemelésére) hosszunyelü ollót és facsipeszt (ugyane célra), etetőgyürüt üvegből vagy parafából, mely a víz szinén uszik és megakadályozza a száraz eledel szétterjedését a víz felületén, uszó hőmérőt és drótkefét (az elalgásodott üvegfalak tisztitására).

Meg kell végül jegyeznem, hogy a szükséges tárgyak és állatok beszerzése és a részletes tanácsok megadása céljából nálunk a mintegy 18 éve működő „*Budapesti Akvárium, Terrarium és Természetbarátok Egyesülete*" (Fő-u. 10.) szivesen áll rendelkezésre (Németországban több száz egyletnek több mint 100.000 tagja és három szaklapja van).

Kürthy György.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL" szónak és T alaku bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

HIREK

— **KIHALLGATÁSOK A SZENTATYÁNÁL.** *XII. Pius* pápa szerdán 500 fiatal házast fogadott kihallgatáson, utána papok és sebesült katonák jelentek meg a Szentatyánál.

— **NÉGYEZER ZSIDÓT TARTÓZTATTAK LE FRANCIAORSZÁGBAN. Laval miniszterelnök az ujságírokkal közölte, hogy átszervezi a Nemzeti Tanácsot és ujjáalakitják a megyei tanácsokat. Elmondotta még, hogy szerdán a megnemszállt Franciaországban 4000 zsidót letartóztattak.**

— **AZ OLASZORSZÁGBAN JÁRÓ MAGYAR LEVENTEKÜLDÖTTSÉG** kedden megjelent a Formo-színházban tiszteletére rendezett díszelőadáson, szerdán megtekintette az ascoli-piceni fasiszta intézményeket, majd hódoltak a fasiszta forradalom halottainak emlékművénél. Az anconai intézeteket meglátogató küldöttséget meleg rokonszenvvel fogadták.

— **REPÜLŐGÉPSZERENCSÉTLENSÉGEK AMERIKÁBAN. Két iskolarepülőgép összeütközésénél Amerikában 5 ember életét vesztette. Shreveportban bombázó repülőgép zuhant egy házra és több repülő életét vesztette. Egy kanadai vizirepülőgép Brit-Columbiában eltünt személyzetével együtt.**

— **FÖLDRENGÉS A PERUI PARTOKON.** Több spanyol földrengéstani intézet az elmult éjszaka 23 óra 3 perc körül Peru partvidéke táján lefolyt földlökéseket állapitott meg.

— **KOMMUNISTA ÜGYNÖKÖT tartóztattak le Spanyolországban, aki mint parancsnok sok nemzeti érzelmü spanyolt megnyilkolt, köztük több lelkészt és egy egész családot.**

— **A KATONAI HATÓSÁGOK** *Esterházy* Tamás grófnak 400 holdas parkban a honvédség céljaira átengedett és 240 ágyas kórházzá átalakított pápai kastélyát felülvizsgálták és kifogástalannak találták.

— **ÉLELMISZERSZÁLLITMÁNY ÉRKEZETT GÖRÖGORSZÁGBA. A Dumplupinar török gőzös nagyobb élelmiszerszállitmánnyal Pyreusba érkezett. Az élelmiszert a nép között osztják ki.**

— **ANGLIÁBAN UJBÓL MEGENGEDTÉK a The Week kommunista munkáslap megjelenését. Szeptember 3-án jelenik meg újra a lap.**

— **60 ÓRÁIG ALUDT.** Osteel német községben egy fiatal gazda a friss szénán lefekedüt, álomkórszerü állapotából 60 óra után csak injekciókkal tudták felébreszteni. Orvosi körök élénken érdeklődnek az eset iránt.

— **HALÁLOS SZERENCSÉTLENSÉG FALBONTASNÁL.** Fazekasbodán községben *Eil* Antal fiatal földmívesre falbontásnál rádőlt a fal és a *törmelék halálra zúzta.*

— **KÉPZŐMÜVÉSZETI KIÁLLÍTÁS KIEVBEN.** Kievben 450 festményt, grafikai művet és szobrot állítottak ki ukrajnai művészek müveiből, továbbá ukrajnai házipari és kézimunka-cikkekből.

— **ÖNGYILKOSSÁG.** *Schuster* Brunóné 63 éves úriasszony, aki két héttel ezelőtt kisérelt meg öngyilkosságot, szerdán délután az ablakkilincsre felakasztotta magát. Holtan találiak rá.

— **MEGFULLASZTOTTA EGY BABSZEM.** *Szunyi* István felsőpusztaszeri napszámos másfél éves Ilonka leánya *babszemet nyelt, amely a torkán akadt és megfulladt.*

— **ROBBANÓSZER TARTÁSÁVAL** elkövetett büntett és gondatlansággal okozott súlyos testisértés vádjával állott ma az ötös-tanács előtt *Medzihradszky* József 75 éves cipészmester. A törvényszék 8 napi fogházbüntetésre ítélte, de az *ítélet végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítélet jogerős.*

— **GYÁSZROVAT.** *Dárday Ábriani* Sándor, a Magyar Bőripari Nyersanyagbeszerző és Elosztó Részvénytársaság cégjegyzője augusztus 25-én éjjel 1 órakor katonai szolgálatának teljesítése közben váratlanul elhúnyt. Augusztus 28-án, pénteken délután 5 órakor temetik.

Palotás Sándor m. kir. detektívfelügyelő meghalt. Temetése augusztus 28-án, pénteken délután fél 6 órakor lesz az új köztemetőben.

Megmozdult az egész ország, hogy a társadalom közreműködésével legyőzze a háború egyik legnagyobb veszedelmét, a nyersanyaghiányt. Országszerte folyik a téli holmik gyüjtése Szovjetföldön harcoló katonáink részére.

Adjunk téliruhát a honvédeknek!

A honvédség gazdálkodik, dolgoztat, épít, tisztogat orosz földön

(Honvéd haditudósító század. Ferencz Gyárfás hadapródőrmester.)

Gépkocsink hatvanas, hetvenessel, sőt sokszor nagyobb sebességgel porzik az úton. Tőlünk balra fogatolt járművek, jobbra menetelő katonák haladnak céljuk felé. Félkilométerenként középkorú, hadtápvonalszolgálatos katona áll néhány munkással. Fegyveres »*útmesteri*« szolgálatot teljesít. A munkások lapáttal, csákánnyal, kézihengerrel nyomban kijavítják az utat, ha valahol baj van. A közlekedési rendet messzemenő szigorral megtartják.

Csodálkozással nézzük az utakat. Először *a vert szovjet hadsereg nyomában* jártunk erre. A frissen szántott föld betonút ahhoz képest, amilyen ez az út volt akkor. Gépkocsikat és fogatolt járműveket tolni, vontatni kellett. Hihetetlen sokat szenvedett ember, állat és jármű egyaránt... Honvéd vezetésünk azonnal intézkedett. Megfelelő munkaerőket összpontosított. Az elfoglalt területek lakosságát mérnöki felügyelet alatt azonnal munkába állította. *Valóságos munkáshadsereg vonult ki az utakra.* Csattogott a csákány, ütemesen mozgott a lapát, harsant a fejsze, énekelt a fürész s a lüktető, céltudatos vezető munka nyomán simán domborodó országutak, a süppedékes talajon nagyszerű dorong-út, a felrobbantott hidak helyén új műszaki tárgyak keletkeztek. A futóhomokot szalmával kötötték meg s ezzel a módszerrel egészen kemény felületet értek el. Nem törik a rugó, nem romlik a motor... A ló vígan szalad ott, ahol négyeselni kellett... Az utánpótlás zavarmentesen, a lehető legkevesebb üzemköltséggel történik.

Aratás, cséplés

Gazdasági téren is bámulatraméltó eredményeket ért el a honvédség. Az elfoglalt területeket körzetekre osztották s a katonai vezetés mellett helyi szakértőket vontak be a munkába. Egyetlen megbízható szakember sem áll munka nélkül. Az összes mezőgazdasági felügyelők, az úgynevezett »agronom«-ok, mérnökök és más gyakorlati emberek felelősségteljes helyen állanak, megfelelő felügyelet és ellenőrzés mellett. A keleti honvéd hadsereg gazdasági jelszava: *egyetlen kalász gabonának, egyetlen szál takarmánynak sem szabad a mezőn vesznie.* Ugyanakkor nagy és körültekintő előkészületeket tesznek *az őszi vetésre.*

Minden mezőgazdasági gépet felkutatnak, kijavítanak és üzembe helyeznek. Legtöbb helyen már aratógéppel vágták a gabonát. Kaszálógépekkel, ló- vagy gépvontatású gereblyékkel dolgoztak. A visszavonuló szovjet katonák által megrongált traktorok jelentős része újból rendeltetési helyén áll. Cséplőgépek sokasága csépel.

Jellemző és igen érdekes kép, amint honvéd-fogatok, természetesen orosz munkaerővel, hatalmas kazlakba hordják a végeláthatatlan gabonakereszteket.

Gondoskodás az állatokról

A gazdátlanul legelésző állatokat a honvédség összeszedi és nyilvántartja. Legeltetésükre embereket jelöltek ki. A minőségileg silány és mennyiségileg kicsi tehénállomány kevés tejet ad. Ebből látják el a csapatok tej-, túró- és vajszükségletét.

Minden malmot üzembehelyeznek. Kijelölik: melyek állanak a lakosság rendelkezésére, a többi a hadsereg élelmezését látja el.

A Don vonalán mély sávban *óriási kiterjedésü műveletlen területek* vannak. A vörös paradicsomban nem számított néhány százezer hold. A buja föld színes vadvirágokat terem, melyeken méhek gyüjtenek. *A méhgazdaságokat is szakszerű kezelés alá vette a honvédség.*

Az állatok takarmányáról is gondoskodnak. Megfelelő távolságra *kazlakba rakják és körülárkolják a szénát,* hogy tűz esetén minél kevesebb pusztuljon el. A hosszú és hideg tél minden vonalon nagy próbára tesz majd embert és állatot egyaránt. Komoly és eredményes munkát pedig csak jól élelmezett embertől lehet várni. Az állatok segítőtársai lesznek a katonáknak a védelemben. Következetesen róluk is éppúgy kell gondoskodni...

Mosakodási és takarítási parancs

Szigorúan kezelnek mindent. *Tekergő, munkakerülő embert nem tűrnek meg sehol.* A naplopóknak el kell tűnniök a föld színéről. A piszok, a féreg örökös barátja volt az oroszoknak ezeken a területeken. A világszerte puffogó frázisokkal dícsért vörös »egészségügy« nem törődött semmivel. A győzedelmesen előnyomuló s a Don vonalán őrtálló honvédek piszkot, mocskot, bűzt találtak mindenhol. Első dolguk volt: összegyüjteni a falvak lakosságát s szigorú parancsba adták, hogy *záros határidőn belül mindenki köteles kívül-belül kitakarítani, kitapasztani, bemeszelni a házát. Ágyneműjét, felső- és alsóruháját kimosni és féregmentesiteni.* Akinek a házát, útvonalát, udvarát piszkosan találják, *azonnal kizsuppolják a faluból, de azt is, aki nem mosakszik naponta.*

A parancs nyomán máról holnapra megváltozott a falvak képe. Szakadozott, foltozott, sokszor bizony túlságosan rongyos ruhában járnak a hajdani »szovjet paradicsom« kizsarolt, kiszipolyozott lakói, de *tisztán*... Így az elszállásolás már nem okoz túlságosan nagy gondot a vezetésnek.

Ráparancsoltak a »*sztarosztákra*«, a községi bírókra, hogy *árkolják a falvak utcáit és csináljanak gyalogjárókat.* Jártunk már olyan védelmi övezetben lévő falvakban is, ahol dorongokból, sőt deszkákból csináltak gyalogjárókat.

Mit mond egy orosz mérnök?

A honvédség szolgálatában álló egyik komoly orosz mérnökkel beszélgetünk, a szakember felelősségével állapítja meg:

— Csak most domborodott ki a vörös tehetetlenség. *A honvédség két-három hét alatt összehasonlithatatlanul nagyobb és szebb munkát végzett úthálózat, mezőgazdaság és más közszükséglet megszervezése és tökéletesítése tekintetében, mint a kommunisták harmadfél évtized alatt.*

Jólesik látni ezt a nagyszerű munkát. Jó tudni: *magyar emberek, magyar katonák csinálták.* A német sávsemmivel sines előbb. Pedig ott a hatalmas, kipróbált Todt-szervezet irányítja a dolgokat. Valami leírhatatlanul boldogító önbizalom önti el az embert, amikor látja: *van parancsnok, van szervező és végrehajtó erő.* Van elképzelés, akarat és kéz s e három naggyá fogja tenni a sokat szenvedett tehetséges magyar remzetet...

Internálták a sárospataki piac „fekete" asszonyát

Sárospatakról jelentik: Egy idő óta a piacról eltűnt minden élelmiszer és zároltforgalmú közszükségleti cikk. A hatóságok sokáig szinte tanácstalanul állottak a helyzettel szemben. Most egészen véletlenül kézrekerült *Durányik* Miklósné apróhomoki lakos, akiről kitűnt, hogy valósággal iparszerűen űzte a zugkereskedelmet. *Felvásárolta a tanyákon a gazdáktól az élelmiszert s azt ötszörös-hatszoros áron adta tovább.* Felkereste lakásukon az embereket és úgy látta el az egész várost élelemmel. Aki sokallta az árat, azt *megfenyegette,* hogy többet nem »*szállit*«. Pedig egy kilogram lisztet *2—3 pengőért, finomlisztet 3—4 pengőért adott.* A tengeri árát 1.20-ban, a szalonnát 13 pengőben, a babot 1.20-ban számította »*feketén*«. Szerencsére a hatóságoknak most sikerült ártalmatlanná tenni a sárospataki piac »*fekete asszonyát*«. A járás főszolgabírája a *kistarcsai* internálótáborba küldte.

Egy magyar hegymászó halálos zuhanása a Raxon

Bécs, augusztus 27. A Rax-hegységben *Gömöry* Ödön magyar származású bécsi segédmunkás a napokban sziklamászás közben lezuhant és súlyos sérüléseket szenvedett. Mire segítség érkezett a helyszínére, már kiszenvedett. *(MTI)*

Felvilágosítások a leventeleány-vezetőnőképző tanfolyamról

A Leventeleány Központ felhívja a jelentkezők figyelmét arra, hogy a szeptemberben Budapesten megrendezésre kerülő leventeleány-vezetőnőképző tanfolyam előadásai délután fél 4 és 8 óra között kerülnek megtartásra. A tanfolyamra *elsősorban budapesti és pestkörnyéki lakók* nyernek felvételt. Felvilágosítást adunk telefonon délelőtt fél 9 és 14 óra között 112-303. szám alatt.

MAGYARORSZÁG KISKIRAKATA

BALLON
lóden-, raglán- és esőkabát
MÁRTON és SZÁSZ
Gróf Teleki Pál (Bálvány)-utca 3.

OLCSÓ, JÓ HANGSZER
Sternberg
Rákóczi-út 60.

Óvóhelyi pad 2 m-es ... 16.— P
asztal 2 m-es 20.— P
ajtó és ablak stb.
Eötvös-utca 1. Telefon: 425-811.

Márkás és amatőr **RÁDIÓT** legelőnyösebben
VESZ—ELAD—CSERÉL
ANDRÉ ISTVÁN Dobozi-utca 21. Telefon: 144-841

MATTEINE CIANOZ
ótállással olcsón VI. Király-u. 16. Tel. 227-632

SZTRICSKÓ SZŰCS
fazónjai tökéletesek
Perzsák Bundák Rókák
Erzsébet-körút 50. — Royal szállóval szemben.

Villarajonban 2-lakásos villát
keresek megvételre. „Vevő" jeligére a kiadóhivatalba kérem az ajánlatokat.

Háztartási jégszekrények P 65-től
készítőnél, SIMON, Nagytétdi Szabó-utca 21. szám.

Becsületes, megbizható fiatalember
délelötti elfoglaltságot
keres. Pénzbeszedő vagy bármiféle munkát vállalok. Szives értesitést »Félnapi elfoglaltság« jeligére a kiadóba kérek.

Gróf Ciano olasz és Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter a ravatalnál

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Szerdán a délutáni órákban megjelent az Országház kupolacsarnokában gróf *Ciano* olasz külügyminiszter a temetésen résztvevő olasz delegáció tagjaival együtt és elhelyezte a ravatalon az olasz király és császár, a Duce és saját hatalmas babérkoszorúját. *Anfuso* budapesti olasz követ is elhelyezte koszorúját a ravatalon.

Öt óra után *Ribbentrop* németbirodalmi külügyminiszter hozta el a német delegáció tagjaival együtt Hitler vezér és kancellár koszorúját. A német delegáció tisztelgett a koporsó előtt és néma csendben hosszabb időt töltött a ravatalnál.

Göring, Ribbentrop és a német véderő koszorúja

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Jagow budapesti német követ szerdán a német követség katonai, valamint légi attaséjának társaságában *Horthy* Istvánnak, a keleti arcvonalon elesett magyar kormányzóhelyettesnek koporsójára letette *Göring* Hermann birodalmi tábornagy, *Ribben rop* birodalmi külügyminiszter és a német véderő koszorúját.

Keitel vezértábornagy látogatásai

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Keitel vezértábornagy, a véderő főparancsnokságának főnöke, aki a keleti arcvonalon elesett *Horthy* István kormányzóhelyettes temetési ünnepségeire megjelent német küldöttséggel szerdán Budapestre érkezett, *Bartha* Károly magyar királyi honvédelmi miniszternél és *Szombathelyi* Ferenc vezérezredesnél, a magyar királyi vezérkar főnökénél látogatást tett.

A külföldi küldöttek kihallgatása a Kormányzó Úrnál

Gróf Galeazzo *Ciano* di Cortelazzo olasz külügyminiszter, aki az olasz király és császár és a fasiszta kormány képviseletében vett részt vitéz *Horthy* István temetésén, tegnap délután érkezett Budapestre, megérkezése után félnégy órakor kihallgatáson jelent meg a Kormányzónál és *tolmácsolta III. Viktor Emánuel és a fasiszta kormány részvétét.* Ciano gróf a kihallgatás végen bemutatta a Kormányzónak a temetésre Budapestre érkezett olasz delegáció tagjait.

Ribbentrop birodalmi külügyminiszter a Führer képviselője és annak a német küldöttségnek vezetője, amely a Kormányzóhelyettes temetésén résztvett, szerdán délután Budapestre érkezése után szintén kihallgatáson jelent meg Magyarország kormányzójánál. A birodalmi külügyminiszter kifejezésre juttatta *Hitler vezér és kancellár, a birodalmi kormány és a német nép bensőséges részvétét.* A fogadtatáshoz csatlakozóan a Kormányzó fogadta Keitel vezértábornagy részvétnyilatkozatát, azután Ribbentrop bemutatta Kormányzó Urunknak a német különküldöttség többi tagját.

Tegnap kihallgatáson jelent meg a királyi palotában *Mihov* Nikola bolgár hadügyminiszter a bolgár delegációval, kifejezte Boris bolgár király és a bolgár kormány részvétét.

Ezután a Poglavnik és a horvát kormány képviseletében Budapestre jött *Artukovics* horvát belügyminiszter jelent meg kormányzói kihallgatáson a horvát delegáció tagjaival, tolmácsolta a horvát részvétet.

Kormányzó Urunk tegnap délután öt órakor fogadta a finn köztársasági elnököt képviselő *Wuorimaa* budapesti finn követet és *Oestermann* altábornagyot, aki Mannerheim tábornagy képviseletében érkezett Budapestre.

A Magyar Élet Pártja gyászülésen hódolt vitéz Horthy István emlékének

A Magyar Élet Pártja szerdán este akadémiautcai székházában pártértekezletet tartott, amelyet a hősi halált halt Kormányzóhelyettes Urunk emlékének szenteltek. A gyászértekezleten *Kállay* Miklós miniszterelnökkel az élükön a kormány tagjai valamennyien megjelentek.

Vitéz *Lukács* Béla tárcanélküli miniszter, országos elnök nyitotta meg az értekezletet, majd nagyhatású gyászbeszédben méltatta vitéz nagybányai Horthy István életét.

— A nemzet nagy hősi halottjának nagyságát ma még felmérni sem tudjuk, — mondotta vitéz *Lukács* Béla — de láttuk azt, hogy mágikus erejével, életének, lelkének misztikus varázsával segített atyjának, hogy a nemzetet lelki egységbe forrassza. A szülők szeretetén, aggódásán kívül százezrek, milliók szeretete és aggódása vette körül Kormányzóhelyettes Urunkat, aki tettrekész elhatározással ment ki a harctérre, hogy *az első vonalban küzdő magyarok között példát mutasson a hazaszeretetre, a férfias bátorságra, az önfeláldozásra, a küzdeniakarásra.*

— Aggódva gondoltunk rá mindig, száz- és százezer magyar kérdezte, *miért nem jön már vissza.* De őt a hazaszeretet, a hivatásával járó kötelességérzet, a tettrekész elhatározás, a becsületes, férfias önérzet harcoló honvédbajtársai között tartotta. Ott tartotta legendás atyjának példája. Ott tartotta nagybátyjának hős; önfeláldozása, aki a mult világháborúban önként ment a harctérre és halt hősi halált. De ott tartotta az az érzés is, hogy példát kell mutatnia a magyar ifjúságnak. Nemrégen mondotta Horthy István, hogy *»minden nemzet olyan sorsot érdemel, amilyen ifjúságot nevel magának«.*

— A nemzeti gondolat, a nemzet lelke, ösztöne főleg azokban testesül meg, akik vezérnek születtek. Horthy István elhivatott volt, *vezérnek született.* Lelkének nemes érzése, tiszta gondolkodása, férfiassága, magyaros energiája, becsületessége, tiszta jelleme, önzetlen és életét is feláldozó hazafiassága az óriási felelősségérzet, a kötelességteljesítés emberfeletti példája mutatják meg veszteségünk nagyságát. Példáján át őseink szelleme beszél hozzánk, hogy *felrázzon, erőssé tegyen bennünket.*

— Veszteségünk nagy, erősen sajog a szivünkben a fájdalom, de lélekben azokra tekintünk, akik nálunk is többet vesztettek. Hódolattal, rajongással, szeretettel tekintünk Főméltóságú Kormányzó Urunk és hitvese felé, akik kedves fiukat vesztették el. A gyászbaborult nemzet minden tagja rajongással és szeretettel tekint a fiatal özvegy és a kisfiú felé is. Kérjük a Mindenhatót, hogy adjon erőt, vigasztalást nekik a roppant veszteségben.

A pártértekezlet résztvevői állva hallgatták végig az országos elnök mélyen megrendítő, nagyhatású gyászbeszédét.

A pártértekezletről egyöntetű elhatározással hódoló feliratot küldtek a Kormányzó Úr Őfőméltóságának és a párt mélységes részvétét tolmácsoló feliratot küldtek a Kormányzóhelyettes Úr özvegyének is.

A Nemzetvédelmi Keresztesek szobrot állítanak vitéz Horthy Istvánnak

Az Országos Nemzetvédelmi Szövetség káptalanja vitéz *Magasházy* László vezérőrnagy elnöklete mellett termében gyászülést tartott, melynek egyetlen szónoka vitéz *Magasházy* László vezérőrnagy volt:

— »Leesett a mi fejünknek koronája«... — mondotta megindultan. — A Vezér feláldozta ifjú életét Hazájáért, a seregért és azokért az eszmékért, melyeket ez a kis tábor, türelmetlen, megalkuvást nem ismerő magyarok egyesülése benne látott megtestesülve. Zsenge gyermekkorától közöttünk élt, résztvett tervezgetéseinkben, a szebb magyar jövő kialakításában és amikor férfiúvá serdült, benne láttuk minden vágyunk letéteményesét és keresztülvivőjét.

— *És mi küzdeni fogunk, végesvégtelenül küzdünk, hogy győzelemre vihessük azt az eszmét, melyért Magadat feláldoztad, István vezérünk! Várjuk segítségedet a Hadak Útján!*

A mély megilletődéssel elmondott beszéd után vitéz *Magasházy* László vezérőrnagy, elnök, javaslatot terjesztett elő, hogy a hősi halált halt Kormányzóhelyettes Urat, kiváló nemzetvédelmi cselekményeinek elismeréséül a Káptalan terjessze fel a *Nemzetvédelmi Kereszt kitüntetésre* és annak ezüst mását a Káptalan küldöttsége nyujtsa át *az özveggyé vált Főméltóságú Asszony* kezéhez a *Kormányzóhelyettes Ur István nevű kisfia részére.*

Ugyancsak elhatározta a Káptalan, hogy elhúnyt fővédnökének arcképét megfesteti a Szövetség tanácsterme részére.

Vitéz dr. *Somogyi* Béla, felsőházi tag javaslatát is egyhangúlag fogadta el a Káptalan, hogy a Nemzetvédelmi Keresztesek országos akciót szervezzenek és az Országos Nemzetvédelmi Szövetség *állítson szobrot vitéz nagybányai Horthy Istvánnak.*

HÉVÍZEN szeptemberben is nyaralhat!!!

A rádiumos melegvizű tó partján a vegetáció még szeptemberben is csodálatosan élénk és friss marad! Őszi napokon is lehet fürdeni az állandóan 35 C-fokos, nemes vegyianyagokat tartalmazó vulkanikus tóban! Fürdőzését pompás gyümölcs és szőlőkúrával egészítheti ki! Mérsékelt árak! Uri közönség! Kitűnő konyha!

Ötezer pengős adomány a Repülőalapra

Ötezer pengő érkezett szerkesztőségünkbe a következő levél kíséretében:

A Magyarország szerkesztősége

Budapest.

Mély hódolattal Nagy Halottunk iránt, a magyar repülésügy továbbfejlesztéséhez ezennel 5000.—, azaz Ötezer pengőt adományozok azzal, hogy azt a Horthy Miklós Nemzeti Repülő-Alap javára elküldeni méltóztassék.

Budapest, 1942 augusztus 27.

Hazafias tisztelettel:

Kajdy Béla
építő iparművész.

Bangkoki hír Pandit Nehru szökéséről

Róma, augusztus 27. *(TP)* A Resto del Carlino Bangkokból kelt különjelentése szerint *Pandit Nehrunak sikerült megszöknie a fogházból.* A brit hatóságok mindezideig nem tudták rejtekhelyét felfedni és őt újból elfogni.

Kis arab nyelvtan El Alamein körül

Mióta a német Afrika-hadsereg a Földközi tenger és a parttól mintegy 60 kilométernyire levő Kattara-mélyföldet elérte, új nevek merültek fel a hadijelentésekben és kommentáraikban. Ezek a nevek nem kevésbé hangzanak idegenül és époly keveset nyujtanak az elképzelésnek, mint azok, amelyeket mindenki emlegetett, amikor még Ain el Gazala — Gazellaforrás — és Bir el Hakin állt az események középpontjában.

Itt van mindenekelőtt az El Alamein név maga. »El Alamein« szószerint annyit jelent, mint »Két Zászló«. »Alam« jelentése »Zászló« és »Alamein« ennek a szónak a kettes számot jelentő többese. »El Alamein«-t azonban — amelyet mostanában csaknem naponta emlegetünk — a szónak nem ebben az értelmében használják. A beduin az »Alam« szóval egy nagyobb dombot jelöl meg, olyan dombot, amely kiütközik a tájból; az arab-beduin számára tehát »El Alamein« körülbelül annyit mond, mint: »Két Domb Tája«.

Az Alamein szó, mint helymegjelölés, Észak-Afrikának számos más vidékén is előfordul. A körülharcolt El Alamein puszta vasútállomás, az alexandria—marsamatruki vonalon, csak egy maroknyi beduin lakik a közelében. Békeidőben egyébként néhány vasúti tisztviselő lakott ott, az volt a dolga, hogy őrizze és rendben tartsa a vasutat, amely eredetileg csak Fukáig épült ki. Az abesszin konfliktus idején építették tovább ezt a vonalat az angolok Marsa Matrukig és ennek a mostani háborúnak a folyamán még tovább, az egyiptomi határig, Sollumig és Bardiáig.

Az új frontszakasz másik, főleg olasz jelentésekben szereplő helye »Tall-al-Eissa«, ahol német csapatok ausztráliai egységek súlyos támadásait verték vissza. Eissa vagy Eissi tulajdonnév, tehát személyt jelöl meg a beduinoknál. Nem szabad összetéveszteni az »Issa« szóval, »Jézus« arab megjelölésével. »Tall« emelkedést, dombot jelent, másik neve tehát az »Alam«-nak.

Idézik aztán »Al-Makkhad« vagy »Al-Makkhada« helységet. Ez a Makkhad szó olyan helyet jelöl meg a part közelében, amely mélyen fekszik és amelyben ennélfogva összegyűl a beszivárgó víz. Egyúttal teknőt is jelent. »Al-Makkhad« tehát egy kisebb földmélyedés helyét mutatja.

Végül többször idézték az »El-Rueisate« melletti állásokat, amelyek El-Alameintől délnyugatra vannak és amelyek körül szinte súlyos harcok folytak. »Rueisate« a »Rueisa« szó többes számú alanyesete; »Rueisa« kétségtelenül a »Ras« szóból ered és ugyancsak dombot és csúcsot jelent. A látszólag azonos dolgok megjelölésében jelentkező gazdagság világosan mutatja az arab nyelv gazdagságát: ennek a nyelvnek irtózatosan nagy a szókincse. Az egyiptomi beduinok például legalább egy tucat szót ismernek a mi »homok« szavunk tartalmának megjelölésére, aszerint, hogy milyen színű, mennyire tapadó, mennyire teherbíró és milyen egyéb tulajdonságokkal rendelkezik még az a homok, amelyről éppen szó van.

HARMÓNIA

Bérletváltás a »Harmónia« mesterbérleteire. A »Harmónia« Művészeti Szövetkezet felkéri régi bérlőit hogy »A« és »B« sorozatuk bérleteire lehetőleg f. hó 31-ig eszközöljék előjegyzéseiket. Előjegyzés hétköznapokon 10—3-ig Mária Valéria-utca 12. T: 184-501. Az előjegyzett bérletek kiadása, valamint új bérletek váltása szeptember 1-től délelőtt 10—2-ig és délután 4—6-ig.

Kajdy Emil

iparmuvészet

az Iparmuvészeti Iskolához a VIII. fizetési osztályba szakoltató tanárra nevezték ki

MAGYAR IPARMUVESZET

1941. 33. 32. l.

VASARNAP
30
Kat. Martina sz.
Prot. Mártonka

Ô görög

17. Antal

HÉTFŐ
31
Kat. B. Sz. Ján.
Prot. Virgilia

Január

18. N. Atanáz

KEDD
1
Kat. Ignác pk. v.
Prot. Ignác

19 Makár

SZERDA
2

Kajdy Emil

1922-től a bukor-
nüvesség nüvere-
tője

Éimisk 1930

78. l.

Kajdy Emil

Budapest. 1940. sept

Kajdy Emil vitéz, iparművész-tanár, lakásberendező. IX. Kinizsi-u. 31. 382-342

-
ki-
-
a-
tet-
g
én

at
har-

Fő-
jo-
ad,
sz-
igy
, a
ja,

Kajdy Emil

Autostesverö

1912–1925 ??

Éimisk 1930. 84. l.

jobbra fordult. Tölfelé fésült haja és bajusza rövid, bar-
etvált. Inge álló gallérjának sarkai lehajtvák,
hord és kettős elejű oldalzsebe kabátját ~~melynek ol-~~
viseli. Felirata a kép alatt aláírásának má-
n

Csáky"

PEL ROBERT (WODIANER F. ÉS FIAI)
udvari könyvkereskedése. Budapesten"

a keretnek 12.7: 9.5 cm.

8945 (chinai papiroson).

Kajdi Ferenc
épitész
szül Budapest 1899
okl. szert 1923

Névjegyz. Műegyetem 10 l.

Kajdi Mária

4 polg isk.
női rajztanf.
10 hónap, jeles
Tanár Böhm János
Iparrajziskola 1909

lább tárgyalandó összefüggések
van dolgunk és feltehető, hogy
bban ki fogják domborítani a
ıtik-római maradványok közötti
ságnak ems újjá- vagy átépítése,
helygyakorlatai, a színes tosz-
ıelyi római emlékek által meg-
gzetes módon egymásba fonódik,
› magyarországi építészeti ered-
iról az újabban a székesfőváros
sok már meglehetősen világos
tílusformák (korai román, érett
ymásra rétegezése világosabban
az aránylag sűrűn előbukkanó
melyek kivétel nélkül a strass-
zerkesztve, vele való határozott
ily későn is nagy, átfogó építő-

resztül központi jelentőségű az
mond király idejében az általa
lai közé, amiből arra is lehet
g előbb is iskolafenntartó volt.
sági és kolostori iskolák előtt

dr. Kajdocsné Dongó Eleonóra, iparművész

MDK

Bördombosításaival több

díjat nyert már.

— : Új iparművészet: a mozaik-miniatűr

8.

ESTI HIRLAP

Dn. 1964. nov. 28.

Kajdy Emil

[Iparm. Isk. Évk.

1930-34. 44. l.

Kajdy Emil

l.

Magy. Ipam

1941. 86 l.

talmakra és segélyekre előirán
részére engedélyezett segély u
meritve.-

Fogadja Nagyméltóság

Budapest, 1915.

A miniszter

államt

Nagyméltóságú

Báró F O R S T E

a Műemlékek Orszá

Gyógyapartman együttes

Health curing apartment **complex**

ÉPÍTÉSZ ARCHITECT Kajdócsi Jenő

Budapest, 2000

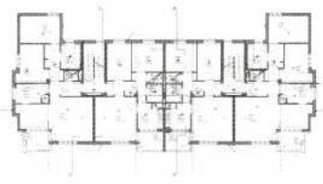

A BUDAI KÓRHÁZ területe mellett az OTP Ingatlan Rt. beruházása hat épületből álló lakóegyüttest alakított ki, s ezzel belesimul a terület villajellegű építményekből kialakult összképébe. A kórház szomszédságát kihasználva, közvetlen gyalogos összeköttetés létesült a kórház és a gyógyapartman-együttes között.

A központi épületben uszoda, szauna, gyógyászati rendelők kaptak helyet. Az épületekben összesen 46 lakás, 3 üzlet és közös váróval 3 orvosi rendelő található. Az épületek közötti közösségi találkozóhely vízfelülettel, pergolás pihenő padokkal várja az itt lakókat és az ide érkezőket; a parkszerű környezet pihenési, regenerálódási lehetőséget nyújt a lakóknak. ■

NEXT TO THE SITE of Buda Hospital there is an apartment complex comprising six buildings erected as an investment by OTP Real Estate share company. It was created so as to blend into the overall villa-style architecture of its surroundings. By exploiting the proximity of the hospital, there was a direct passage for pedestrians established between the hospital and the cure complex. The central building houses a swimming-pool, a sauna and therapeutic surgeries, whilst the buildings comprise 46 apartments, three shops and three surgeries with a joint waiting-rooms. The communal meeting-places in-between the buildings await residents and guests with expanses of water, benches for rest with pergola, the park-like environment is perfectly suited for relaxation and regeneration. ■

Generál tervezés / Design: Kajdócsi Építész Stúdió ▸▸ **Építész** / Architect: Kajdócsi Jenő ▸▸ **Építész munkatársak** / Fellow architects: Farkas Károly, Jóföldi Szabolcs, André Zoltán, Thúróczy Zoltán ▸▸ **Tartószerkezet** / Structure: Hampl Róbert, Bécser Pál ▸▸ **Gépészet** / Plumbing: Kovács László ▸▸ **Elektromos tervezés** / Electrical planning: Kelemen Ferenc ▸▸ **Kivitelezés** / Main contractor: Macotechnik Kft , Hofstadter Márton ▸▸ **Építtető** / Client: OTP Ingatlan RT

Péterhegyi lejtő **lakópark** T4 tömb

Residential **park** | Budapest, 2001

ÉPÍTÉSZ ARCHITECT Ráday György

FOTÓ · PICTURE · BLUNOVSZKY TAMÁS

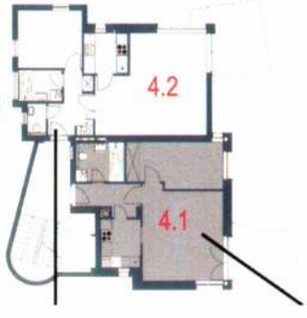

BUDAPEST HATÁRÁN, mintegy 13 hektár területen új rendezett környezet alakul ki a közeljövőben, folyamatos beépítésekkel részben az OTP Ingatlan Rt., részben pedig az egyedi telkek tulajdonosai által. A T4 jelű lakópark az OTP Ingatlan Rt. beruházásában épülő 7 lakópark közül elsőként valósult meg, két belső feltáró út között, két oldalról családi házak részére kialakított telkek határolják. A négy különálló épület előtt előkertet alakítottak ki, az épületekben összesen 34 lakás készült. Mindegyik épület négyszintes. A lakások szintenként helyezkednek el, lépcsőházanként 5 vagy 6 lakás, mindegyik lakáshoz terasz, ill. erkély épül. A lakásokhoz gépkocsi beállóhely, illetve teremgépkocsi-tároló tartozik. A gépkocsibehajtáshoz az utcafrontról egy-egy támfalas gépkocsi lehajtó épül. A telekbelsőben nagy területű parkosított pihenő kert kerül kialakításra, fák, növények telepítésével, automata locsolóhálózattal, kertvilágítással. ■

LOCATED RIGHT on the confines of Budapest, covering an area of almost 13 acres there will be a newly developed and well-managed environment implemented before long as unbroken developments partly by OTP Real Estate Ltd. and partly by owners of the individual construction plots. The residential park referred to as T4 has been finished as the first one of the seven parks to be developed by OTP Real Estate Ltd. Located between two inner roads that reveal it, the area is bordered by sites created to suit family houses on both sides. In front of the buildings that stand as separate units there is a front garden. The number of apartments in all the buildings totals 34, each comprising four storeys. Apartments are located on one level, with 5 or 6 apartments belonging to each staircase. Every apartment is designed to have a terrace or a balcony, a depot f or cars, or an indoor car store garage-room. ■

▸▸ **Építész** / Architect ▸ Ráday György ▸▸ **Építész munkatárs** / Fellow architect ▸ Sebő Zoltán ▸▸ **Statika** / Structure ▸ Bartos András ▸▸ **Gépészet** / Plumbing ▸ Takács Gyula ▸▸ **Elektromos tervezés** / Electrical planning ▸ Halász Péter ▸▸ **Környezet, kerttervezés** / Landscape, gardening ▸ Stefler István ▸▸ **Beruházó** / Investor ▸ OTP Ingatlan Rt.

ÉPÍTÉSZEK ARCHITECTS Tirbus Ferenc
Tirbus István

Többfunkciós épületegyüttes

Multi-function **complex** | Szombathely, 2001

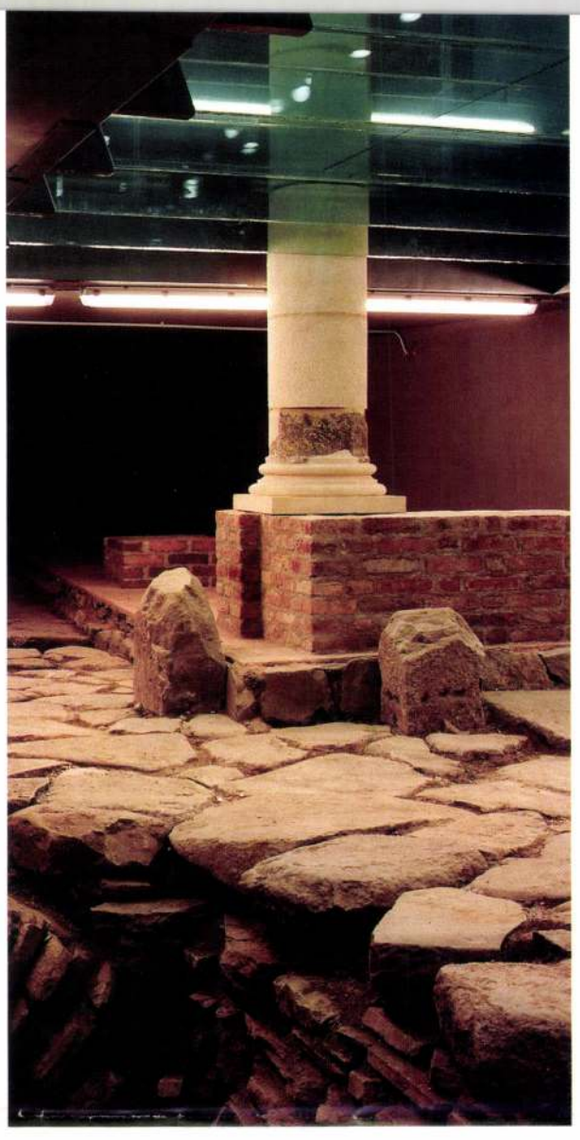

A MŰEMLÉKI TERÜLET Szombathely történelmi belvárosának része, amely számos követelményt és feltételt támasztott a beépítéssel és a megvalósítható funkciókkal kapcsolatban is. A funkciók meghatározásánál a tervezők elsősorban a klasszikusan belvárosi (bank, közintézmény, üzlet, iroda) épületegyüttes megvalósítására törekedtek. Két tömbben az emeleteken változó nagyságrendű igényes lakások is készültek. A beépítési mód megválasztása a meglévő, valamint a korábbi városszerkezetet igyekszik reprodukálni.

A lakosság életkörülményeit javító intézkedések között szerepel a belvárosi összefüggő gyalogos zóna kialakítása, a mélygarázsok elhelyezése, valamint egyes tömbökben zöldtetők kialakítása.

A régészeti feltárások során értékesnek ítélt római emlékek bemutatásra kerültek. Látványos megoldásként az OTP Bank közönségforgalmi teréből üvegpadló alatt látható az egykori Borostyánkő út és egy betorkoló utca kereszteződése, pályatestének részletei, valamint az úttest alatt futó – közel embermagasságú – csatorna. Az északi porticus sarokoszlopa a pinceszinten felállított oszlopszéken állva a bank közönségforgalmi terébe az üvegpadlót „átszúrva" nyúlik át. Az alkalmazott anyagok az eklektikus házak logikájához illeszkednek: alul robusztusabb, fölfelé haladva egyre könnyedebb az épület megjelenése. ▪

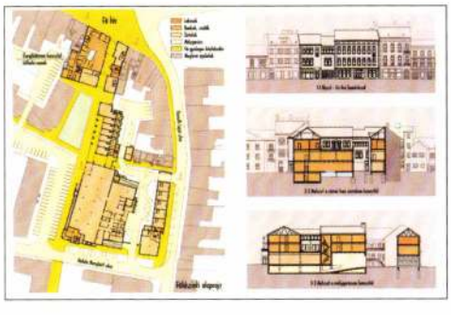

PART OF THE HISTORIC inner city of Szombathely this area is a protected architectural heritage, a fact which in itself generates several criteria and conditions as to the development and the functions feasible within. When defining the functions, the main target was to implement a typical downtown complex (comprising a bank, a public institution, shops and offices). Two of the blocks house apartments of high standards varying in size from floor to floor yet striving for perfection. When selecting the mode of development it was decided to have the existing and the former structure of the town reproduced here. Among measures taken with the intention to to improve town-dwellers' living conditions, an uninterrupted pedestrian zone was designed in the inner city, accompanied by the location of the underground garages and the creation of green roofs for some of the individual blocks. Roman relics and remnants regarded valuable during the archeological excavations are on display here now. As an impressive solution the intersection of the one-time Amber Road (Borostyánkőút) and a side street with details of the pavement as well as the channel – almost as deep as a human being's height – running underneath are visibly exposed under the glass floor of the area reserved for common use in OTP Bank. Erected on a pedestal at the basement level, the corner pillar of the northern portico reaches over into the public use area section by "piercing" the glass floor. ▪

Építészek / Architects: Tirbus Ferenc, Tirbus István **Műemlékvédelem** / Heritage protection: Mezős Tamás **Generál tervező** / Design: TIRBUPLAN Kft.
Beruházó / Investor: OTP Ingatlan Rt. **Kivitelező** / Main contractor: OTP Ingatlan Bau Kft.

Individualizmus és kreativitás

Lassacskán személyes tárgyak lepik el az irodákat. Papp Sámuel művészeti vezető feje fölött egy szárnyait kiterjesztő, kitömött galamb lóg. Az ablak két üveglapja közé minden bizonnyal fényszűrőként kerül majd be egy flipper színes fedőlapja. A kreatívoknál lelt otthonra két Cadillac-imitációjú pop-art ülőalkalmatosság is, egy kétszemélyes piros szófa világító fecskefarokkal, illetve egy fekete fotel, melynek ocelotmintás párnájára két irányból lehet ráülni. A darabnak további érdekessége, hogy a fecskefarokba süllyesztett lámpák mellett saját olvasólámpával is bír.

A folyosón elhelyezett italautomata, illetve a fénymásoló gép környékén gyakorta verődnek össze a munkatársak, tekintve a dohányzó és nem dohányzó helyiségek szigorú elszeparálását. Papp Sámuel szerint olyan ez a két pont, mint a kerekes kút a faluban. Ott szövődtek a barátságok és a szerelmek. A folyosó e két frekventált pontját hangulatosabbá tenné egy fellógatott cápa vagy valamilyen más halfajta, természetesen sárgára festve. Lehet majd választani Szurcsik József művészeti vezető 200 halból álló gyűjteményéből. Maguk az építészek is kigondoltak egy stílusosan Art Cafénak nevezett dohányzóhelyiséget. Egy, a hátsó bejárati ajtón keresztülfutó s egy kiszögellésben visszaforduló bárpultot képzeltek el. Ennek a megvalósítása azonban még várat magára.

A kreatívok elképzelése szerint a jövőben az ügyfélzóna előtere egy, a sziget hangulatát idéző hajófedélzetet imitálna, szürkére és sárgára festett, összecsukható vasszékekkel. A falon jól mutatna egy DDB Budapest Hajógyár feliratú, sárga-szürke csíkos mentőöv, tetején alvó (vas)macskával. Kreativitásban tehát nincs hiány. ◆

Az íves falfelületek és a megdöntött álmennyezet pajzsként szegélyezi a folyosót

Amerika a lábainál hever...

ami a színvonalat és a minőséget illeti

Vállaljuk irodaházak, irodák teljeskörű felújítását a tervezéstől a költözésig

Külföldi megrendelő esetén angol nyelvű ügyintézéssel is

SZÍNHÁZTECHNIKA KFT. 1073 BUDAPEST, KÜRT U. 8
Tel.: 352-1598, fax: 269-6448
Bemutatóterem: Budapest VII., Dob u. 58.

Szöveg: Wittinghoff Nóra, Fotó: Darabos György

ÜZLETBÚTOROK

Az üzletek berendezésénél fennáll a funkció és a design ütközésének a veszélye. Sok belsőépítésznek az a fontos, hogy az enteriőr az esztétikumon túlmenően, egyedi és soha meg nem ismételhető legyen. Az üzlet üzemeltetője pedig értelemszerűen a minél gyorsabb nyitásban és a minél kisebb költségben érdekelt. Előfordul, hogy nem kérnek fel tervezőt az üzlet belső kialakításához, hanem választanak egy fogast, egy polcot, és valamilyen bemutató állványt. Ilyenkor igen „eklektikus" belső üzletterek születnek.

Az üzletben

Szalay Zsolt építőmérnök, mint az üzletek belsőépítészeti képét formáló cég vezetője elbeszélget a megrendelővel, megismeri elvárásait, s ennek alapján küldi el hozzá a legmegfelelőbb tervezőt. Jó terv szerinte akkor születik, ha a megrendelő és a tervező irányultsága többé-kevésbé azonos. Ezért több tervezőt foglalkoztat, akiknek jól ismeri a stílusát.

Szalay Zsolt: Legyen szó ruházati boltról, drogériáról, patikáról vagy valamilyen vendéglátó-helyiségről, mindegyiknél nagyon fontos, hogy az üzlet hangulata megfogja az oda belépőt. Az adott tér adottságain kívül meghatározó, hogy milyen az üzlet profilja. Egy modern ruhákat árusító üzletbe döntően modern bútorok kerülhetnek, míg nagy múltú cégeknél és a hagyományos értékeket hangsúlyozó üzleteknél lehet antik vagy antikolt berendezéseket alkalmazni.

A belsőépítészeti tervezés abból is áll, hogy az üzletbútor elhelyezésével és formájával megadja a közlekedés irányát, vezesse az üzletben a vásárlót. Meg kell tervezni a padlóburkolat kiosztását, az álmennyezetet illetve annak lépcsőzését és azt, hogy a helyiség mely pontjai legyenek megvilágítva. És mindezt oly módon kell megoldani, hogy a térben minden látható legyen, mindent meg tudjunk érinteni, mindent el tudjunk érni. Ugyanakkor a biztonságtechnikára is ügyelni kell, hisz nem mindegy, hogy mondjuk hova kerül a pult.

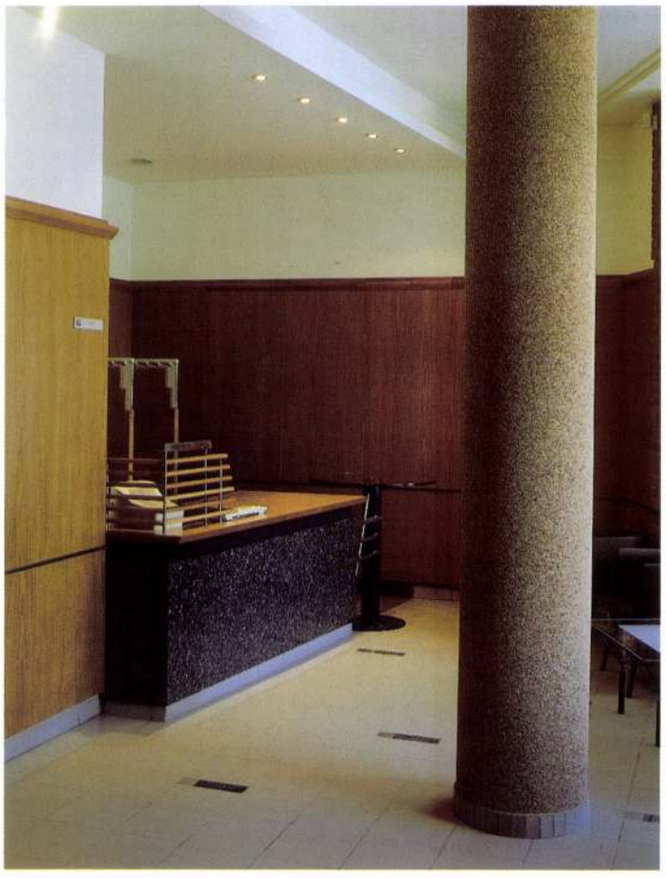

A Távközlési Zenei Alapítvány furnérozott fedlapú, labrador gránit homlokú, korrózióálló acél-lábazatú recepciós pultjához fémlábú üveg lerakóasztal csatlakozik

A pulton

A pulttal mindenki találkozik, aki vásárol, ezért az üzlet egyik fő berendezési tárgya. Én azt szoktam javasolni, ha nincs is elég pénz vagy idő az egyedi pult megtervezésére, akkor legalább a típusbútor ellenpontozásaként egy jól kiválasztott, stílusával vagy formájával figyelemfelkeltő bútor is kerüljön a térbe. A készen kapható pultok ugyanis teljesen semlegesek, pontosan azért, hogy bármilyen környezetbe elhelyezhetőek legyenek.

A próbafülkében

Az egyik véglet a csodálatos módon megépített, zárható ajtóval elkülönített, az üzlettől külön életet élő kabin. A másik véglet a karnis függönnyel. Egy próbafülke funkcionálisan szükséges helyiség, épp ezért nem kell feltétlenül kihívónak lennie, stílusában követnie kell az üzlet berendezését. A vásárlótérbe semmiképpen nem lóghat bele, s mi-

gó betűtípusa és tipográfiája pedig markánsan megváltozott. A két sárga „D" és a szürke „B" betű szellősen, már-már az esetlegesség érzetét keltve helyezkedik el egymás mellett. Ugyanez a szétszórtság jellemzi az egyes ügynökségek sárga-sárga-szürke színkombinációjú, az adott ország kultúrájának megfelelő alarculatát is. A svéd DDB két sárga napocskát rajzolt egy szürke felhő árnyékába. A spanyol DDB jelképe egy szürke tandemkerékpár két sárga utasával együtt. A holland ügynökség rendkívül kreatív és egyszerű megoldással élt: két sárga folt díszeleg egy szürke közúti irányítólámpán, illetve két sárga kutyatej virít egy szürke oszlop mellett. A DDB Budapest, a honfoglalás 1100 éves évfordulójától vezéreltetve, két sárga szarvast és üldözőjüket, egy szürke lovast ábrázolt.

Tobzódó színek és formák

Ezt a szürke-sárga színvilágot megjelenítő építészeti megoldások egyszerre sugallják a reklámszakma fiatalos lendületét és a DDB nyíltsággal párosuló barátságosságát. A szürke, homorú falfelületekkel szegélyezett folyosók, a sárga hullámfal, a merészen megdöntött álmennyezet a DDB dinamizmusára és kreativitására utaló mozgalmas térhatásokat hoztak létre. Az eredeti tervek szerint rusztikus felületű, kőkemény ezüstpajzs jelölte volna ki a betérők útját, azonban a rövid, két hónapos kivitelezési idő alatt nem sikerült szert tenni a megfelelő minőségű ezüst festékre. A szürke és a sárga mellett erőteljes kontrasztként jelenik meg a tekintetet határozottan vezető kék szín, amely a hatalmas, üvegtéglából készült falfelületekkel kiegészülvén, mintha a közeli Duna hullámzását idézné.

A kreatív igazgató, Michelberger Miklós szerint az ügynökség meglehetősen laza hierarchiájú, szemléletétől távol áll a merev, jeges menedzselés. Ez a lazaság határozta meg a terek funkcionális felosztását. A bal oldalon exkluzív tárgyalók sorakoznak, az ügynökségi munka a jobb oldalon folyik.

A szövegírók a zavartalan alkotás érdekében zárt helyiségeket igényeltek. A grafikai stúdió egy légterű, zárt irodában kapott helyet, egyrészt a számítógépek funkcionális elhelyezése, másrészt a folytonos kommunikáció szükségessége miatt. Az ügyfélkapcsolatokkal foglalkozó munkatársak egy olyan közös, nyitott irodában dolgoznak, ahol a személyes munkatereket nem választják el paravánok.

GIPSZKARTONRENDSZEREK,
FAL, MENNYEZET,
TETŐTEREK BEÉPÍTÉSE

Decken BT.
Tel.: 06 30 349-264, 06 60 349-264, 06 60 349-791
Szigetszentmárton, Duna u. 9.

Sárga hullámfal az ügynökség fiatalos lendületének kifejezőjeként

PARAFA

A TERMÉSZET AJÁNDÉKA.

GYÖNYÖRŰ ÉS...

- HŐSZIGETELŐ
- HANGSZIGETELŐ
- KOPÁSÁLLÓ
- PÁRA– ÉS NEDVESSÉGTASZÍTÓ
- KÖNNYŰ
- KÖRNYEZETBARÁT
- TERMÉSZETES ANYAG
- KEDVEZŐ ÁR
- LEGEGYSZERŰBB TECHNOLÓGIA.

ALKALMAS:

- LAKÁSOK
- IRODÁK
- BANKOK
- ÉTTERMEK
- ISKOLÁK
- KÖZÉPÜLETEK
- ÜZLETEK
- ÁRUHÁZAK BURKOLÁSÁRA.

KIZÁRÓLAGOS FORGALMAZÓ: STARTCOLOR

BEMUTATÓTERMEK:

1052 BUDAPEST,
SEMMELWEIS UTCA 19.
TELEFON: 117-7846
TELEFON/FAX: 117-7842

1023 BUDAPEST,
ÜRÖMI ÚT 30-32.
TELEFON/FAX: 188-9300

1175 BUDAPEST,
HANTMADÁR UTCA 13.
TELEFON: 256-5425

(TANÁCSADÁS ÉS KIVITELEZÉS IS.)

ORSZÁGOS FORGALMAZÓI HÁLÓZAT!

Szöveg: Lovas Cecília, Fotó: Lugo / 4x5

HULLÁMFALAK KÖZT SZABADON

Egy reklámügynökségi irodának nemcsak a cég önnön arculatát kell hűen tükröznie, hanem magát az egész reklámszakmát is reprezentálnia kell. Ebben kiemelkedő szerepet kapnak a Corporate Identity tartalmi elemeit hatásosan kifejező, formai elemeit plasztikusan megelevenítő építészeti megoldások. Így vélekedett a DDB Needham Budapest új irodáját kialakító építésztrió, Kajdócsi Jenő, Farkas Károly és Jóföldi Szabolcs is.

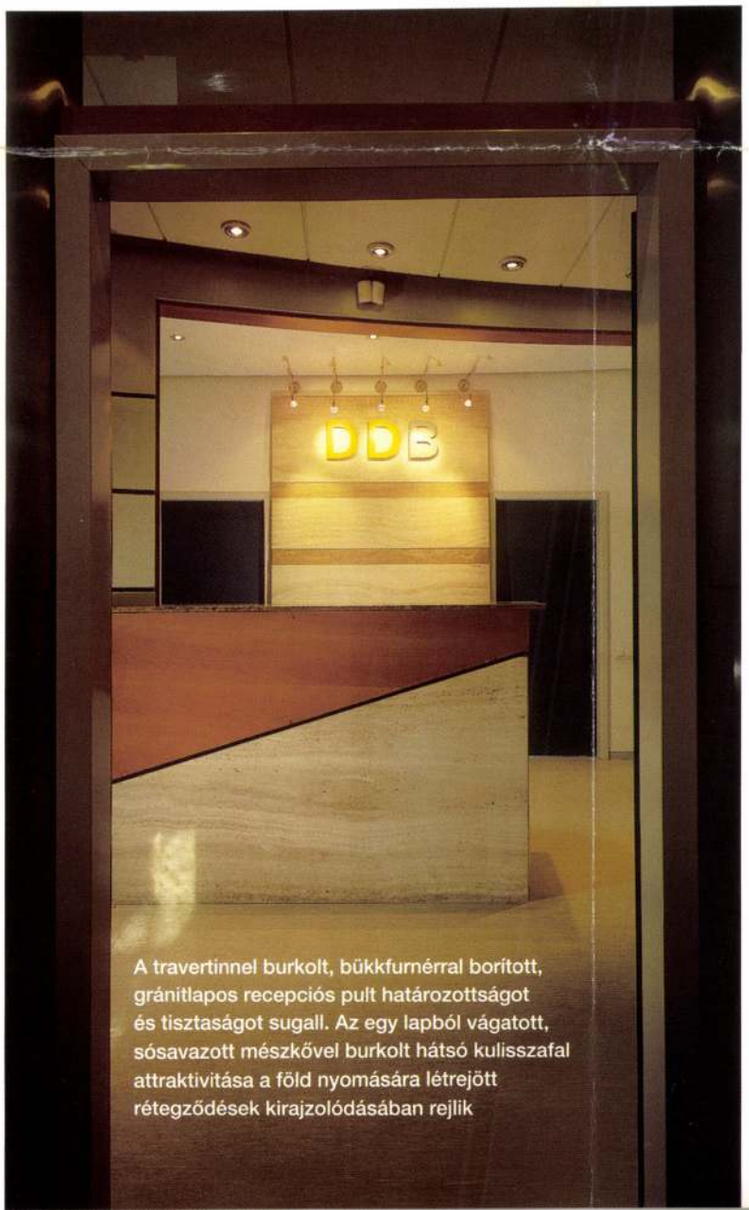

A travertinnel burkolt, bükkfurnérral borított, gránitlapos recepciós pult határozottságot és tisztaságot sugall. Az egy lapból vágatott, sósavazott mészkővel burkolt hátsó kulisszafal attraktivitása a föld nyomására létrejött rétegződések kirajzolódásában rejlik

Egy kis játékosság az egzakt geometriai formák között

Laza, holland designra hangolva

Az egész világot behálózó DDB budapesti irodája éppen akkor lelt új otthonra a Hajógyári-sziget Verne Gyula-i, épülőben lévő indusztriális környezetében, amikor arculata új formai elemeket kapott.

Az új manuálé meglehetősen laza, nagy szabadságfokú, holland stílusú designt vázolt fel. A szürke mellett új arculati színként jelent meg a sárga, a lo-

KAJDÓCSI Jenő építész

TEAM '82 Építész Műterem. = Magyar Építőművészet,
LXXII.évf. 5/6.sz. 1991 12 - 19.p. ill. E.

A műhely tagja. Munkáik részletes bemutatása.

Kajdóczy Jenő, [építén?]

Leendő építén. Díjat nyert épületterével.

— : Hetedner is elsők 8.

Népszabadság, Bp. 1971. jún. 8.

KAJDÓCSI Jenő építész

FEKETE Judit: Megnyugodnak-e a hegyvidékiek?
[Magyar Nemzet, LV. évf. 1992. junius 8. 5.p

A Lékai téren épülö üzletházról ill. a Lejtő uti Molnár Farkas villáról

TISZTELETTEL MEGHÍVJUK
KIÁLLÍTÁSUNKRA

11 MŰVÉSZ VÁCOTT KÉSZÜLT LITOGRÁFIÁI
(HOMMAGE À SZABÓ ISTVÁN LITOGRÁFUS)

BORGÓ GYÖRGY CSABA
GÁL JÓZSEF
HORSLEY, MICHAEL
MÁRKOS ANDRÁS
NÁDLER ISTVÁN
SÁROS ANDRÁS MIKLÓS
SI – LA – GI
SWIERKIEWICZ RÓBERT
SZABADOS ÁRPÁD
SZURCSIK JÓZSEF
VILHELM KÁROLY

1992. JÚNIUS 2. 18 – 20 óra
ANGOL NAGYKÖVETSÉG
BUDAPEST, HARMINCAD U. 6/A
Hétfő – péntek 9 – 12.^{30}, 14 – 16

Kajdy Emil, iparművész

--

Az Orsz.m.Kir.Iparművészeti Iskola tanarai,tanarsegédek,/segédtanarok/.-Szakoktató: Kajdy Emil,butorművesség,192x-től,-1941-1944 szakoktató tanar 53.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola /1880-1944/ oktatási rendszere és forrásai 37.old

Müv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

MDK

Kajdy Emil, ip.m. isk.tanár

Az épületasztalostan studiumát Kaesz Gyula vezeti, míg a házimühelyben folyik annak gyakorlati képzése K.E.vezetése mellett.
/Fa-technológia,különbözönfakötések elméleti és gyak.alapon,stb./

ifj.Richter Aladár: Iparmüv. iskolánk 1937-38 tanévi munkabemutatójáról.

Az épitöiparmüvészeti szaknak....
Magyar Iparmüvészet.

aD K

Kajdy Emil, ip.müv.

Szöttest tervezett és készitett el.

Repr.

Diszitö Müvészet. 1915. II.évf. 1.sz. 7-8.l.

MDK

vitéz Kajdy Emil

1922- butormüvesség

Az Ipm.Isk. ...tanárai és szakoktatói... Iparmüv. Isk. Évk. 1934-36. Bp. 1936. 47 l.

MDK

vitéz Kajdy Emil bubortervező iparm.

Ipm. Isk. személyzete 1936-7-1940-41. Iparm. Isk.

Évk. 1880-1941. Bp. 1942. 27-30 l.

MDK

Személyi változások

Kajdy Emil butormüves

Iparmüvészeti Főisk.Évkönyve 1934-36.Bp.1936.
17-2o.o.

MDK

Iparművészeti Isk.személyzete 1934-35-1935-36.

Kajdy Emil butor- és lakásberendezési

Iparműv.Isk.Évk. 1934-36. Bp. 1936.

MDK

Kajdy Mihály épitomester

1931.aug.13.-án életének 52.évében Pécsett elhunyt Kajdy Mihály épitomester, aki éveken át volt a Pécsi Ipartestület alelnöke és elöljáróságának tagja, az épitomesterek szakcsoportjának elnöke.

Epitő Ipar - Epitő Művészet, 1931.szept.1. 136.1.

MDK

Kajel E. ipm.

Népmüv. háziip. és ipm. kiáll. Nigában. M. Iparmüvészet 1936. 1.sz. 4.l.

MDK

Kájel E.

Csipkéit állitották ki a tallini kiáll.-on.

Cikk: Népművészeti, háziipari és ...

Magy.Iparművészet, 1936. 29-30.lap

MDK

Kajel E.

Résztvett az Iparműv.Társ.1936.évi jan.19.-én megnyilt rigai kiáll.-án.(Csipkével.)

Cikk: Népművészeti, ...

Magyar Iparművészet, 1936. 3-4.lap

Kapitel 8.

Kájel Endréné, kimzó

L.: Gy Fehér Etelka

–: szőnyeg, csipke – 8.

Esti Hirlap, Bp 1979. márc. 21

Kájer Endréné

Petőfiligetben, a Petőfi Sándor Művelődési Házban látható a kiállítás keretében a vertcsipke amelyet a nagymamakorú Kájer Endréné hozott el Balatonendrődről, ahol egykor a falu szegényasszonyait tanította a csipkeverésre. Azóta szövetkezetbe tömörültek a tanítványai.

Jó reggelt!

1979. III. 24. 4,25 /N/.

Kajzer Endre

„A mindennapok művészete" ámmel rendezett Csepelen kiállítást az Iparművészeti Vállalat. – Csóti Gábor és Kajzer Endre fából készült edényeinek legfőbb dísze, a felhasznált fadanyag természetes mintázata, erezete. (Kulitve)

Láttuk, hallottuk

1977. szept. 18. Petőfi 15:33 Áné

Kakasy Ede

A bábfesztivál díjnyertese
Kakasy Ede

V. Kiss Margit: Alkalmazott grafikai művészeti ...
Művészet, 1980. november – 5. lap.

M.D.K.

Kajer József, ceri ácsmester

... 1730-53 között több ízben írják össze mint adózó iparost. Saját házában lakik, szőlője és ipari üzeme van.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 347. old.

KAJER József egri ácsmester. 1730-53-ig több iz-
ben irják össze, mint adózó iparost a város I.
negyedének 4. fertályában, ahol saját házában
lakik, szőleje és ipari üzeme van.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

KAJIBAS Eva Katalin, festő

Kidlütés

Kidl. Csenger, 1989 jelvins 4. eml. = Szabolcs-Szatmári Szemle 24 1989., 3., 361.

XX v. 45 n. /

sőfoka. De nem a vége. Jö-
forgalomnak olyan rendje,
ésü embercsoportok megélhe-
ek más szakaszok. A gazda-
etek sohasem kerülhetnek a
zdulatlan egyensulyába. Sem
jövő távolságaiban nincsen
émák folytonos, dialektikus
ejlődés távlatai beláthatat-

. -

llem, mely a technikai civi-

Kajka János

Lakástextil kiállítást rendeztek az Iparművészeti Múzeumban, ahol munkájával a magyar sebjenipart képviselte.

Láttuk, hallottuk.
1972. VII. 28. Kossuth, 20.36/11/Ki.

Rajland Simon

egri kőfaragómester dolgozott az egri trinitáriusok templomában.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II. kötet

Magyarország műemléki topográfiája, VIII. kötet.

Budapest, 1972.

2001

KAJLAND Simon pallér. Az egri extrinitáriusok becsüse —+ Povolny János épitőmesterrel együtt 1785-ben.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

Rajland Simon, pallér

M.D.K.

1785-ben az ceri extrinitárinsok becsüse Povolni János építőmesterrel cejütt.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 347 old.

...ajland Simon

Povolny János pallérja az egri kézmüves ipar egyik legjobbja.

Deresényi Dezső, Gólya József, Entz

Géza: Magyar Műemlékvédelem II (1959-1960) Budapest, 1964.

229l.

nisztériummal és a legfőbb számvevőszékkel is közölni kell.

A m. kir. kereskedelemügyi minisztérium az ezzel a rendelettel ügykörébe utalt összes műszaki, igazgatási és egyéb kapcsolatos teendőket, az érdekelt szakminisztériumokkal az építési bizottság útján való állandó és közvetlen összeköttetésben az iratváltások lehető mellőzésével gyorsan, a szükséges és észszerű takarékosság és gazdaságosság szem előtt tartásával köteles teljesíteni.

KRÓNIKA

Az új kormány. A nagy Bethlen kormányt *Károlyi* Gyula gróf kormánya váltotta fel. A kereskedelmi tárcát *Kenéz* Béla a földmívelésügyit *Ivády* Béla, a közoktatásügyit *Ernszt* Sándor, a belügyit *Fischer* Ferenc vette át. A nagy építő kormány helyett u. n. takarékos-kormány jött, — így hívják magukat — és az építőipar teljes megszüntetését célzó intézkedések szerte az országban azt a látszatot keltik, mintha a takarékosság alapja a mi iparunk elpusztítása lenne. Ez ellen nemes iparunk érdekében fel emeljük tiltakozásunkat és nem is hihetjük — bár minden vonalon ránk cáfol az élet — hogy egy kormány ily programmal (akár nyíltan, akár rejtve) jöhetne. Az *építőipar fellendülése élet, ennek elsorvadása halál az egész nemzetre.* Ezt ajánljuk figyelmébe az új kormánynak, melyek tagjai egyébként a haza legjobbjaiból kerültek ki, így bizalmunk hozzájuk törhetetlen.

A műegyetemi választások. A közoktatásügyi miniszter az 1931-32 tanévre dr. Hültl Dezső műegyetemi ny. r. tanárnak a m. kir. József műegyetem rektorává, dr. Szarvasy Imre műegyetemi ny. r. tanárnak a műegyetem prorektorává, Wälder Gyula műegyetemi ny. r. tanárnak a mérnöki és építési osztály dékánjává, selmeczi Pöschl Imre műegyetemi ny. r. tanárnak a gépészmérnöki osztály dékánjává, dr. Varga József műegyetemi ny .r. tanárnak a vegyészmérnöki és egyetemes osztály dékánjává és Zelovich Kornél műegyetemi ny. r. tanárnak a közgazdasági osztály dékánjává történt megválasztását jóváhagyólag tudomásul vette és nevezetteket említett tisztségükben a mondott idő tartamára megerősítette.

Elhunyt építőmester. Augusztus 13-án, életének 52. évében Pécsett elhunyt Kajdy Mihály építőmester aki éveken át volt a Pécsi Ipartestület alelnöke és előljáróságának tagja, az építőmesterek szakcsoportjának elnöke. Egy becsületes, puritán paros mult el vele, aki az iparosság közügyeiben is önzetlenül és lelkesen vett mindenkor részt, akit mindenki, aki ismerte, szeretett és megbecsült. Temetésén az ipartestület testületileg vett részt.

A Balatonba szigetre építendő kávéház, étterem, télikert és kikötő állomás terveire irt ki pályázatot a Magyar Mérnök és Építész-Egylet (1931-32. évi építészeti nagypályázat) Pályadíjak: első díj az egyleti aranyérem és a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter által rendelkezésre bocsátandó I. díj, vagy az egyleti aranyérem, melyhez az Egyesület a vallás- és közoktatásügyi minisztériumtól évről-évre megfelelő utazási ösztöndíjat kér; második díj: az egyleti ezüst érem és a vallás- és közoktatásügyi miniszter által rendelkezésre bocsátandó II .díj. A birálóbizottság tagjai: Antal Dezső, Dörre Endre, dr. Kotsis Iván rendes tagok. Póttagok: Kiss Tibor és Nászay Miklós. A terveket jeligével ellátva 1932. évi január 15-én este 6 óráig kell a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet titkári hivatalánál benyújtani. A pályázaton résztvehet a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet minden tagja.

Lapostetők korszerű kialakítására hirdet tervpályázatot a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet 1931-32. évi Kéler Napoleon pályázat. Pályadíj: 40.000 korona névértékű értékpapir kétévi felértékelt kamata. A birálóbizottság tagjai: Majorossy Gyula, Sándy Gyula és Müller Pál. Póttag: Pretsch János. A pályázatot jeligével ellátva 1931. évi december 15-én este 7 óráig kell a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet titkári hivatalába beadni.

Az alföldi városok csatornázására és vizellátására a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet tervpályázatot irt ki (1931-32. évi Kossuth közgazdasági pályadíjra). Pályadíj: a kereskedelemügyi miniszter által engedélyezendő összeg. A birálóbizottság tagjai: Farkas Kálmán, Hoffner Károly, Rékay Frigyes, Meskó Kálmán rendes tagok, Péch Béla és Finály Lajos póttagok. A pályázatot 1931. évi december 29-én este 6 óráig kell a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet titkári hivatalába benyújtani. A pályakérdést egy nyomtatott ívre terjedő tanulmányban kell a pályázóknak feldolgozniok.

Nemzetközi pályázat Stockholm város rendezésére. Stockholm város tanácsa tervpályázatot irt ki a város szabályozására és a belváros kiépítésére. A pályázaton résztvehet minden nemzetiségű építész. A tervpályázat határideje f. év vége és 135.000 aranymárka áll rendelkezésre.

Eger város új mérnöke. Egerből jelentik: Eger város képviselőtestülete a megüresedett városi mérnöki állásra Hevesy Sándort választotta meg.

Figyelő

Innen-Onnan

Van Budapestnek múzeuma. Hol van, ki tudja? Ki látta? Senki sem ismeri, mert úgy el van rejtve ez a pompás gyűjtemény, hogy csak véletlenül téved bele valaki. Pedig ide el kellene menni minden szakembernek, aki Budapestet szereti, aki a főváros művészi multját szívén viseli, akit érdekel, mily nivón vagyunk ma ötven év távlatából nézve. Ennek a pompás gyüjteménynek nagyobb propagandát kellene csinálni, szép épületét meg kellene nagyobbítani, mert mint kitünő igazgatója dr. *Horváth* Henrik e sorok irójának elmondta, rengeteg anyagot elraktározva tartanak hely hiányában. Most a Halászbástya toronytermét rendezik be Budapest régi köveivel és faragott emlékeivel, mely főleg az építészekre nézve igen tanulságos lesz. Kérjük az iskolákat vigyék ide hallgatóikat, mert igen sokat lehet ott tanulni.

*

Ebben a múzeumban igen sok szép régi terv van kiállítva, a nagy építészek Kasselik, Hildebrandt, Pollack, Hild, Ybl, Hasszmann, Meinig stb. rajzaiból. Egy bizonyos. Ezek valóban nagy építészek nem törekedtek grafikai fogásokra és nem a rajzban élték ki magukat hanem elsősorban építőmesterek voltak, akik primitív kivitelű rajzaik nyomán csodálatosan tökéletes dolgokat hoztak létre. Csak a lipótvárosi bazilikát említsük, mely ragyogó szépségével százszorosan felülmúlja azt amit az egyszerű tervrajzok igérnek.

Ezzel szemben *a ma tendenciája* ragyogó rajzokat, grafikai műremekeket készíteni és a *kivitel?* arról jobb hallgatni. Ezeknél a kivitel felel meg annak a nivónak amit a régieknél a rajz képviselt. Ez az érzés kelt fel bennünk, amikor egy ragyogó perspektivarajzból és szenzációs modellből ismert templom szomorú sivárságát, építészi inferioritását szemléltük a valóságban. Igen ez az! A munkát külső trükk-rajzokkal megszerezni ,azután összecsapni szív és lélek nélkül. Bezzeg a múlt nagy mesterei nem erre tanítanak bennünket.

Ezért is jó elmenni abba a múzeumba.

*

A királyi várban jártunk. Mily gyönyörü az a kerti front és annak architekturája. Ide is el lehetne vinni szépet és rendet tanítandó az ifjú hallgatókat. Mert a nagy mesterek az Ybl és Hanszmannok nem csaptak össze semmit. Mindent megoldottak. Bámulatos a szobrász összedolgozása az építésszel. A Savoyai Eugén szobor talpazata. A világviszonylatban is páratlan Sennyei-plasztikák. Azután a belső termek. Az a csodálatos barokk táncterem, melynek mennyezete valahogy szegénységével bántó az építészeti tobzódás felett. Azt mondja az őr kérdésünkre: utoljára 1912-ben volt használva. Szegény Magyarország! Nem szomorú ez?

Figyelő.

HIVATALOS RÉSZ

A kir. bíróságok megkeresésére adott mérnöki szakvélemények forgalmi adója ügyében a székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság a következő végzést hozta:

51.324-1931. szám. II. a.

Tekintetes
Budapesti Mérnöki Kamara részére
Budapest,
VIII., Scitovszky-tér 2.

Végzés.

A kir. bíróságok megkeresésére adott mérnöki szakvéle-

kötések kiképzését és ezáltal az esetleges concentrált nagyobb terheket több bordára osztja el. Ezt az általánosan ismert Kazinczy-féle Simplex üreges födémeknél klasszikus megoldásban eleget láthatjuk, melynél jobban ez a kérdés nem is oldható meg. — Próbálkoznak ugyan ezt megoldani úgy is, hogy a betéttestek tetején végig vezetett 3—4 cm. vastag vasbeton lemezben pár kereszt irányban végig menő vékony vasszálat iektetnek. Egy szokásos divatos kuplé jút eszembe: „van aki elhiszi..." én nehezen.

De ez még legalább valami segítség, ha nem is nagy!

Hogy a mennyezetekkel szembeni kivánalmakat megértsük, nézzük meg mi történik akkor, amire egyikünk se gondol, vagy nem akar gondolni és akkor magunk jövünk reá mit kell tenni.

Menjünk egy épületre, ahol a IV.emelet felett a mennyezeten vígan falaznak, az ezen emeletre állított bakállásokon. Lejebb készen van a többi mennyezet is mind.

Valami véletlen folytán a felhalmozott tégla rakás lezuhan a bakkállásról, malteros láda stb.

Ugye ez megeshet elég gyakran?!

De most a mennyezet nem fogja fel, hanem enged és a leszakadt mennyezet anyagával szaporodott teher leesik az alsóbb mennyezetre és így tovább, míg olyan mennyezetet ér el, mely már képes felfogni az ütést.

Elgondolhatjuk, hogy a rombolás lefelé foyton nő, de elgondolhatjuk azt is, hogy szerencse még ha nem lakott épületben történik meg egy dynamikus erőnek ezen borzalmas hatása.

Mentől nagyobb felületre képes a szerkezet tovább adni és mentől rugalmasabban az ilyen ütő erőt, annál jobb, mert annál inkább eloszlik az és képes a szerkezet ellenállani.

1927 év telén egy 6 emeletes épületben a padlás födémet készítették, vasgerendák közötti tégla födém volt de még friss. — Munkásnők habarcsos ládában hordták erre a hőszigeteléshez szükséges salakot deszka járókon, melyek a vasgerendákra voltak fektetve. — Egyik pajkos munkás fiu ingerkedett velük, ezek megijedve lába elé dobták a telt ládát.

Egy négyzetméternyi luk a boltozatban, egy láda és egy ember, 50—70 drb. tégla esett az alsóbb téglaboltra (vasgerendák közti tégla boltozatról van szó állandóan) ott a rombolás nagyobb lett, a földszint felett már három teljes mező és a pince felett egy „Baczó-féle" vasbeton menyezet az egészet felfogta és azon később sem lehetett repedést behajlást észlelni.

Megjegyzem, hogy a földszinttől fellyebb az eltérés az eredetileg tervezett vasbeton mennyezetektől vasgerendák közötti mennyezetre „bankhitel" elég gyakori szempontból történt.

Tudnék még számtalan példát felhozni az eleven erő hatásáról, tűznél, földrengés alapülepedésnél, mert 30 évi működésem alatt láthattam eleget, nem egyszer hívtak szakértőnek, de főként mentőként ki oda, ahol baj volt.

Volt szerencsém a vasbeton csecsemő korában a gyermekbetegségek elleni harcban kutató munkákban is részt venni és elméletét is kutatni.

A szerencsétlenségek, kalamitások és az azokról vett fényképek, egymással közölt kutató eredmények, és laboratóriumi kisérletek, bár sajátságos, hogy éppen itt a gyakorlatieredmények a laboratóriumiakat rendszerint megelőzték, fejlesztették ki a mai vasbetont.

Nem taglalok rendszereket, kartársaim is eléggé jól ismerik, és tudják, hogy vannak vasgerendák közötti téglaboltok, téglabetétes sűrűbordás és távolbordás vasbeton mennyezetek, vannak egészben készen, részben készen és végül a helyszínen készülő teljesen monolith szerkezetek.

Tudják azt is, hogy a természet erőit, úgy győzhetjük le legkönnyebben, ha lehetőleg símulunk az erőkhöz és a fellépő külső erőkkel szemben a megfelelő helyen állítjuk szembe a leküzdésre szolgáló belső erőket.

Nem szükséges a dynamikus erőket, azok hatását különböző rendszereknél egyenként tárgyalnom, mert az a célom, hogy lehetőleg minden kartársam magától jöjjön reá egy-egy ajánlott rendszert vizsgálva és így rövid idő alatt az elbírálásban éles itélő képességre tegyen szert.

Annyiban azonban segélyre jövök, úgy ezen elbírálásnál szives figyelmükbe ajánlom elbírálni a következőket:

1. A rendszer egyes részeinek egymással való összefüggését, egy esetleg centrikus terhelés, pláne dynamikus teher hatását, eloszlási képességét.

2. Az egész emeleten a mennyezet összefüggését, monolithságát a falakba való befolyását röviden kifeszítettségét!

3. Ezek után pedig képzeljenek el *csak* 200 drb. téglát 2.00 m magasról a mennyezetre reázúdítva (vagy egy feldőlt könyvszekrényt, vagy kinek még van: pénzszekrényt) a még padlózatlan mennyezetre. — A ieltöltés magassága az eleven erő hatására csökkentőleg hat, így azt is számba lehet venni, de enélkül is előfordulhat az eset.

4. Ezen elgondolások után kérem elmélkedjenek, mily erős átalakítása volna szükséges a legtöbb engedélyezett mennyezet-szerkezetnek, hogy így is megfeleljen.

Végül azt hiszem igazat fognak adni nekem, hogy az összes mennyezeteknél melyeknél kétség merülhet fel, ezt a próbát meg kell csinálni, mert az emberi élet és személybiztonság előbbre való az üzleti érdekeknél és ha eddig valamit figyelmen kívül hagytunk, az nem lehet jogcím arra, hogy figyelembe ne vegyük.

Baczó Andor.

A miniszterelnöki rendelet, amely a minisztériumok magasépítési és műszaki ügyeit a kereskedelemügyi miniszter hatáskörébe utalja

A m. kir. kereskedelemügyi minisztérium ügykörében megkezdett, valamint a jövőben folyamatba teendő építkezések költségeinek fedezésére szükséges összegeket a 7. §. h) pontja szerint történő igénylés alapján a magyar királyi pénzügy miniszter bocsátja közvetlen a m. kir. kereskedelemügyi miniszter rendelkezésére. Az ekként rendelkezésre bocsájtott összegek felhasználásáról a m. kir. kereskedelemügyi miniszter az utalványozási jegyzékeket havonkint közvetlenül küldi meg a m. kir. legfőbb állami számvevőszéknek, az eredménykimutatásokat pedig a m. kir. pénzügyminisztériumnak, mig a költségvetési év végén a felhasznált összegekre vonatkozó adatokat az épittető szakminisztériumoknak bocsátja rendelkezésére, hogy ezek az adatok az illető költségvetési cím évi pénzkezelési kimutatásába felvehetők legyenek.

Abból a célból, hogy az alapokból létesülő építkezések költségeinek fedezésére szükséges összegek is mindenkor idejekorán álljanak a m. kir. kereskedelemügyi miniszter rendelkezésére, az épittető szakminiszter a rendelkezése alatt álló alapból az építési munkák előhaladásához képest igényelt összegeket a m. kir. kereskedelemügyi minisztérium részére a m. kir. póstatakarékpénztárnál az alapszámlák között nyitott „Alapok magasépítési kiadásai" csekkszámla javára utalja át. Az alapszámadáshoz szükséges adatokat a költségvetési év végén a m. kir. kereskedelemügyi miniszter az érdekelt szakminiszternek bocsátja rendelkezésére.

A beruházási és átmeneti kiadásoknál előirányzott építési és helyreállítási összegeket teljes egészükben közvetlenül a kereskedelemügyi miniszter rendelkezésére kell bocsájtani. Amennyiben a költségvetésben előirányzott ily összegek egy része nem magasépítések, illetőleg nem a m. kir. kereskedelemügyi minisztérium ügykörébe utalt építkezések céljaira szolgál, a m. kir. kereskedelemügyi minisztériumnak az érdekelt minisztériummal az ily összegek megosztására nézve meg kell állapodnia. Ezt a megállapodást a m. kir. pénzügymi-

Kajlinger Mihály

szul. 1860 febr. 27, hol
mies kitéve. Vk.
7 ik (gimn. tanuló.
ost.)
1876/7 I. esti tanfolyam
a bpesti mutarajztanodaban
Műkedvelő.
Ugyplatszik ez a kisebbi
vizmű-gazgató Bpsten.
1876/7 II. esti tanfolyam

Lelet, sióagárdi VI. 14.

Kajlinger Mihály
1860-1924.
a Szekesfőv. Vízmüvek
igazgatója 1895-
-tól.
Élesrajza és mu-
ködését
Laid

MMÉEKözl

1944. 57 és
Kv. U-

t a s s a .

ÉG

.

országcimerekkel.

N RÓLA?

SZAKCSOPORT

Üvegfestmények.

KOR

MÉRET

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZAS

EGYÉB ADAT

Kajlinger Mihály

tervei szerint épült

a Káposztásmegyeri

viznin 1893 - 1904 - ben

l.

Barszpeszbalp

57. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

MDK

Kajlinger Mihály (építész)

Lechner Lajos és ő készítették el Salbach utasításai szerint a Kápolnásmegyeri végleges vízmű tervét. A terv kivitelével a (budapesti) tanács Kajlingert bízta meg 1894-ben.

Dr. Schmelhegger Árpád: Városépítés. Városi Szemle, Bp. 1913. 10-12. sz. 1246. l.

Kajnár György

fegyvergyártó
céhmester
1710. Kassa

l.

Wickpestis

30. l

~~Szalonnak vára~~ II. 197.

M. D. K.

Kajner György csiszármester
(kardkészítő)

1690 ben Kassán dolgozik

Czuberka Alfréd: Kuruczkori fegyverek. Bp.
1906, 38.

Kajner György

csiszármester

Kassa

1690.

l.

Arch. Ért

1901. 80. l.

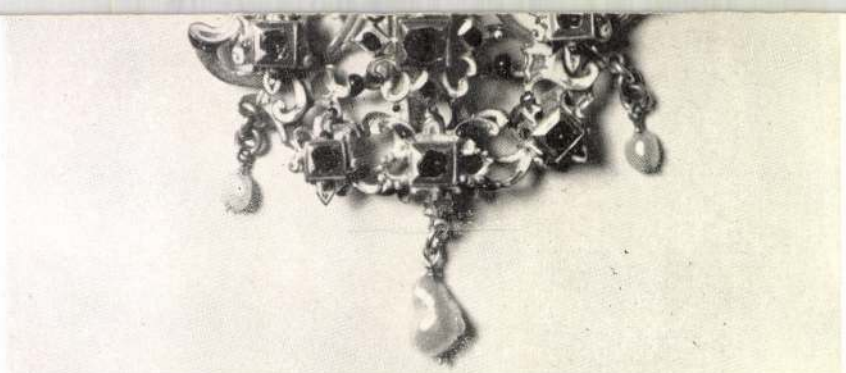

370.

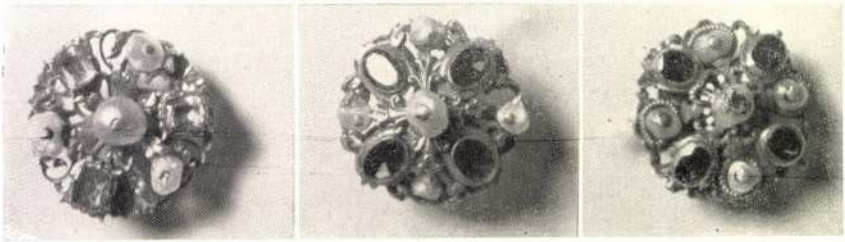

356.

355.

Kajner József

MDK

Az 1919 ápr. 24-én megalakult esztergomi építési direktorium tagjai:
Weil Lipot építész közp.kiküldött,
Szekeb János, Ottlik Ferenc, Ketnyik András
és Kajner József építőmunkás.

50.e.

Zolnay László /szerk/: A Tanácsköztársaság napjai Esztergomban. Bp. 1960.

2) Kajoli Antal 139. l.
Király Imre 139. l.
Kis Imre 139. l.
Kis Rózsa Ilona 139. l.
Kisjankó Bori 139. l.
Kovács Margit 139. l.
Nagy Ferenc 139. l.

Tyemerin, Sz.: M. Népm. és Iparm. kiáll. Moszkvában. SzM. 1954.

MDK

Kájoni János
nyomdája

a Magyar könyvgyűjteményben dr. Rupp Kornél
a csíki sárpataki nyomda megalapítójá-
ról közöl életrajzi adatokat

— Megjelent
Grafikai Szemle 1896 évf 5 f. 7 s l.

M.D.K.

Kajoni János orgonakészitő és festő

A csiksomlyói templom orgonáját készíti 1659-ben. Önarcképe 1673-ból./ repr.:111 lap /

Boros Fortunát:A csiksomlyói kegyhely.Kolozsvár 1943
1o9,11o.111.

Kajoni János

szárhegyi ferencrendi guardián

1673.

lásd okv.

Karácsonyi János dr.:
Szt. Ferenc rendjének története Magyarországon 1711-ig. II. k.
Bp. 1924. 623. l.

nem volt könyvkötő, hanem az általa ist füvészkönyvéjére táblát (indexet) ist.

Lásd Szinyei M. Trok. at.

Kajoni János

csiksomlyói barát-
könyvnyomtató
lásd

Magyar Grafika

1927: 26 és
köv. ll.

Kájoni János
orgonakészítő

Készítette a XVIII. sz
végén a csíksomlyói
nagy templom orgoná-
ját.

Sz. Solymos Bea: Egy
székelyföldi czermester-
nél. Pest. 1942. aug.
29.

E cikk az évzáró-
ban téved.

May. 2. 1949.

Correction.

In the

hymns

prayed.

1942
160
1792
1942

Kajoni János

egyházi zeneszerző és
orgonaépítő olajfestésű
arcképe 1673-ból.

Kiállítva

Czobor Béla dr

A történelmi kiállítás.
Bpest 1898. 58 l.

Építette a csíksomlyói
orgonát 1664-ben.
Magyar Kancionáléja
1676-ból, nyomtatták
Csíksomlyón.

bontakoznak ki: *Czakó Elemér-Iványi*

ΓFŐ

Béla-Gárdonyi Albert: A Kir. Magy. Egyetemi Nyomda története (1577—1927) című számos egykorú képpel díszített műből. Ára kötve 10 P.

T ESZTENDŐ A

VOLT A

GYETEMI NYOMDA

ása óta

b nyomdája évszázados multjának
na is a maradandó értékű magyar
rig magyar hazafias szellemű tan-
yönyörű kiadványai révén a jövőbe
ívelődés fáklyahordozója.

Kajos
farekas család
l. Révhelyi tatai maj
14. l.

639. TÁNYÉR, porcellán, csavarosan oszt
XIX. sz. — Teller, Porzellan, in gewun

640. TIZENHÉT TÁNYÉR, porcellán, apr
Porzellan, mit Vergissmeinnicht. Wien,

641. HÁROM TÁNYÉR, porcellán, piros
Teller, Porzellan, mit rotem Blumende

642. TÁNYÉR, porcellán, domboru neobar
— Teller, Porzellan, mit reliefiertem N

643. TÁNYÉR, porcellán, kék alapon két
Teller, Porzellan, auf blauem Fond in

644. DISZTÁNYÉR, porcellán, szines kina
Prunkteller, Porzellan, mit farbige chi

645. KÉT TÁNYÉR, porcellán, szines virá
farbigem Blumenschmuck. Wien, 1810

646. TÁNYÉR, porcellán, szines kinai mo
mit chinesischem Blumendekor. Heren

647. KÉT TÁNYÉR, porcellán, a meisseni
— Zwei Teller, Porzellan, Copien des

648. HAT TÁNYÉR, porcellán, szines virá
bigem Blumenschmuck. China.

négyzetes talapzaton, bal kezében hangjegyfüzetet tart. Porzellan. Meissen, XVIII. Jh.

llán, kobaltkék és aranydiszitéssel, oldalán keretekben I. sz. — Kaffeekanne mit Deckel, Porzellan, mit kobaltndung zwei Vögel und Landschaft. Meissen, XVIII. Jh.

es kinai jelenetekkel és virágdisszel. 72 darabból. Kina, , mit farbige chinesische Szenen und Blumendekor, aus n.

kinai famille rose diszitéssel. Kinai. — Vier Teller, Porcmille rose Dekor. China.

osárban szines famille rose virágdiszités. Kina. — Zwei Korb famille rose Blumendekor. China.

arzlot" festéssel, kinai nőalakokkal. Kina, XVIII—XIX. orzellan mit Schwarzlotmalerei. China, XVIII—XIX. Jh.

y peremmel és szines virágokkal: 24 leveses tányér, 72 ert-tányér, 18 csésze aljjal, 1 levesestál, 19 különféle tál, rtartó, 3 talpastál, 2 talpas tortatál. Herend, 1886 k. – au und gold, mit Blumendekor. 24 Suppenteller, 72 flache ller, 18 Schalen mit Untertassen, 1 Suppenterrine, 19 verit Löffel, 1 Senfbehälter, 3 Aufsätze, 2 Tortenschüsseln.

ágokkal. Meissen, XIX. sz. — Tintenbehälter, Porzellan,

mdk

Kájos Ferenc mézeskalácsos mester

1764 ben telepedett Tatárol Debrecenbe
s a cél és három mester előtt saját mühe-
lyébe szerződtette 1774 ben három fiát.

Szabadfalvi József: A debreceni mézeskalácsos
mesterség.

Déri Muzeum Évkönyve 1962 91-134. l.

M. D. K.

KAJSER János György asztalos
Kőszegen

1745. Sümeg, ferencesek oltárának ja-
vitásáért a festővel együtt 884,– forintot
kap

Agghásy: Barokk szobrászat... Bp. 1959.
I. 222. l.

KAJSER, Johann Georg asztalos

(1745)

KOPPÁNY Tibor: A Balaton környékének
műemlékei. Bp. OMvH, 1993 49

Semsey Andor 656, 1197, 1830, 2297, 2637, 2760
Seresné Szegőfi Anna 762
Serfőzőné Gémes Magda 10, 22
Sérullaz, Maurice 32
Sevčíková, Eva 1027
Sexty András 1217
Shapcott, Thomas 136
Siflis András 2608
Sík Csaba 94, 525, 2008, 2488, 2550
Siklós Mária 307, 308
Sikota Győző 1438
Sill Ferenc 905
Simán Katain 923
Simándi Júlia 2546, 2757
Simányi Frigyes 144, 309
Simó Tibor 1935, 1954
Simon de Pury 43
Simon Ferenc 2609
Simon Magdolna 357, 1535, 1576
Simon Zoltán 95, 1632, 2579, 2620
Simon, Franz 597
Simonffy András 2248
Simončić, Jozef 790
Simonka, Georges 2610
Sinkó Ferenc 1009
Sinkó Ferenc 430
Sinkó Istválin 85, 162, 765, 13671955, 2611
Sinkovits Péter 409, 748, 1237, 1767, 1781, 1822, 2059, 2288, 2599, 2729
Sipka Sándomé 2069
Sipos Enikő 1010
Sipos György 2612
Sisa József 1331, 1332, 1601
Sismis, Milan 1264

KAJSER, Johann Georg antalos

Sümeg, ferences tpl. főoltár tijavítója

Sümegi Sűr Mária Képes Ferences Naptár, 1996. 54.

JÁSZBERÉNY	Touring Hotel** Serház út 3.	tel/fax: 57/412-051	6 napos pa 12 300 Ft/f 1 napos 1 3 200 Ft 1 napos 2 3 900 Ft
JÓSVAFŐ	Tengerszem Hotel* Tengerszem oldal 2	tel/fax: 48/350-006	6 napos pa 10 000 Ft/f 14 000 Ft/ 1 napos 1 2 100 Ft 1 napos 2 2 800 Ft
KISKUNHALAS	Csipke Hotel** Semmelweis tér 16.	tel: 77/321-455 fax: 77/321-205	97.01.01- 6 napos p 12 900 Ft/
MÁTRAFÜRED	Hegyalja Hotel* Béke u. 7.	tel: 37/320-027 fax: 37/320-384	6 napos p 9 360 Ft/f 1 napos 1 1 760 Ft 1 napos 2 3 520 Ft
MISKOLCTAPOLCA	Juno Hotel*** Csabai u. 2–4.	tel: 46/364-133 fax: 46/360-420	6 napos p 15 450 Ft 1 napos 1 3 500 Ft 1 napos 2 4 000 Ft
MOSONMAGYARÓVÁR	Minverva Hotel* Engels u. 2.	tel/fax: 96/215-602	6 napos p 14 000 F 1 napos 3 500 Ft 1 napos 3 950 Ft
NAGYATÁD	Beta Hotel Solar*** Széchenyi tér 28.	tel: 82/351-056 fax: 82/352-056	6 napos 9 800 Ft 1 napos 3 500 Ft

KAJTÁR András antalos

Szentes, ref. tpl.

Kiss Bálint: A békési-bánáti ref. egyházmegye története (1836)
Békéscsaba, 1992 327.

Kajtár Tibor/Szolnok/

Város a pusztán

Népmüvelés 1975/3/34

MDK

Kajtorné, Varga Margit

1951-ben é l m u n k á s az államositott Zsolnay-gyár "Nemzeti Vállalat"-nál

a sajtoló osztályon.

78.o. 51. jegyz.
NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete.
Pécs. 1959.

MDK

381. Kajdi Ferenc,ép.

Szül.: Budapest,1899 Okl.kelte: 1923 sz.: 779c

A m.kir.József Műegyetemen oklevelet, abszolutori
ot vagy oklevélkiegészítést nyert építészek névjeg
zéke.1873-1928-ig.

MP-IP - MP-MÜV. 1931.márc.1. 41.l.

MDK

vitéz Kajdy Emil, az asztalosmühely vezetője

szakoktató tanár

Kampis A: Az Ipm. Isk. jub. kiáll.
Szépművészet, 1941. 9.sz. 225-26 l. képekkel

MDK

vitéz Kajdy Emil szakoktató-tanár

Iparműv. Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942.
1936-37, 1940-41. tanévek tört. 7-22 l.

Kajdi Béla [iparművész] MDK

1923-ban építete a Dankó-ú 48-sz. házat.
Iparművészeivel és műbútorantalosaival együtt sa-
játos lakberendezési iskolat teremtett meg.
1948-ban meg 4000 külsőfele szobabútort ex-
portáltak – 1949-ben államosítottak, szétszórtak.
Már csak kicsi részleg dolgozik Kajdi mentésével
(tíz ember, tőkeszek nincsen férőhely), pedig
rengetegy rendelés lenne (ARTEX)

Pápay Gyula: Ötevés viaskodás a magyar
műbútorokért.

Esti Hírlap, II. évf. 125. sz. 1957. máj. 31. pé. 3 old.

Kajati Attila építész M.D.K.

Résztvett a pályázaton 10ooo Ft-os kiemelt megvétel

Sikeres volt a turistaszálló tervpályázat

Magyar Nemzet 1965. nov. 7. 3.l.

Kajári József, grafikus

a nemrégen alakult muzslyai Grafikai Műhely tagjai – köztük a művész is, – ma a zrenjanini Ifjúsági Otthonban megnyitják első közös kiállításukat.

Magyar Szó, 1978. dec. 16.

KAJÁRI Gyula szobrán

Két faragott fatábla és diszkút
Vásárhely, gimn. N. L. idezetekkel.

Németh László élete levelekben.
2. kat. Bp. 1000. 985, 986

these was an example marked 1785 and bearing the

Darnay, an eminent researcher into the town of Sün

victories of the Austrian general Archduke Charles

family. In 1959 Mária Mirkovszky presented the M

made by her mother, the painter and decorative arti

famous for pioneering and developing the scorched

work in this field at the Turin International Applied

(X4) acquired through purchase a fan once belonging

Archduke Rudolph; this, too, had featured at the ex

trade in the late 1960s and early 1970s, other impor

chinoiserie depictions and a fan showing one of the

Wedding. In the István Fehér collection purchased

KAJÁRI Gyula grafikus

Polner Zoltán: Fekete vérzésű grafikák. Adalékok a Kajári-sztorihoz – emlékalbum ürügyén. = Szeged, 1996/8. 28-30. ill

Ilgendorf; Háromszék 140

5

289, 376, 377, 521

16, 521

áromszék
2

KAJÁRI GYULA

grafikusművész

emlékkiállítás

Balatonalmádi 1996 jul.-aug

Hódmezővásárhely 1996 dec - 1997 jan

KAJÁRI gyula

kiáll. Kecskemét, Erdei Ferenc Művelődési Központ, 1992

ism. LOSONCI Miklós: Fekete krétával. = Vasárnapi Hírek, 1992. okt. 25. 9.ill.

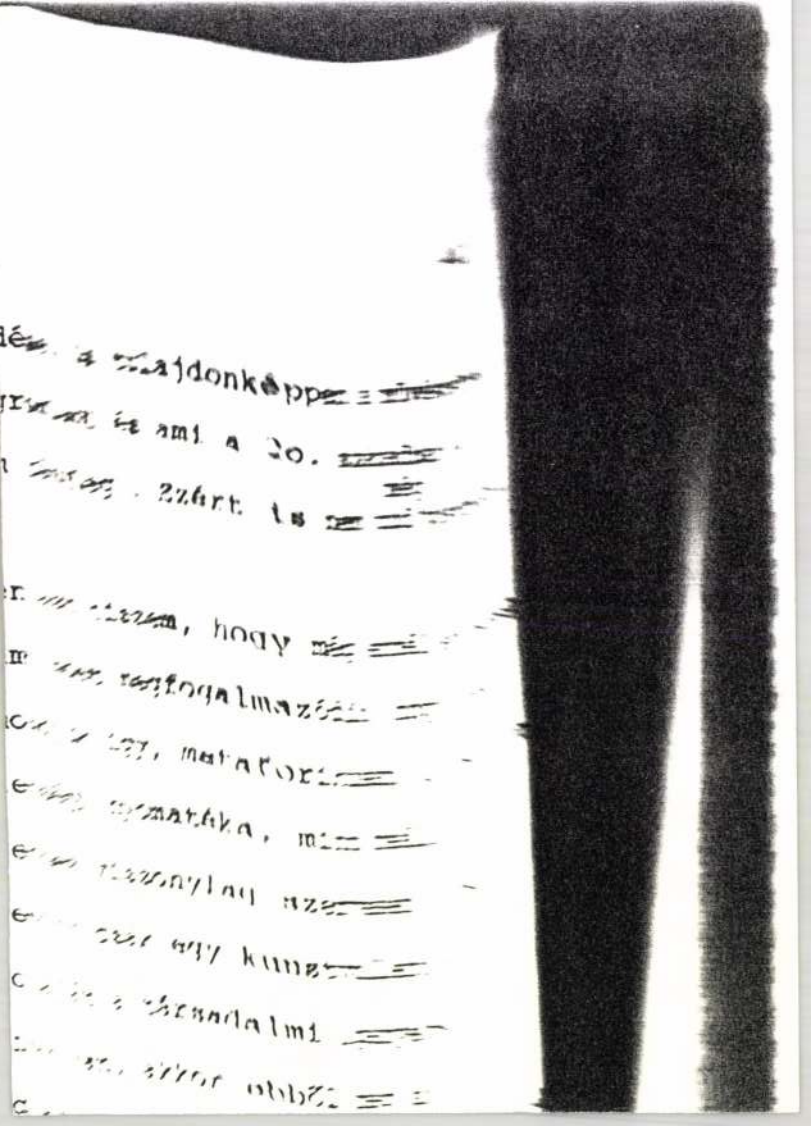

KAJÁRI Gyula

Szj 1990 77-78.
52. p. ill Naplemente

tudományok professzora a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen; *Holtzer Lóránt*, a Micromega ügyvezető igazgatója, az MTA Központi Fizikai Kutató Intézetének volt helyettes igazgatója; *Inotai András*, az MTA Világgazdasági Kutató Intézetének igazgatója; *Koltay Jenő*, az MTA Közgazdaságtudományi Intézet igazgatója; *Rabár Ferenc*, 1990-ben pénzügyminiszter, a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Agrárközgazdasági Tanszékének professzora; *Rott Nándor*, az Országgyűlés környezetvédelmi bizottságának elnöke, a KDNP gazdasági tanácsadója; *Surányi György*, a Magyar Nemzeti Bank elnöke; *Szalkai István*, a Nemzetközi Bankárképző Központ Rt. tanácsadója, 1975–1982-ig különböző beosztásokban dolgozott a Pénzügyminisztériumban, a PM Kutató Intézetében és a Magyar Nemzeti Bankban; *Tardos Márton*, a Kék Szalag Bizottság II. társelnöke, az MTA Közgazdaságtudományi Intézetének tudományos osztályvezetője, az SZDSZ tagja, az Országgyűlés gazdasági

pai Tan
igazgató
a Pr
professz
(Ausztrá
nyugaln
Paul M
lag Bizo

Kajári Gyula. Munkácsy-díjas

festőművész

az országosan is ismertté vált alkotóegyéniségeknek, mint a műnéra is, – közös a torekvésük: az Alföld új világlátásának érzékeltetése.

Heveri Szemle

"Irodalom Művészet"

1981. 1. 5-old

Szelesi Zoltán: Medgyessy és az Alföldi művészet.

Kajári Gyula, Munkácsy-díjas festő-grafikusművész

Klossy Irén grafikusművész egyik régi kiállításon Kajári Gyula lepte meg kijelentésével: „magának menne a fametszés". Néhány napra rá, pósta kapott metszőkést, falapot, – melyet Kajári küldött. Egy év múlva megnézte, mit csinált és máig büszke arra, amit mondott: „magának egy év ~~múlva~~, alatt jobban megy, mint nekem."

Ballai József: „A váltás mindig jó."

Petőfi Népe, 1984. szept. 23.

Kajári Gyula

Részt vett a kiállításon.

Pogány Gábor: A VI. Dunántúli Tárlat
Somogy, 1987. 6. sz. 96. l.

Kajári Gyula, festő-grafikusművész

Megyénk művészeti eseményeinek sorában rangjával és rúnvonalával kiemelkedik a kétévenként megrendezésre kerülő őszi tárlat, mely az idén XXII. alkalommal nyílt meg a Veszprémi Vegyipari Egyetem aulájában. — A vagyméretű grafikákat erőteljesen Bognár Zoltán és Kajári Gyula képviseli. — Kajári csak egy képpel „Vajda János"-ról készült portjával szerepel, de mégis megmutatja gazdag tevékenységének villanását. /említve/.

Veszeli Lajos: A megfiatalodott Őszi Tárlat.
Napló /Veszprém/, 1983. nov. 19. 9-old.

Kajári Gyula, festő-grafikusművész

Dr. Dömötör János, a vasarhelyi Tornyai Múzeum igazgatója beszél a X-város kultúrájáról: itt a szellem, a társadalom és a táj talált egymásra. A második virágkor erre a hagyományra épült. Akik idejöttek jórészük nem itt születtek, mégis idetelepültek, pedig akkkor nem volt műtermes lakás, csupán albérlet volt. Albérlet volt Németh Józsefnek, Szalai Ferencnek, Kajári Gyulának és a többieknek is.

Szellem a tájban.

1983. X. 24. 3.- műsor 20.25 /Berkesné/.

Kajdi Gyula festő- és grafikusművész

a Nemzeti Galériában 1964. júliusában rendezték meg a vásárhelyi tárlatot, melyen Kajdi magyindulatú színvajdai szerepeltek.

Dér Endre: Vita a vásárhelyi művészetről. Csongrád Megyei Hírlap, 1980. nov. 2.

Kajdi Gyula, festő- és grafikusművész

a Kiskunmajsai Konecsnyi György – aki szintén Rudnay-növendék volt – tanította Csohány Kálmánt, Gross Arnoldot, Kajdi Gyulát, Szabó Endrét,

Halász Ferenc: Festők Tiszakécskén.
Petőfi Népe, 1980. szept. 14.

Kajári Gyula, festő- és grafikusművész

Illusztráció Ady Endre Ülj törvényt,
Werbőczi című verséhez, fekete kréta, 48x61 cm.,
1960.

[repr.]

Művészet, 1980. aug. hó, 22. old.

Kajári Gyula, festő- és grafikusművész

A vásárhelyi tárlaton e sorok írója megfigyelte, hogy Németh József, Hegyi Ferenc, Szalay Ferenc, Erdős Péter, Kajári művei előtt, valamint Tóth Valéria és Sarnyai Katalin szobrai előtt hosszabban és elmélyültebben időznek a tárlatok kiállítási látogatói.

Varsányi Péter: Vita a vásárhelyi művészetről. Csongrád Megyei Hírlap, 1980. júl. 20.

Kajári Gyula

Kajári Gyula a „Vásárhelyi mű-
vészet" című cikkhez belőlről
állást foglaló, nem in dulat nél-
küli hozzászólása ismert.

Krisztó Nagy Istóan: Vita Vásárhely képzőmű vészetéről.
Művészet, 1980. június – 39. lap.

Kajári Gyula, grafikus

L.: Kajári Gyula
Nagy László cikke (96. old.)

Kajári Gyula: Rajza

95.

Tiszatáj, Szeged, 1981. febr.

XXX U/2.

Kajári Gyula, grafikus

Rajz: Repr

Kajári Gyula: Rajza 47.

Tiszatáj, Szeged, 1981. febr. XXXV/2

Kajári Gyula, grafikus

Rajz: Repa

Kajári Gyula: Kréta rajza Boríb'2.

Fotós, Kecskemét, 1980. május XII/3.

Kajári Gyula, grafikus

L: Mátis K.

Goór T.: Műveinkelyi .- 75-89

Forrás, Kecskemét, 1980. marc. XII/3.

Kajári Gyula, festő- és grafikusművész

A Műcsarnokban láttuk a Hódmezővásárhelyi Őszi Tárlat negyedszázados jubileum alkalmával rendezett retrospektív kiállítást. – Azok a művészek művei is szerepeltek, akik rendszeresen, vagy egy-egy alkalommal állítottak ki Vásárhelyen. Így kerülhetett egymás mellé Kondor Béla és Almási Gyula, Béla, Kajári Gyula és Szemethy Imre – és még többek művei.
Kajári Gyula életműveit állitották ki.

Tandi Lajos: Jegyzetek két tárlatról.
Tiszatáj, Szeged, 1979. 10. 88. old.

Kajári Gyula grafikusművész.

A nyergesújfalui galéria Vecsési Sándor, Tatay László, Kajári Gyula után most Fodor József kiállítását láthatjuk.

Fecske András: A megújuló hagyomány.
Dolgozók Lapja, 1979. okt. 12.

Viajárné Gyula

Fekvő nő "

" (rajz)

Z. Szabó Ágnes: Veszprém megye képzőművészete.
Művészet, 1980. február – 17. lap.

Kajári Gyula, festő- és grafikusművész

A XX. Veszprém megyei Őszi Tárlaton szerepelnek a művész művei. Következetesen erőteljes rajzai közül kiemelkedő kvalitás a „Fürdő után" című /említve és repr./ szobrászi erényekkel ékes aktja, valamint az „Egyedül" című megtört embere. /említve/.

Oelmacher Anna: A XX. Veszprém megyei Őszi Tárlat.
Napló /Veszprém/, 1949. dec. 1.

Kajári Gyula, festő- és grafikusművész

Végvári Gyula utolsó éves főiskolás volt, mikor Kajári Gyula utódot keresett a Majolikagyárba, Végvári vállalkozott, így került Városhelyre, közel évet dolgozott a Majolikagyárban tervezőként. — A Majolikagyárnak nagyszerű hagyományai voltak. Az alapítás után hosszú évekig olyan mesterek is dolgoztak, mint Tornyai, Gádor Béla, Medgyessy Ferenc, Kajári Gyula és még többen.

Tandi Lajos: Műteremlátogatás Végvári Gyulánál.

Tiszatáj, Szeged, 1979. 11. 93. old.

Kajári Gyula, festő

L: Fontos Sándor

Tasnádi A: Fontos Sándorról 89-92

XXXIV/3.

Tiszatáj, Szeged, 1980. márc.

Kajári Gyula, festő

L: Végvári Gyula

Tandi t: Végvári Gyula-nál 92-96

Tiszatáj, képed, 1979. nov. XXXIII/11

Kajári Gyula, festő- és grafikusművész

A művész az 1968-ban ujjáépitett mártélyi alkotóotthonban visszatérő vendég

cikk: „Tornyai János festőművész" cimszó alatt

Neuberger Róbert cikke: „Paraszt barbizon a Tisza partján" cimmel

Egyetemi Lapok 1978. X. 2

Kajári Gyula grafikusművész

A XXV. Vásárhelyi Őszi Tárlat alkalmával a művész és Hódmezővásárhely kapcsolatáról ír a cikkiró

cikket l. „Dr Dömötör János muzeumigazgató" cimszó alatt

Dr. Dömötör János cikke: „25 éves a Vásárhelyi Őszi Tárlat" cimmel

Élet és Tudomány, 1978. X. 6

Kajári Gyula grafikusművész

A XX. Vásárhelyi Őszi Tárlat alkalmával
a tárlatok résztvevői közül a művész
munkásságát méltatja a cikkíró

A cikket l. "Dr. Bömötör János muzeumigazgató" címszó alatt
Dr. Bömötör János cikkei 25 éves
a Vásárhelyi Őszi Tárlat" címmel
Élet és Tudomány 1978. X. 6

Kaján Gyula, festő- és grafikusművész.

„Samu bácsi", kréta, 42×54 cm. 1962. (repr.)
a Tornyai János Múzeum tulajdona.

„Művészet", 1978. dec. 16. old.

Kajári Gyula

neve említve P.Szilos Julianna
"Töprengések Vásárhely zárójelei felett" c.
cikkében.
/A cikket lásd Kurucz D.István-nál!/

Kritika 1980/1 10-11.o.

Kajári Gyula
grafikus

Művészeti dijai: Szegedi Nyári Tárlat Dij-a 1966,1974
Munkácsy-Dij 1975, Balatoni Nyári Tárlat Grafikai
Dij-a 1976.
A Művész a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének tagja.

Összeállította:
Z.Szabó Ágnes: Veszprém megye képzőművészei.
MŰVELŐDÉS,1980.február - 14.lap.

Kajári Gyula

grafikus

Hódmezővásárhelyen telepedett le 1955-ben. Az ottani majolika gyár tervezője lett. A 60-as évek elejétől telenként a kecskeméti művészmtelepen dolgozik, 1966 óta a Dunai Vasmü támogatta pályáján. 1979 tavaszáig Dunaujvárosban élt. Jelenleg Sümegen él.

Összeállitotta:

Z. Szabó Ágnes: Veszprém megye képzőművészei.
[illegible], 1980. február - 14. lap.

Kajári Gyula
grafikus

Önálló grafikai kiállitása először Veszprémben volt 1968-ban, majd Dunaujvárosban 1970-ben, a Nemzeti Galériában 1970-ben, később Hódmezővásárhelyen és Kecskeméten, 1979 tavaszán a FIM Studióbah állitották ki grafikáit.

Összeállitotta:

Z.Szabó Ágnes: Veszprém megye képzőművészei. MŰVÉSZET, 1980.február - 14.lap.

KAJÁRI GYULA

A művész 1926-ban született Ősi-ben. Előbb az Iparművészeti Főiskolán, majd a Képzőművészeti Főiskolán tanult, ahol Miháltz Pál, Ék Sándor, Konecsni György növendéke volt.

Összeállította:

Z. Szabó Ágnes: Veszprém megye képzőművészei. MŰVÉSZET, 1980. február - 14. lap.

Kajári Gyula

Váza

------:Kiállitások.
MŰVÉSZET,1979.november - 43.lap

Kajári Gyula: Váza
agyagszínre irókázott díszítés, sárga máz, 20 cm, 1956

Kajári Gyula

„Fekvő nő" (repro)

Összeállította: L. Szabó Ágnes: Veszprém megye kiprőművészei.
Művészet, 1980. február — 17 lap.

Kajári Gyula

Kovács Gyula: Túl a technikán

Művészet, 1982. november

Kajári Gyula, festő

megemlítve

és l. Nagy László

Tüskés Tibor: Nagy László (6.) 527-534

Jelenkor, Pécs. 1982. június XXV/6

Klájári Gyula

Kovács Gyula: Költődés a valósághz

Művészet, 1983. január

Kiss Géza

Pogány Gábor: Láng és bivaly

Művészet, 1982. szeptember

Kajári Gyula festő

Július 18.-ig nyitva tartó izolnaki festészeti triennálén szerepelnek a műrész műrei.

Losonci Miklós: Kiállítótermekben.
Pestmegyei Hírlap, 1975. jún. 10.

Kajári Gyula, grafikus

szerepelt a XV. szegedi Nyári

Tárlaton.

Tandi Lajos: Kiállítások 88-90.

Tiszatáj, szeged, 1974. október XXVIII/10.

Kajári Gyula, Hódmezővásárhely.

A Békéscsabán megrendezett XV. alföldi képzőművészeti tárlaton Kodály arcképe c. műve szerepel. (említve)

Láttuk, hallottuk.

1972. IV. 28. 21.13 D. Petőfi.

Kovács (!) Gyula

Rajzaiból, fametszeteiből kiállítás nyílt a MNG-ban.

Magyar Hírlap 1970. jan. 11. 13. l.

Kajari Gyula

neve említve

Művészettörténeti Értesitő 1972

307.old.

Kajári Gyula

Az MNG-ben rendezett kiállítás 10 év anyagát mutatja be (kréta-rajzok, pasztellek, fametszetek). A kezdeti anyag Mednyánszky, majd Koszta hatását mutatja. Később Van Gogh-os izgalom jelentkezik (a jóval későbbi Széchenyi-sorozat is). Végül lehiggadás tapasztalható.

Bojár Iván: Hanyversenyen, kiállításon, rádióban; Magyar Hírlap 1970. jan. 14. 6. l.

Kajári Gyula

Eleinte nehezen birkózik az ipari témakörrel és a szimbolikus Dunaújváros-sorozattal. 1968-ban visszatér a korai témákhoz, a Komor variációk ismét kötetlenebb előadású. — Szerepelt Kodály portréja és a Fölszállott a páva sorozat.

Bojár Iván stb.: Hangversenyen, kiállításon, rádióban; Magyar Hírlap 1970. jan. 14. 6. l.

Kajári Gyula

Alkotásaiból jan. 10-én kiállítás nyílik a MNG-ban.

Magyar Hírlap 1970. jan. 8. 8. l.

Kajári Gyula
részt vett a Bakonyi Múzeum jubileumi kiállításán – magas fokú egyéni művészetével tette változatossá a bemutató képsorát.

(b.e.) Huszonöt év képzőművészeti alkotásai
Veszprém megyében

Ország-Világ 1970/28 21 old.

Kajári Gyula 1

A bánat az elesettség, a gond nagyerejü ábrázolója Kajári Gyula. Rudnai, Tarnyai Endre Béla, Nagy István müvészetének kizugárzása érzi lik lendületes szenvajzaiban. Azonban ezek a drámai hatásu képek mégis önálló müvészi egyéniségről tanuskodnak.

B. E. Kajári Gyula kiállitása a Galeriában

Ország-Világ 1970/6 21 old

Nagyajni Gyula

A fekete-fehér ellentétével és árnyalataival, meglepő fény-árnyék hatásaival megalkotott portréi hűek, azt bizonyítják, hogy a művész mélyrehatóan ismeri témái világát. Nemcsak ismeri, de átéli, átérzi népe gondjait, fájdalmait, reményeit. Nagyajni művészi alkatát, – s ez talán (önéletrajza szerint) szomorú, sivár gyermekkorából adódik – a töprengés, a gond, az örvegség, az elmúlás kifejezésére ösztönzi.

B. R.: Nagyajni Gyula kiállítása a Galériában

Ország-Világ 1970/6 21 old.

Kajári Gyula 3

Legkiválobb munkái; mint például „Kovács bácsi arcképe", „Merengő", „Tanyaudvar", „Ülő lány", „Őszi naplemente", „Sándor bácsi", „Gondban vergődők", „Gyötrődő asszony", stb. is erről vallanak. Robusztus alkotókészséget árulnak el irodalmi ihletesű rajzsorozatai is. A „Dunaujvárosi sorozat" más stílusú képei is figyelemre méltóak.

B. E.: Kajári Gyula kiállítása a Galériában

Ország-Világ 1970/6 2 old.

Kajári Gyula 4

Néhány kiálitott festménye azonban nem
éri el a grafikák magas színvonalát. Igazi
világa a fekete-fehér, ez illik nagy formá-
tumú, szoborszerűen megmunkált alakjai-
hoz, alföldi tájaihoz. A tárlat – melynek
rendezéséért Pogány Ödön Gábort illeti dicsé-
ret – nagy élményt jelent, és meggyőz arról,
hogy legkiválóbb képzőművészeink sorá-
ban kell számon tartanunk Kajári Gyulát.

B. E. Kajári Gyula kiállitása a Galériában

Ország-Világ 1970/6 21 old.

Nagy Gyula

„Merengő"

Országos Világ 1970/6 2 oldal.

Kajári Gyula

A vásárhelyi művésztelepen a fiatalok közül nagyon sokan letelepedtek a város modern művészházaiban. Itt kaptak életükhöz, művészetükhöz megfelelő élményanyagot, – a művész is közöttük van.

Tolner Zoltán: A vásárhelyi művésztelep.

Nógrád, 1975. aug. 3.

Kajári Gyula

A fiatalok közül sokan letelepedtek Vásárhely modern műverzházaiban. Itt kaptak műveraetükhöz megfelelő elmenyanyagot. A művérz neve ma már közismert a műveraetpártoló közönség előtt.

P. Z.: A vásárhelyi műveraetelep.

Petőfi Népe, 1975. jul. 10.

Kajári Gyula

Elmúlt időre emlékezve, repr.

XV. Szegedi Nyári Tárlat

Kajári Gyula

Elmúlt időkre emlékezve I.
III.

XV. kerületi Nyári Tárlat

Kajári Gyula, grafikus

Díjat nyert.

—: Megnyitották a XV. Nepedi nyári tárlatot

7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. júl. 23.

Kajári Gyula

3

1970-ben önálló, gyüjteményes kiállitása volt a Nemzeti Galériában, majd Hódmezővásárhelyen.

Reprodukciók: 73.sz. Kihunyt láng, III. 1965. kréta, 415 x 580 mm. Gond I. 1963. kréta 545 x 760 mm.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet.

Budapest, 1972

741

Kajári Gyula

krétarajzain formailag nem ujabb Nagy István rajzain. Vonalörvénylésében monumentális formák, melyekből robbannak elénk, melyek közösségi tapasztalatok törnek fel.

Dolymár István: Mai Magyar Rajzművészet, Budapest, 1972. 22 l. 16 l.

Kajári Gyula

számára biztos kiindulópontot jelenthetett Nagy István szines, - fekete pasztellképei és szénrajzai.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972. 22 l. 7 l.

Kajári Gyula
rajza

Martinász.

Észak-Magyarország 1974/14 4 old.

Kajári Gyula

Tél (fotó)

Népszava, 1974. máj. 4. 102 elf. 102 sz. 6p.

Kajdi Gyula

1974. dpr.-ban a békéscsabai Munkácsy Múzeumban rendezett XVII. alföldi tárlaton részt vett.

Népmana, 1974. dpr. 26. 102ef. 96m. 4p.

Kajári Gyula

Gondban (grafika)

Népszava; 1974. jún. 1. 102 évf. 126 sz. 5 p.

Kajári Gyula

Felszóbaló (grafika)

Népszava, 1974 május 18. 102. évf. 114 sz. 8 p.

Kajári Gyula

Kopasz fák II. sz. pasztell
68x46

XIV. Szegedi Nyári Tárlat
1973. jul. 22 – szept. 16.

Kajári Gyula

1. Csendes vidék sz. pastell 68x47

2. Este a tanyán — " — 67x47

XIV. Szegedi Nyári Tárlat
1973. jul. 22 – szept. 16.

Kajári Gyula

Sinka

fekete kréta

80×115

XIV. Szegedi Nyári Tárlat

1973. jul. 22 – sept. 16.

Kajári Gyula grafikus

Megnyílt Keszthelyen a VII. Balatoni Nyári Tárlat, melyen szerepelnek művei.

Tasnádi Attila: Balatoni Tárlat Keszthelyen.

Népszava, 1974. júl. 21.

Rajzi Gyula
festő

A Cantata-című televíziós filmet
1966 nyarán forgatták Hódmező-
vásárhelyen. Ebben a filmben 4 fiatal
vásárhelyi művész, így Rajzi Gyula
életművét is feldolgozták.

Pap Gábor: Vásárhelyi mozaik.
Művészet, 1974. március - 24. oldal

Kajári Gyula

Ősin született 1926-ban. A Képzőművészeti Főiskolát 1953-ban végezte Konecsni György tanitványaként Hódmezővásárhelyen valamint 1963 óta Kecskeméten, 1966 óta pedig Dunaújvárásoban dolgozik.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Kajári Gyula

Önálló kiállitása volt 1968-ban Veszprémben és Dunaújvárosban. A vásárhelyi tárlatok rendszeres kiállitója, részt vett a Nemzeti Galéria grafikai és a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának kiállitásain is,-

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972. 74.

Kajári Gyula grafikus

a X. Miskolci Orsz. Képzőművészeti kiállításon szerepelnek krétarajzai.

Seres János: X. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítás.

Népművelés, 1969. febr. 28-29. old.

Kajári Gyula

A Csongrád m.-i Tanács és a Szeged m.-i városi Tanács műtárgyvásárlásai-ból rendezett „Kortárs Művészet" c. kiállítás ma megnyílik, melyen szerepel műve.

Meghívó

1974. Okt. 5.

Kajári Gyula grafikusművész

A magyar képzőművészet országos szeregszemlélének megnyitásakor ünnepélyesen átadták a díjakat. A művész kapta a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának díját.

(MTI): Megnyitották a XV. szegedi nyári tárlatot.
Népújság (Heves), 1974. júl. 23.

Kajári Gyula

Dunaújvárosi sorozat I. kréta 48.5 × 66

Dunaújvárosi sorozat III. kréta 48.5 × 66

Dolgozó emberek között kiáll.

Ernst múzeum, 1968. jan.

Kojári Gyula

Dunaújvárosi sorozat V.

kréta 66×48

Dolgozó emberek közötti küzdelem

Ernst múzeum 1968. jan.

Rajdi Gyula

Dunaújvárosi sorozat I. III. V.
kréta 48 x 66

Dolgozó emberek között
képzőművészeti kiállítás
Ernst Múzeum 1968.

Kajári Gyula

Részt vett a Képzőművészek Szövetsége által rendezett "Uj müvek" kiállitáson a Mücsarnokban.

Kortárs 1971/6 1ooo. old.

Kajári Gyula
festő

Vásárhely volusztus művészegyéni-
sége Kajári Gyula

Bánszky Pál: Hódmezővásárhely és a képzőművészetek
Művészet, 1974. március – 43 oldal.

Magyar Gyula
festő

Hódmezővásárhelyen a művészet-
történeti hallgatók kutatása alap-
ján igen sok Magyar kép van lakások-
ban.

Bársony Pál: Hódmezővásárhely és a képzőművé-
Művészet, 1974. március - 43 oldal. szeti

Kajári Gyula

a könyvkötésre kiadott „Mai magyar rajzművészet" c. kötetben szereplők művei. Évekig Kecskeméten élt és dolgozott.

Szekér Endre: Mai magyar rajzművészet
Petőfi Népe, 1942. máj. 24.

Kajári Gyula

A Tornyai János Múzeumban rendezte meg a Hódmezővásárhelyi Majolikagyár kiállítását, a katalógust ő állította össze és írta meg. Kajári Gyula maga is dolgozott a gyárban, mint keramikus.

Fedor ágnes: Hatvan éves a Hódmezővásárhelyi Majolikagyár.
Magyar Nemzet, 1972. szept. 12.

Kajári Gyula

a békéscsabai múzeum ez évben vásárolt a művész alkotásaiból.

R.I.: A csabai múzeum és a képzőművészet.

Békés m. Népújság, 1943. okt. 17.

Kajári Gyula

Főiskolai hallgató diplomamunkája: "A Tiszaháti felkelés 1703" /II. Rákóczi Ferenc és Esze Tamás találkozása 1703. junius 12.-én/

Repr.

Irodalmi Ujság, Bp. 1953. május 21.
IV. évf. 11. sz. 4. lap.

Kajári Gyula grafikusművész

"Dijak, kitüntetések - 1975" cimmel közli a lap, hogy a művészt a Munkácsy Mihály-dij III. fokozatával tüntették ki.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. ápr. 5.
XIX. évf. 14. sz. 2. lap.

Kajári Gyula, Jestő

Vívódíjban részesült.

Vékiss Margit: XIV. Alföldi Tárlat

781-782

TISZATÁJ. Szeged, 1971. augusztus XXV/8.

Kajári Gyula, grafikus

Békéscsabán nevepel. (Őri táj, Vihar c. művei)

Dér Endre: Gondolatok a XVI. Alföldi és a IX. Délalföldi Tárlat ürügyén 85-86.

TISZATÁJ. Szeged, 1973. július

XXVII
7.

Krajcári Gyula, festő
grafikus

Grafika: Repa

Krajcári Gyula: Nyár

Műmellékletek: IV.

TISZATÁJ. Szeged, 19[illegible]. augusztus XXV/8.

Kajáry Gyula, Jestő

A szöveget Kajáry Gyula tervei alapján
↓ diófa táblákba vérték s a
hódmezővásárhelyi gim názium
tanári könyvtárának falán elhelyez-
ték.

Németh Lánló: A vásárhelyi Kúfra

71-72.

TISZATÁJ. Szeged, 1972 - september XXVI/9.

Kajári Gyula

A vásárhelyi művésztelep modern művészházaiban a fiatalok közül sokan letelepedtek. Itt kaptak életükhöz-művészetükhöz megfelelő élményanyagot. – A művész neve ma már közismert a művészpártoló közönség előtt.

Palmer Zoltán: A Vásárhelyi Művésztelep. Zalai Hírlap, 1975. máj. 18.

Kajári Gyula
Gráfikus

„Samu bácsi"
(repro)

D.Fehér Zsuzsa: Hódmezővásárhely müvészetéről.
Müvészet, 1973. november - 25.oldal

Krajcsi Gyula
festő

Méltatás

D.Fehér Zsuzsa: Hódmezővásárhely müvészetéről.
Müvészet, 1973. november - 25.oldal

Magári Gyula
grafikus

A művész szuggesztív erejű
parasztarcai Vásárhely mű-
vészetét tiekrözi.

D. Fehér Zsuzsa: Hódmezővásárhely művészetéről.
Művészet, 1973. november - 25.oldal

Kajári Gyula

a fiatalok közül sokan letelepedtek Vásárhely modern művészházaiban, mint a művész is, kinek neve má már közismert az ország művészpártolói előtt.

Palmer Zoltán: A vásárhelyi művésztelep.

Északmagyarország, 1975. máj. 11

Kajári Gyula MDK

Szerepelt a kiállitáson.

"Gyászolók"

Molnár Vera: Hódmezővásárhelyi képzőművészek kiállitása Sárospatakon.

NAPJAINK 1963 okt.1.

Kajári Gyula MDK

Szerepelt a tárlaton

Széchenyi-sorozata, tájai, csendéletei

Ritly Valéria : A XI. Vásárhelyi őszi tárlat.
MAGYAR NEMZET 1964 okt. 27.

Kajári Gyula MDK

Szerepelt a vásárhelyi művészeknek a kecskeméti Cifrapalotában okt. 25-én megnyilt kiállitásán.

Grafikái.

Pille György A vásárhelyi művészekről, kiállitásukról.

PETŐFI NÉPE 1964 okt. 30.

Kajári Gyula

MK

szerepelt a kiállitson.

Szelesi Zoltán: Szegedi Országos Képzőművészeti Kiállitás.

Tiszatáj. 1984. szept.

Kajári Gyula

A művesség, a komposíció és a formaképzés klasszikus törvényeit követi.

B. Supka Magdolna: A kódmezővásárhelyi festészet képzőművészeti Almanach 1; Corvina 1969, 16. l.

Kajári Gyula

Gond II. Mréta 56×25 cm
Virágok – XII. szüres Mr. 30×43 cm

Vásárhelyi Tárlat
Rétrospektív Miállítás, 1964–73.

Kajári Gyula

Virágok, XII., repr.

Vásárhelyi Tárlat
Retrospektív kiállítás, 1964-73.

Kajári Gyula

Útkereszteződés, sz. Nr. 47×61 cm

Vásárhelyi Tárlat
Retrospektív Miállítás 1964–73.

Kajári Gyula

Nyár feketekréta 120×157

XVI. Szegedi Nyári Tárlat
1975. Jul – Aug.

Kajári Gyula

Nyári rep.

XVI. Szegedi Nyári Tárlat
1975. Jul.–Aug.

Kajári Gyula

Részletes a kiállításon
A katalógust ld. Alexin
Andornál

Délalföldi Tárlat I–X.
1965–1974.

Kajári Gyula

Virágok repar.

Vasárkulyi Tárlat
M.N.G. 1974. Jul-Sept.

Kajári Gyula

Útkeresztezödés színes kréta
47 x 61

Vásárhelyi Tárlat
M. N. G. 1974. Jul-Sept.

Kajári Gyula

Gyond II. Kréta 56x25

Virágok Szíves -"- 30x43

Vásárhelyi Tárlat

M.N.G. 1974. Jul-Sept.

Kajári Gyula

a Nemzeti Galériában rendezték meg a Vásárhelyi Tárlatot, – az elmúlt tíz év anyagából, – melyen szerepeltek művei.

Sosovci Miklós: Kiállítotermekben.
Pestmegyei Hírlap, 1974. júl. 24.

Kajári Gyula (grafika)

1975-ben a 16. Szegedi Nyári Tárlaton részt vett.

Népszava, 1975. aug. 8. 103. sz. 185 m. 5 p.

Kajári Gyula (grafikus)

A Műcsarnokban 1975. máj-ban megrendezett 30 esztendő magyar képzőművénete c. jubileumi kiállításon részt vett.

Népszava, 1975. máj. 4. 103. ef. 103 sz. 8p.

Kaján Géza grafikusművészt
a kultuszális miniszter 1945. ápr. 4.-e al-
kalmából a művésznek a Munkácsy
Mihály-díj III. fokozatát adomá-
nyozta.

Zalai Hírlap, 1945. ápr. 3.

Kajári Gyula grafikusművész

Felszabadulásunk 30. évfordulója alkalmával művészeti díjakat adtak át a Észek Klubban: Munkácsy Mihály-díj III. fokozatát is kapta a művész.

Magyar Nemzet, 1975. ápr. 3.

Kajári Gyula

1974-ben sért vett a szegedi Móra F. Múzeum
nyári táplatán.

Népszava, 1974. aug. 14. 102. erf. 189 n. Sp.

Kajári Gyula

Komor variáció (grafika)

Népmana. 1974. szept. 8. 102. ef. 21 sz. 8 p.

Kaján Gyula

Önarcmására emlékezve II., 30. old., rajz.

7. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1974.

Kajári Gyula

Öregasszonyarc emlékezve III. 70×50

7. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1974.

Kajári Gyula

Öregamyámra emlékezve I., tr. 70x50
——— || ——— II., tr. 70x50

7. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1979.

Kajári Gyula

Az 1974-es Balatoni Táslaton Kenthelyen grafikáival vett részt.

Népszava, 1974. júl. 21. 102 evf. 169 sz. 9 p.

Kajári Gyula, grafikus

Munkácsy M.-díj: III. f

– Művészeti díjasok 8.

EST I HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 2.

Krajcár Gyula, grafikus

Munkácsy K.-díj III. f.

– Kiosztották az idei irodalmi és művészeti díjakat

6/D.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. ápr. 3

Kajári Gyula (grafikus)

1975-ben a Munkácsy-díj III. fokozatával tüntettek ki.

Népszava, 1975. ápr. 3. 103. erf. 78 sz. 4 p.

Kákay Szabó György, festő

Évfolyamtársa volt Kolbe Mihálynak.

Tüskés Tibor: Képzőművének műhelyében

61-70.

XVIII

1.

JELENKOR, Pécs, 1975. január

Kajári Gyula grafikus

A Műcsarnokban rendezett jubileumi kiállításon, szerepel lapja.

Tasnádi Attila: Képzőművészetünk jubiláris szeregszemléje.

Népszava, 1975. máj. 4.

Kajári Gyula

„Kopasz fák"

„Tél 4."

„Kodály portré" c. művei

szerepeltek az V. Miskolci Grafikai Biennálén

Napjaink 1970 január

4. oldal

Kajári Gyula

A művesség, a kompozíció és a formaképzés klasszikus törvényeit követi.

B. Supka Magdolna: A hódmezővásárhelyi festészet...
Képzőművészeti Almanach 1; Corvina 1969, 76. l.

Kajári Gyula

a Munkácsy Mihály Múzeumban a XIV. alföldi Tárlaton műveiért művészdíjat kapott.

Békés Megyei Népújság, Békéscsaba, 1971. ápr. 6.

Kajári Gyula

Névódíjat kapott a XIV. Alföldi Tárlaton Krétarajz-műveiért.

dr. Bodnár Éva: A XIV. Alföldi Tárlat Békéscsabán.

Békés Megyei Népújság, Békéscsaba, 1971. máj. 9.

Kajári Gyula

Az alföldiek romantikus szenvedélye, érzelmi gyengédsége a legfiatalabbak közül az ő rajzaiban él tovább.

Pogány Ö. G.: Vurucz D. István művészetéről, Műgyűjtő, 1970. I. sz. 35 C

Kajári Gyula

Ismert erényeit mutatják a kréta-rajzai

Seres János: x. Miskolci országos képzőművészeti kiállítás

Népművelés 1969/2 29 old.

Nagyári Gyula

Tanulmány

Alföld 1971/10 71 old.

Kajári Gyula

Grafikáiban, mély társadalmi mondanivaló és erkölcsi elkötelezettség él és hat. Izzó szenvedély és humanum van jelen dinamikusan megformált portréiban és tájképeiben

Dömötör János: Vásárhelyi művészet

Alföld 1971/10 72 old.

Kaldi Gyula

Grafikái szerepelnek a

IX. Miskolci Országos Képzőművészeti

Kiállításon

Napsugár 1967 február 1

5. old

Klajári Gyula
Grafikus

A Dürer évfordulós kiállítusán
nem vett részt

Solymár István: A magyar grafika tisztelgése Dürer előtt.
Müvészet, 1971. augusztus - 10.oldal

Kajári Gyula

grafikus
Kajári Gyula ~~festőművész~~ kiállitása, Veszprém, Bakonyi Múzeum. - Ism: Heitler László, Jelenkor, 1968.9.sz. 815.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.sz.149-182.l.

168. l.

Kajári

MDK

Szerepelt a tárlaton.

"Gondolatok Széchenyi emlékére",

Dömötör János: A XI. Vásárhelyi Őszi Tárlat.
CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP 1964 okt 29.

Kajári Gyula

Bemutatott müvei:

103.sz. Kopasz fák, fametszet, 42 x 55 cm.

1o4.sz. Tél II. , fametszet, 56 x 42 cm

105.sz. Kodály arcképe, fametszet , 46 x 31 cm

Katona László : V. Miskolci országos grafikai biennálé, Miskolc, 1969.

Kajári Gyula

"nyesett " müvei a földközelség , stabilitás a széles nyugalom érzetét keltik.

Katona László : V. Miskolci országos grafikai biennálé, Miskolc, 1969.

Kovács Gyula
grafikus

Méltatás

Turcsány Zsuzsa: Kusztos Endre kiállítása.
MŰVÉSZET, 1972. december - 36.oldal

Kajári Gyula

Grafikusmüvész a Munkácsy Mihály dij III. fokozatát kapta 1975-ben.

Magyar Hirlap 1975 92/5

Kapári Gyula

rajza

Forrás 1969/1 boritó,44.o.

Kajári Gyula

a Baján megrendezett Tisztelet Nagy Istvánnnak
című tárlaton részt vett Miskolczy Ferenc,
Noel Ö. Gábor, Weintrager Antal, Kajári Gyulaw
Pál Gyula, Csohány Kálmán, Bodor Miklós, Szurcsik
János.

Forrás 1974-1-84
Sümegi :Nagy István emlékezete

Kajári Synka

festő

Komor variáció.

Kréta. 60X47 cm.

Repr.

Képrőmű v. Almanach 3.

Corvina 1972.

Kajári Ilona

~ grafikáiból kiállítás nyílt a
MNG. - ban / 1970 /

Képzőművész almanach 3 62.
Corvina 1972

Kojári Sysla

testő

~ hódmezővásárhelyi művén.

Képzőművészeti Almanach 3 n3.

Corvina 1972

Kajári Gyula

Komor variáció. Vegyes. 60×47 cm

Képzőművészeti Almanach 3, Corvina 1972

Kajári Gyula

Szalay Ferenccel, Németh Józseffel, Fejér Csabával, Sami Katalinnal és Hézső Ferenccel a „második vásárhelyi kullám" képviselője.

Pap Gábor: Szalay Ferenc festészete; Képzőművészeti Almanach 3, Corvina 1972, 113. l.

Kajári Gyula

A „Cantata" című to-film felvételei során Szolay Ferenchez hasonlóan ayilathozott a helyi művészet feladatairól.

Pap Gábor: Szolay Ferenc festészete; Képzőművészeti Almanach 3, Corvina 1972, 113. l.

Kajári Gyula

A MNG-ban grafikai kiállítása volt (1970. 1. 10–22.), hála a kolozsvári lokálpatriotizmusnak. A fiatal generációba sorolható. Dési Huber és kortársai szemléletét követi.

Képzőművészeti Almanach 3, Corvina 1972, 63. l.

Kujási Gyula

A nagy kiállítás felnagyította művészete nehézségeit. Művét a kritika túlzottan sajátosan ítélte meg.

Képzőművészeti Almanach 3, Corvina 1972, 63. l.

Thayeri Gyula

Martinovszky

Magyar Világ 1971/51 III. old.

Kajári Gyula

1. Variációk I. kréta 49x70
2. Tejtermelmények — 46x67

XII. Szegedi Nyári Tárlat

Kajári Gyula

Fejtamulmányok repr.

XII. Szegedi Nyári Tárlat

Kajári Gyula

A szegedi nyári tárlaton szerepelnek fej-tanulmányai.

Láttuk, hallottuk.

1971. VII. 23. Kossuth 21.03/6/ K j

Kajári Gyula

Hódmezővásárhelyen él és alkot a művész.

Hajdúböszörményi Napló, 1943. jún. 20.

Kajári Gyula, grafikus

kerepel a XIV. Hegedűs Gyári Találkozón.

Tandi Lajos: Kiállítási Napló

90-94.

TISZATÁJ, Szeged. 1973. október XXVII/10.

108.
+2
110.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Csongrádmegyei Hirlap 1965 május 9.lap 4.

Krajcsi Gyula, festő

MDK

Letelepedett Vásárhelyen.

Fenyik Flóra: Vásárhely varázsa 2.

Bp. 1964. jún. 30.

ESTI HIRLAP

MDK.

Kajári Gyula

Juhász Gyula portréja/Fametszet/

Alföld 1965 5.

MDK.

Kajári Gyula

Cikk a müvészről az Alföld 1965 má 5. számába
n

MDK.

Kajári Gyula

Müvei a vásárhelyi muzeumban

Csongrádmegyei Hirlap 1965 máj 1. lap,11

MDK.

Kanári Gyula

Művei a városi múzeumban

Csongrádmegyei Hírlap 1965 máj 1.

Kajári Gyula [grafikus] HDK

a vásárhelyi majolika-pár mű-
vészeti irányítója – a termékek
esztétikai sinvonala emelhedett
vezetése alatt.

Artner Tivadar: Müvészélet a "tiszaparti
Firenzében".

Esti Hirlap, II.évf.21o.sz. 1957.szept.8.vas.
2.oldal

MDK

Kajári Gyula grafikus

Artner T: Fiatal képzőm. és iparművészek kiáll.
Szabad Nép, 1955. jun. 29. 4 l.

Kajári Gyula, MDk.

Szeged részére készít majolikafreskót.

– : Nyolcvanneg képzőművész készít új alkotásokat nag ipari városoknak, vidéki iskoláknak

Népszabadság, bp. 1959. júl. 3 8. l

M.D.K.

Skajári Gyula
festő

Művei a Medosz díjját nyerték meg.

Magyar Nemzet, 1959. aug. 19.

Merőgardaság a képzőművészetben 4l.

MDK

Kajári Gyula

tanulmányai (grafikák) szerepeltek a negyedik Vásárhelyi Őszi Tárlaton. (más adat nincs.)

Artner Tivadar: A vásárhelyi fiatal művészek vallomása.

Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 45. sz. [4. l.]

M D K

Kajári Gyula

Cseh M. :Fiatal grafikusok a kiállitáson. SzM.1955.
lol l.

Károlyi-palotában rendezett képzőművészeti kiáll.
1927 febr. 1.

Kajári Gyula

A szegedi tárlaton 1965 óta évenként négy művész kapott eddig díjat, halodik a sorrendben: Kajári Gyula részt vett a X. tárlaton is

Rj. Varga József: A X. szegedi nyári tárlat tanulságai

Népművelés 1969/10 41old.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Napjaink 1967 febr.1.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Napjaink 1967 febr.1.

Kajári Gyula

MDK

1947 a fordulat éve, ceruza

Bányamunka, ceruza

Mücsarnok 1954. V. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kajári Gyula. [ ] MDK

Díjat nyert a szegedi nyári tárlaton.

(bársony): Kerekekre állított színpad 2

ESTI HIRLAP Sz. 1966. júl. 23.

Kajári Gyula, [ ] MDK

Kiállít a VII. szegedi nyári tárlaton.

(bársony): Kezekre állított szárpad 2.

ESTI HIRLAP Bp. 1966. júl. 23.

Hegyi Gyula
festő –

M.D.K.

Az 1966-os évi Szegedi
Nyári Tárlat díjat nyerte.

Szalai Zoltán: A VII. Szegedi Tárlat
Művészet, 1967. március – 41 lap

Kajáre Gyula
festő

M.DK

Parasztiháromyentet ábrázoló
rajzai eredetiek.

Szelesi Zoltán: A VII. Szegedi Tárlat.
Művészet, 1967. március - 41 lap

Kajári Gyula
grafikus
1703-ás tiszaháti felkelés
c. szénrajzsorozata
diplomamunka.

Gerszi Terér: A Kép-
zőművészti Főiskola
1952-53. évi diplo-
mamunkái.

Szabad Művészet
1953. 115, 116. l.

(15)

~~Felady Gula 101. l.~~
~~Gacs Gábor 101. l.~~
~~Gross Arnold 99. l.~~
Kajáré Gula 101. l.
Kass János 99. l.
Kerti Károly 101. l.
Kondor Lajos 99. l.
Lukovszky László 101. l.
Murray Robert 99. l.
Raszler Károly 97, 99, 100. l. (képpel)
Reich Károly 99. l.
Schey Ferenc 101. l.
Seress János 101. l.
Stettner Béla 101. l.
Szemerédy Miklós 98, 100. l. (képpel)

Csch M.: Fiatal grafikusok a kiállitáson
SzM. 1955

Könyvtáramban

Kajári Gyula /Tanulmány I-IV., kr.r./
Keserü Ilona /Tanulmány I-II. ecsetrajz,
Fiufej, ecsetrajz

IV. Vásárhelyi Őszi Tárlat

Tornyai-Muzeum, 1957.

2/P3

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Tiszatáj 1966 szept p.749.

.MCK

Kajäri Cyrus

Kirjallinen kritiikki

Tiesetä 1966 except p. 749.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Tiszatáj 1966 szept.p.749.

.

MDK

Kagáre Gyula
~~[illegible]~~ festő.

Hódmezővásárhelyen
települt le a fiatal művész.

Zsigmondi Matka: Vásárhelyi vállatok.
Nők Lapja, 1966. febr. 26 - 18 lap

Kajári Gyula

Széchenyi sorozatáról kép. (6 db)

Tiszatáj 1964. dec.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 jan.p,42.

MDK

Hajári Gyula
grafikus

Gondolat-sorozatát
állította ki a tárlaton.

Keitler Lexikon: III. Balatoni Tárlat, 1966.
Művészet, 1967. február - 46 kép.

M.D.f

Kagári Gyula
grafikus

Kréta rajzait állította
ki a tárlaton.

Bodnár Éva: Balatoni Tárlat. 1966.
Művészet, 1967. február – 45 kep.

M.D.Y

Kagári Gyula
Grafikus

A kiállításról hiányoztak
művei.

Rétly Valéria: A XIII. vásárhelyi őszi tárlat
Művészet, 1967. január - 37 lap

MDK

Kajári Gyula

Kardoskuti tanyaudvar, kr., repr.

9. Vásárhelyi őszi tárlat 1962. okt. Tornyai J. Muz. Szvhely

MDK

Kajári Gyula

Nagy Sándor bácsi, kr.

Kardoskuti puszta, "

Rokkant férfi, "

9. Vásárhelyi őszi tárlat 1962. okt.
Tornyai J.Muz. Hmvhely.

MDK

Kajári Gyula

Két fa, paszt.

9. Vásárhelyi Őszi tárlat 1962. okt. Tornyai J. Muz. Hmvhely

MDK

Kajári Gyula

Kutasi puszta, paszt.

Akol a pusztán, "

9. Vásárhelyi őszi tárlat 1962. okt. Tornyai J. Muz. Hmvhely

MDK

Kajári Gyula

Kardoskuti tanyaudvar, kr.

9. Vásárhelyi őszi tárlat 1962. okt. Tornyai J. Muz. Hmvhely.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Délmagyarország 1966 okt.11.

MDK

Kajári Gyula

Tanya, szénrajz

Tanyaudvar, szénrajz

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. Műcs. 1962. 21.1.

Kajári Gyula, grafikus

L.:Lóránt János

Tandi Lajos:Kiállitási mérleg 91-93.

Tiszatáj,Szeged,1977.október XXXI1/1o.

MDK

Kajári Gyula

Kiállitási hir

Szabad Föld 1968 juli.28.

Ügyiratszám:

Ügyintézőnk:

Budapest, 196 _____

ORSZÁGOS TERMÉ
BUDAPEST, V.,
TELEFC

4081 66. FNYV. 9. t. (N)

Kajári Gyula

A mai derékhad akkori legjelentősebb fiatal alkotóit – Kajári, Samu, Fejér, Hézső, Végvári, Fekete, Németh, Szalay – indította, hogy az 50-es évek végén te lepedjenek le Vásárhelyen.

Dömötör János: Vásárhelyi műhely. Hajdu-Bihari Napló, 1977. júl. 10.

Kajdi Gyula

A kecskeméti Katona József Múzeumban rendezett II. Orsz. Képző- és Iparművészeti kiállításon szerepelnek a művész művei.

Csáky L. György: A Katona József Múzeum kiállítása.
Petőfi Népe, 1977. jul. 5.

Kajári Gyula, festő-grafikus

A mai derékhad akkori fiatal alkotói-köztük a művész is – az 50-es évek vegén állandó jelleggel tanpeatlek le, illetve visszatértek Vásárhelyre.

Dömötör János: Vásárhelyi műhely.
Dolgozók Lapja, 1977. júl. 3.

Kajári Gyula (Vásárhely), festő

A művész 1956-ban készített rajzaiban részben a társadalmi környezetet (kubikusok), részben az előzményt (Máj. 1-i felvonulás 1891-ben) mutatja be. Szorozatának harmadik művében a zendülést látjuk mozgalmas, dinamikus tolmácsolásban. Az 1964-es emlékkiállításra készített kredarajza erőteljes feszültséget, drámát hordoz, bár es elekvés nincs rajta. (emlékbe)

Dánötör János: Szántó Kovács János a képzőművészetben.
Csongrád Megyei Hírlap, 1977. aug. 20.

Kajári Gyula, festőművész

a felszabadulás után 10 évvel bontakozott ki a vásárhelyi művészet második virágkora. A kedvező légkör – amely inkább jelentette a jó szót, mint a kiilégítő anyagiakat – arra ünditotta a mai derékhad akkori fiatal alkotóit – köztük a művészt is – hogy az 50-es évek végén telepedjenek le a városba.

Dömötör János: Vásárhelyi műhely.
Békés Megyei Népújság. 1977. júl. 10.

Kajári Gyula

„Nyár" megántulajdon kréta 88x59 cm

„Tűnődés" megántulajdon kréta 88x59 cm

„Régiemlék" megántulajdon kréta 88x59 cm

Balatoni Nyári Tárlat 1976

Balatoni Múzeum, Keszthely

Kajári Gyula, grafikus

A 19.-i Szegedi Kajári Tárlat megnyílt, melyen a művésza rajzai is szerepelnek.

Halász Miklós: Szegedi Kajári Tárlat.
Pesti Műsor, 1948. júl. 19. 47. old.

Kajári Gyula, festő-grafikusművész

A két határt jelző alkotói cím alatt a vásárhelyi festészet portréábrázolásairól szól az író. Legpregnánsabban éppen a portréfestészetben a vásárhelyi művészek mélységes emberbe vetett hite jut kifejezésre. – A művész a mezőgazdaság szocialista átszervezése megjelenítésében vállalt részt. „Samu bácsi" és társai gondbarázdált, töprengő, tűnődő arca (ennfitve) a lélekváltás őszinte grafikai megfogalmazása.

Dömötör János: Kohántól Fejér Csabáig.
Hevesi Szemle, 1978. márc. 12. old.

Kajári Gyula, festő

A vásárhelyi festőiskola középgeneráciájának, derékhadának számos művésze: (Szalay Ferem, Kajári Gyula, Fekete János) nem helyben, sőt nem is az Alföldön született, hanem a Dunántúlról indult, – mint Németh József is.

Dömötör János: Németh József világa.
Vas Népe, 1978. aug. 13.

Kajári Gyula

Kajári Gyula kerámiáit bo-
mutatta Budapesten, a Finom
kerámiaipari Művek kiállí-
tásán.

Losonci Miklós: Kajári Gyula kerámiái.
Nyírvidék, 1979. április 1-4. lap.

Kajári Gyula

Kajári Gyula arra törekszik, hogy a most használatos tárgyként használt kerámiáknak újra képzőművészeti rangot adjon.

Losonci Miklós: Kajári Gyula kerámiái.
Új Tükör, 1979. április 8. – 4 lap.

Kajári Gyula

Kajári Gyula gondterhes parasztportrei és feszültségteljes tájai, a mezőgazdaság történelmi átalakulásának hifejlői.

Dömötör János: A vásárhelyi tárlatok...
Művészet, 1978. december – 14. lap.

Kayáże Gyula

„Samu bácsi"
(repro)

Dömötör János: A vásárhelyi tárlatok negyedszázada.
Művészet, 1978. december - 14. lap.

Klajári Gyula, grafikus

L: Tornyai János

Dömötör J: A Vásárhelyi Őri Parlat 1263-1266

Élet és Tudomány, Bp. 1978. okt. 6. XXXIII/40

Kajári Gyula, grafikus

L: Tornyai János

Dömötör J: A Vásárhelyi Őri Tárlat 1263-1266.

Élet és Tudomány, Bp. 1978. okt. 6. XXXIII/40.

Kajári Gyula

Kajári Gyula Szabó Sándor koron-
golt edényeit, a rajz, a szöveg és a
szép szín fokozásával olyan művek-
ké teszi, amely befolyásolhatja a vá-
sárlelyi kerámiát.

Losonci Miklós: Kajári Gyula kerámiái.
Új Tükör, 1979. április 8 – 4. lap.

Kojári Gyula

Gazdag motívumai madarak-
kal, halakkal, virágokkal ~~[illegible]~~-
~~[illegible]~~heshedeuk. Pazdlóvázái, parasztt-
tálai, butykosai és dehessek.

Sosonci Miklós: Kojári Gyula kerámiái.
Új Tükör, 1979. április 8 – 4. lap.

Kajári Gyula, grafikus 1)

Magyar Nemzeti Galéria kiállítása.
a látvány megújuló értelmezése a vá-
sárhelyi talajból indult el annak drá-
mai hajtásaihoz, kapcsolódott; innen
fakadt grafikánk néhány új hajtá-
sa is. Ezt vállalta akkor a művész
is, aki bű maradt a felvállalt gondolathoz.

Láncz Sándor: Képzőművészeti krónika,
Jelenkor, 1977. 1. 70. old.

Kajári Gyula 2.) Folytatás

a művész expresszív rajzai lüven követik a paraszti élet ezerarcú mozgását; övegedés, családi élet, új benyomások, új élmények hatását a felbomló régi közösségekben s ezt a magyar grafikában szinte egyedülálló hűséggel terzi téma és eszköz iránt egyformán: mindig a rajzszén feketéjével alkot a fehér papíron, a fekete-fehér ősi kontrasztjára építve.

Láncz Sándor: Képzőművészeti krónika. Jelenkor, 1977. 1. 70. old.

Kajári Gyula, grafikusművész

a Balatoni P. Nyári Tárlat megnyílt szombaton a keszthelyi múzeumban.

a grafikai díjat a hódmezővásárhelyi művésznek ítélték oda.

Vas Népe, 1976. júl. 21.

Kajári Gyula

Megnyílt a vásárhelyi képzőművészek kiállítása, a Somogyi Képtárban, melyen szerepelnek a művész munkái. Mérész szín- és formatervező, művészete fokozza és maradandóvá-teszi átélt élményeit. „Kutasi puszta" – „Két fa" c. l. emlitve

Horányi Barna: A vásárhelyi képzőművészek kiállítása.

Somogyi Néplap, 1976. ápr. 7.

Kajári Gyula, festő

L. kő Pál

Láncz Sándor:Képzőművészeti krónika 68-73. o.

1977.jan. 1/xx.

Jelenkor, Pécs

Kajári Gyula

Kajári Gyula grafikusmű vész
nivó díjban részesült.

----: Kiállitási naptár.

Művészet,1976. julius - 48.oldal.

KAJÁRI GYULA grafikus
Ősi, 1926

1948-49-ben az Iparmüvészeti, majd 1953-ig a Képzőmüvészeti Főiskola grafikai szakán tanult; mesterei Miháltz Pál, Ék Sándor és Konecsni György voltak. Tanulmányuton az NDK-ban járt. 1954-ben Hódmezővásárhelyen telepedett le, s 1959-ig az itteni Majolikagyárban volt tervező. 1966 óta minden évben hosszabb-rövidebb ideig Dunaujvárosban dolgozik. 1968-ban Veszprémben és Dunaujvárosban, 1970-ben a Nemzeti Galériában és Hódmezővásárhelyt jelentkezett önálló kiállitással. Szerepelt a Nemzeti Galéria 1968-as "Mai magyar grafika" cimü bemutatóján. Állandó résztvevője az alföldi rendezvényeknek, 1966-ban és 1974-ben dijat nyert a Szegedi Nyári Tárlaton. - Nagy indulatoktól izzó krétarajzaiban a mult és a jelen sorskérdései, a paraszti életforma-váltás gondjai foglalkoztatják. Ujabban a munkás-világ és az általános emberi problémák felé tágul érdeklődése, s stilusának keménysége is bizonyos oldottságot mutat.

Művészéletrajzok 197

Kajári Gyula, grafikusművész

A Szolnok megyei képzőművésznek Téli Tárlatán a művész művei szerepelnek:
Két szénrajza.

Egri Mária: Téli Tárlat '76.
Szolnok Megyei Néplap, 1976. dec. 11.

Kajári Gyula

A „Fényes mellek nemzedéke" a népi kollégiumok egykori növendékeit ábrázolta; a népi kollégiumi képzőművészetnek köre tartozott a művem is.

Horváth Gyögy: Fényes mellek nemzedéke. Tükör, Budapest, 1946. dec. 12.

Kajári Gyula, grafikusművész

Keszthelyen megnyílt a nyolcadik Balatoni Nyári Tárlat. – A művészi alkotása művódijat kapott.

Déli Krónika

1946. VII. 10. 12.00 |6| 4h.

Kajári Gyula

A hódmezővásárhelyi müvésztelep tagja,

Ma yar Hirlap 1978-2o5-6

Kristó: Egy müvésztelep negyedszázada

Kajári Gyula,

Szolnokon kiállítás nyílt a művésztelep vendégművészeinek munkáiból, melyen szerepelnek a művész művei.

Egri Mária: A művésztelep vendégművészei. Szolnok Megyei Néplap, 1977. okt. 29.

Kajári Gyula, festő- és grafikus

Mint a vásárhelyi festőiskola középgenerációjának, derékhadának számos művésze – Szalay Ferenc, Kajári Gyula, Fekete János – nem helyben, sőt nem is az Alföldön született, hanem a Dunántúlról indult, Somogy megyéből került az 50-es években a Képzőművészeti Főiskolára.

Dömötör János: Németh József világa. Csongrád Megyei Hírlap, 1972. okt. 1.

KAJÁRI GYULA

„A Dunai Vasmű I–IV." c. grafikái (együtt) III. díjat nyertek a SZOT Felszabadulási Képzőművészeti pályázatán.

Munka, 1970. jan. 10.

Kajári Gyula

„Merengő" c. rajza a
4. oldalon

Magyar Nemzet 1970 január 17
4. old

Kajári Gyula

1

a napszámos családból származó fiatal-
ember a felszabadulás után ezett művészé.
A Herendi Porcelángyár vésnöke - 1948-ban
került az Iparművészeti Főiskolára Mihóltz
Pál növendékeként a grafikai szakra.

Magyar Nemzet 1970 január 17
4. old.

Kajári Gyula

2

Egy év múlva a Képzőművészeti Főiskolán Ék Sándor majd Konecsni György a tanára. A főiskola elvégzése után 1959-ig a Hódmezővásárhelyi Majolikagyár tervezője.

Magyar Nemzet 1970 január 17.
mold.

Kajári Gyula

rajzaiból és festményeiből
nyílt kiállítás szombaton a Nemzeti
Galériában

Magyar Nemzet 1970 január 11
12. old

Kajári Gyula

541., Tél I., 1969.
fam. 450×550

542, Tél II., 1969.
fam. 560×420

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

543.) Tél III. 1969.
fametszet, 410x520

544.) Tíz év után a Gyulai temetőben
1969. fam. 490x360

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Tanulmány. (Osvátkné), 1959" rev.

Kajári Gyula Ziállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Parasztemberek, 1960" repr.

Kajári Gyula Ziállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Halottsiratás, 1959" repr.

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kopenhagen

Kopenhagen Gamle Raadhus

Kbh. - Raadhuset (Gamle), 1750.

Kajári Gyula

"Elmúlt idő II., 1960" rep.

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Gyötrőbló asszony, 1961." regn.

Kajári Gyula Kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Karlosküti tanyaustvar"
1961. repr.

Kajári Gyula Ziállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Gesetzerhalt nő" 1961. repr.

Kajári Gyula Kiállítása

Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

1 Kajan Gyula

Kajan Gyula Nállítása
Tp - Hadmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Némaság" 1962. nepr.

Kajári Gyula Kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kaján Gyula

"Mártélyi halászstanya"
1961. rézk.

Kaján Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Elhagyott vidék"
1962. negv.

Kajári Gyula Kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Sándor bácsi"
1962. vegyes.

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Komor falak"
1962. vegy.

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Kiss Lajos bácsi"
1963. nepr.

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Kenőlős asszony I."
1963. repr.

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kaján Gyula

"Tanyaudvar", 1963
vegyes

Kaján Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Корен Ђуро

Корен Ђуро Лидија
Бр - Нд Лимовац-радник, 1950.

Kajári Gyula

"Gondban vergődő"
1964. repr.

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Téglási puszta" 1963.
rézm.

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Ülő lány" repr.
1963.

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

~~[illegible]~~ "Ülő lány II."
repr. 1963.

Kajári Gyula Ziállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Ősi naplemente, 1964" vegy.

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Károgó varjak" 1964 (részl)
repr.

Kajári Gyula Kiállítása
Bp. – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Széchenyi sorozat: Kilencszt a láng VI." 1964.

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

503, Sajti Imre portréje, 1969
fek. kv. 620x430

504, Szőnyegtev, 1969.
fek. kv. sz. pszt. 300x560

Kajári Gyula Miállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

505, Tanulmány I., 1969.
fek. kv. 640 × 440

506, Tanulmány III. 1969.
fek. kv. 480 × 670

Kajári Gyula Miállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

507, Tanulmány Kovács népivel, 1969.
fek. kv. 630x460

508, Tanuszkodó, ülő nő, 1969
fek. kv. 630x470

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970

Kajári Gyula

509, Tündöklő lány, 1969.
fel. lv. 670 × 470

510, Álló lány, 1969.
fel. lv. 680 × 480

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

511., Változatok az Évával II. 1969.
fek. Ev. 690×480

512, Változatok az Évával IV. 1969.
fek. Ev. 690×470

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

513., Változatok az Évával V4. 1969.
fet. Ev. 680 x 480.

514., Változatok az Évával, VI. 1969.
fet. Ev. 680 x 480

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

515.) Változatok az Évánál VII. 1969.
fek. tr. 680 x 470.

516.) Egy változat a gyónivasakhoz, 1966.
fennet. 390 x 299

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

517., Este a tanyán, 1966.
famet. 295–400

518. Csutka kúpok, 1966.
fam. 240 × 400.

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kaiserin Elisabeth

Kaiserin Elisabeth Denkmal
Kap – Hochkreuz (Hochkreuz, 1914)

Kaján Gyula

519., Három fa, 1966.
fam. 260 × 365

520., Mártélyi hangulat, 1966
fam. 240 × 410

Kaján Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

521.) Parasztember, 1966.
fam. 310 x 230

522.) Ushvanon, 1966.
fam. 260 x 400!

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

523, Útmenten, 1966.
fam. 240 x 350

524, Útrészlet, 1966.
fam. 240 x 395

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

525., Sémeskút, 1967
fam. 240×340

526. Parasztasszony, 1967.
fam. 270×240

Kajári Gyula kiállítása
Bpp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

527. Tanyaudvar, 1967
fam. 300×210

528. Tiszapart, 1967.
fam. 395×480

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

529., Arol, 1968.
fam. 395 × 510

530., Bejáró, 1968.
fam. 385 × 550

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

531. Sörösi, 1968.
fam. 300×270

532. Kerítés mentén, 1968.
fam. 310×450

Kajári Gyula kiállítása
Bp. - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

[33] Két fa, 1968.
fam. 510×320

[34] Parasztasszony II. 1968.
fam. 370×340

Kajári Gyula Riallítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

535.) Szanovni Sérfi, 1968.
fam. 460x305

536.) Tanulmány, 1968.
fam. 495x340

Kajári Gyula Riallítása
Bp – Hódmező vásárhely, 1970.

Kajári Gyula

537, Ustvar, 1968.
fam. 410x550

538, Virpartan, 1968.
fam. 340x470

Kajári Gyula Riallítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kapán Gyula

539. Kopasz fej, 1969.
fam. 420 × 550

540. Naplemente, 1969.
fam. 520 × 320

Kapán Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

481, Fekvő variáció II., 1969
fek. kv. 430×660

482, Fekvő variáció III. 1969.
fek. kv. 470×670

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

483., Tolnállott a pácra c. sorozat I 1969.
fek. kv. sin. pszt. 630×460

484, Tolnállott a ..... II. 1969.
fek. kv. sn. pszt. 620×460

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Tanyaudvar, 1965" repr.

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Kihalt utcák" 1965.

repr.

Kajári Gyula kiállítása

Bp. — Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Első gondolat" 1965.
rézm.

Kajári Gyula kiállítása
Bp. — Hódmezővásárhely, 1970.

Kaján Gyula

"Két arcvonal" 1966.
vegyes.

Kaján Gyula kiállítása
Bp. — Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Kohó" 1967.
repr.

Kajári Gyula Ricéllítása
Bp. — Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"A 'Tiszatáj' jubileumi évfolyama"
1967. nov.

Kajári Gyula kiállítása
Bp–Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Várlat a "Dunaujvárosszorozat"-hoz
1967. vegy.

Kajári Gyula Miállítása
Bp-Hádmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Martinász II." 1967.

repr.

Kajári Gyula Ziállítása

Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Vízégtamlmány kezekkel" 1965.
repr.

Kajári Gyula Ziállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kaján Gyula

"Mementó II." 1969.

repr.

Kaján Gyula kiállítása
Bp. – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Szörgyi emlékkönyvébe III." 1968.
nepr.

Kajári Gyula kiállítása.
Bp. – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Tanulmány a Readings sorozathoz"

1968. nepr.

Kajári Gyula kiállítása

Bp. – Hadtörténeti Múzeum, 1970.

Kajári Gyula

"Kovács bácsi lova" 1969. (részlet)

repr.

Kajári Gyula kiállítása

Bp. – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Dunai Vasmű" c. sorozat II.
1969. nov.

Kajári Gyula kiállítása
Bp. – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Kovács bácsi arckepe," 1969.

repr.

Kajári Gyula kiállítása
Bp. – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Dunai Vasmű c. sorozat" 1969.
repr.

Kajári Gyula Kiállítása
Bp. – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

"Égető Mihály" 1960. nepr.

A katalógus címlapjai

Kajári Gyula kiállítása

Bp. – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

383, Illusztrációk Hölderin: Pankákhoz c. verséhez II. 1966.

384, Illusztrációk Hölderin: Pankákhoz c. verséhez III. 1966. p. két. Ev. 410x580

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely 1970.

Kajári Gyula

381, Fekvő nő III. 1966.
p. fek. kr. 410×600

382, Illusztrációk Hölderlin: Párkákhoz
c. versekhez I. 1966.
fék. kr. 400×520

Kajári Gyula Ziálhítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

379., Virág Sanulmány Erettel, 1965.
p. fet kv. 400×550

380., Egy variáció, 1966.
p. két kv. 400×390

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

377., Virág II. 1965.
ol.p. fek. kv. 470×300

378., Virág III. 1965.
ol.p. fek. kv. 450×300

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajóvi Gyula

375, Várlat XXXI. 1965.
fek. Rv. 400×570

376, Virág, 1965.
ol. p. fek. Rv. 470×300

Kajóvi Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kaján Gula

373. Varlat XXIII. 1965.
fel. rv. 400×570

374, Varlat XXIV. 1965.
fel. rv. 400×580

Kaján Gula Riallító
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

371. Vonlat, IV. 1965.
Rek. kv. 570 x 390

372. Vonlat XX. 1965.
Rek. kv. 400 x 550

Kajári Gyula Ziallítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Imre

369, Várlat II. 1965.
fél. kv 300×400

370. Várlat III. 1965.
fél kv. 300 × 430

Kajári Imre Riallídéis
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

367., Várlat, 1965.
fek. kv. 310x440

368., Várlat I. 1965.
fek. kv. 300x440

Kajári Gyula Riallítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

1

Kajári Gyula

365., Út mentén, 1965.
bor. kv. 350 x 490

366, Várlat, 1965.
fek. kv. 290 x 400

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

363, Udvaron II. 1965.
d.p. fek. kv. 340×490

364, Útkeresztezőtés, 1965.
d.p. fek. kv. 470×610

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

361, Ustvar, 1965.
d.p. fet. Zv. 340x480

362, Ustvaran, 1965.
fet. Zv. 290x400

Kajári Gyula Kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

359. Tanyaudvaron, 1965.
ol. p. fer. kv. 330×490

360. Tünőtés, 1965.
ol. p. fer. kv. 340×480

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

357. Tanulmány, 1965.
fek. kv. 400x570

358. Tanulmány két változatban, 1965
fek. kv. 330x560

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

355., Sirató II. 1965.
d. p. fek. kr. 400 x 590

356., Szárazkenyér, 1965.
bor. kr. 330 x 460

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

353, Ócska elények, 1965.
bor. kr. 320 x 470

354, Őszi hangulat, 1965.
ol. p. fek. kr. 420 x 600

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

351, Nyár naplemente, 1965.
bar. kr. 330×520

352, Nyári naplemente, 1965.
bar. kr. 420×600

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

349., Lámpás csendélet, 1965.
Ol.p. fek.kv. 290x440

350. Naplemente, 1965.
bar. kv. kav.tus, 420x680

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

347, Könyves csendélet, 1965.
d.p. fer. kv. 290x420

348, Lábos, 1965.
barna kv. 340x460

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

345., Kér és fejtanulmányok, 1965.
fek. kv. 390 x 580

346, Kihalt udvar, 1965.
ol.p. fek. kv. 420 x 600

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

343., Kétfigurás tanulmány, 1965.
fer. Ev. 410×570

344., Kétfigurás tanulmány II. 1965.
fer. Ev. 400×590

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

341, Karal, 1965.
barn. kv. 410 x 590

342, Két fe az út mentén, 1965.
d.p. fek. kv. 470 x 610

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

501, Merengő II. 1969.
fel. kr. 680 x 480

502, Ösi meplemente, 1969.
fel. kr. n. paszt. 410 x 580

Kajári Gyula Miállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

499, Korács bácsi kere, 1969.
fek. kv. 600 x 400

500., Lehajtott fejű nő, 1969.
fek. kv. 620 x 460

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

497., Kovács Sándor arcképe, 1969.
fek. kv. 580 x 450

498., Kovács hócsi arcképe, 1969.
fek. kv. 670 x 480

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

495, Kértamlenányok, 1969.
fek. kv. 550 x 400

496, Kostály arcképe, 1969.
fek. kv. 430 x 340

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kaján Gyula

493, Kerek II. 1969.
fel. lv. 530×420

494, Kértanulmány, 1969.
fel. lv. 450×270

Kaján Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

491, Három variáció II. 1969.
fel. kv. 680×480

492, Kereső I. 1969.
fel. kv. 620×420

Kajári Gyula kiállítása.
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

489., Görgyi arckép, 1969.
fek. kr. 580×420

490., Három variáció, I. 1969.
k. fek. kr. 620×450

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

487, Folszállott a páva c. sor. V. 1969.
fek. kv. sz. pszt. 620x460

488, Folszállott a páva c. sor. VI. 1969.
fek. kv. sz. pszt. 630x480

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

485, Folszállott a Pavia c. sorozat III. 1969.
fek. kv. szín. pszt. 630×460

486, Folszállott ... IV. 1969
fek. kv. sz. paszt. 620×450

Kajári Gyula kiállítása
Bp Hódmezővásárhely, 1970.

Kapin Gyule

Kapin Gyule Zöllitéze
Sp. Hodmezövásárhely, 1970.

Kajári Gyula

385., Illusztráció Holderin: Pánkákhoz c. versébez IV. 1966. Kék kr. 410x580

386., Két asszony, 1966. Kék. kr. 590x420

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely 1970.

Kajári Gyula

389, Őrni határ II. 1966.
d.p. fek. kv. 450×610

390, Tanulmány III. 1966.
fek. kv. 580×420

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely 1970.

Kajári Gyula

387, Kék tanulmány, 1966.
kék kv. 570 x 410

388., Karszoló, 1966.
ol.p. fek. kv. 390x580

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely 1970.

Kajári Gyula

449., Támaszkodó lány, 1968.
k. fel. kv. 660x480

450., Ülő nő, 1968.
fel. kv. 660x450

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

447, Tanulmány II., 1968.
fel. Sv. 680 × 420

448, Tanulmány, 1968.
fel. Sv. 680 × 420

Kajári Gyula kiállítása
Tsp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

445, Öcsi, 1968.
p. fek. kv. 520 x 400

446, Az Öcsi az újját szopja, 1968.
fek. kv. 440 x 450

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

443. Mikor az ember az álmait tenneti II. 1968.
fek. Kr. 610×470.

444. Mikor az ember az álmait tenneti III. 1968.
Kr. 660×460

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

441, Merengő nő, 1968.
fek. kv. 670 x 450

442, Mikor az ember az álmait temeti I.
1968. kv. 610 x 480

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

439., Könyöklő nő, 1968.
fek. kv. 680 x 480

440., Lépő, 1968.
fek. kv. 690 x 450

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

437., Kamarvariáció III. 1968.
fet. kv. 610×470.

438. Környezet, 1968.
fet. kv. 680×480

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

435. Komor variáció I. 1968.
fek. 2v. 600×470

436. Komor variáció II/1968.
fek. 2v. 610×470

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

433, Két kány, 1968.
fek. rv. 680 × 470

434, Két ülő nő, 1968.
fek. rv. 680 × 480

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

431, Kétfajta ülő mozdulat, 1968.
fek. Lv. 480 × 670

432, Két figura, 1968.
fek. Lv. 680 × 470

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

429, Keserű ember, 1968.
p-fek. kv. 600 x 460

430, Két álló nő, 1968.
fek. kv. 680 x 480

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

427, Gyöngyi emlékkönyvébe IV. 1968.
fek. kv. 420 x 590

428, Harafelé, 1968.
fek. kv. 420 x 590

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

425, Gőgyi emlékkönyvébe III, 1968.
fek. kv. 600 x 420

426, Gőgyi emlékkönyvébe III., 1968.

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

423, Gondl, 1968.
fek. kv. 670×450

424, Szörgyi emlékkönyvébe I. 1968.
fek. kv. 600×410

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

421.) Előrehajló nő, 1968.
fer. kv. 660×480

422.) Fiatal leány, 1968.
fer. kv. 650×470

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

419., Várlat a "Dunaujvárosi sorozat"-ban 1967
fek. kv. 370×430

420., Álló kányok, 1968.
fek. kv. 680×480

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

417, Tanulmány IV. 1967.
p. fek. kv. 590 x 420

418, Üzemi részlet, 1967.
d. p. fek. kv. 380 x 500

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

415, Mesnégető, 1967.
fel. Rv. 430 x 600

416, Ön a tanyán, 1967
fel. Rv. 390 x 480

Kajári Gyula Miálhtása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kopen Sie
Kopen Sie Tabletten
Bp – Hotel Budapest 1370.

Kajári Gyula

413, Martinósnak, 1967.
Sek. Kv. 430 x 610

414, Melinda, 1967.
Sek. Kv. 700 x 500

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

411., Kovács bácsi arcképe, 1967.
p. fel. kv. 580 × 420

412., Martinón II. 1967.
p. fel. kv. 580 × 430

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

409., Kokó, 1967
ol. p. fek. kv. (530 × 410) 400 × 570

410., Korsodó, 1967
ol. p. fek. kv. 530 × 410

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

407. Kalvária I. 1967.
p. fek. kv. 590 x 420

408, Kalvária II. 1967.
fek. kv. 610 x 410

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kopie Brde

Kopie Brde Nr. Blatt

Bp - Hohenwarte-Nordbrde 1970

Kajári Gyula

405, Kalvária I. 1967.
fel. sv. 550×400

406, Kalvária II. 1967.
fel. sv. 580×390

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hősök terén, 1970.

Kajári Gyula

403. Dunaújváros V. 1967.
ol. k. fek. kv. 660x480

404. Ércfőmörítő, 1967.
ol. p. fek. kv. 400x570

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kaján Gyula

401, Dunaújvárosi sorozat III. 1967.
ol. v. fel. Sv. 480×660.

402, Dunaújvárosi sorozat IV. 1967.
ol. v. fel. Sv. 490×660.

Kaján Gyula kiállítása
Bp – Hősök tere, 1970.

Kaján Gyula

399, Dunaújvárosi sorozat I. 1967.
ol. k. fa. sz. 660 × 480

400, Dunaújvárosi sorozat II. 1967.
ol. k. fa. sz. 480 × 660

Kaján Gyula kiállítása
Bp – Hatvarosház, 1970.

Kajári Gyula

397, Dunai Vasmű III. 1967.
d.p. fek. kv. 390 × 570

398, Dunai Vasmű vészl. 1967
p. fek. kv. 430 × 570

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hőstmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

395, Dunai Vasmű, 1967
olp. fel. 2v. 400×580

396, Dunai Vasmű II., 1967
olp. fel. 2v. 390×570

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

393, A Tiszatáj jubileumi címlapja I. 1967
fek. kv. - sz. pszt 400x320

394, A Tiszatáj jub. i címlapja II. 1967.
fek. kv. színes pszt. 540x400

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hárhmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

391, Tamaszkodó, 1966.
fek. kv. 600x420

392, Várlat XII. 1966.
fek. kv. 400x580

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

451., Változat egy fametszethez, 1968.
fek. kv. 390×540

452., Várlat VII. 1968.
fek. kv. 450×370.

Kajári Gyula Miállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

453, Virág, 1968.
p-fa? kv. 470×380

454, Tamburány a Readingi (fegyhoz balladájához) sorozathoz, 1968. 370×530

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

455, Várlat O. Wilde: A Reading-i Fegyház hel-
lostájához I. 1968. fek. kv. 450×430

456, Várlat O. Wilde: A Reading-i... II. 1968.
fek. kv. 560×400

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

457, Várlat O. Wilde: A Reading... III. 1968.
fek. kv. 460×600

458, Várlat O. Wilde: A Reading... IV. 1968.
fek. kv. 520×360

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

459., Várlat O. Wilde: A Reading-ja V. 1968.
fek. kv. 400 x 400

460., Várlat O. Wilde: A Reading-ja VI. 1968.
fek. kv. 460 x 350

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

461., Várlat O. Wilde: A Readingi fegyház. VII. 1968.
fek. kv. 450 x 390

462, O. Wilde: A Readingi fegyház. I. 1968.
fek. kv. 440 x 590

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

463, O. Wilde: A Readingi fegyház ball. II. 1968.
fér. Sv. 460×620

464, O. Wilde: A Readingi... III. 1968.
fér. Sv. 460 × 630

Kajári Gyula Riallítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

465, O. Wilde: A Readingi fegyh. balladája IV.
1968. fek. kv. 480 × 640

466, O. Wilde: A Readingi fegyh. ball. V.
1968. fek. kv. 630 × 470

Kajári Gyula Miallítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kaján Gyula

467, O. Wilde: A Readingi fegyh. ball. VI. 1968.
fek. Sv. 630 × 470

468, O Wilde: A Readingi fegyh. ball. VII. 1968.
f-fek. Sv. 640 × 480

Kaján Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

469. O. Wilde: A Readingi fegyh. ball. VIII. 1968.
fer. Sv. 470×620

470. O. Wilde: A Readingi fegyh. ball. IX. 1968.
fer. Sv. 640×480

Kajári Gyula festőművész
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

471., Árpád arcképe, 1969.
fek. kr. 620 x 450

472., Bogár, 1969.
fek. kr. 430 x 630

Kajári Gyula Riállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

473, A Dunai Vasmű I. 1969.
fek. kr. sz. pszt. 610×440

474, Dunai Vasmű c. sorozat II. 1969.
k. sin. pszt. fek. kr. 620×450

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

475, A Dunai Vasmű III. 1969.
fek. kr. sz. pszt. 610 x 440

476, A Dunai Vasmű IV. 1969.
fek. kr. sim. pszt. 600 x 440

Kajári Gyula Kiállítása

Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

477) A Dunai Vasmű V., 1969.
fel. kr. sz. pszt. 620×450

478) Dunai Vasmű c. sorozat VI. 1969.
fel. kr. sz. pszt. 600×440

Kajári Gyula Ziállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

479, Este, 1969.

fek. kv. sz. pszt. 540 x 350

480, Fekvő variáció I. 1969.

fek. kv. 480 x 680

Kajári Gyula kiállítása

Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

MDK

szerepelt a Vásárhelyen rendezett
VII. megyei képzőművészeti kiállitáson.

Szénrajzai

-sze-: Néhány szó a VII. megyei kiállitásról.
CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP. 1957. aug. 15.

Kajári Gyula

MDK

"Olvasó ember"

Rácz Lajos: Igény: a mai magyar valóság ábrázolása.
Gondolatok tárlatok nézése közben.
CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP. 1958. okt. 12. 4. lap.

Kajári Gyula
festő

M.D.K.

„Gondolkodó"-jával vesz részt
a kiállításom.

Láncz Sándor: Őszi tárlat Vásárhelyen
Élet és Irodalom, 1961 okt 21. — 10 l.

Kajári Gyula MDK

Képzőművészek uj alkotásokat készitenek ipari városoknak és vidéki iskoláknak. Fenti művész is résztvesz.

Esti Hirlap 154 sz. 1959. jul. 3 1 old.

Kajári Gyula , grafikus MK

A hódmezővásárhelyi V. őszi tárlat megnyitása alkalmából rendezett panéton /Majolika freskók művészi kérdéseiről/ a vitában részt vett.

—— : Megnyílt Vásárhelyen az V. őszi tárlat. Csongrádmegyei Hírlap. 1958. okt. 2.

mdk.

Kajári Gyula

Pasztelljei, fekete-fehér rajzai a tárlaton.

L.F. Festményekről a hódmezővásárhelyi tárlaton.
Tiszatáj. 15. évf. 12. sz 1961 december 9. l

MDK

Kajári Gyula

Szerepelt a kiállításon.

Szabó Endre: Kalászba szökkenő vetés. A IV. vásárhelyi őszi tárlat jelentősége.
Csongrádmegyei Hírlap, 1957. okt. 20.

mdk

Kajári Gyula

Gondolkodó e. rajzának reprodukciója

Tisza-áj, 15 éf 10. sz 1961 október 5. l-on

mdk

Kajári Gyula

Vázlat" e. munkája

Kép a 10." sz 26. l-ján

Hodmezővásárhelyi őszi Tárlat
Népművelés 1958. 11. sz 26. l

MDK

Kajári Gyula, festö-graf.

1947 a fordulat éve. Ceruza.

Bányamunka. "

Mücs.-V.M.Képzm.Kiáll.1954.dec.-1955.jan. Kat.21.1.

Klajáré Gyula
grafikus

M.D.K.

"Gondolkodó" c. műve

Szekely Koltán: A VIII. Őszi tárlat Hódmezővásárhelyt.
Művészet, 1962. január — 28 l.

Kogári Gyula
grafikus

M.D.K

Hölderlin: Párkák-jának
illusztrációit (négy rajz)
mutatta be a tárlaton. —
„Táj" (repro)

d.j.: A II. Délalföldi Tárlat
Művészet, 1966. szeptember - 34 lap

MDK .

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Esti Hirlap 1966 juli.23.

Kajári Gyula

Kiállítási kritika

Esti Hírlap 1936 július 25.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Népszabadság 1966 juli.31.lap 8.

.NOK

MDK.

Kajári Gyula

Tarló

Müvészet 1966.8.lap 43.

.

MDK

Kajéri Gyula graf. Hm vhely

Dél-alföldi képzőm. kiáll. szegedi Mura F.Muż.
1961. jul.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Délmagyarország 1966 juli.22.

Karl Gyuk

Kierkegaard Kritika.

Debreczen, 1936 juli 22.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Szolnokmegyei Néplap 1966 juli.19.

MDK.

Kanári Gyula

Kisállitási Kritika

Szolnokmegyei Néplap 1966 juli.19:

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Csongrádmegyei Hirlap 1966 juli.21.

MDK

Kajári Gyula

Pelyvás, paszt.

Három fa, paszt.

Kopasz fák, paszt.

VIII. Vásárhelyi Őszi Tárlat. Tornyai J. Muzeum Hódmezővásárhely, 1961. okt.

MDK

Kajári Gyula

Kiss Sándor halott, cer.

Tanyaudvar, szén

VIII. Vásárhelyi Őszi Tárlat. Tornyai J. Muzeum
Hódmezővásárhely, 1961. okt.

MDK

Kajári Gyula

Gondolkodó, kréta, repr.

Tanulmány, cer.

VIII. Vásárhelyi Őszi Tárlat. Tornyai J. Muzeum
Hódmezővásárhely, 1961. okt.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási hiradás

Délmagyarország 1966 juli.19.

MDK.

Kajári Gyula

Kisállatkert Nirvána

Delmagyarország 1966 július 19.

MDK.

Kajáry Gyula

Kiállitási hiradás

Somogyi N. 1966 juli.14.

MTA.

Kajári Gyula (?)

M.D.K.

nevét emliti kesernyés rezignációval Szij Rezső a XXI.debreceni őszi tárlat beszámolójának végén, azzal kapcsolatban, hogy miért nem tudott egy debreceni képzőművészeti központ kialakulni, holott Medgyessy Ferenc mellett - többer között - Hrabéczy Ernőre, Halló Lászlóra hivatkozhat; ugyanakkor Kajári Gyula Vásárhelyen telepedett le és nem a szülőfelujától alig 20 km-re fekvő Balaton mentén.

ALFÖLD, Debrecen, 1966. XVII.évf. 1.sz. 74.old.

Kajári Gyula

Grafikákkal (Búzamező, Fehvő
nőr: említve) nezegel
a VII. kegedi Nyári Tárlatan

Díjat kapott.

Papp Lajos: Az ember valósága

Tiszatáj 1966 IX. n. 747 old.

Kajári Gyula

Illusztrációktal / Hölderlin-Párkák, emlj.

Szerepel a II. Délalföldi Tárlaton.

Dömötör János: II. Délalföldi Tárlat

Tiszatáj, 1965. VII. sz. 553. l.

Kajári Gyula

Szerepel a XII. Vásárhelyi őszi tárlaton.

D. Fehér Zsuzsa: A XII. Vásárhelyi őszi tárlat.

Tiszatáj, 1965. 11. sz. 861. l.

MDK

Kajári Gyula

Tanulmány II., repr.

Szegedi nyári tárlat, Móra F.Muz. 1967.jul.

ak helyi problémákat tárgyaltak,
k. S ez is nivótlan volt.
/ %-át alakitotta, ill. hatott át
yen volt a párt, ifjusági szövetség,
és munkájának eredménye?/
sza szerint, ezt csak korosztályon-
mert ő még csak gondolatban sem
em korosztályokra bontva megitélni.
s korig bezárólag/ 7o-8o %-osnak
atalakitó munka hatását. Ebbe ter-
ja az iskola nevelő és tudatformáló
ndt 2o-3o %-nál az ellenkezően ható
liti a család hatását, a házasság
fél vallásos volt, s a másik fe-

MDK

Kajári Gyula

Dunaujvárosi sorozat I. kr.

" " III."

" " V. "

Dolgozó emberek között, képzőm. kiáll.

1968. jan. Ernst Muz.

MDK

Kajári Gyula

neve az előszóban említve

14. vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J. Muz.
1967. okt.

MDK

Kajári Gyula

Tanulmány I., kr.
" II. "
Dunaujváros, "

Szegedi nyári tárlat, Móra F.Muz. 1967.jul.

Kajári Gyula

Képei szerepeltek az V. miskolci országos kiállitáson.

Hajdu Béla: Az V. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás
Északmagyarország 1959. okt. 30. 4.l

Kajári Gyula

Grafikával szerepel a IX.
nagy. Kéj. műv. kiállításon
a hadseregekben

Magyar Ifjúság 1962 V. 5

Kajáry Gyula

Kezeprel a hódmezővásárhelyi
képzőművészek kiállításán

Magyar Ifjúság 1963 XI. 2

MDK

Kajári Gyula

Az ut végén I., zsirkr.

" " II., "

Utmentén, "

9. miskolci o. képzőm. kiáll. 1966.

M.D.V.

Skajáró Gyula
Grafikus

„Dumanjvarios" (sepro)

Pogány Ö. Gábor: „Dolgozó nőberek között"
Művészet, 1968. május – 33 lap.

M.D.K

Magyar Gyula
grafikus

Nem vett részt a tárlaton.

Lauer Sándor: A grafika a XI.
Miskolc, 1968. május - 24 lap

Kajáry Gyula grafika

364. Juhán Gyula III. fm. K. 200×146 mm. Jn. – Aláírás: Kajáry Gyula 954.
Repro.: Alföld, 1966, 5. sz.

365. Pipáró, lino. p. 125×113 mm. Jn. – Alatta: Kajáry Gyula 954.
Repro.: Alföld, 1966, 5 sz.

Szij Rezső, Gyűjteme jem (Kolológus) olaj temp. akvi gouache. Bp. 1966.

38. l.

Kajáry Gyula grafikák

361. Férfi fej, lino, p. 143×100 mm. Jn.
- Aláírás: Kajáry Gyula 954.

362. Juhán Gyula I. fm. p. 201×150 mm.
Jn. - Aláírás: Kajáry Gyula. Repro.:
Alföld, 1965. 5. sz.

363. Juhán Gyula. II. fm. k. 201×147 mm.
J.j.l.: Kajáry 1954.

---

szíj Rezső, gyűjteme jem (kalalógus) Temp. (Olaj)
akv. gouache. Bp. 1966.

38. l.

Kajári Gyula

A háború áldozata, szeri rajz
Tanulmány ,,
Parantfej ,,

Csongrádmegyei képzőművészeti kiállítás
Szeged, 1959. kat. ber. Osváth Béla,

6.

Kogári Gyula
festő – grafikus

M.D.Y

Dunaújvárosi sorozatát
mutatta be a tárlaton.

Pogány O. Gábor: Dolgozó emberek között
Művészet, 1968. május – 33 lap.

Kajári Gyula

Grafikákkal

szerepel a vásárhely. tárlatok

a Nemzeti galériában

Csák Miklós: Vásárhely. tárlat

Magyar Ifjúság 1964 VII. 18

MDK

Kajári Gyula

repr.:

Az ut végén I.

9. miskolci o. képzőm. kiáll. 1966.

M.D.K

Klagári Gyula
Grafikus

A veszprémi Vegyipari Egyetemen
mutatta be munkáit

— : Kiállítások

Művészet, 1968. junius – 48 lap.

Kajári Gyula (král. 1925)

Bánfi bácsi. 1959.
szén, 580 × 423 mm.
a művész tul.

Mezőgazdaság a képzőművészetben.
A kat. bevezette Matolcsi János.
Bp. 1959

27

Kajári Gyula, grafikus

Vándorkiállításának veszprémi bemutatóját ismerteti a TÉVÉ.

J. Gy.: TÉVÉ előzetes 11

Népszabadság, Bp. 1968. jún. 8.

MDK

MDK

08

Kajári Gyula

Színvajzaiban a sárospatakí kiállításon a táj drámai feszültsége és portréiban a mély emberi együttérzés nyert megfogalmazást.

Dömötör János : Vásárhelyi képzőművészeti kiállítás Sárospatakon.
Északmagyarország 1963. jul. 24. 2.1.

M.D.K.

Kajári Gyula, grafikus

„Viharsarok" c. sorozata, „Kubikosok", „Balonya 1892" és „Férfifej" c. lapjai a kiállítás legjobban sikerült darabjai."
[VI. megyei képzőművészeti kiállítás]

Viharsarok, Hódmezővásárhely, 1956. jul. 22. sz.

Kagári Gyula
grafikus

M.D.K

„Két változat" című rajzát
mutatta be a tailaton.

Kovács Gyula: Érzelem és állítás.
Művészet, 1966. február - 22 lap.

MDK.

Kajári Gyula

Megemlitve

Müvészet 1965 ápr.lap 5.

Szűts Bekáné

Kajári Gyula: „A tiszakati felkelés 1703"

Szodalmi Újság: 1953. máj. 21
IV. évf. 11 szám. 4 lap

Szüts Béláné

Kajári Gyula: Tiszahati felkelés 1703"
c. szovatából. "A szabadságért

Szovjet Kultura, 1953. július
V. évf. 7 sz.

a1DK

Kajári Gyula festő

Hódmezővásárhelyi művész. Szerepelt a Szegedi Szabadtéri játékok kapcsán rendezett képzőművészeti kiállításon.

Néhány sorban.

Tiszatáj, Szeged, 1959. augusztus. Z. I.

Kajári Gyula MDK

szerepelt a kiállitáson.

"Az 1906-os petrozsányi bányászsztrájk leverése" szénrajza legjobb grafikai mu a kiállitáson.

(sze): Az Alföld - a VI. Magyar Képzőmüvészeti Kiállitáson.
VIHARSAROK. Hódmezővásárhely. 1956. jan. 12.

Kajári Gyula MDK

hódmezővásárhelyi művész

szerepelt a kiállitáson.

Szenrajzai.

Dr. Tóth Ervin: A tiszántuli képzőművészek II. vándorkiállitásáról.
HAJDU-BIHARMEGYEI NAPLO, 1958. aug. 24.

MDK

Kajári Gyula

Tanulmány I-IV. kr.r.

4. Vásárhelyi Őszi Tárl. Tornyai Muz. 1957.

MDK

Kajári Gyula

Kritika

Művészet 1968 máj.p.39.

Kajári Gyula

Szerepelt a XI. Vásárhelyi Őszi Találkozón.

Tiszatáj 1964. dec.

MDK

Kajári Gyula

Kiállitási hir

Délmagyaország 1968 juli.7.

M.D.K.

Kajári Gyula

Ut mentén c.

grafikáját megvásárolta a Müvelödési Minisztérium
1967.

Müvelödési Minisztérium vásárlásai 1967. 7.1.

Kajári Gyula

Rajz szepkó,

Tiszatáj 1967 IV n. 366 old.

Kajáki Gyula

Gyakran hasztózrodik Vásárhelyen

Tóth Pándor: Vásárhely és a
képzőművészet

Tiszatáj 1967 I.n. 57old.

MDK

Kajári Gyula

Parasztasszony, lino

Este a tanyán "

Tiszapart "

4. miskolci o. graf. biennale 1967.

miskolci Gal.

MDK

Kajári Gyula

repr.:

Este a tanyán

4. miskolci o. graf. biennale 1967.

Miskolci Gal.

Kajár.

Grafikákkal vezetel a szeged. nyár. tárlaton

D. Fehér Zsuzsa: A szeged. nyár. tárlatról

Tiszatáj 1967 X. n. 955 old.

Kajári Gyula

Kréhazaj (szepró)

Tiszakáj 1966 XI. n. 909old

Kájáki gyula

Dunáv tulkól nákmakik, ma
Vásárhelyen él

Pogány Ö. gábor: A vásárhely.
vitáról

Tiszatáj 1967 VIII. n. 749 old.

Kajári Gyula

2 rajz (reprók)

Tematáj 1967 XI. n. [illegible] p. I. [illegible]

Kajári Gyula

Rajzokkal szerepel a „Dolgozó emberek körött" c. Kiállításon

Kovács Gyula: Dolgozó emberek körött

Kortárs 1968 VI. 992 old.

MDK

Kajári Gyula graf.

Két fa az utmentén, fek.kr,

Támaszkodó asszony, " "

Mártélyi határ, barna "

Tanulmány III., fek. "

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Tanulmány IV., fek.kr.

Őszi naplemente, sz.paszt.

Fekvő nő I., fek.kr.

Gondolkodó, " "

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Néma táj, szén, kr.

Őszi határ, fek."

Aratás után, " "

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Az öreg Kunné, fek. kr.

Két asszony, " "

Kis Sándor a ravatalon, fek. kr.

Gondolkodó II., fek.kr.

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Gyötrődő asszony II., kék kr.

Sándor bácsi, fek. "

Őszi hangulat, " "

Nagy Sándor bácsi, " "

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Kihald udvar, fek. kr.

Feketehalmi táj," "

Három fa, paszt.

Fekvő nő, kék kr.

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Őszi atás, fek. kr.

Kutasi puszta, paszt.

Fekvő nő III., fek.kr.

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

Kajári Gyula

Kiánítása nyílt Veszprémben a Vegyipari Egyetemen

Említve: Nagy Sándor bársi, Nagy Bálint; Kiss Sándor a rava talon; Egető Mihály, Kutasi puszta; Öni naplemente, Kardoskuti puszta Virág.

Heitlek László: Két veszprémi kiáll.

Jelenkor 1968 Tr. n. 815 old.

Kajári Gyula
grafikus

M.D.K.

Az utóbbi években a tárlatokból távol marad.

Bajkay Éva: XV. Vásárhelyi Őszi Tárlat.
Művészet, 1969. február – 46 lap.

KAZÁRI Gyula

1. Tanya pasztell 44X68
2. Kendős nő kréta 40X50
3. Tanulmány 50X40
4. Kesergő múlt kréta 40X50

Csongrád megyei képzőművészek tavaszi tárlata
Hódmezővásárhely - Szentes 1964. Kat.bev.: Csenke L.

Kajári Gyula

Vajsai vént vettek az Ernst Kuzemban rendezett Dolgozó emberek közötti c. kiállításon.

R. Gy.: Dolgozó emberek közötti
Pest megyei Hírlap, 1968. jan. 28. 9.o.

Kajáry Gyula

Krétakajzokkal

szerepel a Művésztelep bemutatóján

Sz. J.: Kecskeméti kamaratársaatok

Petőfi Népe 1969 I. 19.

Kajáry Gyula grafikus

A Tanácsköztársaság ünnepét köszöntő rajza a Forrás c. folyóirat borítólapján van

Mester László: A Forrás elsőszáma

Petőfi Népe 1969 III. 30

Kajári Gyula

grafikus Dunaújvárosi sorozata
versel az Ernst Múzeumban a
Dolgozó emberek körött c. kiállítá-
son.

Oelmacher Anna: Dolgozó emberek körött
Magyar Nemzet 1968. jan. 30. 4.o.

Kajári Gyula

"Kardoskuti tanyaudvar"
"Kardoskuti puszta"
"Nagy Sándor bácsi"
"Rokkant férfi"

Dömötör János: A II. Vásárhelyi Őszi Tárlat. Csongrádmegyei Hírlap. 1962. okt. 21

Kajári Gyula MDK

Részt vett az Ernst Múzeumban rendezett kiállításon.

két pusztai látomása

Láncz Sándor: "Építjük, védjük szép hazánkat.
Élet és Irodalom. 1962. okt. 6.

M.D.K.

Hajári Gyula
grafikus

Művével szerepelt a kiállításon

Szelesi Zoltán: Képzőművészeti napok Szegeden.
Művészet, 1961. október – 44 l.

Kajári Gyula

Várárhelyi művészélet:
G. I.

Faluri Varásnap
1958. nov. 23.

MDK

Kajári Gyula (grafikus)

grafikái szerepelnek a VII. Vásárhelyi Őszi Tárlaton.

(p): A VII. Vásárhelyi Őszi Tárlat.

Tiszatáj, Szeged, 1960. november. 4. l.

le. D. K.

KASÁRI Gyula

Részvétke a kiállításon
Szénrajzok

Dezséry László: Vasárhelyi Tárlat
Magyar Nemzet 1960. (XVI.) 266. ff. 4. l.
nov. 9.

Skajári Gyula
Grafikus

M.D.K.

Grafikai műveiről.

Végh Jakos: A hetedik őszi tarlat Hódmezővásárhelyt - 32 l
Művészet, 1961. január. - 1 szám.

Kajári Gyula
Grafikus

M.D.K.

Rajza

A bontó-hátlapján.
Művészet, 1961. január. 1 szám.

MDK

Kajári Gyula

Művészházban Mártélyon tartózkodik és ott dolgozik.

Esti Hirlap 31 szám 1958. febr. 6. 2 old.

MDK

Kayári Gyula (grafikus)

Grafikával szerepelt a Dél-alföldi Képzőművészek Kiállításán, Szegeden.

Szeleki Zoltán: Dél-alföldi Képzőművészek Kiállítása Szegeden.

Tiszatáj, Szeged 1961. szeptember 9. l.

MDK.

Kajári Gyula grafikus

"Az 1906-os petrozsényi bányászsztrájk leszerelése" / szenrajz/

A Népmüvelési Minisztérium megoizása

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Műcsarnok, 1955. 31.1.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Müvészet 1965 nov. lap 29.

Kajári Gyula

Műveiből kiállítottak Vallauristan

Csongrádmegyei Hírlap 1965. aug. 28.

Kajári Gyula

Grafikái szerepelnek a XII. vásárhelyi őszi tárlaton.

Magyar Nemzet 1965. nov. 5.

Kafári Gyula
grafikus

M.DK

Nem vett részt a tárlaton.

D. Fehér Zsuzsa: A X. Magyar Képzőmű vészeti Kiállításról
Művészet, 1965. november - 28 kap.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Tiszatáj 1965 nov.lap 862

MDK

Kajári Gyula

hódmezővásárhelyi.

Szerepelt a III. Szegedi Nyári Tárlaton.

K.M. Bács megyei sikerek Szegeden.
Petőfi Népe. 1962. jul. 24.

MDK

Kajári Gyula

Az 1906-os petrozsényi
bányászsztrájk leszerelése szénrajz 40x60 N.M.

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok.
1955.Kat. 31.l.

MDK

Kajári Gyula

Plakátművészeti Kiállitás Ernst Muzeum 1953.
Kat.

Kajári Gyula festő

Mű nem emlitve

Ács József. Tásár-
helyi művészek tárlata
Zentán

Magyar Szó 1966 Feb. 27

Kajári Gyula
Grafikus

M.D.K.

Szénvajzat mutatta be a vásárhelyi tárlaton. — Kardoskuti tanyaudvar (repro)

D. Fehér Zsuzsa: A IX. vásárhelyi őszi tárlat
Művészet, 1963. január — 42 lap

mdk.

Kajári Gyula

Parasztfej, ülő férfi c. müve
„szocialista mondanivalót is ad".
III. szegedi nyári tárlat

— L. F. Egy Országos Hírű Szegedi Tárlatról
Tiszatáj. 1962. 9. sz. 8 l.

MDK

Kajári Gyula

Életének tulnyomó része kapcsolódik Mártély-hoz.

Dömötör János: Mártély a művészetben.
CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP. 1962. jul. 11. 4. lap.

Kajári Gyula

MDK

Portréi
"Samu bécsi"
" Szomoru asszony"
"Ülő férfi"

-dj- : A megyei képzőművészeti kiállitásról.

CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP. 1962. máj. 13.

MDK

Kajári Gyula

szerepelt a tárlaton.

"Parasztfej"
"Ülő férfi"

Lődi Ferenc: Szólni a máról. A III. Szegedi Nyéri Tárlat.

DÉLMAGYARORSZÁG. 1962. jul. 28.

mdk

Kajári Gyula

Nagy Sándor baisi e. műve
(reprodukció)

Dömötör Sándos. Tornyai utodai

Nepmuvelés 1963. 4. sz 31. l

mdk

Kajári Gyula

Parasztlány c. műve

reprodukció

3. Nyári Tárlat

Tiszalaj 1962. 8. 12 13. L

mtk

Kajári Gyula

műve a Tárlaton

Szelesi Zoltán: A 3. Szegedi Nyári Tárlat

Tiszatáj. 1962, 8. sz. 6. l.

M.D.K.

Kajári Gyula
festő

Szénportréitoreg parasztokról
és hendős asszonyokról mu-
tatta be a kiállításon

D. Fehér Ivuzsa: A szegedi nyári tárlat
Művészet, 1962. szeptember — 38 lap

MDK

Kajári Gyula

Égető Mihály, repr.

7. Vásárhelyi Őszi tárlat. Tornyai J.Muz.
Hmvhely, 1960. okt.

9. ábra. Osztyák férfiak t

Károly felv. F 22

MDK

Kajári Gyula

Kardoskuti táj I. cer.

Kristó bácsi, "

Kardoskuti táj II. "

Gémeskut, szén

7. Vásárhelyi őszi tárlat. Tornyai J.Muz. Hmvhely
196o. okt.

M.D.K.

Tajári Gyula grafikus

Müve a kiállitáson

Ritly Valéria: Őszi tárlat Vásárhelyen

Magyar Nemzet 1965. november 5. 4.l.

MDK.

Kajári Gyula

Délmagyarország 1965 juni.5.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitott a XII.Vásarhelyi Őszi Tárlaton

Csongrádmegyei Hirlap 1965 aug.29.lap -

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Csongrádmegyei Hirlap 1966 máj.14.

Kajári Gyula

a művesség, a kompozíció és a formaképzés klasszikus törvényeit követi

Képzőmův. Almanach Bp 1969. 16. o. Supka: A hódmezővásárhelyi festészet

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Kajári Gyula

Ülő öregasszony, kr.

Tanyaudvar, szén-kr.

Égető Mihály, "

Tanyaudvar Darvason, szépn-kr.

Mártélyi tanya, paszt.

7. Vásárhelyi őszi tárlat. Tornyai J.Muz. Hmvhely 196o. okt.

MDK

Kajári Gyula

porcelán

4. Orsz. Iparmüv. kiáll. Mücs. 1959. dec.

Kajári Gyula

Szerepelt a II. Dél-Alföldi Tárlaton.

Csongrádmegyei Hírlap 1966. máj. 15.

A II. Dél-Alföldi Tárlat Vásárhelyen. Szabó Endre

Kaján Gyula

A szegedi Horváth Mihály utcai
Építőárban megrendezett II. Dél-alföldi
Tárlaton szerepel.

Dél – Magyarország 1966. jún. 1.

Kajári Gyula

Két grafikát ajándékozott a vásárhelyi Bethlen gimnáziumnak. (Kiss Lajos pastré és Tájkép.)

Csongrádmegyei Hírlap 1965. dec. 23.

Kajári Gyula
grafikus

M.D.4

„Varjak"

A bosítóhatsó oldalon
Művészet, 1969. szeptember -

Kajári Gyula

Díjat kapott az elmúlt évtben
Szegeden

Ridep Gábor: Képzőmű vészeti jubileum
Szegeden

Nyszova 1909 VIII. 6

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Kajári Gyula, porcelán

MDK

4. Orsz. iparműv. kiáll. Műcs. 1959.

MDK

Kajári Gyula

Este a tanyán, szén

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.
1960. nov.

Вататі Сулла

Вите д тануйи, вкеи

Kajàti Gyula festő

Rept: Màrtèlyi hatàs

/a XII. Vàsàrhelyi Őszi Tàrlat alkalmà-

ból/

1966. feb. 12 Művészet

KAJÁRI Gyula grafikus M.D.K.

Résztvett a kiállításon

/ szines krétarajzok

Dutka Mária: "Építjük, védjük szép hazánkat" Kiállítás az Ernst Muzeumban

Magyar Nemzet 1962. szeptember 30. 8.l.

Hajári Gyula
Grafikus

M.D.K.

Hajdú" (repro)

"

Élet és Irodalom, 1962. október 6 – 9 lap

Kajári Gyula

MTK

Szerepelt a Képzőművészek Csongrád Megyei Munkacsoportja vándorkiállításán Kiszombor-on.

CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP. 1962. okt. 9.

M.D.K

Kaján Gyula
Grafikus

Grafikai műveit állította ki.

Lőrincz Sándor: A IX. őszi tárlat Vásárhelyen
Élet és Irodalom, 1962. okt 27 – 8 lap

M.D.K

Hajári Gyula
grafikus

Pusztát ábrázoló grafikai műveivel
szerepelt az Ernst Múzeumban

Lakics Sándor: Építjük, védjük szép hazánkat
~~Művészet~~, 1962. október 6–8 lap
Élet és irodalom.

Kajári Gyula MDK

szerepelt a tárlaton.

Szelesi Zoltán: A III. Sze-gedi Nyári Tárlat.

Tiszatáj. 1962. aug.

MDK

Kajári Gyula

Résztvett az Ernst Múzeumban rend. Plakátművészeti Kiállitáson 1953-ban.

Plakátművészeti kiall. 1953. Kat.

KAJÁRI Gyula M.DK.

Résztvett a kiállitáson

Dutka Mária: Őszi tárlat Vásárhelyen

Magyar Nemzet 1962. október 14. 9.1.

mdk

Kajári Gyula

„Nagy Sándor bácsi" c. (grafika)
képe a tárlatou

reprodukció

Szabó Endre: a IX. vásárhelyi őszi tárlat
Tiszatáj 1962, 11sz 4. l

Fénykép

Mileguć.

Képzőművészeti Főiskola: 492/a ltsz.

Kajári Gyula: Szabadságharc. (Rákóczi és Esze T.)

Diplomamunka: 1952/53

Grafika

Negativ nincs.

6 db kép
2 " minisztériumi albumban.

Kajári Gyula

Kréta rajzaival szerepel Sárospatakon a Hódmezővásárhelyi képzőművészek kiállításán.

Említve.

Napjaink, 1963 10. szám. 2. lap.

Le - D. K

KHJÁRI Gyula

Művei kiállítva Mártélyban

Napló
Magyar Nemzet 1962. július 10. 4.l.

Kajári Gyula MNK

A III. Szegedi Nyári tárlat ra hirdetett pályázaton II. dijat nyert

"Férfi portré" müvéért.

Megnyilt a III. Szegedi Nyári tárlat.

Csongrádmegyei Hirlap. 1962. jul. 22.
és Délmagyarország 1962. jul. 22.

MDK

Kajári Gyula

Megjelent és a vitában felszólalt.

Csongrád megyei pártvezetők és képzőművészek találkozása
zója.

Csongrádmegyei Hirlap. 1962. jul. 22.

és.
A realizmus talaján állva fejezzék ki képző-
művészeink a kor problémáit.
DÉlmagyarország. 1962. jul. 22.

Kajári Gyula

MDK

Szerepelt a III. szegedi nyári tárlaton. /Móra Ferenc Muzeum /.

L.F.: Egy országos hirü szegedi tárlatról.

TISZATÁJ. 1962. szept.

Kajári Gyula MDK

Szerepelt az 1962 jul. 21-én megnyilt
III. Szegedi Nyári Tárlaton.

K.M.: Képzőművészeti és fotokiállitás, ipar-
művészeti bemutató.

Csongrádmegyei Hirek. 1962. jul. 20.

MIK

Kajári Gyula
szerepelt a tárlaton.

Ady illusztrációk: "Új törvényt", Verbőczy"

"Tanyaudvar"
"Puszta"
"Téglási Puszta"

Dömötör János: A X. Vásárhelyi Őszi Tárlat.
Tiszatáj. 1963. 10.

MDK

Kajári Gyula

szerepelt a tárlaton.

-s -n: Gondolatok a X.Vásárhelyi Őszi Tárlat.

Csongrádmegyei Hirlap. 1963. okt. 27.

"Gondterhelt asszony"
"Új törvényt, Verbőczy" sorozata

MDK.

Kajári Gyula

Rajz

Tiszatáj 1967 ápr.p.371.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Müvészet 1 67 már.cp.43.

Kajári Gyula

MDK

Az 1906-os petrozsényi bányászsztrájk leszerelése, szénrajz

Műcsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.

Thajári Gyula
grafikus

Tharom erőteljes kritaraja-
zal szerepel. Különösen
dramai hatási az „Út
végén".

Banányi Judit: A IX. Miskolci Országos...
Művészet, 1967. április - 38 kp.

Kajári Gyula

MKK

szerepelt a tárlaton.

"Gondterhelt asszony"
"Ülj törvényt, Verbőczy" sorozata

Dér István: A X. Vásárhelyi Őszi Tárlat.

Dél-Magyarország.
1963. okt 15 ?/a nap a sajtószolgálat
anyagán olvashatatlan
első szám 1. második
talán 5 vagy 3. vagy 9./

MDK

Kajári Gyula graf.

Gondterhelt férfi, fek.kr.

Tanyaudvar a kardoskuti pusztán, sz.paszt.

Az örek Kunné tanyája, sz.paszt.

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

NDK

Kajári Gyula graf.

Kardoskuti puszta II., sz.paszt.

Fekvő férfi, fek.kr.

Gyötrődő asszony, kék kr.

Gondterhelt ember, " "

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Ady: Új törvényt Werbőczi I., fek.kr.

" " II. " "

" " III. " "

" " IV. " "

" " V. " "

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros

1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Égető Mihály, szén, paszt.

Tanulmány, fek.kr.

Parasztember, kék kr.

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Néma udvar, fek.kr.

Tanulmány II.kék "

Mártélyi halásztanya, szén, kr.

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

Kajári Gyula

– szerepelt a kiállításon.

Szelesi Zoltán: A IV. Szegedi Nyári Tárlat.
Kelet-Magyarország. 1963. aug. 4. 6. lap.

Kajári Gyula, grafikus MDH

Pusztai grafikái érdeklődést keltettek az Ernst Múzeum tárlatán.

Artner Tivadar: Építjük, védjük szép hazánkat 2. l

ESTI HIRLAP, Dp. 1962. szept. 29.

MDK

Kajári Gyula

repr.:

Amikor az ember álmait temeti I.,

9. szegedi nyári tárlat. Móra F.Muz.
1968. aug.

MDK

Kajári Gyula graf.

Tanulmány, fek.paszt.,kr.

Merengő, " "

Elmult idő II. szén,paszt.

Kajári Gy. kiáll. Vezsprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Gondtèrhelt asszony, kék kr .

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Tanulm. A readingi fegyház balladájához I. fek.kr.

" II. " "

O.Wilde "A readingi fegyház balladája" I. " "

" III. " "

" IV. " "

Kajári Gyula kiáll. Veszprém, Dunaujváros

1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula

kréta:

Amikor az ember álmait teremti I.

" " II.

" " III.

9. szegedi nyári tárlat. Móra F.Múz.

1968. aug.

MDK

Kajári Gyula graf.

Vázlat IV., fek. kr.

Az első gondolat, paszt.

Második gondolat, "

Nyári naplemente, barna kr.

Kajári Gy. kiáll. Vezsprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDI

Kajári Gyula gref.

Könyöklő nő, fek.kr.

Virág I., " "

Virág II. " "

Kajári Gyula kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Kis Lajos bácsi, fek. kr.

Vázlat I., "

" II. "

" III. "

Kajári Gyula kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula gyaf.

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

O.Wilde "A readingi fegyház balladája V. fek.kr.

" VI. " "

" VII. " "

" VIII. " "

" IX. " "

" X. " "

Kajári Gyula kiáll. Veszprém, Dunaujváros

1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Gond I., fek.kr.

Széchenyi meghalt I., fek.kr.

" II. " "

Kajári Gyula kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula gróf.

Kihunyt a láng III., fek.kr.

IV. "

V. "

VI. "

Kajári Gyula kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

NDK

Kajári Gyula graf.

Kétfigurás tanulmány, fek.kr.

Ősz idő, " "

Fekvő nő IV., kék "

Beszélgetők, fek."

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

NDK

Kajári Gyula graf.

Aratás előtt, barna kr.

Virágtanulmány, fek."

Tanulmány V., " "

Kendős nő, " "

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Nyári naplemente, barna kr.

Nagybátyám, fek. "

Buzatábla, barna "

Elmult idő, fek. "

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Vázlat /Este/, fek.kr.

Téglási puszta, " "

Vázlat II., " "

Martinászok, " "

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Martinász, fek. kr.

Kohász, " "

Üzemi részlet," "

Érctömöritő, " "

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Kohó, fek.kr.

Dunai Vasmü részlete II., fek. kr.

Dunai Vasmü I., fek.kr.

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Illusztráció Hölderlin "Párkákhoz" c.verséhez, kék kr.:

" I.

" II.

" III.

" IV.

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaújváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Samu bácsi, kék kr.

Nagy Bálint, fek."

Elhagyott vidék, fek.kr.

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Az ut végén II. kék kr.

" III. " "

Tanulmány V. fek.kr.

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Naplemente a pusztán, sz.paszt.

Tardoskuti tanyaudvar, fek.kr.

Gondterhelt emberek, kék "

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

MDK

Kajári Gyula graf.

Magányos fák, fek.kr.

Melinda, " "

Kardoskuti puszta, fek.kr.

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

Kajási Gyula

Résztvesz az V. orsz. grafi. biennálén

Papp Lajos: Színek nélküli sokszínűség
iszakmagyarország, Miskolc. 1969. dec. 14. 6. l.

Kajári Gyula

Díjat nyert a SZOT-pályázaton
(5000 Ft)

Láng Éva: Művészet vallanak
Egészségügyi Dolgozó, Pb. 1970. sep. 5

Kajár Gyula

Szerepel az alábbi tárlatom

Horváth György: Az V. balatoni nyári tárlat Keszthelyen

Magyar Nemzet 1970 VIII. 12

Krajáre Gyula
grafikus

A Dunai vasmű I.-IV. "ciklus"
"grafikájával a Szot felszabadulási
képzőművészeti és iparművészeti
pályázaton részt vett. III. dijat
nyert

MŰVÉSZET, 1970.szeptember - 24.lap

Kajári Gyula

Emlétve

Gy. D. A Nemzeti Galéria újdonsé-
gai
Szabad Föld, Bp. 1970. nov. 22.

Kajári Gyula
grafikus

szerepelt a „Mai magyar grafika" c.
kiállításon a MNG-ban.

Tolmesi János: Mai magyar grafika

Kajári Gyula
grafikus

A Kecskeméti múzeumban volt
kitelhtása

— —

Művészet, 1970. március — 30 leg.

Kajári Gyula

Tél-képei emlitve

V. Miskolci Orsz. Grafikai Biennale. Miskolci Galéria 1969. Knoll. Kat. Bev.: B. Supka Magdolna

Kojári Gyula

1.) Tanyaunkban, 1960. szén
2, Anatós utcai, 1963. kréta

Magyar Művészet 1945-1969
Műcsarnok, 1969. sep-okt.

Kajári Gyula

rajzai romantikus hevületűek.

Kovács Gyula: XIV. Vásárhelyi őszi tárlat.

„Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. febr.

2. sz.

471.

Kojári Gyula

1. Mikor az ember álmait Semeti I, 1968.
2. ——— " ——— II. -"-

Magyar Műcsarnok 1945-1969
Műcsarnok, 1969 sep-okt.

Kajári Gyula

Műveiről reprodukciók találhatók a Forrás új számában.

Petőfi Népe, 1970. okt. 6.

Kajári Gyula

Fametszetekkel

szerepel az alábbi tárlatok

Szabó Endre: Megnyílt a XI. szegedi
Nyári Tárlat

Csongrád megyei Hírlap 1970 VIII. 4

Kajári Gyula

Szerepel az alábbi: Táslatou

Akász László: A XI. szegedi Nyári Táslat

Dél-Magyarország 1970 VIII. 4

Kajári Gyula

Részt vett az V. miskolci országos grafikai triennálén.

Papp Gyula: Színek nélkül...
Északmagyarország 1969 XII. 14. 6.

Kajári Gyula

Részvett a X. miskolci országos képzőművészeti kiállításon.

Somos Miklós: A X. miskolci ...
Esti Hírlap, országos 1968 dec. 15 4.

Kajári Gyula grafikus

Szerepel az alábbi tárlatom

Ridey Gábor: Megnyílt a szot
képzőművészeti kiállítása

Nagyszava 1970 VIII. 19

KAJÁRI GYULA

„A DUNAI VASMŰ" C. GRAFIKÁJÁVAL (EML)
ELNYERTE A SZOT FELSZABADULÁSI PÁLYÁZAT 5000 Ft-OS III. DÍJÁT.

MŰVÉSZET, 1970. SZEPT.

Kojári Gyula

Rövid méltatás

Horváth György: A SZOT felszabadulási...
Magyar Nemzet, Bp. 1970. ~~sep.~~ aug. 23.

Kojári Gyula

Emlékére

Rácz Lajos: Az új élet szolgálatában
Csongrád Megyei Hírlap, 1970. szept. 1.

Kajóri Gyula

Típusa annak a művésznek, aki vísz-
szafojthatatlan mondanivalójával van je-
len.

Solymár István: A mai magyar grafika
kiállítása a Magyar Nemzeti Galériában.
„Művészet", Budapest, 1968. febr. 2. sz.

3 l.

Kajári Gyula

„Kihunyt a láng" szöcegbenyomott fekete-fehér reprodukció.

Solymár István: A mai magyar grafika kiállítása a M. Nemzeti Galériában. „Művészet" folyóirat, 1968. febr. 2. sz.

41.

Kajári Gyula

A Dunai Vasmű c. műve (elul.)

III. díjat (5000 ft) kapott az alábbi pályázatok

(v. g.): ha nyílik a szot felszabadulási kép. műv. pályázatónak) kiállítása

Nagyszava 1970 VIII. 18

Kajári Gyula

103. Kopasz fák fametret 42×55
104. Tél II. " 56×42
105. Kodály arcképe " 46×31

5 Miskolc Orn. Grafikai Biennale. Miskolc Galéria
1969 Kiáll. Zal. Bev. · D. Supka Magdolna

MDK

Kajári Gyula

Kiállitási hir

Szocialista müvészetért 1968 szept.

MAGYAR MADÁRTANI INTÉZET OTvH.
BUDAPEST, II., GARAS UTCA 14.
Telefon: 359—123

Kojáni Gyula

Kritika - vajzai a IX. Miskolci Országos kiállitáson -

Molnár Vera: A IX. Miskolci Orzságos Képzőművészeti Kiállitásról

Északmagyarország 1967. jan.25. 4.l.

MDK

Kajári Gyula graf.

Dunaujvárosi sorozat IV. fek.kr.

" V. " "

Dunaixvaszmű
Az ut végén I. kék kr.

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

Kajári Gyula

Kerepes a X. Miskolci Országos
Képzőművészeti Kiállításon

H. R.: Kállai Miklós

Délmagyarország 1968 XII. 4

M.D.K

Kogári Gyula
Grafikus

Szenzáprait mutatta be a
tárlaton.

Horács Gyula: IV. Balatoni Nyári Tárlat
Művészet, 1968. november – 45 kep

MDK

Kajári Gyula

a szegedi nyári tárlat dijazottja 1966.

9. szegedi nyári tárlat. Móra F.Muz.
1968. aug.

Kajári Ágnes

Díjat kapott az 1966-os szegedi nyári tárlaton

B. Varga József: A X. szegedi nyári tárlat tanulságai

Népművelés 1969 10 sz. 41 old.

Kajári Gyula

Emlétve

Solymár István Mai magyar grafika
Utunk 1970. ápr. 3.

MDK

Kajdi Gyula, grafikus

Rajzaiból s metszeteiből
tárlat nyílt meg a Nemzeti
Galériában.

— : Hír 8.

Népszabadság, Bp. 1970. jan. 11.

MDK

Kajári Gyula, grafikus

A Nemzeti Galériában megnyílt kiállításon mutatja be rajzait. Kajári 1954-ben Hódmezővásárhelyen telepedett le. Ma azonban már nem folytatója, hanem mutatan ismétlője az alföldi hagyományoknak.

Rózsa Gyula: Hagyomány 7

Népszabadság, bp. 1970. jan. 21.

MDK

Kajári Gyula, festő

Tárlata jan. 10-én nyílik
meg a Nemzeti Galériában.

— : Kulturális hírek 7.

Népszabadság, Bp. 1969. dec. 31.

Kajári Gyula

Kopasz Ják; Tél II.; Kodály ci
linóme szetekkel (ennl.)
szerepel az alábbi tárlaton

Borbély László: A V. miskolci
grafikai biennálé

Nagyrajnk 1970 I. sz. 4 old.

Kajári Gyula, [ ]

MDK

Kiállítása nyílik meg a Nemzeti Galériában jan. 10-én.

– : □ Kajári Gyula!...

2.

ESTI HIRLAP, B.u. 1970. jan. 7.

MDK

Kajári Gyula graf.

Dunaujvárosi sorozat I. fek.kr.

" II. ""

" III. ""

Kajári Gy. kiáll. Veszprém, Dunaujváros
1968. máj. jul.

Rajári Gyula

Szerepel az áhami vásárlások
Liáhitásán a hüsarnokban

Tóth Sándos: A képzőhüvészeti
gyűjteményről

Délmagyarország 1970 I.23

KAJÁRI GYULA

Műrei kiállítva az alábbi tárlatom:

(mind dvary): A vásárhelyi művésztelep egyi kiállítása elé.

NÉPÚJSÁG-Eger- 1971. szept. 28.

Kajári Gyula, grafikus

– rajzai az Új művek kiállításán
a Tűzoltóban

D. I.: Képzőművészet
Vigília, 1971. máj. 342. l.

Kajári Gyula

„Öregember" c. rajzát közli

Művtört. Él. 1971. 3. sz. borítóján.

Kajári Gyula
fest"

„Felszállott a páva" és „Kréta" c. műveiszerepelt

a kiállításon

Rozványi Márta: A X. Szeged Nyári Tárlatról
Tiszatáj, Szeged 1969. XI. 1018.

Magyar Grafika
Grafikus

"Kodály feje" és a "Tél"
fametszete egyéni.

Borbély László Az V. Miskolci Országos . . .
Művészet, 1970. március - 19 lap.

Kajári Gyula
grafikus

„Este" (negro)

A borítón
Művészet, 1970. március.

Kajári Gyula

261, Fejtanulmány, 1964.
fek. kv. 670 x 450

262, Fejtanulmányok, 1964.
fek. kv. 570 x 400

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

259., Emberek, 1964.
fek. kv. 410×580

260., Fej és Kertanulmány, 1964.
fek. kv. 550×380

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

257, Búratábla III. 1964.
barna kv. 410x570

258, Egy változat a Széchenyi sorozathoz, 1964.
fek. kv. 480x630

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

255, Búcsú, 1964
fek. kv. 460 x 380

256, Búzatábla, 1964.
hamu kv. 410 x 620

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

253, Arcképvázlat László Gyuláról, 1964.
fek. kv. 560 x 380

254, Árokparti fák, 1964.
fek. kv. 420 x 680

Kajári Gyula kiállítása

Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

251, Vegyes tanulmány, 1963.
fek. kr. 410 x 560

252, Aratós után, 1964.
fek. kr. 670 x 430

Kajári Gyula kiállítása

Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

249.) Várlat, XXX. 1963.
fel. fr. 410 x 570

250.) Várlatos tanulmány, 1963.
fel. fr. 580 x 390

Kajári Gyula kiállítása
Bp–Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

247., Várlat XXVIII. 1963.
Sek. Kv. 410×570

248., Várlat XXIX. 1963.
Sek. Kv. 390×580

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

245, Várlat XXIV. 1963.
fek. kv. 400×570

246, Várlat XXVII. 1963.
fek. kv. 390×560

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

243, Várlat XIV. 1963.
fel. Gv. 400×570

244, Várlat XVII. 1963.
fel. Gv. 450×540

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

241, Várlat V., 1963.
fek. kv. 400 x 570

242, Várlat VI. 1963.
fek. kv. 400 x 570

Kajári Gyula Riállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

239, Vallomás c. sorozat VII. 1963.
fek. kv. 400×570

240, Várlat a Gomál c. képhez, 1963.
fek. kv. 400×570

Kajári Gyula Riálhítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

237, Vallomás c. sorozat V. 1963.
fél. kv. 400×570.

238, Vallomás c. sorozat VI. 1963.
fél. kv. 380×550

Kajári Gyula kiállítása
Bp-i Hadtörténeti Múzeum, 1970.

Kajári Gyula

235, Vallomás c. sorozat VI. 1963.
fel. Rv. 400×580

236, Vallomás c. sorozat IV. 1963.
fel. Rv. 400×570

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

233, Vallomás c. sorozat I. 1963.
fek. kv. 400 x 580

234., Vallomás c. sorozat II. 1963.
fek. kv. 400 x 580

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

231, Ülő leány I. 1963.
fel. kv. 570 × 400

232, Ülő leány II. 1963.
fel. kv. 570 × 400

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

229, Téglási puszta, 1963.
fek. kv. 410x600

230, Téglási táj, 1963.
fek. kv. 530x710

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

227, Tanyaudvar, 1963.
fek. kr. 420×600

228, Téglási határ, 1963.
fek. kr. 420×670

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

225, Tanulmányok, 1963.
fek. kv. 430×350

226, Tanulmányok, 1963.
fek. kv. 490×670

Kajári Gyula kiállítása
Bp — Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

223, Tanulmány a Vallomás c. sorozathoz I. 1963.
fek. kr. 280 × 390

224, Tanulmány a Vallomás c. sorozathoz II. 1963.
fek. kr. 390 × 270

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hőstmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

221, Sörháti tanyo, 1963.
sz. pszt. fek. kr. 400 x 580

222, Tanulmány, 1963.
fek. kr. 420 x 590

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

219, Szórcas (fát), 1963.
fek. kr. 480 × 670

220, Szomorú udvar, 1963.
fek. kr. 410×600

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

217, Sivó asszony II. 1963.
fek. kv. 490×690

218, Szalmacsomó, 1963.
fek. kv. 410×600

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

215, Puszta virágai II., 1963.
fest. kv. 410×680

216, Puszta virágai III. 1963.
fest. kv. 420×680

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hadtörténeti Múzeum, 1970.

Керри Грин

Керри Грин Хеллоуин –
Ведьмочка (Witch), 1990.

Kajári Gyula

213, Puszta vidék, 1963.
fek. kr. 400 x 590

214, Puszta vidék I. 1963.
fek. kr. 410 x 590

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

211, Pusztai hangulat, 1963.
fek. kr. 410×590

212, Pusztai táj, 1963.
sz. pszt., fek. kr. 480×690

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely

Kajári Gyula

209, Merengő II., 1963.
fek. kv. 680 x 480

210, Parasztember, 1963.
fek. kv. 670 x 480

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely

Kajári Gyula

207, Lovak, 1963.
fek. kv. 360×570.

208, Mártélyi naplemente, 1963.
fek. kv. 420×600

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely

Kajári Gyula

205, Kovács bácsi tanyája, 1963.
sz. pant. fek. kv. 400 x 580

206, Könyökére támaszkodó, 1963.
fek. kv. 480 x 650

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely

Vorlesung Physik

Vorlesung Physik, Schallwellen
Tag - Hausaufgabenbesprechung

Kajári Gyula

203, Kiss Lajos Vácsi, 1963.
fek. kv. 560 x 390

204, Kláni, 1963.
fek. kv. 390 x 290

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

201, Kemlős asszony III. 1963.
fek. kv. 460×680

202, Kemlős nő, 1963.
fek. kv. 570×400

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

199., Kendős asszony I., 1963.
fek. kv. 580 x 400

200., Kendős asszony II., 1963.
fek. kv. 470 x 680

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

197, Karlak, 1963.
fek. kv. (420 x 590) 430 x 620

198, Kendős asszony, 1963.
fek. kv. 590 x 450

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

195.) Görbe lasor, 1963.
fet. kr. 480×670

196.) Görbe fét tégláson, 1963
fet. kr. 420×590

Kajári Gyula Kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

193. Fiatal asszony, 1963.
fel. lv. 550×380

194. Szobalány, III. 1963.
fel. lv. 670×450

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

191, Fejtanulmányok, 1963.
barna kr. 560 x 400

192, Fekvő nő, 1963.
fek. kr. 410 x 600

Kajári Gyula Kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

189., Beszélgetők, 1963.
fek. kr. 410×560

190., Bolos parasztanyor, 1963.
fek. kr. 560×400

Kajári Gyula Kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

187) Bánfi János I. 1963.
fel. kr. 590×410

188) Bánfi János II. 1963.
fel. kr. 590×410

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

185.) Az öreg kunné 1963.
fel. Kr. 610×440

186.) Bánfi bácsi II. 1963.
fel. Kr. 590×400

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

183, Akol, 1963.
fek. kr. 410x590

184, Alvóasszony, 1963.
fek. kr. 660x480

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

181., Várlat Banfi Samu bácsiról, 1962
kék. kv. 620×410

182, Vihanos tej, 1962.
fek. kv. 400×610

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

179, Várlat, XV. 1962.
fek. kv. 400 x 560

180, Várlat XVI. 1962.
fek. kv. 400 x 580

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezőhásárhely, 1970.

Kajári Gyula

177, Üres a góre, 1962.
sz. pasztt, fek. kv. 390×570

178., Várlat, XIII. 1962
fek. kv. 380×560

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezőhásárhely, 1970.

Kajáni Gyule

Kajáni Gyule Kezelőlap

Bp – Hadmuszkaszárhely, 1970.

Kajári Gyula

175.) Tanya a kardoskúti pusztai, 1962
fek. kv. 450 x 700

176.) Tanyaszkató fiú, 1962
fek. kv. 570 x 400

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

173) Sanda bácsi, 1962.
fel. kr. 580 x 460

174) Sebesült, 1962.
fel. kr. 680 x 480

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

171.) Pusztai Tanyaudvar, 1962.
fek. kv. 480 x 690

172. Sanni Bácsi, 1962.
fek. kv. 720 x 530

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmező vásárhely, 1970.

Kajári Gyula

169. Parasztember II. 1962.
fét kr. 440 x 660

170. Parasztember III., 1962.
fét. kr. 720 x 530

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmező vásárhely, 1970.

Kajári Gyula

167, Összekulcsolt kezek, III. 1962.
fel. kv. 370×460

168, Parasztember, 1962.
fel. kv. 370×300

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

165, Napszámos, 1962.
fek. Rv. 600x410

166, Néma tój, 1962.
szén, fek. Rv. 480x630

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmező vásárhely, 1970.

Kajári Gyula

163, Nagy Bőhint II., 1962.
fek. kv. 680 x 480

164, Naplemente a pusztán, 1962.
sz. pszt, fek. kv. 450 x 690

Kajári Gyula Ziállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

161. Magányos fák, 1962.
fek. kr. 490 x 690

162. Nagy Balint I, 1962.
fek. kr. 670 x 480

Kajári Gyula Ziállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

159. Magányos fa a pusztán, 1962.
fek. kv. 400×680

160. Magányos fák, 1962.
fek. kv. 410×590

Kajári Gyula Ziállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

157, Kapasz fél opusztán, 1962.
sz. pszt., fek. kr. 430×620

158, Magány II., 1962.
fek. kr.

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kaján Gyula

155., Komor falok, 1962.
fek. kr. 460 x 610

156., Komor tér, 1962.
fek. kr. 450 x 610

Kaján Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

153, Kiss Lajos hácsi arcképe, 1962
fet. kr. 490 x 390

154, Kis szélmalom, 1962.
fet. kr. 410 x 590

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kaján Gyula

151, Kiégett puszta, 1962.
m. pnt. 470 × 680

152, Kihalt vidék II, 1960.
fel. hr. 480 × 680

Kaján Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

149.) Két fa, 1962.
sz. pszt. fek. kv. 420x630

150.) Két fa opusztán, 1962.
fek. kv. 460x610

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

147. Kardoskúti puszta II. 1962
sin paszt, 480 x 680

148, Kendős cső, 1962.
kék kr. 450 x 320

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

145, Holt vidéd, II. 1962.
fed. kr. 470 x 680

146, Holt vidéd, 1962.
sz. paszt., fed. kr. 610 x 450

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

143, Hanom Ga, 1962.
sz. paszt. fek. kr. 450×610

144, Házfalak, 1962.
fek. kr. 480 × 690

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

141.) Gerstenhelt férfi, 1962.
fek kr. 690x490.

142.) Gyötrődő asszony, 1962.
fek kr. 610 x 460

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

139, Gaust II. 1962.
lék. kv. 560 x 850

140, Gaustterhelt embered, 1962.
lék. kv. 530 x 690

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

137.) Gémeskút, 1962.
Bén, bek. Rv. 440 x 600

138.) Gond I., 1962.
bek. Rv. 540 x 760

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

135, Fekvő Terfi, 1962.
fek. kv. 490 x 680

136., Gemet, 1962.
fek. kv. 580 x 400

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

133, Fák virágban, 1962.
fek. kr. 440x580

134, Fej Sambudny, 1962.
fek. kr. 410x290

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

131. Fák, 1962
sz. paszt, fek. kr. 440×630

132, Fák noplementében, 1962.
sz. paszt. fek. kr. 490×690

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

129, Elhagyott viszét I. 1962.
fek. kv. 410 x 610

130, Elhagyott viszét II. 1962.
fek. kv. 430 x 680

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

127, Botratámaszkodó, 1962.
fel. kr. 550 x 390

128, Csendes táj, 1962.
sz. paszt. 420 x 600

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

125, Betegember, 1962.
fek. kv. 670x480

126, Boglyák noplementében, 1962.
sz. pasz., fek. kv. 440x610

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

123, A útvégén, II. 1962.
kék kv. 720 x 540

124, Bánfi Samu bácsi 1962.
kék kv. 720 x 530

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

121., Ady: Üljtöwényt Warbóczi V. 1962.
fek. kr. 480 x 610

122., Alvó ember, 1962.
fek. kr. szén 300 x 590.

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

119. Ady: Ülj Szwenyt Werlőczi III. 1962
fet. kr. 400 x 570

120. Ady: Ülj Szwenyt Werlőczi IV. 1962
fet. kr. 480 x 610

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

117., Ady: Ülj Szvenyt Werbőczi I. 1962
fek. kv. 630 x 480

118., Ülj Szvenyt Werbőczi II., 1962.
fek. kv. 510 x 400

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

115, Várlat Ady; Üllj Hőwényt Walőczy
c. sorozatban II., 1961.

116, u.a., mint 115 .... III., 1961.
fel. kr. 39 x 280

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hőskmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

113, Tsz-tag, 1961.
fek. kr. 620 × 460

114, Vörl. Ady: Új szövényt Werbőczi
c. vers sorozatához I. 1961. 370×280

Kajári Gyula kiállítása
Tsp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

111, Tiszapart, 1961.
szén, fek. kr. 480×620

112, Töprengő, 1961.
kék kr. 620×460

Kajári Gyula kiállítása

Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

109, Tanulmány, 1961.
fekkr. 400×280

110, Tanyaudvar a karlosbúti pusztán
1961, kr. paszt. 490×690

Kajári Gyula kállítása
Bp – Hóshmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

107, Szülőházam, 1961.
fek. kv. 530×700

108, Tanulmány (Kutyák), 1961.
fek. kv. 400×570

Kajári Gyula Szállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970

Kajári Gyula.

105, Sámsta bécsi vékával, 1961.
fek.kv. 630 x 460

106, Sínó öregasszony, 1961.
kék.kv. 670 x 500

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970

Kajári Gyula

103, Övegember, 1961.
fek. kr. 460 x 410

104, Ramat, 1961.
szén, 480 x 620

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970

Kajári Gyula

101, Nemes tój I., 1961.
szén, fek. kv. 470 x 620

102, Öregamyám sírja, 1961.
fek. kv. 410 x 600

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970

Kajári Gyula

99, Nagybátyám, 1961.
fer. rv. 480×430

100, Nagy Sándor bácsi, 1961.
fer. rv. 620×460

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

97, Magány, III, 1961.
fek. kr. 500 x 680

98, Mártélyi holdsztanya, 1961.
szén, fek. kr. 480 x 620

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

95, Kutyák, 1961.
fek. kr. 280 x 380

96, Kutyák II., 1961.
fek. kr. 400 x 550

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

93, Kiss Sándor a navatalon, 1961.
fekkr. 610 x 460

94, Kutasi puszta, 1961.
min. paszt, fek. kr. 440 x 680

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kopen Pub

Kopen Pub Hollis
Pp - Hollis Publishing 1970

Kajári Gyula

91) Kandoskúti tanyaudvar, II. 1961.
fek. kr. 480 × 690

92) Kihalt az élet, 1961.
fek. kr. 610 × 460

Kajári Gyula kiállítása
Bp. – Hódmezővásárhely

Kajári Gyula

89, Karlosháti puszta, I. 1961.
fel. kr. 490 x 680

90, Karlosháti puszta II., 1961.
sz. paszt., 680 x 480

Kajári Gyula kiállítása
Bp. – Hódmezővásárhely

Kajári Gyula

87) Ház előtt, 1961.
szén, 480 × 630

88) Kajári József portréje (Nagykátyán) 1961.
fel. kv. 670 × 470

Kajári Gyula kiállítása
Bp. – Hódmezővásárhely

Kajári Gyula

85, Ház eleje I., 1961.
szén, fek. kv. 460 x 600

86, Ház eleje II., 1961.
fek. kv. 540 x 710

Kajári Gyula kiállítása
Bp. – Hódmezővásárhely

Kajári Gyula

83, Gyötrődő asszony, 1961.
kék kv. 690x530

84, Gyötrődő asszony, 1961.
kék kv. 610x460

Kajári Gyula Ziállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

81) Gaukterhelt emberek, 1961.
fél. kv. 570 x 840

82) Gaukterhelt nő, 1961.
fél kv. 630 x 460

Kajári Gyula Ziállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

79, Gémeskút a pusztán, 1961,
fel. kv. 510 x 700

80, Gemstalkató férfi, 1961.
fel. kv. 630 x 470

Kajári Gyula Ziállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

77, Elpusztult otthon, 1961.
fek. kv. 490×690.

78, Fürfák, 1961.
szén, kv, 470 + 630

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

75, Csőrdl a pusztán, 1961.
p. szén, 470 x 630

76, Csőrdes vidék, 1961.
szén, 620 x 480

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

73, Tányász Pista bácsi sírja, 1961.
fek. kv. 420 x 590

74, Bizkák, 1961.
fek. kv. 400 x 560

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hőskmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

71. Az út végén, III. 1961.
fek. kv. 700×520

72. Állatfigurák, 1961.
fek. kv. 390×550

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

69, Öreg kunné tanyája, 1961.
sim. paszt. 490 x 690

70, Az út végén I. 1961.
kék kr. 690 x 520

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

67, Világosutori c. sorozat várl. V. 1960.
fek. kr. 400 x 280

68, Almafák, 1961.
fek. kr. 470 x 620

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely 1970.

Kajári Gyula

65, Világos után c. sorozat vázl. III. 1960.
fek. kv. 280 x 410

66, Világos után c. sorozat vázl. IV. 1960.
fek. kv. 400 x 280

Kajári Gyula kiállítása

Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kein Text

Kajári Gyula

63, Világos után c. sorozat vázlata I. 1960
ker. Kv. 190×280

64, Világos után c. sorozatvázl. II. 1960
ker. Kv., 270×410

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

61, Üres udvar, 1960
szén, 480x620

62, Várlat I. 1960.
fel. kr. 280x410

Kajári Gyula Riálbítása

Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

59, Tanyaudvar Darvason, 1960.
szén és fek. pastell, 480x630

60, Tanya vége, 1960.
szén és fek. kr. 480x620

Kajári Gyula Riálbítása

Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

57, Tanulmány I. 1960.
fél lev. 580×410

58, Tanulmány II. 1960.
fél lev. 540×400

Kajári Gyula Vállalata
Bpp — Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

55, Síró asszonyok, 1960.
p. fel. pasztell, kv. 620 x 470.

56, Szomorú ferfi, 1960.
fel. paszt. 610 x 450

Kajári Gyula kiállítás

Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

53, Régi vásárhelyi tanya, 1960.
szén, fel. pasztell, 480x620

54, Ramon II. 1960.
szén, 460 x 620

Kajári Gyula Miállíta

Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

51, Pásztorfiú, 1960.
p. szén, 600x440

52, Pusztai hangulat, 1960.
szén, fel. paszt. 490x620

Kajári Gyula Miállíta

Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

49, Parasztcsalád (vázlat), 1960.
fel. kv. 410 × 280

50, Parasztlány, 1960.
fel. kv. 406 × 270

Kajári Gyula kiállítása

Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kaján Gyula

Kaján Gyula Zállite

Bp – Hadmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

47, Nyomorult utvar, 1960.
fek. kv. 460×620

48, Öreg ember, 1960.
szén, 620×470.

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

45, Mártályi tanyaudvar, 1960.
szén, fel. pent. 480x630

46, Kéma tér, 1960.
szén, 630x480

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

43, Mogány, 1960.
szén, fel. pavt. 630 x 480

44, Mogányos Szémeskút, 1960.
fel. kr. 580 x 410

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

41, Kovács néni olvas, 1960.
p. fekete kr. 620 x 480

42, Kristóbácsi, 1960.
fek. kr. 280 x 410

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970

Kaján Gyula

39, Janosi III. 1960
fel. kr. 580×400

40, Kopasz fa, 1960.
szén, kr. 620×440

Kaján Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

37) Jancsi I., 1960.
fek. kr. 590 x 410

38) Jancsi II. 1960.
fek. kr. 590 x 410

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

35, Hár előtt, 1960.
szén és fel p. 470×620

36, Hárfel, 1960.
szén, 480×620

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

33, Fölnyesett fák II, 1960.
fel. kv. 440x590.

34, Gémeskút, 1960. 480x620

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

31) Fejtanulmányok 1960.
p. fek. Kv. 590 x 410

32) Fölnyesett fák, 1960.
p. fek. Kv. 440 x 590

Kajári Gyula Kiállítása
Bp — Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula.

29, Este, 1960
p. szén, 470 x 600

30, Égető Miliály, 1960.
p. szén, fel. paszt. 620 x 480.

Kajári Gyula Ziállítása
Bp — Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

27, Elmúlt idő, 1960.
p. fel. kv, 470 × 620

28, Elmúlt idő II., 1960.
p. szén, fel papír. 480 × 630

Kajári Gyula kiállítása
Bp — Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

25.) Elhagyott vidék, 1960.
fel. kv. 410 × 580.

26.) Elhagyott vidék, 1960.
p. szén, 460 × 610

Kajári Gyula Kiállítása
Bp — Hódmezővásárhely, 1970.

Kaján Gyula

Kaján Gyula Zállítás
Tp — Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

23, Egy tanya nomjai, 1960.
p. szén, 460x630

24, Egy ná. Horot Ady. Mj. Szwényt Werlőczy.
c. versehez, 1960. fek. kr. 500x460

Kajári Gyula kiállítása

Bp – Hóstmezővásárhely

Kajári Gyula

21, Csöndes utcsa, 1960.
p. szines, pant! 460x610

22, Propéria tanulmány, 1960.
p-fel. kv. 400x590

Kajári Gyula Riálhtása

Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

19, Ágnes I. 1960.
p. cenura, 380×290

20, Ágnes II., 1960.
p. cenura, 370×270

Kajári Gyula kiállítása
Bp–Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

17, Tanulmány (Osváthné), 1959.
f. pszt. 610 x 470

18, Tarján Mihály, 1959.
p-szén, 600 x 410

Kajári Gyula Kiállítása

Bp-Hárshmezővásárhely | 1970.

Kajári Gyula

15, Parasztember, 1959.
fel. past. 600 x 450

16, Sívó asszony, 1959.
fel. past. 460 x 610

Kajári Gyula Ticullítása
Bp – Hostmezővásárhely 1970.

Kajári Gyula

13, O. Wilde: A Reading-i fegyhöz balladája I. 1959.
p. fekpont. 530×570.

14, Összekulcsolt kezek, 1959.
p. fekpont. 310×540

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely. 1970

Kajári Gyula

11, Kő Sárfi, 1959.
fek. pasz. 610 x 460

12, Merengő III. 1959.
fek. pasz. 630 x 460

Kajári Gyula Riallítása
Bp – Hódmezővásárhely 1970.

Kajári Gyula

9, Felemelt fejű férfi, 1959.
fel. pant. 600 × 470

10, Halotti maszk, 1959.
fel. pant. 360 × 510

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

7, Egyetemi, 1959.
f. Ev. szin. paszt. 630×380

8, Este a tanyán, 1959.
szén, 450×610

Kajári Gyula Ziállítása
Bp - Hodmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

5) Bánfi János, 1959.
szín. paszt. 600x450.

6) Befagyott révben, 1959.
fek. kvéta, színes paszt. 670x460

Kajári Gyula Ziálhtása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

3) Ágnes, 1959.
p.szén 440x610

4) Bánfi bácsi, 1959.
fek. pszt. 530x390

Kajári Gyula Ziállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

1.) Sinó Asszony, 1958.
kék kréta, 600x470

2.) Alszika hogár, 1959
fek. kréta, 320x450

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

KAJA'RI GYULA

A XIV. Alföldi Tárlaton - Békéscsabán - a kiállítás nívódíját nyerte.

Debrecen, 1971. ápr. 6.

Endre Béla
grafikus

Méltatás.

Pogány Ö.Gábor: Endre Béla...
Művészet, 1971.február - 34.lap

Thaján Gyula
grafikus

Méltatás

D.Fehér Zsuzsa: A SZOT kiállítás.
Művészet, 1971.január - 25.lap

Kajári Gyula
grafikus

"Tíz év után a gyulai temetőben"
"szerepel a tárlaton.

Szelesi Zoltán: A XI.szegedi tárlat.
Művészet,1971.január - 29.lap

Kajári Gyula

Szerepel az alábbi Táslatban

Akácz László: A XII. szepedi Nyári Táslat

Délmagyarország 1971 VII. 20.

Kajári Gyula

Kiállítása nyílt a
Nemzeti Galériában
/cikk a 2. oldalon/

Mérnök 1970 január 16

Kajári Gyula

Neve emlitve, cimve

szerepel a X. szegedi nyári tárlaton

Mópusova 1969 augustus 6

2. old.

Kajári Agula

Szerepel az „Uj művek"-i
Lásatban

N.N.: Vásárhelyi művészek a
fővárosban

Bonyárd megyei Hírlap 1971
III. 20.

Kajári Gyula, grafikus

Fába metszette Németh László: Vásárhelyi kutra c. írásának sorait. Művét a Bethlen Gábor Gimnáziumban helyezték el.

A. Z.: Németh László köszöntése Hódmezővásárhelyen 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. ápr. 22.

Kajári Gyula

339, Harafelé, 1965.
fek. kv. 360 × 490

340, Ház vége II. 1965.
ol. p. fek. kv. 470 × 620

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

337. Görbe fák, 1965.
barn. kv. 410×590

338. Görbe fák az út mentén, 1965.
d. p. fek. kv. 480×610

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

335., Fekvő tanulmány, 1965.
fek. kv. 400 x 580

336., Gondolkodó II. 1965.
fek. kv. 400 x 570

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

333, Fekvő nő V. 1965.
fél. kv. 420×580

334, Fekvő nő VI. 1965.
fél. kv. 420×600

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

331, Fekvő nő III. 1965.
fek. kv. 400x600

332, Fekvő nő IV. 1965.
fek. kv. 410x590

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

329, Fekvő nő I. 1965.
fek. kv. 400 x 580

330. Fekvő nő II. 1965.
fek. kv. 390 x 580

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

327, Fák, 1965.
fek. kv. 410×600

328, Fák, 1965.
ol. p. fek. kv. 470×610

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

325., Második gondolat, 1965.
sz. paszt. 340 x 490

326., Harmadik gondolat, 1965.
d. p. fok kv. 340 x 490

Kajári Gyula Ziállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

323, Egy tanyaszonyai, 1965.
bor. kv. 340 x 480

324, Első gondolat, 1965.
sv. pszt. 360 x 500

Kajári Gyula Ziállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

321, Csendélet I., 1965
d.p. fek. kv. 280×390

322, Csendélet II., 1965
d.p. fek. kv. 330×480

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

319, Bejáró, 1965.
d.p. fek. kv. 470×610

320, Búzamező, 1965
bev. kv. 590×420

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

317, Várlatos tanulmány, 1964.
fek. kv. 400x240

318, Aratás után, 1965.
ol. p. fek. kv. 400x590

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

315, Várlat XXII. 1964.
fek. kv. 400 x 570.

316, Várlat XXV. 1964.
fek. kv. 400 x 560

Kajári Gyula kiállítása
Bp - Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

313, Várlat XIX., 1964
fek. kv. 400 x 410

314, Várlat XXI., 1964
fek. kv. 400 x 560

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

311, Várlat XI. 1964.
fek. Ev. 330×570

312, Várlat XVIII. 1964.
fek. Ev. 400×560

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kaján Gyula

309, Varlat IX. 1964.
fel. kv. 270×370

310, Varlat X. 1964.
fel. kv. 410×560

Kaján Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

307, Várlat a Széchényi sorozathoz I. 1964.
fek. kv. 290 x 400

308, Várlat a Széchényi sorozathoz II. 1964.
fek. kv. 270 x 370

Kajári Gyula kiállítása

Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

305, Tanulmány-vázlat VIII. 1964.
fek. 2v. 400x570

306, Vázlat, 1964.
fek. 2v. 280x400

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

303, Tanulmány I. 1964.
fek. kv. 490 x 690

304, Tanulmányok I. 1964.
fek. kv. 590 x 400

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970,

Kaján Gyula

301, Tanulmány, 1964.
fél. fa. 400×570

302, Tanulmány, 1964.
fél. fa. 480×680

Kaján Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

299, Szomorú variációk VI. 1964.
fek. kv. 400 x 530

300, Szomorú variációk VII. 1964.
fek. kv. 410 x 550

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

297, Szomorú variáció IV. 1964.
Sek. kr. 410×570

298, Szomorú variáció V. 1964.
Sek. kr. 400×580

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

295, Szomorú variációk II. 1964.
fek. kv. 410 x 590

296, Szomorú variációk III. 1964.
fek. kv. 410 x 570

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kapóni Gyula

Kapóni Gyula Diélektor

Tp – Hodmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

293, Széchenyi sorozat: Kilvinyt a láng VI. 1964.
fek. kv. 420 x 590

294, Szomorú variációk I. 1964.
fek. kv. 410 x 580

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

291, Széchényi sorozat: Kilúnyt a láng IV. 1964.
fek. kv. 420 × 590

292, Széchényi sorozat: Kilúnyt a láng V. 1964.
fek. kv. 420 × 590

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

289., Széchenyi sorozat: Széchenyi meghalt II. 1964.
fek. kv. 410 × 590

290., Széchenyi sorozat: Kilimnyt a láng III. 1964.
fek. kv. 410 × 580

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajánigyule

Kajánigyule Bibliotheca
Tp – Hochmeisterbibliothek, 1570.

Kajári Gyula

287, Szabnocsanák, 1964.
ol.p. fek. kv. 400 x 580

288, Széchényi sorozat: Széchenyi meghalt I. 1964.
fek. kv. 400 x 580

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

285, Sánta György arcképe, 1964.
fek. kv. 500 × 380

286, Sinatál I. 1964.
fek. kv. 400 × 580

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

283, Ősi maplemente, 1964.
sz. pszt. fek. kv. 420 x 600

284, Parasztok, 1964.
sz. pszt. fek. kv. 350 x 490

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

281, Őszi hangulat II. 1964.
ol.p. fér.sz. 450×680

282, Őszi idő, 1964.
ol.p. fér.sz. 420×600

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

279, Néma ustva II. 1964.
ol.p. fet. kr. 420×600

280, Nyár, 1964.
bor. kr. 430×670

Kajári Gyula Kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Keep Smile.

Keep Smile Be Water.

Keep Hollow Cheek Full.

Kajári Gyula

277, Kislányfejek, 1964.
fek. kv. 280 x 400

278, Mártélyi határ, 1964.
bar. kv. tus. 410 x 690

Kajári Gyula Kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

275, Kértanulmányok, 1964.
fek. kr. 400 x 580

276, Kihaltudvar II. 1964.
fek. kr. 430 x 600

Kajári Gyula Kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

273, Kétségbeesett ember I. 1964.
fek. kr. 390 x 480

274, Kétségbeesett ember II. 1964.
fek. kr. 410 x 520

Kajári Gyula Miállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kapán Gula

Kapán Gula Zöllütés
Bp. - Hálmerkovácsoklely, 1970.

Kajári Gyula

271., Hónom kértanulmány, 1964.
fek. kv. 420×600

272. Kóvogó varjak, 1964.
fek. kv. 420×600

Kajári Gyula kiállítása
Bp-Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

269., Férfi, 1964.
fek. kr. 400 x 260

270., Gondban vergődő, 1964.
fek. kr. 400 x 310

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

267, Fekete Valmi Táj, 1964.
fek. kv. 410x580

268, Fekvő figura, 1964.
fek. kv. sim. pszt. 410x580

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

265., Fejtanulmány variációk III. 1964.
fek. kr. 580 × 410

266., Fejtanulmány variációk IV. 1964.
fek. kr. 580 × 400

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula

263, Fejtanulmány variációk I. 1964.
fek. kv. 410 × 590

264. Fejtanulmány variációk II. 1964.
fek. kv. 390 × 540

Kajári Gyula kiállítása
Bp – Hódmezővásárhely, 1970.

Kajári Gyula
testő

Hódmezővásárhelyen telepedett le.

Dariótor János: Szabó Iván
Tisztáj, Szeged 1970. IV. 394.

Kajári Gyula

A hódmezővásárhelyi iskola tagja, ma is ott él. Drámai erejű grafikai lapok rajzolója.

Németh Lajos: Modern magyar művészet
Corvina 1968.

140. l.

Stagári Gyula
grafikus

„Rajzó" (repro)

A borító hátlapján
Művészet, 1970. március

Kassák Lajos festőművész

kiállítása nyílt a

Nemzeti Galériában

Pestmegyei Hírlap 1970 január 13

4 old.

Kajári Gyula

1926-ban született, Ziállítása

nyílt a Nemzeti Galériában.

Vigília 1970 április.

275. old.

Kajári Ryula

Szerepel a

XII. Szepedi Nyári Tanlatok

Szabó Endre: Ígéret és
számonkérés

Csongrád megyei Hivlap
1971 VII. 25

MDK

Krajáni Gyula, grafikus

Kiállítása nyílt meg Hód-
mezővásárhelyen.

—: Kulturális hírek 4.

Népszabadság, Bp. 1970. március 10.

Kaján

Emlékeve

Szabó Endre: A X. Szegedi Nyári Tárlatról

Szegedi Napló 1969. aug. 17.

G. I.

Kajari Gyula

Kiállítása a Tornyai Múzeumban

Kultúrális lúzel
Nejszabadság, Tp. 1970. már, 10.

MDK

Kajári Gyula

szén:

Változato O.Wilde:

A readinfi fegyház balladájá-hoz I.

" " " " II.

" " " " III.

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely, Balatoni Muz. 1968.

MDK

Kajári Gyula, Jestő

Tárlata nyílik meg a
Nemzeti Galériában.

— : Kiállítások

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. jan. 10.

MDK

Kajári Gyula, grafikus

A vidéken élő, „viszonylag fiatal" művész rajzait a Nemzeti Galériában állították ki. Ez az első pesti kiállítása.

Sinka Erzsébet: Elhagyott tanyák, görbe fák 2. lap.

ESTI HIRLAP. Bp. 1970. jan. 29.

Kajári Gyula festő

a Nemzeti galériában

kiállítása nyílt

Magyar Hírlap 1970 I. 11

Kajári Gyula

Szerepel az alábbi tárlatok

Somos Miklós: A X. miskolci országos
Képzőművészeti kiállításról

Észak-Magyarország 1968 XII. 15

Kajári Gyula

Szerepel a IX megedi Nyári Tárlaton

Szelesi Zoltán: A IX-megedi Nyári Tárlat

Tiszatáj 1968 IX-n. 824 old.

MDK

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Jelenkor 1968 szept.p.815.

Kajári Gyula

Szénrajzokkal (Wilde: A reading fegyház ballo-dájához) ent. nekepel az alábbi táslaton

Kovács Gyula: IV. Balatoni Nyári Tárlat

Művészet 1968 IX. n. 45 old.

Kajári Gyula MDK

Gondolatok Széchenyi emlékére I-II. kréta

Gondolatok Széchenyi emlékére III-VI. kréta

Aratás előtt, kréta

Tornyai János Muz.1964.Vásárhelyi őszi tárlat

Kajári Gyula MDK

Aratás után, kréta

Tanulmány, kréta

Csendélet-változatok I-II. kréta

Tornyai János Muz.1964.Vásárhelyi őszi tárlat

M.D.K.

Kajári Gyula, festő

„Az 1906-os petrorsényi bányásztrájk leverése" c. szénrajzát állította ki a VI. magyar Képzőmű-vészeti Kiállításon.

Vásárhelyi Szó, Hódmezővásárhely, 1956. febrhó, 2. sz.

34. old.

M.D.K.

Kájári Gyula, grafikus

térdelő nőt profilban ábrázoló szenrajza látható a háttó borító belső oldalán. A szövegrészben a cikkíró nagy elismerészel nyilatkozik a VI. Megyei Képzőművészeti Kiállításon bemutatok, főleg figurális ábrázolasu grafikáirol (Fáradt ember, Vízszarok sorozat, stb.

Dömötör János:

Vásárhelyi Szó, Hódmezővásárhely, 1956. aug. hó,

8. sz. 38. old.

Mdk.

Kajári Gyula.

grafikai kiemelkedők. Illusztrációk
Ady „Új törvényt" és Verbőczy e. költemé-
nyéktez. Sorozat.
Tanyaudvar e., Puszta e. Téglási puszta e.
munkáiban u. az az „erő és szenvedély mint illusz-
tracióban".
Dömötör János. A X. Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tiszatáj 1963. 11. sz. 4 és 5 l.

Kajári Gyula

A Lódmezővásárhelyi művésztelep tagja

Torday Aliz: Mütekemsarok

Fejérmegyei Hirlap 1968 X. 8

Kajári.

Több műve van a Tornyai János Múzeumban

Dömötös János: Az Alföldi galéria

Csonprád Megyei Hírlap 1968 XI. 29.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

Megjelent a Forrás

Tegnap elhagyta a nyomdát a megye új irodalmi, művészeti és tudományos folyóiratának, a Forrásnak első száma. A szép kiállítású, csaknem 100 oldalas folyóirat borítólapját Kajári Gyula grafikusművész rajza díszíti. A Tanácsköztársaság jubileumának külön fejezetet szentel ezúttal a Forrás, s az Élő múlt rovatban megemlékezik Ady Endre halálának ötvenedik évfordulójáról.

Az új folyóirat az egész országban kapható, a hírlapárusoknál és a postahivatalokban. A Bács-Kiskun megyei Lapkiadó Vállalat előfizetéseket is elfogad.

1021

Kajári Gyula

Ide kerül a:

níttatni bennünket és a hatodik elemi után szétszéledtünk a négy égtáj felé. Sírva hagytuk el a szülői házat. Rezső nyomdásznak tanult.

Kájari Gyula
festő

M.D.Y

A mult esztendőben Veszprémben
és Dunaújvárosban mutatkozott
be kiállításával.

Solymár István: Kájari
Művészet, 1969. március – 26 kap.

Kajári Gyula
grafikus

M.D.K.

A művész a parasztténiat kedvelte,
most dunaujvárosi sorozatba
fogott.

Solymár Istvánt: Kajári
Művészet, 1969. március - 26 kap.

Kajári Gyula
grafikus

M.D.Y.

Részletek „A readingi fegyház balladája"
című sorozatból.
„Tholnász"
„Tanyaudvaron"

} repro

Solymár István: Kajári
Művészet, 1969. március — 26 lap.

Magyari Gyula
grafikus

M.D.K.

Dunaújvárosi kiállításán bemutatta Hódmezővásárhely környékét, tradícióját. Népiapi gyűjtőmunkájának legszebb darabjai szerepeltek a tárlaton.

Solymár Istvánné: Magyari
Művészet, 1969. március - 26 lap.

MIK

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Délmagyarország 1968 jan.26.

MDK

Kajári Gyula

Két változat, repr.

12. Vásárhelyi Őszi tárlat, Tornyi J.Muz.
1965.okt.

MDK

Kajári Gyula

Udvar, szin.kr.

Két változat, szin.kr.

Virágok, " "

12. Vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J.Muz.

1965. okt.

MDK

Kajári Gyula

Nyár, szin.kr.

Aratás után, " "

Két gondolat, " "

Mártélyi határ," "

12. Vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J.Muz.

1965. okt.

Ykajári Gyula
grafikus

MDK

Méltatás.

Tábely Gábor Hérsö Ferenc megedi tárlata.
Műveszet, 1968. jamnár - 34 lap

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Csongrádmegyei Hirlap 1967 ápr.26.

MIX

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Csongrádmegyei Hirlap 1968 jan.31.

MDK

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Pestmegyei Hirlap 1968 jan.28.

Kajári Gyula

Emlétve

Happonány és hisérletezés

Magyar Ifjúság B.p. 1970. jun. 3.

Kajári Gyula

Fokvő variáció I.

c. grafikája (em.l.) szerepel az alábbi tárlaton Keszthelyen

Tóth Sándor: Balatoni Nyári Tárlat

Délmagyarország 1970 VII. 23

Kajáry Gyula

Lekepel a Bakonyi Múzeum jubileumi táslatai

Raffai István: Negyedszázad alkotásai

Napló 1970 VI. 20.

Kajári Gyula

Grafikákkal

Szerepel az alábbi Tárlaton

Horváth György: A V. balatoni nyári Tárlat Keszthelyen

Magyar Nemzet 1970 VIII. 12 4 old.

Kajári Gyula

Duna újvárosi grafikai sorozata (eme)
szerepel az alábbi háslatban

Horváth György: A szol felszabadulási
képzőművészeti pályázatának kiállítása
a Nemzeti galériában

Magyar Nemzet 1970 VIII. 23. 12 old.

MDK

Kajári Gyula

krétarajzok:

Tanulmány

Tanyaudvar

Gondterhelt asszony

lo. Vásárhelyi Őszi Tárlat 1963. Tornyai J. Muz.

MDK

Kajári Gyula

krétarajzok:

Ady: Új törvényt Werbőczy II.

" III.

" IV.

lo. Vásárhelyi Őszi Tárlat 1963. Tornyai J. Múz.

MDK

Kajári Gyula

krétarajzok:

Akol Tégláson

Téglási határ

lo. Vásárhelyi Őszi Tárlat 1963. Tornyai J. Mus.

M.D.K.

Kajári Gyula, festő

"Mozgás", rajz. Fekete repr. 75.o.

Ez a könyv 1958-ban készült a vásárhelyi művésztelepen dolgozó művészek 1957-ben készült vázlatnaiból.

Almási Gyula Béla, Szabó Endre: Vásárhelyi Vázlatkönyv 1957. TIT Csongrádmegyei Szervezete megbizásából Gondolat kiadó. Bp. 1958

MDK.

Kajári Gyula

~mlitve Ocsovszky László cikkében.

Tiszatáj 1967 márc.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási hir

Magyar Szó 1967 márc.4.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási hir

Magyar Szó 1967 febr.17.

M.D.K.

Kajári Gyula, festő

"Szántó Kovács János kompzicióhoz" rajz. Fekete repr. 23.o.
Az a könyv 1958-ban készült a vásárhelyi művésztelepen dolgozó művészek 1957-ben készült vázlataiból.

Almási Gyula Béla, Szabó Endre: Vásárhelyi Vázlatkönyv. 1957. TIT. Csongrádmegyei Szervezete megbízásából Gondolat kiadó. Bp. 1957.

M.D.K

Skajárú Gyula
Grafikus

Grafikai műveit állította ki
a Vásárhelyi tárlaton.

Kocsogh Ábos: A Tizedik Vásárhelyi Őszi Tárlat
Művészet, 1964. január – 36 kep.

MDK

Kajári Gyula

Repr. / porcelán/

IV. Országos Iparmüvészeti Kiállitas. Mücsarnok
Budapest 1959. Dec. 18 - 1960. Jan. 31. Kat.

Kajáry Gyula

Ady: „Új törvényt. Werbőczy" c. szonettből vajt. reprodukció.

Tiszatáj: 1964 2. szám. 3. kép.

M.D.K.

Kajári Gyula
grafikus

„Gond" és „Nagy Bálint" cimű
vérrajza szerepel a szegedi tár-
laton „Nagy Bálint" (sepro)

Kovács Gyula: A negyedik Szegedi Nyári Tárlat
(Művészet, 1963. november – 43 lap.

M.D.K.

Kajári Gyula, festő

(– Hunyadi fametszet-sorozathoz készült tanulmánygyűrűt –)

grafikákkal, szerepelt a Vásárhelyi Őszi Tárlaton, ahol díjat is nyert. Közli:

Nikolin Klára:

Vásárhelyi Szó, Hódmezővásárhely, 1955. nov. hó 30 old.
+32. "
h.sz.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Délmagyarország 1967 aug.2.

MDK.

Kajári Gyula

Kiállitási hir

Csongrádmegyei Hirlap 1967 juli.16.

Kajári Gyula MDK

Két fa, repr.

Tornyai János Muzeum 1965. 2o év szerzeményei

Nagari Gyula
grafikus

MDK

Tanulmány"-át mutatta
be a tárlaton

Szelesi Zoltán: A VIII. Szegedi Nyári Tárlat.
Művészet, 1967. november - 42 lap.

Kajári Gyula MDK

Kardoskuti puszta, kr.p. 48x69

Két fa, paszt.p. 43x62

Kutasi puszta, paszt.p. 44x69

Téglási határ, kr.p. 44x67

Tornyai János Múzeum 1965. 2o év szerzeményei

MDK

Kajári Gyula

Gondolatok Széchenyi emlékére, kr., rept.

Szegedi O. Képzőm. kiáll. Szeged 1964

sháza épitését de Herrera tervei sze-

MDK

Kajári Gyula

Gondolatok Széchenyi emlékére I-VI., kr.

Szegedi O. Képzőm. kiáll. Szeged 1964

Kajári Gyula MDK

Tanya, szénrajz

Tanyaudvar, szénrajz

Mücsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kaján Gyula

szerepelt a VIII. Szegedi Nyári Tárlaton.

Csongrádmegyei Hírlap 1967. aug. 13

Kajári Gyula MDK

Tanulmány, repr.

Tornyai János Muz.1964.Vásárhelyi Őszi tárlat

MDK

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 febr.p.46

MDK

Kajári Gyula

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1968 jan 31.

Kajári Gyula

1. Fölszállott a pára IV. sűrűs kréta 46x61

2. — " — — " — V. — " — 46x61

Szegedi nyári tárlat

MDK

Kajári Gyula

Gondterhelt asszony, repr.

lo. Vásárhelyi Őszi Tárlat 1963. Tornyai J.Muz.

MDK.

Kajári Gyula

„ásárhelyi müvészproblémák

Tisztáj 1967 jan.p.57.

MDK

Kajári Gyula

krétarajzok:

Puszta,

1o. Vásárhelyi Őszi Tárlat 1963. Tornyai J. Muz.

MDK

Kajári Gyula

krétarajzok:

Téglási puszta I.

" II.

lo. Vásárhelyi Őszi Tárlat 1963. Tornyai J. Muz.

Kajári Gyula

MDK

Kendős nő, kr.

Tanulmány

Keserü mult, kr.

Csongrád m.i képzőművészek tav. tárlata 1964.
Hevhely-Szentes

MDK

Kajári Gyula

Tanya, p.

Csongrád m.i képzőművészek tav.tárlata 1964.
Mezőhely-Szentes

MDK

Kajári Gyula

Tanulmány, repr.

Csongrád m.i képzőművészek tav.tárlata 1964.
Hmvhely-Szentes

Kajári Gyula

A müvész kiállitásáról két aktot ábrázoló képének repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. január 24.
XIV. évf. 4. sz. címlap

Kajári Gyula grafikus

Hódmezővásárhelyen él

Ősiben született (Veszprém m.) Anyja mosónő volt. Gyermekmenhelyre kerül 9 éves korában. 1941-ben vésnök tanuló Herenden. A Kép. mű. Főiskolát elvégezte.

P.L: Kajári Gyula vallomása

Ugyanel Irodalmi melléklete 1970 VI. 26

Kajári Gyula

A Nemzeti Galériában mutatták be grafikáit. Perneczky Géza: "Halhatatlanság" cimmel ir a kiállitásról: "A müvész tiz teremből álló bemutatkozásá"-t kissé eltulzottnak látja a kritika, s megjegyzi, hogy a kiállitás rendezői nagyobb felelősséggel egyengethetnék a fiatal müvészek utját.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. febr. 14.
XIV. évf. 7. sz. 12. lap

Kajári Gyula
festő.

A cserzett arcú, ütött-kopott kalap-
ban ábrázolt parasztok mellett
a Dunai Vasmű kohászai is meg-
jelennek Kajári tajtán

Pogány Ö. Gábor: Kajári Gyula
Művészet, 1970. április - 40 lap

Thorjáré Gyula
festő –

Kiállítása volt a Nemzeti Galériában az ország felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából.

Pogány Ö. Gábor: Thorjáré Gyula . . .
Művészet, 1970. április – 40 lap.

Kajári Gyula, grafikus

MDK

Keresel kenthelyen.

Tamás István: V. Balatoni Nyári Tárlat

7.

Népszabadság, Bp. 1970. júl. 15.

Kagári Gyula
festő

Művein a falu hosszú
átszárosását mutatja be.

D. Fehér Zsuzsa: Jubileumi beszámoló helyett
Művis Zet, 1970. április -22 lap

Klajári Gyula
grafikus

Rajzaiban az alföldi szemvedélyes-
ség drámai akcentust kapott.

Pogány Ó. Gábor: Kurucz D. István
Művészet, 1970. julius - 14 lap.

Kajári Gyula

„Mikor az ember álmait temeti" c. három-
rézes krétarajz-sorozata a hódmezővásárhelyi
formálási elvet tükrözi a Szegedi Nyári Tárlaton.

Szegedi Nyári Tárlat, 1968 (Rideg Gábor)
(Kultura-Tudomány)

Magyar Hírlap, 1968 augusztus 10. G.L.

Kajári Gyula

1. Fiatal lány kréta 65 x 47
2. Fehvő variáció —"— 48 x 61
3. Tanulmány Kovács néniről —"— 63 x 46

V. Balatoni Nyári Tárlat

1970. Keszthely

Kajári Gyula

grafikus kiállítása szombaton megnyílt Dunaújvárosban, a Vasmű úti bemutató teremben.

A nap hírei sorat

Magyar Hírlap, 1968 július 7 S.l.

Kajári Gyula

1. Fölszállott a páva I. színes kréta 46x61
2. — " — — " — II. — " — 46x61
3. — " — — " — III. repr. — " — 46x61

Szegedi nyári tárlat

Skagári Gyula
fotó

M.D.K.

„Új törvényt, Werbőczi" Ady verset
„illusztrálta.

Horváth Ferér: Hódmezővásárhelyi őszi tárlat
Művészet, 1964. jánnár - 37 lap

Kajári Gyula

M.D.L.

Méltatás.

Tibely Gábor: Fejér Csaba vásárhelyi kiállítása
Művészet, 1967. junius – 43 lap.

Kajári Gyula MDK

Füzfák, szén

Bánfi bácsi, szén

Mücsarnok 1959 Az Alföld a festészetben

MDK

Kajári Gyula

Kajári Gyula / porcelán/ műveivel szerepelt a IV. Orszg. Iparm. Kiáll.-on.

IV. Országos Iparművészeti Kiállítás. Műcsarnok Budapest 1959. Dec. 18 - 1960. Jan. 31. Kat.

Kajári Gyula
grafikus

M.D.k.

Rajzait és Werbőczy sorozatát
állitotta ki a Vásárhely: tárlaton"

Dér Pókso: A vásárhely: tárlat
Élet és Irodalom, 1964. július 11-9 lap

Aajári Gyula M.D.K .

Munkái a kiállitáson

Széchenyi-sorozat

Tájképek , csendéletek

Mitly Valéria: A XI. vásárhelyi őszi tárlat

Magyar Nemzet 1964. október 27. 4.l.

Kajári Gyula, festő

Szerepel a szegedi nyári tárlaton.

Rózsa Gyula: Hány János nyomában

8.

NÉPSZABADSÁG

Dn. 1466. júl. 31.

Kajári Gyula, grafikus M Bh

A monumentalitást hajnolja.
V. ö.: Gondolatok Széchényi emlékére
ciklus.

Róna Gyula: Változó falu – változó művészet
A XI. őszi vásárhelyi Tárlatról 9.

Népszabadság, Bp. 1964. nov. 27.

Kajári Ágnes

Szerepel a szegedi Országos Képzőművészeti Kiállításon.

Említve.

Tiszatáj, 1964 9. szám, 4. lap.

Kajári Gyula
festő, grafikus

M.D.K.

Kutasi puszta című pasztelljét
mutatta be a tárlaton.

Ritly Valéria: Vasárhely tér éve
Művészet, 1964. október - 14 kep

M.D.K.

Kajári Gyula
grafikus

Az 1955 ös vásárhelyi kiállításon
vett részt.

Ritly Valéria: Vásárhely tér éve
Művészet, 1964 október - 14 lap.

Kajári

Grafikái a Vásárhelyi Tárlaton, a magyar Nemzeti Galériában.

Említve.

D. Fehér Zsuzsa: Vásárhelyi Tárlat.

Tiszatáj, 1964 8. szám, 12. lap.

Kaiser

Kajari
grafikus

M.D.K

A hódmező vásárhelyi tárlatok
résztvevője.

Nagy Ildikó: Samu Katalinról
Művészet, 1964. dec. - 40 kg

Kajári MDK

résztvett a kiállitáson.

Dömötör János: Vásárhelyi képzőművészeti kiállitás Sárospatakon.
Északmagyarország, 1963, jul. 24.

MDA.

Kajári -

Riport a vásárhelyi művésuéletről

Magyar Nemzet 1964.okt.11.lap -

Kajári Gyula grafikus M.D.K.

Részt vett a kiállitáson

"Ülj törvényt Werbőczy " ! c. Ady vers illusztrációja

Ritly Valéria: Festmények, rajzok, szobrok a X.

vásárhelyi őszi tárlaton

Magyar Nemzet 1963. október 15. 4.l.

Kajári Gyula M.N.K.

Hódmezővásárhelyi festő.

Az 1959. évi Tanácsköztársaság pályázaton szereplő alkotásait a Tornyai János Muzeumnak ajándékozta

Vásárhelyi festők ajándéka

Csongrádmegyei Hirlap 1965. jan. 24.

.K.~.K.

Kajári Gyula

Illusztráció a readingi fegyház balladájához.

Rajz. reprodukció.

Valóság, 1960 1. sz. 91. l.

MDK

Kajári Gyula

Ülj törvényt Werbőczi!

Ritly V.: Festmények, rajzok, szobrok a X. vásárhelyi őszi tárlaton. Magyar Nemzet 1963. okt. 15. 4.l.

Kajári Gyula

Képei a XI. Vásárhelyi Őzi Tárlaton

Említve.

Tiszatáj, 1964 12. sz. 4. l.

Kajári Gyula

Széchenyi - sorozat.

6 rajz. reprodukció.

Tiszatáj, 1964 12. sz. 8. l.

Kajári Gyula

Tanulmány

Rajz, reprodukció.

Tisztatáj

~~Napjaink~~, 1964 12. sz. 1. l.

Kaján Gyula

Tanulmány

Rajz, reprodukció

Tiszatáj, 1964 12. szám. 1. lap.

KAJÁR JÁNOSNÉ, csapó

AASzékesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-mestereiről.Az egyik 1784-ből,a másik pár pár ~~xxxx~~ évvel későbbi.64 mesterség,519 név.Az arab számok a két listát,a rómaiak az öt csoportot jelzik. 263.old
/ 1,2./ V. csapo. 265.old

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.században 263.old

ALBA REGIA.István Király Múzeum Évkönyve.VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

Kajáry Gyula

Rajzával szerepel a
„Vásárhelyi tárlaton" a
Nemzeti Galériában

Vigília, 1964, 9 sz., 569 old

Kajári M.D.K.

Hódmezővásrhelyen élő művész

Ritly Valéria:A tizedik ősz Vásárhelyen

Magyar Nemzet 1963. szeptember 29. 9.1.

Kajári M.D.;K.

Hódmezővásárhelyen él

Kristóf Attila: Művészek vidéken

Hódmezővásárhelyen ma nyilik a 14. őszi tárlat

magyar Nemzet 1964. október 11. 9.1.

M.D.K.

Kajári
Grafikus

A vásárhelyi művésztelepen
letelepedett.

Erdei Ferenc akadémikus megnyitó beszéde: A vásárhelyi
iskolát

Művészet, 1964. szeptember - 42 kép